

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

گزارش عملکرد
قانون برنامه ششم توسعه
اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
در سال ۱۳۹۷

جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

سرشناسه	: سازمان برنامه و بودجه
عنوان و نام پدیدآور	: Sazman Barnameh va Budjeh گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۷/ ریاست جمهوری، سازمان برنامه و بودجه کشور.
مشخصات نشر	: تهران: سازمان برنامه و بودجه کشور، مرکز اسناد، مدارک و انتشارات، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۳ ج.: جدول، نمودار.
شابک	: دوره: ۸-۲۰۹-۲۰۳-۶۲۲-۹۷۸؛ ج. ۱: ۴-۲۱۰-۲۰۳-۶۲۲-۹۷۸؛ ج. ۲: ۱-۲۱۱-۲۰۳-۶۲۲-۹۷۸؛ ج. ۳: ۸-۲۱۲-۲۰۳-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
مندرجات	: ج. ۱. حوزه فرابخشی- ج. ۲. حوزه بخشی (۱)- ج. ۳. حوزه بخشی (۲).
موضوع	: برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۶-۱۴۰۰
موضوع	: سیاست فرهنگی -- ایران
موضوع	: Cultural policy -- Iran
موضوع	: ایران -- سیاست اقتصادی -- ۱۳۹۶-۱۴۰۰
موضوع	: Iran -- Economic policy -- ۲۰۲۱-۲۰۱۷
موضوع	: ایران -- سیاست اجتماعی -- ۱۳۹۶-۱۴۰۰
موضوع	: Iran -- Soeial policy -- ۲۰۲۱-۲۰۱۷
شناسه افزوده	: سازمان برنامه و بودجه کشور. مرکز اسناد، مدارک و انتشارات
رده‌بندی کنگره	: HC ۴۷۵
رده‌بندی دیویی	: ۳۳۰/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۹۱۷۰۰۴

گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری

اسلامی ایران در سال ۱۳۹۷ - جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ناشر: سازمان برنامه و بودجه کشور، مرکز اسناد، مدارک و انتشارات

نوبت چاپ: اول

سال انتشار: ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۵۰ نسخه

قیمت: ۵۵۰۰۰۰ ریال

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

پیش‌گفتار

مقدمه

۱۱	بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و علم و فناوری
۱۳	فصل ۴۲- آموزش و پرورش عمومی
۴۳	فصل ۴۳- آموزش فنی و حرفه‌ای
۷۳	فصل ۴۴- آموزش عالی
۱۱۵	فصل ۴۵- علم و فناوری
۱۷۵	بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و زنان و خانواده
۱۷۷	فصل ۴۶- سلامت و ارتقای کیفیت زندگی
۲۵۱	فصل ۴۷- بیمه سلامت
۲۶۷	فصل ۴۸- امداد و نجات
۲۸۳	فصل ۴۹- زنان و خانواده
۲۹۵	بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و آسیب‌های اجتماعی
۲۹۷	فصل ۵۰- امور حمایتی و توانمندسازی
۳۳۷	فصل ۵۱- بیمه‌های اجتماعی
۳۷۹	فصل ۵۲- ساماندهی و پایداری صندوق‌های بیمه‌ای و بازنشستگی
۳۸۹	فصل ۵۳- پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی و ارتقای سرمایه اجتماعی
۴۰۱	فصل ۵۴- مبارزه با مواد مخدر و روانگردان
۴۱۹	بخش شانزدهم: ایثارگران
۴۲۱	فصل ۵۵- ایثارگران

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش	۴۴۳
فصل ۵۶- فرهنگ و هنر	۴۴۵
فصل ۵۷- رسانه	۴۷۷
فصل ۵۸- دین و مذهب	۴۹۵
فصل ۵۹- ورزش و جوانان	۵۰۳
فصل ۶۰- میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۵۲۳
بخش هجدهم: سیاست، دفاعی و امنیتی	۵۵۵
فصل ۶۱- امور عمومی، سیاست و امنیت داخلی	۵۵۷
فصل ۶۲- مدیریت بحران	۵۷۹
بخش نوزدهم: حقوقی و قضایی	۵۸۷
فصل ۶۳- حقوقی و قضایی	۵۸۹
فصل ۶۴- ثبت اسناد و املاک	۶۳۱
فصل ۶۵- پزشکی قانونی	۶۵۵
فصل ۶۶- سازمان زندان‌ها	۶۶۳

پیش‌گفتار

سال ۱۳۹۷ را می‌توان پرتلاطم‌ترین سال در اقتصاد کشور طی حداقل دو دهه گذشته به حساب آورد. خروج یک‌جانبه آمریکا از برجام در اردیبهشت ماه، در ابتدا با توجه به حمایت قاطع دیگر طرف‌های این توافقنامه از ادامه آن، چندان خطیر به نظر نمی‌رسید اما به مرور و با روشن شدن ابعاد فشارهای آمریکا به طرف‌های تجاری ایران، کم‌کم تبعات و آثار این خروج آشکار می‌شد. افزایش قیمت ارز، کاهش فروش نفت، قطع همکاری‌های بانکی، لغو قراردادهای تجاری و صنعتی و... در مقطعی چندماهه التهاب‌های قابل توجهی در بازارهای داخلی ایجاد نمود.

آنچه که بیش از همه مخاطره‌آمیز به نظر می‌رسید، مساله ایجاد محدودیت در فروش نفت بود. فروش نفت ایران که در اواخر دولت یازدهم و در شرایط پسابرجام به روزانه تا ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه در روز رسیده بود، رفته رفته کاهش یافت و با توجه به وابستگی بودجه به منابع حاصل از فروش نفت برای بسیاری این شائبه را ایجاد کرد که احتمالا دولت در تامین نیازهای بودجه‌ای خود با کسری شدید بودجه روبه‌رو خواهد شد و دست به اقدامات تورم‌زا خواهد زد. چنین فضای بی‌اطمینانی نسبت به آینده اقتصاد ایران، بازارها را به هم ریخته و بیم از کمبود ارز در آینده، بسیاری را برآن داشت که سرمایه‌های ولو اندک خود را به سمت بازار ارز و سایر بازارهایی که پیش‌بینی می‌شد کمتر از جریان کاهش ارزش مصون می‌مانند، گسیل دارند. التهاب در بازار ارز، افزایش سطح عمومی قیمت کالاها و خدمات مصرفی مردم را در پیش داشت.

این التهابات بر رشد اقتصادی هم تاثیرگذار بود. همان‌طور که پیشتر نیز کارشناسان پیش‌بینی کرده بودند که با افزایش قیمت‌ها و به تبع آن رشد قیمت مواد اولیه و کالاهای مصرفی و... در کنار کاهش تقاضا برای بسیاری از کالاها، رکود بنگاه‌های اقتصادی تشدید خواهد شد، این پیش‌بینی در آمارهای منتشر شده از سوی منابع رسمی نیز قابل مشاهده بود.

روند این التهابات اقتصادی، دیگر بازارهای کشور را نیز تحت تاثیر قرار داد؛ بازار خودرو و مسکن نیز به عنوان دو بازار اصلی اقتصاد ایران، از دامنه این تاثیرات متاثر شد. رشد قیمت مسکن که از اوایل این سال آغاز شده بود، تا پایان سال نیز ادامه یافت تا جاییکه این رشد بر اساس آمارهای اعلام شده در مناطق مختلف کشور از ۱۲۰ درصد نیز افزون شد. همین امر در مورد بازار خودرو نیز با شدت بیشتری و در برخی موارد تا بیش از ۳۰۰ درصد اتفاق افتاد.

در چنین فضایی، ارزیابی عملکرد ارکان اجرایی کشور و روند اجرای سیاست‌های قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ نیز باید با امان نظر نسبت به شرایط پیش‌گفته صورت پذیرد. تنگناهای فراوانی که تحت‌تأثیر تحولات یاد شده در پیش روی دستگاه‌های اجرایی پدید آمد، به طور طبیعی تأثیر خود را بر برخی از اهداف برنامه و عملکرد آن در سال ۱۳۹۷ بر جای گذاشتند و عدم تحقق نسبی برخی اهداف در همین چارچوب قابل ارزیابی است. اما آنچه که مهم به نظر می‌رسد اینکه با اعمال مدیریت مناسب دولت و دستگاه‌های اجرائی و نیز همراهی سایر نهادهای حاکمیتی، سال پر فراز و نشیب ۱۳۹۷ با ثبات نسبی به پایان رسید و تلاطم‌های اقتصادی ناشی از تحولات سیاسی با قدرت تحت کنترل درآمد.

در این میان نقش نظارتی و راهبری توسعه‌ای سازمان برنامه و بودجه بسیار بااهمیت است، این سازمان توانست در چنین شرایطی، با تخصیص بهینه منابع موجود و تنظیم مجدد دخل و خرج کشور با بازتعریف اولویت‌ها و اصل مدیریت منابع به خوبی به ایفای نقش حساس خود در چنین شرایط خطیری بپردازد.

ثبات بازار ارز، کاهش نسبی هزینه‌ها و تأکید بر افزایش سایر منابع درآمدی از جمله راهکارهایی بود که دولت با تأکید بر آنها نسبت به این مهم توفیق قابل توجهی کسب کرد. از سوی دیگر، تأکید مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در آذرماه سال ۱۳۹۷، در خصوص تدوین نقشه راه و برنامه کلی اصلاح ساختار بودجه عمومی و کاهش کسری بودجه توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و تصویب آن در شورای عالی هماهنگی اقتصادی و همکاری همه ارکان قوای سه گانه و استفاده از تمام ظرفیت‌های مقابله و پاسخگویی به این فشارها، زمینه‌ساز مقاومت کشور در قبال فشارهای همه‌جانبه اقتصادی، سیاسی و نظامی آمریکا و متحدانش شد و همین امر قوت قلبی به اقتصاد و فعالان اقتصادی داخلی بود که به نوبه خود به تقویت ثبات یادشده افزود.

آنچه که از این پس ضروری به نظر می‌رسد تأکید بر اصلاحات اساسی اقتصادی نظیر اصلاحات سیاستی و ساختاری بودجه عمومی با رویکرد قطع وابستگی مستقیم بودجه به نفت، اصلاح نظام مالیاتی و بانکی با هدف استحکام اقتصاد داخلی و استفاده از همه ظرفیت‌های درونی برای رشد و توسعه کشور است.

مقدمه

تهیه گزارش «عملکرد قانون برنامه ششم توسعه کشور در سال ۱۳۹۷» و ارائه آن به مجلس شورای اسلامی توسط رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران در ماده ۱۲۱ قانون برنامه ششم توسعه پیش‌بینی شده است. در راستای انجام این تکلیف قانونی و بند ۲ ماده ۳۷ قانون برنامه و بودجه، سازمان برنامه و بودجه کشور در اواخر مردادماه سال ۱۳۹۸ چارچوب و دستورالعمل مربوط به تهیه گزارش یادشده را تهیه و به کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط ابلاغ نمود.

این گزارش در سه جلد، نوزده بخش و ۶۶ فصل به شرح زیر برای تقدیم به مجلس شورای اسلامی تهیه شده است.

جلد اول شامل امور فرابخشی، متشکل از بخش‌های اقتصاد کلان - بودجه و مالیه عمومی - نظام پولی و بانکی و تأمین منابع مالی - محیط کسب‌وکار و خصوصی‌سازی و مناطق آزاد - توازن منطقه‌ای و توسعه روستایی - نظام اداری، شفافیت و مبارزه با فساد - محیط‌زیست است.

جلد دوم و سوم مشتمل بر گزارش عملکرد امور بخشی، شامل دوازده بخش کشاورزی و منابع طبیعی - آب - انرژی، صنعت و معدن و بازرگانی - حمل‌ونقل و مسکن - ارتباطات و فناوری اطلاعات - آموزش عمومی، آموزش عالی و علم و فناوری - سلامت، بیمه سلامت و زنان و خانواده - بیمه اجتماعی، امور حمایتی و آسیب‌های اجتماعی - ایثارگران - فرهنگ، هنر و ورزش - سیاست، دفاعی و امنیتی - حقوقی و قضایی می‌باشد.

این سازمان از همکاری و مسئولیت‌پذیری کلیه دستگاه‌های اجرایی در خصوص تهیه و ارسال گزارش‌های مربوط مطابق چارچوب ابلاغی سازمان در قالب «سامانه رابت» سپاس‌گزاری می‌نماید. همچنین از تلاش‌های ارزنده تمامی همکاران محترم معاونت‌ها و امور بخشی و فرابخشی سازمان به ویژه امور برنامه‌ریزی، نظارت و آمایش سرزمین که بررسی و تدوین نهایی این گزارش را بر عهده داشتند، قدردانی می‌شود.

از همه نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی، کارشناسان و صاحب‌نظران و پژوهشگران و دانشجویان عرصه توسعه و پیشرفت کشور انتظار دارد، نظرها و پیشنهادهای خود را به‌منظور

ارتقای کمی و کیفی این گزارش و دستیابی به گزارش عملکرد جامع، کارآمد و درخور نیاز کشور
از طریق دیدارگاه www.rabet.mporg.ir به این سازمان ارسال نمایند. سازمان وظیفه خود
می‌داند، از این پیشنهادها در بهبود گزارش‌های سال‌های آتی استفاده نماید.

سید حمید پورمحمدی

معاونت امور اقتصادی و هماهنگی برنامه و بودجه

آذرماه ۱۳۹۸

بخش سیزدهم

آموزش عمومی، آموزش عالی

و علم و فناوری

فصل چهل و دوم

آموزش و پرورش عمومی

مقدمه

آموزش به عنوان مهم‌ترین رکن سرمایه‌گذاری اجتماعی در تمامی جوامع، از جایگاه بالایی برخوردار است. تعلیم و تربیت در ایران قدمت و پیشینه طولانی داشته و سابقه آن به قرن‌ها قبل باز می‌گردد و وزارت آموزش و پرورش به‌عنوان متولی آموزش عمومی در نظام آموزش رسمی کشور، به‌موجب مفاد مصرح در قوانین مختلف اعم از قانون اساسی، قوانین موضوعه و عمومی؛ عهده‌دار وظایف متعددی در زمینه تعلیم و تربیت فرزندان و تحت پوشش قرار دادن کلیه افراد لازم‌التعلیم این مرزوبوم است.

آموزش و پرورش عمومی باهدف انتقال مفاهیم دانش پایه و ارائه آموزش‌های اصلی و پیش‌نیاز سطوح آموزشی بالاتر و عالی، به دو گروه اصلی زیر قابل طبقه‌بندی است:

(۱) آموزش پایه شامل دوره‌های تحصیلی ابتدایی و متوسطه اول است که البته آموزش غیررسمی سوادآموزی (بزرگ‌سالان) نیز بخشی از آموزش پایه می‌باشد.

(۲) آموزش نیمه تخصصی شامل دوره تحصیلی متوسطه دوم است که دوره متوسطه نظری جزو آموزش و پرورش عمومی و دوره‌های متوسطه فنی و حرفه‌ای و کار و دانش، بخشی از آموزش‌های فنی و حرفه‌ای محسوب می‌شوند.

علاوه بر آموزش کودکان عادی، آموزش کودکان استثنایی و سرآمد نیز بر عهده آموزش و پرورش بوده که شامل آموزش‌های خاص برای این گروه از دانش‌آموزان منطبق با دوره‌های تحصیلی آموزش رسمی است. لازم به ذکر است آموزش رسمی تا پایان دوره اول متوسطه، در زمره آموزش‌های اجباری است.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

احکام قانونی برنامه ششم مرتبط با آموزش و پرورش عمومی، به‌طور خاص در قالب (۷) بند، (۴) جزء و (۲) تبصره در ذیل ماده (۶۳) در بخش (۱۲) با عنوان «آموزش عمومی، آموزش عالی و علم

و فناوری» و جزء (۱) بند (الف) ماده (۸۰) در بخش (۱۴) با عنوان «سلامت، بیمه، سلامت و زنان و خانواده»، ماده (۸۵) در بخش (۱۵) با عنوان «بیمه اجتماعی، امور حمایتی و آسیب‌های اجتماعی» و بند (ب) ماده (۸۶) در بخش (۱۶) با عنوان «امور ایثارگران» در قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه، گنجانده شده است. مواد قانونی مذکور به‌منظور ایجاد تحول در نظام تعلیم و تربیت، تکالیف متعددی را بر عهده وزارت آموزش و پرورش گذاشته است. همچنین در بند (ت) ماده (۲) قانون برنامه ششم، به موضوع اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به‌عنوان موضوع خاص و یکی از مسائل محوری برنامه ششم اشاره نموده است. در راستای تحقق مفاد مواد قانونی یادشده و اجرایی شدن اهداف کلان و عملیاتی و راهکارهای اجرایی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش؛ وزارت آموزش و پرورش نسبت به تدوین و تصویب تعداد (۱۲۹) برنامه عملیاتی برای حوزه ستاد و دستگاه‌های مستقل و وابسته خود در قالب شش زیر نظام برنامه درسی، پژوهش و ارزشیابی، راهبری و مدیریت، فضا و تجهیزات، تربیت معلم و تأمین منابع انسانی و تأمین و تخصیص منابع مالی، اقدام نموده است که چهار زیر نظام آن به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش رسیده و دو زیر نظام نیز در مرحله تصویب توسط شورای مذکور می‌باشد.

در سند برنامه ششم توسعه برای بالندگی بخش آموزش و پرورش و استقرار متوازن سند تحول بنیادین آموزش و پرورش متناسب با زمان و منابع از طریق دستیابی به اهداف ذیل محقق می‌شود.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۲ / ت	موضوع خاص سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	وزارت آموزش و پرورش	- تدوین و تصویب سه زیر نظام راهبری و مدیریت تربیتی، تربیت معلم و تأمین منابع انسانی، تأمین و تخصیص منابع مالی - تشکیل شورای هماهنگی و اجرایی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به‌منظور اجرایی کردن ساحت‌های شش‌گانه سند تحول بنیادین - تهیه پیش‌نویس برش‌های	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و.../ فصل چهارم و دوم: آموزش و پرورش عمومی □ ۱۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					استانی و منطقه‌ای برنامه اجرایی سند تحول در کارگروه زیر نظام‌های استانی • ایجاد سامانه رصد و پایش سند تحول بنیادین و تولید گزارش‌های دوره‌ای از میزان پیشرفت اجرای برنامه و اعتبار سنجی آن در شورای عالی آموزش و پرورش		
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / الف / ۱	دولت مکلف است برای ایجاد تحول در نظام تعلیم و تربیت اقدامات زیر را انجام دهد: اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به نحوی که کلیه اقدامات وزارت آموزش و پرورش بر اساس این سند انجام شود و اقدامی مغایر با قانون و سند صورت نگیرد.	وزارت آموزش و پرورش	• برگزاری جلسات مختلف هماهنگی و اجرایی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و کارگروه‌های زیر نظام‌های سند تحول بنیادین در اجرای برنامه ششم توسعه • تهیه پیش‌نویس برش‌های استانی و منطقه‌ای برنامه اجرایی سند تحول در کارگروه زیر نظام‌های استانی • ایجاد و راه‌اندازی کارگروه مستقل زیر نظام‌های شش‌گانه سند تحول بنیادین؛ برنامه درسی، تربیت معلم و تأمین منابع انسانی، راهبری و مدیریت تربیتی، تأمین و تخصیص منابع مالی، تأمین فضا، تجهیزات و فن‌آوری و پژوهش و ارزشیابی در سطح ستاد وزارت آموزش و پرورش و تشکیل ۳۲ شورا در سطح کشور به ریاست مدیران کل آموزش و پرورش استان‌ها • برگزاری دوره آموزشی ویژه مدیران مدارس کل کشور به منظور تبادل تجربیات مهم و ارائه نوآوری‌های جدید در راستای پاسخگویی به نیازهای دانش‌آموزان در سطوح مختلف تحصیلی • برگزاری جلسات و کارگاه‌های	-	-

۱۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					آموزشی متعدد دوره‌های تربیت مدرس، برگزاری همایش‌ها و نشست‌های آموزشی-تیینی در راستای فرهنگ‌سازی و تقویت نیاز به ایجاد فرهنگ تحول در نظام تعلیم و تربیت با حضور سطوح مختلف مدیران - کارشناسان و معلمان در سطح کشور • تهیه برنامه‌های اولویت‌دار سال ۱۳۹۸ بر اساس هر یک از زیر نظام‌های سند با رویکرد عملیاتی به سند تحول • تمرکز بر اجرای برنامه‌های نظام راهبری مدرسه محوری به‌منظور تضمین و بهبود مستمر کیفیت مدرسه در راستای ارتقای بهره‌وری منابع در اختیار و ارتقای کار آیی و اثربخشی مدرسه • باز تدوین برنامه تدبیر (برنامه سالانه مدارس ابتدایی) و تعالی (برنامه سالانه مدارس متوسطه) بر اساس ساخت‌های شش‌گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش		
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / الف / ۲	تهیه نظام رتبه‌بندی معلمان و استقرار نظام پرداخت‌ها بر اساس تخصص با شایستگی‌ها و عملکرد رقابتی مبتنی بر نظام رتبه‌بندی معلمان و مهندسی نیروی انسانی بر اساس سند تحول و نقشه جامع علمی کشور با تصویب مجلس شورای اسلامی در قالب بودجه سنواتی	وزارت آموزش و پرورش	به‌منظور استقرار نظام رتبه‌بندی معلمان، پیش‌نویس متن لایحه نظام رتبه‌بندی معلمان برای سیر مراحل تصویب طی نامه شماره ۱۰۵۸۹۷ مورخ ۱۳۹۷/۶/۵ توسط وزارت آموزش و پرورش به دولت ارائه گردید. پیشنهاد وزارت در مورد لایحه رتبه‌بندی معلمان در جلسات متعدد کمیته تخصصی و کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک با حضور نمایندگان وزارت آموزش و پرورش و سایر	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و.../ فصل چهل و دوم: آموزش و پرورش عمومی □ ۱۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					دستگاه‌های ذی‌ربط مورد بررسی قرار گرفته و در حال نهایی شدن و تأیید و ارائه به مجلس شورای اسلامی است. لازم به ذکر است برای اجرای نظام رتبه‌بندی معلمان، مبلغ ۲۰۰۰۰ میلیارد ریال در ردیف متفرقه (۵۲) - (۵۵۰۰۰۰) جدول (۹) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور مصوب شده است که طی ابلاغیه شماره ۱۴۴۸۴۳ مورخ ۱۳۹۸/۲/۲۵ سازمان، مبلغ ۱۸۰۰۰ میلیارد آن در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار گرفته است.		
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / الف / ۳	ارتقای جایگاه آموزش و پرورش به‌مثابه مهم‌ترین نهاد تربیت نیروی انسانی و مولد سرمایه اجتماعی و انسانی عهده‌دار اجرای سیاست‌های مصوب و هدایت و نظارت بر آن به‌عنوان امر حاکمیتی با توسعه همکاری دستگاه‌های اجرایی	وزارت آموزش و پرورش	تصویب تعداد سه زیر نظام از زیر نظام‌های شش‌گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش توسط شورای عالی آموزش و پرورش؛ و مصوب نمودن برنامه‌های اجرایی ذیل آن‌ها با تمرکز بر محورهای ذیل: • توجه به منابع مالی، پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های خود آموزش و پرورش • حرکت به سمت تمرکززدایی از ستاد وزارتخانه و ادارات کل استان‌ها به سوی مدرسه محوری • تأکید بر رویکردهای یاددهی-یادگیری نوین و اندیشه ورزی و مهارت‌آموزی به‌جای حافظه محوری • حرکت به سمت کیفی‌سازی آموزش با تغییر نگاه نظام آموزشی و روش‌های تدریس در آموزش و پرورش • ارتقای توانمندی‌های معلمان به‌عنوان عنصر اساسی نظام تعلیم و تربیت کشور	-	-

۱۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷/ جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / الف / ۴	توسعه و تسهیل سفرهای فرهنگی دانش آموزی به ویژه اردوهای زیارتی و راهیان نور	وزارت آموزش و پرورش	• همکاری در تهیه و توزیع بسته های فرهنگی در بین دانش آموزان اعزامی • هماهنگی و اعزام روحانی و راوی با کاروان های راهیان نور • اطلاع رسانی سامانه راهیان نور از طریق پورتال وزارت آموزش و پرورش • هماهنگی اسکان راهیان نور در اردوگاه ها، کانون ها و مراکز استان های میزبان • برنامه ریزی برای جذب، ثبت نام و سازمان دهی دانش آموزان، مربیان و همکاری فرهنگی • نظارت و ارزیابی از نحوه برگزاری اردوها در مناطق عملیاتی غرب و جنوب • اعزام تعداد ۶۰۰ هزار نفر دانش آموز دختر و پسر به اردوی راهیان نور مناطق عملیاتی کشور، اعزام بالغ بر ۱۶۱ هزار نفر دانش آموز دختر و پسر به عنوان زیارت اولی ها به اماکن مذهبی کشور • فراهم نمودن امکان بازدید تعداد ۱۰۹۷۰ هزار نفر- روز بازدید فرهنگی دانش آموزی.	-	-
۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / ب	سازمان اداری و استخدامی کشور و سازمان موظفانند به منظور ارتقای کیفیت نظام تعلیم و تربیت با جذب معلم از طریق دانشگاه های فرهنگیان و شهید رجایی، در طول اجرای قانون برنامه، ردیف های استخدامی و تأمین اعتبار مورد نیاز آموزش و پرورش را با رعایت قوانین و ضوابط مربوطه و ظرفیت جذب دانشجو در دانشگاه های	وزارت آموزش و پرورش	• مجوز استخدام ۲۵ هزار نفر دانشجو- معلم متعهد خدمت طی ابلاغیه ۲۰۷۳۰۲ مورخ ۱۳۹۷/۴/۳۰ سازمان اداری و استخدامی کشور و مجوز استخدام پیمانی ۱۵ هزار نفر از فارغ التحصیلان دانشگاه ها از طریق آزمون فراگیر و پس از طی موفقیت آمیز دوره مهارت آموزی در دانشگاه فرهنگیان (مطابق ماده ۲۸) اساسنامه دانشگاه فرهنگیان) طی ابلاغیه ۱۶۶۷۲۰۷ مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰ سازمان اداری و	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و.../ فصل چهل و دوم: آموزش و پرورش عمومی □ ۱۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			یادشده برای جذب دانشجو معلم‌ها در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار دهند.		استخدامی کشور در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار گرفته است.		
۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / پ	وزارت آموزش و پرورش مکلف است نسبت به اختصاص نیروی انسانی، تجهیزات و امکانات موردنیاز، اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش آموزان - سازمان بسیج دانش آموزی - سازمان دانش آموزی بر اساس مقرراتی که با پیشنهاد وزارت به تصویب هیئت وزیران می‌رسد اقدام نماید.	وزارت آموزش و پرورش	تدوین پیش‌نویس دستورالعمل مورد اشاره در حکم قانونی توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان سه تشکل ذی‌نفع و ارسال طی نامه شماره ۱۷۵۳ مورخ ۱۳۹۷/۱/۱۵ به هیئت دولت، پیش‌نویس دستورالعمل مذکور در مرحله بررسی توسط کمیسیون امور اجتماعی دولت می‌باشد.	طولانی شدن روند بررسی و تصویب لایحه در دولت	-
۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / ت	دولت مکلف به تنظیم و اجرای سیاست‌های حمایتی از خیرین مدرسه‌ساز می‌باشد و باید معادل کمک‌های تحقق یافته آنان را جهت تکمیل طرح‌های (پروژه‌های) نیمه‌تمام خیرین در بودجه سنواتی منظور نماید.	وزارت آموزش و پرورش	سیاست‌های حمایتی از خیرین در آیین‌نامه اجرایی این بند از ماده قانونی پیش‌بینی شده است. مبلغ تحقق خیرین مدرسه‌ساز در سال ۱۳۹۷ به میزان ۶,۳۱۹ میلیارد ریال و میزان اعتبار تخصیص یافته توسط دولت در طرح نیمه‌تمام خیری تحت عنوان تکمیل فضاهای آموزشی نیمه‌تمام که پنجاه درصد آن توسط خیرین تأمین شده باشد معادل ۴,۶۹۵ میلیارد ریال بوده است.	-	-
۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / ت / تبصره	آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف دو ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	وزارت آموزش و پرورش	آیین‌نامه اجرایی بند مذکور توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه و به تصویب هیئت دولت رسیده و طی ابلاغیه شماره ۵۴۶۹۰ ت/۳۳۹۳۴ هـ مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۲ برای اجرا به وزارت آموزش و پرورش ابلاغ شده است.	-	-
۱۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / ت	دولت مکلف است به منظور افزایش ایمنی و مقاوم‌سازی مدارس و فضاهای پرورشی و ورزشی	وزارت آموزش و پرورش	در سال ۱۳۹۷، از محل حساب ذخیره ارزی معادل ۲۷ میلیون دلار معادل ۳,۱۴۲ میلیارد ریال به منظور افزایش	-	-

۲۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷/ جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			وزارت آموزش و پرورش معادل ریالی مبلغ سه میلیارد (۳.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) دلار در طول اجرای قانون برنامه از محل حساب ذخیره ارزی پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی با اولویت طرح‌های (پروژه‌های) نیمه‌تمام آموزشی، پرورشی و تربیت‌بدنی آموزش و پرورش اختصاص دهد.		ایمنی و مقاوم‌سازی مدارس و فضاهای پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش اختصاص یافته است.		
۱۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / ج	هزینه کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی در احداث، توسعه، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی، خوابگاه‌های شبانه‌روزی، کتابخانه‌ها، سالن‌های ورزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش که در چهارچوب مصوب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان انجام می‌شود با تأیید سازمان توسعه، نوسازی و تجهیز مدارس کشور به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود	وزارت آموزش و پرورش	در سال ۱۳۹۷ هزینه اشخاص در احداث، توسعه، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی خوابگاه‌های شبانه‌روزی، کتابخانه‌ها و سالن‌های وابسته به وزارت آموزش و پرورش ۳۰۰ میلیارد ریال بوده است.	-	-
۱۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / ج / تبصره	آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون توسط سازمان با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و آموزش و پرورش تهیه می‌شود و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	وزارت آموزش و پرورش	پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی این بند از قانون برنامه ششم توسعه با همکاری این سازمان تهیه و به کمیسیون‌های مرتبط در دولت ارسال شده و در مرحله بررسی می‌باشد.	طولانی شدن روند بررسی و تصویب لایحه در دولت	در دست بررسی است.
۱۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / ج	کلیه درآمدها، کمک‌ها و هدایای مردمی نقدی به سازمان دانش‌آموزی پس از واریز به خزانه به‌عنوان	وزارت آموزش و پرورش	در سال ۱۳۹۷ بالغ‌بر ۵۱ میلیارد ریال درآمد سازمان دانش‌آموزی به‌عنوان درآمد اختصاصی وزارت	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و.../ فصل چهل و دوم: آموزش و پرورش عمومی □ ۲۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			درآمد اختصاصی وزارت آموزش و پرورش محسوب می‌گردد.		آموزش و پرورش به اداره کل خزانه واریز شده است.		
۱۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / چ	وزارت آموزش و پرورش موظف است مبالغ واریزی در قالب بودجه سنواتی را فقط برای فعالیتهای فرهنگی و پرورشی توسط سازمان دانش‌آموزی در مدارس هزینه نماید.	وزارت آموزش و پرورش	در سال ۱۳۹۷، درآمدهای سازمان مذکور برای فعالیتهای فرهنگی و پرورشی در مدارس هزینه شده است.	-	-
۱۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / پ	این حکم در طول اجرای قانون برنامه بر حکم تبصره (۳) ماده واحده قانون پذیرش دانشجوی آموزشکدههای فنی و حرفه‌ای، مراکز تربیت معلم و دانشگاه شهید رجایی مصوب ۱۳۸۹/۲/۱۹ حاکم است.	-	در سال ۱۳۹۷، تعداد ۲۰ ملک در ۱۴ استان کشور توسط کارگروه‌های حل اختلاف در دو وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم تعیین تکلیف و صورت جلسه گردید و با امضای مقامات مجاز وزارتخانه‌های یاد شده جهت اجرا به استان‌ها ابلاغ شده است.	-	-
۱۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / الف / ۱	پیشگیری اولیه از بروز آسیب‌های اجتماعی از طریق: اصلاح برنامه‌ها و متون درسی دوره آموزش عمومی و پیش‌بینی آموزش‌های اجتماعی و ارتقای مهارت‌های زندگی	وزارت آموزش و پرورش	- آموزش‌های رشدمدار - پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان دوره ابتدایی (مدارس مراقبت از خود) در بیش از ۳۰ هزار مدرسه - آموزش‌های رشدمدار پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان در سطوح مختلف تحصیلی به منظور آشنایی با سبک زندگی سالم - برگزاری کارگاه‌های آموزشی مقابله با آسیب‌های اجتماعی و آشنایی با مهارت‌های زندگی، سبک‌های فرزند پروری و روش‌های پیشگیری از اعتیاد برای والدین - گسترش دامنه فعالیت‌های ترویجی - فرهنگی و توانمندسازی والدین، اولیاء و دانش‌آموزان - آموزش معاشرت‌های صحیح	-	-

۲۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					اجتماعی و مهارت‌های تفکر انتقادی، حل مسئله، تصمیم‌گیری، کنترل هیجان، رفتارهای پرخطر • آموزش‌های رشد‌مدار پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان (مدارس تحت پوشش مهارت‌های مقابله‌ای دوره متوسطه اول) در حدود ۱۳ هزار مدرسه شامل آموزش معاشرت‌های صحیح اجتماعی و مهارت‌های تفکر انتقادی، حل مسئله، تصمیم‌گیری، کنترل هیجان، رفتارهای پرخطر • آموزش‌های رشد‌مدار پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان متوسطه دوم در بیش از ۱۰ هزار مدرسه (مدارس عاری از خطر) با آموزش و معرفی نگرش‌ها و شناخت رفتارها و موقعیت‌های مخاطره‌آمیز • آموزش مهارت‌های تفکر انتقادی، حل مسئله، تصمیم‌گیری، شیوه‌های ترویج پیام‌های پیشگیری • آموزش بیش از ۱۲,۵۰۰ هزار نفر والدین با برگزاری کارگاه‌های آموزشی مهارت‌های زندگی، سبک‌های فرزند پروری و روش‌های پیشگیری از اعتیاد، شناخت رفتارهای پرخطر کودکان و نوجوانان، عوامل مخاطره‌آمیز و محافظت‌کننده، کودکان و نوجوانان در معرض خطر و پرخطر، ویژگی‌ها و تغییرات رشدی کودکان و نوجوانان در ابعاد جسمی، روانی و اجتماعی، سبک‌های فرزند پروری آموزش بالغ‌بر ۸۸۵ نفر- ساعت کارکنان با برگزاری کارگاه‌های آموزشی		

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و.../ فصل چهل و دوم: آموزش و پرورش عمومی □ ۲۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					شیوه‌های ارتباط مؤثر با دانش آموزان، شناخت عوامل محافظ و خطر، روش‌های پیشگیری از اعتیاد، آشنایی با راهکارهای ارتباط مؤثر با کودکان و نوجوانان، آشنایی با شیوه‌های تلفیق آموزش پیشگیری با کلاس درس • تشکیل جلسات هم‌اندیشی با جلب همکاری از اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌های معتبر کشور و اعضای کارگروه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی با موضوع شناسایی مدارس در معرض خطر و شیوه برگزاری کلاسهای آموزشی برای اولیا و کارکنان مدرسه و نیز اجرای نظام مراقبت اجتماعی دانش آموزان • توانمندسازی دانش آموزان دوره متوسطه دوم با ارائه آموزش‌های لازم، به‌روز و مستمر همزمان دانش آموزان -والدین دانش آموزان- کارکنان مدارس در به حدود ۱۴,۵۰۰ مدرسه • توانمندسازی دانش آموزان دوره متوسطه اول با ارائه آموزش‌های لازم، به‌روز و مستمر همزمان دانش آموزان -والدین دانش آموزان- کارکنان مدارس در بالغ بر ۲۰ هزار مدرسه • توانمندسازی و آموزش مهارت‌های خود مراقبتی دانش آموزان دوره ابتدایی دوم با ارائه آموزش‌های لازم، به‌روز و مستمر همزمان دانش آموزان -والدین دانش آموزان- کارکنان مدارس در حدود ۱۲ هزار مدرسه (مراقبت شخصی، مواجهه اثر، اجتماعی، شناخت خطر) • طرح «همکاری خانه		

۲۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					و مدرسه» در ۵۰۵ مدرسه ابتدایی دوره اول در راستای پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و تعامل خانواده‌ها با مدارس در سطح تمام استان‌های کشور اجرایی شده است • اجرای طرح تقویت بنیان خانواده به‌صورت پایلوت در ۷ استان کشور برای والدین و نوجوانان ۱۴-۱۰ سال در ۷ استان کشور (۵ کلاس در هر استان) به‌منظور ایجاد همبستگی و رفاقت بیشتر بین والدین و فرزندان • اجرای برنامه مدیریت کلاس، تاب‌آوری و بازی به‌صورت پایلوت در ۱۲ کلاس در استان‌های خراسان رضوی و شهرستان‌های تهران به‌منظور کاهش رفتارهای پرخطر و آسیب‌های اجتماعی مانند بزه، رفتار خشونت‌آمیز، افکار خودکشی و ... • برگزاری جشنواره نوجوان سالم در دو بخش خلاقیت‌های دانش‌آموزی و ابتکارات مدرسه‌ای در سطح منطقه‌ای، استانی و کشوری در کلیه مدارس دوره متوسطه اول و دوم به‌منظور پیشگیری از اعتیاد و آسیب‌های اجتماعی، برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های ترویجی و فرهنگی با ۷۵۹ پروژه • برگزاری بالغ‌بر ۲۶ هزار نمایشگاه سیار پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و اعتیاد، آسیب‌های اجتماعی و سوءمصرف مواد در سطح مدارس، آگاه‌سازی دانش‌آموزان و ایجاد جریان فرهنگی پیشگیرانه در مدارس • اجرای ۷۵۶ پروژه برگزاری		

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و.../ فصل چهل و دوم: آموزش و پرورش عمومی □ ۲۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					هفته مبارزه با اعتیاد و آسیب‌های اجتماعی در سطح منطقه و استان اجرای برنامه‌های مناسبی در زمینه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی (هفته مبارزه با مواد مخدر، دخانیات و ...) • توزیع راهنمای آموزش پیشگیری و بسته‌های فرهنگی برای والدین، کارکنان و دانش‌آموزان در حدود ۹۶ هزار • تشکیل ۱۸ کانون همیار پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی در سراسر کشور و اجرای طرح مدارس مراقب در بالغ‌بر ۵۲ هزار مدرسه، با رویکرد پیشگیری اجتماع‌محور برای کلیه دوره‌های تحصیلی • اجرای طرح توانمندسازی روانی - اجتماعی دانش‌آموزان دوره متوسطه اول به‌ویژه دانش‌آموزان پایه نهم در ۶۷۰۱ مدرسه در زمینه راهکارهای پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، اعتیاد و سایر رفتارهای پرخطر و نیز تاب‌آوری • اجرای نظام مراقبت اجتماعی دانش‌آموزان (نماد) در ۴۲۷۵ مدرسه: در اجرای سند ائتلاف نظام مراقبت اجتماعی دانش‌آموزان		
۱۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۵	کارکنان وزارت آموزش و پرورش که عضویت صندوق ذخیره فرهنگیان را پذیرفته‌اند و یا خواهند پذیرفت باید ماهانه درصدی از حقوق و مزایای خود را تا پنج درصد (۵) به حساب صندوق واریز کنند.	-	بر اساس گزارش حسابرس شماره ۹۷۲۲۳۰ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲، پرداختی اعضا در سال ۱۳۹۷ حدود ۳،۱۴۷ میلیارد ریال بوده است.	-	-
۱۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۵	دولت نیز موظف است همه‌ساله معادل سهم واریزی اعضا به صندوق ذخیره فرهنگیان را به‌طور	وزارت آموزش و پرورش	اعتبار ابلاغی سال ۱۳۹۷ ردیف هزینه‌ای «وزارت آموزش و پرورش - صندوق ذخیره فرهنگیان» به میزان	سایر	دولت در تلاش است تا از طریق سامانه

۲۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			کامل در ردیف اعتباری خاص در بودجه سنواتی منظور و پرداخت نماید.		۵۶۷ میلیارد ریال بوده است که با توجه به محدودیت‌های منابع مالی دولت، رقمی پرداخت نشده است اما با توجه به راه‌اندازی «سامانه تعهدات دولت» در سازمان برنامه و بودجه کشور، مقرر است بدهی‌های دولت به دستگاه‌های اجرایی از جمله وزارت آموزش و پرورش از طریق سامانه یاد شده پس از طی مراحل قانونی، پرداخت گردد.		تعهدات دولت نسبت به انجام تعهدات خود اقدام نماید.
۱۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۶ / ب	وزارت آموزش و پرورش مکلف است به منظور ترویج فرهنگ ایشار و شهادت نسبت به معرفی الگوها و قهرمانان ملی ایشار و شهادت در متون درسی کلیه پایه‌های تحصیلی و فعالیت‌های پژوهشی و برگزاری مسابقات علمی اقدام نموده و در جهت تعمیق ایمان و ترویج باورها در صیانت از فرهنگ دینی و انقلابی نسبت به اجرای یادواره‌های شهادی دانش‌آموز و فرهنگی و برگزاری اردوهای راهیان نور ویژه دانش‌آموزان و فرهنگیان با سازمان بسیج همکاری لازم را به عمل آورد.	وزارت آموزش و پرورش	منظور نمودن موضوعات شهادی جنگ تحمیلی (اسامی و تصاویر شهادی جنگ تحمیلی، جانبازان، ایثارگران)، آزادی خرمشهر، تصویر شهادی هسته‌ای و... در کتب درسی سه دوره تحصیلی شامل کتاب فارسی سوم ابتدایی، چهارم ابتدایی، پنجم ابتدایی و ششم ابتدایی و نیز در کتاب آموزش قرآن ششم ابتدایی، کتاب مطالعات اجتماعی سوم ابتدایی، کتاب هدیه‌های آسمانی چهارم ابتدایی، کتاب هدیه‌های آسمانی ششم ابتدایی، کتاب تفکر و سبک زندگی پایه هفتم و هشتم، کتاب پایه هفتم و هشتم، کتاب آمادگی دفاعی پایه نهم، کتاب فارسی پایه هشتم و نهم، کتاب کار انگلیسی ۱ و ۲ و کتاب انگلیسی پایه هفتم، هشتم و نهم، کتاب مطالعات اجتماعی هشتم، فارسی دهم، دین و زندگی دهم، ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، فلسفه پیش‌دانشگاهی و تاریخ معاصر ایران سوم دبیرستان (قدیم) •	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					برگزاری بالغ بر ۳،۷۰۰ اردوهای خاص جامعه ایثارگری • برگزاری مسابقات علمی ویژه جامعه ایثارگری با پوشش ۸ هزار نفر • اجرای برنامه‌های فرهنگی و برگزاری یادواره شهداء در میان نسل جوان و ترویج شهید و شهادت برای زنده نگه داشتن یاد و خاطره شهدا • انجام بالغ بر ۴۵۵۰۰ عنوان پژوهش با موضوع ایثار و شهادت • برگزاری بالغ بر ۹،۵۰۰ یادواره شهدای فرهنگی و دانش آموز از صف تا ستاد توسط اداره کل امور شاهد و ایثارگران		

مأخذ: وزارت آموزش و پرورش

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

عملکرد فعالیت‌های وزارت آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ در قالب شاخص‌ها و اهداف کمی مصوب برنامه ششم توسعه، بیانگر آن است که:

- نرخ پوشش نوآموزان دوره پیش‌دبستانی معادل ۷۴.۲ درصد است که نسبت به عملکرد سال قبل ۵.۲ درصد افزایش داشته است ضمن اینکه درصد تحقق در مقایسه با نرخ ۷۲ درصد هدف کمی برنامه، بالغ بر ۱۰۳ درصد می‌باشد. با این وجود، با توجه به تأثیر مثبت دوره پیش‌دبستانی در رشد ذهنی و جسمی کودکان قبل از ورود به آموزش رسمی و نیز میزان فراگیری و تثبیت یادگیری در دانش‌آموزان به‌ویژه پایه اول دوره اول ابتدایی و از طرفی نظر به غیراجباری بودن آن، تقویت زمینه‌های ایجاد اقبال هر چه بیشتر خانواده‌ها و نیز اقدامات حمایتی در زمینه پوشش بیشتر نوآموزان مناطق دوزبانه، محروم و روستایی در جهت ارتقای کیفیت آموزشی، ضروری می‌باشد.

- نرخ پوشش تحصیلی واقعی دوره ابتدایی معادل ۹۸.۲ درصد است. هرچند شاخص مذکور نسبت به سال قبل ۰.۱ درصد رشد داشته است اما دارای عملکردی حدوداً ۰.۴ درصد کمتر نسبت به ۹۸.۶ درصد هدف کمی مصوب برنامه است. میزان شاخص مذکور بیانگر آن است که معادل ۱.۸ درصد از کودکان گروه سنی ۶-۱۱ سال خارج از نظام آموزش رسمی قرار داشته و به دلایل مختلف بازمانده از تحصیل می‌باشند. از این رو، فراهم آوردن میزان دسترسی هر چه بیشتر کلیه افراد لازم‌التعلیم به آموزش پایه و عمومی، بایستی از اولویتهای اصلی سیاست‌گذاران آموزشی باشد.

- نرخ پوشش تحصیلی واقعی دوره اول متوسطه به میزان ۹۳.۷ درصد است که نسبت به سال ماقبل خود، ۰.۲ درصد افزایش داشته است. همچنین عملکرد ۱۰۵.۳ درصدی آن نسبت به ۸۹ درصد هدف کمی مصوب برنامه، قابل توجه می‌باشد. با این وجود میزان شاخص مذکور نشان‌دهنده خارج بودن حدود ۶.۳ درصد جمعیت گروه سنی ۱۱-۱۴ سال، خارج از نظام آموزش رسمی است.

- نرخ پوشش تحصیلی واقعی در دوره دوم متوسطه، برابر با ۸۱.۴ درصد است که حاکی از خارج از جریان آموزش رسمی بودن ۱۸.۶ درصد از جمعیت لازم‌التعلیم سنین ۱۵ تا ۱۷ سال می‌باشد. کاهش شاخص نرخ پوشش تحصیلی واقعی در دوره دوم متوسطه نسبت به ۸۳.۱ درصد عملکرد آن در سال ۱۳۹۶، معادل ۱.۷ درصد است که فارغ از هر دلیل اجتماعی، اقتصادی و...، به معنای افزایش تارکان تحصیل گروه سنی ۱۵-۱۷ سال و گسترش جمعیت بازمانده از تحصیل افراد لازم‌التعلیم سنین مذکور می‌باشد.

- درصد باسوادی جمعیت گروه سنی ۱۰ ساله و بالاتر، حدود ۹۰.۷ درصد است که عملکرد مذکور در مقایسه با ۹۰ درصد هدف کمی مصوب برنامه، حدود ۱۰۰.۸ درصد است. یکی از دلایل کاهش نرخ باسوادی، از یک طرف عدم پوشش کامل کودکان لازم‌التعلیم و از طرف دیگر، کم‌رنگ بودن رویکردهای آموزشی مبتنی بر مهارت‌آموزی و تقاضامحوری و ایجاد انگیزه در حوزه سوادآموزی است.

- سهم دانش‌آموزان غیردولتی از کل دانش‌آموزان معادل ۱۲.۹ درصد است. هرچند شاخص مذکور نسبت به عملکرد سال ۱۳۹۶، معادل ۷ دهم درصد افزایش داشته است اما ۹۹.۲ درصد از هدف کمی مصوب برنامه (۱۳ درصد) را محقق نموده است. شاخص مذکور تبلوری از میزان مشارکت بخش خصوصی در اجرای فعالیتهای آموزشی و پرورشی است. گرچه شاخص مذکور

طی این سال ها از روند افزایشی کندی برخوردار است، اما با توجه به تأکیدات متعدد در مستندات قانونی، از قبیل احکام برنامه ششم توسعه و سند تحول بنیادین، بر استفاده بیشتر از مشارکت بخش غیردولتی به منظور ارتقاء کیفیت آموزشی؛ تلاش بیشتر در ارتقاء سطح حوزه مذکور ضروری می‌نماید. یکی از سیاست‌های مورد توجه وزارت آموزش و پرورش در طول سال‌های گذشته، جلب مشارکت‌های مردمی از طریق ایجاد و گسترش مدارس غیردولتی است. افزایش تعداد و سهم دانش‌آموزان غیردولتی در توسعه و رقابتی کردن فعالیت‌های آموزشی نقشی اساسی داشته و بنابراین یکی از شاخص‌های نظام آموزشی کشور به حساب می‌آید.

- از کل دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه، سهم دانش‌آموزان رشته‌های نظری معادل ۶۵.۴ درصد می‌باشد و باوجود انتظار روند کاهشی بودن این شاخص، اما در مقایسه با سهم ۶۵.۳ درصدی آن در سال ۱۳۹۶، به میزان یک‌دهم درصد افزایش، نشان می‌دهد. همچنین صرفاً ۹۲.۵ درصد از سهم ۶۰.۵ درصدی هدف کمی برنامه را تأمین کرده است و دلیل این موضوع گرایش بیشتر خانواده‌ها به رشته‌های نظری و همچنین کمبود زیرساخت‌های موردنیاز برای گرایش بیشتر به رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش است.

- نرخ گذر ظاهری از دوره ابتدایی به متوسطه اول معادل ۹۸.۵ درصد است که در مقایسه با ۹۶ درصد هدف کمی برنامه، نشان دهنده ۱۰۲.۶ درصد تحقق آن می‌باشد. مقدار شاخص مذکور بدین معناست که تنها ۱.۵ درصد از دانش‌آموزان پایه ششم دوره ابتدایی از ورود به دوره متوسطه اول به دلایلی همچون تکرار پایه و یا ترک تحصیل، بازمانده‌اند.

- نرخ گذر ظاهری دوره متوسطه اول به دوره متوسطه دوم معادل ۹۲.۸ درصد است مقدار این شاخص علاوه بر کاهش ۰.۸ درصدی در مقایسه با ۹۳.۶ درصد سال ۱۳۹۶، دستیابی به تحقق کامل نرخ ۹۴ درصد مصوب برنامه را نیز موجب نشده است.

- نرخ تکرار پایه در دوره ابتدایی معادل ۱.۴ درصد بوده که نسبت به سال ماقبل آن تغییری نداشته و پیش‌بینی روند کاهشی آن طی سال‌های برنامه، محقق نشده است. همچنین در مقایسه با نرخ ۰.۸ درصد هدف کمی برنامه، حدود ۴۳ درصد فقدان عملکرد را نشان می‌دهد. وجود این میزان نرخ تکرار پایه در این دوره تحصیلی به عنوان آموزش پایه، متأثر از عوامل متعددی است که مهم‌ترین آن، نگذراندن دوره پیش از دبستان افراد لازم‌التعلیم دوره تحصیلی مذکور می‌باشد.

۳۰ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

- نرخ تکرار پایه در دوره اول متوسطه برابر با ۱.۴ درصد است که ۰.۲ درصد نسبت به سال ۱۳۹۶، افزایش نشان می‌دهد. با این وجود، بیانگر آن است که از هر ۱۰۰ نفر دانش‌آموز ۱.۴ نفر موفق به گذراندن این دوره تحصیلی نشده‌اند. عملکرد شاخص مذکور در سال ۱۳۹۷، توانسته است به میزان ۸۵.۷ درصد از هدف کمی برنامه را محقق نماید.

- شاخص نسبت دانش‌آموز به معلم دوره ابتدایی در سال ۱۳۹۷ معادل ۲۷.۶ نفر است که این شاخص نسبت به سال ۱۳۹۶ به میزان ۱.۴ درصد افزایش داشته است.

- در دوره اول متوسطه، شاخص نسبت دانش‌آموز به معلم برابر با ۲۱.۸ نفر می‌باشد. بدیهی است یکی از دلایل رشد ۱.۵ درصد نسبت دانش‌آموز به معلم در این دوره کمبود معلم و نیز استفاده نیروی آموزشی این دوره تحصیلی برای پایه ششم دوره ابتدایی (در اجرای نظام آموزشی ۳-۶-۳) می‌باشد.

- شاخص نسبت دانش‌آموز به معلم در دوره دوم متوسطه نیز در سال ۱۳۹۷ معادل ۱۵.۹ نفر می‌باشد که توانسته اهداف موردنیاز در این خصوص را محقق سازد.

- سهم جذب دانش‌آموخته‌ی واجد شرایط سایر دانشگاه‌ها برای تربیت حرفه‌ای در دانشگاه فرهنگیان از کل ظرفیت دانشگاه معادل ۳۵ درصد است. بدین معنا که از هر ۱۰۰ دانشجوی شاغل به تحصیل در دانشگاه فرهنگیان، تعداد ۳۵ نفر آن‌ها دانش‌آموخته سایر دانشگاه‌ها هستند که سهم موردنظر به میزان ۴۰ درصد بیش از سهم ۲۵ درصدی هدف کمی مصوب برنامه می‌باشد. عملکرد بالای این شاخص نسبت به میزان ۱۹ درصد مصوب آن و نیز نسبت به عملکرد سال پایه، ناشی از پیش‌بینی روند رو به رشد بازنشستگی معلمان و لزوم جایگزینی آنان به‌منظور تأمین نیاز آموزش و پرورش بوده است که بر اساس مستندات قانونی، زمینه تغییر در رویکرد تربیت معلم را فراهم نموده است.

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	سهم جذب دانش‌آموخته‌ی واجد شرایط سایر دانشگاه‌ها برای تربیت حرفه‌ای در دانشگاه فرهنگیان از کل ظرفیت دانشگاه	درصد	۱۱	۳۷	۲۵	۳۵	۱۴۰	-	سایر	با توجه به اینکه دانشگاه فرهنگیان در استان‌ها امکانات و تجهیزات و منابع انسانی کافی در اختیار ندارد باعث گردیده که سهم جذب دانشگاه فرهنگیان نسبت به سایر دانشگاه‌ها کمتر باشد.

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و.../ فصل چهل و دوم: آموزش و پرورش عمومی □ ۳۱

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۲	سهم دانش آموزان غیردولتی از کل دانش آموزان	درصد	۱۱	۱۲.۲	۱۳	۱۲.۹	۹۹.۲۳	-	-	-
۳	نرخ گذر ظاهری از دوره ابتدایی به متوسطه اول	درصد	۹۵	۹۸.۶	۹۶	۹۸.۵	۱۰۳.۶	-	-	-
۴	نرخ پوشش نوآموزان در دوره پیش از دبستان	درصد	۶۲	۶۹	۷۲	۷۴.۲	۱۰۳.۰۶	-	-	-
۵	درصد باسوادی جمعیت ۱۰ ساله و بالاتر	درصد	۸۹	۹۴.۷	۹۰	۹۰.۶۴	۱۰۰.۷۱	-	-	-
۶	درصد دانش آموزان رشته های نظری از کل دانش آموزان دوره دوم متوسطه	درصد	۶۱.۳	۶۵.۳	۶۰.۵	۶۵.۴	۹۲.۵۱	-	-	۱- عدم تمایل خانواده ها به ادامه تحصیل فرزندان در شاخه فنی و حرفه ای و کشاورزی. ۲- تمایل بیش از حد خانواده ها به ثبت نام فرزندان در رشته تجربی. ۳- کمبود تجهیزات و فضای هنری. ۴- کمبود نیروی متخصص.
۷	نرخ گذر ظاهری از دوره متوسطه اول به متوسطه دوم	درصد	۹۲.۵	۹۳.۶	۹۴	۹۳.۸	۹۸.۷۲	-	-	-
۸	پوشش تحصیلی واقعی دوره متوسطه اول	درصد	۸۵	۹۳.۵	۸۹	۹۳.۷	۱۰۵.۲۸	-	-	-
۹	بهبود شاخص نسبت دانش آموز به معلم در دوره متوسطه دوم	نفر	۱۵۸	۱۳.۹	۱۶.۷	۱۵.۹	۱۰۵.۰۳	-۰.۳۲	-	-
۱۰	پوشش تحصیلی واقعی دوره متوسطه دوم	درصد	۷۸	۸۳.۱	۸۰	۸۱.۴	۱۰۱.۷۵	-	-	-
۱۱	بهبود شاخص نسبت دانش آموز به معلم در دوره ابتدایی	نفر	۲۵	۲۶.۲	۲۶.۹	۲۷.۶	۹۷.۴۶	-۵.۰۷	-	-
۱۲	نرخ تکرار پایه در دوره متوسطه اول	درصد	۱.۵	۱.۲	۱.۲	۱.۴	۸۵.۷۱	-	-	-
۱۳	نرخ تکرار پایه در دوره ابتدایی	درصد	۱.۲	۱.۴	۰.۸	۱.۴	۵۷.۱۴	-	سایر	۱- عدم توسعه دوره پیش دبستانی در مناطق محروم و روستایی. ۲- وجود دانش آموزان دارای نیازهای ویژه در کلاس های عادی. ۳- عدم تخصیص کافی اعتبارات ردیف کیفیت بخشی در دوره ابتدایی.
۱۴	بهبود شاخص نسبت دانش آموز به معلم در دوره متوسطه اول	نفر	۱۵۸	۲۰.۳	۱۷	۲۱.۸	۷۷.۹۸	-۱۷.۴۶	سایر	۱- کمبود فضا و تجهیزات. ۲- کمبود نیروی انسانی.
۱۵	پوشش تحصیلی واقعی دوره ابتدایی	درصد	۹۸.۲	۹۸.۱	۹۸.۶	۹۸.۲	۹۹.۵۹	-	-	-

مأخذ: وزارت آموزش و پرورش

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

در سال ۱۳۹۷ کل اعتبار مصوب بخش از محل بودجه عمومی، معادل ۳۵۵،۱۹۶ میلیارد ریال

بوده که در مقایسه با رقم ۳۰۶،۵۱۳ میلیارد ریال اعتبار مصوب سال ۱۳۹۶، حدود ۱۶ درصد افزایش داشته است. اعتبار مذکور شامل حدود ۳۳۸،۲۲۰ میلیارد ریال (۹۵.۲ درصد) اعتبارات هزینه‌ای و ۱۶،۹۷۶ میلیارد ریال (۴.۸ درصد) اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای است. عملکرد اعتباری بخش در این سال بالغ بر ۳۶۵،۱۹۰ میلیارد ریال بوده که ۱۰۰.۳ درصد مصوب آن بوده و نسبت به رقم ۳۱۴،۶۰۸ میلیارد ریال پرداختی سال ۱۳۹۶، رشدی بالغ بر ۱۶ درصد دارد.

عملکرد اعتبارات هزینه‌ای بخش در سال ۱۳۹۷ به میزان ۳۴۷،۱۱۶ میلیارد ریال بوده که نسبت به رقم ۳۰۸،۹۸۰ میلیارد ریال پرداختی سال ماقبل آن، حکایت از رشدی بالغ بر ۱۲.۳ درصد دارد ضمن اینکه تحقق بیش از ۱۰۰ درصدی (۱۰۰.۳ درصد) نسبت به رقم ۳۳۸،۲۲۰ میلیارد ریال مصوب آن را نشان می‌دهد. عملکرد بیش از مصوب اعتبارات هزینه‌ای به‌مانند سال‌های گذشته ناشی از عملکرد اعتباری ردیف هزینه‌ای ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها می‌باشد. به عبارتی، برای تأمین هزینه‌های اجتناب‌ناپذیر عمدتاً با ماهیت پرسنلی ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها از طریق سازوکارهای جزء (۲) بند (ط) ماده (۲۸) قانون الحاق ۲، در طول سال مالی اعتباری بیش از اعتبار مصوب ردیف هزینه‌ای مربوط، در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد. در سال ۱۳۹۷ نیز عملکرد ردیف هزینه‌ای مذکور بالغ بر ۳۵۸،۷۲۰ میلیارد ریال بوده که ۸.۲ درصد بیش از رقم ۳۳۱،۵۳۴ میلیارد ریال مصوب آن بوده است.

اعتبارات هزینه‌ای بخش بر اساس ماهیت فعالیت‌های آموزشی و پرورشی، در قالب ۳۵ برنامه اجرایی، صورت می‌گیرد. برنامه‌های آموزش ابتدایی با عملکرد اعتباری ۱۶۳،۳۲۳ میلیارد ریال (۴۷ درصد)، آموزش دوره اول متوسطه با ۱۰۴،۵۴۲ میلیارد ریال (۳۰.۱ درصد) و دوره دوم متوسطه نظری با ۵۹،۶۵۷ میلیارد ریال (۱۷.۲ درصد) با بیشترین سهم از اعتبارات، درکل بالغ بر ۹۴ درصد از کل اعتبارات هزینه‌ای را به خود اختصاص داده‌اند و مابقی آن نیز سهم اعتباری سایر برنامه‌های اجرایی بوده است.

عملکرد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش آموزش و پرورش عمومی در سال ۱۳۹۷، بالغ بر ۱۸،۱۷۹ میلیارد ریال بوده که به میزان ۱۰۷ درصد رقم ۱۶،۹۷۶ میلیارد ریال اعتبار مصوب آن است. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیز با توجه به موضوع و ماهیت عملیات اجرایی، در قالب ۱۰ برنامه اجرایی هزینه شده و جهت اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های

سرمایه‌ای آموزش و پرورش علاوه بر فصل آموزش، از فصول تربیت بدنی، فرهنگ و هنر و توسعه علوم و فناوری و تحقیقات نیز تأمین اعتبار می‌شود. قابل ذکر است برنامه «تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات»، با هزینه کرد حدود ۱۷،۸۳۷ میلیارد ریال، بالغ بر ۹۸ درصد از رقم عملکرد مذکور را به خود اختصاص داده است چنانچه رشد عملکرد بیش از مصوب اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش نیز به‌طور خاص ناشی از عملکرد ۱۱۰ درصدی برنامه یاد شده نسبت به مبلغ ۱۶،۲۴۷ میلیارد ریال مصوب آن، بوده است.

لازم به ذکر است ارقام اعتباری مندرج در جدول (۳) برگرفته از سامانه تخصیص و شامل فصل آموزش و پژوهش است، به منظور تبیین و تحلیل شفاف و دقیق از عملکرد مالی، ناگزیر به تفکیک سهم اعتبارات بخش از برنامه‌های اجرایی مشترک در جدولی به شرح ذیل شده است:

۳-۱- عملکرد اعتبارات بخش از محل اعتبارات اختصاصی، ردیف‌های متفرقه قانون بودجه و اعتبارات خارج از بودجه عمومی برحسب برنامه:

۳-۱-۱- اعتبار مصوب بخش از محل درآمد اختصاصی در سال ۱۳۹۷ به میزان ۶،۴۵۰ میلیارد ریال بوده که مربوط به وزارت آموزش و پرورش و تعداد ۵ دستگاه مستقل آن شامل سازمان آموزش و پرورش استثنایی، سازمان نهضت سوادآموزی، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش در ذیل آن، سازمان مدارس غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی و دانشگاه فرهنگیان بوده است. نظر به اینکه به استناد قانون مقرر است درآمد اختصاصی در زمینه‌های مرتبط با مراکز وصول درآمد هزینه گردد، درآمد اختصاصی ابلاغی بخش نیز در قالب ۱۵ برنامه اجرایی توزیع شده است و برنامه آموزش ابتدایی با رقم حدود ۱،۱۸۴ میلیارد ریال، بالغ بر ۲۱ درصد از اعتبار مصوب از محل درآمد اختصاصی را شامل شده است. عملکرد درآمد اختصاصی به میزان ۲،۱۸۰ میلیارد ریال و به عبارتی، تنها ۳۴ درصد از اعتبار مصوب است که به‌طور خاص ناشی از عدم تحقق درآمد پیش‌بینی‌شده ردیف‌های درآمدی ذیل وزارت آموزش و پرورش می‌باشد.

۳-۱-۲- اعتبار هزینه‌ای مصوب بخش از محل ردیف‌های متفرقه در سال ۱۳۹۷ بالغ‌بر ۳۵،۸۰۹ میلیارد ریال بوده که معادل ۳۴،۵۳۸ میلیارد ریال (۹۶/۲ درصد) آن بابت تأدیه مطالبات

۳۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

سال ۱۳۹۶ پاداش پایان خدمت فرهنگیان در قالب ردیف متفرقه (۴۳-۵۳۰۰۰۰) و باقیمانده آن به میزان ۱،۲۷۱ میلیارد ریال آن از محل ردیف‌های متفرقه (۳۰-۵۳۰۰۰۰) و (۶۷-۷۳۰۰۰۰) به‌منظور اجرای فعالیت‌های تربیت‌بدنی و برنامه‌های پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان بوده است. عملکرد ردیف‌های متفرقه یادشده به میزان ۳۴،۷۲۶ میلیارد ریال (۹۷ درصد) و به‌طور عمده مربوط به پرداخت مطالبات پاداش پایان خدمت فرهنگیان بوده است.

۳-۱-۳ در حوزه تملک دارائی‌های سرمایه‌ای بخش، اعتبار مصوب از محل ردیف‌های متفرقه و اوراق مشارکت و صکوک ریالی در سال ۱۳۹۷ بیش از ۵،۲۶۹ میلیارد ریال بوده که به تعداد ۵ طرح احداث و تکمیل و تعمیر و تجهیز اختصاص داشته است و طرح «تأمین و تعمیر سیستم گرمایش و سرمایش مدارس» با اعتبار حدود ۳،۲۶۱ میلیارد ریال، معادل ۶۲ درصد از کل اعتبار را به خود اختصاص داده است. هزینه کرد اعتبارات مذکور به میزان ۴،۱۰۶ میلیارد ریال (۷۹ درصد) بوده است که به‌طور خاص متأثر از عملکرد کامل طرح یاد شده می‌باشد.

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک کل
۱	۱۰۰۲۰۱۰۰۰	برنامه اطلاع‌رسانی آمار	۳۹،۰۰۰	۰	۳۹،۰۰۰	۱۴،۰۶۵	۰	۱۴،۰۶۵	۴۹	۰
۲	۱۷۰۲۰۰۵۰۰	برنامه ورزش و سلامت دانش‌آموزان	۰	۱۰۰،۰۰۰	۱۰۰،۰۰۰	۰	۷۵،۰۰۰	۷۵،۰۰۰	۰	۷۵
۳	۱۸۰۱۰۰۱۰۰	برنامه آموزش ابتدایی	۱۵۲،۴۴۲،۳۷۸	۴۰،۰۰۰	۱۵۲،۴۸۲،۳۷۸	۱۶۲،۳۲۲،۹۱۲	۰	۱۶۲،۳۲۲،۹۱۲	۱۰۷	۰
۴	۱۸۰۱۰۰۲۰۰	برنامه آموزش استثنایی	۸،۷۱۲،۱۶۵	۱۶،۵۰۰	۸،۷۲۸،۶۶۵	۸،۷۶۵،۹۰۸	۰	۸،۷۶۵،۹۰۸	۱۰۱	۰
۵	۱۸۰۱۰۰۳۰۰	برنامه آموزش پیش از دبستان	۷۳۷،۷۵۰	۰	۷۳۷،۷۵۰	۱۵۷،۵۲۹	۰	۱۵۷،۵۲۹	۲۱	۰
۶	۱۸۰۱۰۰۴۰۰	برنامه آموزش دانش‌آموزان خارج از کشور	۱،۸۰۰،۰۰۰	۳۱،۳۰۰	۱،۸۳۱،۳۰۰	۱،۰۷۳،۱۵۳	۰	۱،۰۷۳،۱۵۳	۶۰	۰
۷	۱۸۰۱۰۰۵۰۰	برنامه آموزش دوره اول متوسطه	۹۹،۶۰۵،۷۸۰	۰	۹۹،۶۰۵،۷۸۰	۱۰۴،۵۴۲،۳۱۰	۰	۱۰۴،۵۴۲،۳۱۰	۱۰۵	۰
۸	۱۸۰۱۰۰۶۰۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه نظری	۵۷،۱۵۴،۲۵۶	۰	۵۷،۱۵۴،۲۵۶	۵۹،۶۵۷،۳۳۸	۰	۵۹،۶۵۷،۳۳۸	۱۰۴	۰

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و.../ فصل چهل و دوم: آموزش و پرورش عمومی □ ۳۵

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك	کل
۹	۱۸۰۱۰۷۰۰۰	برنامه تربیت‌دینی دانش‌آموزان	۹۲۸,۱۰۰	۰	۹۲۸,۱۰۰	۱۷۳,۸۹۵	۰	۱۷۳,۸۹۵	۱۹	۰	۱۹
۱۰	۱۸۰۱۰۸۰۰۰	برنامه پرورشی، امور تربیتی و توانمندسازی دانش‌آموزان	۱,۵۳۴,۵۰۰	۶,۰۰۰	۱,۵۴۰,۵۰۰	۳۴۸,۴۸۹	۰	۳۴۸,۴۸۹	۲۹	۰	۲۹
۱۱	۱۸۰۱۰۹۰۰۰	برنامه تأمین کتابهای مدرسی، مواد آموزشی و کمک‌آموزشی	۷۵۶,۴۳۰	۰	۷۵۶,۴۳۰	۳۰۷,۷۷۹	۰	۳۰۷,۷۷۹	۴۱	۰	۴۱
۱۲	۱۸۰۱۰۱۰۰۰۰	برنامه راهبری توسعه مدارس غیردولتی و مشارکتهای مردمی	۲۰۷,۲۶۰	۵۶,۶۸۰	۲۶۳,۹۴۰	۷۹,۸۲۹	۴۲,۵۱۰	۱۲۲,۳۳۹	۲۰	۷۵	۲۶
۱۳	۱۸۰۱۰۱۱۰۰۰	برنامه راهبری توسعای توسعه و تجهیز مدارس کشور	۲۶۶,۰۰۰	۰	۲۶۶,۰۰۰	۲۳۷,۳۷۸	۰	۲۳۷,۳۷۸	۹۳	۰	۹۳
۱۴	۱۸۰۱۰۱۲۰۰۰	برنامه ستشش آمادگی و استعداد تحصیلی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۵	۱۸۰۱۰۱۳۰۰۰	برنامه سوادآموزی	۵,۴۱۷,۳۷۳	۱۷,۷۸۴	۵,۴۳۵,۱۵۷	۳,۸۰۵,۹۴۴	۱۳,۳۰۲	۳,۸۱۹,۱۲۶	۷۰	۷۴	۷۰
۱۶	۱۸۰۱۰۱۴۰۰۰	برنامه نظارت و ارزیابی مصوبات شورای	۱۳,۳۷۰	۰	۱۳,۳۷۰	۷,۹۸۶	۰	۷,۹۸۶	۶۴	۰	۶۴
۱۷	۱۸۰۱۰۱۵۰۰۰	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاهای ساختمان‌ها، اداری و ماشین‌آلات	۰	۱۶,۳۴۶,۸۴۹	۱۶,۳۴۶,۸۴۹	۰	۱۷,۸۳۶,۵۹۴	۱۷,۸۳۶,۵۹۴	۰	۱۱۰	۱۱۰
۱۸	۱۸۰۱۰۱۶۰۰۰	برنامه ارتقای سلامت دانش‌آموزان	۵۴۰,۰۰۰	۰	۵۴۰,۰۰۰	۱۶۷,۱۳۹	۰	۱۶۷,۱۳۹	۳۱	۰	۳۱
۱۹	۱۸۰۱۰۱۷۰۰۰	برنامه آموزش و پرورش دانش‌آموزان سرآمد	۳۹۵,۰۰۰	۰	۳۹۵,۰۰۰	۱۱۴,۹۲۵	۰	۱۱۴,۹۲۵	۲۹	۰	۲۹
۲۰	۱۸۰۱۰۱۸۰۰۰	برنامه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان	۳۱۳,۰۰۰	۰	۳۱۳,۰۰۰	۱۲۶,۶۵۰	۰	۱۲۶,۶۵۰	۴۱	۰	۴۱

۳۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك	کل
۲۱	۱۸۰۱۰۱۹۰۰۰	برنامه ارائه خدمات رفاهی به دانش‌آموزان	۱,۱۰۱,۲۵۳	۰	۱,۱۰۱,۲۵۳	۱۱,۰۰۰	۰	۱۱,۰۰۰	۱	۰	۱
۲۲	۱۸۰۱۰۳۰۰۰۰	برنامه بررسی طرح‌های ارتقای نظام آموزش و پرورش	۳۰,۵۶۰	۰	۳۰,۵۶۰	۲۶,۷۶۳	۰	۲۶,۷۶۳	۸۸	۰	۸۸
۲۳	۱۸۰۱۰۲۱۰۰۰	برنامه هدایت و ارتقاء فعالیت‌های سازمان دانش‌آموزی	۲۲۳,۰۰۰	۰	۲۲۳,۰۰۰	۸۳,۴۹۵	۰	۸۳,۴۹۵	۳۷	۰	۳۷
۲۴	۱۸۰۱۰۲۲۰۰۰	برنامه هدایت و پشتیبانی انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان	۴۶۸,۰۰۰	۰	۴۶۸,۰۰۰	۱۹۰,۳۹۵	۰	۱۹۰,۳۹۵	۴۱	۰	۴۱
۲۵	۱۸۰۲۰۱۱۰۰۰	برنامه آموزش دوره متوسطه حرفه‌ای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه	۲۳,۰۴۵	۰	۲۳,۰۴۵	۲۰,۲۵۵	۰	۲۰,۲۵۵	۶۱	۰	۶۱
۲۶	۱۸۰۲۰۱۲۰۰۰	برنامه ارتقای حرفه‌ای معلمان	۱,۰۸۴,۵۲۰	۰	۱,۰۸۴,۵۲۰	۵۲۱,۰۸۸	۰	۵۲۱,۰۸۸	۴۸	۰	۴۸
۲۷	۱۸۰۲۰۱۶۰۰۰	برنامه تربیت معلم	۲,۱۲۵,۰۰۰	۴۲۱,۰۰۰	۳,۱۴۶,۰۰۰	۲,۳۱۲,۵۲۳	۱۸۱,۹۲۳	۲,۴۹۴,۴۵۵	۸۵	۴۳	۷۹
۲۸	۱۸۰۳۰۰۸۰۰۰	برنامه ارائه خدمات رفاهی به دانشجویان	۳۶۱,۰۰۰	۰	۳۶۱,۰۰۰	۳۰۶,۳۵۶	۰	۳۰۶,۳۵۶	۸۵	۰	۸۵
۲۹	۱۸۰۳۰۰۹۰۰۰	برنامه خدمات فرهنگی دانشجویی	۷۱,۶۹۰	۰	۷۱,۶۹۰	۶۰,۸۳۸	۰	۶۰,۸۳۸	۸۵	۰	۸۵
۳۰	۱۸۰۴۰۰۳۰۰۰	برنامه پژوهش‌های پایه دانشگاهی	۸۵,۲۳۰	۰	۸۵,۲۳۰	۷۲,۳۲۸	۰	۷۲,۳۲۸	۸۵	۰	۸۵
۳۱	۱۸۰۵۰۰۳۰۰۰	برنامه پژوهش‌های توسعه‌ای دانشگاهی	۸۰,۰۰۰	۰	۸۰,۰۰۰	۶۷,۸۹۱	۰	۶۷,۸۹۱	۸۵	۰	۸۵
۳۲	۱۸۰۵۰۱۶۰۰۰	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۰	۴۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۰	۳۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۰	۷۵	۷۵
۳۳	۱۸۰۶۰۰۲۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۵۱۷,۲۱۰	۰	۵۱۷,۲۱۰	۳۷۶,۸۲۵	۰	۳۷۶,۸۲۵	۵۴	۰	۵۴
۳۴	۱۹۰۳۰۱۷۰۰۰	برنامه حمایت از فرهنگیان	۳۰۰,۰۰۰	۰	۳۰۰,۰۰۰	۱۳۱,۳۲۸	۰	۱۳۱,۳۲۸	۴۰	۰	۴۰
۳۵	۱۹۰۴۰۱۰۰۰۰	برنامه توان بخشی دانش‌آموزان استثنایی	۵۵,۹۰۸	۰	۵۵,۹۰۸	۳۲,۶۴۲	۰	۳۲,۶۴۲	۵۸	۰	۵۸
۳۶	جمع	—	۲۳۸,۲۱۹,۷۸۸	۱۶,۹۷۶,۰۱۳	۲۵۵,۱۹۵,۷۹۱	۳۴۷,۱۱۶,۱۷۶	۱۸,۱۷۹,۳۲۸	۳۶۵,۲۹۵,۴۱۴	—	—	—

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و.../ فصل چهارم و دوم: آموزش و پرورش عمومی □ ۳۷

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک دارایی	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی	جمع
۱	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۲۰۰۵۰۰۰	تکمیل و تجهیز فضاهای ورزشی دانش‌آموزی	وزارت آموزش و پرورش	-	۷۳۸,۴۰۰	۷۳۸,۴۰۰	-	۲۴۰,۱۴۸	۲۴۰,۱۴۸
۲	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۱۰۰۱۰۰۰	برنامه آموزش ابتدایی	وزارت آموزش و پرورش	۱,۲۶۷,۰۰۰	-	۱,۲۶۷,۰۰۰	۱۳۷,۳۲۵	-	۱۳۷,۳۲۵
۳	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۱۰۰۲۰۰۰	برنامه آموزش استثنایی	سازمان آموزش و پرورش استثنایی	۲۴,۸۷۴	-	۲۴,۸۷۴	۷,۵۷۷	-	۷,۵۷۷
۴	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۱۰۰۵۰۰۰	برنامه آموزش دوره اول متوسطه	وزارت آموزش و پرورش	۷۹۶,۰۰۰	-	۷۹۶,۰۰۰	۱۹,۸۶۴	-	۱۹,۸۶۴
۵	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۱۰۰۶۰۰۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه نظری	وزارت آموزش و پرورش	۹۰۵,۰۰۰	-	۹۰۵,۰۰۰	۳۲,۷۱۶	-	۳۲,۷۱۶
۶	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۸۰۱۰۰۷۰۰۰	تربیت بدنی دانش‌آموزان	وزارت آموزش و پرورش	۵۸۷,۶۲۸	-	۵۸۷,۶۲۸	۱۸۷,۶۷۶	-	۱۸۷,۶۷۶
۷	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۱۰۰۹۰۰۰	تأمین کتب درسی و مواد آموزشی و کمک‌آموزشی	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی	۱۹۲,۳۱۹	-	۱۹۲,۳۱۹	۱۹۲,۳۱۹	-	۱۹۲,۳۱۹
۸	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۱۰۰۰۰۰	راهبری توسعه مدارس غیردولتی و مشارکتهای مردمی	سازمان مدارس غیردولتی و توسعه مشارکت مردمی	۱۸۰,۰۰۰	-	۱۸۰,۰۰۰	۱۷۰,۴۸۸	-	۱۷۰,۴۸۸
۹	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۱۰۱۲۰۰۰	برنامه سنجش آمادگی و استعداد تحصیلی	سازمان آموزش و پرورش استثنایی	۳۶۵,۸۱۸	-	۳۶۵,۸۱۸	۳۹۸,۳۲۸	-	۳۹۸,۳۲۸
۱۰	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۱۰۱۳۰۰۰	برنامه سوادآموزی	سازمان نهضت سوادآموزی	۳۵,۵۰۰	-	۳۵,۵۰۰	۳۵,۵۰۰	-	۳۵,۵۰۰
۱۱	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۸۰۱۰۱۵۰۰۱	تأمین و تعمیر سیستمهای گرمایشی و سرمایشی مدارس از محل بند (ب) ماده (۴۵) قانون الحاقی ۲	وزارت آموزش و پرورش	-	۳,۳۶۰,۷۴۰	۳,۳۶۰,۷۴۰	-	۳,۳۶۰,۷۴۰	۳,۳۶۰,۷۴۰
۱۲	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۸۰۱۰۱۵۰۱۳	کمک به تجهیزات مناطق محروم	وزارت آموزش و پرورش	-	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	-	۳۳۰,۰۰۰	۳۳۰,۰۰۰
۱۳	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۸۰۱۰۱۵۰۱۴	طرح اعتبار موضوع تبصره (۲) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده	وزارت آموزش و پرورش	-	۷۲۰,۰۰۰	۷۲۰,۰۰۰	-	-	-
۱۴	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۸۰۱۰۱۵۰۱۶	ایجاد فضاهای آموزشی در سینما و بولجستان	وزارت آموزش و پرورش	-	۲۵۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰	-	۲۷۵,۰۰۰	۲۷۵,۰۰۰
۱۵	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۸۰۱۰۱۸۰۰۰	برنامه پیشگیری از آسیبهای اجتماعی دانش‌آموزان	وزارت آموزش و پرورش	۶۸۳,۶۲۲	-	۶۸۳,۶۲۲	-	-	-
۱۶	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۲۰۰۱۰۰۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه فنی و حرفه‌ای	وزارت آموزش و پرورش	۷۳۰,۰۰۰	-	۷۳۰,۰۰۰	۳۲,۷۴۶	-	۳۲,۷۴۶
۱۷	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۲۰۰۲۰۰۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه کاروانت	وزارت آموزش و پرورش	۷۱۲,۰۰۰	-	۷۱۲,۰۰۰	۴۸,۶۰۷	-	۴۸,۶۰۷
۱۸	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۲۰۱۶۰۰۰	تربیت معلم	دانشگاه فرهنگیان	۳۰۰,۰۰۰	-	۳۰۰,۰۰۰	۳۹۱,۰۰۰	-	۳۹۱,۰۰۰

۳۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			
					هزینه‌ای	دارایی	تملک	جمع	هزینه‌ای	دارایی	تملک
۱۹	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۳۰۰۸۰۰۰	برنامه ارائه خدمات رفاهی به دانشجویان	دانشگاه فرهنگیان	۸۰۰,۰۰۰	-	-	۸۰۰,۰۰۰	۷۷۶,۰۰۰	-	-
۲۰	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۶۰۰۱۰۰۰	پژوهش‌های کاربردی	پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش	۱,۵۰۰	-	-	۱,۵۰۰	۱,۴۵۵	-	-
۲۱	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۶۰۰۱۰۰۰	پژوهش‌های کاربردی	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی	۱۰۵,۱۲۶	-	-	۱۰۵,۱۲۶	۱۰۵,۱۲۶	-	-
۲۲	اعتبارات ریفع‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۹۰۳۰۱۷۰۰۰	حمایت از فرهنگیان	وزارت آموزش و پرورش	۳۴,۵۳۸,۰۰۰	-	-	۳۴,۵۳۸,۰۰۰	۳۴,۵۳۸,۰۰۰	-	-
۲۳	درآمدهای اختصاصی	۱۹۰۴۰۰۱۰۰۰۰	برنامه توان‌بخشی دانش‌آموزان استثنایی	سازمان آموزش و پرورش استثنایی	۳۴,۷۰۸	-	-	۳۴,۷۰۸	۳۹,۹۷۲	-	-
۲۴	جمع	-	-	-	۲۲,۲۵۹,۰۹۵	۵,۲۶۹,۱۴۰	-	۲۷,۵۲۸,۲۳۵	۲۶,۹۰۵,۵۹۸	۴,۱۰۵,۸۸۸	۳۱,۰۱۱,۴۸۶

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- اولویت‌بخشی به آموزش ابتدایی در تأمین و تخصیص منابع و امکانات
- توجه به مهارت‌آموزی سوادآموزان با احیای مجدد و گسترش مراکز یادگیری محلی
- توسعه کاربرد فناوری‌های نوین در هوشمند سازی مدارس
- فراهم آوردن تسهیلات و امتیازات مناسب برای جذب و نگهداشت نیروی کارآمد در دوره ابتدایی و تقویت نگاه تخصصی و زیربنایی به این دوره تحصیلی
- توجه ویژه به ارتقاء وضعیت آموزش و پوشش افراد لازم‌التعلیم در استان‌های محروم و کمتر برخوردار
- افزایش پژوهش‌سراهای دانش‌آموزی و حمایت از حضور معلمان پژوهنده در این پژوهش‌سراها
- استفاده از مشارکت‌های مردمی و خیرین در توسعه فضاهای آموزشی و پرورشی
- تقویت گروه‌های آموزشی به‌منظور هم‌اندیشی معلمان نخبه در راستای ارتقاء کیفیت آموزشی
- توجه به ارتقاء پوشش تحصیلی دوره‌های تحصیلی متوسطه اول و دوم از طریق کاربرد شیوه‌ها و روش‌های متنوع آموزشی از جمله آموزش از راه دور و رسانه‌ای
- تقویت و توسعه دوره پیش‌دبستانی به‌ویژه در مناطق محروم، روستایی و دوزبانه
- سازگاری برنامه‌ها با رویکردهای روانشناسی و علوم تربیتی
- به‌کارگیری فناوری ارتباطات و اطلاعات در آموزش برنامه‌ها

- آموزش و پرورش به عنوان بزرگ‌ترین نهاد آموزشی کشور با در اختیار داشتن نیروی انسانی از سنین کودکی تا جوانی مستعد شکوفایی و یادگیری و مؤثر در پیشرفت و توسعه کشور
- ظرفیت بالای مشارکت خیرین و سازمان‌های مردم‌نهاد در تأمین هزینه فعالیت‌های جاری و احداث و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی
- وجود زمینه‌های مشارکت معلمان و دانش‌آموزان در امر آموزش
- وجود مراکز متعدد آموزشی و کمک‌آموزشی و تربیتی و رفاهی در سراسر کشور
- وجود زمینه ارتباط نظام‌مند با خانواده‌ها در زمینه‌های کمک‌آموزشی، تربیتی و فوق‌برنامه
- حمایت از اجرای برنامه‌ها و نظارت مستر بر اجرا برنامه‌ها
- هماهنگی و همکاری معاونت‌های آموزشی، پرورشی و تربیت‌بدنی و ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها برای اجرای برنامه‌ها
- مشارکت خانواده‌ها و بعضی از نهادهای فرهنگی با وزارت آموزش و پرورش برای اجرا برنامه‌ها

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- متناسب نبودن محتوای آموزشی با نیازهای جامعه و سستی بودن شیوه‌های یاددهی - یادگیری
- نبود طرح جامع نیروی انسانی جهت تسهیل در اصلاح ساختار نیروی انسانی و ایجاد نظام انگیزشی مناسب برای کارکنان به‌ویژه معلمان
- نبود تعادل و توازن منطقه‌ای در دسترسی به سرانه استاندارد فضاهای آموزشی و پرورشی
- عدم بسترسازی مناسب جهت افزایش مشارکت هر چه بیشتر بخش غیردولتی در تأمین منابع و امکانات آموزشی
- ناکافی بودن عوامل مدیریتی برای مدیریت منابع به‌ویژه منابع انسانی و عدم حاکمیت رویکرد برنامه‌ای در مدیریت منابع در اختیار
- نامتناسب بودن فضاهای آموزشی موجود با ساختار جدید آموزشی به‌ویژه در دوره ابتدایی و عدم انطباق آن‌ها با رویکرد ایجاد مجتمع‌های آموزشی
- ضعف نظام رفاهی و مشوق‌های لازم برای ایجاد انگیزه در کارکنان وزارت آموزش و پرورش
- ناکارآمدی نظام ارزشیابی و امتحانات در سنجش پیشرفت و توانایی‌های آموزشی کسب‌شده
- بالا بودن سن مدارس و میزان استهلاک فضاهای موجود و الزام به نوسازی آن‌ها

- کمبود فضای آموزشی ناشی از توسعه قابل توجه مناطق جدید شهری (شهرک‌ها و پروژه‌های مسکن مهر) و سکونت‌گاه‌های غیررسمی و حاشیه‌ای در کشور
- فقدان طرح جامع ارتقای سطح دانش و مهارت‌های حرفه‌ای و به هنگام سازی صلاحیت‌های تخصصی کارکنان به‌ویژه معلمان
- پایین بودن سهم آموزش مهارت‌های اساسی زندگی و عدم انتقال مهارت‌های موردنیاز برای حضور مؤثر دانش‌آموزان در جامعه
- دسترسی نابرابر به فرصت‌های آموزشی (فیزیکی، انسانی و مالی) ناشی از پراکندگی جغرافیایی، باورها و شرایط خاص ناشی از خرده‌فرهنگ‌ها

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

با بررسی شاخص‌ها و اهداف کمی موردنظر در حوزه آموزش و پرورش عمومی، روند ارتقاء کیفی آموزش و پرورش که به‌عنوان مهم‌ترین اولویت در قانون برنامه ششم توسعه است، مشاهده می‌شود. سال جاری به‌عنوان دومین سال اجرای برنامه به حساب می‌آید و عملکرد فعالیت‌های آموزشی و پرورشی در مقایسه با شاخص‌ها و اهداف کمی مصوب برنامه ششم؛ بیانگر توجه بیشتر به کیفیت آموزش و پرورش از طریق تقویت اعتبارات مربوط به برنامه‌ها و فعالیت‌های «ارتقای شاخص‌های آموزشی و پرورشی استان‌های محروم»، خدمات توانمندسازی و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی به دانش‌آموزان در معرض خطر و اجرای نظام مراقبت اجتماعی دانش‌آموزان (طرح نماد) با پوشش جامعه هدف و تقویت اعتبارات مربوط به سرانه مدارس دولتی و تقویت رویکرد مبتنی بر «خرید خدمات آموزشی در مناطق کمتر برخوردار» به‌منظور توسعه آموزش و پوشش افراد لازم‌التعلیم بازمانده از تحصیل در مناطق محروم با استفاده از ظرفیت خالی مدارس دولتی و امکانات و ظرفیت‌های بالقوه مدارس غیردولتی، توجه و تأکید بر خدمات رفاهی دانش‌آموزان و نیز تسهیل در دسترس قرار دادن امکانات و توزیع کتب درسی نیمه‌بها و رایگان در مناطق کم‌برخوردار و به‌طور ویژه مدیریت بهینه توزیع منابع بین عوامل آموزشی و سمت دهی ابزار تخصیص مالی در جهت ارتقای توانمندی و صلاحیت حرفه‌ای معلمان، ارتقای کمی و کیفی فضاها، تجهیزات و امکانات آموزشی، بهبود شیوه یاددهی- یادگیری و ... بوده است.

نظر به اینکه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش از دستاوردهای مهم قانون برنامه ششم توسعه به شمار می‌رود، اصلی‌ترین مأموریت بخش آموزش و پرورش عمومی، اجرای دقیق سند مذکور در حوزه‌های مختلف برنامه درسی، پژوهش، تربیت معلم، منابع مالی، تأمین فضای آموزشی و توسعه کاربرد فناوری می‌باشد. لذا با توجه به اهمیت این موضوع، بر اساس سند موردنظر و زیر نظام‌های آن پیشنهادهای موردنظر ارائه می‌شود.

۴-۴- پیشنهادهای

- استفاده از ظرفیت‌های خیرین مدرسه‌ساز و ایجاد سازوکارهای مناسب برای نظام‌مند کردن هر چه بیشتر مشارکت‌های مردمی و بخش غیردولتی در امر آموزش و پرورش
- تقویت و توسعه مدارس شبانه‌روزی، گسترش طرح روستا مرکزی و تسهیل در ایاب و ذهاب دانش‌آموزان به منظور سهولت در دسترسی به آموزش و پوشش تحصیلی همگانی در دوره‌های تحصیلی مختلف
- بسترسازی لازم برای ایجاد توازن در شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی متناسب با استعداد و علایق دانش‌آموزان و نیاز بازار کار
- بازنگری و بازمهندسی ساختارها، رویه‌ها و روش‌ها
- تأمین و بسط عدالت در برخورداری از فرصت‌های تعلیم و تربیت
- ارتقای مهارت‌های علمی، کاربردی و سبک زندگی دانش‌آموزان
- ایجاد و گسترش سازوکارهای مناسب برای نظام‌مند نمودن هرچه بیشتر مشارکت بخش غیردولتی در ایجاد و تجهیز منابع مالی جدید
- گسترش کمی و کیفی آموزش‌های پیش‌دبستانی به‌ویژه در مناطق محروم، نیازمند و دوزبانه
- استفاده بهینه از منابع و ظرفیت‌های آموزشی با بهبود عملکرد مدیریت منابع
- ارتقای منزلت اجتماعی و جایگاه حرفه‌ای سرمایه انسانی با تأکید بر نقش الگویی و جایگاه معلم
- استمرار جایگزین سازی ارائه مستقیم خدمات آموزشی توسط دولت با خرید خدمت
- توسعه فعالیت‌های مربوط به بازسازی و مقاوم‌سازی مدارس و کلاس‌های خطرآفرین و احداث و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی جدید به منظور جایگزین کردن مدارس استیجاری و نیز کاهش مدارس دو نوبته

- استقرار نظام سنجش صلاحیت‌های عمومی، تخصصی و حرفه‌ای معلمان
- تهیه و تدوین برنامه جامع نیروی انسانی به‌منظور توزیع مناسب انسانی در سطح کشور
- بهره‌گیری از فناوری اطلاعات در تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی و درسی
- تأکید بر ارتقای کیفی نیروی انسانی و محتوای مواد آموزشی و اصلاح شیوه‌های اجرایی
- فعالیت‌های سوادآموزی با استفاده از ظرفیت‌های بخشی و بین بخشی
- ایجاد انعطاف و نوآوری در روندها و روش‌های موجود به‌منظور تسهیل و شتاب بخشی در تحقق برنامه‌ها و فعالیت‌های سوادآموزی
- بهبود برنامه‌های آموزشی در پاسخ‌دهی به تنوع دانش‌آموزان اعم از تنوع زبانی، جنسیتی و مکانی و افزایش توان خلاقیت، تفکر انتقادی و مهارت‌های نرم و کارآفرینی دانش‌آموزان
- توانمندسازی و ارتقاء علمی و حرفه‌ای کارکنان به‌ویژه معلمان از طریق اجرای دوره‌های ضمن خدمت کوتاه‌مدت و بلندمدت
- تعادل بخشی در توزیع منابع و امکانات آموزشی به‌ویژه در توزیع منابع انسانی
- احیای نقش مشاوره‌ای کارکنان مدرسه و برنامه‌های مشاوره دانش‌آموزان
- استفاده بهینه از فناوری‌های نوین در تولید بسته‌های آموزشی و پرورشی و ارتقای کیفیت فرآیند یاددهی-یادگیری
- ارتقای کیفیت تعلیم و تربیت
- اصلاح و به‌روزرآوری روش‌های آموزشی و پرورشی با تأکید بر روش‌های فعال گروهی و خلاق

فصل چهل و سوم

آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی

مقدمه

قرار گرفتن در مسیر توسعه و پیشرفت همواره یکی از آرمان‌های جدی جوامع بشری بوده است که جز در سایه‌ی آموزش صحیح قابل تحقق نخواهد بود. آموزش ابزار انتقال دانش است که در طول تاریخ اشکال گوناگونی به خود دیده است. در نظام بین‌المللی معاصر «آموزش فنی و حرفه‌ای» به‌عنوان یکی از عوامل کلیدی دستیابی به توسعه و پیشرفت مورد تأکید جدی قرار گرفته است. «کار محور بودن» آموزش‌های فنی و حرفه‌ای که فرایند یادگیری فراگیران را از طریق محیط‌های کار طراحی و اجرا کرده و در هماهنگی با کارکرد نهادهای اقتصادی جامعه است، عنصر کلیدی تحقق پیشرفت‌های اقتصادی جوامع محسوب می‌گردد که باید به‌طور جدی در دستور کار کشور قرار گیرد. تردیدی نیست که ایجاد اشتغال، کارآفرینی، پیشرفت اقتصادی و دستیابی به جایگاه برتر اقتصادی و حتی سایر ابعاد، در گرو حرکت به سمت آموزش‌های کاربردی و مهارت محور است که از آن تحت عنوان آموزش‌های فنی و حرفه‌ای یاد می‌گردد. نگاهی گذرا به برنامه‌های تحول‌آفرین جوامع صنعتی به‌وضوح گویای توسعه و گسترش آموزش فنی و حرفه‌ای در قالب یکی از اولویت‌های مهم در سرمایه‌گذاری‌های آموزشی است.

ازجمله مزایای آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، علاوه بر اصلاح هرم شغلی و افزایش توان رقابتی کشور در بازارهای کار داخلی و بین‌المللی، افزایش توان بالقوه افراد در انجام کار می‌باشد، به‌نحوی که آنان را قادر می‌سازد از علوم، فناوری، ماشین‌آلات و تجهیزات پیشرفته‌ی بهتری استفاده کرده و بدین ترتیب باعث افزایش تولیدات باکیفیت و قابل‌رقابت با استانداردهای ملی و بین‌المللی در جامعه گردند. همچنین پرواضح است که با ارائه‌ی آموزش‌های به‌روز متناسب با تحولات علوم و فن‌آوری، عملکرد اقتصادی افراد از طریق کسب مهارت‌های موردنیاز بهبود یافته و سرعت سازگاری آنان همگام با تغییرات فناوری و پیشرفت علوم ارتقاء خواهد یافت.

فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی مشتمل بر سه زیر بخش یا سه زیر نظام است.

آموزش‌های غیررسمی مهارتی، آموزش متوسطه‌ی فنی و حرفه‌ای و کاردانش و آموزش‌های عالی مهارتی. از دستگاه‌های فعال در عرصه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای رسمی می‌توان به وزارت آموزش و پرورش، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ در عرصه آموزش‌های عالی مهارتی، دانشگاه جامع علمی کاربردی، آموزش و پرورش (دانشگاه‌های فرهنگیان و شهید رجایی)، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (دانشگاه فنی و حرفه‌ای)، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی و نیز برخی دستگاه‌های اجرایی (جهاد کشاورزی، نیرو، صنعت و معدن و...) اشاره نمود.

در زمینه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای غیررسمی نیز، می‌توان از سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، وزارت نیرو، وزارت آموزش و پرورش - مراکز آموزش ضمن خدمت، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و همچنین کلیه دستگاه‌های اجرایی مجری آموزش ضمن خدمت کارکنان نام برد.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

دست یافتن به اهداف مندرج در قوانین بالادست نظیر قانون برنامه‌ی ششم توسعه، بدون تردید درگرو تعریف اهداف، سیاست‌ها و راهبردهایی مجزا در هر بخش است که باید کاملاً همسو و در راستای تحقق اهداف کلان پیش‌بینی گردند. بدین منظور بخش آموزش فنی، حرفه‌ای و مهارت‌آموزی همگام با سایر حوزه‌های کشور برنامه‌هایی در اختیار دارد که این برنامه‌ها عبارت‌اند از: برنامه‌ی تقویت انسجام و یکپارچگی نظام آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی، افزایش بهره‌وری در کاربرد منابع، ایجاد قدرت انطباق مراکز با نیازها، افزایش اثربخشی آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی و گسترش مشارکت‌های بخش دولتی و غیردولتی آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی که برای هر کدام از این اهداف راهبردها و برای اجرایی شدن آن، سیاست‌هایی نیز تعریف شده است که مشروح این سیاست‌ها و عملکردها در جدول پیش‌رو قابل مشاهده است. برخی از اهداف در دو سال اول برنامه محقق شده است؛ برای مثال در راستای نیل به هدف کلی تقویت انسجام و یکپارچگی نظام آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی، راهبرد فراهم آوردن شرایط و امکانات نهادی در سند برنامه پیش‌بینی شده است

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و ... / فصل چهارم و سوم: آموزش فنی و ... □ ۴۵

که در این راستا، یکی از گام‌های مهم و ضروری تصویب قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی بود که البته برای عملیاتی شدن کامل این هدف، کماکان اقدامات تکمیلی دیگری نظیر استقرار چارچوب و نظام صلاحیت حرفه‌ای، تشکیل شورای عالی آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی و... مورد انتظار است.

مشروح عملکرد بخش فنی و حرفه‌ای طی سال ۱۳۹۷ در خصوص وظایف مذکور به شرح جدول شماره‌ی (۱) است:

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / پ	این حکم در طول اجرای قانون برنامه بر حکم تبصره (۳) ماده واحد قانون پذیرش دانشجوی آموزش‌شده‌های فنی و حرفه‌ای، مراکز تربیت‌معلم و دانشگاه شهید رجایی مصوب ۱۳۸۹/۲/۱۹ حاکم است.	دانشگاه فنی و حرفه‌ای	انجام پیگیری‌های حقوقی و برگزاری جلسات متعدد با مسئولین وزارت آموزش و پرورش و کمیته مستندسازی ریاست جمهوری بابت انتقال باقی مانده املاکی که هنوز منتقل نشده‌اند (۶۲ درصد املاک دارای سند و گواهی تغییر بهره‌بردار (تعداد ۱۷۴)، ۱۸ درصد املاک اختلافی (تعداد ۵۰)، ۲۰ درصد املاک در حال پیگیری (تعداد ۵۷))	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	عدم همکاری وزارت آموزش و پرورش به دلیل ارزشمند بودن املاک که منجر به ورود کمیته مستندسازی ریاست جمهوری در جهت تسریع در این امر شده است.
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۴ / ت	ت- افزایش مهارت و تخصص نیروی کار به‌ویژه فارغ‌التحصیلان دبیرستان‌ها، هنرستان‌ها تا مقطع کارشناسی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی با ارائه آموزش‌های مهارتی، تخصصی و فنی و حرفه‌ای با استفاده از ظرفیت‌های خدمت زیر پرچم و کارورزی	وزارت آموزش و پرورش، موسسه آموزش‌های عالی علمی - کاربردی و مهارتی جهاد کشاورزی، موسسه آموزش‌های عالی علمی - کاربردی و مهارتی جهاد کشاورزی، موسسه آموزش‌های عالی علمی - کاربردی و مهارتی جهاد کشاورزی و ستاد کل نیروهای مسلح مبنی بر آموزش مهارتی ۳۰ هزار نفر از نیروهای وظیفه (خدمت زیر پرچم) در هر سال که در سال ۱۳۹۷، این موسسه	۱- موسسه آموزش عالی علمی کاربردی و مهارتی جهاد کشاورزی: در راستای تعهدات مندرج در تفاهم‌نامه‌ی (۱۳۸۱۰/۱۰۲/۱۳۹۷/۲/۲۹) فی‌مابین وزارت جهاد کشاورزی و ستاد کل نیروهای مسلح مبنی بر آموزش مهارتی ۳۰ هزار نفر از نیروهای وظیفه (خدمت زیر پرچم) در هر سال که در سال ۱۳۹۷، این موسسه	-	-

۴۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			دانشجویان دولت مکلف است در سه ماهه اول هر سال گزارش اجرای این بند را به کمیسیون های برنامه و بودجه و محاسبات و آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.	جامع علمی کاربردی،	۸۳۶۶۹ نفر روز از سربازان وظیفه را در مراکز آموزش کشاورزی آموزش داد، همچنین توسعه آموزش بهره برداران کشاورزی در سال ۱۳۹۷ در حوزه زنان روستایی ۱۱۷۵۴۲ نفر روز، شیوه نوین آبیاری ۳۸۰۰ نفر روز، افزایش بهره وری آب ۷۴۲۰ نفر روز، آب های مرزی ۲۱۳۰ نفر روز، طرح مکران ۱۰۷۹۰ نفر روز، آموزش عشایر ۷۴۱۵۲ نفر روز، بهره برداری از ظرفیت مزارع آموزشی مراکز جهاد کشاورزی در اجرای طرح های کار حین تحصیل و کارآفرینی از دیگر اقدامات این موسسه محسوب می گردد. ۲- وزارت آموزش و پرورش: مشارکت در شورای راهبری اجرایی سازی اهداف قرارگاه مهارت آموزی و کمیته های پنج گانه قرارگاه: ارائه گزارش ها و پیشنهادها لازم: برنامه ریزی برای برگزاری همایش پنجه های کارآمد و سرباز ماهر (برای دانش آموزان) آبان ماه سال جاری؛ پیگیری برای دریافت امتیازات و تشویقی های لازم به فارغ التحصیلان هنرستانی و به طور کلی سربازان دیپلمه دارای مهارت نظیر: (امریه کردن هنرجویان- اولویت در استخدام فارغ التحصیلان- استفاده از الگوی آموزش همراه با		

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و ... / فصل چهل و سوم: آموزش فنی و ... □ ۴۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					تولید- کسر خدمت؛ برنامه‌ریزی و پیگیری به‌منظور تعریف رشته‌های موردنیاز دستگاه‌های اجرایی در شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش مانند رشته‌های مرتبط با مشاغل لجستیک و دریایی ویژه سازمان بنادر و کشتیرانی و رشته‌های موردنیاز قوای نظامی و انتظامی و سایر دستگاه‌ها با رویکرد تولی‌گری و نظارت دستگاه‌های موردنظر در جهت تأمین نیروی ماهر و تخصصی موردنیاز ۳- سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای: ارائه آموزش‌های مهارتی و فنی و حرفه‌ای به دانش‌جویان در مراکز مدیریت مهارت‌آموزی و مشاوره شغلی در دانشگاه‌ها و کارکنان وظیفه نیروهای مسلح؛ برگزاری اردوهای آماده‌سازی تیم ملی مهارت ایران در ۱۲ رشته مهارتی و ۷۸ نفر جهت اعزام به مسابقات جهانی مهارت روسیه؛ تدوین استانداردهای آموزش مهارت در راستای ارائه آموزش‌های مهارتی به تعداد ۴۴۵ عنوان؛ بازنگری استانداردهای آموزش مهارت بر اساس تغییرات فناوری و نیاز بازار کار به تعداد ۱۸۰ عنوان؛ ۴- موسسه آموزش عالی علمی-کاربردی صنعت آب و برق: تربیت ۱۷۸۵ هزار		

۴۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					نفر ساعت در حوزه برق و ۳۵۷ هزار نفر ساعت در حوزه آب؛ ۵۶۵ هزار نفر ساعت در حوزه آب و فاضلاب و ۲۶۸ هزار نفر ساعت در سایر حوزه‌ها و تربیت نیروی انسانی مجرب و ماهر از طریق برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی و مهارتی در حوزه‌های صنعت آب و برق ۵-دانشگاه فنی و حرفه‌ای؛ انعقاد تفاهم‌نامه با وزارت آموزش و پرورش به‌منظور توسعه همکاری‌های آموزشی؛ سازمان شهرک‌های صنعتی استان تهران و اتحادیه، طلا و جواهر، اتاق بازرگانی ایران در زمینه‌ی ارتباط صنعت و دانشگاه؛ دانشگاه جامع علمی کاربردی و ستاد کل نیروهای مسلح به‌منظور مهارت‌آموزی سربازان نظام وظیفه؛ شرکت ایساکو و تجهیز و راه‌اندازی ۶ مرکز خدمات خودرو؛ سازمان حمل و نقل همگانی کشور جهت راه‌اندازی مراکز معاینه فنی با همکاری دانشگاه در تمامی استان‌ها و افتتاح اولین مرکز جامع تخصصی طراحی طلا و جواهر در دانشگاه؛ افزایش تعداد فراگیران از ۱۵۰۴ نفر در سال ۱۳۹۶ به ۲۳۰۰ نفر در سال ۱۳۹۷؛ افزایش نفر-ساعت آموزش دوره‌های کوتاه‌مدت،		

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و ... / فصل چهارم و سوم: آموزش فنی و ... □ ۴۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					الکترونیکی و خاص برگزار شده از ۲۶.۴۱۷ نفر - ساعت در سال ۱۳۹۶ به ۵۳.۷۸۲ نفر ساعت در سال ۱۳۹۷ - دانشگاه جامع علمی کاربردی: توسعه کمی و کیفی آموزش های مهارت محور، تشکیل جلسات هیئت اجرایی جذب و بررسی صلاحیت علمی و عمومی مدرسان جدید و پالایش مدرسان موجود، برگزاری کارگاه های آموزشی ویژه ی مدرسان (شامل آشنایی با نظام علمی کاربردی ستجش و ارزیابی و فنون تدریس، تکنولوژی آموزشی)، ترویج و توسعه فرهنگ کارآفرینی و مهارت آموزی از جمله انعقاد قرارداد با سازمان صداوسیما در خصوص تولید و پخش برنامه های ترویجی با موضوع اقتصاد مقاومتی و مهارت آموزی، برنامه ریزی به منظور گسترش کیفیت برگزاری دوره های کارورزی و کارآموزی و نظارت مؤثر بر آن ها (انعقاد تفاهم نامه با سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران در خصوص معرفی و جایابی دانشجویان به مراکز و بنگاه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی متقاضی)، تشکیل کمیته های علمی و تخصصی و به کارگیری متخصصین و		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					صاحب نظران خبره جهت تدوین، به‌روزرسانی برنامه‌های درسی و توسعه مشاوره‌های تحصیلی، شغلی و راهاندازی دفاتر اشتغال و کارآفرینی در واحدهای استانی		
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / ب	دولت موظف است به منظور افزایش سهم آموزش‌های مهارتی در نظام آموزشی کشور با رویکرد تحقق اقتصاد مقاومتی و اقتصاد دانش‌بنیان در طول اجرای قانون برنامه از طریق بازنگاری و اصلاح ساختار نظام اداری دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و افزایش منابع و تجهیزات نسبت به افزایش سهم دانشگاه فنی و حرفه‌ای و دانشگاه جامع علمی کاربردی در نظام آموزشی کشور اقدام و تجهیزات آموزشی هنرستان‌ها، آموزش‌سکده‌ها و دانشکده‌های فنی و حرفه‌ای را به‌روز نماید.	وزارت آموزش و پرورش، موسسه آموزش‌های عالی علمی - کاربردی و مهارتی کشاورزی، موسسه آموزش‌های عالی علمی - کاربردی و مهارتی کشاورزی، موسسه آموزش‌های عالی علمی - کاربردی صنعت آب و برق، دانشگاه فنی و حرفه‌ای، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، دانشگاه جامع علمی کاربردی	۱- موسسه آموزش عالی علمی کاربردی و مهارتی جهاد کشاورزی: عقد تفاهم‌نامه‌ای بین وزارت آموزش و پرورش، وزارت جهاد کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه در ارتباط با افزایش سهم هنرستان‌ها و آموزش فنی و حرفه‌ای (به پذیرش ۱۸۴ نفر در دوره دوم فنی حرفه‌ای و ۶۹۹ نفر در دوره دوم کار و دانش منجر شد)؛ منع پذیرش دانشجو در ارتباط با آموزش علمی کاربردی یا توجه به مصوبه شورای عالی اداری از بهمن‌ماه سال ۱۳۹۶-۲ وزارت آموزش و پرورش: استقرار کامل نظام جدید هنرستان‌ها (۳ ساله شدن هنرستان‌ها)، برنامه‌ریزی جهت تجهیز، تکمیل و استانداردسازی تجهیزات کارگاهی و آزمایشگاهی هنرستان‌ها از طریق ردیف مستقل طرح تجهیز هنرستان‌ها، هماهنگی جهت اجرای طرح سرشماری تجهیزات کارگاهی و آزمایشگاهی (شامل طراحی و اجرای سامانه مستقل تجهیزات و	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	به دلیل وجود اسناد بالادستی با اهداف و مأموریت‌های دانشگاه فنی و حرفه‌ای و با به‌کارگیری ظرفیت‌های موجود، اقدامات مفید و مؤثری در زمینه اجرایی نمودن بند ۴ قانون برنامه ششم توسعه برداشته شده است، لیکن تسریع در تحقق بند مزبور نیازمند هماهنگی بیشتر متولیان امر و تخصیص منابع موردنیاز می‌باشد.

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و ... / فصل چهل و سوم: آموزش فنی و ... □ ۵۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					مواد مصرفی هنرستان‌ها)، هماهنگی و همکاری جهت تعریف و تدوین استاندارد فضا و تجهیزات کارگاهی، شناسایی تجهیزات غیراستاندارد، اجرای طرح تجهیز کارگاه‌های هنرستانی، کمک به تجهیز هنرستان‌ها برای اجرای برنامه آموزش همراه با تولید در هنرستان‌ها در جهت افزایش بهره‌وری و بهبود کیفیت آموزش‌های هنرستانی از محل اعتبارات کیفیت‌بخشی. ارتقاء سطح آگاهی‌های عمومی جامعه و اطلاع‌رسانی به خانواده‌ها در راستای ترویج فرهنگ کار و اعتلای آموزش‌های هنرستانی شامل: چاپ و توزیع حدود ۴۰/۰۰۰ جلد کتابچه معرفی آینده شغلی و تحصیلی رشته‌های شاخه‌های فنی و حرفه‌ای (۴۳ رشته) و کاردانش (مجموع ۱۶۰ رشته مهارتی) توسط ادارات فنی و حرفه‌ای و کاردانش ۳۲ استان کشور بین دانش آموزان پایه نهم به‌منظور ارتقای آگاهی خانواده‌ها و دانش آموزان؛ پخش حدود ۱۰۰ برنامه در زمینه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش از برنامه فرصت برابر شبکه آموزش سیما و سایر شبکه‌ها و ساخت بیش از ۵۰ برنامه رادیویی و تلویزیونی؛ برگزاری ده‌ها		

۵۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					نمایشگاه از دستاوردهای هنرجویان و هنرآموزان هنرستانی شامل: تولیدات و خدمات قابل ارائه در هنرستان ها یا مناطق و مراکز استان ها؛ امکان سنجی منابع انسانی تخصصی، منابع کالبدی (فضای آموزشی - کارگاهی - فضاهای خاص کارخانجات - شرکت ها و مراکز آموزشی سایر دستگاه ها و منابع مالی لازم در منطقه، استان و کشور برای توسعه رشته های هنرستانی؛ نیازسنجی بازار کار بومی، استانی و ملی به منظور شناسایی فرصت های شغلی مورد نیاز حال و آینده بازار کار بر اساس آمایش سرزمین در استان های کشور (توسعه متوازن)؛ اشتغال به تحصیل مجموع ۹۰۹۱۳۲ هنرجو در شاخه های فنی و حرفه ای و کاردانش دوره دوم متوسطه حدود ۳۶/۶۸ درصد (به تفکیک: ۴۲۲۱۹۴ نفر هنرجو در شاخه فنی و حرفه ای یعنی ۱۶/۱ درصد و ۴۸۶۹۳۸ هنرجو در شاخه کاردانش یعنی ۱۸/۶ درصد) از مجموع دانش آموزان پایه های دهم و یازدهم و دوازدهم دوره دوم متوسطه در رشته های متناسب با بوم و بازار کار استان ها؛ توسعه رشته های زمینه صنعت و کشاورزی نظیر:		

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و ... / فصل چهل و سوم: آموزش فنی و ... □ ۵۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					الکترونیک، نقشه کشی عمومی، صنایع غذایی، کشت گیاهان دارویی، پرورش گیاهان آپارتمانی، پرورش گل، پرورش قارچ خوراکی برای دختران و دستیابی به سهم میانگین ۳۶/۶ هنجاری دختر پایه های دهم و یازدهم شاخه های فنی و حرفه ای و کاردانش از مجموع هنجاریان دختر این شاخه ها (شاخه فنی و حرفه ای ۳۷/۴ درصد و شاخه کاردانش ۳۵/۹ درصد)؛ تحت پوشش قرار دادن مهارت آموزی حدود ۵۰۸۶۲ هنجاری روستایی و عشایری شاخه کاردانش و ۱۴۸۷۳ هنجاری روستایی و عشایری در شاخه فنی و حرفه ای در راستای افزایش پوشش آموزش های فنی و حرفه ای و کاردانش؛ توسعه ی آموزش های خارج از آموزش و پرورش شاخه ی کاردانش و اشتغال به تحصیل ۱۱۹۷۰۷ هنجاری به روش بیرون سپاری آموزش استاندارد مهارت معادل ۱۶/۷۴ درصد هنجاریان شاخه؛ انعقاد ۶ تفاهم نامه و مصوبه همکاری جدید با دستگاه های دولتی متولی آموزش مهارت و بخش خصوصی به منظور تدوین رشته های مهارتی جدید متناسب با نیازهای بازار کار، اجرای آموزش،		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					آموزش ضمن خدمت هنرآموزان، ارزشیابی، صدور گواهینامه مهارت و تصویب مجموع ۹ رشته جدید در ساختار جدید متناسب با نیاز بازار کار و اشتغال برای شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش در شورای عالی آموزش و پرورش افتتاح ۴ دفتر همکاری و ارتباط آموزش‌های مهارتی کاردانش با شهرک‌های صنعتی به منظور اجرای آموزش‌ها در محیط واقعی کار و متناسب با نیاز بازار کار و بسترسازی اشتغال و کارآفرینی؛ توسعه رشته‌های متناسب با دختران در شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش نظیر: تربیت کودک، طراحی و دوخت، صنایع دستی، مدیریت خانواده، خیاطی، معرق، منبت، طراحی و بافت فرش، سراجی، پرورش قارچ، طلا و جواهر و...؛ ایجاد بیش از ۲۰۰ رشته محل جدید در شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش در هنرستان‌های ضمیمه و مستقل؛ استقرار نظام ارزشیابی مبتنی بر شایستگی در شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش و مشارکت با مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و فناوری اطلاعات در طراحی سامانه هوشمند ثبت نمرات دروس		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					شایستگی محور این شاخه‌ها؛ اجرای برنامه‌های کیفیت بخشی؛ ۳-دانشگاه جامع علمی کاربردی؛ برنامه‌ریزی به‌منظور توسعه کمی و کیفی آموزش‌های مهارتی علمی کاربردی در سطح کشور، پیاده‌سازی سیاست مأموریت‌گرایی مراکز آموزشی و تطبیق درخواست دوره‌ها با نیازسنجی‌های انجام‌شده از دستگاه‌ها و ارگان‌های مربوط، توان‌بخشی به زیرگروه‌های آموزشی استان متناسب با مزیت‌های نسبی و نیاز شغلی استان، تدوین دستورالعمل‌ها و استانداردهای فضاهای آموزشی و کمک‌آموزشی مراکز علمی کاربردی (شامل نحوه درخواست دوره- روند بررسی درخواست دوره)، تشکیل کمیته‌های علمی و تخصصی و به‌کارگیری متخصصین و صاحب‌نظران خبره جهت تدوین، بازنگری و بروز رسانی برنامه‌های درسی و استانداردهای مهارتی لازم و توسعه مشاوره‌های تحصیلی و شغلی و راه‌اندازی دفاتر اشتغال و کارآفرینی در واحدهای استانی ۴-موسسه علمی کاربردی صنعت آب و برق؛ موسسه تنها مرکز آموزش تخصصی وزارت نیرو می‌باشد که به جذب		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					دانشجویان بلندمدت به منظور تربیت و پرورش آنان در حوزه‌های تخصصی صنعت آب و برق کشور می‌پردازد. ۵- دانشگاه فنی و حرفه‌ای: تشکیل شورای مستقل برنامه‌ریزی و گسترش آموزش‌های عالی فنی و حرفه‌ای با کسب مجوز از وزارت علوم به منظور بازبینی سرفصل‌های دروس و به‌روز کردن برنامه‌های آموزشی مطابق با نیازهای جامعه و بنگاه‌های اقتصادی در جهت شایسته محور شدن آن و تشکیل ۴۳ کارگروه تخصصی بازنگری ۳۳ برنامه درسی و تدوین ۸ برنامه درسی در این راستا؛ ایجاد دوره‌های جدید کاردانی در ۴ رشته حمل‌ونقل، معماری داخلی، مکاترونیک و فتوگرافیک برای ۳۸ رشته محل در آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای در راستای مأموریت‌های دانشگاه در جهت کارآفرینی و اشتغال جوانان؛ احیای اداره کل توانمندسازی استادان و مدرسان با هدف توسعه و ارتقای توان علمی اعضا؛ هیئت علمی؛ رشد چشمگیر برگزاری دوره‌های مهارتی آموزش‌های آزاد کوتاه‌مدت و تهیه مستندات لازم در این خصوص با هدف افزایش کمیت و کیفیت دوره‌های مزبور از قبیل		

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و ... / فصل چهل و سوم: آموزش فنی و ... □ ۵۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					کتابچه معرفی بیش از ۳۰۰ شغل از مشاغل خانگی و استخراج شایستگی‌های مرتبط با هر یک از رشته‌های زیرگروه‌های آموزشی و همچنین استخراج بیش از ۹۰ دوره در ارتباط با شایستگی‌های عمومی و پایه؛ تأسیس آموزشکده و راه‌اندازی مرکز بانه، کنگان، فیروز آباد و میاندواب و کسب موافقت اصولی شورای گسترش برای ایجاد آموزشکده‌های نوشهر، ایرانشهر، چابهار، آبادان، ماهشهر، دشت آزادگان، جاسک، سقز، زابل با هدف توسعه عادلانه سهم آموزش عالی مهارتی؛ پذیرش همزمانی (جذب همزمان دانشجوی دختر و پسر به‌صورت غیر مختلط در شیفت‌های جداگانه) در ۱۱ مرکز تابعه با هدف کاهش هزینه (اهر، سراب، نهاوند، قاین، تربت حیدریه، طبس، زابل، گناباد، سقز، بروجن و کنگان)؛ انعقاد تفاهم‌نامه همکاری با ۱۲ استانداری و انعقاد تفاهم‌نامه با صندوق نوآوری و شکوفایی و آغاز فرایند اجرایی آن با تشکیل صندوق سرمایه‌گذاری مشترک برای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و ایجاد بانک اطلاعاتی از توانمندی دانشگاه و معرفی آن به صنایع کشور و تهیه		

۵۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					و تدوین آیین‌نامه‌های هفت‌گانه مراکز رشد ویژه دانشگاه فنی و حرفه‌ای (جذب و پذیرش، استقرار، تسهیلات، نظارت و ارزیابی، خروج و...) و اخذ مجوز ایجاد و راه‌اندازی ۱۵ مرکز رشد استانی در کشور از وزارت علوم؛ راه‌اندازی ۱۶ مرکز نوآوری در سراسر کشور از طریق انعقاد تفاهم‌نامه‌ای با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری؛ تدوین شیوه‌نامه و دستورالعمل‌های برگزاری فستیوال فن پژوه برتر برنامه‌ریزی شده برای اجرا در دانشکده/آموزشکده فنی و حرفه‌ای در کشور و برگزاری مجموعه رویدادهای ایده فن و برگزاری سلسله جشنواره‌های تخصصی کسب و کارهای دانش بنیان ویژه مراکز رشد و کانون‌های شکوفایی خلاقیت و نوآوری؛ تدوین مجموعه آموزشی فن کسب و کارهای دانش بنیان مشتمل بر ۴۲۸ عنوان دوره /کارگاه آموزشی تخصصی ویژه مراکز رشد و کانون‌های شکوفایی خلاقیت و نوآوری و احصاء بیش از ۶۳۰ ایده و طرح فناورانه و نوآورانه و ۲۹۲ ایده به منظور تجاری‌سازی آن‌ها؛ راه‌اندازی کارگاه‌های مهارتی در کنار خوابگاه‌ها با استفاده از پتانسیل		

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و ... / فصل چهل و سوم: آموزش فنی و ... □ ۵۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					بخش های خصوصی که در این خصوص اطلاعیه های لازم به صنایع و بنگاه های خصوصی داده شده؛ اخذ مجوز ۳۲۸ رشته محل کارشناسی ناپیوسته؛ اخذ مجوز ۵ آموزش شکده همزمان (تحصیل دختران و پسران در یک مرکز) (سراب، زابل، نهاوند، سقز، گناباد)، مجوز قطعی ۲ آموزش شکده (بانه و کنگان)، موافقت اصولی ۶ آموزش شکده (آبادان، ماهشهر، دشت آزادگان، ایرانشهر، چابهار، جاسک)؛ تهیه طرح چشم انداز ۵ ساله توسعه رشته؛ برنامه ریزی جهت تهیه طرح سرباز صنعت؛		
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / پ	از ابتدای اجرای قانون برنامه دانشکده ها و آموزش شکده های فنی حرفه ای زیرمجموعه وزارت آموزش و پرورش با کلیه امکانات، اموال منقول و غیرمنقول و نیروی انسانی و دارایی ها و تعهدات و مسؤولیت ها از وزارت مذکور منتزع و به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ملحق می گردد.	دانشگاه فنی و حرفه ای و وزارت آموزش و پرورش	عدم همکاری لازم از سوی وزارت آموزش و پرورش به دلیل ارزشمند بودن املاک که منجر به ورود کمیته ی مستندسازی ریاست جمهوری در جهت تسریع در این امر شده است.	عدم همکاری دستگاه های مرتبط	—

مأخذ: وزارت آموزش و پرورش، موسسه آموزش های عالی علمی - کاربردی و مهارتی جهاد کشاورزی، موسسه آموزش های عالی علمی - کاربردی صنعت آب و برق، دانشگاه فنی و حرفه ای، سازمان آموزش فنی و حرفه ای، دانشگاه جامع علمی کاربردی

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

بررسی عملکرد بخش فنی و حرفه‌ای در سال ۱۳۹۷ حاکی از تحقق بسیاری از اهداف کمی برنامه ششم توسعه کشور می‌باشد که عملکرد برخی از آنها به شرح ذیل آمده است:

- میزان آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای به جمعیت فعال در سال ۱۳۹۷، ۱۲.۲ ساعت بوده است که در مقایسه با سال ۱۳۹۶ به میزان ۳.۴ درصد افزایش یافته است.

- نسبت هنرجویان فنی و حرفه‌ای و کاردانش دختر به کل هنرجویان فنی و حرفه‌ای و کاردانش در سال ۱۳۹۷، ۳۶۶۵ درصد می‌باشد که در مقایسه با سال گذشته تفاوت چندانی نداشته است.

- میزان آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای به بهره‌برداران روستایی در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱.۵ ساعت بوده است که در مقایسه با سال گذشته به میزان ۶۶.۷ درصد رشد داشته است.

- در سال ۱۳۹۷ نسبت هنرجویان فنی و حرفه‌ای و کاردانش به کل دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه ۳۴.۷ درصد بوده است که نسبت به عملکرد سال گذشته تغییری نیافته است.

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	میزان آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای به جمعیت فعال	ساعت	۱۴	۱۱.۸	۱۶.۵	۱۲.۲	۷۳.۹۴	-۶۶.۵	عدم پیش‌بینی بار مالی مورد نیاز در قانون بودجه سنواتی	از دلایل عدم تحقق این هدف می‌توان به اشباع شدن برخی از رشته‌ها، عدم شناخت صحیح از آموزش‌های غیررسمی در جامعه و فرسودگی و به‌روز نبودن تجهیزات نسبت به فناوری‌های جدید بازار کار دانست.
۲	نسبت دانشجویان دوره‌های کاردانی مهارتی به کل دانشجویان	دانشجو	۳۳.۵	۱۲.۳	۲۵.۲	۱۲.۲	۴۸.۴۱	-۲۷.۹۵	مقایرت با قوانین و مقررات دیگر	به استناد نامه شماره ۱۶۸۲۴۸۸ مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷ شورای عالی اداری مؤسسات علمی کاربردی مجوز جذب دانشجو را ندارد. لذا ۳ موسسه علمی کاربردی مهارت، موسسه علمی کاربردی صنعت آب و برق و موسسه آموزش‌های عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی مشمول این قانون شدند.
۳	نسبت هنرجویان فنی و حرفه‌ای و کاردانش دختر به	درصد	۳۷.۵	۳۵.۹۳	۳۹.۲	۳۶.۶۵	۹۳.۴۹	-	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و ... / فصل چهل و سوم: آموزش فنی و ... □ ۶۱

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
	کل هنرجویان فنی و حرفه‌ای و کاردانش									
۴	میزان آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای (دولتی و غیردولتی)	هزار نفر ساعت	۲۵۴,۰۰۰	۳۰۴,۱۴۹	۴۵۲,۰۰۰	۳۲۹,۱۲۰	۷۲.۹۷	۳.۴۸-	حمایت ناکافی از بخش خصوصی	عدم شناخت صحیح از آموزش‌های غیررسمی در جامعه، نبود نگرش مهارتی و جایگاه اجتماعی مهارت و فرسودگی تجهیزات مراکز فنی و حرفه‌ای در سطح کشور منجر به عدم استقبال مردم می‌باشد.
۵	سهم آموزش‌های مهارتی تا پایان برنامه در نظام آموزش‌های رسمی آموزش متوسطه و آموزش عالی - آموزش و پرورش	درصد	۳۷	۳۴.۷۹	۴۰	۳۶.۶۸	۹۱.۷	-	-	-
۶	میزان آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای به بهره‌برداران روستایی	ساعت	۰.۶	۰.۹	۱.۲	۱.۵	۱۲۵	۵۸.۱۱	-	-
۷	تعداد دانشجویان کاردانی مهارتی در هر یکصد هزار نفر جمعیت	دانشجو	۱,۳۹۳	۵۲۲	۱,۴۳۴	۲۲۵	۱۵.۸	۵۹.۸۱-	مقایرت با قوانین و مقررات دیگر	به استناد نامه شماره ۱۶۸۳۴۸۸ مورخ ۹۶/۱۱/۱۷ شورای عالی اداری مؤسسات علمی کاربردی مجوز جذب دانشجویان را ندارد. لذا ۳ موسسه علمی کاربردی مهارت، موسسه علمی کاربردی صنعت آب و برق و موسسه آموزش‌های عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی مشمول این قانون شدند.
۸	ارائه لوایح مربوط به مرجع ملی هماهنگی و نیز قانون آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی	لایحه	۱	۱	۱	۱	۱۰۰	۰	-	-
۹	نسبت هنرجویان فنی و حرفه‌ای و کاردانش به کل دانش آموزان دوره دوم متوسطه	درصد	۳۸.۷	۳۴.۷۹	۳۹.۵	۳۴.۷	۸۷.۸۵	-	-	-

مأخذ: وزارت آموزش و پرورش، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، دانشگاه جامع علمی- کاربردی، دانشگاه فنی و حرفه‌ای، مؤسسه علمی- کاربردی و مهارتی جهاد کشاورزی، مؤسسه علمی- کاربردی صنعت آب و برق، مرکز آمار ایران

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

همه ساله در قوانین بودجه سنواتی منابع قابل توجهی برای بخش آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی در قالب اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای دستگاه‌های اجرایی ضمن ردیف‌های بودجه‌ای ملی و استانی منظور می‌گردد. افزون بر این، از محل ردیف‌های متفرقه‌ی قوانین بودجه سنواتی و عمدتاً در قالب ردیف‌های درآمد-هزینه‌ای اعتباراتی برای این بخش در نظر گرفته می‌شود. این اعتبارات در قالب برنامه‌های عملیاتی مرتبط، از فصل آموزش و یا سایر فصول، برای آن دسته از دستگاه‌های اجرایی است که وظیفه ارائه این آموزش‌ها را بر عهده دارند. اعتبارات بخش آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی در بودجه‌های سالانه ذیل ۸۲ دستگاه اجرایی درج می‌گردد که از نظر تعداد دستگاه اجرایی، سهم دانشگاه‌های علوم پزشکی ۶۷ درصد (۵۵ دستگاه اجرایی) و سهم سایر دستگاه‌های اجرایی ۳۳ درصد (۲۷ دستگاه) است. گزارش ذیل صرفاً مربوط به ۷ دستگاه اجرایی است که از فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی اعتبار دریافت نموده و سیاست‌گذاری این دستگاه‌ها در امور آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای سازمان برنامه و بودجه کشور انجام می‌گردد که عبارتند از: ۱- سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور؛ ۲- وزارت آموزش و پرورش؛ ۳- مؤسسه علمی کاربردی صنعت آب و برق؛ ۴- مؤسسه علمی کاربردی مهارتی جهاد کشاورزی؛ ۵- دانشگاه جامع علمی کاربردی؛ ۶- دانشگاه فنی و حرفه‌ای ۷- دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی.

لازم به ذکر است که مجموع اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای کشور مصوب بخش فنی، حرفه‌ای و مهارتی بالغ بر ۵۰۸۷۳ میلیارد ریال (حدود ۱.۳ درصد از کل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای کشور) می‌باشد که در سال ۱۳۹۷، ۴۵۲۷۴ میلیارد ریال تخصیص داشته است. (مبلغ ۴۳۹۶۰ میلیارد ریال از اعتبارات ملی (عمومی و اختصاصی) و مبلغ ۱۳۱۴ میلیارد ریال از محل اعتبارات استانی).

سهم اعتبارات تخصیص یافته بخش از محل اعتبارات هزینه‌ای (۹۳ درصد) و از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (۴۹.۶) درصد بوده است که نسبت به سال گذشته شاهد رشد اعتبارات اختصاص یافته به تملک دارایی‌های سرمایه و کاهش در اعتبارات هزینه‌ای هستیم.

مجموع اعتبارات مصوب هزینه‌ای بخش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی در سال ۱۳۹۷ برابر با ۴۶۱۲۷ میلیارد ریال می‌باشد که ۴۱۵۵۶ میلیارد ریال آن از محل بودجه عمومی دولت (۹۰ درصد)، ۳۵۸۶ میلیارد ریال از محل اعتبارات اختصاصی (۸.۳ درصد) و همچنین ۷۱۵ میلیارد ریال (۱.۵ درصد) از محل ردیف‌های متفرقه در قانون بودجه سالانه لحاظ شده است. لکن مجموع اعتبارات دریافتی این بخش معادل ۴۲۹۱۸ میلیارد ریال بوده است. سهم اعتبارات از محل عمومی ۹۳.۵ درصد (۴۰۱۲۸ میلیارد ریال) و سهم اعتبارات اختصاصی ۶.۱ درصد (۲۶۳۲ میلیارد ریال) و از محل ردیف‌های متفرقه ۰.۳۶ درصد (۱۵۸ میلیارد ریال) می‌باشد. همچنین اعتبارات هزینه‌ای بخش در سال ۱۳۹۷ در قالب ۱۶ برنامه (از محل بودجه عمومی) هزینه گردیده است که از این تعداد ۵ برنامه از هر دو محل بودجه عمومی و اختصاصی اعتبار دریافت نموده‌اند.

لازم به ذکر است که آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی در سه سطح برگزار می‌شود:

۱- آموزش‌های رسمی متوسطه: مجری این آموزش‌ها، وزارت آموزش و پرورش بوده و کلیه فعالیت‌های هنرستان‌های کار دانش و فنی و حرفه‌ای را شامل می‌شود که ۵۴ درصد از اعتبارات مصوب و ۶۱.۴ درصد از اعتبارات تخصیص یافته بخش را به خود اختصاص داده است.

۲- آموزش‌های رسمی عالی: مجری این آموزش‌ها، دانشگاه‌ها و مراکز و مؤسسات علمی و کاربردی می‌باشند که آموزش‌های کاردانی مهارتی و کارشناسی مهارتی را به عهده دارند. در گزارش پیش رو، اطلاعات دستگاه‌های موسسه علمی کاربردی صنعت آب و برق؛ مؤسسه علمی کاربردی مهارتی جهاد کشاورزی؛ مؤسسه علمی کاربردی مهارت؛ دانشگاه جامع علمی کاربردی؛ دانشگاه فنی و حرفه‌ای و دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی درج گردیده است که ۱۳.۷ درصد از اعتبارات مصوب و ۱۱.۴ درصد از اعتبارات تخصیص یافته برای این نوع آموزش‌ها در نظر گرفته شده است.

۳- آموزش‌های غیررسمی: مجریان این آموزش‌ها اکثر دستگاه‌هایی اجرایی می‌باشند و عهده‌دار برنامه‌هایی نظیر آموزش‌های شغلی و آموزش‌های غیررسمی می‌باشند. در گزارش حاضر، اطلاعات سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور، مؤسسه علمی کاربردی صنعت آب و برق و مؤسسه علمی کاربردی مهارتی جهاد کشاورزی لحاظ شده است که ۳۲ درصد از اعتبارات مصوب و ۲۷ درصد از اعتبارات تخصیص یافته، مربوط به این آموزش‌ها است.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک برنامه بخش آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی نشان می‌دهد که این بخش، از ۴۷۴۶ میلیارد ریال اعتبارات مصوب (۱۷۴۴ میلیارد ریال از محل بودجه عمومی و ۳۰۱۰ میلیارد ریال از محل اعتبارات استانی)، رقم ۲۳۵۶ میلیارد ریال (۱۰۴۲ میلیارد ریال از محل بودجه عمومی و ۱۳۱۴ میلیارد ریال از محل اعتبارات استانی) را دریافت و هزینه کرده است که میزان تحقق اعتبارات این بخش ۴۹٫۶ درصد بوده که به نسبت سال ۱۳۹۶ با توجه به شرایط اعتباری کشور رقم نسبتاً مناسبی ارزیابی می‌گردد. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش در قالب ۴ برنامه مشتمل بر برنامه آموزش کاردانی مهارتی، برنامه آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای و مهارتی، برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات و نیز برنامه آموزش دوره دوم متوسطه فنی و حرفه‌ای هزینه شده است که بیشترین سهم از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط به برنامه آموزش کاردانی مهارتی (۴۸٫۵ درصد) است. برنامه آموزش دوره دوم متوسطه فنی و حرفه‌ای ۲۸٫۶ درصد، برنامه آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای و مهارت ۲۲٫۶ درصد و برنامه توسعه مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات ۰٫۰۸ درصد در رتبه‌های بعدی قرار می‌گیرد که کمترین اعتبار محسوب می‌گردد. تخصیص اعتبارات این برنامه‌ها به ترتیب اعتبارات مصوب صورت گرفته است.

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	کل
۱	۱۸۰۲۰۱۰۰۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه فنی و حرفه‌ای	۱۱,۶۸۹,۴۳۰	۵۰۰,۰۰۰	۱۲,۱۸۹,۴۳۰	۱۲,۱۲۵,۲۱۵	-	۱۲,۱۲۵,۲۱۵	۱۰۳,۷	-	۹۹,۵
۲	۱۸۰۲۰۲۰۰۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه کاروندانش	۱۵,۵۰۲,۴۳۵	-	۱۵,۵۰۲,۴۳۵	۱۵,۶۲۸,۲۷۰	-	۱۵,۶۲۸,۲۷۰	۱۰۰,۹	-	۱۰۰,۹
۳	۱۸۰۲۰۳۰۰۰	برنامه آموزش زنان روستایی	۵۴,۸۸۰	-	۵۴,۸۸۰	۴۶,۴۷۱	-	۴۶,۴۷۱	۸۴,۷	-	۸۴,۷
۴	۱۸۰۲۰۵۰۰۰	برنامه آموزش غیررسمی فنی حرفه‌ای و مهارتی	۷,۶۴۲,۳۹۸	۳۹۵,۸۱۰	۸,۰۳۸,۲۰۸	۶,۶۷۴,۱۳۴	۳۹۶,۸۵۸	۶,۹۷۰,۹۹۲	۸۷,۳	۷۵	۸۶,۷
۵	۱۸۰۲۰۷۰۰۰	برنامه آموزش‌های شغلی	۳۴۸,۵۹۴	-	۳۴۸,۵۹۴	۳۰۸,۷۰۴	-	۳۰۸,۷۰۴	۸۸,۶	-	۸۸,۶
۶	۱۸۰۲۰۸۰۰۰	برنامه آموزش کاردانی مهارتی	۵,۰۹۲,۲۸۶	۸۴۷,۰۰۰	۵,۹۳۹,۲۸۶	۴,۲۵۰,۴۹۸	۷۴۴,۸۲۸	۴,۹۹۵,۳۲۶	۸۳,۵	۸۷,۹	۸۴,۱

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و ... / فصل چهل و سوم: آموزش فنی و ... □ ۶۵

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك	کل
۷	۱۸۰۲۰۹۰۰۰	برنامه آموزش کارشناسی مهارتی	۹۲۳,۳۹۷	-	۹۲۳,۳۹۷	۸۳۶,۱۵۸	-	۸۳۶,۱۵۸	۹۰.۶	-	۹۰.۶
۸	۱۸۰۲۰۱۱۰۰۰	برنامه آموزش دوره متوسطه حرفه‌ای دانش آموزان با نیازهای ویژه	۳۳۰,۴۵	-	۳۳۰,۴۵	۳۰,۲۵۵	-	۳۰,۲۵۵	۶۱.۳	-	۶۱.۳
۹	۱۸۰۲۰۱۴۰۰۰	برنامه بهبود فعالیت‌های فرهنگی	۱۱,۶۶۳	-	۱۱,۶۶۳	۱۱,۳۱۳	-	۱۱,۳۱۳	۹۷	-	۹۷
۱۰	۱۸۰۲۰۱۷۰۰۰	برنامه توسعه کارآفرینی	۹,۴۶۰	-	۹,۴۶۰	۵,۹۷۱	-	۵,۹۷۱	۶۳.۱	-	۶۳.۱
۱۱	۱۸۰۲۰۱۸۰۰۰	برنامه سنتش مهارت	۱۱۸,۰۰۰	-	۱۱۸,۰۰۰	۱۰۳,۹۷۹	-	۱۰۳,۹۷۹	۸۷.۳	-	۸۷.۳
۱۲	۱۸۰۲۰۱۹۰۰۰	برنامه ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی و کمک‌آموزشی	۷۵,۱۱۷	-	۷۵,۱۱۷	۷۳,۸۶۳	-	۷۳,۸۶۳	۹۷	-	۹۷
۱۳	۱۸۰۲۰۲۰۰۰۰	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، اماکن و ماشین‌آلات	-	۱,۴۳۴	۱,۴۳۴	-	-	-	-	-	-
۱۴	۱۸۰۲۰۲۲۰۰۰	برنامه مشاوره شغلی، هدایت آموزشی و رهگیری اشتغال مهارت آموختگان	۲۰,۰۰۰	-	۲۰,۰۰۰	۱۷,۴۵۲	-	۱۷,۴۵۲	۸۷.۳	-	۸۷.۳
۱۵	۱۸۰۲۰۲۳۰۰۰	برنامه آموزش بهره‌برداري بهينه آب در کشاورزی	۱۵,۳۶۰	-	۱۵,۳۶۰	۸,۷۲۴	-	۸,۷۲۴	۵۶.۸	-	۵۶.۸
۱۶	۱۸۰۲۰۲۴۰۰۰	برنامه آموزش غیررسمی کشاورزی در مناطق کمتر توسعه‌یافته	۲۰,۴۳۰	-	۲۰,۴۳۰	۹,۳۵۶	-	۹,۳۵۶	۴۵.۸	-	۴۵.۸
۱۷	جمع	-	۴۱,۵۵۶,۳۹۵	۱,۷۴۴,۲۴۴	۴۳,۳۰۰,۶۳۹	۴۰,۱۲۸,۳۶۳	۱,۰۴۱,۶۸۶	۴۱,۱۷۰,۰۴۹	-	-	-

مأخذ: وزارت آموزش و پرورش، موسسه آموزش‌های عالی علمی - کاربردی و مهارتی جهاد کشاورزی، موسسه آموزش‌های عالی علمی - کاربردی صنعت آب و برق، موسسه علمی - کاربردی مهارت، دانشگاه فنی و حرفه‌ای، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، دانشگاه جامع علمی کاربردی

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع
۱	سایر	-	بودجه‌های استانی	دستگاه اجرایی استانی	-	۳۰۰۱,۹۵۲	۳,۰۰۱,۹۵۲	-	۱,۳۱۴,۰۴۷	۱,۳۱۴,۰۴۷

۶۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع
۲	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۲۰۰۵۰۰	آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای و مهارتی	موسسه علمی کاربردی صنعت آب و برق - موسسه علمی کاربردی و مهارتی جهاد کشاورزی	۲۷۱,۹۰۰	-	۲۷۱,۹۰۰	۲۳۶,۶۵۴	-	۲۳۶,۶۵۴
۳	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۸۰۲۰۰۵۰۰	برنامه آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای	سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای	۷۱۵,۰۰۰	-	۷۱۵,۰۰۰	۱۵۷,۷۹۸	-	۱۵۷,۷۹۸
۴	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۲۰۰۸۰۰	برنامه آموزش کاردانی مهارتی	-	۱,۰۱۷,۷۰۰	-	۱,۰۱۷,۷۰۰	۸۹۵,۴۹۵	-	۸۹۵,۴۹۵
۵	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۲۰۰۹۰۰	برنامه آموزش کارشناسی مهارتی	-	۴۱۹,۱۰۰	-	۴۱۹,۱۰۰	۳۵۸,۹۱۶	-	۳۵۸,۹۱۶
۶	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۲۰۱۴۰۰	برنامه بهبود فعالیت‌های فرهنگی	-	۱۴۰,۰۰۰	-	۱۴۰,۰۰۰	۱۰۷,۷۹۲	-	۱۰۷,۷۹۲
۷	درآمدهای اختصاصی	۱۸۰۲۰۱۹۰۰	ارتقا فعالیت‌های آموزشی و کمک‌آموزشی	دانشگاه جامع علمی کاربردی - موسسه علمی کاربردی مهارت	۲,۰۰۷,۱۳۰	-	۲,۰۰۷,۱۳۰	۱,۰۳۲,۹۳۱	-	۱,۰۳۲,۹۳۱
۸	جمع	-	-	-	۴,۵۷۰,۸۳۰	۳,۰۰۰,۹۵۲	۷,۵۷۲,۷۸۲	۲,۷۸۹,۵۸۶	۱,۳۱۴,۰۴۷	۴,۱۰۳,۶۳۳

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- تصویب قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی در آذرماه ۱۳۹۶ با مشارکت ذی‌نفعان و مجلس محترم شورای اسلامی پس از قریب به یک دهه تلاش برای تشکیل مرجع ملی و نهادی سیاست‌گذار برای هماهنگی در آموزش‌های فنی، حرفه‌ای و مهارتی.
- ارائه آموزش‌های غیررسمی مرتبط با نیازهای بازار کار توسط سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای و مؤسسات علمی کاربردی وابسته به دستگاه‌های اجرایی در سال اول اجرای قانون برنامه ششم و استقبال مهارت‌آموزان به این آموزش‌ها.
- پژوهش و مطالعات گسترده پیرامون نظام آموزش فنی و حرفه‌ای در سایر کشورها و تشویق دستگاه‌ها به رویکرد پژوهش محور در تصمیم‌سازی‌های خود.

- ایجاد برنامه فعالیت‌های جدید در لایحه بودجه سالانه کشور و توجه به رویکرد آموزشی تقاضامحور در ارائه آموزش‌های مهارتی
- اقبال بازار کار و کارفرمایان به گواهینامه‌های مهارتی (شایان ذکر است این موضوع نسبت به گذشته رشد مناسبی داشته است ولی تا نیل به اهداف مسیر طولانی پیش روی است).
- نقش‌آفرینی گسترده این آموزش‌ها در حل مشکلات اجتماعی (از جمله بیکاری) و توسعه اقتصادی
- اعتبار گواهینامه‌های سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای در سطح بین‌المللی
- کارایی این آموزش‌ها در عمل بخصوص در صنعت و کشاورزی
- وابسته بودن بازار کار به آموزش‌های فنی، حرفه‌ای و مهارتی
- رویکرد استعداد پروری در این آموزش‌ها در مقابل حافظه پروری آموزش‌های نظری
- گستردگی آموزش‌های مهارتی از نظر ارائه‌دهنده، مجری و...

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- فقدان نظام جامع آمار و اطلاعات بخش
- فرسودگی تجهیزات و عدم تأمین زیرساخت‌ها و الزامات آموزشی
- در اولویت نبودن مسائل آموزش‌های مهارتی و فنی و حرفه‌ای در تصمیم‌گیری‌های کلان
- تخصیص و مدیریت هزینه‌کرد و توزیع نامتناسب منابع
- عدم مشارکت بخش خصوصی در آموزش‌های مهارتی بالأخص در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای دوره متوسطه
- عدم تأمین و تأمین دیر هنگام اعتبارات
- کم توجهی رسانه‌ها، متولیان فرهنگی به امر مهم فرهنگ‌سازی در حیطه کار، کارآفرینی، اشتغال و مهارت‌آموزی
- تعارض منافع بین دستگاهی و عدم تعامل کافی دستگاه‌های اجرایی
- عدم سازوکار مناسب به‌منظور الزام شاغلین اصناف برای گذراندن دوره‌های آموزشی فنی و حرفه‌ای لازم
- تخصیص دیر هنگام اعتبارات مخصوصاً در حوزه آموزش‌های مهارتی کشاورزی
- نظام ناکارآمد هدایت تحصیلی و شغلی

- قوانین، مقررات، مصوبات و... موازی و گاهاً متضاد با اهداف بخش
- تعارض منافع دستگاهی و نبود یک مرجع سیاست‌گذار در این حوزه تاکنون
- مشارکت ناکافی بخش خصوصی در این حوزه
- مشکلات فرهنگی و تمایل نداشتن خانواده‌ها و دانش‌آموزان به این آموزش‌ها

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

بی‌شک حرکت در مسیر توسعه و پیشرفت اقتصادی در شرایط کنونی کشور نیازمند توجه هرچه بیشتر به آموزش‌هایی است که همسویی بیشتری با بازار کار و نیازهای واقعی جامعه داشته به‌نحوی که بتوان از طریق آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیازهای بازار کار فعلی و آتی کشور و ارتقای توان کارآفرینی، موجب ترویج و تقویت فرهنگ کار، تولید، کارآفرینی و اخلاق حرفه‌ای شده و گام‌های مؤثری در جهت کمک به توسعه‌ی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی؛ تولید ثروت و کاهش فقر در جامعه برداشته شود. ثمره چنین آموزش‌هایی افزایش بهره‌وری شاغلین و ایجاد مهارت‌هایی است که موجب کاهش مخارج و افزایش کیفیت زندگی شده و به افزایش اشتغال، خوداشتغالی و کاهش بیکاری در کشور منتهی خواهد شد.

در حال حاضر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای به دو صورت رسمی و غیررسمی ارائه می‌گردد. آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای و مهارتی رسمی، آموزشی است که جهت کسب شایستگی‌های حرفه‌ای و شغلی از دوره متوسطه نظام آموزشی و بالاتر توسط وزارت آموزش و پرورش و مؤسسات آموزش عالی از قبیل دانشگاه فنی و حرفه‌ای، دانشگاه جامع علمی کاربردی و دانشگاه آزاد اسلامی ارائه و به اخذ مدرک تحصیلی و حرفه‌ای مربوط منجر می‌شود. اتمام موفقیت‌آمیز هر سطح به همراه تجارب واقعی دنیای کار مجوز ورود به سطح بعدی آموزش‌ها است. آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای و مهارتی غیررسمی نیز به آموزشی اطلاق می‌گردد که خارج از نظام آموزشی رسمی طبق برنامه‌ای مشخص ارائه و به اخذ گواهینامه شایستگی و صلاحیت شغلی می‌انجامد. این آموزش‌ها توسط سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، دستگاه‌های اجرائی و بنگاه‌های اقتصادی ارائه می‌شود. نوع دیگر این آموزش‌ها به‌صورت فردی و سازمان‌نیافته جهت توسعه شایستگی‌ها و صلاحیت‌های شغلی و حرفه‌ای صورت می‌پذیرد. هر دو نوع این آموزش‌ها قابل ارزشیابی و همسطح‌سازی با آموزش‌های رسمی می‌باشد. آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارتی

بر رشد سریع اقتصاد، تأمین نیروی انسانی ماهر و مولد، توسعه مبتنی بر دانایی، بهره‌وری و رقابت‌پذیری، سلامت و بهبود زندگی، تأمین نیازهای شغلی و منطقه‌ای، تأمین امنیت و عدالت اجتماعی، کاهش نرخ بیکاری، کاهش نرخ بزهکاری، کاهش مهاجرت و تثبیت جمعیت و در نهایت توسعه پایدار اثرگذار است. علی‌رغم تأکید اسناد بالادست نظیر قانون اساسی، اهداف و سیاست‌های چشم‌انداز بلندمدت جمهوری اسلامی، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، قانون برنامه ششم توسعه کشور، سیاست‌های کلی کشور در بخش اشتغال و سایر قوانین و سیاست‌های کشور بر اهمیت و جایگاه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای مستقیم و یا غیرمستقیم متأسفانه کماکان این بخش با برخی کاستی‌ها و نارسایی‌هایی روبروست که علل متعددی دارد. یکی از مشکلات حائز اهمیتی که در بخش آموزش‌های رسمی فنی و حرفه‌ای وجود دارد، عدم کارایی نظام فعلی هدایت تحصیلی است، در کنار این عامل مسائل فرهنگی نیز در اقبال کمتر رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش از سوی دانش‌آموزان و خانواده‌ها مؤثر بوده و سبب شده است سهم جمعیتی این بخش از نظام آموزشی کشور همواره کمتر از دوره‌های نظری باشد درحالی‌که این موضوع در کشورهای توسعه‌یافته کاملاً متفاوت است. لیکن فعالیت در زمینه فرهنگ‌سازی با مشارکت و تعامل رسانه‌ها و هدایت تحصیلی با توجه به نیاز بازار کار و مسائل همچون بیکاری گسترده فارغ‌التحصیلان دانشگاهی ضروری به نظر می‌رسد.

مدرک‌گرایی باعث شده است که طیف قابل‌توجهی از افراد فارغ‌التحصیل نظام آموزش عالی کشور تهی از مهارت‌های اساسی موردنیاز اجتماع و بازار کار باشند. از راه‌های پیش‌روی این مشکل علاوه بر پیش‌بینی سرفصل‌های مهارت‌آموزی در سبد آموزش، نظام‌های آموزش و پرورش عمومی و آموزش عالی و تغییر نگرش به بحث مهارت‌آموزی؛ حمایت و توسعه آموزش‌های غیررسمی است. شرایط ویژه اقتصادی کشور موجب شده است ارائه‌دهندگان این آموزش‌ها در تهیه مواد مصرفی که از الزامات آموزش‌های مهارتی است با مشکل جدی روبرو باشند که مهم باید در سال‌های ابتدایی اجرای برنامه مورد توجه قرار گیرد تا در سال‌های آتی بتوان با پیش‌بینی‌های صحیح اقدامات مؤثری در تأمین این نیاز انجام داد. ازجمله راهبردهای مؤثر برای تأمین این تجهیزات برای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، افزایش تخصیص درآمدهای آن است که علاوه بر ایجاد انگیزه در افزایش این درآمدها توسط سازمان مذکور موجب می‌شود بخشی از مشکلات ناشی کمبود اعتبارات این سازمان حل شود.

از دیگر چالش‌های بخش در سال‌های اول و دوم اجرای برنامه ششم توسعه مصوبه شورای عالی اداری مبنی بر ممنوعیت ارائه آموزش‌های رسمی در مؤسسات آموزشی وابسته به دستگاه‌های اجرایی که موجب کاهش دانشجویان کاردانی می‌شود.

از دیگر مشکلات و چالش‌هایی که در این بخش با آن مواجه هستیم می‌توان به:

- فقدان انسجام نهادی در نظام آموزش فنی و حرفه‌ای کشور به دلیل وجود دستگاه‌های موازی متولی در این حوزه (آموزش فنی و حرفه‌ای، فرهنگ و ارشاد، علمی و کاربردی، جهاد کشاورزی و...) و نداشتن جایگاه واقعی شورای عالی آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای و مهارتی

- فقدان مدیریت کارآمد و منسجم در بعد سیاست‌گذاری و نظارت

- عدم هماهنگی و انسجام بین بخش‌های مختلف آموزش رسمی، غیررسمی و سازمان‌نیافته

- عدم مطالعات تخصصی و گسترده آمایشی با رویکرد شناسایی توانمندی‌های بالقوه و بالفعل در

سطح منطقه‌ای و استانی، نیازمندی‌های اجتماعی و بازار کار و با دید آینده‌نگری

- فقدان فرهنگ‌سازی مناسب در سطح جامعه نسبت به آموزش‌های فنی و حرفه‌ای

- عدم کارآمدی نظام هدایت تحصیلی و شغلی

- رویکرد ناکارآمد عرضه محوری آموزش‌ها به جای تقاضامحوری آن بر اساس نیازهای شغلی و منطقه‌ای

- فاصله قابل‌توجه مجریان آموزش‌های بخش با تغییرات سریع بازار کار و فناوری

- مشکلات گسترده در تأمین نیروی انسانی جهت آموزش بخصوص در ارائه این آموزش‌ها در

سکونت‌گاه‌های خاص

- نبود رابطه نظام‌مند و تعریف شده‌ای میان نظام‌های اشتغال و آموزش

- فقدان نظام جامع آمار و اطلاعات بخش

- بازدهی کم مدیریتی مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای در شهرستان‌ها

- عدم مشارکت بخش خصوصی در آموزش‌های مهارتی بخصوص در آموزش‌های فنی و

حرفه‌ای دوره متوسطه

- عدم ارتباط مناسب و مؤثر بخش با مراکز آموزشی معتبر بین‌المللی

- کم توجهی بنگاه‌های اقتصادی به حرفه‌آموزی و ارتقای مستمر شایستگی‌های حرفه‌ای شاغلین

- عدم در نظر گرفتن مزیت‌های نسبی محیطی و اقتصادی و توزیع نامناسب رشته‌های فنی و حرفه‌ای در پهنه سرزمین
- عدم سازوکار مناسب به‌منظور الزام شاغلین اصناف برای گذراندن دوره‌های آموزشی فنی و حرفه‌ای لازم
- نبود سازوکار لازم برای تشویق بنگاه‌های اقتصادی به حرفه‌آموزی کارگران
- فقدان استانداردهای حرفه‌ای و ارزشیابی مورد تأیید بازار کار و نبود چارچوب صلاحیت حرفه‌ای ملی ایران (NQF)
- عدم تأمین و تأمین دیر هنگام اعتبارات

فصل چهل و چهارم

آموزش عالی

مقدمه

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی از مهم‌ترین نهادهای علمی کشور محسوب می‌شوند. این مراکز در سال‌های اخیر دستاوردهای علمی بی‌شماری در عرصه داخلی و بین‌المللی داشته‌اند. چاپ مقالات علمی هم‌زمان با رشد شاخص کیفی مقالات چاپ شده در مجلات بین‌المللی، تشکیل مراکز کارآفرینی، مراکز رشد، واحدهای نوآوری و فناوری و هسته‌های تحقیقاتی مأموریت محور برخی از گام‌های اساسی برداشته شده برای نقش‌پذیری گسترده دانشگاه‌ها در رواج علم و مشارکت آنها در توسعه کشور محسوب می‌شوند.

آموزش عالی در ایران را می‌توان متشکل از زیرنظام‌های مختلف با مأموریت‌های متفاوت ذکر کرد؛ اما در نگاهی کلی آموزش عالی در ایران از دو بخش دولتی (دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه‌های وابسته به وزارت آموزش و پرورش و مؤسسات آموزش عالی وابسته به دستگاه‌های اجرایی) و بخش غیردولتی (دانشگاه آزاد اسلامی و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی) تشکیل شده است. فعالیت اصلی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در حوزه تربیت نیروی انسانی متخصص و ماهر به چهار گروه تخصصی فنی و مهندسی، کشاورزی و دامپزشکی، علوم پایه، علوم انسانی و اجتماعی و هنر معطوف است. دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تربیت نیروی انسانی متخصص در گروه تخصصی پزشکی متمرکز هستند. دو دانشگاه شهید رجایی و به ویژه دانشگاه فرهنگیان وابسته به وزارت آموزش و پرورش به تربیت نیروی انسانی مورد نیاز بخش آموزش و پرورش عمومی می‌پردازند. حوزه فعالیت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی بخش غیردولتی شامل فعالیت آموزشی در پنج گروه تخصصی می‌باشد. گستردگی کمی این بخش در سال‌های قبل آن را با چالش‌هایی مواجه کرده است. علاوه بر توسعه کمی که یکی از چالش‌های بخش است، سایر چالش‌های این بخش نیز در زمان تهیه و

تدوین سند راهبردی برنامه ششم توسعه کشور تدوین گردیده است. به منظور کاهش تأثیرات این چالش‌ها در دوره برنامه ششم توسعه، اهداف کیفی، کمی، راهبردها، سیاست‌ها و اقدامات اساسی برای اجرا، تهیه شده است.

این گزارش با هدف ارزیابی عملکرد بخش آموزش عالی مشتمل بر اقدامات انجام شده در راستای احکام، اهداف کمی، اعتبارات و شاخص‌های مرتبط با بخش آموزش عالی در سال ۱۳۹۷ تهیه شده است.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

بخش آموزش عالی نیز همانند سایر بخش‌های اقتصادی- اجتماعی کشور دارای احکامی در قانون برنامه ششم توسعه کشور و قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور است. اصلی‌ترین احکام این بخش در قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور چهار ماده است. مواد ۱ (هیأت امنایی بودن دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی) و ۲ (تأسیس شعب آموزش عالی خودگردان) و بندها و تبصره‌های ذیل آن حاوی مهم‌ترین مواد قانونی مرتبط با بخش است. دو ماده دیگر مرتبط با این بخش، مواد ۶۳ و ۶۵ هستند. مفاد ماده ۶۳ مربوط به فعالیت‌های صندوق رفاه دانشجویان و مفاد ماده ۶۵ به گسترش ارتباطات علمی بین‌المللی اختصاص دارد. مواد قانونی مرتبط با این بخش در قانون برنامه ششم توسعه کشور نیز پنج حکم است. همکاری و تعاملات بین‌المللی علمی- پژوهشی (ماده ۶۴)، تنوع‌بخشی به منابع آموزش عالی (ماده ۶۵)، امور رفاهی دانشجویان (مواد ۸۸ و ۱۰۳)، ایجاد سهمیه در پذیرش دانشجو و جذب اعضای هیأت علمی (ماده ۹۰)، موضوع احکام این بخش در برنامه ششم توسعه کشور را تشکیل می‌دهند.

ارزیابی عملکرد بخش آموزش عالی در راستای مواد قانونی از طریق اقدامات انجام شده در راستای آن‌ها امکان‌پذیر خواهد بود. نگاهی بر فعالیت‌های انجام شده در راستای این مواد نشان می‌دهد که در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اقدامات متعددی در راستای ماده ۱ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور صورت گرفته است. این فعالیت‌ها در سال ۱۳۹۷ شامل بررسی بودجه تفصیلی و اصلاحیه‌های مربوط به ۱۸۲ دانشگاه و مرکز آموزش عالی، ۵۴ موسسه پژوهشی و ۳۴ پارک علم و فناوری در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، انجام امور اداری مربوط به کارکنان و

اعضای هیأت علمی، نمودار سازمانی و تشکیلات و بررسی برنامه‌های راهبردی مطابق با مفاد این ماده بوده است. مفاد تبصره‌های ۱ (کمک تلقی شدن اعتبارات از محل منابع عمومی)، ۲ (شرایط مربوط به استخدام)، ۳ (عدم ایجاد تعهد مالی خارج از منابع عمومی و درآمدهای اختصاصی)، ۴ (تابع هیأت امنا بودن صندوق رفاه دانشجویان) ذیل این ماده نیز با پرهیز از به‌کارگیری یا استخدام خارج از ضوابط و مقررات، پیشگیری از ایجاد تعهد جدید برای سال جاری و سال‌های آتی که بار مالی آن در منابع عمومی و درآمد اختصاصی پیش‌بینی نگردیده است، توسط اعضای هیأت امنا مورد توجه قرار گرفته است.

مفاد تبصره ۷ این ماده و چهار بند ذیل آن، دولت را مکلف به انجام اقداماتی برای ارتقاء کیفیت و اثربخشی آموزش عالی و مهارت‌آموزی نموده است. در ارتباط با حمایت از دانشجویان زیر نظام‌های آموزشی از طریق تسهیلات اعتباری و پرداخت وام بلندمدت قرض‌الحسنه، مبالغی به دانشجویان اختصاص داده شده است. در مورد تعیین رشته‌های تحصیلی متناسب با بازار کار، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سند تفصیلی توسعه آموزش عالی پزشکی و سند آمایش سرزمین با تمرکز بر دوره ۵ ساله و ۱۰ ساله توسعه رشته‌های آموزش عالی پزشکی در مناطق ده‌گانه آمایش کشور را تهیه کرده است و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با تصویب ۸۵۲ رشته - محل در دانشگاه جامع علمی - کاربردی و ۳۲۸ رشته محل در دانشگاه فنی - حرفه‌ای نسبت به گسترش رشته‌های کاربردی متناسب با بازار کار کمک کرده است. ترویج فرهنگ کسب و کار، ارتقاء توانمندی‌های فناوری و مهارتی در دانش‌آموختگان و برگزاری دوره‌های غیررسمی در بخش‌های صنعت، کشاورزی و ... از دیگر اقدامات انجام شده در این راستا می‌باشد. ایجاد شعب در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و خارج از کشور به صورت خودگردان، مفاد ماده ۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور می‌باشد. در راستای این ماده قانونی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تفاهم‌نامه‌های مرتبط را منعقد کرده است و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت‌های آموزش عالی در مناطق آزاد کیش (دانشگاه تهران و دانشگاه صنعتی شریف)، چابهار و ایجاد ۱۸ واحد آموزش عالی در خارج از کشور را انجام داده است. مفاد بند "پ" این ماده یعنی جذب اعضای هیأت علمی از بین جامعه ایثارگران، جانبازان و آزادگان نیز در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رعایت گردیده است.

تعداد اعضای هیأت علمی جذب شده از سهمیه‌های مذکور در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۳۹ نفر بوده است.

افزایش سرمایه صندوق‌های رفاه دانشجویان وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل فروش امکانات و اموال قابل واگذاری، موضوع ماده ۶۳ قانون فوق‌الذکر است. اقدامات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در راستای این ماده قانونی محدود به تشکیل کارگروه بوده است. در بند "ث" ماده ۶۵ نیز ایجاد نمایندگی دانشگاه‌های داخلی معتبر و خارجی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی ویژه اقتصادی مصوب گردیده است که تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده ۶۴ قانون برنامه ششم توسعه کشور، ایجاد کارگروه برای آن و ایجاد نمایندگی دانشگاه جامعه‌المصطفی در ۶ کشور از جمله اقدامات انجام شده توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

مهم‌ترین ماده قانونی بخش آموزش عالی در برنامه ششم توسعه کشور، ماده ۶۴ است. مفاد این ماده در راستای هدف کلی "حضور مؤثر نظام آموزش عالی در نشر علم و توسعه فناوری و تربیت دانشجو در سطح بین‌المللی" مورد تصویب قرار گرفت. تدوین و تصویب آیین‌نامه اجرایی ذکر شده در این ماده قانونی با مشارکت سازمان‌ها و وزارتخانه‌های مرتبط، تشکیل کارگروه ماده ۶۴ و ایجاد ۱۸ شعبه دانشگاهی در خارج از کشور و تعامل با کشور چین در رابطه با موضوع این ماده از اقدامات انجام شده برای آن است. برای تحول و ارتقاء علوم انسانی (دانشجو، هیأت علمی و محتوای آموزشی)، تفویض تدوین و بازنگری برنامه‌های درسی با توجه به شرایط و نیاز منطقه به دانشگاه‌های مادر، ایجاد مراکز یادگیری برای دانشجویان و طرح ایجاد مراکز توسعه و بهسازی اعضای هیأت علمی، اقدامات انجام شده در مورد این ماده قانونی است که در سیاست‌های ابلاغی برنامه ششم توسعه نیز بر آن تأکید شده است.

ساماندهی مربیان حق‌التدریس آموزشکده‌های فنی-حرفه‌ای از طریق انتقال آن‌ها از وزارت آموزش و پرورش به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در بند "ذ" ماده ۶۴ آمده است. در ارتباط با این بند، وزارت آموزش و پرورش اعلام نموده است که کلیه مربیان را به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری منتقل کرده است و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز اقدامات متعددی مانند تهیه دستورالعمل لازم، انجام مکاتبات لازم با سازمان اداری، استخدامی، بررسی پرونده‌های افراد منتقل شده، اخذ مجوز و صدور حکم استخدام پیمانی برای آنان را انجام داده است.

دو محور اصلی مفاد ماده ۶۵ مشارکت افراد حقیقی و حقوقی غیردولتی و افراد خیر برای توسعه و تجهیز فضاهای آموزشی، کمک آموزشی و رفاهی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی است. نگاهی بر عملکرد دو وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری نشان می‌دهد که دو وزارت نسبت به برگزاری همایش‌های تجلیل از خیرین، معرفی خیرین برای بهره‌مندی از معافیت‌های مالیاتی ماده ۱۷۲ قانون مالیات‌های کشور و احداث و تجهیز ۷۶ پروژه در سال ۱۳۹۷، اقدامات مؤثری انجام داده‌اند.

رعایت مفاد ماده ۹۰ قانون برنامه ششم توسعه شامل اعمال سهمیه در پذیرفته‌شدگان، جذب اعضای هیأت علمی و امکان خدمت مشمولان این ماده تا ۳۵ سال، مورد توجه دو وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار گرفته است. عملکرد تعداد پذیرفته‌شدگان مربوط به سهمیه جذب دانشجوی در جدول شماره ۱ آمده است.

به منظور ایجاد خوابگاه‌های دانشجویی به ویژه متاهلین، دولت مکلف گردیده است که اعتبارات عمرانی لازم را برای این منظور تأمین نماید. پیش‌بینی مفاد قانونی لازم در قوانین بودجه سنواتی (تبصره ۹) و صدور مجوز ساخت، پرداخت یارانه سود و کارمزد برای تأمین خوابگاه دانشجویی یا تکمیل خوابگاه دانشجویی برای ۲۶ دانشگاه، از فعالیت‌های انجام شده در این راستا است.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / ث	خیرینی که طرح‌هایی را برای حمایت و توسعه آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری‌های فناورانه به انجام برسانند، مشمول مزایا و حمایت‌های مربوط به خیرین مدرسه‌ساز خواهند شد.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، فناوری و نوآوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اقتصاد و دارایی، مورد بهره‌برداری بنیادهای خیرین	-	-

۷۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					که برای احداث و توسعه فضاهای آموزشی، پژوهشی و فناوری فعالیت می‌کند، قرار گیرد. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: پیگیری جهت تنظیم و اجرای سیاست‌های حمایتی از خیرین سلامت در قانون برنامه ششم توسعه کشور جهت تکمیل طرح‌های پروژه‌های نیمه‌تمام خیرین همانند خیرین مدرسه‌ساز.		
۲	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۲	هرگونه استخدام جدید از محل منابع عمومی و توسعه تشکیلات اداری منوط به تأیید وزیران علوم، تحقیقات و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (حسب مورد) و سازمان اداری و استخدامی کشور است.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	-	-
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / ث	دولت موظف است با تشویق خیرین و واقفین و رفع موانع موجود، به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید تا سهم وقف و خیریه از	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۷۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			تأمین مالی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فناوری افزایش یابد.		در دانشگاه ها علاوه بر ساخت و ساز برای امور علم و فناوری و مراکز رشد- تشکیل مجامع تقدیر از خیرین و تشویق دانشگاه ها به برگزاری جلسات تقدیر از خیرین و حضور ستاد خیرین وزارت در آن مجامع - توسعه منابع مالی از طریق تنوع بخشی و بهره گیری از منابع جدید نظیر وام، کمک خیرین یا وقف کنندگان و استفاده از ظرفیت دانش آموختگان، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ - برگزاری همایش های تجلیل از خیرین در سطح دانشگاه های علوم پزشکی کشور در راستای تقویت و افزایش سهم وقف و امور خیریه در حوزه های مختلف نظام سلامت- هماهنگی با هیأت امنای صرفه جویی ارزی در درمان بیماران جهت خرید تجهیزات پزشکی مورد نیاز حوزه توسط خیرین حوزه سلامت زمینه سازی جهت معرفی مؤسسات خیریه فعال و مؤثر در حوزه سلامت جهت بهره مندی از معافیت مالیاتی ماده ۱۷۲ - معرفی خیرین شاخص کشور جهت دریافت نشان دولتی از ریاست محترم جمهوری.		
۴	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۱	اعتبارات اختصاص یافته از منابع عمومی دولت به این مراکز و مؤسسات، کمک تلقی و بعد از پرداخت، به هزینه قطعی منظور می شود و بر اساس بودجه تفصیلی مصوب هیأت امنای و با مسؤولیت آنها قابل هزینه است.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، فناوری و تحقیقات و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	-	-

۸۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					تفصیلی است. بدین ترتیب در سال ۱۳۹۷، ۶۰ دانشگاه و ۴۶ پژوهشگاه و موسسه نسبت به مبادله بودجه تفصیلی سال ۱۳۹۷ و بیش از ۱۰۰ دانشگاه و ۳۴ پارک علم و فناوری نسبت به مبادله بودجه تفصیلی و اصلاحیه آن اقدام کرده‌اند. ۸۸ درصد از اعتبارات مصوب از محل منابع عمومی سال ۱۳۹۷ از خزانه دریافت و پس از درج در بودجه تفصیلی صندوق، کمک تلقی گردید و بر اساس نیاز جامعه دانشجویی بین دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و دانشجویان در قالب تسهیلات توزیع شد. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: با نظر هیأت امناء رعایت شده است.		
۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / ث	در دوره‌ای که اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی برای احداث، توسعه و تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی و کمک آموزشی، پژوهشی، ورزشی و خدمات رفاهی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی هزینه نمایند این هزینه‌ها به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی مورد محاسبه قرار گیرد.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۸۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					اصلاحی در خصوص بند ۸ ماده ۴ لایحه مالیات بر ارزش افزوده		
۶	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۳	هیأت امنا بر اساس ماده (۱۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۴/۱۲/۱۳۹۳ نمی تواند علاوه بر آنچه که از محل منابع عمومی و درآمدهای اختصاصی برای دانشگاه‌ها و مراکز مزبور پادار می‌شود تعهد جدیدی برای سال تصمیم‌گیری و سال‌های بعد مصوب کند.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، فناوری و تحقیقات و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	-	-
۷	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱	دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستان‌ها و پارک‌های علم و فناوری که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط می‌باشند، بدون رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه‌های دولتی به ویژه قانون محاسبات عمومی کشور، قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون برگزاری	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، فناوری و تحقیقات و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	-	-

۸۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			مناقضات و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها و فقط در چهارچوب مصوبات و آیین نامه های مالی، معاملاتی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی مصوب هیأت امنـا که حسب مورد به تأیید وزیران علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در مورد فرهنگستان ها به تأیید رئیس جمهور و در مورد دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی وابسته به نیروهای مسلح به تأیید رئیس ستاد کل نیروهای مسلح می رسد، عمل می کنند.		پذیرفته است. - صدور احکام کارگزینی و انجام کلیه امور اداری مربوط به کارکنان طبق آئین نامه استخدامی اعضای غیر هیأت علمی و هیأت علمی مصوب مرکز هیأت های امنـا و هیأت های ممیزه مرکزی انجام پذیرفته است. - تطبیق اقدامات در زمینه های اداری تشکیلاتی، مالی و معاملاتی، استخدامی، عمرانی و غیره بر اساس برنامه راهبردی و برنامه عملیاتی و گزارش مداوم به هیأت امنای مربوط از میزان تحقق برنامه های راهبردی بر اساس برنامه های عملیاتی و بودجه عملیاتی. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: نمودار سازمانی و تشکیلات ستاد کلیه دانشگاه ها/دانشکده های کشور تدوین و ابلاغ گردید. - تدوین و اصلاح تشکیلات کلیه بیمارستان های کشور بر مبنای استانداردهای مصوب انجام و به دانشگاه ها ابلاغ گردید. - تدوین استاندارد نیروی انسانی پایگاه های اورژانس کشور اعم از شهری، جاده ای، ریلی و انجام و بر مبنای زمان بندی انجام شده به دانشگاه ها ابلاغ شد. - بازنگری ساختار و تشکیلات و استانداردهای تشکیلات و نیروی انسانی دانشکده های کشور انجام شد و تا پایان سال به دانشگاه ها ابلاغ می گردد. جلسات اولیه با واحدهای ذی ربط و نمایندگان معاونت تحقیقات و آموزشی انجام گرفت بازنگری تشکیلات و ساختار ستاد شبکه های بهداشت و درمان		

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۸۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					تا پایان سال جاری به دانشگاه‌ها ابلاغ می‌گردد. جلسات با معاونت غذا و دارو، بهداشت، درمان و اورژانس انجام گردید. بازنگری تشکیلات واحدهای محیطی اعم از مراکز خدمات جامع سلامت اعم شهری، روستایی و ... با همکاری معاونت بهداشتی وزارت متبوع و دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور انجام و به دانشگاه‌ها ابلاغ گردید. آیین‌نامه‌ها تدوین و پس از تأیید هیأت امنا به دانشگاه‌ها ابلاغ گردید. در راستای اصلاح و بازنگری در آیین‌نامه‌ها و قوانین موجود دبیرخانه قوانین و مقررات در حال راه‌اندازی و شروع به کار است. همچنین پیشنهادهای دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور نیز در خصوص اصلاح آیین‌نامه اداری غیر هیأت علمی نیز جمع‌آوری شده است. دستورالعمل اولیه نظام پرداخت کارکنان قراردادی و تغییر عنوان و اعمال مدرک کارکنان قرارداد کار معین نیز تدوین شده است و نظرات دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور نیز جمع‌آوری شده و بخشی نیز در حال جمع‌بندی است.		
۸	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۴	صندوق‌های رفاه دانشجویان مشمول این ماده و تبصره‌های آن می‌شوند.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	وزارت علوم، فناوری و فن‌آوری: -تطبیق اقدامات در زمینه‌های اداری تشکیلاتی، مالی و معاملاتی، استخدامی، عمرانی و غیره بر اساس برنامه راهبردی و برنامه عملیاتی و گزارش مداوم به هیأت امنای مربوط از میزان تحقق برنامه‌های راهبردی بر اساس برنامه‌های عملیاتی و بودجه عملیاتی انجام پذیرفت.	-	-

۸۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۹	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۷	به منظور گسترش و ارتقای کیفیت و اثربخشی آموزش عالی و مهارت‌آموزی، دولت موظف است نسبت به تحقق موارد زیر اقدام کند:	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری: - پیش‌بینی مبلغ ۱۵۰۷۳۸۰ میلیون ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ بابت پرداخت وام بلندمدت قرض‌الحسنه از محل اعتبارات عمومی ۲- تخصیص مبلغ ۱۱۰۲۵۰۳ میلیون ریال به صندوق از مبلغ فوق‌الذکر ۳- پرداخت وام به دانشجویان به مبلغ ۱۱۰۲۱۳۹ میلیون ریال از مبلغ تخصیص داده شده. ۴- ایجاد رشته‌های تحصیلی متناسب با بازار کار در حیطه وظایف دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی می‌باشد. دفتر گسترش در سال ۱۳۹۷ تعداد ۸۵۲ رشته محل دانشگاه جامع علمی - کاربردی و ۳۲۸ رشته محل دانشگاه فنی و حرفه‌ای را در جهت گسترش رشته‌های کاربردی متناسب با بازار کار مصوب نموده است.	-	-
۱۰	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۷ / بند ۲	به دولت اجازه داده می‌شود به منظور حمایت از دانشجویان دانشگاه‌های دولتی، آزاد اسلامی، علمی، کاربردی و پیام نور و دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی که دارای مجوز از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند، تسهیلات اعتباری در اختیار صندوق رفاه دانشجویان و یا سایر نهادهای ذی‌ربط برای پرداخت وام بلندمدت	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری: - پیش‌بینی مبلغ ۱۵۰۷۳۸۰ میلیون ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ بابت پرداخت وام بلندمدت قرض‌الحسنه از محل اعتبارات عمومی - تخصیص مبلغ ۱۱۰۲۵۰۳ میلیون ریال به صندوق از مبلغ فوق‌الذکر - پرداخت وام به دانشجویان به مبلغ ۱۱۰۲۱۳۹ میلیون ریال از مبلغ تخصیص داده شده است. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: - تدوین و تصویب بسته حمایت از ارتباط دانشگاه و صنعت - تدوین دستورالعمل راه‌اندازی شورای فناوری دانشگاه‌های علوم پزشکی به ریاست رئیس دانشگاه جهت هدایت و	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۸۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			قرض الحسنه به دانشجویان قرار دهد.		راهبری کلان موضوع در دانشگاه (ابلاغ طی نامه شماره ۷۰۰/۲۹۱۳/د مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۶)		
۱۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۷ / بند ۳	وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و مرکز آمار ایران، رشته‌های تحصیلی خود را متناسب با بازار کار تعیین نمایند.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری: - ایجاد رشته‌های تحصیلی متناسب با بازار کار در حیطه وظایف دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی می‌باشد. دفتر گسترش در سال ۱۳۹۷ تعداد ۸۵۲ رشته محل دانشگاه جامع علمی - کاربردی و ۳۲۸ رشته محل دانشگاه فنی و حرفه‌ای را در جهت گسترش رشته‌های کاربردی متناسب با بازار کار مصوب نموده است. - ترویج فرهنگ کسب و کار دانش‌نویان و کارآفرینی و ارتقای توانمندی‌های علمی، فناوری و مهارتی دانش‌آموختگان دانشگاه - ارائه آموزش‌های تخصصی و خدمات آموزشی غیررسمی به بخش‌های صنعت، کشاورزی، پولی و بانکی و غیره. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: در این رابطه رشته‌های تحصیلی مطابق با اسناد سند تفصیلی توسعه آموزش عالی علوم پزشکی و سند آمایش سرزمین توسعه می‌یابد. بر اساس امکانات، توانمندی‌ها و نیازهای مناطق آمایشی مورد بررسی قرار گرفته و در قالب سند توسعه رشته‌ای تنظیم شده است. این سند با تمرکز بر ویژگی‌های بومی مناطق آمایشی با رویکرد ۵ و ۱۰ ساله توسعه رشته‌های آموزشی عالی علوم پزشکی را در جغرافیای مناطق ۱۰ گانه آمایشی کشور تنظیم نموده است.	سایر	سند توسعه آمایشی رشته‌های آموزش عالی سطح معاونت آموزشی وزارت بهداشت تنظیم و در حال نهایی - سازی می‌باشد که بعد از تصویب در مراجع بالاتر می‌تواند در سطح وزارتخانه‌های مرتبط مطرح گردد.

۸۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱۲	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۷ / بند ۴	دانشگاه پیام نور مکلف است شصت درصد (۶۰) از درآمدهای حاصل از شهریه دانشجویان هر واحد را برای توسعه همان واحد و مابقی را برای توسعه و تجهیز واحدهای دانشگاهی در مناطق محروم اختصاص دهد.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	اطلاعات ارائه نگردیده است.	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
						عدم دسترسی به داده‌های استاندارد / قابل استناد	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
۱۳	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۲ / الف	دانشگاه‌های کشور، حسب مورد به تشخیص وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با تصویب شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه‌های مربوط، می‌توانند نسبت به تأسیس شعب در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و نیز در خارج از کشور به صورت خودگردان و با دریافت شهریه از داوطلبان اقدام کنند.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، فناوری و تحقیقات و ۱۸ شعبه دانشگاهی می‌باشد. همچنین همکاری دانشگاه پیام نور، آزاد اسلامی و ... در خارج از کشور ایجاد شده است. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: - تفاهم‌نامه‌های مرتبط منعقد شده است.	-	-
۱۴	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۲ / ب	پذیرش دانشجو در شعب دانشگاه‌ها در مناطق آزاد تجاری، صنعتی، برای دانشجویان غیرایرانی بدون آزمون سراسری انجام می‌شود. ضوابط پذیرش دانشجو برای دوره کارشناسی توسط شورای سنجش و پذیرش دانشجو موضوع ماده (۲) قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	اطلاعات ارائه نگردیده است.	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
						عدم دسترسی به داده‌های استاندارد / قابل استناد	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۸۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			کشور مصوب ۱۳۹۲ و برای دوره‌های تحصیلات تکمیلی با پیشنهاد دانشگاه‌ها و حسب مورد با تأیید یکی از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می‌شود.				
۱۵	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۲ / ب / تبصره	دانشجویان ایرانی شعب مناطق آزاد تجاری، صنعتی، همانند سایر دانشجویان از معافیت تحصیلی برخوردار هستند. این بند به ماده ۵ قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور مصوب ۱۰/۶/۱۳۹۲ الحاق می‌شود.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	اطلاعات ارائه نگردیده است.	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
						عدم دسترسی به داده‌های استاندارد/ قابل استناد	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
۱۶	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۲ / پ	دولت به منظور استمرار، توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، در جهت حفظ کرامت ایثارگران با اولویت عرضه منابع مالی، فرصت‌ها، امکانات و تسهیلات و امتیازات به ایثارگران، پدر، مادر، همسر و فرزندان شهدا و همچنین جانبازان، آزادگان و افراد تحت تکفل آنان، اقدام زیر را انجام می‌دهد: دانشگاه‌ها و مراکز و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری: -مقاد این بند رعایت شده است. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: -با توجه به الزام قانونی اجرایی بند پ ماده ۹۰ قانون برنامه ششم توسعه موضوع در فراخوان جذب هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی دقیقاً مدنظر قرار گرفته و بر اساس مصوبات مذکور ایثارگران در اولویت جذب هیأت علمی می‌باشند. در سال ۱۳۹۷ به منظور اجرای این ماده قانونی ۳۹ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی از ایثارگران و ۲۴ نفر از نخبگان جذب شده‌اند.	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مکلفند حداقل بیست درصد (۲۰) اعضای هیأت علمی مورد نیاز خود را از بین جامعه ایشارگران شامل رزمندگان با بیش از شش ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه، جانبازان بالای بیست و پنج درصد (۲۵)، آزادگان بالای سه سال اسارت، همسران و فرزندان جانبازان بالای پنجاه درصد (۵۰)، همسران و فرزندان شهدا و فرزندان آزادگان با بیش از سه سال اسارت که دارای مدرک علمی مورد تأیید وزارتخانه‌های «علوم، تحقیقات و فناوری» و «بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» می‌باشند، حسب مورد از طریق استخدام و یا موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاه‌ها یا تبدیل وضعیت کارکنان غیر هیأت علمی تأمین و از ابتدا آنان را به صورت عضو هیأت علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق آموزشی، پژوهشی و اجرایی مرتبط و تأثیر آن در پایه و مرتبه علمی با رعایت شرایط اخلاقی، علمی و سنی و بدون آزمون و مصاحبه استخدام				

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و.../ فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۸۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			کنند. مسؤولیت اجرای این حکم به طور مستقیم بر عهده وزرا و رؤسای دستگاه‌های مذکور است. مقامات یادشده در این خصوص، مجاز به اتخاذ تصمیم می‌باشند. احکام و امتیازات این بند شامل اعضای هیأت علمی فعلی دارای شرایط فوق نیز می‌شود.				
۱۷	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۶۳	به وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری، دانشگاه‌ها و مؤسسات و دستگاه‌های وابسته و تابعه اجازه داده می‌شود به منظور افزایش سرمایه صندوق‌های رفاه دانشجویان وزارتخانه‌ها از محل فروش امکانات و اموال قابل واگذاری پس از واریز وجه به حساب خزانه و با رعایت مقررات مربوطه اقدام کنند.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	-	-
۱۸	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۶۵ / ث	به منظور گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین‌المللی، ایجاد نمایندگی دانشگاه‌های داخلی و معتبر خارجی بر طبق اعلام وزارتخانه‌های ذی ربط و تأسیس دانشگاه‌های	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	-	-

۹۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			خصوصی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی ویژه اقتصادی با رعایت قوانین مجاز است.		درمان و آموزش پزشکی: با توجه به اولویت‌های وزارت در حال بررسی و اقدام می‌باشد.		
۱۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / الف	به منظور تحقق اقتصاد دانش‌بنیان، افزایش بهره‌وری، تنظیم رابطه متقابل تحصیل و اشتغال، گسترش همکاری و تعاملات فعال بین‌المللی و افزایش نقش مردم در مدیریت علمی و فناوری کشور؛ الف- دولت اجازه داده می‌شود به منظور ارتقای علمی و رقابت بین دانشگاه‌های کشور و تعاملات بین‌المللی در طی اجرای قانون برنامه نسبت به ایجاد واحدها و شعب آموزش عالی با مشارکت دانشگاه‌های معتبر بین‌المللی و دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فنی و حرفه‌ای و دانشگاه جامع علمی-کاربردی در داخل کشور در چهارچوب سیاست‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدام نماید.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	-	-
۲۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / الف	نحوه سرمایه‌گذاری مشترک، تسهیل تعاملات ارزی و تردد اعضای هیأت علمی و دانشجوین در آیین‌نامه اجرائی که با پیشنهاد سازمان، سازمان اداری و	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری آیین‌نامه مربوطه و اقدام در دو مورد با کشور چین. - تسهیل تعاملات ارزی مربوط به کرسی‌های زبان فارسی و جذب بخشی از بودجه مربوط به کرسی‌ها. وزارت بهداشت،	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۹۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			استخدامی کشور و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، مشخص می‌شود.		درمان و آموزش پزشکی: - آیین‌نامه اجرایی تدوین و تصویب شده است.		
۲۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / ب / تبصره ۲	دولت نسبت به تحول و ارتقای علوم انسانی در دانشگاه‌ها در ابعاد اسلامی سازی، بومی سازی، کارآمدی و روزآمدی با ایجاد تغییرات یا اصلاحات در امور مربوط به سرفصل‌ها و کتاب‌های درسی و تربیت استاد و انتخاب دانشجو اهتمام ورزیده و آن را در اولویت قرار دهد.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	وزارت علوم، فناوری و تحقیقات و فناوری	-	-
۲۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / د	به دانشگاه پیام نور اجازه داده می‌شود با همکاری دانشگاه‌های معتبر بین‌المللی و دانشگاه‌های داخلی نسبت به ایجاد قطب (هاب) بین‌المللی جهت ارائه آموزش‌های مجازی (الکترونیکی)، نیمه حضوری، باز و از راه دور اقدام نماید.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	اطلاعات ارائه نگردیده است.	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
						عدم دسترسی به داده‌های استاندارد/ قابل استناد	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
۲۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / ذ	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است نسبت به ساماندهی مربیان حق التدریس آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای زیرمجموعه وزارت آموزش و پرورش که به وزارت مذکور انتقال یافته‌اند تا سال دوم اجرای قانون برنامه اقدام نماید.	وزارت علوم، فناوری و تحقیقات و آموزش و پرورش	وزارت علوم، فناوری و تحقیقات و آموزش و پرورش	-	-

۹۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					شماره ۹۰۸۵۰ مورخ ۱۳۹۷/۲/۳ - تصویب دستورالعمل مذکور توسط کمیته هیأت امناء به تاریخ ۱۳۹۷/۳/۲۰ - درخواست ردیف استخدامی به سازمان اداری و استخدامی به شماره نامه ۳۱۷۸/۲۵ مورخ ۱۳۹۷/۴/۲ - اختصاص ردیف‌های استخدامی مورد نیاز به شماره ۱۳۷۷۸/و مورخ ۱۳۹۷/۶/۱۱ - مجوز سازمان اداری و استخدامی برای ۱۳۰۰ ردیف استخدامی طی نامه شماره ۳۴۳۱۰۰ مورخ ۱۳۹۷/۷/۴ - تصویب آیین نامه اجرایی سازمان دهی مشمولان بند (ذ) ماده ۶۴ از سوی کمیته منتخب هیأت امناء - ارسال بخشنامه و ضوابط دستور اجرایی مذکور به شماره ۴۸/۲۱۰/۲۵ مورخ ۱۳۹۷/۶/۱۳ به دانشکده ها و آموزشکده های تابعه جهت تشکیل پرونده و ارسال آن به سازمان مرکزی جهت بررسی و تأیید - دریافت پرونده های ارسال شده از مراکز از تاریخ ۱۳۹۷/۷/۱ به تعداد ۱۲۵۳ پرونده که از این تعداد ۱۰۲۹ مورد تأیید قرار گرفت و تعداد ۲۲۴ پرونده به علت نداشتن شرایط بخشنامه تأیید نگردید. - صدور حکم استخدامی پیمانی ۱۰۲۹ نفر از تاریخ ۱۳۹۷/۱۰/۱ که فرآیند صدور احکام همچنان ادامه دارد. - اخذ مجوز استخدام پیمانی از سازمان اداری و استخدامی کشور برای تبدیل وضعیت ۱۳۰۰ نیروی حق التدریس در سال ۱۳۹۷.		

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۹۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					وزارت آموزش و پرورش: -کلیه مربیان و نیروهای حق التدریس آموزشگاه های فنی و حرفه ای زیرمجموعه وزارت آموزش و پرورش به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری منتقل شده اند.		
۲۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / ت	دولت موظف است با رعایت قانون صندوق رفاه دانشجویان مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۴ و اصلاحات و الحاقات بعدی، به منظور تحول در نظام اقتصاد آموزش عالی، هدفمندسازی یارانه ها و بهبود شرایط و امکانات رفاهی دانشجویان، ضمن تداوم و تقویت کمک به صندوق رفاه دانشجویان وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از ابتدای اجرای قانون برنامه، نسبت به پیش بینی و تأمین اعتبار مورد نیاز یارانه غذایی دانشجویی از محل درآمدهای عمومی علاوه بر اعتبارات فعلی اقدام کند و این اعتبارات را برای کمک به دانشجویان کم بضاعت مالی به صورت متمرکز در اختیار صندوق های رفاه دانشجویان وزارتخانه های مذکور قرار دهد.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	-	-

۹۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / ت	صندوق ها مکلفند تا پایان اجرای قانون برنامه بخشی از یارانه را با تسهیلات بدون سود و بلندمدت جایگزین نمایند. وجوه حاصل از بازپرداخت تسهیلات اعطایی در قالب درآمد اختصاصی صندوق ها برای پرداخت مجدد به دانشجویان به مصرف می‌رسد.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	وزارت علوم، فناوری و تحقیقات و برای اعلای وام به دانشجویان متقاضی استفاده از رستوران های مکمل صورت پذیرفت.	-	-
۲۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ث / ۱	تأمین و پرداخت یا معافیت حداقل سی درصد (۳۰) هزینه شهریه تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی، دوره های شبانه دانشگاههای دولتی، دانشگاه پیام نور و سایر دانشگاه‌های مورد تأیید وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وفق بودجه سنواتی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	اطلاعات در دسترس نیست.	عدم همکاری دستگاه های مرتبط	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
						عدم دسترسی به داده های قابل استناد	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
۲۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۰ / الف / تبصره	سه‌میه ورود با پنج درصد (۵) سه‌میه اختصاصی برای جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵) و همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵) و همسران و فرزندان رزمندگان، با حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه به سی درصد (۳۰) افزایش یابد. در صورتی که سه‌میه بیست و پنج درصد	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، فناوری و تحقیقات و برای اعلای وام به دانشجویان متقاضی استفاده از رستوران های مکمل صورت پذیرفت.	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۹۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			(۲۵) ایثارگران (مشمولین ماده (۷۰) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران و اصلاح بعدی آن) تکمیل نگردد و پنج درصد (۵) سهمیه اختصاصی جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵) و همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵) فرزندان و همسران رزمندگان با حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه، پاسخگوی متقاضیان واجد شرایط نباشد دولت مکلف است مانده ظرفیت خالی بیست و پنج درصد (۲۵) ایثارگران را مازاد بر پنج درصد (۵) مذکور به جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵) و همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵) فرزندان و همسران رزمندگان با حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه که شرایط لازم را داشته باشند، اختصاص دهد.		به الزام قانونی اجرایی بند پ ماده ۹۰ قانون برنامه ششم جذب هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی دقیقاً مدنظر قرار گرفته و براساس مصوبات مذکور ایثارگران در اولویت جذب هیأت علمی می باشند.		
۲۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۰ / پ	کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و مراکز علمی که از وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اقدام به پذیرش و آموزش دانشجویان و دانشجو	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری: اطلاعات در دسترس نیست. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: مطابق با آیین نامه این ماده قانونی در حال اجرا است.	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
						عدم دسترسی به داده های استاندارد / قابل استناد	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			آزاد اسلامی مکلفند حداقل بیست درصد (۲۰) اعضای هیأت علمی مورد نیاز خود را از بین جامعه ایثارگران شامل فرزندان و همسران شهیدان، جانبازان پانزده درصد (۱۵) و بالاتر، آزادگان و همسران و فرزندان آنان، همسران و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵) و بالاتر، رزمندگان با حداقل شش ماه سابقه حضور در جبهه که دارای مدرک علمی دکتری مورد تأیید وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد و شرایط علمی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی را داشته باشند، حسب مورد از طریق استخدام و یا موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاهها یا تبدیل وضعیت کارکنان غیر هیأت علمی، چنانچه شرایط علمی لازم را داشته باشند تأمین و از ابتداء آنان را به صورت عضو هیأت علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق آموزشی پژوهشی و اجرایی مرتبط و تأثیر آن در پایه و مرتبه علمی و با رعایت صلاحیت های اخلاقی استخدام کنند.				

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۹۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۰ / پ	احکام و امتیازات این بند شامل اعضاء هیأت علمی فعلی دارای سوابق ایثارگری فوق نیز می شود.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، فناوری: اطلاعات در دسترس نیست. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: مطابق با آیین نامه این ماده قانونی در حال اجرا است.	عدم همکاری دستگاه های مرتبط	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
						عدم دسترسی به داده های استاندارد/ قابل استناد	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
۳۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۰ / پ	مسئولیت اجرای احکام این ماده به طور مستقیم برعهده وزیر و رئیس دستگاههای مذکور است در اجرای این حکم مقامات یادشده مکلف به اتخاذ تصمیم می باشند.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، فناوری: اطلاعات در دسترس نیست. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: مطابق با آیین نامه این ماده قانونی در حال اجرا است.	عدم همکاری دستگاه های مرتبط	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
						عدم دسترسی به داده های استاندارد/ قابل استناد	از سوی سازمان متولی پاسخی ارائه نشده
۳۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۰ / پ / تبصره ۱	مشمولان این بند با سی و پنج سال خدمت و حداقل شصت و پنج سال سن بازنشسته می شوند.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت علوم، فناوری: اعضای هیأت علمی مشمول بند (پ) ماده ۹۰ که در حوزه ستادی مشغول به خدمت می باشند تا ۳۵ سال می توانند به خدمت خود ادامه دهند. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: در دانشگاههای علوم پزشکی کشور موضوع این ردیف ها تماماً اجرا می گردد. با توجه به ماده ۱۲۲ برنامه ششم توسعه و ماده دو قانون احکام دائمی کشور هیأت امنای دانشگاهها اختیاراتی دارند که موضوع زمان بازنشستگی به صورت موردی در هیأت ممیزه دانشگاه یا مرکزی با توجه به اختیاراتی که هیأت امنای آنها واگذار نموده مورد بررسی قرار می گیرد و اعضای محترم هیأت علمی مشمول بند پ ماده ۹۰ از شمول این دستورالعمل مستثنی نیستند.	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۳۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۳ / پ	دولت مکلف است بخشی از اعتبارات عمرانی خود را در قالب بودجه سنواتی به تأمین خوابگاههای مناسب برای دانشجویان متأهل اختصاص دهد. اولویت استفاده از این خوابگاهها با زوج دارای فرزند می باشد.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	وزارت علوم، فناوری و نوآوری: -پیش بینی منابع موردنیاز احداث خوابگاه متاهلی زیر ردیف اصلی صندوق در قالب پرداخت یارانه سود و یا کارمزد برای تأمین خوابگاه دانشجویی به استناد بند الف تبصره ۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ - صدور مجوز ساخت یا تکمیل خوابگاه دانشجویی برای ۲۶ دانشگاه	-	-

مأخذ: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

عملکرد اهداف، برنامه‌ها و فعالیت‌ها، در قالب شاخص‌ها تعریف و بررسی می‌شود. شاخص‌ها به تنهایی و یا در ترکیب با عوامل به وجود آورنده، اداره‌کننده و یا پیش برنده بخش، عملکرد اهداف، برنامه‌ها و فعالیت‌ها را به تصویر می‌کشند. در این بخش از گزارش، شاخص‌های ناظر بر عملکرد اهداف کمی بخش آموزش عالی بررسی می‌شوند تا میزان تحقق اهداف کمی بخش در سال دوم برنامه ششم توسعه کشور مشخص شود.

شاخص نرخ ناخالص ثبت‌نام، شاخصی است که میزان پوشش تحصیلی آموزش عالی را در بین گروه سنی ۱۸-۲۴ سال یعنی گروه متقاضی آموزش عالی نشان می‌دهد. عملکرد شاخص مذکور در سال ۱۳۹۷، ۴۴ درصد است. مقایسه عملکرد این شاخص با هدف کمی پیش‌بینی شده در سال دوم برنامه (۵۳ درصد)، گویای تحقق آن در حد ۸۳ درصد است. عدم تحقق این شاخص عمدتاً به دلیل کاهش تعداد دانشجویان و ملاحظات هدف‌گذاری‌های مندرج در اسناد بالادستی (نقشه جامع علمی کشور) است.

یکی دیگر از متغیرهای مهم در بخش آموزش عالی در برنامه‌های توسعه کشور، تعداد دانشجویان می‌باشد. این متغیر نشانگر ظرفیت بالقوه علمی و تخصصی کشور است. بر اساس اهداف کمی برنامه ششم توسعه کشور، تعداد کل دانشجویان کشور معادل ۴۴۶۱۰۰۰ نفر در سال

۱۳۹۷ پیش‌بینی شده است. تعداد کل دانشجویان کشور در سال ۱۳۹۷ برابر ۳۶۱۶۱۱۴ نفر بوده است که مقایسه آن با هدف پیش‌بینی شده برای سال ۱۳۹۷ حاکی از آن است که ۸۱.۱ درصد از هدف کمی تحقق یافته است. کاهش تعداد دانشجویان عمدتاً ناشی از کاهش تعداد داوطلبان آموزش عالی به‌ویژه در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی است.

بررسی ساختار دانشجویان برحسب دانشجویان داخلی و خارجی نشان می‌دهد که از کل دانشجویان کشور در سال دوم برنامه ششم توسعه، ۳۵۹۵۳۵۴ نفر دانشجویان داخلی و مابقی دانشجویان خارجی هستند. میزان تحقق هدف در مورد تعداد دانشجویان داخلی ۸۱.۶ درصد است. همچنین بررسی تعداد دانشجویان شاغل به تحصیل در مراکز آموزش عالی دولتی و غیردولتی که بیانگر میزان مشارکت بخش خصوصی در ارائه آموزش‌های عالی است نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۷، ۴۶ درصد از کل دانشجویان کشور در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی بخش غیردولتی - غیرانتفاعی شاغل به تحصیل بوده‌اند که این سهم ۳ درصد از هدف برنامه در همین سال بیشتر است.

علاوه بر شاخص‌های فوق‌الذکر برای هدف کیفی ایجاد هماهنگی بین برنامه‌های آموزش عالی با نیازهای اقتصادی کشور از شاخص‌های دیگری مانند شاخص ساختار دانشجویان کشور بر اساس سطوح تحصیلی بهره گرفته شده است. یکی از شاخص‌های طبقه‌بندی شده در این راستا شاخص سهم دانشجویان تحصیلات تکمیلی به کل دانشجویان است. میزان شاخص مذکور در سال ۱۳۹۷، ۲۴ درصد است. همچنین از دیگر شاخص‌های مربوط به سطوح تحصیلی، شاخص سهم دانشجویان کاردانی به کل دانشجویان است. میزان این شاخص در سال مذکور ۱۸ درصد بوده است. مقایسه عملکرد شاخص‌های مذکور با اهداف برنامه گویای آن است که ۹۲ درصد از هدف کمی شاخص اول (۲۶ درصد) و ۹۰ درصد هدف کمی شاخص دوم (۲۰ درصد) محقق گردیده است. علاوه بر این سهم آموزش‌های مهارتی نظام آموزش‌های رسمی آموزش متوسطه و آموزش عالی، در بخش آموزش عالی نیز در حد ۸۲ درصد هدف برنامه (۲۲ درصد) تحقق یافته است.

ظرفیت پذیرش در هر رشته تابعی از ترجیحات داوطلبان و بازتابی از عرضه و تقاضای بالقوه منابع انسانی متخصص مورد نیاز در رشته‌ها و تخصص‌های مختلف است. به همین دلیل تعداد دانشجویان گروه تخصصی علوم پایه طی سال‌های برنامه ششم توسعه کشور به دلیل کاهش سهم

دانشجویان این گروه تخصصی در سال‌های قبل و اهمیت آن در توسعه مرزهای دانش مورد توجه قرار گرفته است. در سال ۱۳۹۷ تعداد دانشجویان گروه تخصصی علوم پایه ۲۱۶۶۷۷ نفر می‌باشد که در مقایسه با هدف برنامه در این سال (۳۳۹۸۰۰ نفر)، ۶۳٫۸ درصد تحقق مشاهده می‌شود. یکی دیگر از شاخص‌های مربوط به این گروه تخصصی، شاخص تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی است. تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی این گروه، ۶۸۳۵۰ نفر است که در مقایسه با ۱۱۷۰۰۰ نفر هدف پیش‌بینی‌شده در برنامه برای سال ۱۳۹۷، ۵۸٫۴ درصد محقق شده است.

به‌منظور برقراری توازن و ارتقای کیفیت در نظام آموزش عالی، شاخص نسبت اعضای هیأت‌علمی تمام‌وقت استادیار به بالا به کل اعضای هیأت‌علمی مشخص و هدف‌گذاری شده است؛ که یکی از شاخص‌های ناظر بر کیفیت آموزش دانشجویان در نظام آموزش عالی است. میزان این شاخص در دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۹۱ درصد است که ۲۶ درصد بیشتر از اهداف برنامه (۸۹ درصد) تحقق یافته است. در دانشگاه‌های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شاخص فوق با عملکرد ۸۷ درصد توانسته ۹۷٫۸ درصد از هدف برنامه (۸۹ درصد) را تأمین نماید. شاخص دیگر نسبت دانشجو به اعضای هیأت‌علمی تمام‌وقت است. در سال ۱۳۹۷ نسبت دانشجو به اعضای هیأت‌علمی تمام وقت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۲۶ نفر دانشجو در مقابل هر عضو هیأت علمی، در دانشگاه‌های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۱۱ نفر دانشجو در برابر هر عضو هیأت علمی و در دانشگاه‌های غیردولتی (دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه غیردولتی - غیرانتفاعی)، ۴۷ نفر دانشجو در مقابل هر عضو هیأت علمی است؛ همان‌طور که مشاهده می‌شود در دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری این شاخص ۲ نفر بیشتر و در بخش غیردولتی - غیرانتفاعی ۸ نفر کمتر تحقق یافته است.

برای اطلاع از چگونگی حضور مؤثر نظام آموزش عالی کشور در نشر علم و توسعه فناوری و تربیت دانشجو در سطح بین‌المللی نیز شاخص‌های ارزیابی عملکرد برای بخش آموزش عالی تعریف شده است. این شاخص‌ها با توجه به اهمیت آن‌ها در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان انتخاب شده‌اند. شاخص‌های مذکور عبارت است از تعداد دانشگاه‌های در زمره صد دانشگاه برتر آسیا، تعداد شعب خارجی دانشگاه‌های کشور و سهم دانشجویان خارجی. عملکرد شاخص تعداد

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۱۰۱

دانشگاه‌های در زمره صد دانشگاه برتر آسیا ۴ دانشگاه است. به این ترتیب میزان تحقق هدف برنامه (۷ دانشگاه)، ۵۷ درصد است. همچنین عملکرد شاخص تعداد شعب خارجی دانشگاه‌های کشور، ۶ واحد است که در مقایسه با هدف تعیین شده برای آن در سال مورد بررسی (۸ واحد)، ۷۵ درصد تحقق یافته است؛ علاوه بر موارد فوق، افزایش نسبت دانشجویان خارجی به کل دانشجویان کشور یکی از عوامل گسترش فعالیت‌های بین‌المللی کشور تلقی می‌گردد. شاخص سهم دانشجویان خارجی از کل دانشجویان در سال ۱۳۹۷، ۰.۵۷ درصد است که با توجه به هدف ۱ درصدی آن برای سال دوم برنامه، ۵۷ درصد آن محقق شده است.

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	تعداد دانشجوی	نفر	۴,۳۴۸,۳۸۳	۴,۰۷۳,۸۲۷	۴,۴۶۱,۰۰۰	۳,۶۱۶,۱۱۴	۸۱.۰۶	-۸۸۱	سایر	کاهش تعداد متقاضیان آموزش عالی
۲	نسبت هیأت علمی تمام وقت استادیار به بالا به کل هیأت علمی تمام وقت در دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (حضوری)	درصد	۸۷	۹۰	۸۹	۹۱	۱۰۲.۲۵	-	-	-
۳	سهم آموزش‌های مهارتی تا پایان برنامه در نظام آموزش‌های رسمی آموزش متوسطه و آموزش عالی - آموزش عالی	درصد	۱۹	۲۰	۲۲	۱۸	۸۱.۸۲	-	سایر	عدم استقبال داوطلبان آموزش عالی
۴	نسبت دانشجوی به هیأت علمی تمام وقت در دانشگاه‌های غیردولتی	نفر	۵۶	۵۳	۵۰	۴۷	۱۰۶.۳۸	۸.۳۹	-	-
۵	سهم دانشجویان خارجی	درصد	۰.۴۳	۰.۵۲	۱	۰.۵۷	۵۷	-	اعمال تحریم و موانع خارجی	-

۱۰۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۶	سهم دانشجویان کاردانی به کل دانشجویان	درصد	۱۸.۷۹	۱۸.۴	۲۰	۱۸	۹۰	-	-	-
۷	نرخ ناخالص ثبت نام (جمعیت ۲۴- ۱۸ سال)	درصد	۵۰.۶	۴۷.۵۴	۵۳	۴۴	۸۳.۰۲	-	سایر	کاهش تعداد مقاضیان آموزش عالی به ویژه در بخش غیردولتی- غیرانتفاعی
۸	نسبت دانشجو به هیأت علمی تمام وقت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دستگاه های اجرایی (حضوری)	نفر	۲۸	۳۷	۲۴	۲۶	۹۲.۳۱	۳.۶۴	-	-
۹	تعداد شعب خارجی دانشگاه های کشور	عدد	۲	۶	۸	۶	۷۵	۷۳.۲۱	اعمال تحریم و موانع خارجی	-
۱۰	سهم دانشجویان تحصیلات تکمیلی به کل دانشجویان	درصد	۲۲.۳	۲۲.۸	۲۶	۲۴	۹۲.۳۱	-	-	-
۱۱	تعداد دانشجویان داخلی	نفر	۴,۳۲۹,۶۸۵	۴,۰۵۲,۷۸۲	۴,۴۰۵,۰۰۰	۳,۵۹۵,۳۵۴	۸۱.۶۲	۸.۸۷-	سایر	کاهش تعداد داوطلبان متقاضی آموزش عالی
۱۲	تعداد دانشجویان گروه علوم پایه به کل دانشجویان	نفر	۲۵۵,۰۵۶	۲۴۴,۲۱۹	۳۳۹,۸۰۰	۲۱۶,۶۷۷	۶۲.۷۷	۷.۸۳-	سایر	انگیزه پایین برای انتخاب رشته های گروه تخصصی علوم پایه
۱۳	نسبت هیأت علمی تمام وقت استادیار به بالا به کل هیأت علمی تمام وقت در دانشگاه های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	درصد	۸۱	۸۱	۸۹	۸۷	۹۷.۷۵	-	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۱۰۳

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱۴	نسبت دانشجوی به هیأت علمی تمام وقت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (حضوری)	نفر	۱۳	۱۴	۱۱	۱۱	۱۰۰	۸۰۱	-	-
۱۵	تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی گروه علوم پایه	نفر	۱۰۵,۴۲۱	۹۹,۶۷۷	۱۱۷,۰۰۰	۶۸,۳۵۰	۵۸,۴۲	۱۹,۴۸-	سایر	انگیزه پایین متقاضیان رشته های گروه تخصصی علوم پایه
۱۶	تعداد دانشگاه های در زمره صد دانشگاه برتر آسیا	عدد	۴	۳	۷	۴	۵۷,۱۴	۰	اعمال تحریم و موانع خارجی	-
۱۷	سهم دانشجویان غیردولتی	درصد	۴۶	۴۶	۴۴,۳	۴۶	۱۰۳,۸۴	۰	-	-

مأخذ: مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

اعتبارات مصوب بخش آموزش عالی در سال ۱۳۹۷ در قالب ۳۶ برنامه ذیل فصل آموزش عالی و ۱۴ برنامه ذیل سایر فصول شامل فصل اداره امور عمومی، فصل تحقیق و توسعه در امور سلامت، فصل دین و مذهب، فصل ورزش و تفریحات، فصل آموزش فنی و حرفه ای و مهارت آموزی، فصل پژوهش های توسعه ای، فصل درمان، فصل فرهنگ و هنر، فصل آموزش و پرورش عمومی، فصل پژوهش های پایه، فصل تحقیق و توسعه در امور آموزش و پژوهش و فصل حمایتی مصوب گردیده است.

اعتبارات فصل آموزش عالی شامل ۳۴ برنامه با ماهیت هزینه ای و ۲ برنامه با ماهیت تملک دارایی های سرمایه ای، به میزان ۱۴۲۸۸۲ میلیارد ریال از محل منابع عمومی دولت مصوب و حدود ۸۵ درصد آن (۱۲۱۶۰۳ میلیارد ریال) تا پایان همان سال تخصیص داده شد.

۹۱ درصد از اعتبارات مصوب (۱۳۰۹۰۳ میلیارد ریال) این فصل، به اعتبارات هزینه‌ای اختصاص داشت که در راستای اجرایی نمودن قانون استفاده متوازن از امکانات کشور برای ارتقاء سطح مناطق کمتر توسعه یافته، ۱۲۶۹۷۶ میلیارد ریال آن ابلاغ شد.

بررسی سهم اعتبارات مصوب دانشگاه‌های وابسته به وزارتخانه‌های مختلف، حاکی از آن است که ۶۱ درصد از کل اعتبارات هزینه‌ای (معادل ۸۰۰۸۶ میلیارد ریال) به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ۳۳ درصد از کل اعتبارات هزینه‌ای (۴۳۶۵۸ میلیارد ریال) به دانشگاه‌های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، حدود ۱ درصد از آن (۹۲۶ میلیارد ریال) به دانشگاه‌های شهید رجایی و فرهنگیان ذیل وزارت آموزش و پرورش و ۵ درصد مابقی (۶۲۳۳ میلیارد ریال) به دانشگاه‌های وابسته به سایر وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی اختصاص دارد.

تخصیص اعتبارات هزینه‌ای در سال ۱۳۹۷ حدود ۸۹ درصد اعتبارات ابلاغی (۱۱۳۳۳۵ میلیارد ریال) بود. بر این اساس تخصیص اعتبارات هزینه‌ای دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری معادل ۸۸ درصد اعتبارات ابلاغ شده به آن وزارت (۶۸۰۸۳ میلیارد ریال) و در دانشگاه‌های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بالغ بر ۹۵ درصد اعتبارات ابلاغ شده به آن وزارت (۴۰۳۹۰ میلیارد ریال) بوده است.

حدود ۱۹ درصد از بودجه عمومی اختصاص یافته به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی از محل درآمد اختصاصی تأمین شده است. میزان درآمدهای اختصاصی مصوب فصل آموزش عالی در سال مذکور، ۳۴۳۵۵ میلیارد ریال و ابلاغ آن حدود ۳۳۳۲۴ میلیارد ریال بوده است.

جدول ۳- اعتبارات مصوب فصل آموزش عالی از محل بودجه عمومی در سال ۱۳۹۷

(میلیون ریال)

منابع	اعتبار	سهم (درصد)
جمع کل	۱۷۷,۲۳۶,۴۰۰	۱۰۰
هزینه‌ای عمومی	۱۳۰,۹۰۲,۶۹۶	۷۴
تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	۱۱۹,۷۹۰,۱۱۱	۷
درآمد اختصاصی	۳۴,۳۵۴,۶۹۳	۱۹

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۱۰۵

بررسی اطلاعات مندرج در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور نشان می‌دهد که ۷۰ درصد از سهم اعتبارات درآمد اختصاصی (۲۴۱۳۹ میلیارد ریال) توسط دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وصول شده است. همین نگاه به برنامه‌های دارای درآمد اختصاصی حاکی از آن است؛ برنامه "آموزش‌های غیرحضوری" که مربوط به دانشجویان شهریه‌پرداز است و بیشترین سهم (۲۲.۸ درصد) را در کسب درآمدهای اختصاصی نسبت به سایر برنامه‌های این فصل در دانشگاه‌های غیرپزشکی به خود اختصاص داده است.

میزان درآمدهای اختصاصی دانشگاه‌های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سال ۱۳۹۷، معادل ۹۰۶۸ میلیارد ریال یعنی حدود ۲۶ درصد از کل اعتبارات مربوط به درآمدهای اختصاصی فصل آموزش عالی بوده است. ۷۲ درصد از اعتبارات فوق (۶۵۰۹ میلیارد ریال) مربوط به برنامه "آموزش دکترای حرفه‌ای" در دانشگاه‌های پزشکی می‌باشد. ۴ درصد مابقی اعتبارات درآمد اختصاصی به دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی وابسته به وزارت آموزش و پرورش و سایر دستگاه‌های اجرایی اختصاص دارد.

جدول ۴- اعتبارات هزینه‌ای و درآمد اختصاصی فصل آموزش عالی در سال ۱۳۹۷

(میلیون ریال)

وزارت	کد برنامه	عنوان برنامه	مصوب		ابلاغ		تخصیص
			هزینه‌ای	اختصاصی	هزینه‌ای	اختصاصی	
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	جمع کل فصل آموزش عالی		۱۳۰,۹۰۲,۶۹۶	۳۴,۳۵۴,۶۹۳	۱۳۶,۹۷۵,۶۱۵	۳۳,۳۲۴,۰۵۲	۱۱۳,۳۴۴,۸۹۸
	جمع کل		۸۰,۰۸۶,۳۳۳	۲۴,۱۳۹,۰۸۳	۷۷,۶۸۳,۷۳۳	۲۳,۴۱۴,۹۱۱	۶۸,۰۸۳,۳۹۸
	۱۸۰۳۰۰۱۰۰۰	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۹,۶۲۵,۸۶۵	۲,۲۱۳,۳۴۴	۹,۳۳۷,۰۸۹	۲,۱۴۶,۹۴۴	۸,۵۰۵,۶۹۹
	۱۸۰۳۰۰۲۰۰۰	برنامه آموزش دکترای حرفه‌ای	۵۵۹,۳۱۵	۱۷۷,۹۳۱	۵۴۲,۴۴۹	۱۷۳,۵۹۳	۴۸۱,۳۸۱
	۱۸۰۳۰۰۳۰۰۰	برنامه آموزش زبان فارسی به دانشجویان خارجی	۲۸,۱۴۵	۰	۲۷,۳۰۱	۰	۲۳,۶۹۶
	۱۸۰۳۰۰۴۰۰۰	برنامه آموزش کاردانی	۱۲۶,۵۱۲	۱۶,۳۵۰	۱۲۲,۷۱۷	۱۵,۸۶۰	۱۰۸,۰۵۵
	۱۸۰۳۰۰۵۰۰۰	برنامه آموزش کارشناسی	۲۸,۴۳۱,۹۱۲	۳,۷۰۰,۴۵۴	۲۷,۵۷۸,۹۵۵	۳,۵۸۹,۴۴۰	۲۵,۰۳۶,۳۸۹
	۱۸۰۳۰۰۶۰۰۰	برنامه آموزش کارشناسی ارشد	۱۶,۸۸۱,۴۵۲	۴,۵۴۸,۰۶۳	۱۶,۳۷۵,۰۰۸	۴,۴۱۱,۶۲۱	۱۴,۷۳۳,۸۷۴
	۱۸۰۳۰۰۸۰۰۰	برنامه ارائه خدمات رفاهی به دانشجویان	۸,۷۱۹,۹۷۱	۲,۹۸۸,۱۲۰	۸,۴۵۸,۳۷۲	۲,۸۹۸,۴۷۶	۷,۰۴۳,۱۸۶

۱۰۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

وزارت	کد برنامه	عنوان برنامه	مصوب		ابلاغ		تخصیص
			هزینه‌ای	اختصاصی	هزینه‌ای	اختصاصی	
	۱۸۰۳۰۹۰۰۰	برنامه ارائه خدمات فرهنگی به دانشجویان	۲۹۵,۸۹۶	۰	۲۸۷,۰۱۹	۰	۶۱,۳۵۷
	۱۸۰۳۰۱۰۰۰	برنامه ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی و کمک‌آموزشی	۱,۴۸۴,۵۷۴	۰	۱,۴۴۰,۰۳۷	۰	۲۶۹,۳۷۷
	۱۸۰۳۰۱۱۰۰۰	برنامه اعطای بورس تحصیلی به دانشجویان خارجی و ایرانی	۱,۰۵۰,۰۰۰	۰	۱,۰۱۸,۵۰۰	۰	۹۲۹,۳۳۷
	۱۸۰۳۰۱۳۰۰۰	برنامه آموزش‌های غیرحضوری	۴,۴۲۶,۵۶۱	۵۵۰۰,۰۰۰	۴,۲۹۳,۷۶۴	۵,۳۲۵,۰۰۰	۴,۲۰۶,۰۵۴
	۱۸۰۳۰۱۵۰۰۰	برنامه حمایت از انجمن‌های علمی دانشجویی	۵۱,۰۰۰	۰	۴۹,۴۷۰	۰	۹,۴۰۵
	۱۸۰۳۰۱۶۰۰۰	برنامه توسعه امور آموزشی در آموزش عالی	۴۷۱,۳۰۰	۰	۴۵۷,۱۶۱	۰	۴۰۵,۸۳۷
	۱۸۰۳۰۱۷۰۰۰	برنامه توسعه امور پژوهشی و فناوری در آموزش عالی	۱۰,۰۰۰	۰	۹,۷۰۰	۰	۷,۸۵۵
	۱۸۰۳۰۲۰۰۰۰	برنامه توسعه امور فرهنگی در آموزش عالی	۱۰,۰۰۰	۰	۹,۷۰۰	۰	۷,۸۵۵
	۱۸۰۳۰۲۱۰۰۰	برنامه گسترش زبان فارسی در خارج از کشور	۶۵,۰۰۰	۰	۶۳,۰۵۰	۰	۵۱,۰۶۰
	۱۸۰۳۰۲۲۰۰۰	برنامه سنجش و پذیرش	۱,۲۷۴,۵۰۰	۰	۱,۲۳۶,۲۶۵	۰	۱,۲۱۸,۷۳۴
	۱۸۰۳۰۲۳۰۰۰	برنامه توسعه امور علمی، آموزشی بین‌المللی	۸۱۴,۳۷۴	۲۴۱,۶۹۶	۷۸۹,۹۴۳	۲۳۴,۴۴۵	۶۶۵,۴۹۱
	۱۸۰۳۰۲۷۰۰۰	برنامه ارائه خدمات فرهنگی و فوق برنامه به دانشجویان	۱,۳۴۶,۵۴۵	۵۱۲,۲۵۷	۱,۲۰۹,۱۴۹	۴۹۶,۸۸۹	۱,۰۲۴,۴۸۵
	۱۸۰۳۰۲۸۰۰۰	برنامه ارائه تسهیلات مالی به دانشجویان	۱,۵۵۴,۰۰۰	۳,۲۱۶,۰۰۰	۱,۵۰۷,۳۸۰	۳,۱۱۹,۵۲۰	۹۳۹,۲۴۶
	۱۸۰۳۰۳۰۰۰۰	برنامه اداره امور هیأت علمی	۴۵,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۴۳,۶۵۰	۱۹,۴۰۰	۳۵,۳۵۲
	۱۸۰۳۰۳۱۰۰۰	برنامه پیشبرد و توسعه فعالیت‌های سازمان علمی و فرهنگی یونسکو	۳۰,۰۰۰	۰	۲۹,۱۰۰	۰	۲۹,۱۰۰
	۱۸۰۳۰۳۳۰۰۰	برنامه توسعه امور رفاهی دانشجویان	۸۶,۰۰۰	۱۶۶,۰۰۰	۸۳,۴۲۰	۱۶۱,۰۲۰	۵۲,۳۵۲
	۱۸۰۳۰۳۳۰۰۰	برنامه توسعه امور رفاهی و فوق برنامه دانشجویی	۱۱۱,۵۰۰	۵۰۵,۵۰۰	۱۰۸,۱۵۵	۴۹۰,۳۳۵	۹۳,۱۹۲
	۱۸۰۳۰۳۴۰۰۰	برنامه توسعه همکاری‌های علمی بین‌المللی	۷۸,۰۰۰	۰	۷۵,۶۶۰	۰	۵۰,۴۴۷
	۱۸۰۳۰۳۵۰۰۰	برنامه توسعه زیرساخت‌های آموزشی و پژوهشی	۲,۵۱۶,۰۰۱	۳۳۳,۲۶۸	۲,۴۴۰,۵۲۱	۳۳۳,۳۶۷	۲,۰۲۰,۵۳۴
	۱۸۰۳۰۳۶۰۰۰	برنامه اداره امور هیأت‌های اماناء	۱۵,۰۰۰	۰	۱۴,۵۵۰	۰	۱۱,۷۸۶
	۱۸۰۳۰۳۸۰۰۰	برنامه نظارت، ارزیابی و اعتبارسنجی	۷۸,۰۰۰	۰	۷۵,۶۶۰	۰	۶۱,۲۷۲

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و چهارم: آموزش عالی □ ۱۰۷

وزارت	کد برنامه	عنوان برنامه	مصوب		ابلاغ		تخصیص
			هزینه‌ای	اختصاصی	هزینه‌ای	اختصاصی	
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	جمع کل		۴۳,۶۵۷,۵۵۰	۹,۰۶۸,۳۱۳	۴۲,۳۴۷,۸۲۴	۸,۷۹۶,۲۶۴	۴۰,۳۸۹,۶۱۲
	۱۸۰۳۰۰۱۰۰۰	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۸,۹۳۴,۶۹۰	۱۸۱,۵۰۰	۸,۶۶۶,۶۴۹	۱۷۶,۰۵۵	۸,۳۲۲,۸۴۹
	۱۸۰۳۰۰۲۰۰۰	برنامه آموزش دکترای حرفه‌ای	۱۲,۴۸۰,۳۴۷	۶,۵۰۹,۰۰۲	۱۲,۱۰۵,۸۴۰	۶,۳۱۳,۷۳۲	۱۳,۰۱۰,۹۶۶
	۱۸۰۳۰۰۴۰۰۰	برنامه آموزش کاردانی	۹۷۰,۵۰۷	۱۶,۶۴۳	۹۴۱,۳۶۲	۱۶,۱۴۴	۸۳۵,۸۶۰
	۱۸۰۳۰۰۵۰۰۰	برنامه آموزش کارشناسی	۱۰,۵۱۵,۴۹۱	۶۸۷,۳۱۹	۱۰,۲۰۰,۰۲۶	۶۶۶,۶۹۹	۹,۳۶۲,۳۲۵
	۱۸۰۳۰۰۶۰۰۰	برنامه آموزش کارشناسی ارشد	۳,۸۷۱,۹۵۴	۳۸۷,۷۷۳	۳,۷۵۵,۷۹۵	۳۷۶,۱۴۰	۳,۵۵۰,۲۸۵
	۱۸۰۳۰۰۸۰۰۰	برنامه ارائه خدمات رفاهی به دانشجویان	۲,۹۹۹,۰۷۳	۹۱۴,۲۰۶	۲,۹۰۹,۱۰۱	۸۸۶,۷۸۰	۲,۵۴۷,۶۵۱
	۱۸۰۳۰۰۹۰۰۰	برنامه ارائه خدمات فرهنگی به دانشجویان	۱,۳۸۷,۷۵۱	۷۹,۲۳۰	۱,۳۴۶,۱۱۸	۷۶,۸۵۳	۱,۳۲۷,۶۴۴
	۱۸۰۳۰۱۰۰۰۰	برنامه ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی و کمک آموزشی	۱,۹۴۳,۶۱۹	۱۱۶,۵۰۰	۱,۸۸۵,۳۱۰	۱۱۳,۰۰۵	۱,۳۱۰,۸۳۹
	۱۸۰۳۰۱۱۰۰۰	برنامه اعطای بورس تحصیلی به دانشجویان خارجی و ایرانی	۳۹۶,۰۳۹	۰	۳۸۴,۱۵۸	۰	۱۳۳,۵۲۳
	۱۸۰۳۰۱۸۰۰۰	برنامه راهبری امور رفاهی دانشجویان در صندوق رفاه	۷۱,۸۸۶	۱۷۶,۱۴۰	۶۹,۷۳۹	۱۷۰,۸۵۶	۴۷,۵۶۴
	۱۸۰۳۰۲۲۰۰۰	برنامه سنجش و پذیرش	۸۶,۴۹۳	۰	۸۳,۷۰۴	۰	۲۹,۰۹۶
	وزارت آموزش و پرورش	جمع کل		۹۲۶,۰۵۲	۹۱۱,۶۶۰	۸۹۸,۲۷۰	۸۸۴,۳۱۰
۱۸۰۳۰۰۵۰۰۰		برنامه آموزش کارشناسی	۱۹۳,۷۶۳	۸۵,۵۰۰	۱۸۷,۹۵۰	۸۲,۹۳۵	۱۸۷,۹۵۰
۱۸۰۳۰۰۶۰۰۰		برنامه آموزش کارشناسی ارشد	۱۳۱,۵۹۱	۱۸,۵۰۰	۱۲۷,۶۴۳	۱۷,۹۴۵	۱۲۷,۶۴۳
۱۸۰۳۰۰۷۰۰۰		برنامه آموزش دکترای تخصصی	۴۶,۸۲۷	۷,۶۶۰	۴۵,۴۲۲	۷,۴۳۰	۴۵,۴۲۱
۱۸۰۳۰۰۸۰۰۰		برنامه ارائه خدمات رفاهی به دانشجویان	۴۶۰,۴۲۷	۸۰۰,۰۰۰	۴۴۶,۶۱۴	۷۷۶,۰۰۰	۳۵۱,۰۷۲
۱۸۰۳۰۰۹۰۰۰		برنامه ارائه خدمات فرهنگی به دانشجویان	۹۳,۴۴۴	۰	۹۰,۶۴۱	۰	۷۴,۹۹۷
سایر دستگاه‌های اجرایی	جمع کل		۶,۲۳۲,۷۷۱	۲۳۵,۶۳۷	۶,۰۴۵,۷۸۸	۲۲۸,۵۶۸	۴,۰۷۴,۸۰۵
	۱۸۰۳۰۰۱۰۰۰	برنامه آموزش دکترای تخصصی و فوق تخصصی	۸۴۱,۵۱۰	۲۱,۲۰۰	۸۱۶,۲۶۵	۲۰,۵۶۴	۵۱۳,۴۵۶
	۱۸۰۳۰۰۲۰۰۰	برنامه آموزش دکترای حرفه‌ای	۱۹۹,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۱۹۳,۰۳۰	۴۸,۵۰۰	۸۸,۱۲۳

۱۰۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

وزارت	کد برنامه	عنوان برنامه	مصوب		ابلاغ		تخصیص
			هزینه‌ای	اختصاصی	هزینه‌ای	اختصاصی	
	۱۸۰۳۰۰۴۰۰۰	برنامه آموزش کاردانی	۳۵۱,۱۸۷	۰	۳۴۰,۶۵۱	۰	۳۶۱,۸۴۴
	۱۸۰۳۰۰۵۰۰۰	برنامه آموزش کارشناسی	۳,۳۳۹,۸۵۵	۷۰,۸۵۰	۳,۱۶۲,۹۵۹	۶۸,۷۲۵	۱,۴۲۰,۵۸۹
	۱۸۰۳۰۰۶۰۰۰	برنامه آموزش کارشناسی ارشد	۱,۳۹۴,۷۸۵	۶۵,۴۰۰	۱,۳۵۵,۹۴۱	۶۳,۳۳۸	۸۳۱,۸۹۳
	۱۸۰۳۰۰۸۰۰۰	برنامه ارائه خدمات رفاهی به دانشجویان	۴۶۱,۶۳۳	۸,۴۸۲	۴۴۷,۷۸۴	۸,۲۲۸	۳۵۶,۷۸۵
	۱۸۰۳۰۰۹۰۰۰	برنامه ارائه خدمات فرهنگی به دانشجویان	۳۶,۳۶۹	۰	۳۵,۱۸۱	۰	۳۳۰,۶۴
	۱۸۰۳۰۱۰۰۰۰	برنامه ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی و کمک آموزشی	۶۹۰,۷۱۹	۷,۱۱۲	۶۶۹,۹۹۷	۶,۸۹۹	۴۸۰,۱۵۷
	۱۸۰۳۰۱۳۰۰۰	برنامه ارائه خدمات فرهنگی و ورزشی به دانشجویان	۱۷۶	۵۵۰	۱۷۱	۵۳۴	۱۷۱
	۱۸۰۳۰۱۹۰۰۰	برنامه ارائه خدمات رفاهی و فرهنگی به دانشجویان	۴,۹۴۱	۰	۴,۷۹۳	۰	۱,۹۱۹
	۱۸۰۳۰۲۶۰۰۰	برنامه کارشناسی پیوسته و ناپیوسته	۷۰,۵۰۶	۱۳,۰۴۳	۶۸,۳۹۱	۱۱,۶۸۲	۶۱,۵۰۶
	۱۸۰۳۰۲۹۰۰۰	برنامه ارائه خدمات فوق برنامه به دانشجویان	۱۵,۸۲۵	۰	۱۵,۳۵۰	۰	۹,۶۹۸
	۱۸۰۳۰۳۵۰۰۰	برنامه توسعه زیرساخت‌های آموزشی و پژوهشی	۳۶,۳۶۵	۰	۳۵,۲۷۴	۰	۱۵,۵۹۰

جدول ۵- اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل آموزش عالی در سال ۱۳۹۷

(میلیون ریال)

عنوان و شماره طبقه‌بندی برنامه	عنوان	مصوب	ابلاغ	سهم از کل برنامه	تخصیص
جمع کل					
برنامه فضاهای آموزشی و کمک آموزشی (۱۸۰۳۰۲۵۰۰۰)	جمع کل	۱۱,۹۵۱,۰۱۱	۸,۹۶۳,۳۵۸	۱۰۰	۸,۲۶۳,۰۸۰
	دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۱۰,۰۱۳,۸۷۷	۷,۵۱۰,۴۲۲	۸۴	۶,۶۰۳,۳۶۲
	دانشگاه‌های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۱,۹۳۳,۹۴۹	۱,۴۵۰,۴۷۳	۱۶	۱,۶۵۸,۳۱۸
	دانشگاه‌های وابسته به سایر وزارتخانه‌ها	۳,۱۸۵	۳,۳۶۳	*	۱,۴۰۰
	جمع کل	۲۸,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	۱۰۰	۵,۳۰۰
برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات (۱۸۰۳۰۲۴۰۰۰)	دانشگاه‌های وابسته به سایر وزارتخانه‌ها	۲۸,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	۱۰۰	۵,۳۰۰

* کمتر از ۰.۰۳ درصد می‌باشد.

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- تسویه کامل مطالبات ردیف پاداش پایان خدمت بازنشستگان سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ و پرداخت قسمتی از مطالبات بازنشستگان سال ۱۳۹۷ (تا پایان اردیبهشت ماه) و پیگیری تخصیص اعتبار پاداش پایان خدمت بازنشستگان سال ۱۳۹۷
- محاسبه بهای تمام شده فعالیت‌ها در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی
- تشکیل دو مرکز با همکاری کشور چین در ایران با وجود چالش‌های مالی و ارزی در سال ۱۳۹۷ و تداوم فعالیت‌های کرسی‌های زبان فارسی
- ایجاد نمایندگی جامعه‌المصطفی (ص) العالمیه در کشورهای کامرون، ماداگاسکار، تایلند، بورکینافاسو، گینه کوتاکری و گرجستان و جذب دانشجویان غیرایرانی در سایر کشورها به منظور ارائه آموزش‌های دینی اسلامی و دانشگاهی
- برآورد اعتبار سال ۱۳۹۸ دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی بر اساس مدل تعیین و توزیع بودجه عملکرد محور
- توجه ویژه به رشته‌های مهارتی در چند سال اخیر
- ایجاد ۱۸ شعبه دانشگاهی با همکاری دانشگاه‌های پیام نور و آزاد و ... در خارج از کشور
- وجود همکاری مناسب از سوی نهادها به منظور راه‌اندازی کارگروه آیین‌نامه اجرایی بند الف ماده ۶۴ قانون برنامه ششم توسعه
- وجود ظرفیت‌های مناسب در مناطق آزاد کیش و چابهار، وجود دانشگاه‌های بزرگ و کیفی کشور در مناطق آزاد با قابلیت جذب دانشجویان خارجی
- بر اساس بررسی‌های انجام شده در راستای اهداف کمی و احکام قانونی، بخش آموزش عالی، در سال دوم اجرای برنامه ششم توسعه کشور با موارد زیر به عنوان نقاط قوت و تأثیرگذار بر موفقیت بخش مواجه بوده است. این موفقیت‌ها عمدتاً مربوط به نحوه هزینه‌کرد اعتبارات (محاسبه قیمت تمام شده دانشجو و استفاده از مدل توزیع اعتبارات برای تعیین سهم هر دانشگاه از محل منابع بودجه عمومی دولت) و اقدامات انجام شده برای حضور بیشتر آموزش عالی در عرصه بین‌المللی علیرغم تحریم‌های بین‌المللی بوده است. سایر موارد به قرار زیر است:

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- محدود بودن میزان موفقیت در سرمایه‌گذاری مشترک، تسهیل تعاملات ارزی و تردد اعضای هیأت علمی و دانشجویان به دلیل فضای سیاسی حاکم بر تعاملات بین‌المللی، طولانی بودن فرآیند تشکیل دانشگاه یا مرکز مشترک، مشکلات مالی مربوط به نقل و انتقال پول و تجهیزات آزمایشگاهی و طولانی بودن فرآیند جذب بودجه تخصیص داده شده
- علیرغم گسترش قابل توجه رشته‌های حرفه‌ای و مهارتی، هنوز گسترش این رشته‌ها مطلوب و ایده‌آل نیست.

- در حال حاضر به دلیل تعدد مراکز آموزش عالی (بالغ بر ۲۷۰۰ مرکز آموزش عالی دایر) و کاهش جمعیت جوان متقاضی آموزش عالی، خالی ماندن بسیاری از ظرفیت‌های دانشگاه‌ها موجب هدر رفت منابع مالی دانشگاه‌ها شده است.

- عدم وجود نیازسنجی مناسب متخصصین مورد نیاز جامعه برای سال‌های آتی
- سهمیه ۵ درصد برای جانبازان و حد نصاب ۷۰ درصد نمره آخرین فرد قبولی گزینش آزاد شامل تعداد بسیاری از داوطلبان می‌شود و ۳۰ درصد این سهمیه در رشته محل‌های پرطرفدار تکمیل می‌شود و این امر قبولی داوطلبان آزاد را خصوصاً در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری که ظرفیت پذیرش‌ها محدود است، تحت تأثیر قرار می‌دهد و موجی از اعتراضات و بدبینی را در بین داوطلبان آزاد و افکار عمومی به همراه داشته و خواهد داشت. همچنین حد نصاب ۷۰ درصد باعث می‌شود داوطلبان ایثارگر با سطح علمی ضعیف‌تر نسبت به داوطلبان آزاد در یک رشته محل پذیرفته شوند که مانع عدم توازن کلاس‌های دانشگاهی و مشکلات آتی و افت تحصیلی برای خود داوطلبان ایثارگر می‌شود.

- با توجه به عدم وجود شاخص‌های نیروی انسانی برای پارک‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی این وزارت موفق به اخذ مجوز به کارگیری نیروی قراردادی مورد نیاز این مؤسسات نشده است.

- ابلاغ نشدن آیین‌نامه ایجاد شعب دانشگاه‌های خارجی با همکاری دانشگاه‌های داخلی برای اجرا
- با توجه به ماهیت بین بخشی و بین نهادی کارگروه مربوط به آیین‌نامه اجرایی بند الف ماده ۶۴ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه، فرآیند معرفی نمایندگان سازمان‌ها و نهادها به منظور گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین‌المللی و ایجاد نمایندگی‌های داخلی و معتبر خارجی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی طولانی شده است.

- عدم تخصیص اعتبار موردنیاز برای ارائه مناسب امکانات رفاهی به دانشجویان و تقویت کمک به صندوق‌های رفاه دانشجویان

- عدم امکان فروش املاک مستنکفین و عدم استقبال دانشگاه‌ها از فروش اموال قابل‌واگذاری به منظور افزایش سرمایه صندوق‌های رفاه دانشجویان

- عدم تخصیص کامل اعتبارات مصوب در بودجه سال ۱۳۹۷ برای دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی، مؤسسات پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری.

نقاط ضعف و تأثیر آن بر عدم موفقیت‌ها در سال ۱۳۹۷ مربوط به عوامل محیطی و شرایط اقتصادی حاکم بر کشور و کمبود منابع مالی مورد نیاز برای فعالیت‌های آموزش عالی، کاهش تقاضا به‌ویژه در بخش شهریه پردازان، عدم استقبال از رشته‌های گروه تخصصی علوم پایه، کاهش کیفیت پذیرفته‌شدگان آموزش عالی ناشی از اعمال سهمیه‌ها و حد نصاب نمره تعیین شده و همچنین مشخص نبودن تعداد نیروی انسانی متخصص مورد نیاز کشور می‌باشد. برخی دیگر از نقاط ضعف این بخش در سال ۱۳۹۷ شامل موارد زیر است:

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

بررسی عملکرد بخش آموزش عالی را می‌توان با میزان تحقق اهداف کمی آن و اقدامات انجام شده همسو با احکام برنامه مورد ارزیابی قرار داد. اهداف کمی این بخش عمدتاً شامل تعداد دانشجویان و ساختار آن برحسب گروه‌های تخصصی و سطوح تحصیلی است. در اهداف کمی این بخش، شاخص‌هایی مانند شاخص نسبت دانشجو به هیأت علمی و شاخص اعضای هیأت علمی استادیار به بالاتر نیز وجود دارد. میزان تحقق اهداف کمی این بخش در سال دوم برنامه ششم توسعه کشور (۱۳۹۷) از نظر تعداد کل دانشجویان و تعداد دانشجویان داخلی حدود ۸۱ درصد بوده است. میزان تحقق سایر اهداف کمی مربوط به دانشجویان مانند سهم دانشجویان کاردانی به کل دانشجویان و سهم دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی به کل دانشجویان به ترتیب در حدود ۹۰ درصد و ۹۲ درصد است. این میزان تحقق در مورد تعداد دانشجویان برحسب گروه تخصصی علوم پایه به کل دانشجویان در حدود ۶۴ درصد، بوده است.

در مورد شاخص‌های مربوط به اعضای هیأت علمی، بخش با موفقیت‌هایی مواجه بوده است. میزان تحقق اهداف مربوط به شاخص تعداد دانشجویان به اعضای هیأت علمی تمام وقت در

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به ترتیب برابر ۹۲ درصد و ۱۰۰ درصد بوده است. مقایسه عملکرد شاخص دیگر مرتبط با اعضای هیأت علمی، یعنی شاخص نسبت اعضای هیأت علمی استادیار به بالاتر در دو وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به اهداف متناظر برای آنها نیز گویای آن است که این شاخص در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فراتر از اهداف کمی آن تحقق یافته است. میزان تحقق شاخص مذکور در وزارت مذکور برابر ۱۰۲ درصد و در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حدود ۹۸ درصد بوده است.

در مورد اقدامات انجام شده همسو با احکام قانونی بخش، مهم‌ترین گام‌های برداشته شده را می‌توان تدوین برنامه راهبردی در هر دانشگاه و بررسی دستور جلسات هیأت امانت بر اساس برنامه مصوب مذکور، بازنگری برنامه‌های درسی بر اساس نیاز منطقه و تقاضای اقتصادی - اجتماعی، توسعه امکانات آموزشی و پژوهشی با استفاده از ظرفیت خیرین و واقفین و تأمین اعتبار لازم برای پرداخت سود و کارمزد تسهیلات دریافتی برای ایجاد خوابگاه‌های دانشجویی با اولویت احداث خوابگاه‌های متاهلی ذکر کرد.

۴-۴- پیشنهادها

- در دسترس قرار دادن داده‌های رصد بازار کار و وضعیت فارغ‌التحصیلان آموزش عالی برای کاربرد آن در برنامه‌ریزی و توسعه ملی و سطح مؤسسات
- لزوم ساماندهی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و توسعه هدفمند شعب و مراکز آموزش عالی در قالب یک طرح واحد
- تأسیس شعب دانشگاهی در مناطق آزاد و تجاری و تعیین ساز و کار ویژه برای رعایت معیارهای تضمین کیفیت در مناطق آزاد تجاری
- تعیین و تصویب شاخص بکارگیری نیروی انسانی در دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی، مؤسسات پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری
- کاربرد مطالعات سازمان سنجش در بازنگری سهمیه‌ها و عملیاتی نمودن پیشنهادهای ارائه شده در مطالعات مذکور

- توجه و اهمیت به نقش آموزش عالی بر توسعه پایدار کشور و اختصاص کامل اعتبارات مصوب قانون بودجه به دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی، پژوهشی و فناوری
- انجام مطالعات مربوط به تغییر رویکرد تأمین منابع مالی در آموزش عالی مبتنی بر مفاد برنامه ششم توسعه کشور، (امکان‌سنجی تأسیس صندوق ملی توسعه علمی و پژوهشی)
- توجه ویژه به موضوع اثربخشی دوره‌های آموزش عالی با طراحی و ایجاد سامانه‌های رصد وضعیت اشتغال فارغ‌التحصیلان در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی
- افزایش سهم وقف و امور خیریه و مشارکت بخش‌های غیردولتی در آموزش عالی

فصل چهل و پنجم

علم و فناوری

مقدمه

امروزه علم و فناوری نقش و اهمیت روزافزونی در توسعه جوامع بشری داشته و جهان به سمت اقتصاد مبتنی بر دانش پیش می‌رود. توسعه پایدار و همه‌جانبه بیشتر مبتنی بر توسعه فناوری است، توسعه فناوری نیز بر پایه خلاقیت، نوآوری و توسعه علمی انجام می‌شود و دستیابی به توسعه علمی نیز از طریق مطالعه و پژوهش میسر است. کسب مزیت رقابتی نه با اتکا به مواد اولیه و نیروی کار ارزان، بلکه از طریق به‌روزرسانی فناوری‌های موجود و خلق فناوری‌های جدید و پیشرفته امکان‌پذیر است و این امر صرفاً از مسیر توسعه علم، فناوری و پژوهش میسر می‌شود؛ بنابراین توسعه فعالیت‌های علمی و پژوهشی عامل اصلی تبدیل مزیت‌های طبیعی و نسبی به مزیت‌های رقابتی، بزرگ شدن اقتصاد، تعامل سازنده در سطح بین‌الملل و در نتیجه تحقق رشد اقتصادی مطلوب می‌باشد. موفقیت در این زمینه‌ها در صورتی امکان‌پذیر است که در برنامه‌ریزی‌های هدفمند و کلان کشور، توجه مناسبی به امر پژوهش و فناوری و توسعه همه‌جانبه علمی صورت پذیرد.

به منظور تحقق این هدف مهم، چه در سطح جهانی و چه در سطح ملی، مراکز و مؤسسات تحقیقاتی و پژوهشی به عنوان مهم‌ترین رکن تولید، انتشار و به‌روزرسانی علوم و فناوری محسوب می‌شوند، از اینروست که در سند چشم‌انداز و نیز سایر اسناد بالادستی از جمله سیاست‌های کلی علم و فناوری و نیز سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه ابلاغی مقام معظم رهبری، توجه به توسعه علوم و فناوری و کارکردهای ناشی از آن مورد تأکید ویژه قرار گرفته است.

مطابق با اهداف ترسیم شده در سند چشم‌انداز، ایران در سال ۱۴۰۴ کشوری برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری و دست یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی با تأکید بر جنبش نرم‌افزاری تولید علم است.

در راستای تحقق سیاست‌های کلی این بخش، احکامی در قالب قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه (مواد ۱ و ۵۱) و قانون برنامه ششم توسعه (به طور عمده در قالب ماده ۶۴ و جدول ۱۳ ذیل ماده ۶۶) تصویب شده است. این گزارش به ارزیابی عملکرد سال ۱۳۹۷ احکام یادشده اختصاص دارد.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

برای تحقق سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه در حوزه علم و فناوری احکامی در قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه و قانون برنامه ششم توسعه تدوین و به تصویب رسیده است. اصلی‌ترین دستگاه‌های اجرایی فعال در این حوزه عبارت‌اند از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و جهاد دانشگاهی که در راستای تحقق احکام پیش‌بینی شده در قالب مواد (۱) و (۵۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و مواد ۲ (بند پ)، ۴ (بند ج)، ۵۳ (تبصره بند ت)، ۶۴ (بندهای ب، پ، ت، ث، ج، ح، خ)، ۶۵ (بندهای الف و ث) برنامه‌ها، فعالیت‌ها و عملیات مرتبط را به اجرا در می‌آورند.

مفاد ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور بر افزایش اختیارات هیأت‌های امنا در راهبری مراکز آموزشی و پژوهشی و تابع بودن دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستان‌ها و پارک‌های علم و فناوری به قانون هیأت امنا و آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی تأکید دارد و پیش از این در قالب ماده (۲۰) قانون برنامه پنجم توسعه و ماده (۴۹) قانون برنامه چهارم توسعه منظور شده بود که به دلیل ضرورت استمرار آن در سال‌های بعد و در راستای اجتناب از تکرار آن در برنامه‌های توسعه، در قالب احکام دائمی مورد تصویب قرار گرفته است. لذا قواعدی که در این حکم تعیین شده است و از سال‌های قبل در مراکز پژوهشی و تحقیقاتی مورد عمل بوده است، در سال ۱۳۹۷ نیز با تشکیل جلسات هیأت امنا مورد اقدام قرار گرفته و بر اساس بودجه تفصیلی مصوب هیأت امنا به اجرا درآمده است.

به استناد ماده ۵۱ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه، در راستای تحقق مرجعیت علمی، افزایش سهم پژوهشی از تولید ناخالص داخلی و مصرف بهینه منابع، گسترش حمایت از توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و حمایت از نوآوری و پژوهش‌های مسئله‌محور، برای معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور وظایفی منظور شده است.

معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به عنوان نهادی فرابخشی در بدنه اجرایی دولت، مأموریت اساسی خود در سال ۱۳۹۷ را بر مدار دو مفهوم اساسی «اقتصاد مقاومتی» و «اقتصاد دانش‌بنیان» استوار نموده است. در این مسیر، معاونت یادشده تلاش کرده تا با تدوین برنامه‌های عملیاتی و جلب مشارکت ذی‌نفعان کلیدی در بخش‌های دولتی، عمومی و خصوصی، گام‌های مؤثری در راستای شکل‌گیری زیست‌بوم نوآوری در فضای اقتصادی- اجتماعی کشور بردارد. از جمله این سیاست‌ها تکمیل ابزارهای حمایت از توسعه تجاری‌سازی علم و فناوری به ویژه شکل‌گیری و رشد شرکت‌های دانش‌بنیان است. در کنار این سیاست، توجه ویژه به تحریک تقاضا و بازسازی برای این شرکت‌ها و تکمیل زنجیره‌های مختلف تجاری‌سازی همچون تأمین مالی، مالیات، گمرک، بیمه، استاندارد و خدمات صادراتی و... انجام شده است.

در اجرای بند (۲) ماده (۵۱) قانون احکام دائمی تعداد ۱۲۵۹۷ درخواست شرکت دانش‌بنیان مورد ارزیابی قرار گرفته که تعداد آنها تا پایان سال ۱۳۹۷ به ۴۴۶۲ شرکت افزایش یافته و از حمایت‌های قانونی بهره‌مند شده‌اند. در راستای توسعه این شرکت‌ها ۱۱۰ برنامه حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان طراحی و اجرایی شده است. در حوزه صادرات خدمات تخصصی، حوزه‌های دارای اولویت مورد شناسایی قرار گرفته و چالش‌های هریک احصاء شده است که از جمله آنها می‌توان به صادرات حوزه خدمات فناوری و اطلاعات و محتوای دیجیتال، حوزه خدمات آزمایشگاهی، حوزه خدمات کسب‌وکارهای اینترنتی و حوزه فین‌تک اشاره کرد.

در این راستا و با هدف اجرای برنامه اشتغال جوانان، دانش‌آموختگان دانشگاهی در قالب بند الف تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور میزان ۲۲۰۰ میلیارد ریال اعتبار برای برنامه‌های اشتغال معاونت علمی و فناوری در نظر گرفته شد که میزان ۱۱۰۰ میلیارد ریال اعتبار تخصیص داده شد. کل اعتبار تخصیص مطابق برنامه‌های ذیل هزینه شده و در مجموع در سال ۱۳۹۷ برای ۲۶۳۹۴ نفر از فارغ‌التحصیلان دانشگاهی اشتغال ایجاد شده است.

شش برنامه معاونت علمی و فناوری برای ایجاد اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی به شرح زیر است:

۱- برنامه ارتقاء مقیاس تولید و اشتغال شرکت‌های دانش‌بنیان توانمند

در قالب این برنامه ۳۱ شرکت دانش‌بنیان توانستند جمعاً مبلغ ۲,۰۲۴,۶۰۰ میلیون ریال تسهیلات دریافت کنند که تعداد شغل ایجاد برای تسهیلات اعطایی حدود ۳۸۷۱ نفر بوده است.

۲- برنامه پلتفرم بازاریابی برای تجهیزات ساخت داخل (بازار هوشمند محصولات دانش‌بنیان): از ۳۴۲ شرکت متقاضی ۱۷۶ شرکت تأیید شده که با حمایت از تولید ماشین‌آلات ساخت این شرکت‌ها، ۱۰۲۹ شغل مستقیم ایجاد شده است.

۳- برنامه توسعه تولید ۶ محصول تحول‌آفرین دانش‌بنیان
میزان کل حمایت‌های مصوب به مبلغ ۲۰۰ میلیارد ریال تماماً به مجریان پرداخت شده است.

۴- حمایت از توسعه صنایع خلاق
شایان ذکر است که این برنامه در سال ۱۳۹۷ به بهره‌برداری کامل نرسید و آمار دقیق از میزان اشتغال در دسترس نیست.

۵- برنامه افزایش حضور شرکت‌های خصوصی و بخش‌های بزرگ اقتصادی در عرصه نوآوری
برنامه‌ریزی ایجاد حداقل ۲۰۰۰ شغل مستقیم و ۳۰۰۰ شغل غیرمستقیم برای نیروی انسانی متخصص با راهکارهای زیر:

الف- توسعه شتاب‌دهنده‌های نوآوری؛ مجموع در این برنامه ۲۹۳۰ نفر اشتغال ایجاد شده است.
ب- توسعه شتاب‌دهنده‌های تخصصی؛ در این حوزه با اعتباری حدود ۲۰۰ میلیارد از ۲۵ شتاب‌دهنده حمایت شده است

ج- توسعه ۵ کارخانه نوآوری در کلان‌شهرها؛ از تعداد دو کارخانه نوآوری فعال به میزان ۵۰ میلیارد ریال اعتبار حمایت به عمل آمده است که عمده این حمایت‌ها صرف تجهیز و آماده‌سازی کارخانه‌های نوآوری برای حضور و پذیرش شتاب‌دهنده‌ها و استارت‌آپ‌ها شده است.

د- حمایت از ۴۰ مرکز نوآوری در مراکز استانی؛ تعداد ۴۴ مرکز نوآوری حمایتی معادل ۲۱۵ میلیارد ریال دریافت کرده‌اند و مجموعاً تعداد ۳۰۸۸ اشتغال ایجاد شده است.

۶- حمایت از به هم رسانی عرضه و تقاضای نیروی انسانی

الف- برنامه حمایت از توسعه همکاری با متخصصان و کارآفرینان ایرانی خارج از کشور
در قالب این راهکار با صرف اعتبار حمایتی به میزان ۷۳۵۰۰ میلیون ریال تعداد ۱۱۳۷ متخصص و نخبه به کشور بازگشته‌اند که ۷۳ شرکت توسط این متخصصین تأسیس شده است که سبب اشتغال بالغ بر ۱۲۰۰ نفر شده است. همچنین حدود ۷۹ نفر نیز در شرکت‌های دانش‌بنیان و بزرگ جذب شده‌اند.

ب- سایر اقدامات در برنامه ششم:

* اردوگاه (کمپ) برنامه‌نویسی مدل مهارت افزایی معطوف به اشتغال

* شتاب‌دهنده اشتغال صادرات خدمات مهندسی نرم‌افزار

* مدرسه اشتغال دانشگاه علامه (فارغ‌التحصیلان علوم انسانی)

* مدرسه اشتغال شریف

* چالش‌های فناوری و نوآوری ایران (ichallenge)

* مجموعه رقابت‌های فن‌آورد

معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور در اجرای بند (۳) از ماده ۵۱ قانون احکام دائمی دو اقدام اساسی به عمل آورده است:

مدیریت یکپارچه فناوری و نوآوری در دستگاه‌های اجرایی، ارتقای یادگیری فناوری در سطح ملی و تقویت توانمندی‌های فناورانه از طریق نظام‌نامه پیوست فناوری پیگیری شده است. مصوبات شورای اقتصاد از زمان تصویب نظام‌نامه پیوست فناوری تا پایان سال ۱۳۹۷ بر حسب نوع دستگاه اجرایی، به طور کلی، تعداد ۱۱۷ مصوبه بوده است که به ترتیب، وزارت نیرو ۴۶، وزارت راه و شهرسازی ۲۱ و وزارت نفت با ۱۹ مصوبه، بیشترین تعداد مصوبات را داشته‌اند. بررسی مصوبات نشان داده است که پروژه‌ها به پنج دسته با موضوعات زیر تقسیم شده‌اند: ۱- تصویب مصادیق و نرخ کالا و خدمات و عوارض. ۲- تأمین مالی از محل منابع داخلی. ۳- تأمین مالی از محل منابع خارجی (فاینانس). ۴- اوراق مشارکت. ۵- قانون رفع موانع تولید ماده ۱۲. از ۱۱۷ مصوبه از زمان تصویب نظام‌نامه پیوست فناوری، ۵۸ پروژه از نوع تأمین مالی از محل منابع خارجی، ۱۸ پروژه از نوع تأمین مالی از محل منابع داخلی، ۱۳ پروژه از نوع تصویب مصادیق و نرخ کالا و خدمات و عوارض، ۱۲ پروژه از نوع قانون رفع موانع تولید و ۷ پروژه از نوع اوراق مشارکت بوده‌اند. اقدام دوم ایجاد تقاضا و بازار برای شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور که از اصلی‌ترین راهبردهای تجربه شده در دنیا و ایران برای تقویت این شرکت‌ها بوده و از مهم‌ترین مصادیق آن استفاده هوشمندانه از بازار پروژه‌های بزرگ و طرح‌های مهم ملی است. معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور در تمامی شش جلسه برگزار شده شورای اقتصاد در سال ۱۳۹۷ شرکت نموده است.

بند (پ) ماده (۲) قانون برنامه ششم توسعه موضوع فناوری نوین، توسعه و کاربست علم و فناوری را به عنوان یکی از موضوعات محوری در برنامه ششم مطرح کرده است. در این راستا، یکی از اولویتهای حائز اهمیت در معاونت علمی و فناوری، حمایت از توسعه فناوریهای اولویتدار نقشه جامع علمی کشور در ستادهای توسعه فناوریهای راهبردی بوده و در ۱۳ ستاد توسعه فناوری راهبردی، با تشکیلات فرادستگاهی خود به منظور شبکه‌سازی، هم‌افزایی، تقسیم‌کار ملی، حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، حمایت از توسعه تجاری‌سازی فناوری و نیز تقویت زیرساخت‌های نهادی اقدامات ویژه‌ای در دستور کار سال ۱۳۹۷ داشته است.

در راستای تکالیف بند (ج) ماده (۴) قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر انجام حمایت حقوقی، مالی و نهادی لازم برای توسعه دانش و پیشرفت فناورانه و نوآورانه، معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری برنامه حمایت از تجاری‌سازی طرح‌های فناورانه (در قالب حمایت از صندوق‌های استانی) را در دستور کار خود قرار داده است. در همین راستا در سال ۱۳۹۷ از تعداد ۲۶ طرح فناورانه که در مرحله تجاری‌سازی قرار داشته‌اند، حمایت مادی و از ۶۱ طرح فناورانه دیگر حمایت معنوی صورت گرفته و راهنمایی‌ها و مشاوره‌های لازم جهت تجاری‌سازی ایده‌هایشان ارائه شده است. از دیگر برنامه‌های حمایت از تجاری‌سازی طرح‌های فناورانه، برنامه اعطای گواهی استاندارد (صدور گواهی انطباق و محصول برای محصولات دانش‌بنیان) است. در این راستا معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری ضمن تفاهم با سازمان ملی استاندارد آیین‌نامه اجرایی صدور گواهی انطباق و گواهی محصول و نشان استاندارد دانش، نماد ویژه محصولات دانش‌بنیان را تصویب و ابلاغ کرده است. در سال ۱۳۹۷ تعداد ۶۵ پرونده برای درخواست شرکت‌های دانش‌بنیان استان تهران بررسی و تشکیل شده و ۹ مورد اعطای گواهی‌نامه انطباق (COC) و ۸ مورد اعطای گواهی‌نامه محصول (COP) عملیاتی شده است. استفاده از خدمات کریدور تجاری‌سازی، حمایت از رویدادهای ایده محور، استارت‌آپ ویکندها، جشنواره‌ها، رویدادهای موضوعی که به صورت تخصصی برگزار شده است و همچنین رویدادهایی که زمینه تجاری‌سازی خوشه‌های صنایع فرهنگی، ارائه تسهیلات مالی به صورت بلاعوض به مراکز رشد تخصصی حوزه صنایع فرهنگی در تهران و سایر استان‌ها، بابت انجام طرح‌های فناورانه، بخشی از اقدامات ستاد در راستای حمایت از طرح‌ها و ایده‌هایی است که سعی شده در بخش

تجاری‌سازی و تولید نمونه اولیه باشد. حمایت از ایجاد مراکز نوآوری و شتاب‌دهنده‌ها در حوزه صنایع فرهنگی و یا به صورت تخصصی در هر یک از خوشه‌های صنایع فرهنگی، توسط بخش خصوصی و یا دولتی توسط ستاد در راستای جذب ایده‌ها و تیم‌ها در راستای تجاری‌سازی و تولید محصولات و خدمات خلاق بوده است. در راستای حمایت از شرکت‌های خلاق، آیین‌نامه مربوطه در سال ۱۳۹۶ ابلاغ گردید و بر این مبنای برنامه حمایت از توسعه زیست‌بوم شرکت‌های خلاق، تدوین و اجرا شد. تا پایان سال ۱۳۹۷ تعداد ۳۲۰ شرکت خلاق شناسایی شده است.

در راستای اجرای تبصره بند (ت) ماده ۵۳ مبنی بر مسئولیت معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور در احراز صلاحیت و برخورداری از شرکت‌های فعال در حوزه صنعت هوایی کشور، شرکت‌های متقاضی در سامانه ارزیابی شرکت‌های متقاضی ثبت‌نام می‌نمایند و یا به مرکز سمنا مراجعه نموده تا بر اساس آیین‌نامه ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان، مصوب کارگروه، ارزیابی شده و صلاحیت آنها احراز شود. در این راستا تا پایان سال ۱۳۹۷ تعداد ۲۰۰ شرکت دانش‌بنیان در این حوزه شناسایی شده‌اند.

بند (ب) ماده (۶۴) قانون برنامه ششم توسعه، کلیه دستگاه‌های اجرائی را ملزم به هزینه‌کرد یک درصد از اعتبارات تخصیص‌یافته هزینه‌ای به‌استثنای فصول (۱) و (۶) برای امور پژوهشی و توسعه فناوری کرده است.

از آنجا که مفاد این حکم قبلاً در ماده ۵۶ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) آمده است و دستورالعمل مصوب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری در سال ۱۳۹۷ مورد عمل قرار گرفته و به استناد آن ۳۴۳ دستگاه اقدام به ثبت طرح در سامانه سمات نموده‌اند. از این بین ۱۴۶۸ طرح با برآورد مالی ۹۷۷ میلیارد ریال و اعتبار پرداختی ۱۳۶ میلیارد ریال در کمیسیون‌های تخصصی دبیرخانه شورای عالی عتف تعیین تکلیف شده‌اند. از این تعداد به ترتیب ۹۹ طرح بنیادی (معادل ۷ درصد)، ۸۶ طرح کاربردی (معادل ۶ درصد) و ۱۲۸۳ طرح توسعه‌ای (معادل ۸۷ درصد) و مبالغ هزینه شده در آنها به ترتیب ۲۲.۲۶۸ میلیون ریال (معادل ۱۶ درصد)، ۲۴.۹۷۴ میلیون ریال (معادل ۱۸ درصد) و ۸۸.۴۱۵ میلیون ریال (معادل ۶۶ درصد) می‌باشد. عملکرد دستگاه‌های اجرایی در خصوص بند «ب» ماده ۶۴ قانون برنامه ششم

توسعه که در ماده ۵۶ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ۲ نیز آمده است، در جلسه ۲۳ شورای عالی عتف مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۲ ارائه شد و پس از اصلاح موارد مورد نظر اعضا و طی مراحل قانونی در خصوص توشیح صورتجلسه، توسط ریاست محترم جمهور به مراجع ذی ربط ارسال شده است.

آیین نامه بند (پ) ماده (۶۴) قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در خصوص صرف ۳ درصد از سود قابل تقسیم کلیه شرکت های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی در امور تحقیقاتی و توسعه فناوری، پس از تدوین در دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری در یکصد و پنجاه و نهمین جلسه کمیسیون دائمی شورای عالی عتف مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۹ تصویب و طی نامه شماره ۲۳۶۱۴۵/و مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲ به دفتر هیأت دولت ارسال شد. از آنجا که فرایند بررسی و تصویب آئین نامه اجرایی این حکم در کمیسیون علمی، تحقیقاتی و فناوری هیئت دولت به دلیل پیچیدگی های فنی و اجرایی طولانی شد، آئین نامه مربوطه در انتهای سال به تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۱ به شماره ۱۵۰۶۹۹/ت/۵۵۵۶۱۴ هـ به تصویب رسید. لذا حکم یاد شده در سال ۱۳۹۷ عملکردی نداشته است.

به استناد بند (ت) ماده (۶۴) کلیه دستگاه های اجرایی موظف شده اند فهرست طرح های پژوهشی و فناوری و پایان نامه ها و رساله های خود را در سامانه «سمات» ثبت کنند. سازمان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز موظف شده اند سازوکار اجرایی مورد نیاز را تهیه کنند و به تصویب هیأت وزیران برسانند.

آئین نامه اجرایی این حکم با مشارکت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان برنامه بودجه کشور تهیه و پس از طی مراحل مورد عمل به کمیسیون مربوطه در هیئت دولت ارجاع شد و پس از برگزاری چندین جلسه در کمیسیون علمی، تحقیقاتی و فناوری هیئت دولت در تاریخ ۱۳۹۷/۰۸/۱۳ به شماره ۱۰۶۰۸۲/ت/۵۵۳۷۷ هـ به تصویب رسید. به استناد ماده ۲ آئین نامه اجرایی این حکم، دبیرخانه شورای عالی عتف موظف است با استفاده از امکانات و ظرفیت های موجود، سمات را با رعایت الزامات فنی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در محیط شبکه (وب) بازطراحی، ارتقا و راه اندازی کند. برای این منظور دبیرخانه یاد شده ویرایش سامانه ملی مدیریت اطلاعات (سمات) را در دستور کار خود قرار داده است.

بند (ث) ماده (۶۴) قانون برنامه ششم توسعه تمامی دستگاه‌های اجرایی را موظف کرده با هماهنگی بنیاد ملی نخبگان برنامه‌های عملیاتی خود را به منظور شناساندن و تکریم مفاخر و مشاهیر ایران و حمایت از نخبگان علمی، فرهنگی و هنری کشور و تکریم پیشکسوتان حوزه‌ها را تهیه کرده و از سال دوم اجرای قانون برنامه به مرحله اجرا درآورند.

بنیاد ملی نخبگان در سال ۱۳۹۷ گزارش عملکردی دستگاه‌ها در رابطه با اجرایی‌سازی تعهدات برنامه‌ای این حکم را گردآوری کرده است. در این مسیر ابتدا فهرست ۴۴ دستگاه اجرایی موضوع قانون فوق‌الذکر احصاء و سپس اقدامات زیر انجام شد: ۱- مکاتبه رئیس بنیاد ملی نخبگان با دستگاه‌ها مبنی بر ارسال برنامه‌ها منطبق با مفاد حکم یادشده (مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۹ به شماره نامه ۹۴۶۴۳/۹۶) ۲- برگزاری جلسات مشترک با حضور نمایندگان بنیاد و هر یک از دستگاه‌های اجرایی ۳- احصاء اقدام‌های ملی مرتبط با هر یک از دستگاه‌ها و ارسال آن برای دستگاه ۴- دریافت برنامه‌های عملیاتی هر یک از دستگاه‌های اجرایی ۵- انطباق برنامه‌های ارسالی دستگاه با سند راهبردی کشور در امور نخبگان و ارسال نکات اصلاحی بنیاد برای آنها ۶- دریافت دیدگاه هر یک از دستگاه‌های اجرایی در خصوص نکات اصلاحی، حذف موارد غیرمنطبق با سند و جمع‌بندی برنامه عملیاتی دستگاه‌ها. از مجموع ۴۴ دستگاه اجرایی، تعهدات برنامه‌ای ۳۲ دستگاه اجرایی برای بنیاد ارسال و بعد از تطبیق با سند راهبردی کشور در امور نخبگان نهایی شد، ۸ دستگاه شامل جمعیت هلال‌احمر، مرکز پژوهش‌های مجلس، سازمان اوقاف و امور خیریه، بنیاد مستضعفان، وزارت اطلاعات شهرداری تهران، وزارت ورزش و جوانان و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه برای تهیه تعهدات برنامه‌ای با بنیاد در تعامل قرار گرفتند. گزارش موارد اجرایی طی نامه شماره ۱۵۵۷۵/۱۱ مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۱۱ به کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس ارائه شده است.

بر اساس بند (ج) ماده (۶۴) قانون برنامه ششم، دولت مجاز است نسبت به حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضامحور مشترک با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه‌های علمیه در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به اینکه حداقل پانجاه و یک درصد از هزینه‌های آن را کارفرما و یا بهره‌بردار تأمین و تعهد کرده باشد، اقدام نماید.

معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور در راستای حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضامحور مشترک با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری اقدام به حمایت از طرح‌های کلان ملی فناوری و طرح‌های پژوهشی تقاضامحور می‌کند. در این راستا در سال ۱۳۹۷ تعداد ۳۸۰ طرح پیشنهادی مورد بررسی قرار گرفته و تعداد ۱۶ طرح از میان آنها به تصویب رسیده و قرارداد آنها منعقد شده است. موافقتنامه‌های جدید با مجریان طرح مرتبط با طرح‌های ملی در حوزه فناوری‌های راهبردی تقاضامحور بر مبنای رفع مسائل اساسی کشور (از قبیل: سلامت، حمل‌ونقل برقی، آب، انرژی و...) با اعتباری بالغ بر ۱۲۳۷ میلیارد ریال از طریق اهرم‌سازی منابع مالی خارج از معاونت (۵۰۴ میلیارد ریال از محل اعتبارات معاونت و جذب منابع به میزان ۷۳۳ میلیارد ریال از سایر نهادها) با همکاری و هماهنگی سایر وزارتخانه‌ها و ارگان‌های کشور صورت گرفته است. حوزه‌های این طرح‌ها به شرح زیر است:

- حوزه حمل‌ونقل: هواپیمای جت عمود پرواز استرلینگ نمونه ۵۰، موتور مینی توربوجت، الکتروموتورهای BLDC، درایو کششی با توان ۱۵۰ کیلووات
 - حوزه کشاورزی: بهبود پایدار عملکرد و تولید نخود در کشور
 - حوزه مواد و صنایع شیمیایی: دستگاه کنتور گاز التراسونیک
 - حوزه سلامت: دستگاه سونوگرافی رنگی، سیستم کاشت حلزونی شنوایی برای ناشنویان، محیط جامد برای انتقال و نگهداری مدت‌دار میکروارگانیسم‌ها، داروی امگا ۳
 - حوزه انرژی: توربین بادی ۲۵۰ کیلووات
 - حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات: نسل چهارم ربات انسان‌نمای ملی (سورنا ۴)
 - حوزه آب و محیط‌زیست: سامانه نمک‌زدایی آب‌های غیرمتعارف به روش خودجوش
 - سایر حوزه‌ها: دستگاه فلوپورمینگ سرد، رصدخانه ملی ایران.
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در خصوص این حکم عملکردی اعلام نکرده است.
- به استناد بند (ح) ماده ۶۴ قانون برنامه ششم توسعه سازمان مکلف شده است برنامه‌ریزی لازم برای بهره‌برداری از توانمندی‌های جهاد دانشگاهی را در جهت تحقق توسعه فرهنگی، علمی و فناوری و آموزشی و تسهیل اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها انجام دهد. عملکرد این سازمان به این شرح اعلام شده است:

- ۱- منظور نمودن فعالیت اجرای «پروژه‌های سفارشی» ذیل برنامه تجاری‌سازی یافته‌های پژوهشی با پیش‌بینی ۷ میلیارد ریال اعتبار برای اجرای ۴۰ پروژه سفارشی.
- ۲- منظور نمودن فعالیت حمایت از خبرگزاری بین‌المللی قرآن و مرکز حمایت از کسب‌وکارهای قرآنی و فعالیت ذیل برنامه حفظ، معرفی و انتشار علم و فناوری مجموعاً با ۲۲۷۰۰ میلیون ریال اعتبار.
- ۳- پیش‌بینی حمایت از پژوهشکده‌های مهندسی ژنتیک، محیط‌زیست و زخم و ترمیم هر یک با ۲۰ میلیارد ریال اعتبار ذیل ردیف سایر مراکز تحقیقاتی وابسته.
- ۴- منظور نمودن اعتبار برای توان سنجی و ارزیابی واحدها و هسته‌های دوره پیش رشد جمعاً به مبلغ ۵۱۵۴ میلیون ریال ذیل پارک علم و فناوری کرمانشاه و ۷۵۵ میلیون ریال برای پارک علم و فناوری البرز. همچنین تصویب ۱۰۵۹۰ میلیون ریال برای حمایت مالی از واحدها و هسته‌های یادشده در پارک کرمانشاه و ۲۴۵۰ میلیون ریال برای پارک علم و فناوری البرز.
- ۵- پیش‌بینی برنامه حمایت از مراکز نوآوری و فناوری با فعالیت‌های ارزیابی و کمک به ثبت اختراع و حمایت از مراکز رشد و فناوری با ۲۴۸۷ میلیون ریال اعتبار ذیل ردیف زیست بانک.
- ۶- بودجه جهاد دانشگاهی در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال قبل از ۲۶.۲ درصد رشد برخوردار است. در اجرای بند (خ) ماده ۶۴ قانون برنامه ششم توسعه، مبنی بر مجاز بودن دستگاه‌های اجرایی به واگذاری مالکیت فکری، دانش فنی و تجهیزاتی ایجاد شده در چهارچوب قرارداد با دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری دولتی به دانشگاه‌ها و مؤسسات یاد شده، پیش‌نویس برنامه جامعی تحت عنوان بازطراحی سیاست‌نامه مالکیت فکری دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری تدوین شده است که در این برنامه محورهای کلی حاکم بر سیاست‌نامه، ساختارها و فرایندهای اجرایی مرتبط با مالکیت فکری، چارچوب تسهیم سود به منظور ایجاد انگیزه در محققان و مراجع رسیدگی اختلافات تعیین و به تفصیل تحلیل شده است.
- بند (الف) ماده (۶۵) قانون برنامه ششم توسعه دولت را مکلف کرده از تأسیس شرکت‌های دانش‌بنیان در داخل کشور با مشارکت شرکت‌های خارجی صاحب صلاحیت در حوزه‌های انرژی شامل بالادستی و پایین‌دستی نفت و گاز و تبدیل نیروگاهی و اعطای تسهیلات لازم در این زمینه حمایت کند.

معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور به منظور جذب دانش و فناوری از کشورهای صاحب فناوری، برنامه‌های توسعه‌ای به شرح زیر به اجرا درآورده است: ۱. همکاری با آکادمی ملی علوم چین جهت توسعه تحقیقات مشترک: به موجب این تفاهم، در هر سال، فراخوان‌های مشترکی برای انجام پروژه‌های مشترک تحقیقاتی در حوزه‌های اولویت‌دار فناوری برای کشورمان اعلام می‌گردد که ارزش حمایت‌های معاونت برای دوره ۳ ساله اول حدود ۱۰۰ میلیارد ریال می‌باشد. در حال حاضر، این تفاهم، چهارمین سال اجرای خود را پشت سر می‌گذارد و نزدیک به ۲۰ طرح مشترک فناورانه توسط هر دو طرف در این قالب حمایت مالی و اجرا شده است. از این ۲۰ طرح، تعداد ۸ طرح مربوط به حوزه انرژی بوده و ۲۳۶ شرکت در حوزه انرژی در کشور فعال می‌باشند. ۲. همکاری با وزارت علوم و فناوری چین در خصوص حمایت مالی از پروژه‌های مشترک فناورانه: اولین دوره این برنامه در حال انجام می‌باشد و پنج پروژه فناورانه مورد حمایت قرار خواهد گرفت. رقم تقریبی حمایت معاونت علمی از این برنامه برای مدت سه سال حدود ۱۱۰ میلیارد ریال می‌باشد. تاکنون ۲۰ شرکت دانش‌بنیان با مشارکت ۳۳ شرکت خارجی احراز صلاحیت شده‌اند.

بند (ث) ماده ۶۵ قانون برنامه ششم توسعه دولت را مکلف به تشویق خیرین و واقفین و رفع موانع موجود نموده به‌گونه‌ای که سهم وقف و خیریه از تأمین مالی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فناوری افزایش یابد. در این راستا و به منظور تشویق خیرین و واقفینی که در حوزه تأمین مالی مراکز و مؤسسات پژوهشی اقدام می‌کنند در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور طرح تملک دارائی‌های سرمایه‌ای به شماره ۱۸۰۴۰۱۴۰۰۳ با عنوان کمک به تکمیل فضا‌های پژوهشی که حداقل ۵۰ درصد اعتبار آنها از طریق خیرین یا سایر منابع تأمین شده باشد منظور شده است. در قالب طرح یاد شده ۲ پروژه با مشخصات زیر تأمین اعتبار شده است: ۱- مرکز رشد واحدهای فناور شه‌میرزاد پارک علم و فناوری استان سمنان با ۲۵ میلیارد ریال تأمین مالی از جانب خیر. در قالب این پروژه در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۳ میلیارد ریال اعتبار مصوب شده و ۶۸ میلیارد ریال در سال‌های قبل پرداخت شده است. ۲- تکمیل ساختمان چندمنظوره پارک علم و فناوری مازندران با ۴ میلیارد ریال تأمین مالی از جانب خیر. در قالب این پروژه در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۸ میلیارد ریال توسط دولت اعتبار مصوب شده است.

اقدامات اعلام شده توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری عمدتاً به تقویت بنیادهای خیرین موجود در دانشگاهها و ایجاد بسترهای همکاری، تشکیل مجامع تقدیر از خیرین مربوط می‌شود. آماري که تا زمان تهیه این گزارش از عملکرد خیرین و واقفین در حوزه پارک‌های علم و فناوری در سال ۱۳۹۷ ارائه شده است نشان‌دهنده اقبال قابل توجه و افزایش خیرین در این حوزه است. تأمین زمین و تأمین مالی ۱۷۰ میلیارد ریال برای مرکز رشد شهیمیرزاد، چشم‌پوشی از سود حدود ۱۵۰ میلیارد ریالی در پروژه ساخت برج فناوری شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، حمایت بنیاد برکت به میزان ۳۵ میلیارد ریال تسهیلات به واحدهای فناور استان چهارمحال و بختیاری، خاک‌برداری زمین ۳۰ هکتاری پارک رشت توسط خیرین استان، تأمین مالی ۱۱ میلیارد ریال توسط خیرین استان مازندران برای اجاره ساختمان مرکز رشد جامع ساری (به مبلغ ۴۸۰ میلیون ریال) و ۱۰ میلیارد و ۶۰۰ میلیون ریال برای کمک به خرید ساختمان خیابان جمهوری شهرستان ساری. به منظور محاسبه هزینه‌های خیرین به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی، پیش‌نویس دستورالعمل لازم با مشارکت وزرای علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش و پرورش و اقتصاد و دارایی در دست تهیه است که پس از تأیید و تصویب مورد عمل قرار خواهد گرفت.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱	دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستان‌ها و پارک‌های علم و فناوری که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط می‌باشند، بدون رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	- در سال ۹۷ در جلسات هیأت‌های امنا مواردی از جمله سقف اعتبارات مندرج در بودجه تفصیلی و اصلاحیه آن برای ۵۴ موسسه پژوهشی، ۳۴ پارک علم و فناوری، سند راهبردی، نقل و انتقالات، مجوز استخدام و جذب اعضای هیأت علمی و غیره‌ایات علمی و محل هزینه کرد مربوط به اعتبارات آنها در راستای اجرای ماده مذکور بررسی و مورد تصویب قرار گرفته است. - انعقاد قراردادهای پروژه‌های عمرانی بر	-	-

۱۲۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			دستگاه‌های دولتی به ویژه قانون محاسبات عمومی کشور، قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون برگزاری مناقصات و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها و فقط در چهارچوب مصوبات و آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی مصوب هیأت امنای که حسب مورد به تأیید وزیران علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در مورد فرهنگستان‌ها به تأیید رئیس‌جمهور و در مورد دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی وابسته به نیروهای مسلح به تأیید رئیس ستاد کل نیروهای مسلح می‌رسد، عمل می‌کنند.		اساس آیین‌نامه مالی و معاملاتی مصوب هیأت‌های امنای، نظارت بر طرح‌های عمرانی در چهارچوب مصوبات مربوطه، صدور احکام کارگزینی و انجام کلیه امور اداری مربوط به کارکنان، تطبیق اقسادات در زمینه‌های اداری، تشکیلاتی، مالی و معاملاتی، استخدامی، عمرانی بر اساس برنامه راهبردی و برنامه عملیاتی و گزارش مداوم به هیأت امنای مربوط از میزان تحقق برنامه‌های راهبردی بر اساس برنامه‌های عملیاتی و بودجه عملیاتی انجام پذیرفته است.		
۲	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۱	اعتبارات اختصاص یافته از منابع عمومی دولت به این مراکز و مؤسسات، کمک تلقی و بعد از پرداخت، به هزینه قطعی منظور می‌شود و بر اساس بودجه تفصیلی مصوب هیأت امنای و با مسئولیت آنها قابل هزینه است.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	مراکز و مؤسسات پژوهشی و فناوری، اعتبارات مربوطه را در فرم شماره یک بودجه تفصیلی منظور می‌کنند و پس از تأیید دفتر برنامه، بودجه و تشکیلات وزارت به تصویب هیأت امنای مربوطه می‌رسانند. انجام این ماده به عنوان روال جاری بودجه‌های تفصیلی است. بدین ترتیب در سال ۹۷، تعداد ۴۶ پژوهشگاه و موسسه نسبت به مبادله بودجه تفصیلی سال ۹۷ و تعداد ۳۴ پارک علم و فناوری نسبت به مبادله بودجه تفصیلی و اصلاحیه آن اقدام کرده‌اند. ۸۸ درصد از اعتبارات مصوب از محل منابع عمومی سال ۹۷ از خزانه دریافت و پس از درج در بودجه تفصیلی کمک تلقی	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۲۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					گردید و بر اساس مفاد بودجه‌های تفصیلی اقدام شد.		
۳	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۲	هرگونه استخدام جدید از محل منابع عمومی و توسعه تشکیلات اداری منوط به تأیید وزیران علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (حسب مورد) و سازمان اداری و استخدامی کشور است.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	- تطبیق اقدامات در زمینه‌های اداری، تشکیلاتی، مالی و معاملاتی، استخدامی، عمرانی و غیره بر اساس برنامه راهبردی و برنامه عملیاتی و گزارش مداوم به هیئت امنای مربوط از میزان تحقق برنامه‌های راهبردی بر اساس برنامه‌های عملیاتی و بودجه عملیاتی صورت پذیرفت. - انجام مکاتبات لازم با سازمان اداری و استخدامی کشور برای اخذ مجوزهای استخدام پیمانی و بکارگیری نیروی قراردادی انجام پذیرفت. - بکارگیری یا استخدام خارج از ضوابط، مقررات و منابع و نیز استخدام مریی در سال ۱۳۹۷ انجام نشد.	-	-
۴	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۳	هیأت امنا بر اساس ماده (۱۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ نمی‌تواند علاوه بر آنچه که از محل منابع عمومی و درآمدهای اختصاصی برای دانشگاه‌ها و مراکز مزبور پادار می‌شود تعهد جدیدی برای سال تصمیم‌گیری و سال‌های بعد مصوب کند.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	- مرکز هیأت‌های امنا در جلسات برگزار شده در سال ۹۷، مفاد این ماده را در بررسی فرم شماره یک بودجه تفصیلی مراکز، پژوهشی و فناوری، ملاک عمل قرار داده است. - نظارت بر هزینه کرد بخش عمرانی و هزینه‌های بودجه‌های تفصیلی ستوانی مراکز پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری از طریق واحدهای متولی انجام شده است.	-	-
۵	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۶	دولت موظف است برای مشارکت انجمن‌های علمی، نخبگان و دانشمندان کشور در همایش‌ها و مجامع علمی و پژوهشی بین‌المللی و برتر جهان و بهره‌گیری از توانمندی‌های دانشمندان و نخبگان ایران در جهان و	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	در خصوص این حکم اقدامات زیر انجام شده است: ۱. تشکیل سومین کارگروه ملی همکاری با کشور ایتالیا به منظور گسترش همکاری‌های علمی، پژوهشی و فناوری، ۲. تشکیل جلسه تأسیس شعبه ICTP در ایران به منظور مشخص کردن دفتر مرکزی آن در ایران، ۳. استخراج اولویت‌های	-	-

۱۳۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			فراهم کردن فرصت‌های مطالعاتی مناسب در داخل و خارج کشور سازوکار لازم را ایجاد نماید.		همکاری با کشورهای سوئیس، ایتالیا و ارمنستان CNR و تعیین ظرفیت‌های پژوهشی در دانشگاه‌های EPF و ETH. ۴. راه‌اندازی سایت بین‌الملل به زبان انگلیسی. ۵. هماهنگی بین اعضاء پروژه سرن جهت تهیه سند همکاری و تهیه پیش‌نویس مربوطه. ۶. تهیه پیش‌نویس نامه همکاری با پروژه سزای. ۷. گسترش همکاری با مرکز بین‌المللی فیزیک نظری عبدالسلام. ۸. گسترش همکاری با شورای ملی تحقیقات ایتالیا جهت انجام پروژه‌های بین‌الملل. ۹. شناسایی ایرانیان متخصص مقیم خارج از کشور، جمع‌آوری اطلاعات ارتباطی، ایجاد بانک اطلاعاتی.		
۶	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۷ / بند ۱	به منظور گسترش و ارتقای کیفیت و اثربخشی آموزش عالی و مهارت‌آموزی، دولت موظف است نسبت به تحقق موارد زیر اقدام کند: اعضای هیأت علمی می‌توانند با موافقت هیأت امنای همان دانشگاه نسبت به تشکیل مؤسسات و شرکت‌های صددرصد (۱۰۰) خصوصاً دانش‌بنیان اقدام و یا در این مؤسسات و شرکت‌ها مشارکت کنند. این مؤسسات و شرکت‌ها برای انعقاد قرارداد پژوهشی مستقیم و یا غیرمستقیم با دستگاه‌های اجرایی، مشمول قانون منع مداخله کارکنان دولت در معاملات دولتی و اصلاحات بعدی آن نیستند.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	تعدادی از اعضای هیأت علمی و فارغ‌التحصیلان در واحدهای فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در پارک‌های علم و فناوری سهامدار هستند.	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۳۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۷	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۱	به منظور تحقق مرجعیت علمی، افزایش سهم پژوهشی از تولید ناخالص داخلی و مصرف بهینه منابع، گسترش حمایت از توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و حمایت از نوآوری و پژوهش‌های مسئله‌محور، معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور	معاونت علمی، فناوری رئیس‌جمهور	تحقق مرجعیت علمی، افزایش سهم پژوهش از تولید ناخالص داخلی، گسترش حمایت از توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و حمایت از نوآوری‌ها و پژوهش‌های مسئله‌محور در اولویت فعالیت‌های سال ۱۳۹۷ معاونت علمی و فناوری قرار گرفته است و کلیه اقدامات معاونت یادشده در راستای تحقق این حکم بوده است.	-	-
۸	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۱ / ۱	حمایت از توسعه و تجاری‌سازی فناوری‌های راهبردی و مورد نیاز کشور در چهارچوب نقشه جامع علمی کشور، ایجاد زیست‌بوم نوآوری در بخش‌های علمی کشور و تقویت ارتباط میان مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری با بخش‌های صنعتی، اقتصادی و اجتماعی و تقویت زیرساخت‌های نهادی مورد نیاز برای اجرای این مأموریت	معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور	در این خصوص علاوه بر حمایت مستقیم از شرکت‌هایی که طرح‌های فناورانه و در مرحله تجاری‌سازی دارند، حمایت غیرمستقیم از نهادهای واسط تجاری‌سازی مانند صندوق‌های پژوهش و فناوری، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد واحدهای فناور مدنظر قرار گرفته است. در سال ۱۳۹۷ از تعداد ۲۶ طرح فناورانه حمایت مالی و از تعداد ۶۱ طرح فناورانه حمایت معنوی شده و راهبردهای و مشاوره‌های لازم جهت تجاری‌سازی ایده‌ها ارائه شده است. برنامه دیگر اعطای گواهی استاندارد (صدور گواهی انطباق و محصول برای محصولات دانش‌بنیان) است. معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری با تفاهم سازمان ملی استاندارد آیین‌نامه اجرایی صدور گواهی انطباق گواهی محصول و نشان استاندارد دانش‌نماد ویژه محصولات دانش‌بنیان را تهیه و تصویب کرده‌اند و بر اساس آن در سال ۹۷، تعداد ۹ مورد گواهی‌نامه انطباق (COC) و ۸ مورد گواهی‌نامه محصول (COP) اعطا شده است. همچنین برگزاری کارگاه آموزشی و	-	-

۱۳۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					نشست سراسری با حضور نمایندگان استانی ادارات کل استاندارد در محل سازمان ملی استاندارد و آغاز همکاری با واحدهای استانی استاندارد برای ارائه این خدمات به شرکت‌های دانش بنیان سراسر کشور صورت پذیرفته است. برای شبکه‌سازی اقدامات زیر انجام شده است: ۱. مراکز نوآوری دولتی (با تمرکز بر دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و پارک‌های علم و فناوری): سال ۱۳۹۷، از ایجاد و توسعه ۵۳ مرکز نوآوری حمایت شده و در مجموع ۲۸ استان تحت پوشش برنامه حمایتی مراکز نوآوری قرار گرفته‌اند. ۲. مراکز نوآوری خصوصی: ۵ تفاهم‌نامه با بخش خصوصی برای ایجاد مراکز نوآوری تخصصی منعقد و مراحل راه‌اندازی این مراکز انجام شده است. ۳. شبکه‌های نوآوری: در این برنامه رویکرد اصلی بهره‌گیری از کلیه ظرفیت‌های موجود زیست‌بوم نوآوری بوده و به فعال نمودن هر چه بیشتر نهادها و زیرساخت‌های موجود می‌پردازد. علاوه بر آن ارتقای نیروی انسانی نوآور نیز از اهداف اصلی این برنامه می‌باشد. در این راستا نیز و در سال ۱۳۹۷، در ۲ استان کشور تفاهم‌نامه ایجاد و حمایت از شبکه نوآوری منعقد شده و مراحل عملیاتی آن در حال پیگیری است.		
۹	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۱ / ۲	حمایت از ایجاد، توانمندسازی و توسعه شرکت‌های دانش بنیان و تقویت فعالیت‌های تحقیق و توسعه بنگاه‌های اقتصادی با هدف افزایش	معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور	در حوزه توسعه صادرات خدمات تخصصی، حوزه‌های دارای اولویت را شناسایی و چالش‌های موجود در هر یک را احصا کرد که از جمله آنها می‌توان به صادرات حوزه خدمات فناوری	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۳۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			تولید، تحریک تقاضا و ارتقای صادرات کالاها و خدمات دانش‌بنیان		اطلاعات و محتوای دیجیتال، حوزه خدمات آزمایشگاهی، حوزه خدمات کسب‌وکارهای اینترنتی و حوزه فین تک اشاره کرد. مجموعه‌هایی که در حوزه اخذ پروژه‌های برون‌مرزی فناوری اطلاعات (طراحی اپلیکیشن، طراحی وبسایت و پلتفرم، دیجیتال مارکتینگ و...)، اخذ سفارش‌های برون‌مرزی در حوزه ساخت پویانمایی، انتشار محتوای دیجیتال نظیر اپلیکیشن‌ها و بازی‌های موبایل در بازارهای برون‌مرزی، اکران، انتشار و فروش پویانمایی، فیلم و سریال‌های ساخت داخل در بازارهای خارجی از طریق پلتفرم‌های آنلاین و آفلاین دارای توانمندی بودند مورد ارزیابی قرار گرفتند و با بررسی کارشناسی قابلیت‌ها و برنامه‌های پیشنهادی آنها، با ۵ مجموعه برای نقش‌آفرینی به عنوان کارگزار صادراتی در حوزه صادرات خدمات فناوری اطلاعات و محتوای دیجیتال توافق انجام شد. با انعقاد قرارداد کارگزاری صادراتی با این مجموعه‌ها، مجموعاً مبلغ ۵۵ میلیارد ریال در قالب وام (با مکانیزم تشویقی بر اساس عملکرد صادراتی) به این کارگزاران تخصیص پیدا کرد. دستاوردهای عملکردی کریدور توسعه صادرات و تبادل فناوری در سال ۱۳۹۷ به شرح زیر می‌باشد. ۶۸ مشاوره صادرات، ۳۸ تهیه ابزارهای تبلیغاتی و اطلاع‌رسانی، ۱۲ حضور مستقل در نمایشگاه‌های خارجی، ۱۹ گواهینامه و مجوزهای بین‌المللی، ۳ مورد تحقیقات بازار، ۱۶۹ مورد		

۱۳۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					اعزام هیأت تجاری، ۱۱۲ پذیرش هیأت تجاری، ۲ مورد ثبت علامت تجاری، ۱۲۸ حضور در نمایشگاه دائمی، ۲ جایزه واسطه صادراتی، ۲۰ مورد ارزیابی آمادگی صادرات و کارمزد کارگزاران داخلی و حمایت مالی از کارگزاران صادراتی به میزان ۳۳۸۳ میلیون ریال.		
۱۰	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۱ / ۳	ایجاد نظام مدیریت یکپارچه فناوری و نوآوری در دستگاه‌های اجرائی، ارتقای یادگیری فناوری در سطح ملی و تقویت توانمندی‌های فناورانه از طریق استفاده داخلی از طریق استفاده حداکثری از ظرفیت طرح‌های توسعه‌ای ملی، خریدهای دولتی از خارج و فعالیت و سرمایه‌گذاری شرکت‌های خارجی در داخل کشور	معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور	مدیریت یکپارچه فناوری و نوآوری در دستگاه‌های اجرایی، ارتقای یادگیری فناوری در سطح ملی و تقویت توانمندی‌های فناورانه از طریق نظام‌نامه پیوست فناوری پیگیری می‌شود. همچنین ایجاد تقاضا و بازار برای شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور از اصلی‌ترین راهبردهای تجربه شده در دنیا و ایران برای تقویت این شرکت‌ها می‌باشد که از اصلی‌ترین مصادیق آن استفاده هوشمندانه از بازار پروژه‌های بزرگ و طرح‌های مهم ملی است. این موضوع در قانون توسعه نظام‌نامه پیوست فناوری و توسعه توانمندی داخلی در قراردادهای بین‌المللی و طرح‌های مهم ملی قرار دارد. تدوین پیوست فناوری در قراردادهای و پروژه‌های مختلف، با هدف استفاده از ظرفیت بازار ملی در توسعه توانمندی فناورانه شرکت‌های داخلی در حوزه‌های اولویت‌دار و با رویکرد صادرات محور و رقابت‌پذیری ملی، طراحی و اجرایی شده است. یکی از اهداف اصلی نظام‌نامه پیوست فناوری، جلب مشارکت گسترده و مسئولانه دستگاه‌های متولی بخش در حوزه توسعه توان داخلی است و بدین ترتیب، بالاترین مقام اجرایی دستگاه‌های متولی	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۳۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					بخش مسئول نظارت بر حسن اجرای نظام نامه و عملیاتی سازی مفاد آن هستند. مهم ترین هدف این نظام نامه اهرم کردن ظرفیت بازارهای داخلی برای توسعه توانمندی های فناوریانه داخلی است. استفاده از ظرفیت شرکت های داخلی و شبکه های پشتیبان ایجاد شده یکی دیگر از اهداف نظام نامه است. در این نظام نامه ایجاد مکانیزم های حمایتی بخش در توسعه توانمندی داخلی به ویژه در حوزه هایی نظیر مناقصات و ایجاد شرایط فاینانس مقید برای شرکت های داخلی از اهمیت بالایی برخوردار است. به طور مشخص وظایف دستگاه های فعال به شرح ذیل می باشد: ۱- دبیرخانه شورای اقتصاد: به موازات بررسی قراردادها، مفاد پیوست فناوری هر قرارداد را با مشارکت امور مرتبط سازمان برنامه و بودجه و معاونت علمی و فناوری بررسی و در صورت لزوم اقدام به اصلاح موارد آن می نمایند. پس از تأیید نهایی مفاد پیوست فناوری، قرارداد به شورای اقتصاد جهت تصمیم گیری نهایی ارائه می شود. ۲- دستگاه های اجرایی: با توجه به برنامه توسعه توانمندی های فناوری و مهندسی ابعاد موردنظر خود را در مناقصه و ترک تشریفات دستگاه و پروژه های ترک تشریفات سازمان برنامه و بودجه و یا پروژه های شورای اقتصاد مشخص می نمایند. مصوبات شورای اقتصاد از زمان تصویب نظام نامه پیوست فناوری تا پایان سال		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					۱۳۹۷ بر حسب نوع دستگاه اجرایی از زمان تصویب نظامنامه پیوست فناوری، به طور کلی، تعداد ۱۱۷ مصوبه به تصویب رسیده است که به ترتیب، وزارت نیرو ۴۶، وزارت راه و شهرسازی ۲۱ و وزارت نفت با ۱۹ مصوبه، بیشترین تعداد مصوبات را داشته‌اند. بررسی مصوبات نشان داده است که پروژه‌ها به پنج دسته با موضوعات زیر تقسیم شده‌اند: ۱. تصویب مصادیق و نرخ کالا و خدمات و عوارض. ۲. تأمین مالی از محل منابع داخلی. ۳. تأمین مالی از محل منابع خارجی (فاینانس). ۴. اوراق مشارکت. ۵. قانون رفع موانع تولید ماده ۱۲، از ۱۱۷ مصوبه از زمان تصویب نظامنامه پیوست فناوری، ۵۸ پروژه از نوع تأمین مالی از محل منابع خارجی، ۱۸ پروژه از نوع تأمین مالی از محل منابع داخلی، ۱۳ پروژه از نوع تصویب مصادیق و نرخ کالا و خدمات و عوارض، ۱۲ پروژه از نوع قانون رفع موانع تولید و ۷ پروژه از نوع اوراق مشارکت بوده‌اند. همچنین ۳۲ پروژه فاینانس، ۱۲ پروژه منابع داخلی و ۶ پروژه قانون رفع موانع تولید دارای الزام رعایت نظامنامه پیوست فناوری می‌باشند. از تعداد ۱۱۷ مصوبه از زمان تصویب نظامنامه پیوست فناوری، تعداد ۵۱ مصوبه ملزم به رعایت قانون حداکثر استفاده از توان داخلی، ۵۰ مصوبه ملزم به رعایت نظامنامه پیوست فناوری، ۴۱ مصوبه ملزم به رعایت هردو قانون حداکثر استفاده از توان داخلی و نظامنامه پیوست فناوری		

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۳۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					بوده‌اند. از بین مصوباتی که با الزام رعایت نظام‌نامه پیوست فناوری در شورای اقتصاد به تصویب رسیده‌اند، ۲۱ مصوبه مربوط به وزارت نیرو، ۱۱ مصوبه برای وزارت راه و شهرسازی، ۱۰ مصوبه مربوط به وزارت نفت، ۴ مصوبه برای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت کشور هر یک دارای یک مصوبه ملزم به رعایت نظام‌نامه پیوست فناوری بوده‌اند.		
۱۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۱ / تبصره	در راستای اجرای این مأموریت و شتاب‌دهی به اقتصاد دانش‌بنیان در کشور، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور به اعضای شورای اقتصاد افزوده می‌شود.	معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور	معاونت علمی و فناوری از سال ۱۳۹۵ مطابق بند ۳ نامه شماره ۹۵/۰۷/۰۳ مورخ ۵۳۴۹/۷۹۲۳۷ به عنوان عضو مدعو در جلسات اصلی شورای اقتصاد شرکت نمود. معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور در تمامی شش جلسه برگزار شده شورای اقتصاد در سال ۱۳۹۷ شرکت نموده است.	-	-
۱۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۲ / پ	موضوع خاص فناوری نوین، توسعه و کاربری علم و فناوری	معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور	مهم‌ترین اقدامات و دستاوردهای معاونت در چهار حوزه تشریح شده است: ۱- حمایت از توسعه کسب‌وکارهای دانش‌بنیان و خلاق: تا پایان سال ۱۳۹۷ تعداد ۴۴۶۲ شرکت دانش‌بنیان تأیید شده و از حمایت‌های قانونی بهره‌مند شده‌اند. در قالب برنامه حمایت از توسعه صنایع خلاق و فرهنگی بیش از ۴۰۰ شرکت مورد قرار گرفته‌اند. همچنین در حال حاضر بیش از ۱۰۰۰ شرکت در حوزه اقتصاد دیجیتال در کشور مشغول به فعالیت‌اند. در جهت توسعه بازار این شرکت‌ها، برنامه‌های مختلفی به شرح زیر	-	-

۱۳۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					تدوین و اجرایی شده است: - اجرای برنامه ارتقای توان داخلی در ساخت ماشین آلات پیشرفته: در این برنامه با سرمایه گذاری بسیار کم دولت و با استفاده از سازوکار تأمین مالی خریدار و جذب منابع بخش خصوصی، بازاری در حدود ۳۳۰ میلیارد ریال برای بیش از ۱۷۶ شرکت و ۴۸۵ تجهیز تأیید شده ایجاد شده است که اشتغال ۱۸۳۴ متخصص را نیز به دنبال داشته است. - اجرای برنامه توسعه صادرات شرکت های دانش بنیان: حمایت های دولت در این راستا سبب شده است تا تعداد شرکت های دانش بنیان صادراتی کشور از ۱۳۷ شرکت در سال ۹۴ به ۲۳۰ شرکت در سال ۱۳۹۷ رسیده است. در همین مدت، بازارهای صادراتی شرکت های دانش بنیان نیز با افزایش ۱۹ موردی، از ۷۴ کشور به ۹۳ کشور رسیده است. - اجرای برنامه نمایشگاه مواد و تجهیزات آزمایشگاهی ساخت ایران: تاکنون ۶ دوره از این نمایشگاه با هدف اهرم سازی منابع مالی دولت، توسعه ساخت داخل، ارتقای جدی کیفیت و تنوع محصولات پیشرفته اجرا شده است. طی ششمین دوره نمایشگاه که در هفته اول دی ماه ۱۳۹۷ در محل دائمی نمایشگاه بین المللی تهران برگزار شد تعداد شرکت های فعال از ۱۲۰ به ۳۷۱ شرکت افزایش یافت. عملکرد این دوره شرکت حدود ۵۰۰ متقاضی، ارائه حدود ۹۰۰۰ مدل محصول تجهیزات و مواد آزمایشگاهی و حدود ۵۸۰ میلیارد ریال فروش قطعی بوده		

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۳۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					است. ۲- حمایت از توسعه فناوری‌های راهبردی موردنیاز کشور؛ شاخص‌ترین برنامه اجرایی دولت در سال ۱۳۹۷، تلاش برای توسعه تولید مواد اولیه و داروهای پیشرفته موردنیاز کشور بوده است. در این حوزه می‌توان به موضوعات ذیل اشاره نمود: - تأیید ۱۸۹ پتنت با رویکرد تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی کشور در ادارات معتبر بین‌المللی که ۱۱۲ مورد از آن به ثبت مراجع بین‌المللی رسیده است. - دستیابی به جایگاه نخست در منطقه و رتبه سیزدهم در جهان از منظر تولیدات علمی در حوزه زیست‌فناوری؛ - جایگاه نخست در منطقه و رتبه چهارم در جهان از منظر تولیدات علمی در حوزه فناوری نانو؛ - ارتقای رتبه علمی کشور از ۲۳ به ۱۴ طی سال‌های اخیر در حوزه طب بازسازی و سلول‌های بنیادی؛ - کسب رتبه دوم تولیدات علمی در منطقه در زمینه علوم شناختی و دستیابی به فناوری‌های روز دنیا در حوزه علوم مغز و ماشین؛ ۳- توسعه زیست‌بوم استارت‌آپی کشور؛ در بستر استارت‌آپ‌های نوپا در حوزه‌های کلیدی با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی به ویژه وزارت جهاد کشاورزی، وزارت راه و شهرسازی، سازمان میراث فرهنگی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و نظایر آن هماهنگی‌های لازم انجام شده و در نتیجه حدود ۶۰۰۰ استارت‌آپ جدید در حوزه‌هایی نظیر نظام توزیع محصولات، حمل‌ونقل (موتوری، تاکسی و باربری بین‌شهری)، نظام پرداخت و		

۱۴۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					فناوری‌های نوین خدمات مالی و سرویس‌های ضروری عموم مردم شکل گرفته‌اند. بیش از ۱۱۸ مرکز نوآوری و بیش از ۵۰ مرکز شتاب‌دهی نوآوری عمومی و تخصصی در حوزه‌هایی نظیر آب و خشکسالی، اقتصاد دیجیتال، فناوری‌های نرم و هویت‌ساز، هوافضا و ... با همکاری بخش خصوصی راه‌اندازی شده و بیش از ۲۰۰۰ کسب‌وکار جدید استارت‌آپی مستقر شده‌اند. موضوع پهنه‌های نوآوری، با هدف شبکه‌سازی بین بازیگران و ذینفعان اصلی رشد چشمگیری داشته است. - با حمایت از توسعه پارک فناوری پردیس، این پارک توانسته است بیش از ۱۷۰۰۰ میلیارد ریال سرمایه بخش خصوصی را جذب کرده و بیش از ۲۵۰ شرکت با فروشی بالغ بر ۶۲۰۰۰ میلیارد ریال (در سال ۱۳۹۶) را مستقر و زمینه اشتغال بیش از ۴۰۰۰ متخصص را فراهم نماید. - تغییر فضای اطراف دانشگاه‌ها و مراکز علمی مهم کشور به زیست‌بوم نوآوری: به عنوان نمونه، می‌توان به فعالیت نزدیک به ۵۰۰ شرکت، پذیرش ۱۱۳ تیم و خروج موفق ۹۵ تیم در شتاب‌دهنده، برگزاری سه دوره مدرسه اشتغال، ایجاد مرکز رشد، مجتمع خدمات فناوری و برج‌های نوآوری در اطراف دانشگاه شریف اشاره کرد که در مجموع حدود ۳۱۱۹ نفر به صورت پاره وقت و تمام وقت برای نیروی انسانی متخصص و جوان ایجاد نموده است. - راه‌اندازی کارخانه‌های نوآوری آزادی و های‌وب با استقرار بیش		

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۴۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					از ۳۵۰۰ نفر در قالب فعالیت صدها تیم فناور ۴- افزایش جذب نخبگان ایرانی غیرمقیم در کشور با توجه به اهمیت چرخش نخبگان غیر مقیم، از طریق پلتفرم طراحی شده توسط معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و با همکاری بیش از ۱۰۰ پایگاه تخصصی همکار (دانشگاه‌های برتر کشور، پژوهشگاه‌های برتر کشور و شرکت‌های دانش‌بنیان بزرگ) تاکنون بالغ بر ۱۲۵۰ نفر از فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های برتر دنیا به کشور باز گشته‌اند. با تلاش مضاعف انجام شده در دولت دوازدهم، تاکنون بیش از ۹۳ شرکت دانش‌بنیان و استارت‌آپ نیز در حوزه‌های مختلف توسط این افراد ایجاد شده است که اشتغال ۲۵۰۰ نفر از دانش‌آموختگان داخلی را نیز به همراه داشته است.		
۱۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۴ / ج	حمایت حقوقی، مالی و نهادی لازم برای توسعه دانش و پیشرفت فناوریانه و نوآوران‌ها در جهت تجاری‌سازی ایده و دانش در تولید محصول و خدمات با ارزش‌افزوده مثبت در چهارچوب بند (۸۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم	معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور	در این راستا معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری برنامه حمایت از تجاری‌سازی طرح‌های فناورانه (در قالب حمایت از صندوق‌های استانی) را در دستور کار خود قرار داده است. در سال ۱۳۹۷ از تعداد ۲۶ طرح فناورانه که در مرحله تجاری‌سازی قرار داشته‌اند، حمایت مالی و نیز ۶۱ طرح فناورانه حمایت معنوی صورت گرفته و راهنمایی‌ها و مشاوره‌های لازم جهت تجاری‌سازی ایده‌ها ارائه شده است. از دیگر برنامه‌ها، برنامه اعطای گواهی استاندارد (صدور گواهی انطباق و محصول برای محصولات دانش‌بنیان) است که با تفاهم سازمان ملی استاندارد آیین‌نامه اجرایی صدور گواهی و	-	-

۱۴۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					انطباق گواهی محصول و نشان استاندارد دانش نماد ویژه محصولات دانش بنیان تصویب و ابلاغ شده و بر اساس آن در سال ۹۰،۱۳۹۷ مورد گواهی نامه انطباق (COC) و ۸ مورد گواهی نامه محصول (COP) اعطا شده است. برای ارائه این خدمات به شرکت های دانش بنیان با همکاری واحدهای استانی سازمان استاندارد، کارگاه های آموزشی و نشست سراسری برگزار شده است. استفاده از خدمات کریدور تجاری سازی، حمایت از رویدادهای ایده محور، استارت آپ ویکندها، جشنواره ها، رویدادهای موضوعی که به صورت تخصصی برگزار شده است و همچنین رویدادهایی که زمینه تجاری سازی خوشه های صنایع فرهنگی را برای حوزه های مختلف فراهم نموده است، ارائه تسهیلات مالی به صورت بلاعوض به مراکز رشد تخصصی حوزه صنایع فرهنگی در تهران و مخصوصاً سایر استان ها، بابت انجام طرح های فناورانه، بخشی از اقدامات ستاد در راستای حمایت از طرح ها و ایده هایی می باشد. حمایت از ایجاد مراکز نوآوری و شتاب دهنده ها در حوزه صنایع فرهنگی و یا به صورت تخصصی در هر یک از خوشه های صنایع فرهنگی، توسط بخش خصوصی و یا دولتی، توسط ستاد در راستای جذب ایده ها و تیم ها، در راستای تجاری سازی و تولید محصولات و خدمات خلاق بوده است. تا پایان سال ۳۲۰،۱۳۹۷ شرکت خلاق مطابق با آیین نامه حمایت		

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۴۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					از شرکتهای خلاق، شناسایی شده است. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری: دستورالعمل تخصیص یارانه فناوری تدوین و اجرایی شده است. در نمایشگاه هفته پژوهش و سال ۲۷۴ توافقنامه بین واحدهای فناور و سرمایه‌گذاران/خریداران منعقد گردید. تا آخر اسفند سال ۱۳۹۷، تعداد ۱۰۸ قرارداد نهایی امضا شده به دبیرخانه ارسال شد. ارزش ریالی کل توافقنامه‌های منعقد شده داخلی بالغ بر ۴۲۰۰ میلیارد ریال و توافقنامه‌های خارجی بود. علاوه بر این، ۴ مورد توافقنامه خارجی به امضای طرفین رسیده که مبلغ مجموع آنها ۱۱۰۰۰۰ یورو و ۸۳۶۰۰۰ دلار بوده است. در راستای هدفمند و تقاضامحور کردن پژوهش‌های دانشگاهی، سامانه عرضه و تقاضای پژوهش (سانع) راه‌اندازی شده است و در حال بهره‌برداری می‌باشد. به منظور حمایت از پژوهش‌های تقاضامحور تحصیلات تکمیلی، زیرساخت‌های طرح ستاپ‌های تخصصی آماده شده است و در سال ۹۸ در صورت تأمین مالی، اجرایی خواهد شد.		
۱۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۵۳ / تبصره	صلاحیت احراز و برخورداری از این حمایت‌ها بر عهده معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور خواهد بود.	معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور	شرکتهای متقاضی استفاده از مزایای بند ۵۳ قانون برنامه ششم توسعه برای ارزیابی صلاحیت احراز و برخورداری از حمایت‌های شرکتهای دانش‌بنیان در سامانه ارزیابی شرکتهای متقاضی ثبت‌نام می‌نمایند و یا به مرکز سمتا مراجعه نموده تا بر اساس آیین‌نامه ارزیابی شرکتهای دانش‌بنیان، مصوب کارگروه	-	-

۱۴۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					ارزیابی، ارزیابی شده و صلاحیت آنها احراز شود. در این راستا تا پایان سال ۱۳۹۷ تعداد ۲۰۰ شرکت دانش‌بنیان در این حوزه شناسایی شده‌اند.		
۱۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۵۳ / تبصره	تبصره بند (ت) ماده (۵۳) قانون برنامه ششم توسعه در طول اجرای برنامه در بخش مفایرت بر ماده (۷) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات حاکم است.	معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور	در راستای اجرای قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، احراز صلاحیت دانش‌بنیانی بر عهده معاونت علمی و فناوری بوده و تا پایان سال ۱۳۹۷، ۲۰۰ شرکت دانش‌بنیان هوایی به تأیید کارگروه دانش‌بنیان رسیده‌اند.	-	-
۱۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / ب	کلیه دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و دستگاه‌های موضوع ماده (۵۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ مکلفند علاوه بر اعتبارات پژوهشی که ذیل دستگاه در قوانین بودجه سالانه منظور شده است، یک درصد (۱) از اعتبارات تخصیص یافته هزینه‌ای به استثنای فصول (۱) و (۶) و در مورد شرکت‌های دولتی از هزینه‌های غیرعملیاتی را برای امور پژوهشی و توسعه فناوری هزینه کنند.	دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری	در سال ۱۳۹۷ ذیل بند (ب) ماده ۶۴ (که پیش از برنامه ششم توسعه در قالب ماده ۵۶ قانون الحاق ۲ منظور شده است) ۳۴۳ دستگاه اقدام به ثبت طرح پژوهشی از این محل در سامانه سمات نموده‌اند. از این بین ۱۴۶۸ طرح با برآورد مالی ۹۷۷ میلیارد ریال و اعتبار پرداختی ۱۳۶ میلیارد ریال در کمیسیون‌های تخصصی دبیرخانه شورای عالی عتف تعیین تکلیف شده‌اند. همچنین در دسته‌بندی طرح‌ها از نظر بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای تعداد آنها به ترتیب ۹۹ (۷ درصد)، ۸۶ (۶ درصد) و ۱۲۸۳ (۸۷ درصد) و مبالغ هزینه شده در آنها به ترتیب ۲۲.۲۶۸ میلیون ریال (۱۶ درصد)، ۲۴.۹۷۴ میلیون ریال (۱۸ درصد) و ۸۸.۴۱۵ میلیون ریال (۶۶ درصد) می‌باشد.	-	-
۱۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / ب / تبصره ۱	دستگاه‌های مذکور ضمن رعایت چهارچوب نقشه جامع علمی کشور و اولویت‌های تحقیقاتی دستگاه‌های مرتبط که به تصویب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری می‌رسد	دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری	عملکرد دستگاه‌های اجرایی در خصوص بند «ب» ماده ۶۴ قانون برنامه ششم توسعه، در جلسه ۲۳ شورای عالی عتف مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۲ ارائه شده است.	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۴۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			مکلفند نحوه هزینه کرد این بند را هر شش ماه یکبار به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و مرکز آمار ایران گزارش دهند.				
۱۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / ب / تبصره ۱	شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری موظف است گزارش عملکرد این بند را به طور سالانه حداکثر تا پایان مردادماه به مجلس شورای اسلامی ارائه کند.	دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری	گزارش عملکرد این حکم قانونی که در جلسه ۲۳ شورای عالی عتف ارائه شده است پس از اصلاح موارد مورد نظر اعضا و طی مراحل قانونی در خصوص توشیح صورتجلسه توسط ریاست محترم جمهور به مراجع ذی ربط ارسال شده است.	-	-
۱۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / پ	کلیه شرکت های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت های وابسته و تابعه به استثنای صندوق های بیمه و بازنشستگی موظفند به منظور حمایت از پژوهش های مسئله محور و تجاری سازی پژوهش و نوآوری، در اجرای سیاست های کلی برنامه ششم معادل حداقل سه درصد (۳) از سود قابل تقسیم سال قبل خود را برای مصرف در امور تحقیقاتی و توسعه فناوری در بودجه سالانه، زیر نظر شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری منظور نمایند.	دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری	این نامه این بند قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در خصوص صرف ۳ درصد از سود قابل تقسیم کلیه شرکت های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی در امور تحقیقاتی و توسعه فناوری، پس از تدوین در دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری در یکمصدو پنجاه و نهمین جلسه کمیسیون دائمی شورای عالی عتف مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۹ تصویب و طی نامه شماره ۱۳۹۶/۱۰/۱۲ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲ به دفتر هیأت دولت ارسال شده و در دست بررسی می باشد. از آنجا که فرایند بررسی و تصویب آئین نامه اجرایی این حکم در کمیسیون علمی، تحقیقاتی و فناوری هیئت دولت طولانی شد و آئین نامه مربوطه در انتهای سال به تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۱ به شماره ۵۵۵۶۱۴/ت/۱۵۰۶۹۹ تصویب شد، حکم یاد شده در سال ۱۳۹۷ عملکردی نداشته است.	-	-

۱۴۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / پ / تبصره	این نامه اجرائی این بند به پیشنهاد سازمان و همکاری دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری	این نامه اجرایی این حکم با مشارکت تمام دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط در سال ۱۳۹۶ توسط سازمان برنامه‌بودجه کشور تهیه و برای طی مراحل قانونی به کمیسیون علمی، تحقیقات و فناوری هیئت دولت ارسال شد. مراحل بررسی این نامه پیشنهادی در سال ۱۳۹۷ در کمیسیون یاد شده پیگیری و نهایتاً در تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۱ به شماره ۵۵۵۶۱۴/ت/۱۵۰۶۹۹ هیئت محترم وزیران رسید.	-	-
۲۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / ت	دستگاه‌های اجرائی موظفند به منظور افزایش بهره‌وری نظام ملی نوآوری، اجتناب از اجرای پژوهش‌های تکراری و انتشار اطلاعات و ایجاد شفافیت در انجام طرح‌های (پروژه‌های) تحقیقاتی و با هدف شناسایی و به کارگیری و تجاری‌سازی دستاوردهای حاصل از پژوهش و توسعه، فهرست طرح‌های پژوهشی و فناوری و پایان‌نامه‌ها و رساله‌های خود را در سامانه «سمات» ثبت کنند.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	به استناد ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی این حکم، دبیرخانه شورای عالی عطف موظف است با استفاده از امکانات و ظرفیت‌های موجود، سمات را با رعایت الزامات فنی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در محیط شبکه (وب) بازطراحی، ارتقا و راه‌اندازی کند. برای این منظور دبیرخانه یادشده ویرایش سامانه ملی مدیریت اطلاعات (سمات) را در دستور کار خود قرار داده است.	-	-
۲۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / ت	سازمان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظفند ظرف مدت یک سال از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، سازوکار اجرائی مورد نیاز را تهیه کنند و به تصویب هیأت وزیران برسانند.	سازمان برنامه و بودجه - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	آیین‌نامه اجرایی این حکم با مشارکت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان برنامه بودجه کشور تهیه و پس از طی مراحل مورد عمل به کمیسیون مربوطه در هیئت دولت ارجاع شد و پس از برگزاری چندین جلسه در کمیسیون علمی، تحقیقاتی و فناوری هیئت دولت در تاریخ ۱۳۹۷/۰۸/۱۳ به شماره ۵۵۵۳۷۷/ت/۱۰۶۰۸۲ رسید.	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۴۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / ث	تمامی دستگاه های اجرایی موضوع این قانون موظفند به منظور شناساندن و تکریم مفاخر و مشاهیر ایران و حمایت از نخبگان علمی، فرهنگی و هنری کشور و تکریم پیشکسوتان حوزه های مذکور و بهره گیری از توان و ظرفیت آنان برای توسعه کشور، طی مدت یک سال، برنامه های عملیاتی خود را منطبق با سند راهبردی کشور در امور نخبگان، با هماهنگی بنیاد ملی نخبگان تهیه کرده و از سال دوم اجرای قانون برنامه به مرحله اجرا درآورند.	معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور	بنیاد ملی نخبگان در سال دوم اجرای قانون مذکور، به جمع آوری گزارش عملکردی دستگاه ها در رابطه با اجرایی سازی تعهدات برنامه ای بند «ث» ماده ۶۴ پرداخته است. در این مسیر ابتدا فهرست ۴۴ دستگاه اجرایی موضوع قانون فوق الذکر احصاء و سپس اقدامات زیر انجام شد: ۱- مکاتبه رئیس بنیاد ملی نخبگان با دستگاه ها مبنی بر ارسال برنامه ها منطبق با بند «ث» ماده ۶۴ (مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۹ به شماره نامه ۹۶/۹۴۶۴۳-۲- برگزاری جلسات مشترک با حضور نمایندگان بنیاد و هر یک از دستگاه های اجرایی ۳- احصاء اقدام های ملی مرتبط با هر یک از دستگاه ها توسط بنیاد و ارسال آن برای دستگاه ۴- دریافت برنامه های عملیاتی هر یک از دستگاه های اجرایی ۵- انطباق برنامه های ارسالی دستگاه با سند راهبردی کشور در امور نخبگان و ارسال نکات اصلاحی بنیاد برای آنان ۶- دریافت دیدگاه هر یک از دستگاه های اجرایی در خصوص نکات اصلاحی، حذف موارد غیرمنطبق با سند و جمع بندی برنامه عملیاتی دستگاه ها در سال اول اجرای قانون ۱۳۹۷. از مجموع ۴۴ دستگاه اجرایی، تعهدات برنامه ای ۳۲ دستگاه اجرایی برای بنیاد ارسال و بعد از تطبیق با سند راهبردی کشور در امور نخبگان نهایی شد، ۸ دستگاه شامل جمعیت هلال احمر، مرکز پژوهش های مجلس، سازمان اوقاف و امور خیریه، بنیاد مستضعفان، وزارت اطلاعات، شهرداری تهران، وزارت ورزش و جوانان و مرکز مدیریت حوزه های علمیه برای تهیه تعهدات برنامه ای با بنیاد در تعامل قرار گرفتند.	-	-

۱۴۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / ث	بنیاد ملی نخبگان مکلف است گزارش سالانه عملکرد این بند را به کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.	معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور	گزارش اقدامات طی نامه شماره ۱۵۵۷۵/۱۱ مورخ ۹۷/۰۷/۱۱ به کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس ارائه شده است.	-	-
۲۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / ج	دولت مجاز است به منظور پیش‌تازی در اقتصاد دانش بنیان و افزایش تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، برای توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکت‌های دانش بنیان مطابق قانون بودجه سنواتی نسبت به حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضامحور مشترک با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه‌های علمیه در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به اینکه حداقل پنجاه و یک درصد (۵۱) از هزینه‌های آن را کارفرما و یا بهره‌بردار تأمین و تعهد کرده باشد، اقدام نماید.	معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور این شبکه در حال حاضر در ۲۱ کشور آسیایی، اروپایی و آمریکای لاتین به فعالیت‌های بازاریابی برای محصولات ایرانی و اطلاع‌رسانی فرصت‌های تولید صادرات محور می‌پردازد. کریدور توسعه صادرات و تبادل فناوری نیز هزینه نیروهای بازاریاب تا سقف ۵۰۰ میلیون ریال را بصورت کمک بلاعوض می‌پردازد. همچنین در راستای حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضامحور مشترک، طرح‌های کلان ملی فناوری و طرح‌های پژوهشی تقاضامحور مورد حمایت قرار می‌گیرد: در سال ۹۷ حدود ۳۸۰ طرح پیشنهادی مورد بررسی قرار گرفته ۱۶ طرح از میان آنها به تصویب رسیده و قرار داد آنها منعقد شده است. طرح‌های ملی در حوزه فناوری‌های راهبردی تقاضامحور بر مبنای رفع مسائل اساسی کشور (از قبیل سلامت، حمل‌ونقل برقی، آب، انرژی و...) با اعتباری بالغ بر ۱۲۳۷ میلیارد ریال از طریق اهرم‌سازی منابع مالی خارج از معاونت (۵۰۴ میلیارد ریال از محل اعتبارات معاونت و جذب منابع به میزان ۷۳۳ میلیارد ریال از سایر نهادها)	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۴۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					با همکاری و هماهنگی سایر وزارتخانه‌ها و ارگان‌های کشور صورت گرفته است، طرح‌های یادشده در حوزه‌های زیر می‌باشند:-حوزه حمل‌ونقل: هوایمای جت عمود پرواز استرلینگ نمونه ۵۰، موتور مینی توربوچست، الکتروموتورهای BLDC، درایو کششی با توان ۱۵۰ کیلووات-حوزه کشاورزی: بهبود پایدار عملکرد و تولید نخود در کشور:-حوزه مواد و صنایع شیمیایی: دستگاه کنتور گاز التراسونیک:-حوزه سلامت: دستگاه سونوگرافی رنگی، سیستم کاشت حلزونی شتوایی برای ناشنوایان، محیط جامد برای انتقال و نگهداری مدت‌دار میکروارگانیسم‌ها، داروی امگا۳؛ - حوزه انرژی: توربین بادی ۲۵۰ کیلووات:-حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات: نسل چهارم ربات انسان نمای ملی (سورنا۴):-حوزه آب و محیط‌زیست: سامانه نمک‌زدایی آب‌های غیرمتعارف به روش خودجوش:-سایر حوزه‌ها: دستگاه فلوپورمینگ سرد، رصدخانه ملی ایران؛ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری عملکردی در خصوص بند ج ماده ۶۴ قانون برنامه ششم توسعه اعلام نکرده است.		
۲۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ ح	سازمان مکلف است مطابق قانون بودجه سنواتی در راستای مأموریت جهاد دانشگاهی در سند نقشه جامع علمی کشور و بهره‌بردارانی از توانمندی‌های نهاد مذکور در جهت تحقق توسعه فرهنگی، علمی و فناوری و آموزشی و تسهیل اشتغال فارغ‌التحصیلان	سازمان برنامه‌وبودجه کشور	عملکرد سازمان برنامه‌وبودجه کشور در قالب قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور به این شرح است: ۱-منظور نمودن فعالیت اجرای پروژه‌های سفارشی ذیل برنامه تجاری‌سازی یافته‌های پژوهشی با پیش بینی ۷ میلیارد ریال اعتبار برای اجرای ۴۰ پروژه سفارشی. ۲- منظور نمودن فعالیت حمایت از خبرگزاری بین‌المللی قرآن و مرکز حمایت از	-	-

۱۵۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			دانشگاه‌ها با هماهنگی سایر مراجع ذی‌ربط برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام دهد.		کسب و کارهای قرآنی و فعالیت ذیل برنامه حفظ، معرفی و انتشار علم و فناوری مجموعاً با ۲۲۷۰۰ میلیون ریال اعتبار ۳- پیش‌بینی حمایت از پژوهش‌کننده‌های مهندسی ژنتیک، محیط‌زیست و زخم و ترمیم بابت هر یک با ۲۰ میلیارد ریال اعتبار ذیل ردیف سایر مراکز تحقیقاتی وابسته. ۴- منظور نمودن اعتبار برای توان‌سنجی و ارزیابی واحدها و هسته‌های دوره پیش‌رشد جمعاً به مبلغ ۵۱۵۴ میلیون ریال ذیل پارک علم و فناوری کرمانشاه و ۷۵۵ میلیون ریال برای پارک علم و فناوری البرز. همچنین تصویب ۱۰۵۹۰ میلیون ریال برای حمایت مالی از واحدها و هسته‌های یادشده در پارک کرمانشاه و ۲۴۵۰ میلیون ریال برای پارک علم و فناوری البرز. ۵- پیش‌بینی برنامه حمایت از مراکز نوآوری و فناوری با فعالیت‌های ارزیابی و کمک به ثبت اختراع و حمایت از مراکز رشد و فناوری با ۲۴۸۷ میلیون ریال اعتبار ذیل ردیف زیست پانک. ۶- بودجه جهاد دانشگاهی در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال قبل از ۲۶.۲ درصد رشد برخوردار است.		
۲۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / خ	دستگاه‌های اجرایی مجازند در راستای توسعه، انتشار و کاربست فناوری، مالکیت فکری، دانش فنی و تجهیزاتی را که در چهارچوب قرارداد با دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری دولتی ایجاد و حاصل شده است، به دانشگاه‌ها و مؤسسات یاد شده واگذار نمایند.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	در راستای تحقق این قانون، پیش‌نویس برنامه جامعی تحت عنوان بازطراحی سیاست‌نامه مالکیت فکری دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری تدوین شده است که در این برنامه محورهای کلی حاکم بر سیاست‌نامه، ساختارها و فرایندهای اجرایی مرتبط با مالکیت فکری، چارچوب تسهیم سود به منظور ایجاد انگیزه در	سایر	نیاز به شفاف‌سازی و تدوین سند حقوق مالکیت فکری برای دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و تعیین سهم مالکیت

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					محققان و مراجع رسیدگی اختلافات تعیین و به تفصیل تحلیل شده است.		
۲۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / الف	دولت مکلف است به منظور افزایش درون‌زایی اقتصاد با رعایت قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی و قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ و اصلاحات و الحاقات بعدی از تأسیس شرکت‌های دانش‌بنیان در داخل کشور با مشارکت شرکت‌های خارجی صاحب صلاحیت و دارای دانش برای طراحی، مهندسی، ساخت، نصب تجهیزات و انتقال فناوری در حوزه‌های انرژی شامل بالادستی و پایین‌دستی نفت و گاز و تبدیل نیروگاهی و اعطای تسهیلات لازم در این زمینه در قالب قوانین بودجه سنواتی حمایت نماید.	معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور	در جذب دانش و فناوری از کشورهای صاحب فناوری برنامه‌های توسعه‌ای زیر، برنامه‌ریزی شده است: ۱. همکاری با آکادمی ملی علوم چین جهت توسعه تحقیقات مشترک: به موجب تفاهم‌نامه مربوطه که با هدف ایجاد یک صندوق مشترک علمی (تحت عنوان صندوق علمی راه ابریشم) منعقد شده است در هر سال، فراخوان‌های مشترکی برای انجام پروژه‌های مشترک تحقیقاتی در حوزه‌های اولویت‌دار فناوری برای کشورمان اعلام می‌گردد که ارزش حمایت‌های معاونت برای دوره ۳ ساله اول حدود ۱۰۰ میلیارد ریال می‌باشد. در حال حاضر، این تفاهم، چهارمین سال اجرای خود را پشت سر می‌گذارد و نزدیک به ۲۰ طرح مشترک فناورانه توسط هر دو طرف در این قالب حمایت مالی و اجرا شده است. از این ۲۰ طرح، تعداد ۸ طرح مربوط به حوزه انرژی بوده و ۲۳۶ شرکت در حوزه انرژی در کشور فعال می‌باشند. ۲. همکاری با وزارت علوم و فناوری چین در خصوص حمایت مالی از پروژه‌های مشترک فناورانه: در ابتدای سال ۲۰۱۸ میلادی برای حمایت مالی از پروژه‌های مشترک فناورانه بین انستیتوها و شرکت‌های دانش‌بنیان تفاهم‌نامه‌ای منعقد شد نمودند و پنج پروژه فناورانه مورد حمایت قرار خواهد گرفت. رقم تقریبی حمایت معاونت علمی از این برنامه برای مدت سه سال حدود ۱۱۰ میلیارد ریال می‌باشد.	-	-

۱۵۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / الف / تبصره	شرکت‌هایی که تحت عنوان انتقال فناوری با طرف ایرانی قرارداد منعقد می‌نمایند باید شرکتی دانش‌بنیان با حداقل پنجاه و یک (۵۱) سهم متخصصان و سرمایه‌گذاران ایرانی در داخل کشور برای این منظور به ثبت برسانند تا از طریق رشد فناوری در گذر تغییرات زمان، بومی گردد.	معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور	تاکنون ۲۰ شرکت دانش‌بنیان با مشارکت ۳۳ شرکت خارجی احراز صلاحیت شده‌اند	-	-
۳۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / ث	دولت موظف است با تشویق خیرین و واقفین و رفع موانع موجود، به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید تا سهم وقف و خیریه از تأمین مالی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فناوری افزایش یابد.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	به منظور تشویق خیرین و واقفینی که در حوزه تأمین مالی مراکز و مؤسسات پژوهشی اقدام می‌کنند در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور طرح تملک دارائی‌های سرمایه‌ای به شماره ۱۸۰۴۰۱۴۰۰۳ با عنوان کمک به تکمیل فضاهای پژوهشی که حداقل ۵۰ درصد اعتبار آنها از طریق خیرین یا سایر منابع تأمین شده باشد منظور شده است. در قالب طرح یاد شده ۲ پروژه با مشخصات زیر تأمین اعتبار شده است: ۱- مرکز رشد واحدهای فناور شهیمیزاد پارک علم و فناوری استان سمنان با ۲۵ میلیارد ریال تأمین مالی از جانب خیر. در قالب این پروژه در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۳ میلیارد ریال اعتبار مصوب شده و ۶/۸ میلیارد ریال در سال‌های قبل پرداخت شده است. ۲- تکمیل ساختمان چندمنظوره پارک علم و فناوری مازندران با ۴ میلیارد ریال تأمین مالی از جانب خیر. در قالب این پروژه در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۸ میلیارد ریال توسط دولت اعتبار مصوب شده است. ایجاد بستری مناسب برای بنیادهای خیرین جدید در دانشگاه‌ها - تقویت بنیادهای خیرین موجود در	-	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۵۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					دانشگاه‌ها - تشویق خیرین به سرمایه‌گذاری در دانشگاه‌ها علاوه بر ساخت‌وساز برای امور علم و فناوری و مراکز رشد - تشکیل مجامع تقدیر از خیرین و تقویت دانشگاه‌ها به برگزاری جلسات تقدیر از خیرین و حضور ستاد خیرین وزارت در آن مجامع - توسعه منابع مالی از طریق تنوع‌بخشی و بهره‌گیری از منابع جدید نظیر وام، کمک خیرین یا وقف کنندگان و استفاده از ظرفیت دانش‌آموختگان مؤسسه در سال ۱۳۹۷. اقدامات اعلام شده توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری عمدتاً به تقویت بنیادهای خیرین موجود در دانشگاه‌ها و ایجاد بسترهای همکاری، تشکیل مجامع تقدیر از خیرین مربوط می‌شود. آماری که تا زمان تهیه این گزارش از عملکرد خیرین و واقفین در حوزه پارک‌های علم و فناوری در سال ۱۳۹۷ ارائه شده است نشان‌دهنده اقبال قابل توجه و افزایشی خیرین در این حوزه است. تأمین زمین و تأمین مالی ۱۷۰ میلیارد ریال برای مرکز رشد شهmirزاد، چشم‌پوشی از سود حدود ۱۵۰ میلیارد ریالی در پروژه ساخت برج فناوری شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، حمایت بنیاد برکت به میزان ۳۵ میلیارد ریال تسهیلات به واحدهای فناور استان چهارمحال و بختیاری، خاک‌برداری زمین ۳۰ هکتاری پارک رشت توسط خیرین استان، تأمین مالی ۱۱ میلیارد ریال توسط خیرین استان مازندران برای اجاره ساختمان مرکز رشد جامع ساری (به مبلغ ۴۸۰ میلیون ریال) و ۱۰ میلیارد و ۶۰۰ میلیون ریال برای کمک به خرید		

۱۵۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					ساختمان خیابان جمهوری شهرستان ساری از اقداماتی است که اعلام شده است. به منظور محاسبه هزینه‌های خیرین به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی، پیش‌نویس دستورالعمل لازم با مشارکت وزرای علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش‌وپرورش و اقتصاد و دارایی در دست تهیه است که پس از تأیید و تصویب مورد عمل قرار خواهد گرفت.		
۳۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / ث	خیرینی که طرح‌هایی را برای حمایت و توسعه آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری‌های فناورانه به انجام برسانند، مشمول مزایا و حمایت‌های مربوط به خیرین مدرسه‌ساز خواهند شد.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	در راستای اجرای ماده ۱۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم، امور خیرین وزارت نسبت به تهیه پیش‌نویس دستورالعمل مربوطه اقدام نموده تا پس از تصویب و تأیید چهار وزیر ذی‌ربط شامل وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش‌وپرورش و اقتصاد و دارایی، مورد بهره‌برداری بنیادهای خیرین که برای احداث و توسعه فضاهای آموزشی، پژوهشی و فناوری فعالیت می‌کنند، قرار گیرد.	-	-
۳۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / ث	در دوره‌ای که اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی برای احداث، توسعه و تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی و کمک آموزشی، پژوهشی، ورزشی و خدمات رفاهی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی هزینه نمایند این هزینه‌ها به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی مورد محاسبه قرار گیرد.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	خیرین حوزه پژوهش برای برخورداری از مزایا و حمایت‌های مربوط به خیرین مدرسه‌ساز، به مراجع ذی‌ربط معرفی شده‌اند.	-	-

مأخذ: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، سازمان برنامه‌وبودجه

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

شاخص‌ها و متغیرهای در نظر گرفته شده در قالب اهداف کمی، بر اساس مدل توافق شده برای نظام نوآوری ایران و به منظور توصیف و تحلیل اهداف کلی، راهبردها و سیاست‌های بخش علم و فناوری و رصد میزان تحقق آن طی زمان، در نظر گرفته شده‌اند. به طور کلی شاخص‌های بخش علم و فناوری طیفی از شاخص‌ها شامل شاخص‌های ورودی، فرایندی، خروجی و پیامدی را در برمی‌گیرند. متغیرهای ورودی این حوزه عبارتند از منابع مالی، استعدادها و نیروی انسانی و زیرساخت‌ها. انجام پژوهش‌ها و تحقیقات، جذب، انتقال و نشر فناوری فرایندهای اجرایی و ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان، ارائه محصولات و خدمات جدید، مشاغل جدید و بازارهای جدید، از جمله متغیرهای خروجی در این حوزه محسوب می‌شوند.

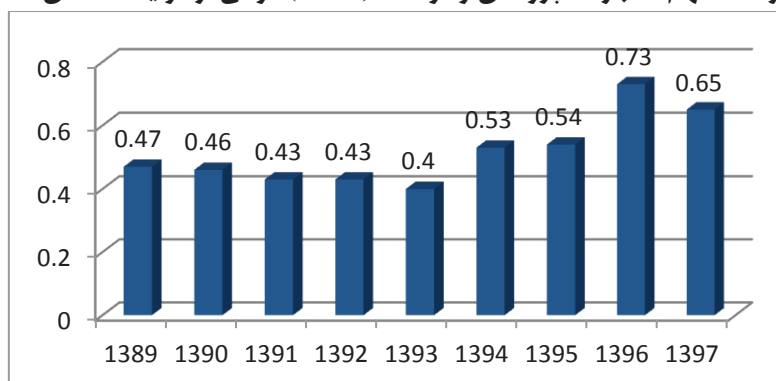
در برنامه‌های توسعه‌ای قبلی، بخش قابل توجهی از اهداف کمی بخش پژوهش از شاخص‌های ورودی تشکیل شده بودند. این امر هرچند موجبات سهولت اندازه‌گیری و گزارش‌دهی را فراهم می‌کرد اما به ترویج کمیت‌گرایی در علم و فناوری دامن می‌زد. از اینرو در برنامه ششم توسعه، هدف‌گذاری‌های انجام شده این بخش به سمت شاخص‌های کیفی که خروجی و تأثیرات بخش علم و فناوری بر بخش‌های دیگر را مدنظر قرار می‌دهند، تغییر جهت یافته است. شاخص تعداد پژوهشگران به یک میلیون نفر جمعیت، سهم اعتبارات پژوهش و فناوری بخش دولتی از تولید ناخالص داخلی، رتبه تولید کمی مقالات در دنیا، تعداد مقالات نمایه شده در پایگاه استنادی جهان اسلام (ISC) و سرانه سالانه مقالات SCOPUS به تعداد اعضای هیأت علمی تمام وقت، از شاخص‌های ورودی و فرآیندی در این بخش به شمار می‌روند. شاخص هersh، سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی، رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه، درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات صنعتی، در زمره شاخص‌های کیفی و پیامدی این حوزه محسوب می‌شوند.

از مهم‌ترین متغیرهای ورودی در بخش علم و فناوری، میزان منابع مالی این بخش و تعداد پژوهشگران به یک میلیون نفر جمعیت می‌باشد. این دو متغیر اهتمام سیاست‌گذاران، مدیران و نیز مسئولان به این حوزه و همچنین توان علمی و اجرایی بالقوه کشور را نشان می‌دهد. بر اساس اهداف کمی برنامه ششم توسعه کشور، پیش‌بینی شده تعداد پژوهشگران به یک میلیون نفر جمعیت در سال ۱۳۹۷ به ۲۰۹۲ نفر برسد. عملکرد این شاخص تعداد ۲۷۴۲ پژوهشگر به

ازای یک میلیون نفر جمعیت بوده است که حدود ۳۰ درصد بیش از میزان هدف‌گذاری شده است. گسترش تحصیلات تکمیلی، افزایش تعداد فارغ‌التحصیلان این دوره‌ها و نیز گسترش مراکز پژوهشی از عوامل مؤثر در تحقق این شاخص به شمار می‌روند.

بر اساس اهداف برنامه ششم توسعه کشور شاخص سهم اعتبارات پژوهش و فناوری بخش دولتی در سال ۱۳۹۷ باید به ۱.۱۵ درصد از تولید ناخالص داخلی (GDP) می‌رسید. سهم اعتبارات مصوب پژوهش و فناوری بر حسب محاسبات سازمان برنامه‌وبودجه کشور، معادل ۰.۶۵ درصد بوده است. به این ترتیب میزان تحقق این شاخص در سال ۱۳۹۷ حدود ۵۶.۵ درصد میزان هدف است. همانطور که ملاحظه می‌شود میزان این شاخص با تغییرات سینوسی از سال ۱۳۹۵ تا پایان سال ۱۳۹۷ از ۰.۵۴ درصد به ۰.۷۳ درصد افزایش و مجدداً به ۰.۶۵ درصد کاهش یافته است که از یک طرف دلالت بر محدودیت‌های اعتباری دارد و از طرف دیگر نیز نشان‌دهنده رشد تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری بیش از میزان افزایش اعتبارات بخش است، به اندازه‌ای که شکاف موجود بین هدف و عملکرد را به وجود آورده است. یکی از دلایل عدم تحقق این شاخص اجرایی نشدن برخی از ظرفیت‌های قانونی پیش‌بینی شده برای تأمین مالی بخش پژوهش و فناوری از جمله بند (پ) ماده (۶۴) قانون برنامه ششم توسعه، مبنی بر هزینه کردن ۳ درصد از سود قابل تقسیم سال قبل شرکت‌های دولتی برای امور تحقیقات و توسعه فناوری، به دلیل پیچیدگی‌های فنی آیین‌نامه یادشده و طولانی شدن فرایند تصویب آن است (لازم به ذکر است آیین‌نامه یادشده به شماره ۱۵۰۶۹۹ در تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۱ به تصویب هیأت وزیران رسیده است).

نمودار ۱- سهم اعتبارات پژوهش و توسعه (R&D) دولتی از تولید ناخالص داخلی

منبع: محاسبات سازمان برنامه و بودجه کشور

در سال ۱۳۹۷، درصد تعداد مقالات مشترک با محققان خارجی به ۲۵ درصد از کل مقالات رسیده است. همچنین تعداد ۳۶ نشریه ایرانی در پایگاه بین‌المللی علم و دارای ضریب تأثیر نمایه شده است. در سال یادشده ایران رتبه ۱۶ تولید کمی مقالات در دنیا را کسب کرده است. سرانه سالانه مقالات هریک از اعضای هیأت علمی تمام وقت در SCOPUS معادل ۰.۷ مقاله بوده است. عملکرد تمامی این شاخص‌ها کمتر از هدف‌گذاری انجام شده در قانون برنامه ششم توسعه می‌باشد و نشان‌دهنده تأثیر تحولات بین‌المللی در عرصه‌های سیاسی و اقتصادی و در نتیجه کاهش تعاملات علمی در تحقق پیش‌بینی‌های انجام شده است. تعداد مقالات نمایه شده در پایگاه استنادی جهان اسلام (ISC) تا سال ۱۳۹۷ معادل ۳۸۶۰۴۶ مقاله بوده که تقریباً معادل میزان هدف‌گذاری شده است (تحقق ۹۸.۸ درصدی میزان هدف) لازم به ذکر است عملکرد ارائه شده، آمار تجمعی تعداد مقاله‌های نمایه شده در این پایگاه را نشان می‌دهد و خالص تعداد مقالات نمایه شده در سال ۱۳۹۷ معادل ۴۳۹۸۶ مقاله بوده که از خالص تعداد مقالات سال گذشته (به تعداد ۴۸۸۶۶ مقاله) کاهش ۱۰ درصدی داشته است.

شاخص هرش یا H-Index یکی از متغیرهای مهم در تعیین کیفیت تولید علم است و به بیان دیگر جهت ارزیابی عملکرد کمی پژوهشگران، دانشگاه‌ها و کشورها استفاده می‌شود. شاخص هرش به صورت همزمان کمیت تعداد مقالات و نیز کیفیت آنها با توجه به میزان اثرگذاری آنها را بر اساس شاخص استنادهای دریافتی محاسبه می‌کند. ایران در سال ۱۳۹۷ توانسته است رتبه قبلی خود را یک پله افزایش داده و در جایگاه ۴۱ جهان قرار گیرد. با در نظر گرفتن ثابت بودن جایگاه ایران در این شاخص در طی سال‌های گذشته، مشخص می‌شود علیرغم رشد و توسعه فعالیت‌های پژوهشی در کشورهای دیگر، پژوهشگران ایرانی توانسته‌اند با ارتقای کیفی عملکرد پژوهشی خود، به ارتقای جایگاه ایران کمک کنند.

در برنامه ششم توسعه پیش‌بینی شده بود تعداد ثبت اختراعات و ابداعات ایران در مراجع بین‌المللی به ۳۹ برسد در حالی که در سال گذشته تعداد ۱۲۱ اختراع و ابداع در مراجع بین‌المللی به ثبت رسیده است. عملکرد معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور در حمایت از ثبت پتنت با استقرار واحدهای فعال در حوزه مالکیت فکری، در قالب یک مجموعه متمرکز در قانون پتنت ایران اصلی‌ترین عامل بهبود این شاخص به شمار می‌رود.

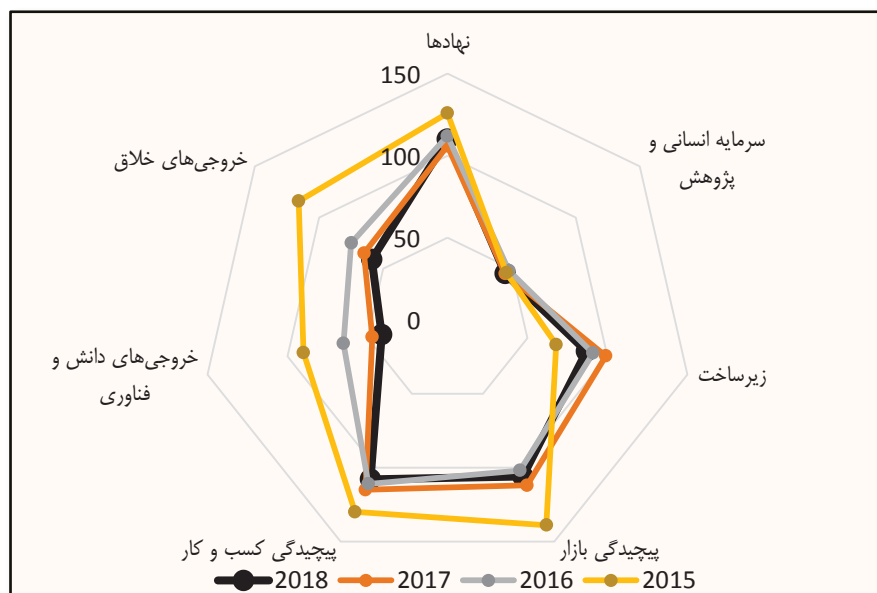
در قانون برنامه ششم توسعه سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی معادل ۲.۵ درصد پیش‌بینی شده است در حالی که عملکرد این شاخص ۴.۸ درصد و تقریباً دو برابر میزان هدف‌گذاری شده است. البته باید در نظر داشت محاسبه این شاخص در کشور با محدودیت‌هایی روبرو است. اولاً اجماع روی مصادیق کدهای HS فناوری متوسط و بالا وجود ندارد همچنین در خصوص مصادیق کدهای آیسیک فناوری متوسط و بالا اتفاق نظر وجود ندارد. ثانیاً آمارهای تفکیکی صادرات و آمارهای تفکیکی تولید در کشور به روز نیستند. لازم به ذکر است اقدامات لازم برای بازنگری در کدهای یادشده در دستور کار کمیسیون مربوطه در هیأت دولت قرار دارد.

طبق گزارش سالانه شاخص جهانی نوآوری (سازمان جهانی مالکیت فکری) کشور ایران در سال ۱۳۹۷ در میان کشورهای منطقه رتبه ۱۱ را در صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات به دست آورده است. در حالی که هدف‌گذاری انجام شده در این خصوص رتبه ۵ منطقه را برای ایران نشان می‌دهد. باید توجه داشت کاهش رتبه دو پله‌ای این شاخص در مقایسه با عملکرد سال گذشته نشان‌دهنده کاهش صادرات محصولات با فناوری بالا و افزایش خام فروشی به منظور افزایش صادرات است همچنین بر موفقیت سایر کشورهای منطقه در زمینه صادرات محصولات با فناوری دلالت دارد.

به همین ترتیب ۳۰ درصد کل محصولات صنعتی ایران را محصولات با فناوری متوسط به بالا تشکیل داده‌اند در حالی که طبق هدف‌گذاری برنامه ششم توسعه این سهم می‌بایست به ۴۲ درصد افزایش می‌یافت. محدودیت‌های اطلاعاتی و کامل نبودن داده‌ها و اطلاعات آماری یکی از عوامل ارزیابی پایین این شاخص و مقدار آن از میزان هدف‌گذاری شده می‌باشد.

در سند تفصیلی علم و فناوری، رتبه ایران در شاخص جهانی نوآوری به عنوان یکی از اهداف کمی سند تفصیلی درج شده است. میزان هدف‌گذاری شده برای ایران در سال ۱۳۹۷ کسب رتبه ۷۶ بوده است. بر اساس گزارش جهانی نوآوری ایران در سال ۲۰۱۸ با کسب ۳۳.۶ امتیاز بر سکوی ۶۵ جهان ایستاده و جایگاه خود را نسبت به سال قبل ۱۰ پله بهبود بخشیده است و از این لحاظ، ایران در بین ۳ کشور با بالاترین رشد رتبه در دنیا قرار گرفته است.

نمودار ۲- مقایسه رتبه کشور در ابعاد هفت گانه شاخص جهانی نوآوری

وضعیت کشور در شاخص جهان نوآوری (GII) از منظر رتبه و امتیاز زیرشاخص‌ها و مؤلفه‌های اصلی شاخص یاد شده طی سه سال اخیر در جدول (۲) نشان داده شده است.

جدول ۲- رتبه و امتیاز ایران در شاخص جهانی نوآوری (GII) به تفکیک زیرشاخص‌ها و مؤلفه‌های اصلی طی سه سال اخیر

ردیف	شرح	امتیاز ۲۰۱۶	رتبه ۲۰۱۶	امتیاز ۲۰۱۷	رتبه ۲۰۱۷	امتیاز ۲۰۱۸	رتبه ۲۰۱۸	تغییر رتبه ۲۰۱۶ به ۲۰۱۷	تغییر رتبه ۲۰۱۷ به ۲۰۱۸
۱	وضعیت کل کشور	۳۰.۵	۷۸	۳۲.۱	۷۵	۳۳.۶۴	۶۵	+۳	+۱۰
۲	وضعیت کل خروجی‌ها	۲۵.۳	۷۲	۲۸.۵	۵۷	۳۰.۱۶	۴۶	+۱۵	+۱۱
۳	وضعیت کل ورودی‌ها	۳۵.۷	۹۰	۳۵.۷	۹۸	۳۶.۷۱	۹۳	-۸	+۵
۴	کارایی نوآوری (حاصل امتیاز خروجی تقسیم بر ورودی)	۰.۷	۵۱*	۰.۸	۱۶*	۰.۸۲	۱۱	+۳۵	+۵
۵	نهاده‌ها	۴۵.۹	۱۱۲	۴۶.۶	۱۰۶	۴۸.۳	۱۱۰	+۶	-۴
۶	سرمایه انسانی و پژوهش	۳۶.۹	۴۸*	۳۷.۵	۴۵	۳۶.۷	۴۵	+۳	-
۷	زیرساخت	۳۶.۷	۹۱	۳۶.۲	۹۹	۳۸.۳	۸۷	-۸	+۱۲

۱۶۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	شرح	امتیاز ۲۰۱۶	رتبه ۲۰۱۶	امتیاز ۲۰۱۷	رتبه ۲۰۱۷	امتیاز ۲۰۱۸	رتبه ۲۰۱۸	تغییر رتبه به ۲۰۱۶	تغییر رتبه به ۲۰۱۷
۸	پیچیدگی بازار	۳۶.۲	۱۰۲	۳۵.۵	۱۱۲	۳۸.۳	۱۰۶	-۱۰	+۶
۹	پیچیدگی کسب و کار	۲۲.۸	۱۱۱	۲۲.۸	۱۱۵	۲۱.۹	۱۰۸	-۴	+۷
۱۰	خروجی‌های دانش و فناوری	۲۴	۶۵	۲۶.۷	۴۷	۳۰.۸	۴۱	+۱۸	+۶
۱۱	خروجی‌های خلاق	۲۶.۷	۷۵	۳۰.۲	۶۵	۲۹.۵	۵۹	+۱۰	+۶

مأخذ: گزارش جهانی نوآوری سال ۲۰۱۸

بررسی مؤلفه‌های شاخص یاد شده نشان می‌دهد، در طول سه سال گذشته، خروجی‌های نوآوری به طور چشمگیری بهبود یافته و ایران جایگاه ۴۶ دنیا را در سال ۲۰۱۸ به خود اختصاص داده است در حالی که در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۶ به ترتیب در جایگاه ۵۷ و ۷۲ قرار گرفته بود. این امر حاکی از بهبود قابل توجه ۲۶ رتبه‌ای در خروجی‌های کشور طی سه سال اخیر می‌باشد. لازم به ذکر است که در سال ۲۰۱۸ در مقایسه با سال ۲۰۱۷ وضعیت ایران در ورودی‌ها ۵ رتبه بهبود یافته و در شاخص‌های ورودی کشور در رتبه ۹۳ قرار دارد. این شکاف در حال افزایش بین خروجی‌ها و ورودی‌های نوآوری موجب شده کارایی نوآوری در ایران (حاصل تقسیم امتیاز شاخص‌های خروجی به شاخص‌های ورودی) با روندی مثبت از رتبه ۵۱ در سال ۲۰۱۶ به رتبه ۱۱ جهان در سال ۲۰۱۸ بهبود یابد.

جدول ۳- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	سرانه سالانه مقالات به SCOPUS به هیأت علمی تمام‌وقت	نفر/مقاله	۰.۶۶	۰.۶۴	۰.۷۲	۰.۷	۹۷.۲۲	۲.۹۹	-	-
۲	شاخص هرش در جهان	رتبه	۴۲	۴۲	۴۲	۴۱	۱۰۲.۴۴	۱.۲	-	-
۳	تعداد نشریات ایرانی نمایه شده در پایگاه بین‌المللی علم و دارای ضریب تأثیر	نشریه	۴۲	۵۰	۵۵	۳۶	۶۵.۴۵	۷.۴۲-	اعمال تحریم و موانع خارجی	-

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و.../ فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۶۱

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۴	تعداد پژوهشگران به یک میلیون نفر جمعیت	نفر	۲,۶۸۳	۲,۷۶۰	۲,۰۹۲	۲,۷۴۲	۱۳۱.۰۷	۱.۰۹	-	-
۵	تعداد اختراعات و ابداعات ثبت شده در سال در مراجع بین‌المللی	تعداد اختراع	۱۰۰	۱۱۴	۳۹	۱۲۱	۳۱۰.۲۶	۱۰	-	-
۶	درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات صنعتی	درصد	۳۵.۵	۳۱	۴۲	۳۰	۷۱.۴۳	-	اعمال تحریم و موانع خارجی است	میزان تولید محصولات با فناوری متوسط به بالا به دلیل محدودیت‌های بین‌المللی کاهش یافته است
۷	درصد تعداد مقالات مشترک با محققان خارجی از کل	درصد	۲۲.۲	۲۵	۲۷	۲۴.۹۴	۹۲.۳۷	-	-	-
۸	سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی	درصد	۴.۸	۴.۸	۲.۵	۴.۸	۱۹۲	۰	-	-
۹	رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه	رتبه	۷	۹	۵	۱۱	۴۵.۴۵	۲۵.۳۶-	سایر	کاهش صادرات محصولات با فناوری بالا و افزایش خام فروشی به منظور افزایش صادرات، موفقیت سایر کشورهای منطقه در زمینه صادرات محصولات با فناوری بالا
۱۰	تعداد مقالات نمایه شده در پایگاه استنادی جهان اسلام (ISC))	مقاله	۳۹۳,۱۹۴	۳۴۲,۰۶۰	۳۹۰,۶۲۵	۳۸۶,۰۴۶	۹۸۸۳	۱۴.۷۵	-	-
۱۱	رتبه تولید کمی مقالات در دنیا	رتبه	۱۵	۱۵	۱۴	۱۶	۱۱۴.۲۹	۳.۲۸	-	-
۱۲	سهم اعتبارات پژوهش و فناوری بخش دولتی از تولید ناخالص داخلی	درصد	۰.۵۴	۰.۷۳	۱.۱۵	۰.۶۵	۵۶.۵۲	-	سایر	رشد پایه بودجه عمومی بیش از اعتبارات بخش پژوهش و محدودیت‌های اعتباری

مأخذ: معاونت علمی، فناوری رئیس‌جمهور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، امور آموزش عالی، تحقیقات و فناوری سازمان برنامه و بودجه کشور

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

در قالب نظام طبقه‌بندی هزینه‌های دولت که از سال ۱۳۹۵ در راستای اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد مورد بازنگری قرار گرفت در هریک از امور ده‌گانه، یک فصل تحقیق و توسعه و در امور آموزش و پژوهش، علاوه بر فصل تحقیق و توسعه مرتبط با امور، دو فصل «پژوهش‌های پایه‌ای» و «پژوهش‌های توسعه‌ای» پیش‌بینی و منظور شده است. به این ترتیب در نظام جدید طبقه‌بندی هزینه‌های دولت، در مجموع ۱۲ فصل مرتبط با پژوهش منظور شده که ذیل هرکدام برنامه، فعالیت و طرح و پروژه مرتبط با این حوزه در نظر گرفته شده است. اعتبارات ملی مصوب بخش پژوهش و فناوری بر حسب فصل‌های تحقیق و توسعه در جدول شماره (۴) آمده است. اعتبارات ملی مصوب و میزان تخصیص مربوط به آن بر حسب برنامه‌های مرتبط با این فصول در جدول (۵) نمایش داده شده است.

جدول ۴- اعتبارات مصوب پژوهش و فناوری از برنامه‌های مرتبط با فصل‌های تحقیق و توسعه در امور ده‌گانه (اعتبارات ملی)

(میلیون ریال)

کد	عنوان	مصوب سال ۱۳۹۷			
		هزینه‌ای	اختصاصی	تملک	منفرقه
۱۰۰۴۰۰۰	فصل تحقیق و توسعه در امور خدمات عمومی	۱۲۳۳۵۶۱	۱۰۳۰۰۰	۱۵۰۲۵۰۰	۴۹۷۵۰
۱۱۰۳۰۰۰	فصل تحقیق و توسعه در امور دفاعی و امنیتی	۳۳۳۷۳۲۵	۶۲۱۰۰۰	۰	۰
۱۲۰۲۰۰۰	فصل تحقیق و توسعه در امور قضایی	۶۰۰۳۵	۴۰۰۰	۵۲۰۰۰	۱۹۱۹۱
۱۳۱۰۰۰۰	فصل تحقیق و توسعه در امور اقتصادی	۷۵۳۹۷۱۸	۴۰۲۱۰۳۲	۱۰۷۴۲۰۰	۱۳۸۶۴۰
۱۴۰۵۰۰۰	فصل تحقیق و توسعه در امور محیط‌زیست	۱۱۹۴۹۱	۴۵۰۰۰	۹۰۰۰۰	۱۰۰۰۰
۱۵۰۴۰۰۰	فصل تحقیق و توسعه در امور مسکن، عمران شهری و روستایی	۱۹۷۶۰۳	۴۲۹۷۲۴	۴۰۰۰۰۰	۱۳۹۱۱۴
۱۶۰۳۰۰۰	فصل تحقیق و توسعه در امور سلامت	۴۵۰۷۰۸۲	۲۲۹۳۶۴۴	۰	۱۳۰۵۰۰
۱۷۰۸۰۰۰	فصل تحقیق و توسعه در امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری	۲۲۰۶۵۰۳	۷۶۶۰۰	۱۳۹۹۲	۰
۱۸۰۴۰۰۰	فصل پژوهش‌های پایه	۱۱۷۹۷۸۲۷	۱۵۰۰۷۳۲	۳۱۹۱۵۰	۱۳۴۱۰۰
۱۸۰۵۰۰۰	فصل پژوهش‌های توسعه‌ای	۱۹۱۸۱۷۹۵	۶۱۹۹۸۰۵	۲۰۱۳۲۰۳	۳۰۴۳۴۰

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و... / فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۶۳

کد	عنوان	مصوب سال ۱۳۹۷			
		هزینه‌ای	اختصاصی	تملک	متفرقه
۱۸۰۶۰۰۰	فصل تحقیق و توسعه در امور آموزش و پژوهش	۱۶۷۵۳۳۴	۹۴۱۸۴۶	۱۷۳۲۵۶	۰
۱۹۰۵۰۰۰	فصل تحقیق و توسعه در امور رفاه اجتماعی	۶۱۱۴۵	۳۸۰۰۰	۰	۰
	جمع فصول مرتبط با تحقیق و توسعه	۵۱۹۴۷۴۱۹	۱۶۳۷۴۳۸۳	۵۶۳۷۴۰۱	۸۱۵۵۳۵
	جمع امور ده‌گانه	۲۴۴۲۳۴۴۱۰۴	۵۵۷۶۵۸۵۱۹	۲۳۴۸۵۰۱۶۵	۲۵۲۲۳۴۸۴۴
	سهم فصول مرتبط با تحقیق و توسعه از امور ده‌گانه (درصد)	۲۰.۱	۲.۹	۲.۴	۳.۲
					۲۰.۱

– مجموع اعتبارات مصوب ملی فصول دوازده‌گانه پژوهشی در سال ۱۳۹۷ حدود ۷۴.۷ هزار میلیارد ریال است که معادل ۲ درصد از کل اعتبارات فصول ده‌گانه است.

– از مجموع اعتبارات مصوب فصول دوازده‌گانه پژوهشی، ۶۹.۶ درصد در قالب اعتبارات هزینه‌ای، ۲۱.۸ درصد اعتبارات درآمد اختصاصی و ۷.۵ درصد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و ۱.۱ درصد اعتبارات متفرقه منظور شده است.

– دو فصل «پژوهش‌های توسعه‌ای» و «پژوهش‌های پایه» بیش‌ترین اعتبار را در میان فصل‌های دوازده‌گانه به خود اختصاص داده‌اند. بعد از این دو فصل، فصل تحقیق و توسعه در امور اقتصادی دارای بیش‌ترین اعتبار است. کم‌ترین اعتبار تحقیق و توسعه در فصل تحقیق و توسعه در امور رفاه اجتماعی منظور شده است.

علاوه بر اعتبارات فصول دوازده‌گانه پژوهشی، اعتباراتی از محل ردیف‌های متفرقه، شرکت‌های دولتی بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، اعتبارات مرتبط با سایر احکام قانونی مانند ماده ۵۶ قانون الحاق (۲) و نیز اعتبارات پژوهشی منظور شده در قالب امور و برنامه‌های غیرمرتبط برای بخش پژوهش مصوب می‌شود که اطلاعاتی از میزان اعتبارات تخصیص یافته و پرداختی آن‌ها تا زمان تهیه این گزارش در دسترس نیست، لذا برای رعایت وحدت رویه، در این قسمت میزان اعتبارات مصوب بخش پژوهش گزارش خواهد شد. مجموع اعتبارات مصوب بخش پژوهش از محل اعتبارات دولتی در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ با در نظر گرفتن فرضیه‌های زیر، محاسبه شده است.

- در روش محاسبه هزینه‌های تحقیقات در بودجه عمومی با توجه به دستورالعمل بین‌المللی فراسکاتی و سهم حدود ۵۰ درصدی واحدهای دکتری و ارشد در تحقیق پایان‌نامه و سهم ۱۰۰ درصدی آن در دوره دکتری پژوهش محور، به طور متوسط ۴۰ درصد اعتبار این برنامه‌ها برای تحقیق و توسعه محاسبه شده است.

- از آنجا که بخشی از درآمد اختصاصی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی از محل اعتبارات پژوهشی سایر دستگاه‌ها تأمین اعتبار می‌شود، لذا برای اجتناب از تکرار، اعتبار درآمد اختصاصی به میزان نصف اعتبار پیش‌بینی شده مورد محاسبه قرار گرفته است.

- اعتبار فعالیت‌های غیرمرتبط با پژوهش، از اعتبار برنامه‌های تحقیقاتی کسر شده است.

- اعتبار فعالیت‌های تحقیقاتی از برنامه‌ها و فصول غیرتحقیقاتی، احصا و در گزارش منظور شده است.

- از آنجا که اعتبارات پژوهشی از محل اعتبارات بودجه عمومی دولت، در قالب بیش از ۴۰ برنامه و چندین ردیف متفرقه بودجه‌ای منظور می‌شوند و عناوین این برنامه‌ها و ردیف‌ها ثابت نبوده و در قوانین بودجه سنواتی دچار تغییر و اصلاح می‌شوند، لذا مجموع اعتبارات مصوب پژوهشی کلیه برنامه‌ها و ردیف‌های مربوط به صورت یکجا ارائه شده است.

جدول ۵- اعتبارات مصوب تحقیقاتی از بودجه کل کشور در سال ۱۳۹۷

(میلیون ریال)

قانون بودجه سال ۱۳۹۷				عنوان
جمع	تملك سرمایه‌ای	اختصاصی	هزینه‌ای	
۲۴۷۸۶۱۳۵		۲۸۳۶۰۷۴	۲۱۹۵۰۰۶۱	تحقیق در دکتری تخصصی و کارشناسی ارشد
۶۵۹۳۰۱۴۰	۵۹۹۵۵۷۵	۸۱۷۵۴۷۸	۵۱۷۵۹۰۸۷	برنامه‌های تحقیقاتی
۱۵۷۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۰	۷۰۰۰	ردیف‌های متفرقه
۱۶۰۳۶۶۳۴		۱۰۴۰۰	۱۶۰۲۶۲۳۴	فعالیت‌های تحقیقاتی برنامه‌های غیر تحقیقاتی
۱۱۸۰۸۲۱۸			۱۱۸۰۸۲۱۸	اعتبارات تحقیقاتی موضوع ماده ۵۶ قانون تنظیم ۲
۱۱۸۷۱۸۱۲۷	۶۱۴۵۵۷۵	۱۱۰۲۱۹۵۲	۱۰۱۵۵۰۶۰۰	اعتبارات تحقیقاتی از محل بودجه عمومی
۲۰۶۷				نسبت تحقیقات از بودجه عمومی به کل بودجه عمومی

قانون بودجه سال ۱۳۹۷				عنوان
هزینه‌ای	اختصاصی	تملک سرمایه‌ای	جمع	
۰.۵۸				نسبت تحقیقات از بودجه عمومی به تولید ناخالص داخلی (GDP)
۱۱۷۲۰۳۵۲				اعتبارات تحقیقاتی شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی
۱۳۰۴۳۸۴۷۹				اعتبارات تحقیقاتی بودجه کل کشور
۰.۶۵				نسبت اعتبارات تحقیقاتی بودجه کل کشور به تولید ناخالص داخلی (GDP)

برآورد تولید ناخالص داخلی سال ۱۳۹۷ (۲۰۲۱۷۷۹۰)

- در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ مجموع اعتبارات مصوب بخش پژوهش از محل بودجه کل کشور، شامل اعتبارات پژوهش از محل بودجه عمومی دولت (شامل اعتبارات هزینه‌ای، درآمد اختصاصی و تملک برنامه‌های عملیاتی مربوط، ردیف‌های متفرقه و سایر ردیف‌ها) و اعتبارات موضوع ماده ۵۶ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی (۲) معادل ۱۱۸.۷ هزار میلیارد ریال است که نسبت به میزان مشابه در سال قبل به میزان ۱۰۵ هزار میلیارد ریال و معادل ۱۳ درصد رشد داشته است. به این ترتیب ۲۶۷ درصد از کل بودجه عمومی برای بخش پژوهش و فناوری اختصاص یافته است. این اعتبارات معادل ۰.۵۸ درصد از تولید ناخالص داخلی (GDP) بوده است.

- با احتساب اعتبارات پژوهشی منظور شده برای شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی، مجموع اعتبارات پژوهش و فناوری به ۱۳۰ هزار و ۴۳۸ میلیارد ریال بالغ شده که معادل ۰.۶۵ درصد از تولید ناخالص داخلی (GDP) می‌باشد.

- از مجموع اعتبارات مصوب بخش پژوهش در سال ۱۳۹۷ معادل ۹ درصد (۱۱.۷ هزار میلیارد ریال) مربوط به هزینه‌های پژوهشی منظور شده ذیل شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت است. از مجموع اعتبارات مصوب بخش پژوهش ۵ درصد در قالب اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و ۹ درصد به صورت درآمدهای اختصاصی و مابقی معادل ۸۶ درصد در قالب اعتبارات هزینه‌ای منظور شده است.

۱۶۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

جدول ۶- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	کل
۱	۱۰۰۴۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های راهبردی	۲۱۰,۰۰۰	-	۲۱۰,۰۰۰	۵۴,۰۰۰	-	۵۴,۰۰۰	۲۵,۷	-	۲۵,۷
۲	۱۰۰۴۰۲۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲۴۹,۱۸۱	۱۵۰,۰۰۰	۱,۷۴۹,۱۸۱	۱۷۲,۱۴۸	۹۳۱,۳۵۰	۱,۱۰۳,۴۹۸	۶۹,۱	۶۲,۱	۶۳,۱
۳	۱۰۰۴۰۳۰۰۰	برنامه سرعت بخشی و جهت‌دهی به روند تحولات پیشرفت کشور	۴۶۳,۴۰۰	-	۴۶۳,۴۰۰	۲۳۴,۵۳۱	-	۲۳۴,۵۳۱	۷۴,۳	-	۷۴,۳
۴	۱۰۰۴۰۴۰۰۰	برنامه بررسی و تعیین راهکارها در جهت کمک به حل مسائل کشور	۲۲۶,۶۰۰	-	۲۲۶,۶۰۰	۱۶۷,۰۴۹	-	۱۶۷,۰۴۹	۷۲,۷	-	۷۲,۷
۵	۱۰۰۴۰۵۰۰۰	برنامه راهبردی و توسعه فناوری‌های خاص و ارائه راهکارهای بین‌رشته‌ای	-	۲,۵۰۰	۲,۵۰۰	-	-	-	-	-	-
۶	۱۰۰۴۰۶۰۰۰	برنامه مطالعه و بررسی‌های راهبردی	۱۲۴,۳۸۰	-	۱۲۴,۳۸۰	۵۶,۰۰۰	-	۵۶,۰۰۰	۴۵	-	۴۵
۷	۱۱۰۳۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲,۴۲۷,۳۲۵	-	۲,۴۲۷,۳۲۵	۱,۲۵۹,۸۵۸	-	۱,۲۵۹,۸۵۸	۵۱,۹	-	۵۱,۹
۸	۱۱۰۳۰۲۰۰۰	برنامه پژوهش‌های توسعه‌ای	۵۰,۰۰۰	-	۵۰,۰۰۰	۹,۴۲۶	-	۹,۴۲۶	۱۸,۹	-	۱۸,۹
۹	۱۱۰۳۰۳۰۰۰	برنامه پژوهش‌های بنیادی	۳۰۰,۰۰۰	-	۳۰۰,۰۰۰	۵۶,۵۵۴	-	۵۶,۵۵۴	۱۸,۹	-	۱۸,۹
۱۰	۱۱۰۳۰۴۰۰۰	برنامه ارائه خدمات رفاهی، فرهنگی و آموزشی	۵۵۰,۰۰۰	-	۵۵۰,۰۰۰	۱۱۱,۱۸۴	-	۱۱۱,۱۸۴	۲۰,۲	-	۲۰,۲
۱۱	۱۲۰۲۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۶۰۰,۳۵۰	۵۲,۰۰۰	۱۱۲,۰۳۵	۵۱,۳۱۰	۳۰,۰۰۰	۸۱,۳۱۰	۸۵,۵	۵۷,۷	۷۳,۶
۱۲	۱۳۱۰۰۰۲۰۰۰	برنامه پژوهش و تدوین راهبردهای صنعت برق و انرژی	۱۱۰,۳۴۹	-	۱۱۰,۳۴۹	۹۵,۵۰۵	-	۹۵,۵۰۵	۸۶,۵	-	۸۶,۵
۱۳	۱۳۱۰۰۰۴۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۷,۴۲۹,۳۶۹	۱,۰۷۴,۲۰۰	۸,۵۰۳,۵۶۹	۶,۵۷۱,۳۳۳	۶۳۵,۷۸۷	۷,۲۰۷,۱۱۰	۸۸,۵	۵۹,۳	۸۴,۸

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و.../ فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۶۷

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	کل
۱۴	۱۴۰۵۰۱۰۰۰	برنامه فرهنگ‌سازی و ارتقای مشارکت‌های مردمی در بهسازی محیط‌زیست	۸۵,۵۶۶	۹۰,۰۰۰	۱۷۵,۵۶۶	۷۹,۷۱۶	۵۱,۹۸۲	۱۳۱,۶۹۸	۹۳.۲	۵۷.۸	۷۵
۱۵	۱۴۰۵۰۲۰۰۰	برنامه کاربردی پژوهش‌های کاربردی	۲۳,۹۲۵	-	۲۳,۹۲۵	۲۵,۹۷۵	-	۲۵,۹۷۵	۷۶.۶	-	۷۶.۶
۱۶	۱۵۰۴۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۳۹,۳۳۳	-	۱۳۹,۳۳۳	۱۵۱,۱۹۳	-	۱۵۱,۱۹۳	۱۰۸.۵	-	۱۰۸.۵
۱۷	۱۵۰۴۰۲۰۰۰	برنامه توسعه بانک‌های اطلاعاتی و فناوری	۱۷,۲۲۶	-	۱۷,۲۲۶	۱۰,۸۵۹	-	۱۰,۸۵۹	۶۳	-	۶۳
۱۸	۱۵۰۴۰۳۰۰۰	برنامه توسعه شبکه شتاب‌بخش‌های کشور	۹,۹۷۸	۴۰۰,۰۰۰	۴۰۹,۹۷۸	۵۸۰۵	۳۹۷,۲۴۵	۴۰۳,۷۵۰	۵۸.۲	۹۹.۵	۹۸.۵
۱۹	۱۵۰۴۰۴۰۰۰	برنامه پژوهش‌های مقیوم‌سازی ابنیه و خطرپذیری لرزه‌ای	۳۱,۰۶۶	-	۳۱,۰۶۶	۱۹,۵۸۶	-	۱۹,۵۸۶	۶۳	-	۶۳
۲۰	۱۶۰۳۰۳۰۰۰	برنامه توسعه تحقیقات علوم پزشکی	۳۸۰۱,۳۶۶	-	۳۸۰۱,۳۶۶	۲,۹۹۴,۲۰۶	-	۲,۹۹۴,۲۰۶	۷۸.۸	-	۷۸.۸
۲۱	۱۶۰۳۰۴۰۰۰	برنامه تولید فرآورده‌های بیولوژیک	۷۰۵,۷۱۶	-	۷۰۵,۷۱۶	۷۵۹,۰۳۸	-	۷۵۹,۰۳۸	۱۰۷.۶	-	۱۰۷.۶
۲۲	۱۷۰۸۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲,۰۱۷,۵۰۳	۱۳,۹۹۲	۲,۰۳۱,۴۹۵	۱,۰۶۰,۶۸۷	-	۱,۰۶۰,۶۸۷	۵۲.۲	-	۵۲.۲
۲۳	۱۷۰۸۰۲۰۰۰	برنامه تدوین ضوابط و مقررات فرهنگی	۱۱۰,۰۰۰	-	۱۱۰,۰۰۰	۱۲۳,۲۰۶	-	۱۲۳,۲۰۶	۱۱۲	-	۱۱۲
۲۴	۱۷۰۸۰۳۰۰۰	برنامه تدوین، گفتمان‌سازی و تعمیق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	۷۹,۰۰۰	-	۷۹,۰۰۰	۵۱,۰۵۰	-	۵۱,۰۵۰	۶۴.۶	-	۶۴.۶
۲۵	۱۸۰۴۰۱۰۰۰	برنامه حمایت از مرجع ملی ابنیه زیستی	۱۲,۵۶۰	-	۱۲,۵۶۰	۹,۹۲۵	-	۹,۹۲۵	۷۹.۱	-	۷۹.۱
۲۶	۱۸۰۴۰۲۰۰۰	برنامه پژوهش‌های راهبردی	۲۸۲,۳۴۵	۲,۲۰۰	۲۸۵,۵۴۵	۱۹۲,۱۲۷	۲۰۳	۱۹۲,۳۳۰	۶۷.۸	۹.۲	۶۷.۲
۲۷	۱۸۰۴۰۳۰۰۰	برنامه پژوهش‌های پایه‌ای دانشگاهی	۶,۳۳۰,۹۱۹	-	۶,۳۳۰,۹۱۹	۵,۱۲۵,۷۷۳	-	۵,۱۲۵,۷۷۳	۸۱.۱	-	۸۱.۱
۲۸	۱۸۰۴۰۴۰۰۰	برنامه تدوین دانشنامه علوم اسلامی	۱۹۳,۱۸۴	-	۱۹۳,۱۸۴	۱۳۴,۸۰۹	-	۱۳۴,۸۰۹	۶۹.۸	-	۶۹.۸

۱۶۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	کل
۲۹	۱۸۰۴۰۰۵۰۰	برنامه تدوین دانشنامه علوم و فناوری	۶۸,۷۹۸	۳,۱۰۰	۷۱,۸۹۸	۴۸,۱۵۲	۱۱۶	۴۸,۱۶۸	۷۰	۳,۷	۶۷,۱
۳۰	۱۸۰۴۰۰۶۰۰	برنامه تقویت و پاسداری از زبان و ادب فارسی	۱۵۵,۹۸۵	۵,۰۰۰	۱۶۰,۹۸۵	۱۲۷,۳۱۹	۱۸۸	۱۲۷,۵۰۷	۸۱,۶	۳,۸	۷۹,۲
۳۱	۱۸۰۴۰۰۷۰۰	برنامه پژوهش و راهبری فرهنگ جامع زبان فارسی	۵۸,۵۷۵	-	۵۸,۵۷۵	۵۰,۸۹۶	-	۵۰,۸۹۶	۸۶,۹	-	۸۶,۹
۳۲	۱۸۰۴۰۰۸۰۰	برنامه توسعه علوم انسانی و اجتماعی	۱,۹۶۱,۶۵۸	۳۶,۷۰۰	۱,۹۹۸,۳۵۸	۱,۵۲۱,۳۳۳	۷,۵۳۸	۱,۵۲۸,۹۷۱	۷۷,۶	۲۰,۵	۷۶,۵
۳۳	۱۸۰۴۰۰۹۰۰	برنامه توسعه علوم پایه	۱۲۶,۱۶۴	۷,۰۰۰	۱۳۳,۱۶۴	۱۰۲,۳۵۲	۱,۷۰۸	۱۰۳,۰۶۰	۸۱,۱	۲۴,۴	۷۸,۱
۳۴	۱۸۰۴۰۱۰۰۰	برنامه توسعه علوم طبیعی	۱,۰۲۲,۳۲۷	۹۶,۵۵۰	۱,۱۳۸,۷۸۷	۹۱۵,۱۶۲	۵۵,۵۵۸	۹۷۱,۰۲۰	۸۷,۸	۵۷,۹	۸۵,۳
۳۵	۱۸۰۴۰۱۱۰۰	برنامه مدیریت و راهبری علم و فناوری	۱۳۰,۰۰۰	-	۱۳۰,۰۰۰	۹۶,۱۰۱	-	۹۶,۱۰۱	۷۳,۹	-	۷۳,۹
۳۶	۱۸۰۴۰۱۲۰۰	برنامه مستندسازی رونق پیشرفت علم و فناوری	۱۱۴,۳۲۳	۶,۰۰۰	۱۲۰,۳۲۳	۱۰۱,۶۷۱	-	۱۰۱,۶۷۱	۸۹	-	۸۹,۶
۳۷	۱۸۰۴۰۱۳۰۰	برنامه انجام پژوهش‌های پایه‌ای فرابخشی (لی-منطقه-ای) در زمینه علوم حیات‌شناسی و اقل‌شناسی	۱۵,۵۷۷	-	۱۵,۵۷۷	۱۵,۱۱۰	-	۱۵,۱۱۰	۹۷	-	۹۷
۳۸	۱۸۰۴۰۱۴۰۰	برنامه پژوهش و راهبری علم و فناوری	۱,۴۹۸,۳۱۹	۱۶۳,۶۰۰	۱,۶۶۱,۹۱۹	۱,۰۹۲,۳۲۹	۱۱۴,۸۳۹	۱,۲۰۷,۱۶۸	۸۴,۱	۷۰,۶	۸۲,۶
۳۹	۱۸۰۴۰۱۵۰۰	برنامه گسترش همکاری‌ها بین‌المللی	۳,۱۵۵	-	۳,۱۵۵	۱,۹۵۸	-	۱,۹۵۸	۶۲,۱	-	۶۲,۱
۴۰	۱۸۰۴۰۱۶۰۰	برنامه توسعه علوم مهندسی و فناوری	۳,۱۲۸	-	۳,۱۲۸	۲,۴۱۲	-	۲,۴۱۲	۷۷,۱	-	۷۷,۱
۴۱	۱۸۰۵۰۰۲۰۰	برنامه پژوهش‌های توسعه‌ای میراث هنر اسلامی و ملی	۱۲,۷۱۲	-	۱۲,۷۱۲	۱۰,۱۱۰	-	۱۰,۱۱۰	۷۹,۵	-	۷۹,۵
۴۲	۱۸۰۵۰۰۳۰۰	برنامه پژوهش‌های توسعه‌ای دانشگاهی	۳,۵۲۱,۷۵۷	-	۳,۵۲۱,۷۵۷	۲,۹۶۱,۶۹۵	-	۲,۹۶۱,۶۹۵	۸۴,۱	-	۸۴,۱

بخش سیزدهم: آموزش عمومی، آموزش عالی و.../ فصل چهل و پنجم: علم و فناوری □ ۱۶۹

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	کل
۴۳	۱۸۰۵۰۰۴۰۰۰	برنامه پشتیبانی علمی و پژوهشی از مجلی	۵۸۷,۰۰۰	۲۶,۳۴۰	۶۱۳,۳۴۰	۴۰۰,۸۴۰	۴,۶۰۰	۴۰۵,۴۴۰	۶۸,۳	۹,۹	۶۴
۴۴	۱۸۰۵۰۰۵۰۰۰	برنامه تجاری‌سازی یافته‌های پژوهشی	۳,۴۸۸,۶۹۷	-	۳,۴۸۸,۶۹۷	۲,۹۵۱,۶۱۸	-	۲,۹۵۱,۶۱۸	۸۴,۶	-	۸۴,۶
۴۵	۱۸۰۵۰۰۶۰۰۰	برنامه توسعه پژوهش‌های هنری	۱۳۰,۰۸۶	۴,۳۰۰	۱۳۴,۳۸۶	۱۰۴,۴۰۰	۵,۷۰۶	۱۱۰,۱۰۶	۸۰,۳	۱۲۳,۷	۸۱,۹
۴۶	۱۸۰۵۰۰۷۰۰۰	برنامه توسعه علوم پزشکی	۱,۲۵۲,۵۰۸	۴۹۰,۳۷۸	۱,۷۴۲,۸۸۶	۹۵۷,۵۲۶	۲۸۱,۳۹۵	۱,۲۳۸,۹۲۱	۷۶,۴	۵۷,۴	۷۱,۱
۴۷	۱۸۰۵۰۰۹۰۰۰	برنامه توسعه علوم گیاهان دارویی	۵۸,۷۱۴	۷,۵۰۰	۶۶,۲۱۴	۴۵,۳۸۷	۱,۱۰۶	۴۶,۴۹۳	۷۷,۳	۱۴,۷	۷۰,۲
۴۸	۱۸۰۵۰۱۰۰۰۰	برنامه توسعه علوم مهندسی و فناوری	۲,۶۲۶,۱۶۳	۴۵۳,۷۱۰	۳,۰۸۹,۸۷۳	۲,۲۷۶,۰۴۹	۲۵۰,۸۵۴	۲,۵۲۶,۹۰۳	۸۶,۳	۵۵,۳	۸۱,۸
۴۹	۱۸۰۵۰۱۱۰۰۰	برنامه توسعه علوم کشاورزی	۲۰۹,۳۸۶	۳۰,۴۰۰	۲۳۹,۷۸۶	۱۶۶,۰۱۹	۷,۴۹۹	۱۷۳,۵۱۸	۷۹,۳	۳۶,۸	۷۵,۵
۵۰	۱۸۰۵۰۱۲۰۰۰	برنامه توسعه فن آفرینی	۱,۳۱۹,۰۹۴	۶۹۷,۴۳۵	۲,۰۱۶,۵۲۹	۱,۱۰۲,۱۵۵	۳۹۵,۲۱۲	۱,۴۹۷,۳۶۷	۸۳,۶	۵۶,۷	۷۴,۳
۵۱	۱۸۰۵۰۱۳۰۰۰	برنامه حفاظت، معرفی و انتشار علم و فناوری	۱,۲۱۲,۳۶۹	۱۸,۷۰۰	۱,۲۳۱,۰۶۹	۹۷۱,۴۰۴	۴,۵۱۲	۹۷۵,۹۱۶	۸۰,۱	۲۴,۱	۷۹,۳
۵۲	۱۸۰۵۰۱۴۰۰۰	برنامه حمایت از پژوهشگران و فناوران	۳۱۷,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۳۴۷,۰۰۰	۲۱۷,۰۳۴	۴۵۱	۲۱۷,۴۸۵	۶۸,۵	۱۵	۶۸
۵۳	۱۸۰۵۰۱۵۰۰۰	برنامه حمایت از توسعه زیست‌فناوری	۲۵۱,۶۴۰	۱۰,۰۰۰	۲۶۱,۶۴۰	۲۱۱,۱۸۷	۴,۷۷۰	۲۱۵,۹۵۷	۸۳,۹	۴۷,۷	۸۲,۵
۵۴	۱۸۰۵۰۱۶۰۰۰	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۲۰,۲۱,۷۹۵	۱۵۱,۹۰۰	۲,۱۷۳,۶۹۵	۱,۶۱۶,۸۳۵	۷۰,۳۲۶	۱,۶۸۷,۰۶۱	۸۰	۴۶,۳	۷۷,۶
۵۵	۱۸۰۵۰۱۷۰۰۰	برنامه حمایت از توسعه فناوری نانو	۶۷۵,۵۰۰	۷۲,۰۴۰	۷۴۷,۵۴۰	۵۸۲,۵۷۵	۱۰,۰۰۰	۵۹۲,۵۷۵	۸۶,۲	۱۲,۹	۷۹,۳
۵۶	۱۸۰۵۰۱۸۰۰۰	برنامه پژوهش و راهبری علم و فناوری	۵۲,۱۰۰	-	۵۲,۱۰۰	۳۹,۶۷۲	-	۳۹,۶۷۲	۷۶,۱	-	۷۶,۱
۵۷	۱۸۰۵۰۱۹۰۰۰	برنامه حمایت از توسعه و ارتقای سرمایه‌های انسانی	۶۵۵,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۶۸۵,۰۰۰	۵۵۰,۰۰۰	-	۵۵۰,۰۰۰	۸۴	-	۸۳,۶
۵۸	۱۸۰۵۰۲۱۰۰۰	برنامه حمایت از همکاری‌ها و دیپلماسی علم و فناوری	۲۶۷,۴۲۰	۳,۷۰۰	۲۷۱,۱۲۰	۱۹۲,۷۰۳	۶۱۶	۱۹۳,۳۱۹	۷۲,۱	۱۶,۶	۷۱,۲

۱۷۰ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	کل
۵۹	۱۸۰۵۰۲۲۰۰۰	برنامه پژوهش‌های توسعه‌ای فرهنگی-دینی	۵۱۲,۹۵۴	۳۰,۰۰۰	۵۴۲,۹۵۴	۴۴۶,۲۹۵	۴,۰۰۰	۴۵۰,۲۹۵	۸۷	۱۳,۳	۸۲,۹
۶۰	۱۸۰۶۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱,۶۲۵,۳۳۴	۱۷۳,۲۵۶	۱,۷۹۸,۵۹۰	۱,۱۵۶,۹۶۹	۱۳۳,۳۶۵	۱,۲۹۰,۳۳۴	۷۱,۲	۷۷	۷۱,۷
۶۱	۱۸۰۶۰۰۵۰۰۰	برنامه حمایت از توسعه قطب‌های علمی	۵۰,۰۰۰	-	۵۰,۰۰۰	۹,۳۱۵	-	۹,۳۱۵	۱۸,۴	-	۱۸,۴
۶۲	۱۹۰۵۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۶۱,۱۴۵	-	۶۱,۱۴۵	۵۰,۱۲۳	-	۵۰,۱۲۳	۸۲	-	۸۲
-	-	جمع	۵۱,۹۲۷,۲۱۹	۵,۶۳۷,۲۰۱	۵۷,۵۶۴,۴۲۰	۴۰,۳۹۷,۶۵۹	۳,۴۰۱,۸۲۶	۴۳,۷۹۹,۴۸۵	-	-	-

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- هماهنگی سازی راهبردها، سیاست‌ها و اقدامات اجرایی در قالب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و بازنگری در ساختار اجرایی شورای یادشده به منظور تعامل هرچه بیشتر با دستگاه‌های اجرایی در حوزه‌های مربوطه و همچنین همکاری و تعامل مناسب دستگاه‌های اجرایی با شورای یادشده و کمیسیون‌های ذی‌ربط آن

- وجود ظرفیت‌ها و نهادهای مالی مناسب از جمله صندوق نوآوری و شکوفایی و تأمین سرمایه اولیه صندوق فوق توسط دولت در سال‌های گذشته، صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی، صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران و تعامل مناسب این صندوق‌ها با دستگاه‌های اجرایی

- تعامل و همکاری مناسب میان معاونت پژوهش و فناوری وزارت عتف با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در خصوص حمایت از ثبت پتنت و همچنین حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان

- وجود بسترهای حقوقی مناسب از جمله ظرفیت‌های قانون حمایت از شرکت‌های و مؤسسات دانش‌بینان و آیین‌نامه و اصلاحات آیین‌نامه مربوطه

- یکپارچه‌سازی منابع علمی و تسهیل دسترسی حمایت از فعالیت‌های کارآفرینی و نوآوری فناورانه از طریق طرح گرنت فناوری و گرنت تجاری‌سازی

- پیش‌بینی افزایش اعتبار پارک‌های علم و فناوری در قالب لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ و نیز افزایش اعتبارات مصوب پارک‌های علم و فناوری در سال ۱۳۹۷ بیش از نرخ افزایش اعتبار هزینه‌های عمومی دولت

- ورود خیرین در فراهم کردن فضاهای فیزیکی پژوهش و فناوری به ویژه فضای پارک‌های علم و فناوری

- توسعه نهادهای واسط به منظور تأمین مالی بخش پژوهش
- حرکت به سمت فراهم کردن بستر مناسب جهت هدایت پژوهش‌های دانشگاهی به سمت حل مسائل اساسی کشور

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- نامشخص بودن فرایندهای اجرایی در پیوست فناوری و تطابق ضعیف مفاد پیوست با حوزه فعالیت و قراردادهای دستگاه‌های اجرایی

- چالش اصلی در اجرای بند (پ) ماده ۶۴، ابهام در میزان و نحوه محاسبه سهم ۳ درصدی سود شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی است.

- تحریم‌های اعمال شده مانع توسعه همکاری‌های علمی و پژوهشی بین‌المللی با مجامع علمی و کشورهای هدف هستند

- نوسانات بازار ارز که موجب انحلال قراردادهای انتقال فناوری و همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان با شرکت‌های خارجی شده است

- عدم ایجاد نظام آماری تحقیق، توسعه، تولید و جمع‌آوری داده‌ها مبتنی بر این نظام
- ناکارآمدی اعتبارات برنامه «پژوهش‌های کاربردی» در دستگاه‌های اجرایی و تقاضامحور نبودن فعالیت‌های اجرایی این برنامه‌ها

- نبود پایگاه‌های اطلاعاتی مناسب برای ارزیابی شاخص‌های بخش علم و فناوری و پایش میزان تحقق اهداف کمی بخش

- نبود اجماع روی مصادیق کدهای HS فناوری متوسط به بالا و مصادیق کدهای آیسیک فناوری متوسط و بالا و روزآمد نبودن آمارهای تفکیکی تولید در کشور

- اهتمام و اقبال مؤسسات و مراکز پژوهشی به ارائه خدمات آموزش عالی و تربیت دانشجو در مقاطع تحصیلات تکمیلی بیش از فعالیتهای پژوهشی و تحقیقاتی
- شفاف نبودن نظام حکمرانی کشور در زمینه علم و فناوری در سطوح ملی و منطقه‌ای

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

بررسی عملکرد بخش علم و فناوری در سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد جمهوری اسلامی ایران از نظر رتبه علمی دارای وضعیت قابل قبول و تا حدی رو به رشد است. در ایجاد ظرفیتهای زیرساختی تلاش‌های خوبی صورت گرفته، اما از این زیرساخت‌ها و ظرفیتهای ایجاد شده در رفع نیازها و حل مسائل کشور، رفاه و تأمین نیازهای جامعه به خوبی استفاده نشده است. برای مثال تبدیل پیشرفت‌های علمی ایران در حوزه نانو به محصولات مورد نیاز به ویژه در بخش پزشکی و تجاری‌سازی و ایجاد ثروت از آن نکاتی است که باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد. کم توجهی به علوم پایه و نیز علوم انسانی متناسب با شرایط فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، خاص کشور نیز یکی دیگر از معضلات حوزه علم و فناوری در ایران است.

با توجه به وضعیت فعلی، در صورت ادامه روند موجود در کشور و به شرط آنکه روندهای جهانی هم با همین سیاق ادامه پیدا کنند، بخش پژوهش و فناوری کشور نیازمند تغییر جهت‌گیری‌های اساسی به سمت رفع نیازهای اساسی و خلق ثروت از طریق کاربست دستاوردهای حوزه پژوهش و فناوری می‌باشد.

بخش علم، فناوری و نوآوری کشور برای نقش‌آفرینی هر چه بیشتر در بخش‌های اقتصادی و صنعتی نیازمند توجه به کلیه عوامل تأثیرگذار بر اقتصاد دانش بنیان و نوآور و همکاری فعال مدیریت کلان اقتصادی و بخش‌های کسب‌وکار کشور با بخش‌های علمی و پژوهشی، استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش بنیان است. این مهم نیازمند اتخاذ سیاست‌های کلان از طریق پیاده‌سازی در قالب یک برنامه منسجم میان مدت با همکاری تمام دستگاه‌های ذی‌ربط علم، فناوری، اقتصادی و صنعتی است.

۴-۴- پیشنهادات

- اهتمام سیاست‌گذاران و برنامه ریزان به تأمین سهم مصوب اعتبارات پژوهش و فناوری مطابق با بند ۸-۲ سیاست‌های کلی علم و فناوری و اهداف برنامه ششم توسعه
- اصلاح احکام بودجه‌ای پیش‌بینی شده برای تقاضامحور کردن اعتبارات پژوهشی شرکت‌های دولتی به منظور فراهم کردن امکان انتقال اعتبارات کسر شده از شرکت‌های به سال بعد
- محدود کردن فعالیت‌های آموزشی در مؤسسات و مراکز پژوهشی به منظور جهت‌دهی اعتبارات به فعالیت‌های پژوهشی صرف
- اهتمام شورای عالی عتف به ایجاد نظام روزآمد از آمار و اطلاعات عملکردی شاخص‌های مصوب علم و فناوری
- مجموعه اقدامات پیشنهادی به منظور تقویت هم‌افزایی بخش‌های اقتصادی با اکوسیستم نوآوری و استارت‌آپی کشور به شرح زیر ارائه می‌شود:
- تسریع در بهبود فضای کسب و کار با همکاری همه دستگاه‌های ذی‌ربط و با محوریت وزارت امور اقتصادی و دارایی و نیز تأکید جدی بر حمایت از استارت‌آپ‌های برتر کشور در مقابل فشار دستگاه‌ها و بخش‌های سنتی کشور. در حال حاضر بسیاری از دستگاه‌ها از جمله وزارت راه و شهرسازی، کشاورزی، بهداشت، آموزش و پرورش و نظایر آن از ظرفیت بسیار بالایی برای ورود کسب و کارهای دانش بنیان و استارت‌آپ‌ها به عرضه محصول و خدمات دارند و نیازمند تأکید بیشتر و توجه مدیران ارشد دستگاه‌های یادشده به این امر می‌باشد.
- حمایت و اهتمام مجموعه دولت جهت ساماندهی نظام آمار و اطلاعات تحقیق و توسعه و به ویژه صادرات و واردات کالا و خدمات بر اساس سطح فناوری و نیز حوزه‌های خلاق و فرهنگی با محوریت وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت، گمرک) و وزارت ارتباطات و فناوری. اگر چه وضعیت کشور در شاخص‌های مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات رشد سریع و مناسبی داشته، با این حال به صورت مقایسه ای با کشورهای دیگر کماکان کشور نیازمند بهبود بیشتر در زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات و حوزه فناوری‌های دیجیتال به عنوان زیرساخت‌ها و نیز توانمندسازی‌های مهم در کسب و کارهای نوآور، دانش بنیان و استارت‌آپی می‌باشد.
- در خصوص توصیه‌های سیاستی مربوط به محتوای برنامه نکات زیر ارائه می‌شود:

- مسئله محوری (برنامه‌ریزی هسته‌ای): پیگیری برنامه بایستی به سمت برنامه‌ریزی هسته‌ای حرکت کند. از آنجا که عمده‌ترین چالش‌های کشور در آینده را می‌توان با کمک توسعه فناوری مرتفع کرد، از جمله توسعه فناوری در حوزه‌های آب، محیط‌زیست، انرژی، کشاورزی و بهداشت و درمان، ضروری است منابع بخش‌های مختلف علاوه بر منابع پیش‌بینی شده در فصول تحقیق و توسعه تجهیز شوند تا از ظرفیت همه دستگاه‌های اجرایی برای پیشبرد اهداف برنامه بهره‌جست.

- استفاده از ابزارهای ایجاد تقاضا: در کنار ابزارهای طرف عرضه مثل اختصاص بودجه‌های دولتی جهت هزینه در بخش تحقیقاتی و ارائه مشوق‌های مالیاتی برای شرکت‌های دانش‌بنیان، لازم است از ابزارهای طرف تقاضا، مثل تقویت خریدهای دولتی، فرهنگ‌سازی برای خرید فناوری‌های توسعه یافته داخلی و ... نیز استفاده شود. همچنین ضروری است به ابزارهای پیوندی نظیر تعریف پروژه‌هایی که منافع آنها هم مطلوب بخش عمومی و هم خصوصی است یا ایجاد پیوند بین خلق‌کنندگان و کاربران دانش (تقویت رابطه دانشگاه‌ها و شرکت‌ها با مشتریان نهایی) توجه بیشتری معطوف شود. این امر از طریق پیگیری جدی احکام مرتبط نظیر بند ۴ ماده ۶۴، بند الف ماده ۶۵، بند ج ماده ۴ بند ج ماده ۶۴ و معطوف نمودن توجه نهادهای نظارتی برای درخواست گزارش بندهای مذکور از کلیه دستگاه‌های اجرایی محقق شود.

- استفاده از سیاست‌های عمودی در جهت کمک به سایر بخش‌ها و نه صرفاً بهبود نظام نوآوری:

- احکام مرتبط با علم، فناوری و نوآوری یا ناظر بر بهبود نظام نوآوری تدوین می‌شوند که معمولاً بصورت عمودی افقی هستند و یا ناظر به کمک علم و فناوری به سایر بخش‌ها هستند. در این راستا پیشنهاد می‌شود تحقق اهداف مصرح شده در جدول شماره ۱۳ ماده ۶۶ قانون برنامه ششم توسعه که ضرورت کمک و همراهی وزارت نفت، وزارت صنعت، جهاد دانشگاهی، سازمان ملی آمار ایران را می‌طلبد در دستور کار قرار گیرد و با تقسیم‌کار دقیق ملی و ابلاغ آن، زمینه‌سازی لازم برای تحقق اهداف بخش فراهم آید.

- ساماندهی نظام آماری کشور از طریق تقویت ظرفیت کارشناسی سازمان آمار و استفاده از ظرفیت بخش خصوصی تخصصی.

بخش چهاردهم

سلامت، بیمه سلامت و

زنان و خانواده

فصل چهل و ششم

سلامت و ارتقای کیفیت زندگی

مقدمه

توسعه‌یافتگی و پیشرفت هر جامعه‌ای در گرو نگاه آن جامعه به سلامت آحاد جامعه است. برخورداری از نیروی انسانی سالم، مولد و باکیفیت، نیازی اساسی و حقی همگانی است که در قانون اساسی کشور همانند سایر ملل مورد توجه و تأکید قرار گرفته و دولت‌ها را به تأمین این حق، متعهد و مکلف کرده است. همچنین با توجه به رشد روزافزون انتظارات و توجه مردم نسبت به ایمنی، کیفیت و عدالت، نیاز به ایجاد نظام سلامتی پاسخگو در برابر عملکرد، بیش از پیش احساس می‌شود. قرار دادن موضوع عدالت در تدوین قوانین مرتبط با نظام‌های سلامت نه تنها با استراتژی‌هایی که بیانگر تعهد به عدالت است قابل توجیه است بلکه شواهد نشان‌دهنده این است که افراد در جوامع مختلف نیز اولویت بالایی به موضوع عدالت در سلامت دارند.

اگرچه در سال‌های اخیر نظام سلامت توانسته است با استفاده از راهبرد مراقبت‌های بهداشتی اولیه به پیشرفت‌های چشمگیری در سطح کلی سلامت مردم و بالا رفتن شاخص‌های مربوط به آن برسد، اما همچنان یکی از مهمترین دغدغه‌های سیاست‌گذاران، برقراری عدالت در سلامت، دسترسی به خدمات سلامتی، کاهش پرداخت از جیب مردم و حمایت از اقشار محروم مواجه با هزینه‌های کمرشکن است. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به‌عنوان متولی سلامت در کشور با عنایت به وظایف و مأموریت‌های کلی و اسناد بالادستی به‌ویژه سند چشم‌انداز ۲۰ ساله، سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری، مواد قانونی مرتبط با سلامت در برنامه پنجم توسعه و برنامه‌های دولت یازدهم با سه رویکرد حفاظت مالی از مردم، ایجاد عدالت در دسترسی به خدمات سلامت و نیز ارتقای کیفیت خدمات آغاز نمود. باوجود اینکه این موضوع از مباحث اصلی در طی دوره‌های متفاوت تدوین برنامه‌های توسعه کشور بوده است، در دوره ششم تدوین برنامه توسعه توجه ویژه‌تری به این امر معطوف شد. بر همین مبنا احکامی جهت برخورداری آحاد جامعه از پوشش خدمات و مراقبت‌های بهداشتی و درمانی تدوین و الزام شده است.

از ابلاغ قانون برنامه ششم توسعه کشور به این سو، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کوشیده است به منظور تضمین اجرای اسناد بالادستی از جمله برنامه ششم توسعه کشور، تکالیف خود و مؤسسات تابعه (دانشگاه‌های علوم پزشکی) در قانون برنامه را شناسایی کرده و با کمک آنها، به وظایف خود جامه عمل بپوشاند. با تبلور مفاد قانون برنامه ششم توسعه در برنامه عملیاتی سالانه دستگاه سعی شده است تا امکان نظارت بر اجرا و شناسایی گلوگاه‌ها و موانع پیشرفت برنامه‌ها در سراسر کشور فراهم شود.

اکنون با گذشت دو سال از ابلاغ قانون برنامه ششم توسعه، با توجه به تحریم‌های کنونی گزارشی از روند اجرای تکالیف سال دوم برنامه در این بخش، به شرح ذیل ارائه می‌شود.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

مواد ۷۰ تا ۷۶ قانون برنامه ششم توسعه به طور اختصاصی مربوط به حوزه سلامت می‌باشد. ماده (۷۰) در خصوص پوشش بیمه سلامت برای کلیه افراد ساکن در کشور و تعیین حق بیمه به عنوان درصدی از حقوق و دستمزد اقشار مختلف جامعه است. ماده (۷۲) قانون، حیطه تولید سلامت را مدنظر قرار داده است و طی بندهای مختلف اساسنامه سازمان بیمه سلامت، سازمان اورژانس کشور، فهرست رسمی دارویی ایران و همکاری‌های بین بخشی برای ارتقاء و سلامت محصولات کشاورزی را بیان می‌کند.

ماده (۷۳) موضوع مالیات بر سیگار را به عنوان یکی از مهم‌ترین کالاهای آسیب‌رسان به سلامت، موردتوجه قرار داده است. همچنین ماده (۷۴) استقرار پرونده الکترونیک سلامت، اجرای نظام خدمات جامع و همگانی سلامت و متناسب‌سازی کمیت و کیفیت نیروی انسانی گروه پزشکی را تأکید نموده است.

ماده (۷۵) نیز به غربالگری، مشاوره و آزمایش ژنتیک می‌پردازد و بالاخره ماده (۷۶) شاخص‌های سلامت مادران و کودکان و دستیابی به اهداف کاهش مرگ مادر و کودکان را تا پایان برنامه ششم توسعه هدف‌گذاری نموده است.

همچنین لازم به ذکر است در ماده (۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور بر تشکیل شورای عالی سلامت و امنیت غذایی تأکید شده است.

در جدول زیر به تفصیل به شرح اقدامات در این راستا اشاره می‌شود:

جدول ۱ - گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱	دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستان‌ها و مانک‌های علم و فناوری که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط می‌باشند، بدون رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه‌های دولتی به‌ویژه قانون محاسبات عمومی کشور، قانون برگزاری مناقصات و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها و فقط در چهارچوب مصوبات و آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی مصوب هیئت‌امنا که حسب مورد به تأیید وزیران علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و فرهنگستان‌ها به تأیید رئیس‌جمهور و در مورد دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی وابسته به	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	با توجه به اینکه طبق بند ۲۰ قانون برنامه پنجم توسعه کشور دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور بدون رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه‌های دولتی به‌ویژه قانون محاسبات عمومی کشور، قانون برگزاری مناقصات و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها و فقط در چهارچوب مصوبات و آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی مصوب هیئت‌امنا که حسب مورد به تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌رسد اقدام می‌نمایند و این موضوع در این ماده احکام دائمی نیز مجدد تکرار گردیده است بر اساس رویه موجود کماکان هرگونه تدوین و اصلاح آیین‌نامه اداری و استخدامی کارکنان غیر هیئت‌علمی و اعضاء هیئت‌علمی و دستورالعمل‌های مربوط با طی مراحل طرح و تصویب در هیئت امنا، اجرایی می‌گردد. ازجمله مواردی که در هیئت امنا مصوب گردیده است موارد زیر را اعلام می‌دارد: - دستورالعمل برقراری فوق‌العاده حق محرومیت از مطب کارکنان غیر هیئت‌علمی دستورالعمل فوق‌العاده سختی محیط کار کارکنان غیر هیئت‌علمی در بخش‌های روانی و سوختگی - دستورالعمل فوق‌العاده سختی کار اعضای هیئت‌علمی در بخش‌های روانی و سوختگی	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			نیروهای مسلح به تأیید رئیس ستاد کل نیروهای مسلح می‌رسد، عمل می‌کنند.		دستورالعمل برقراری فوق‌العاده معاضدت قضایی از کارکنان برای کارشناسان حقوقی موسسه - دستورالعمل تعیین حق فنی - دستورالعمل تعیین گروه پرتوکاری و میزان درصد و نحوه محاسبه فوق‌العاده کار با اشعه پرتوکاران - دستورالعمل اجرایی مرخصی استحقاقی و مراقبت شیردهی و بدون حقوق - شیوه‌نامه موضوع ماده ۴۱ دستورالعمل نظام آموزش و توانمندسازی - دستورالعمل اجرایی تبدیل وضع کارمندان رسمی آزمایشی به رسمی - دستورالعمل اجرایی تبدیل وضع کارمندان پیمانی به رسمی آزمایشی - دستورالعمل نظام آموزش و توانمندسازی - دستورالعمل اجرایی استفاده از مأموریت آموزشی - دستورالعمل نحوه تعیین حق شغل حق شاغل فوق‌العاده سرپرستی - دستورالعمل اجرایی پذیرش و استخدام بهورز - دستورالعمل پرداخت فوق‌العاده جذب کارشناسان بهداشت محیط و حرفه‌ای - دستورالعمل مرخصی بدون حقوق بدون محدودیت زمان - دستورالعمل کسور ایام مرخصی بدون حقوق بابت ایام تحصیل - دستورالعمل اجرایی برگزاری آزمون استخدامی - آیین‌نامه اداری و استخدامی اعضای هیئت علمی - آیین‌نامه اداری و استخدامی کارکنان غیرهیئت علمی		
۲	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۲	هرگونه استخدام جدید از محل منابع عمومی و توسعه تشکیلات اداری منوط به تأیید وزیران علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت،	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	با توجه به مفاد یادشده استانداردهای لازم جهت واحدهای محیطی با هماهنگی دفاتر تخصصی تدوین و تشکیلات تفصیلی آنها به تصویب هیئت‌امنا دانشگاه‌ها رسیده است و	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			درمان و آموزش پزشکی (حسب مورد) و سازمان اداری و استخدامی کشور است.		در خصوص نمودار سازمانی ستاد مرکزی وزارتخانه نمودار پیشنهادی تدوین گردیده و در مرحله ارسال به سازمان اداری و استخدامی کشور می‌باشد. در سال ۱۳۹۶ تعداد ۱۰۰۰۰ مجوز استخدام پیمانی طی نامه شماره ۱۳۶۸۳۹۹ مورخ ۱۳۹۶/۶/۷ از سوی سازمان اداری و استخدامی کشور به این وزارت اعطاشده است که در حال حاضر در حدود ۸۵۰۰ نفر از آنان جذب شده‌اند. بدیهی است پیشتر، تأمین اعتبار آن از سوی سازمان برنامه‌بودجه صورت گرفته بود.		
۳	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۳	هیئت‌امنا بر اساس ماده (۱۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ نمی‌تواند علاوه بر آنچه که از محل منابع عمومی و درآمدهای اختصاصی برای دانشگاه‌ها و مراکز مزبور پادار می‌شود تعهد جدیدی برای سال تصمیم‌گیری و سال‌های بعد مصوب کند.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	در ضوابط اجرایی بودجه خاص دانشگاه‌ها این مورد مصوب شده است. در صورت تصویب دستورالعمل‌هایی که بار مالی دارند در جهت تأمین بار مالی موارد هنگام تصویب در هیئت امناء رعایت می‌گردد.	-	-
۴	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۶	دولت موظف است برای مشارکت انجمن‌های علمی، نخبگان و دانشمندان کشور در همایش‌ها و مجامع علمی و پژوهشی بین‌المللی و برتر جهان و بهره‌گیری از توانمندی‌های دانشمندان و نخبگان ایران در جهان و فراهم کردن فرصت‌های مطالعاتی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	با توجه به فصل پنجم آئین‌نامه اداری و استخدامی اعضای هیئت علمی موضوع استفاده از فرصت مطالعاتی اعضای محترم هیئت علمی به دانشگاه و دانشکده‌های علوم پزشکی واگذار شده است و موارد مربوط به اخذ مجوزهای لازم نیز از طریق اداره کل همکاری‌های بین‌الملل وزارت متبوع انجام می‌پذیرد.	-	-

۱۸۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			مناسب در داخل و خارج کشور سازوکار لازم را ایجاد نماید.				
۵	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۷ / بند ۱	اعضای هیئت علمی می‌توانند با موافقت هیئت‌امانی همان دانشگاه نسبت به تشکیل مؤسسات و شرکت‌های صد درصد (۱۰۰) خصوصی دانش بنیان اقدام و یا در این مؤسسات و شرکت‌ها مشارکت کنند این مؤسسات و شرکت‌ها برای انعقاد قرارداد پژوهشی مستقیم و یا غیرمستقیم با دستگاه‌های اجرایی، مشمول قانون منع مداخله کارکنان دولت در معاملات دولتی و اصلاحات بعدی آن نیستند.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	- حمایت و توسعه مراکز رشد فناوری سلامت در تمام دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و رامنندازی پارک‌های علم و فناوری در کلان مناطق آمایشی تدوین آیین‌نامه‌ها و بسته‌های حمایت از توسعه کسب و کار دانش بنیان حمایت از طرح‌های فناورانه در حوزه سلامت با هدف توسعه کسب و کار و شرکت‌های دانش بنیان تدوین و اطلاع رسانی مشوق‌های بخشی (وزارت بهداشت) و ملی برای کسب و کارهای دانش بنیان	-	-
۶	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۱ / تبصره ۷ / بند ۳	وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و مرکز آمار ایران، رشته‌های تحصیلی خود را متناسب با بازار کار تعیین نمایند.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	اعضای هیئت علمی می‌توانند با موافقت هیئت‌امانی همان دانشگاه نسبت به تشکیل مؤسسات و شرکت‌های صد درصد (۱۰۰) خصوصی دانش بنیان اقدام و یا در این مؤسسات و شرکت‌ها مشارکت کنند. این مؤسسات و شرکت‌ها برای انعقاد قرارداد پژوهشی مستقیم و یا غیرمستقیم با دستگاه‌های اجرایی، مشمول قانون منع مداخله کارکنان دولت در معاملات دولتی و اصلاحات بعدی آن نیستند.	-	-
۷	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۲ / پ	دولت به منظور استمرار، توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، در جهت حفظ کرامت ایثارگران با اولویت عرضه منابع مالی، فرصت‌ها، امکانات و تسهیلات و امتیازات	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	با توجه به الزام قانونی اجرایی بند پ ماده ۹ قانون برنامه ششم توسعه موضوع در فراخوان جذب هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی دقیقاً مدنظر قرار گرفته و بر اساس مصوبات مذکور ایثارگران در اولویت جذب هیئت علمی	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			به ایثارگران، پدر، مادر، همسر و فرزندان شهدا و همچنین جانبازان، آزادگان و افراد تحت تکفل آنان، اقدام زیر را انجام می‌دهد: دانشگاه‌ها و مراکز و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مکلفند حداقل بیست درصد (۲۰) اعضای هیئت‌علمی موردنیاز خود را از بین جامعه ایثارگران شامل رزمندگان یا بیش از شش ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه، جانبازان بالای بیست و پنج درصد (۲۵)، آزادگان بالای سه سال اسارت، همسران و فرزندان جانبازان بالای پنجاه درصد (۵۰)، همسران و فرزندان شهدا و فرزندان آزادگان با بیش از سه سال اسارت که دارای مدرک علمی مورد تأیید وزارتخانه‌های «علوم، تحقیقات و فناوری» و «بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» می‌باشند، حسب مورد از طریق استخدام و یا موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاه‌ها یا تبدیل وضعیت		می‌باشند. در سال ۱۳۹۷ به‌منظور اجرای این ماده قانونی ۳۹ نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی از ایثارگران و ۲۴ نفر از نخبگان جذب شده‌اند.		

۱۸۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			کارکنان غیر هیئت علمی تأمین و از ابتدا آنان را به صورت عضو هیئت علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق آموزشی، پژوهشی و اجرایی مرتبط و تأثیر آن در پایه و مرتبه علمی با رعایت شرایط اخلاقی، علمی و سنی و بدون آزمون و مصاحبه استخدام کنند. مسئولیت اجرای این حکم به طور مستقیم بر عهده وزرا و رؤسای دستگاه های مذکور است. مقامات یادشده در این خصوص، مجاز به اتخاذ تصمیم می باشند. احکام و امتیازات این بند شامل اعضای هیئت علمی فعلی دارای شرایط فوق نیز می شود.				
۸	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۷ / الف	شورای عالی سلامت و امنیت غذایی با وظایف و ترکیب زیر تشکیل می شود: وظایف: ۱. سیاست گذاری برای ارتقای سلامت و امنیت غذایی و سلامت مواد غذایی صادراتی و وارداتی ۲. بررسی و تصویب برنامه ها و تدابیر بخشی و فرابخشی در اجرای سیاست های ناظر بر سلامت و امنیت غذایی ۳. تعیین و پایش شاخص های اساسی سلامت و امنیت غذایی ۴. تصویب استانداردهای ملی پیوست سلامت برای طرح های بزرگ	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	کلیه فعالیت های دبیرخانه شورا منطبق با شرح وظایف شورا در حال برنامه ریزی و اجرا است. از جمله اقدامات مهم صورت گرفته در راستای پیگیری شرح وظایف شورا در دو سال اخیر می توان به بازنگری آیین نامه اجرایی شورای عالی (مصوب ۱۳۹۷/۱۰/۲۴ به شماره ۱۴۱۲۲۰/ت ۵۵۳۳۰ ه) و نیز بازنگری ساختار دبیرخانه شورا بر اساس ۴ کارکرد اصلی شورا (مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۸) اشاره کرد. از ۷ وظیفه اصلی، تعیین و پایش شاخص های اساسی سلامت و امنیت غذایی در دستور کار دبیرخانه بوده و مراحل اجرایی آن با همکاری دستگاه های اجرایی ذینفع در حال پیگیری است. سایر وظایف نیز به طور روتین در حال انجام	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			توسعه‌ای ۵. تصویب برنامه اجرایی سامانه «خدمات جامع و همگانی سلامت و امنیت غذایی» ۶. تصویب سازوکارهای نظارتی و رسیدگی به گزارش‌های نظارتی ۷. ایجاد هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی مربوط		می‌باشند. موارد مرتبط با بند شماره ۴ به شرح زیر در حال انجام می‌باشد: پیشنهاد بسته مقیاس طرح‌های بزرگ توسعه‌ای مشمول پیوست سلامت توسط وزارت متبوع و ابلاغ آن توسط سازمان برنامه‌وبودجه کشور (ابلاغیه شماره ۱۳۴۵۹۷۴ مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۰). ایجاد زیرساخت‌های اجرایی پیوست سلامت در دستگاه‌های اجرایی استانی از طریق اخذ مصوبه پیوست سلامت در کارگروه تخصصی سلامت و امنیت غذایی ۳۱ استان کشور، تشکیل کارگروه ارزیابی مطالعات پیوست سلامت و دبیرخانه پیوست سلامت در ستاد معاونت بهداشت وزارت متبوع، دریافت و ارزیابی ۲۵ گزارش پیوست سلامت طرح بزرگ توسعه‌ای مشمول توسط دبیرخانه پیوست سلامت لازم به ذکر است مجموعه استانداردهای ملی پیوست سلامت توسط معاونت بهداشت وزارت متبوع تدوین و قبلاً در دوازدهمین جلسه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی مورخ ۱۳۹۲/۲/۲۵ تصویب شده است. این مجموعه جهت اجرا به کلیه دستگاه‌های اجرایی کشور توسط سازمان برنامه‌وبودجه کشور (ابلاغیه شماره ۴۶۲۰۸ مورخ ۱۳۹۲/۶/۳) اعلام گردیده است. همچنین برنامه اعتباری با عنوان همین موضوع ذیل ردیف‌های بودجه دانشگاه‌ها مصوب شده است		
۹	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۷ ب	ترکیب: ۱. رئیس جمهور (رئیس) ۲. وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (دبیر) ۳. رئیس سازمان برنامه‌وبودجه کشور ۴. وزیر کشور ۵. وزیر صنعت، معدن و تجارت	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	شورای عالی پس از تصویب این قانون، نسبت به برگزاری پانزدهمین جلسه شورا در تاریخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۹ با حضور اعضای مندرج در بند ب ماده ۷ قانون اقدام نموده و در حال حاضر نیز در حال برنامه‌ریزی و انجام روال اداری برای برگزاری جلسه	-	-

۱۸۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			۶. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ۷. وزیر آموزش و پرورش ۸. وزیر جهاد کشاورزی ۹. وزیر ورزش و جوانان ۱۰. رئیس سازمان حفاظت محیط زیست ۱۱. رئیس سازمان صدا و سیما ۱۲. یک نفر از اعضای هر یک از کمیسیون های بهداشت و درمان، اجتماعی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر ۱۳. رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره) ۱۴. رئیس سازمان ملی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران ۱۵. یک نفر به عنوان نماینده انجمن های علمی و تخصصی حوزه سلامت بنا به پیشنهاد وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید رئیس شورای عالی ۱۶. یک نفر به عنوان نماینده انجمن های علمی و تخصصی حوزه امنیت غذا و تغذیه بنا به پیشنهاد وزرای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و جهاد کشاورزی و تأیید رئیس شورای عالی مصوبات شورا با تأیید رئیس جمهور قابل اجرا است. آیین نامه اجرائی این بند به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه های بهداشت،		شانزدهم است. علاوه بر جلسه اصلی شورا که با حضور وزرا برگزار می گردد، جلسه دیگری تحت عنوان کمیسیون دائمی با حضور معاونین وزرا قبل از هر جلسه اصلی و با هدف مشروعیت بخشی نهایی به پیش نویس مصوبات و ایجاد توافق نهایی برگزار می گردد.		
۱۰	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۷ / ب / تبصره	مصوبات شورا با تأیید رئیس جمهور قابل اجرا است. آیین نامه اجرائی این بند به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه های بهداشت،	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	آیین نامه مذکور با همکاری وزارت جهاد کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه تهیه و در تاریخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۴ به شماره ۱۴۱۲۲۰/ ت ۵۵۳۳۰ ه به تصویب هیئت وزیران رسید.	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			درمان و آموزش پزشکی و جهاد کشاورزی تهیه می‌شود و حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.				
۱۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۷ پ	هرگونه واردات تجاری، ذخیره‌سازی، توزیع، عرضه و فروش کالاهای دارویی، واکسن، مواد زیستی (بیولوژیک)، طبّعی و سنتی، مکمل‌های تغذیه‌ای، آرایشی، بهداشتی، غذایی و ملزومات و تجهیزات پزشکی که در سامانه رهگیری و کنترل اصالت طبق ضوابطی که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام می‌کند، ثبت‌نشده باشد جرم محسوب می‌شود و با مجرم مطابق قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۳ برخورد می‌شود. مسؤولیت اجرای این بند در مورد سموم و کود شیمیایی و همچنین کالاهای با مصرف دامی در چهارچوب وظایف مذکور در این ماده بر عهده وزارت جهاد کشاورزی و سازمان دامپزشکی است.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	• کلیه واردات تجاری، ذخیره‌سازی، توزیع، عرضه و فروش کالاهای دارویی، واکسن و مواد زیستی (بیولوژیک) طبق ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سامانه رهگیری و کنترل اصالت ثبت می‌گردد و در خصوص تجهیزات پزشکی هر گونه واردات، توزیع و عرضه و فروش خارج از زنجیره توزیع قانونی جرم محسوب شده و مطابق با قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۳ نسبت به معرفی فرد حقیقی یا حقوقی به مراجع قانونی اقدامات لازم صورت می‌گیرد و در خصوص مکمل‌های تغذیه‌ای پیرو بخشنامه شماره ۶۵۵/۸۷۹۷۳ مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۲۶ ریاست محترم سازمان مبنی بر لزوم شناسه گذاری محصولات تولیدی: ۱- مراتب دستور پیگیری طی نامه شماره ۶۶۵/۸۳۴۶۱ مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۱۳ به کلیه معاونت‌های غذا و دارو سراسر کشور و انجمن/سندیکا/اتحادیه مرتبط ابلاغ شده است. ۲- به‌منظور تسریع تخصیص کد ثبت فرآورده (IRC) شانزده رقمی) نامه شماره ۶۶۵/۱۱۵۵۵۶ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۵ به کلیه شرکت‌های تولیدکننده فرآورده‌های تحت نظارت این اداره کل اعلام شده است. • همچنین با توجه به	-	-

۱۸۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					ابلاغیه این اداره کل، در خصوص مکمل‌های تغذیه‌ای، صرفاً محصولاتی که واجد برچسب اصالت می‌باشند، برای تعیین سقف قیمت مصرف‌کننده توسط سندیکای تولیدکنندگان مکمل‌های رژیمی غذایی ایران مورد پذیرش قرار می‌گیرند. (موضوع نامه شماره ۹۸۴۹۱ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۶) در خصوص بند ۱ مصوبات جلسات کارشناسی با ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز (تاریخ اتمام و بهره‌برداری کامل سامانه توسعه شناسه گذاری و پاسخ به استعلامات کلیه اقلام سلامت‌محور) از آنجا که فرآورده‌های تحت نظارت این اداره کل بر اساس مقررات و ضوابط جاری صرفاً از طریق شرکت‌های بخش مجاز (تحت نظارت اداره کل امور دارو و مواد تحت کنترل) توزیع می‌شوند، لذا مراتب، پیرو مذاکره حضوری با آن مدیرکل محترم، طی نامه شماره ۶۶۵/۴۷۴۹۰ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۸ به آن اداره کل محترم ارسال شده است.		
۱۲	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۷ / ت	به منظور کنترل کیفی محصولات کشاورزی و دامی و صیانت از سلامت آحاد جمعیت کشور وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است محصولات ارائه شده به بازار مصرف را از نظر میزان آلاینده‌های شیمیایی بررسی، اعلام و از توزیع مواد غیرمجاز جلوگیری کند. تمام مراکز توزیع مواد غذایی وابسته به	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	پایش باقیمانده سموم و کودهای شیمیایی از سال ۹۳ در حال انجام می‌باشد	سایر	عدم اختصاص شناسه جهت محصولات که بر اساس آن جمع‌آوری محصول انجام شود

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			شهرداری‌ها و سایر دستگاه‌های اجرائی موظفند از عرضه محصولات دارای آلاینده شیمیایی در مراکز و مجتمع‌های تحت نظارت و مدیریت خود جلوگیری کنند.				
۱۳	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۷ ج	هرگونه تبلیغات خدمات و کالاهای آسیب‌رسان به سلامت موضوع ماده (۴۸) قانون الحاق مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) بر اساس تشخیص و اعلام وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان ملی استاندارد ایران از سوی همه رسانه‌ها ممنوع است.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	فهرست کالاهای آسیب‌رسان به سلامت در سال ۹۷ به سفارش دبیرخانه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی در کمیته فنی تعیین فهرست ذیل مرکز مدیریت بیماری‌های غیر واگیر با حضور کارشناسان حوزه‌های مختلف تهیه و در اسفند ۹۷ با امضای وزیر محترم بهداشت برای منع تبلیغات به سازمان صدا و سیما و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارسال شد.	عدم همکاری سازمان صدا و سیما در اجرای حکم مزبور	
۱۴	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۹ الف	شورای عالی بیمه سلامت کشور مکلف است هر ساله قبل از تصویب بودجه سال بعد در هیئت‌وزیران نسبت به بازنگری ارزش نسبی و تعیین تعرفه خدمات سلامت برای کلیه ارائه‌دهندگان خدمات بهداشت، درمان و تشخیص در کشور اعم از دولتی و غیردولتی و خصوصی با رعایت اصل تعادل منابع و مصارف و قیمت واقعی در جهت تقویت رفتارهای مناسب بهداشتی، درمانی و مبانی محاسباتی واحد و یکسان با حق فنی واقعی یکسان برای	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	همانطور که در متن قانون تأکید شده است، تعرفه‌ها می‌بایست قبل از تصویب قانون بودجه، مصوب و قبل از پایان سال ابلاغ گردد. از این رو اولین بار در جلسه ۶۹ شورای عالی بیمه سلامت مورخ ۱۳۹۶/۸/۳۰ و قبل از تقدیم لایحه بودجه به مجلس، تعرفه خدمات تشخیصی و درمانی در شورای عالی بیمه سلامت تصویب گردید و در جلسه هفتمادام شورا مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۶ بار دیگر بر مصوبه مذکور تأکید شد. قابل ذکر است تعرفه‌های خدمات تشخیصی و درمانی سال ۱۳۹۸ نیز در تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۷ به تصویب هیئت‌وزیران رسیده است.	-	-

۱۹۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			بخش دولتی و غیردولتی در شرایط رقابتی و بر اساس بند (۸) ماده (۱) و مواد (۸) و (۹) قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور مصوب ۱۳۷۳/۸/۳ اقدام و مراتب را پس از تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور، قبل از پایان هر سال برای سال بعد جهت تصویب به هیئت وزیران ارائه کند. این بند به عنوان یک ماده بعد از ماده (۲) قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور مصوب ۱۳۷۳/۸/۳ الحاق می گردد.				
۱۵	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۹ / ب	آزمایش اجباری برای تأیید سلامت کلیه رانندگان وسایل حمل و نقل عمومی مشمول بیمه سلامت است. هزینه های مربوط از محل اعتبار موضوع ماده (۳۰) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) تأمین می شود.	بیمه سلامت	آزمایش اجباری برای تأیید سلامت کلیه رانندگان وسایل حمل و نقل عمومی مشمول بیمه سلامت در حال برنامه ریزی و انجام است.	-	-
۱۶	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۶۵ / ث	به منظور گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین المللی، ایجاد نمایندگی دانشگاه های داخلی و معتبر خارجی بر طبق اعلام وزارتخانه های ذی ربط و	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	آیین نامه و دستورالعمل تأسیس مؤسسات آموزش عالی علوم پزشکی خصوصی مطابق با این موضوع این حکم تدوین شده است.	-	-

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۱۹۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			تأسیس دانشگاه‌های خصوصی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی ویژه اقتصادی یا رعایت قوانین مجاز است.				
۱۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / خ	دستگاه‌های اجرایی مجازند در راستای توسعه، انتشار و کاربست فناوری، مالکیت فکری، دانش فنی و تجهیزاتی را که در چهارچوب قرارداد با دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری دولتی ایجاد و حاصل شده است، به دانشگاه‌ها و مؤسسات یادشده واگذار نمایند.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	تشکیل کمیته سیاست‌گذاری مالکیت فکری با هدف تدوین سازوکار و برنامه‌های کلان حمایتی از مالکیت فکری، تشکیل دفاتر کلان مناطق مالکیت فکری در ۱۰ کلان منطقه آمایشی، تشکیل واحدهای مالکیت فکری در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، طراحی سامانه ملی دیجی بینان به منظور معرفی توانمندی‌ها و ایده‌های فناورانه و ارتباط دوسویه عرض کننده و متقاضی فناوری	-	-
۱۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / ث	دولت موظف است با تشویق خیرین و واقفین و رفع موانع موجود، به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید تا سهم وقف و خیریه از تأمین مالی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فناوری افزایش یابد.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	ابلاغ فرم‌های مربوطه و برآورد ارزش ریالی مشارکت خیرین و پروژه‌های خیر ساز به تفکیک حوزه‌های بهداشت، درمان، آموزش و پژوهش و ارائه بازخورد در جهت تقویت مشارکت خیرین در حوزه سلامت، پلاک‌کوبی اموال اهدایی خیرین در جهت تشویق و ترغیب خیرین و تقویت مشارکت آن‌ها در حوزه سلامت، تهیه مستند با کریمان در شبکه ۴ صدا و سیما در راستای ارج نهادن و تشویق خیرین در حوزه سلامت، برگزاری همایش‌های تجلیل از خیرین در سطح دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در راستای تقویت و افزایش سهم وقف و امور خیریه در حوزه‌های مختلف نظام سلامت، هماهنگی با هیئت‌انای صرفه‌جویی ارزی در درمان بیماران جهت خرید تجهیزات پزشکی موردنیاز از آن حوزه توسط خیرین حوزه سلامت، زمینه‌سازی	-	-

۱۹۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					جهت معرفی مؤسسات خیریه فعال و مؤثر در حوزه سلامت جهت بهره‌مندی از معافیت مالیاتی ماده ۱۷۲، معرفی خیرین شاخص کشور جهت دریافت نشان دولتی از ریاست محترم جمهوری		
۱۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / ت	خیرینی که طرح‌هایی را برای حمایت و توسعه آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری‌های فناورانه به انجام برسانند، مشمول مزایا و حمایت‌های مربوط به خیرین مدرسه‌ساز خواهند شد.	-	پیگیری جهت تنظیم و اجرای سیاست‌های حمایتی از خیرین سلامت در قانون برنامه ششم توسعه کشور جهت تکمیل طرح‌های پروژه‌های نیمه‌تمام خیرین همانند خیرین مدرسه‌ساز	-	-
۲۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۵ / ت	در دوره‌ای که اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی برای احداث، توسعه و تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی و کمک‌آموزشی، پژوهشی، ورزشی و خدمات رفاهی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی هزینه نمایند این هزینه‌ها به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی مورد محاسبه قرار گیرد.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	معرفی خیرین حقیقی و حقوقی به سازمان امور مالیاتی جهت معافیت مالیاتی در قبال سهم آورده در حوزه سلامت و ارائه پیشنهاد اصلاحی در خصوص بند ۸ ماده ۴ لایحه مالیات بر ارزش‌افزوده	-	-
۲۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰	دولت مکلف است به‌منظور تحقق سیاست‌های کلی سلامت، تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت، توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت و مدیریت منابع سلامت از طریق نظام بیمه با محوریت وزارت بهداشت، درمان و	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	طرح تحول سلامت که با همکاری وزارت بهداشت و سازمان‌های بیمه‌ای در حال انجام است	-	-

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۱۹۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			آموزش پزشکی تا پایان سال اول اجرای برنامه اقدامات زیر را بر اساس سیاست‌های کلی سلامت به عمل آورد:				
۲۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰ / ث	کلیه پزشکان و پیراپزشکان، مؤسسات و مراکز ارائه‌دهنده خدمت، دارو و کالاهای سلامت در کشور اعم از دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی، خصوصی و خیریه موظفند ضمن رعایت تعرفه‌های مصوب دولت از خط مشی‌های مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تبعیت نمایند. دریافت هرگونه وجه مازاد بر تعرفه مصوب دولت، توسط اشخاص حقیقی و حقوقی و مؤسسات و مراکز ارائه‌دهنده خدمت، دارو و کالاهای سلامت، حسب مورد مشمول مجازات قانونی مربوطه خواهد بود.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	ایجاد زیرساخت ارتباط مکانیزه (الکترونیک) مراکز خصوصی به سامانه‌های متمرکز مدیریت اطلاعات وزارت بهداشت، تولید محصولات دانشی (راهنماهای بالینی) مرتبط صدور یخشنامه‌های نظارتی جهت تأکید بر رعایت دقیق مشارکت در تهیه تعرفه مراکز خیریه و عمومی غیردولتی، دستورالعمل‌های ابلاغی بسته حمایت از بیماران بستری به معاون درمان کل کشور، نظارت بر انجام سونوگرافی و عدم دریافت تعرفه توسط متخصصان زنان زایمان و تأکید بر ممنوعیت پرداخت هرگونه وجه خارج از صندوق بیمارستان و اقدامات قانونی در صورت هرگونه تخلف، ادامه فعالیت سامانه متمرکز نظارت بر رعایت تعرفه‌ها (۱۹۰). مطابق با موارد فوق‌الذکر نظارت بر این امر توسط معاونت‌های درمان دانشگاه‌های علوم پزشکی کل کشور در حال انجام است.	-	-
۲۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰ / ج	بسته خدمات (شمول و سطح خدمات) مورد تعهد صندوق‌های بیمه پایه سلامت توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و ابلاغ می‌شود. از ابتدای سال دوم اجرای قانون برنامه خرید خدمت توسط سازمان بیمه گر درمانی صرفاً مطابق این بسته صورت می‌پذیرد.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، بیمه سلامت	جلسات کارشناسی برای تدوین بسته خدمتی در سال ۹۷ در دبیرخانه شورای عالی بیمه تشکیل و کتاب بسته خدمتی در سال ۹۸ می‌شود. عقد قرارداد جدید و تمدید قرارداد قبلی با مراکز سلامت بر اساس بسته خدمات ابلاغی مطابق روال سنوات قبل صورت گرفته است.	-	-

۱۹۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۲ / الف	تولیت نظام سلامت از جمله بیمه سلامت شامل سیاست‌گذاری اجرائی، برنامه‌ریزی‌های راهبردی، ارزشیابی، اعتبارسنجی و نظارت در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متمرکز می‌گردد. کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی، از جمله ارائه‌کنندگان خدمات سلامت، سازمان‌ها و شرکت‌های بیمه پایه و تکمیلی، موظفند از خط‌مشی و سیاست‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، با تأکید بر خرید راهبردی خدمات و واگذاری امور تصدی‌گری با رعایت ماده (۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری و سطح‌بندی خدمات، تبعیت کنند.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	با ابلاغ قانون برنامه ششم توسعه سازمان بیمه سلامت از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتزع و ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ادامه فعالیت می‌دهد. همچنین اساسنامه سازمان نیز تهیه و به تصویب هیئت‌وزیران رسیده است	-	-
۲۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۲ / الف	از زمان ابلاغ این قانون، سازمان بیمه سلامت از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتزع و با حفظ شخصیت حقوقی و استقلال مالی و کلیه امکانات بر اساس اساسنامه‌ای که به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد، وابسته به وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اداره می‌شود. اساسنامه این سازمان مطابق با قانون بیمه همگانی خدمات	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بیمه سلامت	متن اساسنامه به موجب نامه شماره ۵۵/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۶/۶/۲۱ از سوی مقام وزارت برای دولت ارسال گردیده است و پس از تصویب در هیئت دولت به موجب ابلاغیه شماره ۱۵۹۷/۱۰۲/۹۶ مورخ ۱۳۹۶/۴/۳ از سوی شورای نگهبان ابلاغ گردیده است.	-	-

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۱۹۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			درمانی کشور مصوب ۱۳۷۳/۸/۳ و در قالب شرکت دولتی به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.				
۲۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۲ ب /	به منظور توسعه کمی و کیفی و ساماندهی و یکپارچه سازی فرماندهی شبکه اورژانس پیش بیمارستانی (۱۱۵)، سازمان فوریت های پیش بیمارستانی اورژانس کشور به عنوان مؤسسه دولتی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل منابع، ساختار و نیروی انسانی موجود بر اساس وظایف قانونی خود ایجاد می گردد. اساننامه سازمان مذکور به پیشنهاد مشترک سازمان، سازمان اداری و استخدامی کشور و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	متن اساننامه در وزارت تدوین و نهایی شده و برای دولت ارسال گردیده و در ادامه از سوی دولت به موجب نامه شماره ۱۳۴۲۴۶۶ مورخ ۱۳۹۶/۵/۲۵ رئیس سازمان برنامه و بودجه برای معاون اول رئیس جمهور ارسال گردیده است.	-	-
۲۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۲ ب / تبصره	واحد های استانی و شهرستانی سازمان فوریت های پیش بیمارستانی کشور کماکان به صورت ادغام یافته در شبکه های بهداشتی درمانی زیر نظر سازمان مذکور ارائه خدمت خواهند نمود.	سازمان فوریت های پیش بیمارستانی اورژانس کشور	راه اندازی ۲۱۲ پایگاه اورژانس شهری و جاده ای، تجهیز ناوگان اورژانس به ۲۳۶ آمبولانس بنز اسپرینتر در کل کشور، راه اندازی ۸ پایگاه امداد هوایی جدید در سال ۹۷ به طوری که تعداد کل پایگاه های امداد هوایی به ۴۱ پایگاه تا پایان سال ۹۷ رسیده است، انتقال ۴۰۹۱ بیمار توسط اورژانس هوایی، اتمام ساخت ۷۰ پایگاه داخل کانکس به ساختمان، افتتاح و بهره برداری مرکز پایش داده های مراقبت های درمانی	-	-

۱۹۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					مcmc در بیش از ۴۰ دانشگاه علوم پزشکی، پیگیری شکایات روزانه در سامانه ۱۹۰، ارائه خدمات درمانی به ۲۸۰۳۴۸ نفر از زائران اربعین حسینی، پیگیری و اجرای طرح مدیریت سکنه حاد قلبی و مغزی، راهاندازی و گسترش تله مدیسین در اورژانس‌های کشور، آموزش تخصصی پرسنل عملیاتی، آموزش phim در دانشگاه‌های کل کشور، اجرای طرح سلامت نوروزی در کل کشور، انجام تعداد ۳۷۵۵۲۵۱ مأموریت در سال ۹۷ توسط پرسنل عملیاتی اورژانس ۱۱۵ در کل کشور، تشکیل کارگروه تخصصی حوادث ترافیکی (قرارگاه حوادث ترافیکی)، تدوین چارچوب ملی ارائه خدمت به مصدومین ترافیکی در راستای سند پیشگیری و کنترل بیماری‌های غیر واگیر و عوامل خطر وابسته در دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور این سازمان کماکان در حال ارائه خدمت در قالب موضوع این حکم می‌باشد.		
۲۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۲ / پ	فهرست رسمی دارویی ایران بر اساس نظام دارویی ملی کشور توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حداکثر هر سه ماه یکبار تدوین و منتشر می‌گردد. تجویز داروهای خارج از فهرست یادشده، تخلف محسوب شده و متخلف با توجه به شدت و ضعف عمل ارتكابی و تعدد و تکرار آن، حسب مورد به مجازات‌های مندرج در تبصره (۱) ماده (۲۸) قانون سازمان	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	بازبینی فهرست رسمی دارویی ایران در سال ۱۳۹۶ انجام شده است. فهرست در سایت سازمان غذا و دارو موجود بوده و در بازه‌های زمانی سه‌ماهه به روز می‌شود و راهاندازی کمیته مکسا جهت تدوین استانداردهای کدینگ ملی مرتبط با حوزه سلامت ضمن مشارکت تمامی سازمان‌ها و ارگان‌های ذینفع	-	-

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۱۹۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳/۸/۱۶ محکوم می‌شود.				
۲۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۲ / پ / تبصره ۱	آیین‌نامه اجرائی این بند در شش ماه اول اجرای قانون برنامه توسط بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (سازمان غذا و دارو) تهیه می‌شود و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی-	تدوین و ابلاغ آیین‌نامه اجرایی شماره ۵۴۶۹۹ ت/۲۲۰۰۵ ه مورخ ۱۳۹۷/۲/۲۹	-	-
۳۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۲ / پ / تبصره ۲	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است نسبت به تهیه فهرست فرآورده‌ها و داروهای سنتی و گیاهی کشور اقدام نماید.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	برگزاری جلسات ادواری شورای بررسی و تدوین فهرست فرآورده‌های طبیعی و سنتی از ابتدای سال ۹۷ در خصوص تهیه فهرست مذکور صورت گرفت که ۱۳ جلسه تا پایان سال ۹۷ تشکیل گردید و در این جلسات ۷۰۶ فرآورده طبیعی و ۲۷۴ فرآورده سنتی در خصوص تهیه و اعلام فهرست مذکور به تصویب رسیده است. همچنین در سال ۹۷ در خصوص مطالعه و پایش و بررسی فرآورده‌های طبیعی، سنتی و مکمل مصرفی موجود در بازار و بررسی تولید و مصرف آن در کشور، فرآیند PMQC به صورت دستورالعمل به معاونت‌های غذا و دارو منتخب به تعداد ۲۰ نوع از فرآورده‌های تحت پوشش ابلاغ گردید که طی آن ۶۰ درصد نمونه‌های هدف مورد پیگیری و ارزیابی قرار گرفتند.	-	-
۳۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۲ / ت	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با همکاری وزارت جهاد کشاورزی، مقدار مجاز سموم باقیمانده در مواد غذایی و فرآورده‌های غذایی و نیز مصرف کود شیمیایی را برای محصولات	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	حدود قابل قبول جهت سموم توسط سازمان ملی استاندارد و جهاد کشاورزی با همکاری وزارت بهداشت تعیین شده است (اداره کل غذا و فرآورده‌های آشامیدنی)، عملکرد (اداره کل آزمایشگاه‌های کنترل مرجع غذا و دارو)، تقویت بانک استانداردهای آفت‌کش‌ها در آزمایشگاه مرجع کنترل غذا و	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	عدم امکان جمع‌آوری محصول به علت عدم تخصیص شناسه به محصولات کشاورزی توسط وزارت

۱۹۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			مذکور مشخص نماید و عرضه محصولاتی که به صورت غیرمجاز از سموم و کودهای شیمیایی استفاده کرده‌اند را ممنوع نماید.		دارو، آنالیز ۶۰۰ آفت‌کش با تکنیک‌های MS-MSGC و MS-MS در ماتریکس‌های مختلف، برگ‌زاری دوره اعتبارسنجی روش آنالیز آفت‌کش‌ها و ارائه پروتکل کشوری، برنامه‌ریزی کشوری جهت تخمین عدم قطعیت، برگ‌زاری کارگاه کشوری آشنایی با قوانین اتحادیه اروپا، سایت‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی مهم و بررسی روش‌های آماده‌سازی نمونه‌ها همچنین دوره بازآموزی عملی آنالیز آفت‌کش‌ها در شیر خشک، آنالیز نمونه‌های روتین شرکت در برنامه سالانه PMS، ارسال نمونه‌های مجهول به ۴ آزمایشگاه استانی و ۲ آزمایشگاه مجاز جهت نظارت و پایش، ارسال استانداردهای آفت‌کش به ۹ آزمایشگاه استانی جهت راه‌اندازی و ارتقاء تعداد آفت‌کش‌های مورد آنالیز، تهیه و تدوین SOP و فرم در جهت استقرار ISO ۱۷۰۲۵، همکاری در طرح ارتقا سلامت ۸ محصول کشاورزی با جهاد کشاورزی		جهاد کشاورزی
۳۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۲ / ت	همچنین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است در سال اول اجرای قانون برنامه فهرست مواد و فرآورده‌های غذایی سالم و ایمن و سید غذایی مطلوب برای گروه‌های سنی مختلف را اعلام کند.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	برآورد میزان انرژی، پروتئین و ریزمغذی‌های کلیدی مورد نیاز هر زیر گروه سنی به تفکیک مرد و زن، با توجه به راهنمای سازمان جهانی بهداشت، برآورد متوسط نیاز جمعیت ایران در کل و به تفکیک هر گروه سنی، تعیین وضعیت مصرف مواد غذایی در جامعه کنونی کشور با استفاده از پروژه بررسی وضعیت مصرف مواد غذایی در سال ۱۳۹۷ توسط دفتر بهبود تغذیه جامعه با همکاری انستیتو تحقیقات تغذیه‌ای و صنایع غذایی کشور و دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، طراحی سید غذایی مطلوب و	سایر	کلیه محصولات دارای پروانه بهداشتی (پروانه ساخت) تحت کنترل هستند ولی تعیین سید غذایی مطلوب کاملاً در حیطه وظایف این دستگاه نمی‌باشد

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					مداخلات متناسب با وضعیت موجود در سال بعد، تدوین سبد غذایی مطلوب به تفکیک گروه‌های سنی، شکل‌گیری کارگروه تخصصی تغذیه و امنیت غذایی ذیل شورای عالی سلامت و امنیت غذایی، خلاصه گزارش ارزشیابی سند ملی تغذیه و امنیت غذایی به شرح زیر است که میانگین اجرایی شدن مداخلات ۵۲٫۶ درصد می‌باشد؛ افزایش فرهنگ و سواد تغذیه‌ای گروه‌های هدف اولویت‌دار حداقل به میزان ۵۰ درصد سال پایه، افزایش میانگین دریافت اقلام اصلی سبد غذایی (میوه‌ها، سبزی‌ها، شیر و لبنیات و حبوبات) در خانواده‌ها حداقل به میزان ۱۵ درصد سال پایه، افزایش دسترسی و مصرف غلات سبوس‌دار به میزان ۲۰ درصد سال پایه، کاهش میزان نمک، قندهای ساده و چربی موجود در فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی به میزان حداقل ۳۰ درصد سال پایه، کاهش حداقل ۳۰ درصد از عوامل خطرری شاخص در محصولات کشاورزی و غذایی به تصویب شورای عالی سلامت و امنیت غذایی، ابلاغ ضوابط استانداردهای اولویت‌دار زنجیره غذا به کلیه متولیان و کنترل زنجیره غذا بر اساس ارزیابی خطر حداقل در ۵۰ مراکز مجری با تعیین اولویت‌ها توسط شورای عالی، اعلان عمومی درجه تولیدکنندگان بزرگ مواد غذایی منطبق با سیاست‌های ایمنی و ارزش تغذیه‌ای، بهره‌مندی ۱۰۰ درصد کودکان، نوجوانان و جوانان، میانسالان، زنان باردار و سالمندان چاق از یکبار ویزیت و مشاوره در برنامه پزشک خانواده و استمرار مراقبت ۵۰ افراد		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					شناسایی شده، حفظ و ارتقاء پوشش مصرف نمک یددار تصفیه شده در حداقل ۹۹ درصد خانوارهای کشور، استقرار نظام مدیریت غذا و تغذیه در مدیریت بحران استان ها (طراحی، توجیه و آموزش و انجام مانور)، استقرار کامل برچسب گذاری تغذیه ای در کلیه محصولات غذایی فراوری شده متناسب با سطح سواد تغذیه ای مردم کشور، کنترل محلول ها و مکمل های غذایی بیمارستانی مورد نیاز کشور بر اساس ضوابط و استانداردها، اجرای حداقل ۳۰ استانداردهای مصوب وزارت بهداشت در خصوص خدمات مشاوره تغذیه در کلیه بیمارستان های کشور		
۳۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / الف	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با هدف ارائه خدمات الکترونیکی سلامت مکلف است ظرف دو سال اول اجرای قانون برنامه نسبت به استقرار سامانه پرونده الکترونیکی سلامت ایرانیان و سامانه های اطلاعاتی مراکز سلامت با هماهنگی پایگاه ملی آمار ایران و سازمان ثبت احوال کشور با حفظ حریم خصوصی و منوط به اذن آنها و محرمانه بودن داده ها و با اولویت شروع برنامه پزشک خانواده و نظام ارجاع اقدام نماید.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	پساده سازی طرح آدپتورهای پرونده الکترونیک سلامت در راستای توسعه سامانه های اطلاعاتی مستقر در مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت، ارائه زیرساخت نوبت دهی الکترونیکی در راستای توانمندسازی شهروندان در مدیریت زمان و هزینه های پرداختی، ارتقای فرایندهای نظارتی در راستای تضمین کیفیت تبادل اطلاعات از مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت با رویکرد بهبود فرایندهای ارزیابی سامانه های اطلاعاتی حوزه سلامت، ارائه سرویس های مربوط به استحقاق سنجی خدمات با همکاری سازمان های بیمه گر، برگزاری کمیته ها و جلسات دوره ای مشترک با معاونت ها، سازمان ها و همچنین بخش خصوصی در زمینه استاندارد سازی، شناسایی نیازمندی های زیرساختی و فنی، مشاوره فنی و مشارکت دادن گروه های تخصصی از جمله صنف های مربوطه، نظام پزشکی،	عدم وجود زیرساخت مناسب و مقدمات اجرایی جهت استقرار سیستم	عدم وجود زیرساخت / ارائه خدمات الکترونیک مناسب

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۲۰۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					غذا و دارو و ... در راستای ارزیابی سامانه‌های اطلاعاتی حوزه سلامت و پیاده‌سازی اهداف توسعه‌ای پرونده الکترونیک سلامت		
۳۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / الف	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است با همکاری سازمان‌ها و مراکز خدمات سلامت و بیمه سلامت حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از استقرار کامل سامانه فوق، خدمات بیمه سلامت را به صورت یکپارچه و مبتنی بر فناوری اطلاعات در تعامل با سامانه «پرونده الکترونیک سلامت ایرانیان» ساماندهی نماید.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بیمه سلامت	۱) تدوین شیوه‌نامه استحقاق سنجی الکترونیکی درمان بیمه‌شدگان بستری فی‌مابین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان بیمه سلامت، ۲) عملیاتی نمودن سامانه استحقاق سنجی درمان در کلیه بیمارستان‌های دولتی دانشگاهی کشور با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۳) توسعه سامانه تأیید خدمات سازمان بیمه سلامت و فراهم نمودن بستر تبادل اطلاعات آن با سامانه‌های وزارت بهداشت از طریق SDK (۴۰) تولید و استقرار سامانه رسیدگی الکترونیکی اسناد بستری و پیاده‌سازی آن با همکاری وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی با استفاده از بستر HIS (۵۰) تولید و استقرار سامانه نسخه الکترونیک و تهیه وب‌سرویس‌های مربوط به اعمال قوانین و مقررات و ارائه آن به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت استفاده از آن در بستر HICA	-	-
۳۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / الف / تبصره	کلیه مراکز سلامت و واحدهای ذی‌ربط اعم از دولتی و غیردولتی موظف به همکاری در این زمینه می‌باشند.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	همکاری کلیه مراکز سلامت و دولتی در زمینه پرونده الکترونیک، پیگیری سامانه تبادل الکترونیک اسناد، برگزاری کارگاه‌های آموزشی تبادل الکترونیکی اسناد در کل کشور.	-	-
۳۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / ب	کلیه پزشکان، دندانپزشکان و داروسازانی که در استخدام پیمانی و یا رسمی دستگاه‌های اجرائی موضوع این	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل توسط پزشکان dual practice و صدور بخشنامه‌های نظارتی در این خصوص، اجرای مقدمات راه‌اندازی سامانه جامع نظارت بر درمان	-	-

۲۰۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			قانون هستند، مجاز به فعالیت انتفاعی پزشکی در سایر مراکز تشخیصی، آموزشی، درمانی و بیمارستان‌های بخش خصوصی، عمومی غیردولتی با رعایت تبصره (۱) ماده واحده قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۱ و یا فعالیت انتفاعی پزشکی در بخش خصوصی مرتبط با حوزه ستادی مربوط به غیر از دستگاه اجرایی خود نیستند. مسئولیت اجرای این بند به عهده وزرای وزارتخانه‌های مربوطه و معاونان آنها و مسئولان مالی دستگاه‌های مذکور است.				
۳۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / ب	دولت مکلف است در اجرای این حکم با جبران خدمات ذی‌نفعان از طریق اعمال تعرفه خاص در چهارچوب بودجه سنواتی اقدام نماید. اجرای این حکم مشروط به جبران محرومیت از کار در بخش خصوصی، پرداخت حقوق مناسب و تأمین اعتبار در بودجه‌های سنواتی است.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	تاکنون تعرفه خاصی تعریف نشده است، هرچند دستورالعمل حق محرومیت از مطب از تاریخ ۱۳۹۶/۱/۱ جهت این ماده قانونی تصویب و به مرحله اجرا درآمده است	-	-
۳۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / ب / تبصره ۱	مصادیق نقاط محروم موضوع این ماده و نام فرد و علت آن به‌عنوان موارد استثناء به پیشنهاد دستگاه اجرایی مربوطه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	موضوع طی نامه شماره ۴۰/۳۷۷۱۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲ از طریق معاونت محترم درمان دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و	-	-

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۲۰۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			و تأیید وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی تعیین می گردد.		درمانی پیگیری گردید که بر اساس پاسخ دانشگاه های علوم پزشکی کرمانشاه، کردستان، همدان، کاشان، جیرفت و دانشکده های تربت جام و اسفراین مشمولینی که حق تمام وقتی و محرومیت از مطب دریافت می نمایند در بخش غیردانشگاهی فعالیت انتفاعی ندارند. همچنین در مورخ ۱۳۹۶/۹/۲۸ نامه شماره ۱۳۹۶/۱۶۷۱/د با امضای معاون توسعه مدیریت و منابع با موضوع درخواست تخصیص بودجه لازم جهت اجرایی شدن حکم مقرر برای سازمان برنامه و بودجه ارسال گردیده است.		
۳۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / پ	دولت موظف است از بخش های خصوصی و تعاونی برای ایجاد شهرک های دانش سلامت، حمایت به عمل آورد.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	شناسایی و احصاء تکالیف قانونی مندرج در قانون برنامه ششم توسعه به عنوان موضوع دارای اولویت پس از انجام مطالعات مقدماتی لازم با حضور کلیه نمایندگان معاونت ها، آیین نامه در چندین جلسه کارگروه بررسی و در نهایت متن مصوب در حال گذراندن مراحل تصویب در هیئت وزیران می باشد.	-	-
۴۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / پ	آیین نامه اجرایی این بند در چهارچوب قوانین و بودجه سنواتی طی سال اول اجرای قانون برنامه تهیه می شود و به تصویب هیئت وزیران می رسد.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	طی نامه شماره ۱۴۲۶/۱۳۰ مورخ ۱۳۹۷/۶/۲۶ به منظور طرح در جلسه هیئت وزیران، برای معاون اول محترم رئیس جمهور ارسال گردید.	-	-
۴۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / ت	به منظور متناسب سازی کمیت و کیفیت تربیت نیروی انسانی گروه پزشکی با نیازهای نظام سلامت کشور، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است نیازهای آموزشی و	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	در رابطه با این هدف سند برآورد نیروی انسانی مورد نیاز حوزه سلامت در رشته های مختلف علوم پزشکی تدوین شده است و در حال تصویب در مراجع علمی می باشد.	-	-

۲۰۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			ظرفیت ورودی کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی علوم پزشکی اعم از دولتی و غیردولتی را متناسب با راهبردهای پزشکی خانواده، نظام ارجاع و سطح‌بندی خدمات و نقشه جامع علمی کشور تعیین نموده و اقدامات لازم را به عمل آورد.				
۴۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / ث	وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مکلف است در اجرای «نظام خدمات جامع و همگانی سلامت» با اولویت بهداشت و پیشگیری بر درمان و مبتنی بر مراقبت‌های اولیه سلامت، با محوریت نظام ارجاع و پزشکی خانواده با به‌کارگیری پزشکان عمومی و خانواده، گروه پرستاری در ارائه مراقبت‌های پرستاری در سطح جامعه و منزل، سطح‌بندی خدمات، پرونده الکترونیک سلامت ایرانیان، واگذاری امور تصدی‌گری با رعایت ماده (۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری و پرداخت مبتنی بر عملکرد مطابق قوانین مربوطه و احتساب حقوق آنها اقدام نماید، به نحوی که تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه کلیه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	افزایش تعداد مراکز مراقبت پرستاری در منزل، برنامه‌ریزی و نظارت بر ارتقاء کیفیت ارائه مراقبت‌ها در مراکز مراقبت پرستاری در منزل، تعیین تعرفه مناسب و پوشش خدمات بیمه‌ای جهت ارائه خدمات پرستاری در منزل: موفقیت برنامه در سال‌های قبل، افزایش تعداد مراکز از ۷۰۰ به ۱۰۰۰ مرکز در پایان سال ۱۳۹۷ و ادامه اجرا و نظارت در سال‌های آتی، صد در صد پوشش خدمات با اجرای برنامه پزشکی خانواده و بیمه روستایی در روستاها، شهرهای زیر بیست هزار نفر و عشایر صد در صد پوشش خدمات با اجرای طرح تحول سلامت حاشیه شهرها: ۹۷ درصد پوشش خدمات با اجرای طرح تحول سلامت در شهرها به غیر از استان‌های فارس و مازندران، ۱۰۰ درصد پوشش با اجرای برنامه پزشک خانواده شهری (نسخه ۰۲)، استان‌های فارس و مازندران، اجرای نظام ارجاع در ۶ دانشگاه پیشرو، ایجاد بستری الکترونیکی برای تبادل الکترونیکی بین سطح یک و سطح ۲ و ۳، ارائه خدمات سلامت و ایجاد پرونده الکترونیک سلامت در سطح ۱ و تبادل	-	-

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۲۰۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			آحاد ایرانیان تحت پوشش نظام ارجاع قرار گیرند.		اطلاعات بین سطوح همراه با نوبت دهی و سطح بندی خدمات به صورت الکترونیکی و تدوین کاتالوگ سلامت به صورت الکترونیکی.		
۴۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / ت	سطح بندی تمامی خدمات تشخیصی و درمانی بر اساس نظام ارجاع مبتنی بر پزشک خانواده و اجازه تجویز این گونه خدمات صرفاً بر اساس راهنماهای بالینی، طرح فاقد نام تجاری (ژنریک) و نظام دارویی ملی کشور خواهد بود.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	نظام سطح بندی خدمات درمان بستری و تخصصی برای اجرا در دوره برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ توسط وزارت بهداشت و درمان تهیه و در دست بازنگری و نهایی شدن با سازمان برنامه و بودجه می باشد. راهنمای بالینی: ابلاغ ۱۶۳ محصول دانشی ادغام برنامه تشخیص، مراقبت و درمان اختلالات روان پزشکی در نظام سلامت غربالگری کلیه اختلالات روان پزشکی با تأکید بر اختلالات افسردگی و اضطراب و خلقی به میزان ۷ برگزاری کارگاه های آموزشی تشخیص و درمان برای بیش از ۶۰ پزشکان و کارشناسان سلامت روان ادغام برنامه پیشگیری از خودکشی در نظام سلامت غربالگری و شناسایی بیماران دارای اختلال افسردگی، برگزاری کارگاه های آموزشی تشخیص و درمان برای پزشکان و کارشناسان سلامت روان کنترل اچ ای وی / ایدز و عفونت های آمیزشی بیمارایی و درمان سل فعال و نهفته، کنترل بیماری جذام برنامه حذف مالاریا کنترل و پیشگیری تب مالت، مراقبت (سالک، هاری، سیاه زخم، CCHF)، کنترل بیماری های قابل پیشگیری با واکسن، حذف سرخک، ریشه کنی فلج اطفال مراقبت بیماری های نوپدید و بازپدید، مراقبت بهداشتی بین المللی مراقبت اتباع و مهاجرین خارجی، مراقبت بهداشت مرزی مراقبت	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					هیأت‌های و پروسی‌های مراقبت بیماری‌های منتقله از آب و غذا، مقاومت آنتی‌بیوتیکی، مراقبت عفونت‌های بیمارستانی، مراقبت گال و پدیکلوزیس، ایجاد امکانات آزمایشگاهی معتبر و به هنگام در مناطق آمایشی به منظور پوشش ۶۰ درصدی عوامل مورد نظر نظام مراقبت سندرمیک از طریق تهیه فهرست عوامل ایجادکننده سندرم‌ها و ارسال به دانشگاه‌ها و خود اظهاری توانمندی‌های موجود، برگزاری مانور طراحی ابزار برآورد و مقایسه هزینه تمام‌شده خدمات آزمایشگاهی به منظور مدیریت هزینه آزمایشگاه‌ها و خدمات تشخیصی آنها، تعیین مراقب سلامت هر فرد و برقراری خدمات مراقب سلامت برای همه شهرنشینان با نظام پرداخت سرانه‌ای تعدیل شده با خدمات ارائه شده، فراهم کردن اینترنتی خود مراقبتی الکترونیک، اجبار کاربرد پرونده الکترونیک سلامت برای همه ارائه دهندگان سطح یک با اهرم قانون استقرار نظام ارجاع مربوط به افراد ساکن در روستاها و شهرهای دارای بیست هزار نفر جمعیت و پایین تر و جامعه عشایری در جلسات کمیته بهداشت دبیرخانه شورای برنامه تحول نظام سلامت و انتخاب موضوع به عنوان یکی از موارد قابل توجه در مدیریت هزینه در بخش بهداشت و درمان مستند به نامه شماره ۹۶/۳۵۳۴۶ مورخ ۱۳۹۶/۲/۴ ابلاغ دستورالعمل اجرایی برنامه استقرار نظام ارجاع (گام اول) مربوط به افراد ساکن در روستاها و شهرهای دارای بیست هزار نفر جمعیت و پایین تر و جامعه عشایری،		

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۲۰۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۴۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / ث / تبصره	در چهارچوب قانون تعرفه گذاری خدمات پرستاری و تعدیل کارانه های پرستاری مصوب ۱۳۸۶/۴/۶ دولت مکلف است در قالب قوانین بودجه سالانه در سقف کارانه پرستاری و در چهارچوب بسته های خدمات تشخیصی درمانی موضوع قانون مذکور اعتبارات مورد نیاز را از محل منابع بودجه عمومی دولت تأمین نماید.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	اصلاح نظام جبران خدمت نیروی انسانی سلامت به روش ترکیبی متبني بر ارزیابی شاخص های کمی و کیفی با همکاری دو معاونت پرستاری و درمان در حال انجام است. همچنین پرداخت کارانه پرستاری از محل درآمدهای اختصاصی در دست اجرا می باشد.	عدم همکاری دستگاه های مرتبط	آشنایی اندک واحدهای دانشگاهی با فرآیند و چگونگی واگذاری طرح ها و پروژه ها کمبود تجربه و فقدان مهارت ها و دانش علمی در تهیه گزارش ها تصمیم به واگذاری عدم اعتماد بخش خصوصی به سرمایه گذاری در حوزه سلامت به دلیل نبود حمایت ها و مشوق های لازم برای کاهش ریسک سرمایه گذاری عدم همراهی سازمان های بیمه گر با سرمایه گذاران حوزه سلامت
۴۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / ج	سازمان ها و صندوق های بیمه گر پایه کشور مکلف به خرید راهبردی خدمات سلامت بر اساس دستورالعمل ها و راهنماهای بالینی و فهرست رسمی داروهای فاقد نام تجاری (ژنریک) ایران در چهارچوب نظام ملی دارویی کشور	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	در حال حاضر فهرست داروهای رسمی کشور مبتنی بر پذیرش حداقل قیمت و نوع ژنریک داروها، مبنای عملکرد سازمان می باشد. دستورالعمل ها و راهنماهای بالینی اعلام شده از سوی وزارت بهداشت و یا مراجع ذیصلاح، از طریق سامانه تأیید دارو مدیریت می گردد. تشکیل کمیته مکسا (مرجع کدینگ	-	-

۲۰۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			همزمان با اجرائی شدن نظام ارجاع مبتنی بر پزشک خانواده در کشور از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صرفاً از طریق سامانه پرونده الکترونیک سلامت ایرانیان موضوع بند (الف) این ماده هستند.		سلامت)، هماهنگی تمامی ذینفعان برای ایجاد فهرست رسمی دارویی با فعالیت سازمان غذا و دارو و ابلاغ کدینگ الکترونیکی به داروخانه‌ها، ایجاد بستر تبادل اطلاعات نسخه الکترونیکی مبنی بر فهرست دارویی		
۴۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / چ	به منظور تحقق بند (۱۲) سیاست‌های کلی سلامت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان متولی امر طب سنتی ایرانی-اسلامی و مکمل موظف است نسبت به ادغام خدمات تأییدشده طب سنتی ایرانی-اسلامی در نظام سلامت و همچنین ساماندهی و توسعه ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی و درمانی این حوزه اقدام نماید.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	رونمایی از سند رسمی طب سنتی ایران و ارائه آن به سازمان جهانی بهداشت، ایجاد ساختار مناسب در معاونت‌های دستگاه در راستای تحقق این امر، تدوین پروژه اقتصاد مقاومتی «کاهش بار بیماری و هزینه‌های درمان و وابستگی دارویی با اتکای بر طب ایرانی» که از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور تصویب و ابلاغ شد. تصویب تکلیف دانشگاه‌های علوم پزشکی مبنی بر ایجاد بستر لازم برای استخدام و یا تخصیص پست سازمانی، جهت جذب دانش‌آموختگان طب ایرانی و داروسازی در طب ایرانی طی فراخوان جذب اعضای هیئت علمی در قالب ظرفیت مازاد در شورای سیاست‌گذاری، تصویب تکلیف دانشگاه‌های علوم پزشکی به ایجاد بستر قانونی لازم برای فعالیت دانش‌آموختگان تمام وقت جغرافیایی رشته‌های طب ایرانی و طب مکمل در سلامتنکه ها (اعم از دولتی و غیردولتی)، فرهنگ سازی و اطلاع رسانی اخبار و آموزه‌های طب ایرانی در فضای مجازی با استفاده از ظرفیت فضاهای مجازی، تدوین و ابلاغ آیین نامه نحوه فعالیت فعالان حوزه طب سنتی و فروش گیاهان دارویی، تدوین و ابلاغ دستورالعمل نحوه انجام تعهدات متعهدین تخصصی رشته‌های طب	سایر	عدم اختصاص اعتبار کافی برای توسعه مراکز ارائه خدمات طب سنتی در مراکز دانشگاهی فقدان تعرفه گذاری کامل خدمات و پوشش بیمه برای خدمات درمانی و دارویی طب سنتی و مکمل بر خلاف کشورهای توسعه یافته دنیا وجود متولیان مختلف رسمی و غیررسمی و ناهماهنگی این متولیان در عرصه‌های مختلف طب سنتی ایران

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					ایرانی و داروسازی در طب ایرانی، بازبینی و ابلاغ آیین نامه تأسیس سلامتکده طب ایرانی، تدوین و ابلاغ آیین نامه شرایط و محدوده فعالیت در طب مکمل، مصوب جلسه ۴۶ شورای عالی نظام پزشکی، تدوین و ابلاغ آیین نامه نحوه فعالیت دانش‌آموختگان پزشکی در حیطه طب ایرانی، تدوین ضوابط علمی و فنی فروشندگان گیاهان دارویی (عطاری‌ها) و ارسال آن به وزارت صنعت، معدن و تجارت، ابلاغ دستورالعمل جشنواره طب ایرانی، تدوین پیش نویس دستورالعمل تأسیس مراکز آموزشی غیردولتی طب ایرانی و ارائه به معاونت محترم آموزشی، پیگیری و مشارکت فعال در تدوین پیش نویس‌های مربوط به زالو از تولید و تکثیر تا امحاء (در شرف ابلاغ)، تسهیل اجرای آیین نامه تأسیس سلامتکده های طب ایرانی در بخش خصوصی با مساعدت معاونت محترم حقوقی و امور مجلس وزارت بهداشت، تدوین و ابلاغ آیین نامه تأسیس داروخانه فرآورده های طبیعی و سنتی با همکاری سازمان غذا و دارو (در انتظار تدوین ضوابط اجرایی توسط سازمان غذا و دارو)، هم‌اکنون در قالب مراکز ارائه فرآورده های طبیعی و سنتی (فروشگاه های سلامت) با تغییراتی در آیین نامه قبلی در حال پیگیری است. ورود خدمات طب ایرانی در نظام مراقبت های اولیه بهداشتی در حوزه تحت نظارت ۹ دانشگاه علوم پزشکی، تولید منابع دانش افزایی، ایجاد بانک های اطلاعاتی، تدوین شیوه نامه تولید مجموعه های آموزشی به همراه تولید مجموعه های آموزشی برای		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					متخصصین و رشته‌های دیگر مرتبط، برگزاری کارگاه‌های دانش‌افزایی و آموزشی برای گروه‌های مرتبط، انجام امور زیربنایی ساخت ۲۰ سلامت‌کده طب ایرانی با معماری ایرانی-اسلامی در ۲۰ دانشگاه علوم پزشکی کشور، تصویب افزودن ۲ واحد درس «آشنایی با اصول و مبانی طب ایرانی» به‌عنوان یک درس اختصاصی برای گروه پزشکی که اجرای آن پس از تدوین محتوای درس امکان‌پذیر است، همچنین بر اساس مصوبه شورای عالی برنامه‌ریزی، این درس برای کلیه رشته‌های بالینی اجباری (۷ رشته) و رشته‌های غیر بالینی اختیاری ارائه خواهد شد، توسعه و ارتقاء جایگاه علمی ۸ دانشکده و ۱۷ گروه طب ایرانی، ۸ گروه داروسازی در طب ایرانی و گروه تاریخ پزشکی در دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور، اخذ مصوبه ایجاد رشته دستیاری طب ایرانی در شورای عالی برنامه‌ریزی و تدوین کوریکولوم این رشته در کمیته تدوین برنامه آموزشی (در مسیر فرایند تصویب قرار دارد). حمایت از انتشارات در این حوزه، تدوین کوریکولوم رشته‌های ماساژ ایرانی و مراقبت‌های بالینی طب ایرانی (پرستاری با گرایش طب ایرانی) و فرآورده‌های طبیعی و ارائه به شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت بهداشت، تصویب ضرورت ایجاد رشته فرآورده‌های طبیعی در مقطع کارشناسی در شورای معین شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت بهداشت، پیگیری راه‌اندازی رشته‌ای PhD research by حوزه مبانی طب ایرانی، تهیه بسته‌های آموزشی صوتی و		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					تصویری و همکاری با صدا و سیما، شهرداری تهران جهت ترویج، تعیین تعرفه در کتاب ارزش نسبی، هماهنگی و نشست‌های تخصصی با سندیکای بیمه‌های خصوصی و معرفی قابلیت‌های طب ایرانی و نقش آن در کاهش هزینه‌های تشخیص و درمان و موافقت برخی از بیمه‌های تکمیلی برای پذیرش پوشش خدمات طب ایرانی در سلامت‌ده‌های مجاز طب ایرانی، همکاری با سازمان‌های مربوطه از جمله تعزیرات حکومتی و نظام پزشکی و... در راستای قانونمندی در این حوزه، ایجاد مراکز تحقیقاتی در حوزه طب و داروسازی سنتی و تاریخ پزشکی در ۱۳ دانشگاه علوم پزشکی کشور و حمایت از پژوهش‌های مرتبط، راه‌اندازی آزمایشگاه کنترل کیفی فرآورده‌های طبیعی و سنتی زیر نظر مجموعه حکمت سرای ایرانیان طبوبی، بسترسازی افزودن داروهای گیاهی به فهرست دارویی مراکز بهداشتی-درمانی کشور به انضمام بسته آموزشی برای آموزش پزشکان عمومی و خانواده، تدوین دارونامه گیاهی و سنتی ویژه پزشکان عمومی، چاپ کتاب فهرست داروهای گیاهی رسمی کشور، عقد تفاهم‌نامه همکاری با کشور کره به منظور همکاری در پروژه‌های پژوهشی و تولید محصول، تدوین برنامه اجرایی برای همکاری‌های مشترک در حوزه آموزش و پژوهش طب سنتی و مکمل بین ایران و کشورهای چین، تایلند، مالزی و اندونزی، ادغام طب چینی و غربی برای کشورهای در حال توسعه در کشور چین، ارائه طرح سیستم طبقه‌بندی بیماری‌ها		

۲۱۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					در طب سنتی ایرانی (ICD)، تأسیس کرسی طب سنتی یونسکو در فرهنگستان علوم پزشکی، ردیف بودجه‌ای جهت توسعه رشته طب سنتی در دانشگاه‌ها تصویب‌شده و در بازارآموزی پزشکان شاغل نیز منظور شده		
۴۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / ح	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است تقاضای تخصیص نیروهای پزشکی طرح نیروی انسانی مورد نیاز سازمان تأمین اجتماعی را بر اساس تفاهم و همکاری متقابل با اولویت مناطق محروم بررسی و تأمین نماید.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	بر اساس اولویت‌های وزارت در حال انجام است	-	-
۴۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / خ	کلیشه اعضای سازمان‌های نظام پزشکی و نظام دامپزشکی ملزم به تهیه بیمه مسئولیت حرفه‌ای بوده و دستگاه قضائی آن را به‌عنوان وثیقه قرار تأمین پذیرد به‌جز در مواردی که خسارات عمدی است و امکان استیفای حق وجود نداشته باشد و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خصوص لوایح حوزه وظایف و اختیارات این سازمان‌ها، نظر مشورتی آنها را اخذ نماید.	نظام پزشکی	این حکم توسط نظام پزشکی از سال ۱۳۹۶ آغاز و در حال پیگیری بوده و اعضای سازمان‌های مذکور بطور اجباری نسبت به بیمه نمودن مسئولیت حرفه‌ای اقدام می‌نمایند.	-	-
۴۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / د	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است حمایت از تولید و عرضه و تجویز داروهای فاقد نام تجاری	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	دستورالعمل‌ها و راهنماهای بالینی و فهرست رسمی داروهای فاقد نام تجاری (ژنریک) ایران در چهارچوب نظام ملی دارویی کشور به صورت سه‌ماهه مطابق ماده	اعمال تحریم و موانع خارجی	عدم وجود زیرساخت تولید در انسیتیتو پاستور که با

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۲۱۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			(ژنریک) حمایت بیمه‌ای را فقط به داروهای فاقد نام تجاری (ژنریک) اختصاص دهد و با همکاری وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون مرکزی ایران حسب مورد تمهیدات لازم را در جهت صادرات محصولات سلامت‌محور به عمل آورد و برنامه ایمن‌سازی کودکان (واکسیناسیون) را تا حد و تراز کشورهای توسعه‌یافته ارتقاء دهد.		۷۲/ب برنامه‌های توسعه بازمینی و ابلاغ می‌شود. در حال حاضر فهرست داروهای رسمی کشور مبتنی بر پذیرش حداقل قیمت و نوع ژنریک داروها، مبنای عملکرد سازمان می‌باشد. دستورالعمل‌ها و راهنماهای بالینی اعلام شده از سوی وزارت بهداشت و یا مراجع ذیصلاح، از طریق سامانه تأیید دارو مدیریت می‌گردد. هماهنگی تمامی ذینفعان برای ایجاد فهرست رسمی دارویی با فعالیت سازمان غذا و دارو و ابلاغ کدینگ الکترونیکی به داروخانه‌ها، ایجاد بستر تبادل اطلاعات نسخه الکترونیکی مبنی بر فهرست دارویی. در خصوص واکسن‌ها نیز اقدامات به شرح زیر صورت گرفته است: واکسن‌های OPV، DTPMMR. که این سه واکسن سال‌ها است در انستیتو رازی تولید می‌گردد. طی توافقنامه بین وزارت بهداشت و وزارت جهاد کشاورزی مقرر گردید زیرساخت‌های موجود در انستیتو رازی و همچنین توسعه در انستیتو پاستور صورت پذیرد. پنوموکوک و روتاویروس و عقد قرارداد در سال ۱۳۹۷ و پیشرفت ۱۰ درصدی آن، بررسی و امکان‌سنجی انتقال تکنولوژی از شرکت‌های واجد شرایط جهت روتاویروس. واکسن پاپیلوما توسط یک شرکت خصوصی با حمایت انستیتو تولید و در مرحله تست و مطالعات بالینی می‌باشد. واکسن پنتاوالان که شرکت برکت متولی تولید و واردات این واکسن می‌باشد. در صورت اجرایی شدن تولید واکسن پنوموکوک این محصول قابل تولید به صورت		توجه به عقد قرارداد انتقال دانش فنی پنوموکوک زیرساخت DTP قابل توسعه خواهد بود.

۲۱۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					هگزوالان خواهد بود (تکنولوژی پوششی). واکسن هاری انسانی که در سنوات گذشته در اختیار شرکت دانش‌بنیان بوده و کلین روم ساخته‌شده موفق به اخذ گواهی GMP نگردیده و در نهایت در سال ۱۳۹۶ در اختیار انستیتو قرار گرفته است.		
۵۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / د	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است حمایت از تولید و عرضه و تجویز داروهای فاقد نام تجاری (ژنریک) حمایت بیمه‌ای را فقط به داروهای فاقد نام تجاری (ژنریک) اختصاص دهد و با همکاری وزارتخانه‌های بهداشت، کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون مرکزی ایران حسب مورد تمهیدات لازم را در جهت صادرات محصولات سلامت‌محور به عمل آورد و برنامه ایمن‌سازی کودکان (واکسیناسیون) را تا حد و تراز کشورهای توسعه‌یافته ارتقاء دهد.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	دستورالعمل‌ها و راهنماهای بالینی و فهرست رسمی داروهای فاقد نام تجاری (ژنریک) ایران در چهارچوب نظام ملی دارویی کشور به صورت سه‌ماهه مطابق ماده ۷۲/ب برنامه‌های توسعه بازمینی و ابلاغ می‌شود. در حال حاضر فهرست داروهای رسمی کشور مبتنی بر پذیرش حداقل قیمت و نوع ژنریک داروها، مبنای عملکرد سازمان می‌باشد دستورالعمل‌ها و راهنماهای بالینی اعلام شده از سوی وزارت بهداشت و یا مراجع ذی‌صلاح، از طریق سامانه تأیید دارو مدیریت می‌گردد. هماهنگی تمامی ذینفعان برای ایجاد فهرست رسمی دارویی با فعالیت سازمان غذا و دارو و ابلاغ کدینگ الکترونیکی به داروخانه‌ها، ایجاد بستر تبادل اطلاعات نسخه الکترونیکی مبنی بر فهرست دارویی. در خصوص واکسن‌ها نیز اقدامات به شرح زیر صورت گرفته است: واکسن‌های OPV، DTP، MM و که این سه واکسن سال‌ها است در انستیتو رازی تولید می‌گردد. طی توافقنامه بین وزارت بهداشت و وزارت جهاد کشاورزی مقرر گردید زیرساخت‌های موجود در انستیتو رازی و همچنین توسعه در انستیتو پاستور صورت پذیرد. پنوموکوک و روتاویروس و عقد	سایر	در تولید واکسن پاپیلوما موارد زیر جزو موانع می‌باشد: عدم وجود زیرساخت تولید انبوه و عدم وجود واکسن مورد نظر در برنامه ایمن‌سازی کودکان. در تولید واکسن هپاتیت A موارد زیر جزو موانع می‌باشد: عدم وجود دانش فنی تولید، عدم زیرساخت تولید، تاکنون آزمایشگاه &DR در این خصوص ساخته‌شده است. (بومی سازی سوپه) منژیست و عدم زیرساخت تولید و عدم

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					قرارداد در سال ۱۳۹۷ و پیشرفت ۱۰ درصدی آن، بررسی و امکان‌سنجی انتقال تکنولوژی از شرکت‌های واجد شرایط جهت روتاپروس. واکسن پاپلوما توسط یک شرکت خصوصی با حمایت انستیتو تولید و در مرحله تست و مطالعات بالینی می‌باشد. واکسن پنتاوالان که شرکت برکت متولی تولید و واردات این واکسن می‌باشد. در صورت اجرایی شدن تولید واکسن پنوموکوک این محصول قابل تولید به صورت هگزا والان خواهد بود (تکنولوژی پوششی). واکسن هاری انسانی که در سنوات گذشته در اختیار شرکت دانش‌بنیان بوده و کلین روم ساخته شده موفق به اخذ گواهی GMP نگردیده و در نهایت در سال ۱۳۹۶ در اختیار انستیتو قرار گرفته است.		وجود واکسن موردنظر در برنامه ایمن‌سازی کودکان. در صورت اجرایی شدن تولید واکسن پنوموکوک این محصول قابل تولید خواهد بود. (تکنولوژی پوششی)
۵۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۴ / ر	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری سازمان پدافند غیرعامل کشور در جهت مصون‌سازی و افزایش توان بازدارندگی کشور موظف است انواع تهدیدات حوزه سلامت را بررسی و اقدام لازم جهت خنثی‌سازی و مقابله با آن را مطابق قوانین مربوطه به انجام رساند.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	• رصد و پایش تهدیدات شناسایی و دسته‌بندی و ایجاد بانک اطلاعاتی تهدیدات کشور در حوزه سلامت • تدوین اسناد راهبردی در خصوص تهدیدات فوق‌الذکر • تدوین پروتکل‌های مربوطه جهت آمادگی، تشخیص و مقابله با تهدیدات احصا شده • تدوین برنامه آمادگی و پاسخ نظام سلامت • تشکیل کمیته‌های سلامت بیولوژیک استان تهران: شیمیایی / پرتوی / سایی / تهدیدات نوین • بهره‌گیری از ظرفیت شورای عالی سلامت در راستای پایش و کاهش تهدیدات • تهیه بانک Data baseGeo در سیستم اطلاعات جغرافیایی GIS • به‌روزرسانی و تجهیز زیرساخت‌های شناسایی و تشخیص تهدیدات در کشور از قبیل آزمایشگاه‌های سیار و	-	-

۲۱۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					رفرانس • ساخت آزمایشگاه‌های سطح ۳ ایمنی زیستی و ۳BSL • آزمایشگاه پرتابل PCR Mobil • رصد و پایش کنوانسیون‌های مختلف CBRNE و ساماندهی آنها در حوزه بین‌الملل • راه‌اندازی قرارگاه عملیاتی پدافند غیرعامل جهت مدیریت حوادث CBRNE و حوادث نامتعارف در کشور • برگزاری آموزش‌های عمومی و تخصصی و رزمایش‌های تخصصی در سطح ملی و استانی و دستگاهی • شناسایی و سطح‌بندی مراکز نقل و انجام اقدامات پدافندی • تعامل با سایر دستگاه‌ها و تهیه سند پیوست‌های سلامت نقاط حساس کشور از جمله منطقه پارس جنوبی • تجهیز آمبولانس‌های CBRNE به ۱۰ استان پرخطر کشور • تشکیل تیم‌های پاسخ در شرایط اضطراری و واکنش سریع hazmatMedical و HERT • طراحی و استقرار شبکه پاسخ سلامت در شرایط اضطراری • ارائه طرح اوزان‌های چندمنظوره • مدیریت و ساماندهی بیمارستان‌های سیار و تهیه پیش‌نویس آیین‌نامه عملیاتی بیمارستان سیار • همکاری در اخذ مجوز ماده ۲۳ (حدود ۵۰ مورد) با لحاظ شاخص‌های پدافندی در طراحی و آمایش بیمارستان‌ها • بررسی زیرساخت مناسب جهت ساخت بیمارستان امن پیوست پدافند غیرعامل		
۵۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۵	کلیه متقاضیان ازدواج باید جهت ثبت قانونی ازدواج دائم، گواهی انجام غربالگری در شبکه‌های بهداشت و درمان را به‌منظور شناسایی ازدواج‌های	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	آیین‌نامه اجرایی با مشارکت وزارت تعاون کار و امور اجتماعی و نظارت سازمان برنامه و بودجه در سال ۱۳۹۶ تدوین شد و نسخه نهایی در سال ۱۳۹۷ توسط هیئت محترم دولت ابلاغ گردید. پس از اجرای آموزش آشنایی	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			پریخطر از نظر بروز اختلالات ژن‌شناسی (ژنتیک) به دفتر ازدواج ارائه نمایند. موارد در معرض خطر می‌توانند به مراکز مشاوره اعم از مراکز بهداشت وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا مراکز مشاوره مورد تأیید سازمان بهزیستی ارجاع و چنانچه نیاز به آزمایش ژن‌شناسی (ژنتیک) باشد در چهارچوب احکام ماده (۷۰) این قانون به مراکز مجاز معرفی شوند.		دستورالعمل برنامه، پایلوت اجرای این غربالگری در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور (در شهرستان‌های واجد دسترسی به مشاوره ژنتیک) از پاییز سال ۱۳۹۶ آغاز شده است.		
۵۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۵ / تبصره ۱	مواردی که بر اساس مشاوره ژن‌شناسی (ژنتیک) نیازمند بررسی از نظر آزمایشات ژن‌شناسی (ژنتیک) باشند به آزمایشگاه‌های مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارجاع خواهند شد.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	لیست آزمایشگاه‌های واجد شرایط انجام آزمایشات ژن‌شناسی به تفکیک گروه بیماری‌های ژنتیکی به دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ شده است و هر ساله بر اساس نتایج ممیزی به‌روزرسانی می‌گردد.	-	-
۵۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۵ / تبصره ۵	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با استفاده از بخش‌های خصوصی و تعاونی امکان دسترسی زوج‌ها را به آزمایشگاه‌های ژن‌شناسی (ژنتیک) مورد تأیید خود فراهم سازد.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	لیست آزمایشگاه‌های واجد شرایط انجام آزمایشات ژن‌شناسی به تفکیک گروه بیماری‌های ژنتیکی به دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ شده است و هر ساله بر اساس نتایج ممیزی به‌روزرسانی می‌گردد.	-	-
۵۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۶	دولت مکلف است با رعایت سیاست‌های کلی جمعیت، سلامت مادر و کودک و ارتقای شاخص‌های نسبت	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۱- طراحی سامانه مرگ مادر و اجرای نظام بصورت الکترونیک جهت جمع‌آوری اطلاعات مرگ مادران، ۲- تهیه نقشه راه ارتقای سلامت مادران چهار استان	-	-

۲۱۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			مرگ مادر و نوزادان را بر اساس جدول شماره ۱۴ تأمین نماید:		پرخاطر جمهوری اسلامی ایران و برگزاری چهار نشست تبادل اطلاعات و آموزش کارشناسان و مسئولین بهداشت، درمان و آموزش ۱۷ شهرستان، ۳-برگزاری ۴ دوره آموزشی نجات جان مادران (HMS) ۴۰- استخراج اطلاعات مرگ و میر نوزادان بر حسب استان های کشور و تحلیل داده ها و مشخص شدن استان ها با بالاترین میزان مرگ و میر نوزادی و تهیه گزارش های مربوط و مکاتبه با مقام محترم وزارت برای ارائه طریق بهبود وضعیت استان های محروم ۵- برگزاری دوره های آموزش بهبود مهارت پرستاران شاغل در بخش مراقبت ویژه نوزادان برای بیش از ۱۵۰ پرستار شاغل در NICU، ۶- برگزاری دوره های مهارت آموزی و تربیت مربی کمک به بقا نوزاد و مراقبت های ضروری ۶ ساعت اول هنگام تولد (HBB, HBS) برای ۱۵۰ مربی ستاد اورژانس کشور ۷- برگزاری بیش از ۱۰ کارگاه بهبود کیفیت مبتنی بر شواهد (EPIQ) در سطح مراکز درمانی سطح ۳ و بیش از ۱۰ کارگاه در حوزه معاونت بهداشت دانشگاه ۸- برگزاری دوره های آموزش HBShBB، در حوزه بهداشت و درمان و مراکز تسهیلات زایمان دانشگاه های مناطق محروم سیستان و بلوچستان، ایرانشهر و جیرفت، ۹- برگزاری دوره مهارت آموزشی پرستاران شاغل در NICU های کشور برای رفع چالش های شیردهی نوزادان نارس (تعداد ۱۵۰ پرستار آموزش دیدند)، ۱۰- برگزاری ۱۰ کارگاه تربیت مربی احیا پیشرفته برای ۱۰۰ نفر از استاتید و فوق تخصص نوزادان		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					دانشگاه‌های کشور با همکاری دانشگاه کرمان، ۱۱-ابلاغ تأسیس ۱۰ بانک شیر مادر و شروع عملیات ایجاد آنها (افتتاح بانک شیر مادر دانشگاه اهواز) همچنین ابلاغ سیاست بانک شیر مادر ۱۲- برگزاری کارگاه بین‌المللی شیوه تربیت مربی احیا نوزادان با حضور مدرسینی از کشور کانادا و تربیت مربیان کشوری برنامه تربیت ۲۰ مربی کشوری ۱۳-برگزاری کارگاه بین‌المللی تربیت مربی مراقبت آغوشی مادر و نوزاد (KMC) با حضوری مدرسینی از آفریقای جنوبی تربیت ۲۰ مربی کشوری ۱۴-ابلاغ توسعه برنامه مراقبت از نوزاد پرخطر در منزل به ده دانشگاه، ۱۵-برگزاری دوره آموزشی مهارت‌آموزی برای تیم‌های غربالگری و درمان رتینوپاتی نارسا برای بیش از ۴۰ دانشگاه کشور در مرکز آموزش ROP بیمارستان فارابی، ۱۶-تدوین بسته خدمتی پیشگیری و درمان آسپکسی هنگام تولد (آماده چاپ و ابلاغ)، ۱۷-تدوین بسته خدمتی مراقبت روانی تسکینی نوزادان بستری در NICU، ۱۸-برگزاری دو کارگاه مراقبت تنفسی نوزادان و تازه‌های مربوطه با شرکت ۱۲۰ نفر از پزشکان، ۱۹-تدوین چک‌لیست اعتباربخشی مرکز آموزش کشوری و ۷ مرکز منطقه‌ای احیای کودکان در دانشگاه‌های علوم پزشکی، ۲۰-برگزاری دو نشست کمیته علمی نهایی سازی بسته خدمتی احیای کودکان، ۲۱-برگزاری ۱۲۰ کارگاه احیای پایه در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور، ۲۲-برگزاری جلسات تجهیز مراکز آموزشی به‌پوزی برای آموزش احیای پایه کودکان به مراقب		

۲۲۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					سلامت و بهورز، ۲۳-برگزاری ۶۳ کمیته مرگ کودکان در حوزه بهداشت دانشگاه‌ها، ۲۴-تهیه و تدوین راهنمای مراقبت بالینی PATHWAYS CARE برای ۱۰ علل شایع منجر به مرگ کودک، انجام بیش از ۲۵ میلیون زایمان طبیعی رایگان، تجهیز و راه‌اندازی اتاق مستقل زایمان، ایجاد بانک شیر در ده دانشگاه علوم پزشکی، در اثر این اقدامات مرگ‌ومیر مادر در صد هزار تولد زنده از ۱۹۰۷ مورد در سال ۱۳۹۲ به ۱۷۰۷ مورد در سال ۱۳۹۷ کاهش یافته است.		
۵۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۰ / پ	احکام و امتیازات این بند شامل اعضاء هیئت علمی فعلی دارای سوابق ایشارگری فوق نیز می‌شود.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	با توجه به الزام قانونی اجرایی بند پ ماده ۹ قانون برنامه ششم توسعه موضوع در فراخوان جذب هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی دقیقاً مدنظر قرار گرفته و بر اساس مصوبات مذکور ایشارگران در اولویت جذب هیئت علمی می‌باشند	-	-
۵۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۰ / پ	مسئولیت اجرای احکام این ماده به طور مستقیم بر عهده وزیر و رئیس دستگاه‌های مذکور است. در اجرای این حکم مقامات یادشده مکلف به اتخاذ تصمیم می‌باشند.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور موضوع این ردیف‌ها تماماً اجرا می‌گردد.	-	-
۵۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۰ / پ / تبصره ۱	مشمولان این بند با سی‌وپنج سال خدمت و حداقل شصت و پنج سال سن بازنشسته می‌شوند.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	با توجه به ماده ۱۲۲ برنامه ششم توسعه و ماده دو قانون احکام دائمی کشور هیئت‌امنائی دانشگاه‌ها اختیاراتی را دارند که موضوع زمان بازنشستگی به صورت موردی در هیئت ممیزه دانشگاه یا مرکزی با توجه به اختیاراتی که هیئت‌امنا به آنها واگذار نموده مورد بررسی قرار می‌گیرد و اعضای محترم هیئت علمی مشمول بند پ ماده ۹۰ از شمول این دستورالعمل مستثنی نیستند.	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۵۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۲ / ت	زمینه‌سازی جهت افزایش نرخ باروری (TFR) به حداقل ۲.۵ فرزند به ازای هر زن در سن باروری در طول اجرای قانون برنامه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	سلامت جوانان، نوجوانان و مدارس ۱- همکاری در تهیه، تدوین و چاپ یک کتاب و سی دی همراه آن با موضوعات: نقش والدین در ازدواج مناسب جوانان با کمک و حمایت معاونت بهداشتی دانشگاه کاشان و کتاب توانمندسازی جوانان برای ازدواج مناسب و آسان ۲- برگزاری نشست، سمینار و کارگاه‌های آموزشی با موضوع ترویج ازدواج سالم در تمامی دانشگاه‌های علوم پزشکی ۳- تکمیل نهایی طرح پژوهشی بررسی میزان تأثیر آموزش‌های نظام ارائه خدمات بهداشتی بر آگاهی و نگرش جوانان در معیارهای انتخاب همسر و انتظار عاطفی از ازدواج، در ایران ۴- انجام طرح پژوهشی سنجش کارایی کلاس‌های آموزش بدو ازدواج زوجین در مراکز خدمات جامع سلامت وابسته به وزارت متبوع باروری سالم ۱- برگزاری ۶ کارگاه آموزشی و همایش برای مربیان آموزش‌های هنگام ازدواج برای ۲۹ دانشگاه ۲- بازنگری پیش‌نویس اولیه جزوه آموزشی سلامت باروری و جنسی برای مربیان آموزش‌های ازدواج ۳- انجام پایش، جمع‌بندی و آنالیز اطلاعات کلاس‌های آموزش هنگام ازدواج دانشگاه‌ها ۴- برگزاری کارگاه‌ها و جلسات آموزشی حداقل (یک جلسه) توسط ۶۳ دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی ۵- هماهنگی برای تهیه پیش‌نویس اولیه دستورالعمل‌های روش‌های فاصله‌گذاری ۶- جمع‌بندی اولیه بازنگری در اندیکاسیون‌های استفاده از روش‌های فاصله‌گذاری با مشارکت انجمن‌های علمی،	-	-

۲۲۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					تخصصی و روسای برد ۷- توزیع اعتبار برای تأمین اقلام فاصله‌گذاری به دانشگاه/ دانشکده‌های علوم پزشکی بر اساس اعتبار تخصیص داده شده ۸- شروع عملیات اجرایی طرح تحقیقاتی برآورد فراوانی سقط در کشور ۹- انجام پایلوت بررسی شیوع ناباروری در جمهوری اسلامی ایران، استفاده از نتایج پایلوت برای بازنگری در پرسشنامه و راهنمای پرسشگری ۱۰- بازنگری پروپوزال پایلوت ادغام برنامه پیشگیری و تشخیص زودرس زوجین نابارور در سطح ۶ دانشگاه و ارسال به مرکز توسعه برای شروع پایلوت ۱۱- دو بار آموزش سالانه پیشگیری از ناباروری با شیوه‌های مختلف آموزش (کلاس، آزمون، توزیع محتوا و...) در دانشگاه‌ها		
۶۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۲ / ح	تمهیدات لازم از قبیل ارائه تسهیلات جهت افزایش سلامت ازدواج و درمان ناباروری در قالب بودجه سنواتی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	بابت درمان ناباروری اعتبار ذیل ردیف‌های بودجه‌ای وزارت مصوب می‌گردد و داروهای ناباروری مشمول بیمه شده است. در این راستا تعداد مراکز دولتی ناباروری از ۲۴ واحد در سال ۱۳۹۷ به ۴۵ واحد در سال ۱۳۹۶ افزایش یافته است. همچنین تعداد کل مراکز ناباروری به ۸۰ مرکز رسیده است	-	-
۶۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۳ / پ	دولت مکلف است بخشی از اعتبارات عمرانی خود را در قالب بودجه سنواتی به تأمین خوابگاه‌های مناسب برای دانشجویان متاهل اختصاص دهد. اولویت استفاده از این خوابگاه‌ها با زوج دارای فرزند می‌باشد.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	هر ساله بابت خوابگاه‌ها ردیف بودجه‌ای مصوب می‌شود و از طریق تسهیلات نیز یارانه ساخت و تکمیل خوابگاه داده می‌شود.	-	-

مأخذ: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

توصیف و تحلیل شاخص‌های کلیدی و تحولات آن:

● در راستای سند چشم‌انداز، نظام سلامت جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۴۰۴، با اولویت به رویکردهای ارتقای سلامت و پیشگیری، به بهره‌مندی مردم از مراقبت‌های کارای سلامت جسمی و روانی، سلامت اجتماعی و حرکت در مسیر سلامت معنوی اهتمام دارد. در این نظام عدالت همه‌جانبه (در تأمین و توزیع منابع، تحقق سلامت و توجه به گروه‌های آسیب‌پذیر) با رعایت کامل اصول و اخلاق حرفه‌ای اصل نخست بوده و تمامی افراد بر اساس نیاز خود از مراقبت‌های سلامت بهره‌مند خواهند بود و بر اساس توان پرداخت، در تأمین مالی مشارکت خواهند داشت. این نظام خلاق بوده و با استفاده از شواهد معتبر مناسب‌ترین تصمیم‌ها را برای پاسخگویی به نیازهای واقعی سلامت مردم اتخاذ کرده و با مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی، اعتماد کامل مردم را به خود جلب می‌کند. تولید این نظام به نحوی است که ضمن تأمین منابع پایدار برای سلامت، بهره‌مندی حداکثری از کلیه ظرفیت‌های انسانی (مشارکت مردم)، نهادها و سازمان‌ها (تحقق رویکرد سلامت در همه سیاست‌ها) را محقق کرده و به ارائه خدمات تا حدی متعالی سامان داده است. در سند چشم‌انداز با تبیین رویکرد انسان سالم و سلامت همه‌جانبه با هدف‌گذاری دستیابی به بالاترین میزان شاخص توسعه انسانی به ارتقاء ابعاد مختلف شاخص‌های سلامت و رفاه اجتماعی تأکید شده است. شاخص توسعه انسانی ایران در سال ۱۳۹۷ عدد ۰/۷۹۸ و رتبه جهانی ۶۰ است. شاخص امید به زندگی ارتباط تنگاتنگی با بهبود وضعیت بهداشتی و درمانی دارد. از این رو این شاخص یکی از شاخص‌های سنجش پیشرفت و توسعه کشورها معرفی شده است. در سال ۱۳۹۷ شاخص امید زندگی در کشور ۷۶.۲ سال بوده است. مهم‌ترین علل افزایش امید به زندگی در سال‌های اخیر کاهش مرگ‌ومیر کودکان زیر پنج سال، افزایش دسترسی مردم به خدمات بهداشتی، افزایش سطح سواد و ایجاد تسهیلات در مناطق روستایی می‌باشد.

● مرگ و میر کودکان، اگرچه یکی از شاخص‌های مهم سلامتی است ولی ازجمله شاخص‌هایی است که تحت تأثیر عوامل اجتماعی و اقتصادی می‌باشد. از آنجایی که این شاخص در حوزه مطالعات مربوط به توسعه انسانی اهمیت دارد، به‌عنوان یکی از مهمترین شاخص‌های ارزیابی

میزان توسعه‌یافتگی محسوب شده و در چارچوب اهداف توسعه هزاره و اهداف توسعه پایدار نیز مورد تأکید ویژه قرار گرفته است. در سال ۱۳۹۷ میزان مرگ‌ومیر اطفال زیر یک سال در ۱۰۰۰ تولد زنده به حدود ۱۲٫۶ بوده که نسبت به سال ۱۳۹۶ کاهش پیدا کرده است. همچنین میزان مرگ‌ومیر اطفال زیر پنج سال در سال ۱۳۹۶ حدود ۱۴۰٫۱۴ در هزار تولد زنده بوده است که عدد این شاخص در سال ۱۳۹۷ به حدود ۱۴ کاهش پیدا کرده است.

• میزان مرگ‌ومیر مادران باردار کاهش قابل ملاحظه‌ای در یک سال اخیر داشته بطوریکه از بیست مورد در صد هزار تولد زنده در سال ۱۳۹۶، به ۱۷٫۷ در صد هزار تولد زنده در سال ۱۳۹۷ رسیده است. کاهش یا افزایش مرگ‌ومیر مادران متأثر از عوامل مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی از قبیل وضعیت سواد زنان، شبکه راه‌های روستایی، وجود شبکه‌های ارتباطی مخابراتی، درآمد خانوار، دسترسی به فوریت‌های مامائی و زایمان، کیفیت خدمات بهداشت باروری، سقط‌های ناایمن، آگاهی از مباحث بهداشت باروری، هزینه خدمات درمانی و... است. به عبارت دیگر کیفیت خدمات بهداشتی درمانی فقط بخشی از عوامل مؤثر در کاهش این شاخص را به خود اختصاص می‌دهد که در این زمینه برنامه سلامت مادران در جمهوری اسلامی ایران دستاوردهای درخور توجه داشته است.

• تعداد تخت بستری فعال کل کشور در سال ۱۳۹۷ حدود ۱۴۰۸۵۰ تخت بوده که نسبت به سال گذشته حدود ۸٫۷ درصد رشد داشته است. ضمناً تعداد تخت بستری فعال دانشگاهی در سال ۱۳۹۷ بالغ بر ۹۷۰۰۰ تخت (حدود ۷۰ درصد کل تخت فعال کشور) بوده است.

• ارزش بازار دارویی کشور برای مصرف‌کننده از ۱۸۸۰۹۴ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۶ به ۲۴۱۹۰۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۷ افزایش داشته است. از این میان سهم داروهای تولیدی در کشور در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ به ترتیب برابر با ۶۷ و ۶۹ درصد بوده است. همچنین ارزش داروهای تولید داخل از ۱۲۶۰۲۴ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۶ به ۱۶۶۹۱۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۷ رسیده است که رشد ۳۴ درصدی بازار را نشان می‌دهد. همچنین در مقابل ارزش داروهای وارداتی با رشد میانگین کمتر نسبت به داروهای تولیدی (۲۰ درصد) از ۶۲۰۸۰ میلیارد ریال به ۷۴۹۹۰ میلیارد ریال افزایش یافته است.

جدول ۲- شاخص‌های بخش سلامت طی سال‌های ۱۳۹۷-۱۳۹۲

ردیف	شاخص	واحد	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۱	میزان مرگ‌ومیر اطفال زیر یک سال	در هزار تولد زنده	۱۵	۱۴.۵	۱۴	۱۳.۴	۱۲.۸	۱۲.۶
۲	میزان مرگ‌ومیر اطفال زیر پنج سال	در هزار تولد زنده	۱۶.۹	۱۶.۵	۱۵.۷	۱۵.۱	۱۴.۱۴	۱۴
۳	میزان مرگ‌ومیر مادران باردار	در صد هزار تولد زنده	۱۹.۷	۱۸.۹	۲۰	۱۸.۱	۲۰	۱۷.۷
۴	میزان پوشش واکسیناسیون کودکان	درصد	۹۹	۹۹	۹۹	۹۹	۹۹	۹۹
۵	تعداد کل دارو	میلیارد عدد	۳۴.۳۸۳	۳۳.۴۱۳	۴۰.۵۶	۴۰.۷	۳۸.۸	۴۲.۵
۶	تعداد داروهای تولید داخل	میلیارد عدد	۳۲.۶۶۴	۳۲.۴۱۱	۳۹	۳۹.۴	۳۷.۶	۴۱.۱
۷	تعداد داروهای وارداتی	میلیارد عدد	۱.۷۱۹	۱.۰۰۲	۱.۵۵۹	۱.۳۴۲	۱.۱۶۵	۱.۳۳۴
۸	ارزش بازار دارویی کشور برای مصرف‌کننده	میلیارد ریال	۸۰۸۴۹	۱۱۳۰۳۱	۱۲۶۷۳۶	۱۶۲۶۶۴	۱۸۸۰۹۴	۲۴۱۹۰۵
۹	ارزش داروهای ساخت داخل	میلیارد ریال	۵۰۹۳۵	۶۸۹۵۰	۸۳۶۴۶	۱۱۳۸۶۴	۱۲۶۰۲۴	۱۶۶۹۱۵
۱۰	ارزش داروهای وارداتی	میلیارد ریال	۲۹۹۱۴	۴۴۰۸۱	۴۳۰۹۰	۴۸۸۰۰	۶۲۰۷۰	۷۴۹۹۰
۱۱	تعداد تخت فعال	تعداد	۱۱۱۸۷۹	۱۱۵۷۳۲	۱۲۱۹۴۱	۱۲۵۱۵۶	۱۲۹۶۰۴	۱۴۰۸۵۹
۱۲	ضریب اشغال تخت فعال	درصد	۶۸.۰۱	۷۰.۴۱	۷۳.۵۸	۷۳.۸۲	۷۲.۰۲	۶۸.۵۹

جدول ۳- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	افزایش درصد زایمان طبیعی به میزان ۱۵ درصد سال پایه در پایان برنامه	درصد	۵۳.۵	۵۰.۵	۵۳.۲	۵۴.۵	۱۰۲.۴۴	-	-	-
۲	میزان تحقق سیاست‌های اجرایی آمایش سرزمین و برنامه ارتقاء اختیارات دانشگاه‌ها	درصد	۵۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	-	-	-
۳	حذف کامل آژینست از محیط کار در راستای کنوانسیون روتردام	تعداد	۱۰	-	۰	۰	۱۰۰	-	-	-

۲۲۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۴	کاهش بار ناشی از حوادث ترافیکی حداقل به میزان ۵ سال پایه تا پایان برنامه ششم	در هزار نفر	۷	-	۰	۰	۱۰۰	-	-	-
۵	انطباق با ضوابط بازرسی PIC/s برای حداقل ۵ تولیدکننده های فرآورده های مکمل، طبیعی و سنتی در بازار کشور	درصد	-	۱	۲	۱	۵۰	-	طولانی بودن فرآیند اخذ مجوزهای مورد نیاز	-
۶	افزایش بارداری های برنامه ریزی شده	درصد	۲	۲	۲	۲	۱۰۰	۰	-	-
۷	تعداد کلینیک های دولتی ارائه دهنده خدمات طب سنتی	تعداد	۴۰	۴۱	۸۰	۶۶	۸۲.۵	۲۸.۴۵	سایر	وجود منابع قانونی، کمبود نیروی انسانی متخصص و بودجه
۸	نسبت کل نیروی انسانی به هر تخت	درصد	۳.۱	۲.۹	۲.۹	۲.۹	۱۰۰	-	-	-
۹	درصد مطب ها و مؤسسات پزشکی بخش خصوصی ارائه دهنده خدمات طب سنتی	درصد	۵	۵	۱۰	۷.۵	۷۵	-	سایر	وجود منابع قانونی، کمبود نیروی انسانی متخصص و بودجه
۱۰	نسبت مراکز آموزشی درمانی اعتباربخشی شده در کشور	نسبت	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۰	-	-
۱۱	افزایش پورتال های راه اندازی شده و یا ارتقاء یافته معاونت آموزشی و یا دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی به هدف	درصد	۴۰	۷۵	۸۰	۷۵	۹۳.۷۵	-	-	-
۱۲	افزایش برنامه های آموزش مهارتی و حرفه ای اعتباربخشی شده	تعداد	۱۰	۵۴	۵۰	۴۰	۸۰	۱۰۰	سایر	تازه تأسیس بودن مرکز و کم بودن تعداد دوره های پیشنهادی واجد شرایط
۱۳	کاهش شیوع نابرابری های اکتسابی به میزان ۵ درصد در مقایسه با سال اول برنامه	درصد	-	۱	۱	۱	۱۰۰	-	-	-
۱۴	افزایش رشته های آموزشی تخصصی و فوق تخصصی متصل شده به شبکه الکترونیک کارپوشه و کارنما	درصد	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۰	-	-
۱۵	درصد تجویز داروهای خارج از فهرست رسمی ایران	درصد	-	۲۰	۱۹	۲۰	۹۵	-	-	-

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۲۲۷

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱۶	کاهش ۱۵ درصدی مصرف دخانیات در تمام گروه های سنی مختلف نسبت به سال پایه تا پایان برنامه	درصد	۱۳.۵	۱۳	۱۲.۵	۱۳	۹۶.۱۵	-	-	-
۱۷	کاهش اسیدهای چرب ترانس در روغن مصرفی با کاربرد فرمولاسیون مواد غذایی	درصد	۸	۶	۵	۵	۱۰۰	-	-	-
۱۸	کسب استانداردها و تأییدیه های کیفی بین المللی توسط حداقل ۱۰ درصد صنایع دارویی کشور	درصد	۲	۲	۴	۰	۰	-	طولانی بودن فرآیند اخذ مجوزهای مورد نیاز	-
									اعمال تحریم و موانع خارجی	-
۱۹	افزایش نظارت بر بهداشت آب آشامیدنی به میزان ۲۵ نسبت به سال پایه	درصد	۵	۵	۵	۵	۱۰۰	۰	-	-
۲۰	افزایش تعداد دانشکده های آموزش مجازی یا مراکز آموزش مجازی راه اندازی شده با مصوبه شورای گسترش	تعداد	۱۵	۲۰	۳۵	۱۰۰	۲۸۵.۷۱	۱۵۸.۲	-	-
۲۱	نسبت برنامه های آموزشی اعتباربخشی شده در کشور به کل برنامه ها	نسبت	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۰	-	-
۲۲	کاهش مواجه مخاطره آمیز با آلاینده های محیط کار به ۲۰ درصد تا پایان برنامه	درصد	۲۳	۲۵	۲۱	۱۸	۱۱۶۶۷	-	-	-
۲۳	دستیابی سهم ریالی داروهای تولید داخل به ۷۲ درصد کل بازار دارویی کشور	درصد	۶۸	۶۸	۶۹	۶۹.۶۵	۱۰۰.۹۴	-	-	-
۲۴	کاهش پرداخت از جیب مردم	درصد	۴۰	۳۸	۴۰	۳۸	۱۰۵.۲۶	-	-	-
۲۵	کاهش نسبی بار ناشی از عوامل خطر و بیماری های غیر واگیر به میزان ۵ تا پایان برنامه	درصد	۷۵.۲	-	۰	۰	۱۰۰	-	سایر	این شاخص به صورت ۵ ساله گزارش می شود.

۲۲۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۲۶	افزایش تعداد واحدهای تولیدکننده فراوردههای لبنی و فراوردههای گوشتی و دریایی دارای نظام مدیریت ایمنی مواد غذایی	عدد	۱۵	۳۴	۳۵	۱۷	۴۸.۵۷	۶.۴۶	سایر	از ۷۷ واحد دارای نظام مدیریت ایمنی، ۱۷ واحد دارای مجوز و تایید معتبر از سازمان میباشند.
۲۷	افزایش آزمایشگاههای مرجع آموزشی راهاندازی شده در کلان منطقههای کشور	تعداد	۲	۲	۴	۰	۰	-	سایر	به دلیل پرهزینه بودن تأسیس آزمایشگاه مرجع و تأمین مواد اولیه و تجهیزات، هیچ گونه تأمین مالی صورت نگرفت و برنامه علیرغم تدوین آن پیشرفت اجرایی نداشت.
۲۸	کاهش نسبی احتمال مرگهای زودرس (۳۰ تا ۷۰ سال) ناشی از بیماریهای غیر واگیر به میزان ۱۰ تا پایان برنامه ششم	درصد	۱۷.۴	-	۱۷.۴	۱۳.۵۸	۱۲۸.۱۳	-	-	-
۲۹	نسبت تعداد دانشگاههایی که برنامههای بین المللی سازی آموزش را انجام دادهاند به کل دانشگاههای هدف	نسبت	۴۰	۸۵	۸۰	۹۰	۱۱۲.۵	-	-	-
۳۰	کاهش بروز بیماریهای ارثی، ژنتیکی و ناهنجاریهای مادرزادی اولویتدار	مورد/ سال	۴۵,۰۰۰	۴۴,۰۰۰	۴۲,۰۰۰	۴۲,۸۰۰	۹۸.۱۳	۲.۴۸	-	-
۳۱	انطباق با ضوابط بازرسی PIC/s برای حداقل ۱۵ صنایع دارویی کشور	درصد	۷	۱۱	۱۰	۱۵	۱۵۰	-	-	-
۳۲	حذف کامل جیوه از محیط کار تا سال ۲۰۲۰ در راستای کنوانسیون میناماتا	تعداد	۳۶	۲۷	۱۸	۱۸	۱۰۰	۲۹.۲۹	-	-
۳۳	کاهش بار بیماریهای واگیر به میزان ۵ درصد تا پایان برنامه	درصد از DALYs	-	-	۰	۰	۱۰۰	-	-	-
۳۴	نسبت سرمایه گذاری بخش غیردولتی در حوزه آموزش عالی سلامت به بخش دولتی (نسبت به سال پایه)	درصد	۱۰	۱۰	۲۰	۰	۰	-	سایر	این سرمایه گذاری در سطح دانشگاههای علوم پزشکی انجام می شود و اطلاعات دقیقی در اختیار نیست

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۲۲۹

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۳۵	کاهش میزان مرگ ۳۰ تا ۷۰ سال به مقدار ۱۰ تا پایان برنامه ششم	در صد هزار نفر جمعیت	۱۸۳.۵	-	۳۰۱.۹	۲۱.۵	۱۴۰۴.۱۹	۶۵.۷۷	-	-
۳۶	کاهش درصد بیماری‌های شایع واگیر و غیر واگیر در سالمندان به میزان ۵ سال پایه	درصد	۲	-	۲	۰	۰	-	-	-
۳۷	کاهش مرگ نوزادان به کمتر از ۷ در هزار تولد زنده	میزان در هزار تولد زنده	۸.۸	۹.۱	۸.۲	۷.۵۳	۱۰۸.۹	۷.۵	-	-
۳۸	ثبت حداقل ۲۵ مولکول جدید دارویی دارای فناوری بالا و بیولوژیک	عدد	۸	۸	۱۲	۲	۱۶۶۷	۵۰-	سایر	عدم دسترسی به تکنولوژی مربوطه
۳۹	کاهش زمان رسیدن آمبولانس‌ها بر بالین بیمار در کلان‌شهرها	دقیقه	۱۸۰.۸	۱۶.۴۲	۱۵.۱۶	۱۴	۱۰۸.۲۹	۱۲	-	-
۴۰	افزایش مراکز اعتباربخشی شده و مجری آموزش‌های مهارتی و حرفه‌ای	تعداد	۱۰	۲۰	۲۰	۲۰	۱۰۰	۴۱.۴۲	-	-
۴۱	حفاظت در برابر تشعشعات یونیزان و غیر یونیزان (رادون، مراکز پرتو پزشکی، پرتوهای فرابنفش خورشیدی، ارتباطات الکترونیکی، فرکانس‌های به شدت پایین) به میزان ۶۶ درصد تا پایان برنامه	درصد	۳۰	۳۴	۴۲	۴۵	۱۰۷.۱۴	-	-	-
۴۲	توسعه و تقویت پیوست سلامت به میزان ۶۰ درصد برای طرح‌های کلان توسعه‌ای مشمول	درصد	۲۰	۲۱	۲۲	۲۲	۱۰۰	-	-	-
۴۳	کاهش میزان صدمات زایمانی نوزاد به کمتر از ۱۰ در هزار تولد زنده	درصد آسفیکس هنگام تولد	۱۴	۱۴	۱۲	۸	۱۵۰	-	-	-
۴۴	نسبت تخت به ۱۰۰۰ نفر جمعیت	درصد	۱.۹	۱.۷	۱.۹	۱.۷	۸۹.۴۷	-	-	-
۴۵	افزایش تعداد دانشگاه‌هایی که برنامه توسعه رشته‌های خود را مبتنی بر مزیت‌های منطقه‌ای و مأموریتشان ارائه نمودند.	درصد	۵۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	-	-	-

۲۳۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۴۶	افزایش تعداد برنامه های مشترک در حال اجرا با دانشگاه های خارجی	تعداد به ازای هر منطقه آمایشی	۵	۱۰	۱۰	۱۶	۱۶۰	۷۸.۸۹	-	-
۴۷	ارتقا رشد و تکامل همه جانبه کودکان (ECD)	درصد	۱۰	۱۰۰.۱	۹.۹۸	۹.۸۵	۱۰۱.۳۲	-	-	-
۴۸	افزایش تعداد مقالات پر استناد در حوزه سلامت بر اساس ESI	تعداد	۱۷۰	۱۸۵	۱۷۸	۲۶۰	۱۴۶.۰۷	۲۳.۶۷	-	-
۴۹	کاهش مرگ ناشی از حوادث ترافیکی به میزان ۱۰ تا پایان برنامه ششم	در صد هزار نفر	۳۰	۱۸	۱۶.۲	۰	۱۰۰	۱۰۰	-	-
۵۰	کاهش درصد قندهای ساده در فرمولاسیون پروانه ساخت محصولات غذایی با ارزیابی خطر بالا	درصد	-	-	۱.۵	۱.۵	۱۰۰	-	-	-
۵۱	افزایش تعداد برنامه های بازنگری شده گروه پزشکی مبتنی بر نیازهای نظام سلامت	درصد	۵۰	۴۷	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	-	-	-
۵۲	ارتقاء شاخص DMFT کودکان ۱۲ ساله	درصد	۲	۱.۸	۰	۰	۱۰۰	-	-	-
۵۳	کاهش اسیدهای چرب ترانس در روغن دارای مصرف مستقیم خوراکی	درصد	۳	۲	۲	۲	۱۰۰	-	-	-
۵۴	افزایش تعداد محققان علوم پزشکی ایرانی با شاخص Ii معادل ۱۵ و بالاتر بر اساس Scopus	تعداد	۲۲۰	۶۹۵	۲۴۰	۹۰.۶	۳۷.۷۵	۳۵.۸۳-	اعمال تحریم و موانع خارجی	-
۵۵	نسبت واحدهای تولیدکننده مواد آرایشی و بهداشتی با درجه عالی و بسیار خوب به کل واحدهای تولیدکننده بر مبنی درجه بندی (PRPs) درصد	نسبت	۳۵	-	۴۰	۳۳.۳۳	۸۳.۳۳	-	طولانی بودن فرآیند اخذ مجوزهای مورد نیاز	-
۵۶	نسبت تعداد دانشگاه های علوم پزشکی ثبت شده در پورتال Education Iran به کل تعداد دانشگاه های هدف برنامه	درصد	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۰	-	-

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۲۳۱

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۵۷	پوشش برنامه پایش باقیمانده سموم آفت‌کش و کودهای شیمیایی در محصولات پرمصرف و پرخطر	درصد	۳۵	۳۵	۳۹	۳۵	۱۲۰٫۶۹	۰	-	-
۵۸	کاهش عوارض ناشی از بارداری، سقط و زایمان به میزان ۵ درصد تا پایان برنامه (درصد ثبت اطلاعات مادران نزدیک به مرگ)	هزار تولد زنده	۷٫۶	۷٫۲	۷٫۲	۶٫۸	۱۰۵٫۸۸	۵۴۱	-	-
۵۹	ارتقاء شاخص‌های متناسب به عوامل محیطی مؤثر بر سلامت در محیط‌های جامعه، خانواده، آموزشی و جمعی به میزان ۱۰ سال پایه تا پایان برنامه	درصد	۴۸	۵۰	۵۲	۳۹	۷۵	-	سایر	تغییر در سیستم ثبت اطلاعات و احصا شاخص‌ها
۶۰	اعتباربخشی خدمات بهداشت حرفه‌ای ارائه‌شده به کارگاه‌ها و واحدهای شغلی از طریق آزمایشگاه‌های بهداشت حرفه‌ای منطقه‌ای و استانی	درصد	۴۵	۶۰	۶۰	۷۰	۱۱۶٫۶۷	-	-	-
۶۱	کاهش زمان رسیدن آمبولانس بر بالین بیمار در شهرها	دقیقه	۱۰۴۴	۱۰۱۱	۹۴۲	۹۴	۱۰۰۳۱	۵۱۱	-	-
۶۲	افزایش تعداد مجلات علوم پزشکی نمایه شده در PubMed	تعداد	۸۰	۷۷	۸۵	۷۷	۹۰۵۹	-۱۸۹	-	-
۶۳	انجام مطالعات PMQC برای حداقل ۲۰ فرآورده‌های موجود در بازار	عدد	۵	۵	۱۰	۶۰	۶۰۰	۲۴۶٫۴۱	-	-
۶۴	افزایش میزان بازرسی بهداشت حرفه‌ای از کارگاه‌های درجه ۱ و ۲ و ۳ به میزان ۱۰ تا پایان برنامه	درصد	۶۲	۷۵	۶۶	۶۶	۱۰۰	-	-	-
۶۵	افزایش تعداد دانشگاه‌هایی که اعتباربخشی بین‌المللی آنها مورد تأیید قرار می‌گیرد	تعداد	۲	۴	۳	۶	۲۰۰	۷۳٫۲۱	-	-

۲۳۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۶۶	دستیابی سهم ریالی تجهیزات پزشکی تولید داخل به ۴۰ درصد کل بازار دارویی کشور	درصد	۲۸	۲۸	۳۲	۳۵	۱۰۹.۳۸	-	-	-
۶۷	درصد پوشش برنامه غنی سازی آرد با آهن و اسیدفولیک	درصد	۸۰	۱۰۰	۸۰	۱۰۰	۱۲۵	-	-	-
۶۸	کاهش مواجهه شاغلین با ریسک فاکتورهای ارگونومیک به میزان ۲۰ سال پایه تا پایان برنامه	درصد	۳۷	۳۰	۲۵	۲۶	۹۶.۱۵	-	-	-
۶۹	نسبت اعضای هیئت علمی آموزش دیده در زمینه ارزیابی صلاحیت حرفه ای به کل	نسبت	۳۰	۶۰	۸۰	۸۰	۱۰۰	-	-	-
۷۰	افزایش کودکانی که در بدو ورود به مدرسه درجه تکاملی مطلوب دارند حداقل ۱.۷ نسبت به سال پایه تا پایان برنامه	درصد	۸۲.۸۹	۸۲.۹	۸۳.۲۱	۸۳.۷۲	۱۰۰.۴۹	-	-	-
۷۱	استقرار کامل سامانه شناسه گذاری و کنترل اصالت فراورده ها	درصد	۳۰	۵۰	۷۰	۶۰	۸۵.۷۱	-	-	-
۷۲	حذف و یا کاهش آلاینده های شیمیایی محیط کار در ۷ درصد از کارگاه های مشمول تا پایان برنامه	درصد	۱۳	۱۴	۱۱	۴	۳۷۵	-	-	-
۷۳	شکل گیری حداقل ۲۵ شرکت دارویی دانش بنیان خصوصی در حوزه واکسن و داروهای بیولوژیک	عدد	۱۰	-	۱۳	۵	۳۸.۴۶	۳۹.۲۹-	سایر	عدم تحقق سرمایه گذاری های پیش بینی شده و وضعیت اقتصادی
۷۴	ارتقاء وضعیت دفع فاضلاب بیمارستان ها تا ۱۰ تا پایان برنامه	درصد	۶۰	۶۲	۶۴	۶۴	۱۰۰	-	-	-
۷۵	افزایش مراکز و برنامه های آموزش مداوم اعتباربخشی شده	تعداد	۵۰	۱,۳۰۰	۲۱,۵۰۰	۱۵,۶۵۰	۷۳.۷۹	۱۶۶۹.۱۸	سایر	محدودیت منابع مالی
۷۶	افزایش درصد شاغلین دارای پرونده پزشکی به ۵۵ تا پایان برنامه	درصد	۴۷	۴۹	۵۱	۵۱	۱۰۰	-	-	-

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۲۳۳

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۷۷	تأسیس ۳ پایگاه تولید دارو با برند ایرانی در سایر کشورها	عدد	-	-	-	-	-	۰	سایر	عدم تحقق سرمایه‌گذاری‌های پیش‌بینی‌شده در این راستا با توجه به رکود اقتصادی اخیر
۷۸	کاهش درصد مواجهه با هزینه‌های کمرشکن سلامت	درصد	۲.۵	-	۲.۵	-	۱۰۰	-	-	-
۷۹	افزایش دسترسی کارفرمایان به خدمات بهداشت حرفه‌ای از طریق شرکت‌های خصوصی بهداشت حرفه‌ای	درصد	۳۵	۳۹	۴۰	۴۰	۱۰۰	-	-	-
۸۰	نسبت پذیرش دانشجویان خارجی در دانشگاه‌های علوم پزشکی	نسبت	۱	۲	۱.۲	۱.۴	۱۱۶.۶۷	-	-	-
۸۱	تعداد مقالات منتشر شده توسط دانشگاه‌های علوم پزشکی در پایگاه استنادی Scopus که در ۲۵ مجلات پرتیر هر رشته بر اساس شاخص SIR یافت می‌شود به کل مقالات دانشگاه‌های علوم پزشکی	درصد	۱۵	۲۴	۱۶	۲۶.۸	۱۶۷.۵	-	-	-
۸۲	نسبت تعداد کوریکولوم‌های ترجمه شده به کل کوریکولوم‌های مصوب	نسبت	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۰	-	-
۸۳	افزایش رضایتمندی از زندگی زناشویی در چارچوب سلامت باروری و جنسی به میزان ۱۰ درصد سال پایه تا پایان برنامه	درصد	۲	۲	۲	۲	۱۰۰	۰	-	-
۸۴	توسعه ارائه خدمات بهداشت حرفه‌ای از طریق بخش خصوصی به ۲۴ درصد تا پایان برنامه	درصد	۴	۳.۲	۸	۴.۴	۵۵	-	نوسانات شدید نرخ ارز	رکود اقتصادی اخیر
۸۵	کاهش نسبت مرگ مادران به کمتر از ۱۵ در صد هزار تولد زنده	در صد هزار تولد زنده	۱۸.۵	۲۰	۱۷	۱۷.۷	۹۶.۰۵	۲.۱۹	-	-
۸۶	کاهش میزان مرگ کودکان زیر ۵ سال به کمتر از ۱۲ در هزار تولد زنده	میزان در هزار تولد زنده	۱۶	۱۴.۴	۱۴.۴	۱۴.۴	۱۰۰	۵.۱۳	-	-

۲۳۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۸۷	افزایش تعداد محققان علوم پزشکی ایرانی در رتبه بندی یک درصد برترین دانشمندان جهان توسط (ESI)	تعداد	۳۲	۵۰	۳۵	۵۲	۱۴۸.۵۷	۲۷.۴۸	-	-
۸۸	افزایش پژوهش های بین المللی حوزه سلامت نسبت به کل پژوهش های سلامت	درصد	۱۷.۵	۱۷.۵	۱۸	۲۶	۱۴۴.۴۴	-	-	-
۸۹	افزایش میزان پوشش بازرسی بهداشت حرفه ای از کارگاه	درصد	۵۰	۴۲	۷۰	۷۰	۱۰۰	-	-	-
۹۰	کاهش درصد نمک در فرمولاسیون مواد غذایی و آشامیدنی صنعتی به میزان ۱۰ درصد	درصد	۹.۵	-	۰.۵	۰.۵	۱۰۰	-	-	-
۹۱	افزایش تولید داروهای معتبر بین المللی تولید داخل به ۱ کل بازار	درصد	۲	۲	۰.۲	۰.۱	۵۰	-	سایر	عدم تحقق سرمایه گذاری های پیش بینی شده در این راستا با توجه به رکود اقتصادی اخیر
۹۲	ارتقاء سیستم نظارت بهداشتی بر محیط های جامعه و مکان های عمومی و مراکز توزیع، نگهداری و فروش مواد غذایی به میزان ۳۰ درصد تا پایان برنامه	درصد	۸۵	۹۰	۹۰	۹۰	۱۰۰	-	-	-
۹۳	کاهش زمان رسیدن آمبولانس ها پر بالین بیمار در جاده	دقیقه	۱۷.۵۳	۱۶.۵۸	۱۶.۰۴	۱۶	۱۰۰.۲۵	۴.۴۶	-	-
۹۴	کاهش نسبت شاعلین در مواجهه با صدای مخاطره آمیز محیط کار به میزان ۵ سال پایه تا پایان برنامه	درصد	۱۸	۲۱	۱۶	۱۸	۸۸.۸۹	۰	-	-
۹۵	تعداد مراکز ارائه فرآورده های طبیعی، سنتی و گیاهان دارویی	تعداد	۴۰	۴۷	۴۰	۳۶	۹۰	۵.۱۳-	-	-
۹۶	نسبت دانش آموختگان پزشکی عمومی در هر سال که گواهی قبولی آزمون صلاحیت حرفه ای دریافت کرده اند به کل	نسبت	۵	۵۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	-	-	-

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۲۳۵

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۹۷	بهبود مراقبت تکاملی در بخش‌های مراقبت نوزادان به میزان ۷۰ درصد	درصد	۴۰	۴۰	۵۰۴	۵۷	۱۱۳.۱	-	-	-
۹۸	افزایش تعداد مجلات علوم پزشکی نمایه شده در Scopus	تعداد	۹۲	۱۱۰	۹۴	۱۱۲	۱۱۹.۱۵	۱۰.۳۴	-	-
۹۹	افزایش نسبت کودکان ۱۲ ساله فاقد پوشیدگی دندان	درصد	۳۵	۳۹	۰	۰	۰	-	سایر	این شاخص به صورت ۵ ساله آمارگیری می‌شود
۱۰۰	نسبت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش علوم پزشکی اعتباربخشی شده در کشور	نسبت	۱۰۰	۹۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۰	-	-
۱۰۱	درصد خانه‌های بهداشت ارائه‌دهنده خدمات تأیید شده طب سستی	درصد	۵	۵	۱۵	۵	۳۳.۳۳	۰	سایر	عدم همکاری مناسب بخش‌های مرتبط
									نیود/ کمبود نیروی متخصص	-

ماخذ: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

در سال ۱۳۹۷ اعتبار مصوب هزینه‌ای در بخش بهداشت و درمان ۱۸۷۱۴۷ میلیارد ریال و اعتبار مصوب تملک دارایی‌های سرمایه‌ای آن ۷۵۴۷ میلیارد ریال و مجموع این اعتبار از منابع عمومی بالغ بر ۱۹۴۶۹۴ میلیارد ریال بوده است. به بیان دیگر بیش از ۹۶ درصد منابع عمومی بخش بهداشت و درمان، اعتبارات هزینه‌ای بوده است. عملکرد تخصیص سال ۱۳۹۷ در این بخش ۱۸۵۹۷۰ میلیارد ریال است. بدین معنا که در سال ۱۳۹۷ بیش از ۹۵ درصد اعتبارات مصوب منابع عمومی بخش تخصیص یافته است. همچنین تخصیص اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سال موردنظر حدود ۱۷۸۳۸۲ و ۷۵۸۸ میلیارد ریال به ترتیب معادل ۹۵ و ۱۰۰ درصد اعتبارات مصوب بوده است.

۲۳۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

اعتبار مصوب درآمد اختصاصی دانشگاه‌های علوم پزشکی در بخش بهداشت و درمان در سال ۱۳۹۷ بالغ بر ۲۹۵۳۵۷ میلیارد ریال بوده که از این میزان ۲۶۵۰۵۸ میلیارد ریال (۸۹.۷٪) تحقق یافته است. سهم خدمات درمانی از اعتبارات مصوب درآمد اختصاصی ۱۸۷۷۲۳ میلیارد ریال (۶۷٪ کل اعتبار درآمد اختصاصی بخش) بوده که مبلغ ۱۶۸۶۹۱ میلیارد ریال آن (۹۰٪) محقق شده است. سهم درآمد اختصاصی دانشگاه‌های علوم پزشکی در برنامه‌های بهداشت شهری و روستایی به ترتیب ۸۷۰۸ (۳٪ از کل) و ۳۰۷۳۶ میلیارد ریال (۱۱٪ از کل) مصوب بوده که از این مقدار اعتبار، برای بهداشت شهری ۷۸۲۵ میلیارد ریال (۹۰٪) و برای بهداشت روستایی ۲۳۱۶۹ میلیارد ریال (۷۵٪) تخصیص یافته است.

مجموع اعتبارات مصوب درآمد اختصاصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه‌های علوم پزشکی در بخش بهداشت و درمان در سال ۱۳۹۷ بالغ بر ۲۹۵۳۵۷ میلیارد ریال بوده که مبلغ ۲۶۵۰۵۸ میلیارد ریال آن (حدود ۹۰٪) آن تحقق یافته است.

جدول ۴- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك	کل
۱	۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰	برنامه توسعه دولت الکترونیک	۱۱۷۳۱	۵۰۰	۱۶۷۳۱	۶۶۱۲	۲۷۵۰	۱۰۲۶۲	۵۶.۴	۷۵.۰	۶۱.۹
۲	۱۶۰۱۰۱۰۰۰	برنامه اجرای اسبید غذائوندر	۵۳۷,۴۲۳	-	۵۳۷,۴۲۳	۳۹۲,۴۹۱	-	۳۹۲,۴۹۱	۷۳	-	۷۳
۳	۱۶۰۱۰۲۰۰۰	برنامه ارائه خدمات بهداشت روستایی	۲۵۰,۷۲,۳۸۹	-	۲۵۰,۷۲,۳۸۹	۲۳,۸۴۴,۲۲۳	-	۲۳,۸۴۴,۲۲۳	۹۵.۱	-	۹۵.۱
۴	۱۶۰۱۰۳۰۰۰	برنامه ارائه خدمات بهداشت شهری	۴۱,۲۴۳,۱۱۹	-	۴۱,۲۴۳,۱۱۹	۳۷,۶۵۷,۴۲۳	-	۳۷,۶۵۷,۴۲۳	۹۱.۳	-	۹۱.۳
۵	۱۶۰۱۰۵۰۰۰	برنامه ارتقای شاخص‌های بهداشتی	۱,۳۸۶,۴۵۱	۱۰,۰۰۰	۱,۳۹۶,۴۵۱	۱,۵۵۰,۸۰۵	۳,۰۰۰	۱,۵۵۳,۸۰۵	۱۱۱.۹	۳۰	۱۱۱.۳
۶	۱۶۰۱۰۱۰۰۰۰	برنامه مدیریت بیماری‌ها	۳۱۴,۳۵۰	-	۳۱۴,۳۵۰	۳۰۴,۴۲۰	-	۳۰۴,۴۲۰	۹۷	-	۹۷
۷	۱۶۰۲۰۱۰۰۰	برنامه ارائه خدمات درمانی	۷۳,۶۴۵,۷۶۹	۷,۵۳۱,۶۵۷	۸۰,۱۷۷,۴۲۶	۷۷,۶۱۸,۲۷۵	۷,۵۸۱,۴۰۲	۸۵,۱۹۹,۶۷۷	۱۰۰.۷	۱۰۰.۷	۱۰۰.۷
۸	۱۶۰۲۰۲۰۰۰۰	برنامه ارائه خدمات فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی	۱۵۰,۳۴۶,۰۲۰	-	۱۵۰,۳۴۶,۰۲۰	۱۴,۴۱۰,۴۶۱	-	۱۴,۴۱۰,۴۶۱	۹.۵۸	-	۹.۵۸
۹	۱۶۰۲۰۳۰۰۰۰	برنامه ارتقاء مشارکت‌های اجتماعی و مردمی در حوزه سلامت	۱۰,۰۰۰	-	۱۰,۰۰۰	۲۰,۳۱۸	-	۲۰,۳۱۸	۲۰۳.۲	-	۲۰۳.۲
۱۰	۱۶۰۲۰۵۰۰۰۰	برنامه تأمین دارو در خدمات درمانی	۲۲,۱۹۹,۲۲۳	-	۲۲,۱۹۹,۲۲۳	۱۵,۵۵۰,۲۲۴	-	۱۵,۵۵۰,۲۲۴	۷۰	-	۷۰
۱۱	۱۶۰۳۰۳۰۰۰۰	برنامه توسعه تحقیقات علوم پزشکی	۳,۸۰۱,۲۶۶	-	۳,۸۰۱,۲۶۶	۲,۹۹۴,۲۰۶	-	۲,۹۹۴,۲۰۶	۷۸.۸	-	۷۸.۸

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و ششم: سلامت و... □ ۲۳۷

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك	کل
۱۲	۱۸۰۳۰۰۹۰۰۰	برنامه ارائه خدمات فرهنگی به دانشجویان	۱۳۲۳۲۹۶	-	۱۳۲۳۲۹۶	۱۳۲۳۲۹۴	-	۱۳۲۳۲۹۴	۹۳٫۹	-	۹۳٫۹
۱۳	۱۸۰۳۰۱۰۰۰۰	برنامه ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی و کمک‌آموزشی	۱۹۴۳۵۰۹	-	۱۹۴۳۵۰۹	۱۳۱۰۸۳۹	-	۱۳۱۰۸۳۹	۶۷٫۴	-	۶۷٫۴
۱۴	۱۸۰۵۰۰۳۰۰۰	برنامه پژوهش‌های توسعتهای دانشگاهی	۱۶۲۳۳۷۵	-	۱۶۲۳۳۷۵	۱۴۷۸۲۵۱	-	۱۴۷۸۲۵۱	۹۱٫۱	-	۹۱٫۱
۱۵	جمع	-	۱۸۷٫۱۴۶٫۶۲۳	۷٫۵۴۶٫۶۵۷	۱۹۴٫۶۹۳٫۲۸۰	۱۷۸٫۳۸۱٫۷۵۱	۷٫۵۸۸٫۱۵۳	۱۸۵٫۹۶۹٫۹۰۳	-	-	-

جدول ۵- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تامین اعتبار	شماره برنامه	عنوان برنامه	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه ای	تملك دارایی سرمایه ای	جمع	هزینه ای	تملك دارایی سرمایه ای	جمع
۱	درآمدهای اختصاصی	۱۶۰۱۰۰۲۰۰۰	بهداشت روستایی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۳۰٫۷۳۶٫۴۸۵	-	۳۰٫۷۳۶٫۴۸۵	۲۳٫۱۶۸٫۸۵۱	-	۲۳٫۱۶۸٫۸۵۱
۲	درآمدهای اختصاصی	۱۶۰۱۰۰۳۰۰۰	بهداشت شهری	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۸٫۷۰۸٫۴۲۶	-	۸٫۷۰۸٫۴۲۶	۷٫۸۱۴٫۷۹۵	-	۷٫۸۱۴٫۷۹۵
۳	درآمدهای اختصاصی	۱۶۰۱۰۰۵۰۰۰	ارتقای شاخص های بهداشتی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۷۶۰٫۰۰۰	-	۷۶۰٫۰۰۰	۸۳٫۸۸۲	-	۸۳٫۸۸۲
۴	درآمدهای اختصاصی	۱۶۰۲۰۰۱۰۰۰	خدمات درمانی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۱۸۷٫۷۲۳٫۴۸۳	-	۱۸۷٫۷۲۳٫۴۸۳	۱۶۸٫۶۹۰٫۸۶۷	-	۱۶۸٫۶۹۰٫۸۶۷
۵	درآمدهای اختصاصی	۱۶۰۲۰۰۱۰۰۰	ارایه خدمات درمانی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۱۵٫۴۴۰٫۰۰۰	-	۱۵٫۴۴۰٫۰۰۰	۲۱٫۹۶۰٫۰۰۰	-	۲۱٫۹۶۰٫۰۰۰
۶	درآمدهای اختصاصی	۱۶۰۲۰۰۵۰۰۰	تأمین دارو	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۵۱٫۹۸۸٫۶۷۴	-	۵۱٫۹۸۸٫۶۷۴	۴۳٫۳۳۰٫۲۳۵	-	۴۳٫۳۳۰٫۲۳۵
۷	جمع	-	-	-	۲۹۵٫۳۵۷٫۰۶۸	-	۲۹۵٫۳۵۷٫۰۶۸	۲۹۵٫۳۵۷٫۰۶۸	-	۲۹۵٫۳۵۷٫۰۶۸

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- ارزیابی عملکرد دانشگاه‌ها در راستای اجرای برنامه از طریق برگزاری کارگاه آموزشی و مانورهای منطقه‌ای، گزارش‌گیری و تحلیل مستندات مربوطه، تجهیز تیم‌های عملیاتی و تدوین فلوچارت و برنامه عملیاتی تیم واکنش سریع در بلایا و شرایط اضطرار
- کنترل بیماری‌های واگیر اعم از اچ ای وی / ایدز و عفونت‌های آمیزشی، سل فعال و نهفته، کنترل بیماری جذام، مالاریا، تب مالت، مراقبت (سالک، هاری، سیاه‌زخم، CCHF)، سرخک، فلج اطفال و ...
- جلب همکاری از دفاتر خدمات دولت الکترونیک
- ارائه خدمات ادغام یافته ژنتیک در نظام سلامت
- تقویت نظام ارجاع و سطح‌بندی، تقویت مراکز مراقبت ویژه نوزادان، توانمند کردن مراقبین نوزاد
- افزایش پوشش شناسایی افراد/خانواده در معرض خطر ژنتیک (توسعه غربالگری نوزادان، ساماندهی غربالگری دوران بارداری، شناسایی فرصت طلبانه در بستر خدمات موجود سلامت (ارزیابی ژنتیکی)، ساماندهی ارجاعات به مشاوره ژنتیک از مراکز درمانی منتخب)
- متناسب‌سازی کمیت و کیفیت نیروی انسانی گروه پزشکی با نیازهای نظام سلامت
- بازنگری برنامه‌های سیستم بازرسی و ارائه خدمات بازرسی در نظام شبکه
- سعی در جلب حمایت‌های مردی و سازمان‌های مردم‌نهاد در معاونت اجتماعی
- سعی در اجرای سند بیماری‌های غیر واگیر و همکاری وزارتخانه‌های مرتبط
- توسعه سامانه برنامه عملیاتی دستگاه و توانایی رصد برنامه‌های زیرمجموعه
- تقویت نظام خدمات جامع و همگانی سلامت (UHC)
- تدوین استانداردهای اعتباربخشی، برگزاری کارگاه‌های آموزشی
- تقویت زیرساخت‌های مبنی بر فناوری اطلاعات
- افزایش همکاری‌های بین بخشی و بین سازمانی جهت ارتقاء روند اجرای برنامه‌های بین بخشی
- نظارت بر عملکرد دانشگاه‌ها و پایش آن‌ها
- جلب مشارکت سازمان‌های فرهنگی در ترویج سلامت
- وجود هیئت‌امنا در دانشگاه‌های علوم پزشکی

- ممنوعیت تبلیغات خدمات و کالاهای آسیب‌رسان به سلامت موضوع ماده (۴۸) قانون احکام دائمی برنامه.
- اجرای طرح تحول سلامت در چارچوب منابع پیش‌بینی پذیر و با ثبات قابل تأمین از محل بودجه عمومی از طریق افزایش بهره‌وری غیردولتی در شرایط رقابتی
- اولویت دادن به بهداشت و پیشگیری در برنامه‌های ارتقای سلامت جامعه
- جهت‌گیری برای اصلاح نظام سلامت در قالب سطح‌بندی خدمات، نظام ارجاع و پزشک خانواده
- برون‌سپاری بخش‌های غیر حاکمیتی
- کمک به ایجاد پرونده الکترونیک سلامت
- توجه به حاشیه‌نشین‌ها در حوزه سلامت
- توسعه توان علمی و منابع انسانی در زمینه توسعه فنی لوازم و تجهیزات پزشکی
- حمایت از برگزاری جلسات شورای عالی سلامت و امنیت غذایی و کمک در اجرایی شدن مصوبات آن

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- نبود نظام هماهنگ و مصوب برای ارتباط ساختارمند وزارت رفاه و تأمین اجتماعی با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- تغییرات و عدم ثبات اقتصادی اخیر و نوسانات شدید نرخ ارز
- فشار سیاسی برای ایجاد امکانات فیزیکی فاقد توجیه فنی
- عدم جبران خسارات وارده به سلامت از سوی سایر بخش‌ها و عوامل توسعه
- افزایش عوامل خطر و حادثه‌آفرین (صنعتی شدن، حوادث جاده‌ای، تغییرات اکولوژیک و زیست‌محیطی)
- توسعه شهرها با کالبد نامناسب از نظر ایمنی
- ناهمگونی رشد قیمت کالاها و خدمات در سایر بخش‌ها با خدمات بخش بهداشت و درمان
- کاهش قدرت خرید مردم و توسعه نابرابری‌های سطح سلامتی در کشور
- ورود غیرقانونی دارو، مواد غذایی، آرایشی - بهداشتی، تجهیزات و لوازم پزشکی
- عدم پیروی دانشگاه‌های غیردولتی از سیاست‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در تربیت نیروی انسانی گروه پزشکی

- شکاف بین سیاست‌های کلان و ارزش‌های نظام با قوانین و آیین‌نامه‌های خرد
- مشکلات مربوط به گشایش اعتبار اسنادی برای واردات به موقع دارو و تجهیزات پزشکی مورد نیاز
- ناکافی بودن سهم بهداشت از بودجه‌های عمومی بخش سلامت
- عدم تناسب فرصت‌های شغلی با دانش‌آموختگان بخش سلامت
- عدم مداخله نظام بیمه در مقوله‌های کاهش خطر و ارتقای سلامت و بیماری نگر بودن نظام بیمه (فقدان بیمه‌های سلامت‌نگر)
- وجود سیاست‌های ناکارآمد در حوزه حمل‌ونقل همچون افزایش وسایل حمل‌ونقل فاقد ایمنی قابل قبول
- پراکندگی صندوق‌های تجمع ریسک و انباشت منابع
- عدم تناسب اعتبارات با حجم فعالیت‌های جاری
- امکانات ناکافی برای جذب و به‌کارگیری نیروهای کارآمد و تحصیل‌کرده آماده به کار
- بالا بودن سهم مردم در تأمین منابع مالی بخش سلامت
- فقدان یکپارچگی در نظام‌های اطلاعاتی و مدیریت اطلاعات
- عدم وجود شفافیت در وظایف و اختیارات در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- عدم وجود شفافیت مالی
- محدودیت امکان کنترل کیفیت نظام پرداخت به ازای انجام خدمت

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

بخش سلامت از حوزه‌های بسیار مؤثر در کل جامعه است که نه تنها بر افراد جامعه اثر دارد بلکه تمامی ابعاد جامعه، از مداخلات این حوزه متأثر می‌شوند. در دولت حاضر با توجه ویژه به این امر، رشد و ارتقاء مؤثری در این حوزه پدید آمده است که در ابعاد دیگر جامعه نیز متجلی شده است. این در حالی است که این حوزه به صورت متقابل نیز از عرصه‌های دیگر در کشور ازجمله وضعیت اجتماعی، اقتصادی و ... متأثر می‌شود. در نتیجه تحقق دسترسی آسان و یکسان عموم مردم به خدمات بهداشتی و درمانی بالتبع تحت تأثیر مستقیم و یا غیرمستقیم تحولات و تغییرات اوضاع اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جامعه قرار دارد.

کارکردهای اصلی نظام سلامت شامل تولید، ارائه خدمات، تولید منابع و تأمین مالی به‌منظور بهره‌مندی افراد جامعه از خدمات سلامت به هنگام نیاز و به طور عادلانه و کارآمد به وجود آمده‌اند. تأمین مالی نظام سلامت یکی از دغدغه‌های اصلی تمام دولت‌ها در دنیاست. از معمولترین روش‌های تأمین مالی این حوزه می‌توان به: مالیات، بیمه تأمین اجتماعی، بیمه‌های خصوصی و پرداخت از جیب اشاره کرد. عواملی همچون تحریم‌ها و تغییرات نرخ ارز و مشکلات اقتصادی پیامد آن‌ها بر روی هزینه‌ها و بار مالی وارده بر نظام، تأثیر بسزایی داشته است که باعث تغییراتی در اولویت‌های اهداف و حتی در برنامه‌های این حوزه شده است. از این رو، تحقق برخی از اهداف در راستای دسترسی به اهداف دیگر به تعویق افتاده است. هرچند سعی شده است تا حد امکان با کمترین آسیب به آنچه بایستی محقق می‌شده است در راستای برنامه ششم توسعه کشور گام برداشت و کلیه احکام این برنامه در اولویت‌های کاری دستگاه قرار داده شوند.

ازجمله مواردی که در وضعیت کنونی بایستی در نظر داشت اصلاحاتی است که بتواند تأثیرات اقتصادی تحریم‌ها را به حداقل برساند. اصلاح در گردش مالی دستگاه، از اهم این موارد است. ارتباط پولی بین گیرندگان خدمت و ارائه‌دهندگان خدمات برای کاهش هر چه بیشتر عوارض و تبعات مالی بهتر است تا حد امکان کاهش یابد. از طرف دیگر گردش مالی این حوزه به سوی گردش غیرمستقیم مالی با همکاری و مشارکت آحاد جامعه در کاهش ریسک یعنی بیمه حرکت نماید بدان معنا که نقش بیمه‌ها مطابق با مفاد بند ۷-۲ سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری، پررنگ‌تر دیده شوند و تأمین منابع مالی بایستی یکپارچه و تجمیع شده صورت گیرد تا مواردی از قبیل عدم پاسخگویی ارائه‌دهنده خدمت به انتظارات عملکردی با استدلال وجود فراهم‌کنندگان مالی مختلف و ایجاد معوقه‌ها و عدم تأمین مالی به موقع مرتفع گردد.

حوزه سلامت به‌عنوان یکی از حوزه‌های اصلی قانون برنامه ششم توسعه، از عرصه‌های اولویت‌دار خدمات‌رسانی دولت دوازدهم محسوب می‌شود. با توجه به تمامی موارد فوق‌الذکر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به‌عنوان متولی اصلی توسعه نظام سلامت، با اجرای تکالیف قانونی خود، در مسیر توسعه کیفی و کمی خدمات بهداشتی، درمانی و آموزشی گام‌های بسیار مؤثری در دستیابی به اهداف و احکام برنامه ششم توسعه کشور به‌منظور برقراری عدالت در جامعه در راستای حفظ سلامت، برداشته است و این روند انشا... در سال‌های آتی نیز دنبال خواهد شد.

اصلاح نظام سلامت با توجه به وضعیت موجود، بررسی چالش‌ها و ارائه راهکارهای لازم در طی برنامه‌های توسعه در دستور کار قرار گرفته است. بدین ترتیب که نظام بهداشتی درمانی کشور در قالب برنامه‌های اول و دوم توسعه پس از پیروزی انقلاب اسلامی و پایان جنگ تحمیلی، به توسعه و تکمیل ظرفیت‌های فیزیکی شبکه بهداشتی و درمانی کشور معطوف شده بود. به گونه‌ای که در آستانه برنامه سوم توسعه در سال ۱۳۷۸، تعداد بیمارستان‌های کشور بالغ بر ۷۰۵ باب، تعداد ۸۳۰۰۰ تخت فعال، تعداد ۶۳۸۹ باب مرکز بهداشتی درمانی، ۳۳۵۵ واحد آزمایشگاه، ۱۵۸۱ پرتونگاری، ۱۱۲۰ باب مرکز توانبخشی و تعداد ۱۵۳۹۴ باب خانه بهداشت روستایی در حال ارائه خدمت بوده‌اند. این روند در طی دو دهه در سال ۱۳۹۸ با ۱۴۵۰۰۰ هزار تخت بستری، تعداد ۱۰۰۰ بیمارستان و بیش از ۱۸۰۰۰ باب خانه بهداشت استمرار دارد.

شبکه بهداشتی درمانی در قالب خانه‌های بهداشت، مرکز بهداشتی درمانی روستایی و شهری پایگاه‌های بهداشتی شهری، مراکز بهداشت شهرستان و استان با ایجاد یک شبکه گسترده در سراسر کشور تا اقصی نقاط روستاها، توانست در انجام رسالت اولیه خود یعنی کنترل و پیشگیری از بیماری‌های عفونی به‌ویژه برای کودکان و مادران به موفقیت بزرگی دست یابد. علیرغم موفقیت‌های چشم‌گیر، این بخش هنوز با چالش‌های مهمی مواجه است که برخی از اهم آن به شرح ذیل می‌باشد:

۱ - در سال ۱۳۷۳ قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و بر پایه آن مقرر شد تا کلیه اقشار جامعه که تحت پوشش بیمه‌های درمانی نیستند، تحت پوشش قرار گیرند. به تبع این قانون گردش مالی امور بیمارستان‌ها و مراکز درمانی از محل درآمد، عملیاتی گردید. منابع عمومی تخصیص‌یافته به واحدهای درمانی صرفاً مختص پرداخت‌های پرسنلی گردید و تأمین سایر هزینه‌ها به درآمد اختصاصی آنها وابسته شد. بدین ترتیب محل تأمین منابع درآمد واحدهای درمانی به سه بخش پرداختی مردم، دولت و بیمه‌ها تبدیل شد.

پس از اجرای قانون بیمه همگانی خدمات درمانی، ایجاد یکپارچگی در منابع و تأمین منابع مالی پایدار و مطمئن از مباحث مهم و چالش‌برانگیز نظام بهداشتی درمانی کشور بوده است. زیرا همانگونه که قبلاً بیان شد، واحدهای درمانی بخشی از هزینه‌های خود شامل هزینه‌های پرسنلی، تجهیزات، نگهداری و تعمیرات را از محل بودجه عمومی دولت دریافت می‌نمایند و بخش دیگر نیازهای این واحدها شامل هزینه‌های غیر پرسنلی و کارانه مطابق دستورالعمل طرح نظام نوین اداره امور بیمارستان‌ها از محل درآمد اختصاصی که مشتمل بر دریافت نقدی، فرانشیز به‌طور مستقیم از مردم و

همچنین دریافت از بیمه‌های درمانی است، تأمین می‌گردد. لذا در مقام پاسخگویی، این‌گونه واحدها همواره مدعی کم بودن دریافتی از دولت و کسری بوده و بیشتر ناکارآمدی‌ها و نارضایتی‌ها را به همین امر منتسب می‌کنند. از طرف دیگر، نظارت کافی بر کیفیت ارائه خدمات و بسته خدمتی که ارائه می‌دهند از سوی خریدار خدمت که بیمه‌ها باشند، به طور کامل وجود ندارد. به‌گونه‌ای که نه تنها کیفیت خدمات، رضایت گیرندگان خدمت را تأمین نمی‌نماید، بلکه در برخی موارد تعرفه‌های مصوب، نیز رعایت نمی‌شود. بدین ترتیب به نظر می‌رسد شیوه تأمین مالی فعلی نه تنها حلال مشکل واحدهای درمانی نبوده بلکه بر دامنه هرج و مرج نیز افزوده است. لذا پیشنهاد می‌شود تا نظام تأمین مالی و نظام پرداخت مورد بازنگری جدی قرار گیرد.

۲ - نظام ارجاع موجود در شبکه بهداشتی درمانی روستایی که از خانه بهداشت شروع و در نهایت برای خدمات درمانی سطوح دوم و سوم یعنی خدمات بستری، پاراکلینیک تخصصی و فوق تخصصی به شهرها منتهی می‌شود، عملاً در حلقه اتصال روستا به شهر، از کارایی لازم برخوردار نیست. روستائیان با داشتن بیمه روستایی، در خانه‌های بهداشت از خدمات پیشگیری، واکسیناسیون، تنظیم خانواده توسط بهورز برخوردار هستند و در مواقع بیماری به مرکز بهداشتی درمانی روستایی ارجاع داده می‌شوند که صرفاً بایستی توسط پزشک و تیم مربوطه ارائه خدمت انجام شود، همچنین خدمات بهداشت حرفه‌ای، محیط و سایر موارد در این واحدها ارائه می‌گردد. لیکن در صورت نیاز به خدمات سطوح بالاتر درمان سرپایی و بستری، ارتباط با واحدهای ارائه‌دهنده خدمت در شهرها بطور کامل برقرار نیست. بنابراین عملاً مسیر ارجاع ناکارآمد می‌باشد.

در شهرها نیز علی‌رغم افزایش روزافزون امکانات درمانی و تجهیزات سرمایه‌ای پیشرفته نظیر بیمارستان‌های تخصصی و فوق تخصصی، پرتونگاری‌ها، آزمایشگاه‌های تشخیص طبی و پزشکی هسته‌ای، هزینه‌های درمانی در سبد خانوار و همچنین برای سازمان‌های بیمه‌گر، روند افزایشی چشمگیری یافته است و از استقرار نظام ارجاع و پرونده الکترونیک سلامت خبری نیست. همچنین این موضوع هنگامی جای تأمل بیشتری دارد که بدانیم با وجود افزایش کمی و کیفی امکانات درمانی هنوز راهنماهای خدمات بالینی و پروتکل‌های درمانی لازم برای بیماری‌های مختلف وجود ندارد. لذا هزینه‌های بهداشتی درمانی بر اساس احساس نیاز، تقاضای القایی و سلیقه ارائه‌کنندگان خدمات، روند رو به رشد قابل ملاحظه‌ای را طی می‌کند.

۳- خدمات بهداشتی درمانی به لحاظ نوع خدمت، کالای عمومی تلقی می‌شود و برای آن سالیانه قیمت تعیین می‌شود. لیکن طی دهه‌های گذشته رشد جزء حرفه‌ای تعرفه‌های دولتی این بخش بسیار کمتر از بخش خصوصی بوده است. از جمله تبعات این مهم، ایجاد آشفتگی مالی در بخش می‌باشد. به طور مثال تعرفه دولتی ویزیت پزشکان عمومی، متخصص و فوق تخصص در سال ۱۳۹۸ به ترتیب ۱۵۹۰۰۰، ۱۲۷۰۰۰ و ۱۹۲۰۰۰ ریال بوده است. این در حالی است که همین تعرفه‌ها در بخش خصوصی به ترتیب معادل ۲۷۰۰۰۰، ۴۱۰۰۰۰ و ۵۲۰۰۰۰ ریال می‌باشد. به این معنی که یک ویزیت در بخش خصوصی معادل به ترتیب ۲.۱، ۲.۶ و ۲.۷ برابر هر ویزیت در بخش دولتی قیمت‌گذاری شده است. همچنین هزینه K حرفه‌ای خدمات در بخش خصوصی حداقل ۴.۳ برابر K حرفه‌ای در بیمارستان‌های بخش دولتی است. این همه حکایت از ناکارآمدی نظام تعرفه گذاری خدمات بهداشتی درمانی در کشور علیرغم وجود قانون‌های مرتبط و سال‌ها تجربه در این خصوص دارد. به گونه‌ای که با قیمت‌های بسیار متنوع موجبات عدم رضایت مردم را فراهم آورده است. در عین حال احتمال مواجهه با هزینه‌های کمرشکن سلامت را نیز برای اکثریت آحاد جامعه پدید آورده است. در این رابطه رشد بیمه‌های تجاری برای پوشش خدمات درمانی تحت عنوان بیمه‌های مکمل درمانی نیز به دلیل پوشش جمعیتی ناچیز آنها نتوانسته است کمک شایان توجهی به مردم نماید و بیشتر به رونق کار و درآمد واحدهای درمانی خصوصی کمک کرده است. بدین ترتیب نیاز به اصلاحات در حوزه نظام سلامت، بیش از پیش احساس می‌شود.

در خصوص روند بیان‌شده برای تحولات و چالش بخش، در برنامه‌های توسعه راهکارهایی پیشنهاد شده است، در برنامه‌های توسعه نیز راهکارهایی برای رفع مشکلات نظام سلامت پیشنهاد شد که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

۱- افزایش سهم بخشی غیردولتی در ارائه خدمات و کاهش تصدی در قالب تعیین تعرفه‌های خدمات، بر اساس هزینه تمام شده بسته‌های خدمتی تعریف شده و ارائه تسهیلات برای ایجاد واحدهای غیردولتی در جهت ارتقای کیفیت ارائه خدمات.

۲- تقویت و توسعه همکاری‌های بین بخشی از طریق فعال کردن شورای عالی سلامت و امنیت غذایی، تعیین انتظارات بخش بهداشت و درمان از سایر بخش‌ها به منظور تأمین شرایط مورد نیاز برای حفظ محیط‌زیست، بهبود تغذیه جامعه و بهبود شیوه‌های زندگی.

۳- برقراری نظام ارجاع در کلیه سطوح درمانی و تعیین نقش پزشک خانواده به عنوان رکن اساسی اجرای نظام ارجاع و پیوند شبکه‌های بهداشتی درمانی با نظام ارجاع در بستر پرونده الکترونیک سلامت.

۴- اصلاح نظام دارویی و تجهیزات پزشکی کشور.

۵- اصلاح ساختار و تقویت نظام بیمه درمان کشور.

۶- تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت از منابع عمومی و سطح‌بندی خدمات بهداشتی درمانی در قالب طرح گسترش شبکه و سطح‌بندی خدمات درمانی بستری.

در برنامه ششم توسعه اصلاحات مذکور در قالب مواد مختلف پیگیری شد، به گونه‌ای که در جهت تقویت و توسعه همکاری‌های بین بخشی و ایجاد یکپارچگی در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت در بخش سلامت، ماده ۷ قانون احکام دائمی بر تشکیل شورای عالی سلامت و امنیت غذایی تأکید نمود. همچنین طی ماده ۴۸ قانون الحاق ۲، موضوع اخذ مالیات بر عوامل تهدیدکننده سلامتی از جمله خودرو، سیگار و تکمیل شبکه فوریت‌های پزشکی و پیش بیمارستانی مورد تأکید قرار گرفت. طی ماده ۷۰ بر اجباری نمودن بیمه درمان و تعیین حق سرانه بیمه به عنوان درصدی از حقوق و دستمزد و در ماده ۷۴ بر استقرار نظام پرونده الکترونیک سلامت، استقرار نظام جامع و همگانی سلامت با تأکید بر سطح‌بندی خدمات، نظام ارجاع و پزشک خانواده و کاهش تصدی‌گری تصریح گردید.

همانگونه که مشاهده می‌شود برنامه‌های توسعه پیش گفت، با ارائه مواد قانونی یا راهکارهایی، موضوع اصلاحات در نظام سلامت را برای چالش‌های موجود مورد توجه قرار داده است. لیکن تاکنون اهداف موردنظر به طور کامل تحقق نیافته است. لذا در جهت تحقق اهداف مذکور و انجام اصلاحات لازم، توجه به الزامات و بسترهای ذیل ضروری می‌باشد:

الف- در صورتی که ضرورت بر اصلاح گردش مالی بخش وجود دارد و بایستی ارتباط پولی بین گیرندگان خدمت و ارائه‌دهندگان خدمات برای کاهش هر چه بیشتر عوارض و تبعات مالی، کاهش یابد. به نظر می‌رسد بایستی گردش مالی بخش به سوی گردش غیرمستقیم با مشارکت آحاد جامعه در تجمیع ریسک یعنی بیمه حرکت کنیم. لذا برنامه‌ها باید به گونه‌ای تنظیم شود که گردش مالی بخش حرکت به سوی افزایش نقش بیمه‌ها را در گردش مالی در بر داشته باشد.

یادآور می‌گردد تبعات دوگانگی در گردش مالی بخش، در برنامه‌های فعلی هم تجربه شده است. به‌طور مثال، اعتباراتی برای تقویت بیمه روستایی و از طریق تفاهم‌نامه پزشک خانواده به سازمان بیمه‌گر پایه اختصاص یافت. این در حالی است که سالانه اعتبار دیگری نیز برای گردش امور شبکه‌های بهداشتی درمانی در روستاها به وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اختصاص می‌یابد. مثال دیگر اجرای طرح تحول سلامت و اختصاص منابع مالی تحت عنوان کاهش فرانشیز پرداختی بیماران بستری در بیمارستان‌های دولتی است که در واقع به نوعی عدم پوشش ۹۰ درصد هزینه بستری در قالب تعرفه مصوب دولتی بیمه‌ها را پوشش می‌دهد.

با توجه به موارد فوق‌الذکر به نظر می‌رسد اصلاح گردش مالی بخش از اهم مواردی است که بایستی اصلاحاتی در آن صورت گیرد و ارتباط پولی بین گیرندگان خدمت و ارائه‌دهندگان خدمات برای کاهش هر چه بیشتر عوارض و تبعات مالی، کاهش یافته و گردش مالی بخش به سوی گردش غیرمستقیم با مشارکت آحاد جامعه در تجمیع ریسک یعنی بیمه حرکت نماید. لذا برنامه‌های آتی باید به گونه‌ای تنظیم شود که گردش مالی بخش به طرف افزایش نقش بیمه‌ها سوق داده شود. الزامات اجرایی شدن پیشنهاد فوق‌الذکر عبارت است از:

۱- اصلاح ساختار و وظایف (قانون بیمه همگانی) سازمان‌های بیمه‌گر پایه با توجه به یافتن نقش محوری آنها در گردش مالی بخش سلامت، ازجمله، تقویت ابعاد نظارتی، اصلاح پوشش خدمات پایه سلامت در جهت افزایش کمی و کیفی خدمات، اصلاح نگاه بیماری‌نگری به سلامت‌نگری در بیمه‌ها و ...

۲- اصلاح شیوه تعرفه گذاری در بخش به گونه‌ای که تعرفه خدمات بر پایه هزینه‌ها یا قیمت تمام‌شده، واقعی شود.

۳- ساماندهی نظام آمار و اطلاعات در ابعاد مختلف حوزه بیمه و مراکز ارائه‌دهنده خدمات.

۴- استقرار نظام ارجاع به‌ویژه در شهرها در جهت ساماندهی خدمات پزشکی و پیراپزشکی و کاهش هزینه‌های بهداشتی درمانی مردم.

۵- تدوین و ارائه پروتکل‌ها و راهنماهای بالینی برای بیماری‌های مختلف.

۶- تعیین نقش واقعی دستگاه‌های اجرایی متولی که مستقیم یا غیرمستقیم در ارتباط با نیازهای بخش سلامت می‌باشند. به نحوی که دستگاه سیاست‌گذار و متولی سلامت، صرفاً به امور حاکمیتی پرداخته و ارائه خدمات را به واحدهای بهداشتی، درمانی تحت نظر هیئت‌امنا

(دانشگاه‌های علوم پزشکی) واگذار نماید. در این صورت دستگاه سیاست‌گذار می‌تواند علاوه بر نظارت بر عملکرد دستگاه‌های ارائه‌کننده خدمت، خریدار خدمت نیز باشد.

۷- الزامی شدن بیمه پایه سلامت برای کلیه آحاد جامعه.

۸- برقراری نظام مالیات تحدیدکننده بر عوامل تهدیدکننده سلامتی، مانند خودرو، دخانیات، نوشابه‌های گازدار قندی، کارخانجات تولیدکننده مواد گازی سمی و صنعتی آلاینده ... به‌عنوان تضمین‌کننده بخشی از منابع مالی پایدار.

۹- عادلانه نمودن سرانه پرداختی حق بیمه برای گروه‌های مختلف به گونه‌ای که سرانه پرداختی حق بیمه متناسب با سطح درآمد گروه‌های مختلف باشد. بدین ترتیب، حق بیمه سرانه خدمات درمانی برای گروه‌های تحت پوشش بیمه خدمات درمانی و میزان فرانشیز قابل پرداخت توسط بیمه‌شدگان، با در نظر داشتن سطح درآمد گروه‌های بیمه‌شده و وضعیت اقتصادی اجتماعی کشور در نظر گرفته شود. این موضوع در خصوص کارکنان دولت اجرایی شده است، لیکن تا اجرای ارزیابی وسع برای کلیه بیمه‌شدگان رایگان و مشارکت آنها بسته به میزان درآمد، راه طولانی برای عادلانه نمودن میزان مشارکت همه آحاد جامعه وجود دارد.

۱۰- اصلاح و رشد صنعت بیمه سلامت در ایران، به گونه‌ای که منابع درآمدی آن وابسته به منابع عمومی کشور نباشد و متشکل از مشارکت گروه‌های درآمدی مختلف بوده و ضمن افزایش کارایی منابع مالی، نقش اصلی خود یعنی تجمیع و پوشش ریسک را ایفا نماید. البته با توجه به حاکمیتی بودن فعالیت‌های سلامت دولت نیز بایستی از طریق کمک به تأمین بخشی از منابع بیمه مخصوصاً بیمه گروه‌های هدف و تأمین هزینه‌های بهداشت و خدمات درمانی مناطق محروم و خدمات آموزشی نقش خود را ایفا نماید.

نهایتاً با رشد صنعت بیمه و لزوم بسترسازی مناسب در این خصوص در شرایط اقتصادی فعلی و امکان ایجاد بازار رقابتی و فعال و مؤثر برای صنعت بیمه به نظر می‌رسد با فعال شدن بازار مذکور، گردش مالی بخش سلامت از این طریق قابل اصلاح بوده، ضمن اینکه نقش دولت، صرفاً به سیاست‌گذاری کلان و نظارت عالیه، ارتقاء خواهد یافت.

۴-۴- پیشنهادها

- بازنگری در عملکرد مربوط به هزینه‌های ناشی از بار مالی تجهیزات پزشکی مصرفی در

بیمارستان‌ها و در قالب طرح تحول سلامت که بدون رعایت عدالت و به طور یکسان برای همه گروه‌ها و اقشار تحت بیمه تقریباً به صورت رایگان انجام می‌شود.

- اصلاح ساختار نظام سلامت به منظور تقویت تولید، چابک سازی و تفکیک نقش‌ها
- اصلاح و رشد بیمه سلامت در ایران، به گونه‌ای که منابع درآمدی بخش سلامت وابستگی کمتری به بودجه عمومی کشور داشته باشد و متشکل از مشارکت گروه‌های درآمدی مختلف بوده و ضمن افزایش کارایی منابع مالی، نقش اصلی خود یعنی تجمع و پوشش ریسک را انجام دهد. البته با توجه به اهمیت سلامت، دولت نیز بایستی از طریق کمک به تأمین بخشی از منابع بیمه به‌ویژه بیمه گروه‌های هدف کم‌درآمد و تأمین هزینه‌های بهداشت و خدمات درمانی مناطق محروم و خدمات آموزشی نقش خود را ایفا نماید.

- بازنگری در وضعیت منابع پایدار بخش و از همه مهم‌تر، بازنگری از طریق آزمون وسع در میزان مشارکت اقشار مختلف جامعه در حق سرانه بیمه سلامت.

- استقرار نظام ارجاع در کلیه سطوح درمانی و تعیین نقش پزشک خانواده به عنوان رکن اساسی اجرای نظام ارجاع و پیوند شبکه‌های بهداشتی درمانی با نظام ارجاع در شهرها

- اجرای برنامه تحول و نوآوری در آموزش و پژوهش علوم پزشکی
- برقراری عوارض بر عوامل تهدیدکننده سلامتی، مانند خودرو، دخانیات، نوشابه‌های گازدار قندی، کارخانجات تولیدکننده مواد گازی سمی و صنعتی آلاینده و ...، به عنوان تضمین‌کننده منابع پایدار در بخش

پیشنهاد‌های اصلاحی برای کاهش هزینه‌های اجرای طرح تحول سلامت:
- تأمین منابع مالی پایدار، کنترل هزینه‌ها از طریق مدیریت شفاف و متناسب‌سازی درآمدها، هزینه‌ها و فعالیت‌ها

- تداوم، ارتقا و نهادینه‌سازی طرح تحول سلامت در چارچوب برنامه ششم توسعه کشور
- تفکیک آموزش پزشکی از حوزه درمان، به گونه‌ای که کلیه تخت‌های بیمارستانی دولتی صرفاً به امر آموزش اختصاص نداشته باشد و با تفکیک تخت‌های آموزشی از تخت‌های درمانی ضمن دادن فرصت انتخاب به بیمار، کیفیت خدمات بیمارستانی افزایش یابد.

- تقویت و توسعه همکاری‌های بین بخشی از طریق فعال کردن شورای عالی سلامت و امنیت

- غذایی، در جهت تعیین انتظارات بخش بهداشت و درمان از سایر بخش‌ها به منظور تأمین شرایط مورد نیاز برای حفظ محیط‌زیست، بهبود تغذیه جامعه و بهبود شیوه‌های زندگی.
- خدمات بهداشتی درمانی به لحاظ نوع خدمت، می‌تواند کالای عمومی تلقی شود و از جمله خدماتی است که برای آن، سالیانه قیمت تعیین می‌شود. لیکن قیمت‌گذاری و تعیین تعرفه در بخش سلامت، بایستی بر اساس تعرفه‌های واقعی باشد. همچنان که این امر، یعنی قیمت‌گذاری بر اساس تعرفه‌های واقعی طی ماده ۸ قانون بیمه همگانی درمانی کشور نیز تصریح شده است.
- خدمات تمام‌وقتی از حالت اجباری خارج شده و اختیاری گردد، در آن صورت پرداخت هم بر مبنای یک K ، خواهد شد.
- عادلانه نمودن سرانه پرداختی حق بیمه برای گروه‌های مختلف به گونه‌ای که سرانه پرداختی حق بیمه متناسب با سطح درآمدهای گروه‌های مختلف به عنوان درصدی از حقوق و دستمزد افراد بر اساس ارزیابی وسع باشد.
- لزوم بازنگری در نظام پرداخت‌ها و ایجاد ضابطه و برقراری عدالت در جبران خدمات جامعه پزشکی.
- مسئولیت‌پذیر شدن بیمه‌ها در قبال هزینه کرد منابع و انجام ارزیابی وسع به منظور اختصاص و حمایت از اقشار مورد نیاز حمایت و رفع همپوشانی‌ها.

فصل چهل و هفتم

بیمه سلامت

مقدمه

سلامت یک حق اساسی برای آحاد جامعه و حفظ و ارتقاء آن از مهمترین وظایف دولت‌ها است و بیمه سلامت که یکی از راه‌های تأمین منابع مالی سلامت می‌باشد از نظر سازمان جهانی بهداشت (گزارش سال ۲۰۰۰) جزئی اساسی از نظام سلامت و یکی از کارکردهای پایه‌ای آن است. برخوردار شدن همه افراد جامعه از خدمات سلامت مورد نیاز، بدون فشار مالی، از اهداف شعار سال ۲۰۱۸ سازمان جهانی بهداشت تحت عنوان «پوشش همگانی سلامت برای همه در همه‌جا» می‌باشد. از مهم‌ترین اهداف نظام بیمه سلامت، حفاظت از بیمه‌شدگان در برابر ریسک مالی ناشی از بیماری است. با توجه به آنکه انسان سالم محور توسعه پایدار است، پوشش بیمه‌ای خدمات سلامت می‌تواند منجر به بهتر شدن وضعیت سلامت افراد شده که در نتیجه آن توسعه پایدار نیز تأمین می‌گردد.

سازمان بیمه سلامت ایران به‌عنوان اصلی‌ترین سازمان بیمه‌گر پایه دولتی، نقش کلیدی در برنامه تحول سلامت به عهده دارد. پوشش بیمه پایه سلامت بیش از چهل میلیون نفر در قالب صندوق‌های بیمه کارکنان دولت، بیمه ایرانیان، بیمه روستاییان و عشایر، بیمه سایر اقشار، بیمه بیماران خاص، بیمه مددجویان شهری بهزیستی، بیمه ایتارگران و بیمه اتباع خارجی و همچنین الزام پوشش اجباری کلیه افراد فاقد بیمه درمانی (بیمه همگانی)، موجب دوچندان شدن نقش محوری این سازمان در حوزه بیمه‌ای گردیده است. اسناد بالادستی ازجمله سیاست‌های کلی برنامه ششم و به‌ویژه قانون برنامه ششم توسعه و قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه، جملگی موجب گردیده با مشارکت کلیه دستگاه‌های اجرایی مرتبط و استفاده حداکثری از شرکای کاری و تکنولوژی، شرایط مناسب برای ارائه هرچه بهتر خدمات بیمه‌ای به دریافت‌کنندگان خدمت فراهم گردد. در ادامه عملکرد سازمان بیمه سلامت ایران در اجرای مفاد مرتبط در قانون برنامه ششم توسعه کشور ارائه می‌گردد.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

در مواد ۷۰ و ۷۴ و ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم توسعه تکالیف مربوط به حوزه بیمه سلامت بیان گردیده است. عمده این تکالیف شامل پوشش بیمه سلامت برای تمامی آحاد جمعیت کشور و دریافت حق بیمه بر اساس آزمون وسع (بند الف ماده ۷۰)، میزان حق بیمه پایه سلامت خانوار برای گروه‌های مختلف جامعه شامل کارکنان دستگاه‌های اجرائی، خانواده روستاییان، عشایر و اقشار نیازمند تحت پوشش نهادهای حمایتی (بند ب ماده ۷۰)، تشکیل پایگاه اطلاعات برخط بیمه‌شدگان درمان کشور در سال اول اجرای قانون برنامه در سازمان بیمه سلامت (بند چ ماده ۷۰)، ایجاد وحدت رویه بین بیمه‌های درمانی صندوق‌ها و سازمان‌های بیمه‌ای (بند ح ماده ۷۰) و حمایت و توسعه بیمه سلامت در بیمه پایه و تکمیلی برای مادران (بند د ماده ۱۰۲) می‌باشد.

بر اساس بند الف ماده (۷۰) قانون برنامه ششم توسعه پوشش بیمه سلامت برای تمامی آحاد جمعیت کشور اجباری می‌باشد و برخورداری از یارانه دولت جهت حق‌سرانه بیمه منوط به انجام ارزیابی وسع گردیده است که آیین‌نامه آن می‌بایست به تصویب هیئت‌وزیران برسد. در این خصوص مراحل تدوین آیین‌نامه مذکور که در سال ۱۳۹۶ توسط دستگاه‌های ذی‌ربط شروع گردیده بود در سال ۱۳۹۷ ادامه یافت و پیش‌نویس اولیه آن علی‌رغم پیچیدگی موضوع از جمله اجباری نمودن بیمه برای افراد فاقد بیمه و نحوه استفاده از یارانه دولت و ارزیابی توانایی افراد برای پرداخت حق بیمه، تهیه و جهت تصویب به هیئت دولت ارسال گردید.

در بند (ب) ماده ۷۰ حق بیمه پایه سلامت خانوارهای مشمول بیمه، سهمی از درآمد سرپرست خانوار تعیین گردیده است. در سال ۱۳۹۷ حق بیمه خانواده‌های روستایی، عشایر و اقشار نیازمند تحت پوشش نهادهای حمایتی معادل هفت درصد حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار تعیین گردید. در این راستا حق بیمه گروه‌های مذکور بر اساس حقوق قانون کار محاسبه و به‌صورت ۱۰۰ درصد در قالب بودجه سال ۱۳۹۷ تأمین و تخصیص یافت.

همچنین حق بیمه کارکنان دستگاه‌های اجرائی معادل هفت درصد حقوق و مزایای مستمر آنان تعیین گردیده است که در این خصوص در سال ۱۳۹۷ معادل ۳ درصد از رقم تعیین شده (۷ درصد) تحت عنوان سهم دولت در قالب بودجه سنواتی تأمین گردید و از ۴ درصد باقیمانده معادل ۲ درصد به عنوان سهم کارکنان از بیمه‌شدگان دریافت شد و ۲ درصد نیز تحت عنوان سهم دستگاه اجرائی توسط دستگاه‌های ذی‌ربط پرداخت گردید. در این رابطه سهم بعضی از دستگاه‌ها از جمله وزارت آموزش و پرورش و بنیاد شهید و امور ایثارگران علی‌رغم پیگیری‌های صورت گرفته، به‌طور کامل به حساب سازمان بیمه سلامت واریز نشد که علت آن محدودیت منابع مالی دستگاه‌های مذکور ذکر گردیده است.

بر اساس بند (پ) ماده ۷۰ دستگاه‌های اجرائی مکلفند حق بیمه پایه سلامت سهم بیمه‌شده و دستگاه اجرائی را حداکثر ظرف مدت سه ماه به حساب سازمان بیمه‌گر پایه مربوطه واریز نمایند. در همین بند ذکر گردیده است که در صورت عدم واریز با اعلام سازمان بیمه‌گر و تشخیص آن توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی، از ردیف مربوطه و حساب جاری دستگاه اجرائی ذی‌ربط برداشت و به حساب سازمان بیمه‌گر پایه واریز می‌گردد. در سال ۱۳۹۷ اکثریت دستگاه‌ها نسبت به انجام تکلیف قانونی تعیین‌شده اقدام نمودند، اما در تعداد معدودی از دستگاه‌ها پرداخت سهم حق بیمه تعیین‌شده به‌طور کامل صورت نپذیرفت. در این رابطه موضوع توسط سازمان بیمه سلامت از طریق وزارت امور اقتصاد و دارایی پیگیری گردید و جلساتی در این زمینه برگزار شد، اما به دلیل محدودیت مالی دستگاه‌های مذکور نتیجه قابل‌توجهی حاصل نگردید.

در بند (ب) ماده ۷۰ سهم خانوارهای سایر اقشار، متناسب با گروه‌های درآمدی معادل هفت درصد (۷) درآمد، حداکثر معادل سقف درآمد کارکنان دولت تعیین گردیده است. گروه‌هایی از جمله ایثارگران، طلاب، مددجویان بهزیستی و ... مشمول این بند قانونی می‌باشند که با توجه به این که تعیین میزان درآمد برای این گروه‌ها در مواردی به‌طور کامل امکان‌پذیر نمی‌باشد، لذا بر اساس حداقل حقوق مشمولین قانون کار حق بیمه آنان محاسبه و در بودجه سال ۱۳۹۷ پیشنهاد گردید. با این حال به دلیل

محدودیت منابع تأمین اعتبار مورد نیاز به طور کامل میسر نگردید و این امر باعث افزایش زیان انباشته سازمان بیمه سلامت گردید.

بر اساس بند ۵ ماده ۷۰، پوشش بیمه سلامت برای افراد خارجی مقیم کشور از جمله پناهندگان گروهی الزامی است و آئین نامه این بند می بایست ظرف سه ماه تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد. فرآیند تهیه آئین نامه این بند قانونی در سال ۱۳۹۶ توسط سازمان بیمه سلامت با همکاری دستگاه های مرتبط شروع گردید و پس از تهیه پیش نویس اولیه، جهت طی مراحل بعدی به سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال شد. در سال ۱۳۹۷ مراحل تدوین آیین نامه ادامه یافت اما به علت چالش های متعدد، مراحل تدوین نهائی به اتمام نرسید و تدوین و تصویب نهائی به سال ۱۳۹۸ موکول شد. با این حال، در سال ۱۳۹۷ تعداد ۹۲ هزار نفر اتباع خارجی از محل اعتبارات کمیساریای عالی پناهندگان از طریق اداره امور اتباع خارجی وزارت کشور و مشارکت سازمان بیمه سلامت تحت پوشش قرار گرفتند.

بر اساس بند (چ) ماده (۷۰) پایگاه اطلاعات برخط بیمه شدگان درمان کشور می بایست در سال اول اجرای برنامه ششم توسعه در سازمان بیمه سلامت تشکیل شود و از ابتدای سال دوم برنامه، نحوه دریافت خدمات بیمه شدگان از مراکز بهداشتی، تشخیصی، درمانی و دارویی به صورت واحد و یکسان توسط سازمان بیمه سلامت طراحی و اجرا گردد. در این خصوص در سال ۱۳۹۷ در چند نوبت مناقصات مورد نیاز جهت تأمین زیرساخت های ضروری ایجاد پایگاه مذکور توسط سازمان بیمه سلامت برگزار گردید لیکن به دلیل نوسانات شدید نرخ ارز شرکت های واجد شرایط در مناقصه شرکت ننمودند. در نهایت سازمان بیمه سلامت اقدام به اخذ مجوز ترک تشریفات مناقصه از هیئت سه نفره جهت انعقاد قرارداد با یکی از شرکت های تخصصی معتبر در این زمینه نمود و پیگیر انجام مراحل بعدی کار می باشد. لذا انجام این تکلیف با تأخیر مواجه شده است.

در بند (ح) ماده ۷۰ دولت مکلف گردیده است طی سال اول اجرای قانون برنامه نسبت به ایجاد وحدت رویه بین بیمه های درمانی صندوق ها و سازمان های بیمه ای در

چارچوب قانون اقدام نماید. در این خصوص تا سال ۱۳۹۶ "شورای هماهنگی سازمان‌های بیمه‌گر" ذیل دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت واقع در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، امر یکسان‌سازی ضوابط و دستورالعمل‌های اجرایی سازمان‌های بیمه‌گر و ایجاد وحدت رویه بین آنان را پیگیری می‌نمود؛ اما در سال ۱۳۹۷ با تشکیل دبیرخانه شورای عالی بیمه در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی این وظیفه شورا به آن دبیرخانه محول گردید. در این راستا، در سال ۱۳۹۷ موضوعات مشترک متعددی با حضور سازمان بیمه سلامت در دبیرخانه شورای عالی بیمه مطرح و توافقات لازم به‌منظور ایجاد وحدت رویه در انجام امور مشترک صورت پذیرفت. با این حال، به دلیل پیچیدگی روابط بین سازمان‌های بیمه‌گر و شرایط و ساختار متفاوت آنان، ایجاد وحدت رویه در بسیاری از امور به‌طور کامل میسر نگردیده است.

بر اساس بند (ج) ماده ۷۴ سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه‌گر پایه کشور مکلف به خرید راهبردی خدمات سلامت بر اساس دستورالعمل‌ها و راهنمای بالینی و در چارچوب نظام ملی دارویی کشور همزمان با اجرائی شدن نظام ارجاع مبتنی بر پزشک خانواده در کشور از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صرفاً از طریق سامانه پرونده الکترونیکی سلامت ایرانیان شده‌اند. در راستای اجرای این بند قانونی پیش‌نویس آئین‌نامه خرید راهبردی خدمات سلامت توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سال ۱۳۹۶ تهیه گردید که علیرغم پیگیری‌های صورت گرفته در سال ۱۳۹۷ موفق به تصویب آن در هیئت‌وزیران بود نگردید. همچنین در این راستا تعداد ۴۰۰ گایدلاین ارائه خدمات سلامت از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین و برای اجرا به سازمان بیمه سلامت ابلاغ گردید. همچنین سازمان بیمه سلامت کشور به ادارات استانی اعلام نمود تا تنها بر اساس سقف اعتبار در اختیار آنان نسبت به خرید خدمات سلامت در استان‌ها اقدام نمایند.

بر اساس بند (د) ماده ۱۰۲ دولت موظف گردیده سازوکارهای لازم برای حمایت و توسعه بیمه سلامت در بیمه پایه و تکمیلی برای مادران در کلیه مراحل دوران بارداری تا پایان دوران شیرخوارگی را فراهم نماید. بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغی اداره

سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که از قبلاً جاری بوده، مادران باردار تحت حمایت و پوشش سازمان‌های بیمه‌گر، در مراکز طرف قرارداد، قرار می‌گیرند؛ اما نکته قابل ذکر در خصوص این بند قانونی این است که اکثریت مادران باردار تحت پوشش بیمه پایه صندوق‌های بیمه‌ای مختلف می‌باشند و فقط معدودی از آنان فاقد بیمه پایه هستند که می‌تواند در قالب برنامه "پوشش بیمه پایه سلامت همگانی" به‌صورت رایگان تحت پوشش قرار گیرند.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰ / الف	دولت مکلف است به‌منظور تحقق سیاست‌های کلی سلامت، تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت، توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت و مدیریت منابع سلامت از طریق نظام بیمه با محوریت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تا پایان سال اول اجرای برنامه اقدامات زیر را بر اساس سیاست‌های کلی سلامت به عمل آورد: پوشش بیمه سلامت برای تمامی آحاد جمعیت کشور اجباری بوده و برخورداری از یارانه دولت جهت حق سرانه بیمه از طریق ارزیابی وسع و ضوابط ذیل و بر اساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	سازمان بیمه سلامت کشور	در سال ۱۳۹۶ پیش‌نویس آیین‌نامه ارزیابی وسع با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط تدوین گردید و برای طی مراحل بعدی به سازمان برنامه و بودجه ارسال شد. در سال ۱۳۹۷ نیز همکاری لازم با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به‌منظور تعیین گروه‌های با توان مالی مختلف برای تعیین یارانه دولت برای حق سرانه بیمه پایه صورت پذیرفته است. همچنین مراحل بررسی آیین‌نامه در دفتر بخشی سازمان برنامه و بودجه صورت پذیرفت و برای تأیید نهائی به ستاد تدوین آیین‌نامه‌ها ارسال گردید که پس از بررسی و تأیید برای طی مراحل تصویب در هیئت‌وزیران ارسال شد. با این حال با توجه به طولانی شدن مراحل تدوین، تصویب آیین‌نامه در هیئت‌وزیران تا پایان سال ۱۳۹۷ میسر نگردید و به سال ۱۳۹۸ موکول شد.	-	-

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و هفتم: بیمه سلامت □ ۲۵۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰ / ب / ۱	حق بیمه پایه سلامت خانوار به شرح ذیل، سهمی از درآمد سرپرست خانوار خواهد بود: خانواده روستاییان، عشایر و اقشار نیازمند تحت پوشش نهادهای حمایتی معادل هفت درصد (۷) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار. صد درصد (۱۰۰) حق بیمه این گروه‌های اجتماعی بر مبنای بند (الف) این ماده توسط دولت در قالب بودجه سنواتی تأمین می‌شود.	سازمان بیمه سلامت ایران	در تهیه و تصویب بودجه سال ۱۳۹۷ سازمان بیمه سلامت برای خانواده روستاییان، عشایر و اقشار نیازمند تحت پوشش نهادهای حمایتی معادل هفت درصد حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار حق بیمه منظور گردید که ۱۰۰ درصد آن از محل منابع عمومی تأمین گردید.	-	-
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰ / ب / ۲	کارکنان دستگاه‌های اجرائی معادل هفت درصد (۷) حقوق و مزایای مستمر آنان	سازمان بیمه سلامت ایران	در سال ۱۳۹۷ معادل ۷ درصد حقوق و مزایای کارکنان دولت به‌عنوان حق بیمه خانوار کارمندان مشتمل بر: سهم کارمند (۲ درصد)، سهم دستگاه اجرایی (۲ درصد) و سهم دولت (۳ درصد) اخذ گردیده است.	-	-
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰ / ب / ۲ / تبصره	بخشی از حق بیمه مشمولان این جزء از محل بودجه عمومی دولت در قالب بودجه سنواتی تأمین خواهد شد.	سازمان بیمه سلامت ایران	در سال ۱۳۹۷ حق بیمه سهم دولت مربوط به این بند در قالب بودجه سنواتی سازمان بیمه سلامت ایران تأمین گردید.	-	-
۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰ / ب / ۳	مشمولان تأمین اجتماعی کسر حق بیمه مطابق قانون تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت کشور	مشمولان قانون تأمین اجتماعی بر اساس قانون تأمین اجتماعی و ضوابط مربوطه تحت پوشش بیمه پایه سلامت قرار دارند.	-	-
۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰ / ب / ۴	سهم خانوارهای سایر اقشار، متناسب با گروه‌های درآمدی معادل هفت درصد (۷) درآمد، حداکثر معادل	سازمان بیمه سلامت ایران	حق بیمه خانوارهای سایر اقشار در بودجه سال ۱۳۹۷ پیشنهاد و به تصویب رسید. در این راستا ذیل اعتبارات برنامه‌های پوشش بیمه	-	-

۲۵۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سقف درآمد کارکنان دولت		سلامت ایشاگران و مددجویان بهزیستی پیش بینی و تخصیص یافت و تعداد خانوارهای تعیین شده در برنامه بیمه گردیدند. با این حال به دلیل محدودیت منابع در اعتبارات سال ۱۳۹۷ سازمان بیمه سلامت، بخشی از زیان انباشته این سازمان همچنان باقی ماند. حق بیمه خانوارهای سایر اقشار نیز در قالب قرارداد سالیانه از بیمه گزار بر اساس تعداد بیمه شدگان اخذ گردید.		
۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰ / ب / ۵	پوشش بیمه سلامت برای افراد خارجی مقیم در کشور، از جمله پناهندگان گروهی مورد تأیید دفتر اتباع خارجی وزارت کشور، الزامی است. شیوه دریافت حق بیمه و برخورداری از یارانه دولت برای تأمین حق بیمه بر اساس آیین نامه ای خواهد بود که حداکثر ظرف سه ماه از زمان لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیئت وزیران می رسد. حکم این جزء بر حکم ماده (۴) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور حاکم است.	سازمان بیمه سلامت کشور	به منظور اجرائی نمودن این بند قانونی تدوین آیین نامه اجرائی مربوطه که در سال ۱۳۹۶ شروع شده بود در سال ۱۳۹۷ ادامه یافت و جلسات متعددی با همکاری دستگاه های ذی ربط در سازمان برنامه و بودجه برگزار گردید. به دلیل پیچیدگی موضوع از جمله نحوه ارزیابی وسع اتباع خارجی تشخیص افراد آسیب پذیر جمعیت مورد نظر برای دریافت یارانه پوشش بیمه پایه سلامت امر تدوین آیین نامه تا پایان سال به اتمام نرسید و به سال ۱۳۹۸ موکول گردید. با این حال بر اساس تفاهم بین دفتر امور اتباع بیگانه وزارت کشور، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان بیمه سلامت ارائه خدمات بیمه سلامت به حدود ۹۲ هزار نفر از اتباع خارجی معرفی شده از سوی وزارت کشور صورت پذیرفت.	عدم تصویب / ابلاغ بخش نامه / آیین نامه	آیین نامه اجرائی این بند قانونی تا پایان سال ۱۳۹۷ تدوین و تصویب نگردید.

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰ / پ	دستگاه‌های اجرایی مکلفند حق بیمه پایه سلامت سهم بیمه شده و دستگاه اجرایی را حداکثر ظرف مدت سه ماه به حساب سازمان بیمه‌گر پایه مربوطه واریز نمایند.	سازمان بیمه سلامت کشور	در سال ۱۳۹۷ اغلب دستگاه‌های اجرایی سهم بیمه شده و دستگاه خود را در زمان مقرر به حساب سازمان بیمه سلامت واریز نمودند. با توجه به پیش‌بینی اعتبار برای پرداخت حق بیمه کارمندان شامل سهم دستگاه و سهم کارمند، انجام این بند قانونی در اکثریت موارد تحقق یافت در زمینه عدم پرداخت بعضی دستگاه‌ها علت آن محدودیت منابع اعتباری ذکر شده است.	-	-
۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰ / پ	در صورت عدم واریز با اعلام سازمان بیمه‌گر و تشخیص و توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی از ردیف مربوطه و حساب جاری دستگاه اجرایی ذی ربط برداشت و به حساب سازمان بیمه‌گر پایه واریز می‌شود	سازمان بیمه سلامت کشور	در سال ۱۳۹۷ حق بیمه سهم دستگاه از طرف بعضی از دستگاه‌های اجرایی به‌طور کامل به حساب سازمان بیمه سلامت واریز نگردید و علی‌رغم پیگیری از طریق وزارت امور اقتصاد و دارایی و خزانه‌داری کل کشور نتیجه‌ای در این خصوص حاصل نگردید.	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	-
۱۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰ / چ	پایگاه اطلاعات برخط بیمه‌شدگان درمان کشور در سال اول اجرای قانون برنامه در سازمان بیمه سلامت تشکیل می‌گردد. از ابتدای سال دوم اجرای قانون برنامه، نحوه دریافت خدمات بیمه‌شدگان از مراکز بهداشتی، تشخیصی، درمانی و دارویی به صورت واحد و یکسان توسط سازمان بیمه سلامت طراحی و اجرا می‌شود.	سازمان بیمه سلامت ایران	در سال ۱۳۹۷ بخشی از زیرساخت‌های فنی شامل سرور و ... پایگاه اطلاعات برخط فراهم گردید و هماهنگی‌های لازم با سایر سازمان‌های بیمه‌گر پایه انجام شد. اطلاعات بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی به‌صورت آنلاین دریافت گردید.	-	-

۲۶۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۰ / ح	دولت مکلف است طی سال اول اجرای قانون برنامه نسبت به ایجاد وحدت رویه بین بیمه‌های درمانی صندوق‌ها و سازمان‌های بیمه‌ای در چهارچوب قانون اقدام کند.	سازمان بیمه سلامت ایران	در سال ۱۳۹۷ با تشکیل دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، موضوعات مشترک متعددی با حضور سازمان بیمه سلامت در دبیرخانه شورا مطرح و توافقات لازم به‌منظور ایجاد وحدت رویه در انجام امور مشترک صورت پذیرفت. با این حال، به دلیل پیچیدگی روابط بین سازمان‌های بیمه‌گر و شرایط و ساختار متفاوت آنان، ایجاد وحدت رویه در بسیاری از امور به‌طور کامل میسر نگردید.	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	پیچیدگی روابط بین سازمان‌های بیمه‌گر و شرایط و ساختار متفاوت آنان
۱۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۲ / د	حمایت و توسعه بیمه سلامت در بیمه پایه و تکمیلی برای مادران در کلیه مراحل دوران بارداری تا پایان دوران شیرخوارگی	سازمان بیمه سلامت کشور	سازمان بیمه سلامت مبتنی بر بسته بیمه پایه مصوب شورای عالی بیمه و همچنین بر اساس قرارداد منعقد شده در سطح یک با وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی اقدام نمود	-	-

مأخذ: سازمان بیمه سلامت کشور

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

شاخص‌ها و اهداف کمی تعیین شده برای بخش بیمه‌های سلامت در برنامه ششم توسعه به‌طور عمده شامل: کاهش سهم پرداخت از جیب، افزایش مشارکت عادلانه، کاهش هزینه‌های پزشکی، افزایش پوشش جمعیت، افزایش سهم پیش‌پرداخت، افزایش سهم بیمه‌ها می‌باشند.

سهم پرداخت از جیب برای خدمات سلامت در سال ۱۳۹۶ حدود ۴۴ درصد بوده که در سال ۱۳۹۷ به ۳۹ درصد کاهش پیدا کرده است. با توجه به اینکه هدف تعیین شده در برنامه ۳۷ درصد می‌باشد، میزان تحقق هدف این شاخص برنامه ۹۵ درصد است. ضریب شاخص مشارکت عادلانه در تأمین منابع مالی سلامت در سال ۱۳۹۷ معادل ۸۶.۵ درصد بوده است. این رقم در

سال ۱۳۹۶ بالغ بر ۸۶ درصد بوده است. هدف برنامه در سال ۱۳۹۷ رقم ۸۷.۵ درصد بوده است که این آمار نشان‌دهنده ۹۸.۹ درصد تحقق هدف شاخص در برنامه می‌باشد.

در زمینه شاخص "کاهش هزینه‌های پزشکی" در سال ۱۳۹۷ حدود ۳ درصد بیماران در معرض هزینه‌های کمرشکن (کاتستروفیک) بوده‌اند. این رقم نشان می‌دهد که شاخص مذکور در مقایسه با عملکرد ۴ درصدی در سال ۱۳۹۶ کاهش داشته و هدف تعیین‌شده در برنامه محقق گردیده است. از عمده علل "کاهش سهم پرداخت از جیب" و "هزینه‌های کمرشکن پزشکی"، اجرای "طرح تحول سلامت" و کاهش هزینه بیماران مراجعه‌کننده به مراکز ارائه خدمات سلامت دولتی می‌باشد.

در سال ۱۳۹۶ بالغ بر ۹۴ درصد جمعیت کشور تحت پوشش بیمه پایه سلامت قرار داشته است. طبق اهداف برنامه ششم این رقم در سال ۱۳۹۷ می‌بایست به ۹۹ درصد افزایش می‌یافت؛ اما عملکرد نشان می‌دهد که میزان جمعیت تحت پوشش در سال ۱۳۹۷ بالغ بر ۹۵ درصد بوده که این امر بیانگر تحقق ۹۶ درصدی هدف برنامه می‌باشد. علت محدود نمودن برنامه بیمه رایگان توسط سازمان بیمه سلامت ایران ذکر گردیده است. لازم به ذکر است که برنامه بیمه رایگان در سال ۱۳۹۳ بر اساس طرح تحول سلامت آغاز گردید که به دلیل محدودیت منابع در سال ۱۳۹۷ محدود شده است. همچنین رفع بخشی از همپوشانی بیمه‌شدگان سازمان بیمه سلامت نیز می‌تواند در کاهش درصد بیمه‌شدگان مؤثر باشد.

هدف برنامه ششم توسعه برای شاخص "سهم بیمه‌ها از منابع مالی سلامت" در سال ۱۳۹۷ معادل ۳۱ درصد تعیین شده است. عملکرد این شاخص در سال مذکور ۳۰ درصد می‌باشد که نشان‌دهنده تحقق ۹۶.۸ درصدی هدف تعیین‌شده در برنامه می‌باشد. زیان انباشته سال‌های قبل سازمان‌های بیمه‌ای بخصوص سازمان بیمه سلامت و سازمان تأمین اجتماعی می‌تواند از علل تحقق کامل آن باشد.

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	کاهش هزینه‌های پزشکی	درصد مراجعین	۵	۴	۳	۳	۱۰۰	-	-	-
۲	افزایش مشارکت عادلانه	درصد	۸۴.۷	۸۶	۸۷.۵	۸۶.۵	۹۸.۸۶	-	-	-

۲۶۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۳	افزایش سهم بیمه‌ها	درصد	۲۲	۳۱	۳۱	۳۰	۹۶.۷۷	-	-	-
۴	افزایش پوشش جمعیت	درصد	۹۷.۵	۹۴	۹۹	۹۵	۹۵.۹۶	-	-	-
۵	کاهش سهم پرداخت از جیب	درصد	۵۱	۴۴	۳۷	۳۹	۹۴.۸۷	-	-	-

مأخذ: سازمان بیمه سلامت

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

کل عملکرد اعتبارات مصوب شرکتی سازمان بیمه سلامت ایران در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۱۸۸۸۹۰ میلیارد ریال است که مبلغ ۱۱۷۰۴۳ میلیارد ریال آن از محل منابع عمومی می‌باشد؛ که از این رقم بالغ بر ۱۰۱ هزار میلیارد ریال ردیف ۲۶۴۸۰۰ و بالغ بر ۱۶۰۴۳ میلیارد ریال از محل صندوق توسعه ملی می‌باشد. مبلغ ۷۱۸۴۷ میلیارد ریال از عملکرد اعتبارات از محل سایر درآمدهای سازمان می‌باشد که از این رقم ۲۷۱۸۵ میلیارد ریال از محل درآمد داخلی سازمان بیمه سلامت تأمین گردیده است. بالغ بر ۱۴۶۶۵ میلیارد ریال اعتبار نیز در قالب پزشک خانواده روستایی (ردیف ۵۳۰۰۰۰) و مابه التفاوت نرخ ارز واردات دارو از سوی وزارت بهداشت به این سازمان پرداخت گردید. همچنین حدود ۲۹۹۹۷ میلیارد ریال اسناد خزانه اسلامی به استناد بند (ه) تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور بابت پرداخت بخشی از مطالبات مؤسسات طرف قرارداد به سازمان بیمه سلامت اختصاص یافت. عملکرد اعتبار سازمان بیمه سلامت از محل منابع عمومی در سال ۱۳۹۶ بالغ بر ۱۰۰ هزار میلیارد ریال بوده که این امر نشان‌دهنده رشد حدود ۱۷ درصدی اعتبارات منابع عمومی این سازمان در سال ۱۳۹۷ در مقایسه با سال قبل می‌باشد.

کل اعتبار ردیف ۲۶۴۸۰۰ از محل منابع عمومی سازمان بیمه سلامت در سال ۱۳۹۷ در قالب ۷ برنامه هزینه گردیده که شامل: برنامه پوشش بیمه سلامت ایثارگران، برنامه پوشش بیمه پایه سلامت مددجویان بهزیستی، برنامه پوشش بیمه پایه سلامت ایرانیان فاقد بیمه پایه، برنامه پوشش بیمه پایه سلامت رایگان روستاییان، عشایر و ساکنین شهرهای زیر بیست هزار نفر، برنامه پوشش بیمه سلامت کارکنان دولت، برنامه پوشش بیمه سلامت معتادان به مواد مخدر و روانگردان و برنامه حمایت از بیماران خاص

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و.../ فصل چهل و هفتم: بیمه سلامت □ ۲۶۳

(هموفیلی، تالاسمی، دیالیزی، سرطانی، ام.اس) می‌باشد و برای تمامی برنامه‌های مذکور تخصیص به‌صورت یکسان و به میزان ۹۳.۵ درصد اختصاص یافته است.

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک
۱	۱۹۰۲۰۲۰۰	برنامه پوشش بیمه سلامت ایران‌گران	۶۸۲۶۵۵۹	-	۶۸۲۶۵۵۹	۶۰۸۲۰۸۸	-	۶۰۸۲۰۸۸	۸۹.۱	-
۲	۱۹۰۲۰۱۰۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه سلامت ایرانیان فاقد بیمه پایه	۳۲,۱۴۴,۶۶۰	-	۳۲,۱۴۴,۶۶۰	۳۸,۳۸۰,۸۸۷	-	۳۸,۳۸۰,۸۸۷	۱۱۹.۱	-
۳	۱۹۰۲۰۱۱۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه سلامت رایگان روستاییان، عشایر و ساکنین شهرهای زیر بیست هزار نفر	۳۷,۱۳۵,۷۷۴	-	۳۷,۱۳۵,۷۷۴	۴۴,۲۰۲,۳۵۰	-	۴۴,۲۰۲,۳۵۰	۱۱۹.۶	-
۴	۱۹۰۲۰۱۳۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه سلامت مندجویان بهزیستی	۳,۹۹۴,۴۹۵	-	۳,۹۹۴,۴۹۵	۴,۴۴۸,۶۷۱	-	۴,۴۴۸,۶۷۱	۱۱۱.۴	-
۵	۱۹۰۲۰۱۵۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه سلامت کارکنان دولت	۲۱,۰۳۳,۴۶۲	-	۲۱,۰۳۳,۴۶۲	۱۸,۹۰۴,۰۴۱	-	۱۸,۹۰۴,۰۴۱	۸۹.۹	-
۶	۱۹۰۲۰۱۹۰۰	برنامه پوشش هزینه‌های ترک اعتیاد مبتلان به مواد مخدر و روانگردان	۷۷۷,۵۰۰	-	۷۷۷,۵۰۰	۶۹۲,۷۱۰	-	۶۹۲,۷۱۰	۸۹.۱	-
۷	۱۹۰۲۰۳۵۰۰	برنامه حمایت از بیماران خاص (هموفیلی، تالاسمی، دیالیزی، سرطانی، ام.اس)	۶,۱۷۹,۳۵۰	-	۶,۱۷۹,۳۵۰	۶,۸۸۶,۰۹۰	-	۶,۸۸۶,۰۹۰	۱۱۱.۴	-
۸	۱۹۰۵۰۰۱۰۰	پژوهش‌های کاربردی	۱۰,۰۰۰	-	۱۰,۰۰۰	۵,۷۹۰	-	۵,۷۹۰	۵۷.۹	-
۹	جمع	-	۱۰۸,۹۰۰,۰۰۰	-	۱۰۸,۹۰۰,۰۰۰	۱۱۹,۶۹۶,۹۲۷	-	۱۱۹,۶۹۶,۹۲۷	-	-

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)	
					هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای
۱	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی	-	دوئیم	سازمان بیمه سلامت ایران	۱,۱۳۴,۹۴۴	-	۱,۱۳۴,۹۴۴	۱,۱۳۴,۹۴۴	-
۲	درآمدهای اختصاصی	-	سایر اقشار	سازمان بیمه سلامت ایران	۱۰,۷۴,۳۳۲	-	۱۰,۷۴,۳۳۲	۱۰,۷۴,۳۳۲	-
۳	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	-	تفاهیم‌نامه با وزارت بهداشت بابت ردیف ۵۳۰۰۰۰ بودجه سال ۱۳۹۷ (ماده ۳۷ قانون الحاقی ۲ موضوع ۱ مالیات بر ارزش افزوده)	سازمان بیمه سلامت ایران	۱۴,۰۰۰,۰۰۰	-	۱۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۶۱۰,۰۰۰	-

۲۶۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع
۴	درآمدهای اختصاصی	-	برنامه پوشش بیمه سلامت کارکنان دولت	سازمان بیمه سلامت ایران	۲۳,۹۶۸,۴۹۱	-	۲۳,۹۶۸,۴۹۱	۲۳,۹۸۶,۴۹۱	-	۲۳,۹۸۶,۴۹۱
۵	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	-	تفاهیم‌نامه با وزارت بهداشت بابت جبران مابه‌التفاوت نرخ ارز واردات دارو و مواد اولیه دارویی و ... اعتبار دریافت شده بابت هزینه‌های دبالتیز صفاقی	سازمان بیمه سلامت ایران	۶۶۰,۰۰۰	-	۶۶۰,۰۰۰	۴,۰۶۴,۰۰۰	-	۴,۰۶۴,۰۰۰
۶	درآمدهای اختصاصی	-	برنامه پوشش بیمه پایه سلامت ایرانیان فاقد بیمه پایه	سازمان بیمه سلامت ایران	۸۸۳,۷۹۱	-	۸۸۳,۷۹۱	۸۸۳,۷۹۱	-	۸۸۳,۷۹۱
۷	درآمدهای اختصاصی	-	فروش دفترچه	سازمان بیمه سلامت ایران	۱۳۷,۳۴۵	-	۱۳۷,۳۴۵	۱۳۷,۳۴۵	-	۱۳۷,۳۴۵
۸	اوراق مشارکت و صکوک ریالی	-	استاد خزانة اسلامی	سازمان بیمه سلامت ایران	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	-	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۹,۹۸۳,۶۶۰	-	۲۹,۹۸۳,۶۶۰
۹	جمع	-	-	-	۷۷,۷۹۸,۹۰۳	-	۷۷,۷۹۸,۹۰۳	۷۷,۷۹۸,۹۰۳	-	۷۷,۷۹۸,۹۰۳

* در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۵۰۰ میلیون یورو معادل ۴۴۱۴۳ میلیارد ریال از محل صندوق توسعه ملی برای جبران زیان انباشته سازمان بیمه سلامت در نظر گرفته شد که در نهایت مبلغ ۱۶۰۴۳ میلیارد ریال آن تخصیص یافت.

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- تعهد و پایداری سازمان بیمه سلامت برای بیمه نمودن روستائیان، عشایر و سایر اقشار علی‌رغم محدودیت‌های اعتباری

- همکاری سازمان بیمه سلامت و دفتر امور رفاه سازمان برنامه و بودجه به‌منظور محاسبه میانگین حقوق کارمندان و تعیین حداقل حقوق بخش خصوصی برای اعمال ۷ درصد حق بیمه تعیین‌شده در قانون

- تأمین بخشی از زیان انباشته سازمان بیمه سلامت از محل صندوق توسعه ملی

- وجود دستورالعمل‌ها و گایدلاین‌ها و همچنین روش‌های اجرایی موجود
- تفکیک صندوق‌های بیمه‌ای ارائه‌دهنده خدمت

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- عدم اقدامات لازم توسط دستگاه‌های تعیین‌شده در قانون به‌منظور کسر حق بیمه پرداخت نشده (سه‌م دستگاه) توسط برخی دستگاه‌ها. (بند پ ماده ۷۰)
- مراحل طولانی تهیه، تدوین و تصویب آیین‌نامه‌های احکام برنامه (بند الف ماده ۷۰) و بند ۵ ماده ۷۰
- ابهام در متن و محتوای بعضی از احکام (بند ج ماده ۷۴)
- عدم وجود زیرساخت‌ها و اطلاعات لازم برای گروه‌بندی و تعیین گروه‌های اجتماعی برای استفاده از یارانه حق بیمه. بند الف ماده ۷۰)
- وجود بعضی از احکام تکلیف‌شده در برنامه که در قالب قوانین و مقرراتی دیگر در حال انجام می‌باشد. (بند د ماده ۱۰۲)
- ابهام در بعضی از بندهای قانونی ازجمله بند (ج) ماده ۷۴ که صرفاً اشاره به همزمان بودن خرید راهبردی خدمات سلامت با نظام ارجاع و پزشک خانواده داشته و تفسیر شفافی از همزمانی ارائه نمی‌دهد.
- وجود همپوشانی ارائه‌گیرندگان خدمات بیمه‌ای در سازمان‌های بیمه‌ای مختلف که موجب افزایش هزینه‌های این سازمان بیمه سلامت گردیده است.
- عدم تناسب حق سرانه بیمه‌شدگان با هزینه‌های ارائه خدمات بسته بیمه پایه سلامت.
- وجود بعضی از احکام که منجر به تغییر خاصی در فرایندها نمی‌باشد ازجمله تکالیف مصرح بر بند (د) ماده ۱۰۲ قانون برنامه در رابطه با بیمه مادران باردار که کماکان در حال اجرا می‌باشد.
- عدم استفاده حداکثری از تکنولوژی و فناوری نوین به دلیل عدم وجود زیرساخت‌های لازم.

۴-۳- پیشنهادها

- پیش‌بینی منابع مورد نیاز قبل از تصویب هرگونه قوانین و مصوباتی که سازمان‌های بیمه‌گر را متحمل بار مالی مضاعف می‌نماید.

- پیش‌بینی منابع پایدار برای بیمه‌های سلامت از جمله عوارض کالاها و اقدامات آسیب‌رسان به سلامت
- تعیین حق بیمه پایه سلامت مبتنی بر هزینه تمام‌شده بسته بیمه پایه و به‌صورت تابعی از درآمد خانواده.
- تلاش در جهت همراهی و مشارکت حداکثری با سیاست‌های این سازمان از سوی سایر سازمان‌های بیمه‌گر.

فصل چهل و هشتم

امداد و نجات

مقدمه

کشور ما به لحاظ شرایط منطقه‌ای، جغرافیایی، پراکندگی جمعیت، نحوه استقرار شهرها و وضعیت اقلیمی و مکانی، دارای استعداد و ظرفیت‌های بالقوه‌ای برای بروز سوانح طبیعی است. حدود ۹۰ درصد از خاک کشور ما در محدوده فلات ایران واقع شده است. اقلیم ایران بیشتر کوهستانی و نیمه‌خشک بوده و میانگین ارتفاع آن بیش از ۱۲۰۰ متر از سطح دریاست. بیش از نیمی از ایران کویری و نیمه کویری و حدود یک‌سوم نیز کوهستانی می‌باشد. حدود ۸۰ درصد از نواحی مسکونی ایران در مناطق کوهستانی و کوهپایه‌ای قرار دارند و متمرکزترین و پرجمعیت‌ترین بخش کشور را همین نواحی تشکیل می‌دهند. این نواحی دارای وضعیت اقلیمی، دموگرافی و زمین‌شناسی خاصی است که جمعیت کشور را با تهدیدهای جدی حوادث طبیعی و انسانی روبرو می‌سازد. این ویژگی‌ها باعث شده که طبق آمار مراجع بین‌المللی، ایران ششمین کشور حادثه خیز جهان باشد. از ۴۱ نوع حادثه طبیعی شناخته شده در جهان، امکان وقوع ۳۱ نوع آن در ایران وجود دارد که در بین آن‌ها سیل و زلزله و حوادثی که انسان‌ها در آن دخیل هستند، بیشترین سهم را در وارد کردن خسارت به کشور در بر دارند. از آنجا که معمولاً حوادث به‌عنوان بخشی از واقعیت‌های گریزناپذیر زندگی بشر تلقی می‌شوند، منطقی خواهد بود اگر در حد توان از آن‌ها پیشگیری و با مدیریت بحران‌های ناشی از اینگونه حوادث، آثار مخرب آن‌ها را کاهش داد. جمعیت هلال احمر دارای چهار هدف اساسی می‌باشد که عبارتند از:

۱- تأمین احترام انسان‌ها

۲- کوشش در جهت برقراری دوستی و تفاهم متقابل و صلح پایدار میان ملت‌ها

۳- تلاش برای تسکین آلام بشری

۴- حمایت از زندگی و سلامت انسان‌ها بدون در نظر گرفتن هیچ‌گونه تبعیضی میان آن‌ها

در این راستا با توجه به احکام و اولویت‌های ابلاغی رئیس‌جمهور محترم و ماده ۷۷ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران به‌منظور افزایش ضریب ایمنی و تاب‌آور جامعه، پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث و سوانح و ارائه خدمات بشردوستانه در قالب قوانین بودجه سنواتی، اقدامات ذیل را بر عهده دارد:

- کمک به حفظ ارتقاء سرمایه اجتماعی با استفاده از توان و ظرفیت مردمی و افزایش مشارکت‌های اجتماعی مردم

- توسعه و تقویت شبکه امداد و نجات کشور با هدف اقدامات پیشگیرانه و آمادگی برای پاسخگویی سریع و به موقع به حوادث و سوانح کشور

- افزایش آگاهی‌های عمومی به‌ویژه آموزش‌های همگانی جهت کاهش خطرپذیری و افزایش تاب‌آوری جامعه در مقابل حوادث و سوانح

قابل ذکر است که جمعیت هلال احمر دارای حوزه‌های فعالیت بسیاری است که از بین آن‌ها می‌توان به ارائه خدمات امداد و نجات و مقابله با حوادث و سوانح، ارائه خدمات بهداشتی به نیازمندان و زائران، ارائه خدمات آموزش عمومی و همگانی و تخصصی امداد و نجات، جذب افراد جهت ارائه خدمات داوطلبانه و همچنین پژوهش‌های کاربردی اشاره کرد. فعالیت‌های سازمان امداد و نجات کشور شامل پیشگیری و کاهش اثرات، آمادگی، پاسخ، بازسازی و باز توانی (جسمی، روانی و اجتماعی) امداد و نجات می‌باشد. امداد به مجموعه اقداماتی که در جهت فراهم نمودن احتیاجات اساسی به آسیب‌دیدگان سوانح (نظیر آب، برق، غذا، سرپناه موقت، مراقبت‌های بهداشتی و غیره) ارائه می‌گردد، اطلاق می‌شود. نجات نیز عبارت از جستجویی است که موجب دستیابی به فرد آسیب‌دیده و در معرض خطر و رهاسازی و انتقال او به محل امن می‌شود.

به‌طور کلی، عملیات امداد و نجات به‌عنوان بخش عمده مرحله پاسخگویی، شامل جستجو، نجات، ارائه کمک‌های اولیه، انتقال مجروحان تا نزدیک‌ترین و اولین مرکز درمانی، تغذیه اضطراری، تأمین امکانات اولیه نظیر تأمین بهداشت، تأمین تغذیه، تخلیه جمعیت از منطقه خطر، ایجاد اردوگاه‌های اسکان اضطراری با تأمین زیرساخت‌های لازم ارتباطات، آب، برق و سوخت، بازگشایی مسیرهای انسدادی و حمایت‌های روانی و دریافت و توزیع کمک‌های سازمان‌های غیردولتی داخلی، خارجی و بین‌المللی است.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

در راستای اجرایی کردن مفاد ماده ۷۷ قانون برنامه ششم توسعه و به منظور اجرای اهداف کاهش خطرپذیری ناشی از حوادث و سوانح، افزایش پوشش خدمات امداد و نجات و ارتقای کیفی خدمات ارائه شده به بازماندگان حوادث و سوانح، همچنین راهبردهای فوق‌الذکر مهمترین اقدامات انجام شده در طول دوره بررسی به شرح ذیل می‌باشد:

- انجام عملیات امداد و نجات
 - انجام عملیات امداد و نجات در سوانح ترافیکی
 - حفظ آمادگی و مقابله با حوادث و سوانح از طریق ساماندهی امدادگران و نجات‌گران در قالب تیم‌های تخصصی امداد و نجات
 - تشکیل تیم‌های درمان اضطراری در سطح استان‌ها
 - برگزاری مانورهای امداد و نجات
 - تأمین تجهیزات تخصصی خودروهای امدادی، قطعات بالگرد، تجهیزات توانبخشی، ارتوپدی، فنی و ...
 - انجام اقدامات لازم برای افزایش آگاهی‌های عمومی و آموزش همگانی امداد و نجات
- در سال ۱۳۹۷ در سطح کل کشور عملیات امداد و نجات ترافیکی در محورهای برون‌شهری، ۲۲۲۸۱ عملیات را به خود اختصاص داده است که ۴۳۹۰ مورد آن عملیات نجات فنی در محورهای برون‌شهری توسط نجات‌گران جمعیت هلال احمر بوده است و منجر به رهاسازی ۵۳۷۳ نفر از مصدومین سوانح ترافیکی شده است. در سوانح جوی شامل برف و کولاک، سیل و آبگرفتگی، توفان و... نجات‌گران و امدادگران جمعیت هلال احمر در ۳۱ استان کشور ۲۳۶۱ مأموریت امداد و نجات را به انجام رسانده‌اند که در این مأموریت‌ها به بیش از ۲۴۸ هزار نفر افراد آسیب‌دیده و در راه مانده خدمات امداد ارائه شده است و همچنین بیش از ۳۰ هزار نفر از خدمات اسکان اضطراری بهره‌مند شده‌اند. در عملیات امداد و نجات کوهستان ۱۸۳۳ مورد عملیات صورت گرفته که در این عملیات ۲۶۳۹ نفر خدمات لازم امداد و نجات را دریافت نموده‌اند و ۵۳۳ مصدوم توسط آمبولانس‌های زمینی و هوایی به مراکز درمانی انتقال یافته‌اند. عملیات امداد هوایی ۲۴۰۵ ساعت صورت گرفته که ۳۳۶ نفر در حوادث مختلف به مراکز درمانی انتقال یافته است و حدود ۹۴ هزار کیلوگرم جابجایی محموله امدادی انجام شده است.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۷ / الف	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران به منظور افزایش ضریب ایمنی و تاب‌آوری جامعه، پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث و سوانح، ارائه خدمات بشردوستانه در قالب قوانین بودجه سنوایی اقدامات ذیل را انجام دهد: کمک به حفظ و ارتقای سرمایه اجتماعی با استفاده از توان و ظرفیت‌های مردمی و افزایش مشارکت‌های اجتماعی مردم.	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	ارائه خدمات در قالب طرح‌های کاروان سلامت (ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به مناطق دور افتاده و روستاهای محروم)، طرح فرشتگان رحمت (جهت توزیع غذا به افراد بی بضاعت)، طرح همای رحمت (جهت کمک به نیازمندان در ماه مبارک رمضان)، طرح نذر آب (جهت مساعدت به آسیب دیدگان ناشی از خشکسالی در استان سیستان و بلوچستان)، طرح نیابت جهت کمک به سالمندان، معلولین و نیازمندان، طرح ققنوس (جهت تجهیز و تأمین وسایل گرمایشی استاندارد برای مدارس ابتدایی سیستان و بلوچستان) و موارد بسیاری از این قبیل صورت گرفته است. در حوزه جوانان و گسترش فعالیت‌های عام‌المنفعه و تقویت سرمایه‌های اجتماعی از اعضای جوانان جمعیت هلال احمر آموزش‌های لازم در خصوص نهضت بین‌المللی هلال احمر و صلیب سرخ، خدمات عام‌المنفعه، تشکیل تیم‌های حمایتی روانی ساماندهی و به کارگیری شده است.	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش‌بینی شده	-
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۷ / ب	توسعه و تقویت شبکه امداد و نجات کشور با هدف اقدامات پیشگیرانه و آمادگی برای پاسخگویی سریع و به موقع به حوادث و سوانح کشور	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	در راستای عملیات امداد و نجات در سال ۱۳۹۷ توسط تیم‌های نجات و امداد جمعیت هلال احمر ۳۲۰۴۴ مورد عملیات امداد و نجات شامل حوادث ترافیکی، حوادث جوی، کوهستان، صنعتی - کارگاهی، ساحلی و	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش‌بینی شده	-

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و هشتم: امداد و نجات □ ۲۷۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					... در سطح کشور انجام پذیرفته است و به ۷۰۴۷۱۹ نفر آسیب دیده و در راه مانده ناشی از حوادث مختلف در سطح کشور خدمات لازم امداد و نجات از سوی نجات گران و امدادگران جمعیت هلال احمر ارائه گردید. جمعیت هلال احمر با داشتن ۲۴ فروند بالگرد امدادی نسبت به ارائه خدمات امداد و نجات در سطح کشور اقدام نموده است، در سال ۱۳۹۷ عملیات های ترافیکی در محورهای بیرون شهر ۵۲ درصد از کل مأموریت های امداد و نجات (۲۲۲۸۱) عملیات) را به خود اختصاص داده است. در سطح کشور ۴۳۹۰ مورد عملیات نجات فنی در محورهای بیرون شهری توسط نجات گران جمعیت هلال احمر صورت پذیرفته است که متجر به رهاسازی ۵۳۷۳ نفر از مصدومین سوانح ترافیکی شده است. در سوانح جوی شامل برف و کولاک، سیل و آبگرفتگی، توفان و ... نجات گران و امدادگران جمعیت هلال احمر در ۳۱ استان کشور ۲۳۶۱ مأموریت امداد و نجات را به انجام رسانده اند که در این مأموریت ها به بیش از ۲۴۸ هزار نفر افراد آسیب دیده و در راه مانده خدمات امداد ارائه شده است و همچنین بیش از ۳۰ هزار نفر از خدمات اسکان اضطراری بهره مند شده اند. همچنین در این حوادث		

۲۷۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل	توضیحات
					۲۰۵۱ نفر از افراد گرفتار در مسیر سیلاب و یا در کولاک شدید برف نجات و به مناطق امن انتقال یافته‌اند. نجات گران جمعیت هلال احمر ۱۸۳۳ مورد عملیات امداد و نجات کوهستان را در ارتفاعات ۳۱ استان به انجام رسانیده‌اند که مفقودی با ۴۷ درصد و سقوط از ارتفاع با ۳۳ درصد بیشترین علل انجام عملیات امداد و نجات می‌باشد که در این عملیات ۲۶۳۹ نفر خدمات لازم امداد و نجات را دریافت نموده‌اند و ۵۳۳ مصدوم توسط آمبولانس‌های زمینی و هوایی به مراکز درمانی انتقال یافته‌اند. در حوزه بهداشت و درمان شامل: توسعه و راه‌اندازی مراکز توانبخشی در سراسر کشور (از ۱۲۸ واحد در سال ۱۳۹۶ به بیش از ۱۵۹ واحد در سال ۱۳۹۷)، راه‌اندازی ۱۷ واحد توانبخشی در ۹ استان کشور به مناسبت هفته هلال احمر در سال ۱۳۹۷، راه‌اندازی ۵ کلینیک تخصصی توانبخشی در استان‌های اصفهان و مرکز جامع توانبخشی تهران، برنامه‌ریزی و انجام کلیه اقدامات کارشناسی در خصوص آماده‌سازی فضای فیزیکی و تأمین تجهیزات مورد نیاز جهت راه‌اندازی ۲۵ واحد توانبخشی در ۱۲ مرکز استان، ارائه خدمات توانبخشی و تخصصی به ۵۸۸۰۹۷ نفر / جلسه در سراسر کشور به‌صورت		

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و هشتم: امداد و نجات □ ۲۷۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					مستمر، عقد قرارداد با دانشگاه صنعتی مالک اشتر جهت ساخت قطعات ارتز - پروتز به منظور بومی سازی آنها، اجرای سیستم بررسی هزینه- اثربخشی مراکز توانبخشی در حدود ۱۶/۷ درصد در سال ۱۳۹۷، تعداد مراجعین و واکسیناسیون ۱۴۱۱۰۷۳ نفر بوده است و همچنین ارائه خدمت به ۹۴۵۰۰۰ نفر خدمت در مراکز درمانی خارج کشور، برگزاری ۹ جلسه کارشناسی سیاست گذاری و حاصل آن تدوین باز طراحی مراکز سلامت خارج کشور، برگزاری ۲ جلسه اعزام و اعزام ۳ پزشک و یک نماینده و راه انداز برای بیمارستان کابل، تهیه ۶ محموله دارویی جهت مراکز سلامت و ارسال یک محموله		
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۷ / پ	افزایش آگاهی های عمومی به ویژه آموزش های همگانی جهت کاهش خطرپذیری و افزایش تاب آوری جامعه در مقابل حوادث و سوانح	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	کشور ما حادثه خیز است و به همین منظور بایستی به موضوع آموزش از دوران دانش آموزی تا بزرگسالی توجه ویژه شود، این آموزش ها نقش بسزایی در کاهش تعداد مصدومان دارد. این آموزش ها باید در قالب دوره های مقدماتی، عمومی و تخصصی در قالب کتب کمک آموزشی در سطح مدارس و دانشگاه ها تدریس و آموزش داده شود. آموزش های امدادی سبب افزایش مشارکت اجتماعی اقشار جامعه می شود، اولویت مهم این آموزش ها یادگیری فعالیت به صورت جمعی و	نبود/ کمبود نیروی متخصص	با توجه به اینکه امر آموزش در موضوع پیشگیری و مقابله با بحران امری اجتماعی است، تحقق این حکم نیاز به هماهنگی های متعدد و متنوع با عموم جامعه و سازمان های آموزش محور دارد. این موضوع زمان بر بوده و آموزش مهارت های لازم در میان مدت و بلندمدت تعریف می شود. در کشور ما این مسائل به دلیل وجود بحران های متعدد بسیار حیاتی

۲۷۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					اجتماعی است. با توجه به اینکه مشارکت‌های اجتماعی به معنای رشد جامعه محسوب می‌شود، در همین ساختار فعالیت‌های اجتماعی در تمام جوامع به چهار دسته شامل فعالیت‌های فردی غیرفعال که کم‌ارزش‌ترین فعالیت اجتماعی است، فعالیت فردی فعال، فعالیت‌های جمعی غیرفعال و فعالیت‌ها و مشارکت‌های اجتماعی فعال جمعی تقسیم می‌شود. زمانی که بر اثر حوادث آسیبی به بدنه اجتماع وارد می‌شود، نخستین گروهی که می‌توانند آسیب را مدیریت کنند همین افراد آموزش‌دیده در هلال احمر هستند که در دو حوزه مشارکت اجتماعی و کمک در بحران و کنترل آسیب‌ها تأثیر بسزایی دارند، فعالیت‌های امدادی که اعضا دانش آموز و دانشجو هلال احمر در جهت کاهش بحران‌ها و آسیب‌ها انجام می‌دهند از شاخصه‌های پیشرفت در جوامع تلقی می‌شود. در حوزه داوطلبان به برگزاری بیش از ۵۹۰۰ دوره آموزشی داوطلبی و امداد و کمک‌های اولیه مقدماتی با حضور بیش از ۱۲۷۰۰۰ نفر از اعضا و داوطلبان و همچنین برگزاری بیش از ۱۵۰۰ دوره مبتنی بر نیاز منطقه با حضور بیش از ۸۵۰۰۰ نفر از اعضا می‌پردازد. در حوزه بهداشت و		است که فرایند آن آغاز و در حال اجراست.

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					درمان اضطراری دوره‌های متعدد آموزشی برگزار گردیده است که شامل ۴ دوره آموزش ارزیابی سوانح (در استان‌های خراسان شمالی- کردستان- کهگیلویه و بویراحمد- گلستان)، ۴ دوره آموزش تعمیر، تجهیز و نگهداری تجهیزات پزشکی (در استان‌های البرز- آذربایجان شرقی- خراسان رضوی- بوشهر) ۸ دوره آموزش بهداشت روان (در استان‌های لرستان- اردبیل- قزوین- قم- یزد- سیستان و بلوچستان- خوزستان- گیلان)، ۸ دوره آموزش بهداشت محیط (در استان‌های لرستان- اردبیل- قزوین- قم- یزد- سیستان و بلوچستان- خوزستان- گیلان)، ۸ دوره آموزش بهداشت مادر و کودک (در استان‌های مازندران- آذربایجان غربی- مرکزی- هرمزگان- کرمانشاه- فارس- خراسان جنوبی- ایلام) ۸ دوره آموزش تغذیه (در استان‌های مازندران- آذربایجان غربی- مرکزی- هرمزگان- کرمانشاه- فارس- خراسان جنوبی- ایلام)، ۹۳ مانور منطقه‌ای و استانی بهداشت و درمان اضطراری در کل کشور، برگزاری ۴۲ اردوی زندگی در شرایط سخت در کل کشور و ۴ دوره آموزشی ACLS & ATLS در استان- های همدان- اصفهان- کرمان- تهران می‌باشد.		

۲۷۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۷ / ت	در راستای تأمین منابع پایدار در زمینه مقابله با حوادث و سوانح، نیم درصد (۰/۵) مندرج در ماده (۱۶۳) قانون امور گمرکی به یک درصد (۱) افزایش پیدا نموده و منابع حاصله پس از واریز به خزانه در قالب بودجه سنواتی در اختیار جمعیت هلال احمر قرار می‌گیرد.	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	مبلغ مصوب سال ۱۳۹۷ در قانون بودجه به میزان ۳۳۰۰۰۰۰ میلیون ریال می‌باشد که وصولی از این محل به مبلغ ۱۹۵۸۰۹۵ میلیون ریال می‌باشد که در راستای اهداف، راهبردها و سیاست‌های جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران اقدامات ذیل صورت گرفته است: مبلغ ۷۰۴۹۱۴ میلیون ریال بابت آمادگی مقابله با حوادث و سوانح، مبلغ ۷۲۳۴۹۵ میلیون ریال بابت ارائه خدمات امداد و نجات به آسیب دیدگان حوادث و سوانح، مبلغ ۳۴۸۴۵۷ میلیون ریال بابت ارائه خدمات حمایتی و درمانی به آسیب دیدگان حوادث و سوانح، مبلغ ۱۷۶۳۲۹ میلیون ریال بابت ارائه خدمات توانبخشی به نیازمندان، مبلغ ۳۰۰۰ میلیون ریال بابت ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به زائران و مبلغ ۳۰۰۰ میلیون ریال بابت انجام پژوهش‌های کاربردی هزینه گردیده است.	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش‌بینی‌شده	-

مأخذ: جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

در خصوص عملکرد اهداف کمی ارائه خدمات امداد و نجات به جامعه هدف، از مهمترین شاخص‌های این حوزه تأمین ۲۲ قلم کالای امدادی متناسب با جمعیت کشور می‌باشد که در سال ۱۳۹۷ عملکرد این شاخص ۲۶.۱ درصد بوده است. وجود بحران‌های متعدد در این سال، وجود برخی ناهماهنگی‌ها در سازوکار اجرایی و مسائل اعتباری از دلایل عدم تحقق کامل این هدف می‌باشد. از مهم‌ترین اقلام این کالاها می‌توان به چادرهای امدادی، ست بهداشتی، پک آشامیدنی سالم و بسته مواد غذایی ویژه اشاره نمود.

به منظور مدیریت رویارویی هدفمند با بحران‌های احتمالی آموزش‌های تخصصی ویژه امدادگران و نجات‌گران تأکید ویژه‌ای شده است که این شاخص ۹۴.۴ درصد تحقق یافته است.

در هنگام بروز حوادث و سوانح، بهداشت روانی جامعه یکی از مواردی است که باید به آن توجه ویژه‌ای داشت، در این زمینه ارائه تیم‌های حمایت روانی جمعیت آسیب‌دیده در سال ۱۳۹۷ به رقم ۱۱.۹ درصد ارتقا یافته است که نسبت به سال گذشته ۱۰.۴ درصد واحد افزایش داشته است.

از مهمترین اهداف پایه‌ریزی شده در حوزه امداد و نجات، دسترسی سریع نیروهای امداد و نجات در کمترین زمان ممکن برای امداد و نجات آسیب‌دیدگان می‌باشد. در سال ۱۳۹۵ زمان دسترسی برای ارائه خدمات به آسیب‌دیدگان ۸:۲۵ دقیقه بود که با تجهیز نیروهای امدادی و انجام آموزش‌های لازم این زمان به ۸:۰۵ دقیقه و در سال ۱۳۹۷ به هفت دقیقه و پنجاه ثانیه کاهش یافته که این امر و کاهش هرچه بیشتر این زمان می‌تواند خدمات‌رسانی به آسیب‌دیدگان حوادث و سوانح را به لحاظ زمان طلایی برای ارائه خدمات بهبود بخشد.

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق		
۱	تأمین ۲۲ قلم کالای امدادی متناسب با جمعیت کل کشور	درصد اقلام ۲۲ گانه	۳۴.۱۸	۲۵	۶۷.۰۹	۲۶.۱۲	۳۸.۹۳	-	عدم تخصیص کامل اعتبارات پیش‌بینی‌شده
۲	آموزش‌های تخصصی ویژه امدادگران و نجات‌گران	درصد	۸۶۳	۹۶۴	۱۰۶۶	۱۰۰۷	۹۴.۴۷	-	-
۳	ارائه خدمات حمایتی - ارتقاء فرایند باز پیوند خانواده در هنگام بروز حوادث و سوانح	درصد تیم‌های حمایت روانی جمعیت آسیب‌دیده	۱۰۰.۲	۱۱.۴	۱۲.۶	۱۱.۹	۹۴.۴۴	-	-
۴	درصد میزان پوشش امداد و نجات	درصد پایگاه‌های امداد و نجات به نسبت محورهای مواصلاتی	۶۱.۵	۷۱.۱۲	۸۰.۷۵	۷۴.۲۲	۹۲.۰۴	-	-
۵	کاهش زمان خدمت‌رسانی نیروهای امداد و نجات به آسیب دیدگان ناشی از حوادث و سوانح	زمان	۸.۲۵	۸.۰۵	۷.۵	۷.۵	۱۰۰	۴.۶۵	-

مأخذ: جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

مجموع اعتبارات مصوب بخش امداد و نجات از کلیه منابع اعتباری در سال ۱۳۹۷ معادل ۱۶,۱۸۰,۱۱۰ و ۱۷,۴۶۰,۱۱۰ میلیون ریال (۱,۲۸۰,۰۰۰ میلیون ریال از منابع بودجه عمومی و ۱۳,۶۳۰,۱۱۰ میلیون ریال آن از محل ردیف‌های متفرقه و درآمدهای اختصاصی) بوده که ۳,۸۳۰,۰۰۰ میلیون ریال آن اعتبارات هزینه‌ای و ۱۳,۸۰۰,۱۱۰ میلیون ریال آن اعتبارات هزینه‌ای و ۳,۸۳۰,۰۰۰ میلیون ریال آن اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد که نشان‌دهنده سهم ۷۸ درصدی اعتبارات هزینه‌ای و ۲۲ درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد.

عملکرد تخصیص این بخش ۱۱,۵۵۹,۹۴۰ میلیون ریال می‌باشد که مبلغ ۱۱,۰۴۹,۴۴۰ میلیون ریال مربوط به اعتبارات هزینه‌ای و مبلغ ۵۱۰,۰۰۰ میلیون ریال اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد. بدین معنا حدود ۶۶ درصد اعتبارات مصوب تخصیص یافته است. همچنین تخصیص اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به ترتیب معادل ۸۱ و ۱۳ درصد اعتبارات مصوب بوده است.

اعتبارات هزینه‌ای:

از سرجمع اعتبارات هزینه‌ای ۱,۲۵۰,۰۰۰ میلیون ریال آن از منابع عمومی و ۱۲,۳۸۰,۱۱۰ میلیون ریال از محل اعتبارات درآمدهای اختصاصی می‌باشند که به ترتیب ۷۷۲,۸۱۱ و ۱۰,۲۷۶,۶۲۹ میلیون ریال تخصیص داشته‌اند. همچنین لازم به ذکر است در خصوص برنامه پژوهش‌های کاربردی از سرجمع اعتبارات هزینه‌ای از محل منابع عمومی و درآمدهای اختصاصی، اعتبار مصوب آن ۳۹,۲۶۰ میلیون ریال و تخصیص آن ۱۵,۳۰۶ میلیون ریال بوده است.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای:

از سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۳۰,۰۰۰ میلیون ریال آن از منابع عمومی و ۳,۸۰۰,۰۰۰ میلیون ریال از محل اعتبارات ردیف‌های متفرقه می‌باشند که به ترتیب ۱۰,۵۰۰ و ۵۰۰,۰۰۰ میلیون ریال تخصیص داشته‌اند.

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و هشتم: امداد و نجات □ ۲۷۹

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك	کل
۱	۱۹۰۱۰۰۱۰۰۰	برنامه آمادگی مقابله با حوادث و سوانح	۴۹۶,۵۰۰	-	۴۹۶,۵۰۰	۳۰۸,۰۶۸	-	۳۰۸,۰۶۸	۶۲	-	۶۲
۲	۱۹۰۱۰۰۲۰۰۰	برنامه ارائه خدمات امدادونجات به آسیب دیدگان حوادث و سوانح	۳۰۰,۵۰۰	۳۰,۰۰۰	۳۳۰,۵۰۰	۲۱۰,۴۹۲	۱۰,۵۰۰	۲۲۰,۹۹۲	۷۰	۳۵	۶۶,۹
۳	۱۹۰۱۰۰۳۰۰۰	برنامه ارائه خدمات حمایتی و درمانی به آسیب دیدگان	۳۵۷,۵۰۰	-	۳۵۷,۵۰۰	۱۹۰,۷۱۷	-	۱۹۰,۷۱۷	۵۳,۳	-	۵۳,۳
۴	۱۹۰۳۰۰۱۰۰۰	برنامه ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به زائران	۲,۱۰۰	-	۲,۱۰۰	۹۶۷	-	۹۶۷	۴۶	-	۴۶
۵	۱۹۰۴۰۰۳۰۰۰	برنامه ارائه خدمات توانبخشی به نیازمندان	۹۱,۰۰۰	-	۹۱,۰۰۰	۶۱,۲۶۰	-	۶۱,۲۶۰	۶۷,۳	-	۶۷,۳
۶	۱۹۰۵۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲,۴۰۰	-	۲,۴۰۰	۱,۳۰۷	-	۱,۳۰۷	۵۴,۵	-	۵۴,۵
	جمع		۱,۲۵۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۱,۲۸۰,۰۰۰	۷۷۲,۸۱۱	۱۰,۵۰۰	۷۸۳,۳۱۱	-	-	-

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع
۱	درآمدهای اختصاصی	۱۹۰۱۰۰۱۰۰۰	برنامه آمادگی مقابله با حوادث و سوانح	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	۵۰۷۲,۱۳۰	-	۵۰۷۲,۱۳۰	۴,۱۰۲,۰۸۱	-	۴,۱۰۲,۰۸۱
۲	درآمدهای اختصاصی	۱۹۰۱۰۰۲۰۰۰	برنامه ارائه خدمات امداد و نجات به آسیب دیدگان حوادث و سوانح	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	۴,۱۲۳,۴۷۰	-	۴,۱۲۳,۴۷۰	۴,۱۲۳,۴۷۰	-	۴,۱۲۳,۴۷۰
۳	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۹۰۱۰۰۳۰۰۰	برنامه ارائه خدمات امداد و نجات به آسیب دیدگان حوادث و سوانح	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	-	۳,۸۰۰,۰۰۰	۳,۸۰۰,۰۰۰	-	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰
۴	درآمدهای اختصاصی	۱۹۰۱۰۰۳۰۰۰	برنامه ارائه خدمات حمایتی و درمانی به آسیب دیدگان	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	۳,۱۱۶,۶۱۰	-	۳,۱۱۶,۶۱۰	۲,۰۲۲,۲۸۳	-	۲,۰۲۲,۲۸۳

۲۸۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع
۵	درآمدهای اختصاصی	۱۹۰۴۰۰۱۰۰۰	برنامه ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به زائران	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	۳۱,۰۴۰	-	۳۱,۰۴۰	۱۴,۷۹۶	-	۱۴,۷۹۶
۶	درآمدهای اختصاصی	۱۹۰۵۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	۳۶,۸۶۰	-	۳۶,۸۶۰	۱۳,۹۹۹	-	۱۳,۹۹۹
۷	جمع	-	-	-	۱۲,۳۸۰,۱۱۰	۳۸۰۰,۰۰۰	۱۶,۱۸۰,۱۱۰	۱۰,۳۷۶,۶۲۹	۵۰۰,۰۰۰	۱۰,۷۷۶,۶۲۹

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- افزایش سرعت پاسخگویی به حوادث و سوانح و رضایت‌مندی آسیب‌دیدگان از نظام پاسخگویی
- کاهش مدت زمان رسیدگی به حوادث و سوانح به‌ویژه در جاده‌ها با به‌کارگیری امکانات لازم
- اعم از ارتباطات لجستیک و غیره از سوی امدادگران فعال که تحت آموزش‌های لازم جهت انجام وظایف و مسئولیت‌های امدادی قرار گرفته بودند
- وجود برنامه‌های توانمندسازی جامعه‌محور برای آمادگی و پاسخگویی به حوادث و سوانح در سراسر کشور،

- وجود شبکه و ظرفیت گسترده مشتمل بر منابع انسانی آموزش‌دیده در سطح کشور،
- توسعه کیفی و کمی سیستم پشتیبانی نظام آمادگی جهت پاسخگویی به حوادث و سوانح،
- امکان آموزش‌های تخصصی امداد و نجات توسط مربیان و اساتید حرفه‌ای و برتر دنیا،
- توانمندی، دانش و تجربه برنامه ریزان و مجریان امر امداد و نجات کشور،
- وجود واحدها و تجهیزات پشتیبانی و لجستیکی امداد و نجات

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- عدم تأمین ۲۲ قلم کالای امدادی و ذخیره استراتژیک آنها برای جمعیت هلال احمر با توجه،
- به عدم تحقق منابع پیش‌بینی‌شده در بند الف تبصره ۱۳ قانون بودجه،

- عدم تخصیص کامل و به موقع منابع،
- موازی کاری، همپوشانی و یا فقدان متولی اجرایی در برخی از مراحل امداد و نجات،
- نبود یک مرکز فرماندهی واحد در ارائه خدمات امدادی،
- کمبود نگاه فراگیر در خصوص ارائه خدمات امداد و نجات

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

جمعیت هلال احمر موسسه‌ای عمومی و عام‌المنفعه است که بر اساس ارزش‌های مشترک بشردوستانه در سطح ملی و بین‌المللی تلاش می‌نماید با کارآمدی سازمانی و بهره‌مندی از دانش و فن‌آوری و منابع ارزشمند جوانان و داوطلبان و مشارکت مردم به ترویج صلح و دوستی و تفاهم و ایجاد جامعه‌ای ایمن، تاب‌آور و آماده کمک و در حوادث و سوانح، خدمات مؤثر امدادی برای کاهش آلام انسانی و توانمندسازی جامعه آسیب‌دیده ارائه نماید که مأموریت هلال احمر در صورت عدم تخصیص به موقع و عدم تخصیص منابع پیش‌بینی‌شده امکان‌پذیر نخواهد بود.

۴-۴- پیشنهادها

یک ستاد مدیریت بحران متشکل از سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف نیاز است تا بتوان برنامه‌ریزی مناسب در خصوص نحوه امداد رسانی، توزیع مناسب و به موقع امکانات و تجهیزات به عمل آید. این برنامه‌ریزی باید هم در سطح کلان، بین تمام ارگان‌ها و سازمان‌ها نظیر ارگان‌های نظامی، وزارتخانه‌ها (راه و ترابری، نیرو، مخابرات، بهداشت و درمان و ...)، شهرداری و شوراهای فرمانداری، بخشداری، دهیاری و جمعیت هلال احمر صورت گیرد و هم این برنامه‌ریزی در سطح خرد (هماهنگی بین سازمان‌های مختلف جمعیت) در داخل جمعیت صورت گیرد و در قالب یک دستورالعمل و پروتکل شرح وظایف هر یک به طور شفاف مشخص گردد.

فصل چهل و نهم

زنان و خانواده

مقدمه

با عنایت به نگاه ویژه اسلام به تکریم و تعالی زن و خانواده، در اسناد و قوانین فرادستی نظام جمهوری اسلامی ایران، توجه ویژه‌ای به موضوع زنان و خانواده گردیده است. به منظور تحقق اهداف مطروحه در اسناد و قوانین این حوزه، به‌ویژه اهداف موردنظر در قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری وظیفه برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری، هدایت، هماهنگی، سازماندهی و پایش و ارزیابی برنامه‌ها و اقدامات انجام‌گرفته را بر عهده دارد. از آنجا که مواد مرتبط در قانون برنامه ششم توسعه کشور، دستگاه‌های اجرایی را موظف به اعمال رویکردهای مبتنی بر سیاست‌های کلان زنان و خانواده نموده است، لذا معاونت امور زنان و خانواده نیز اهتمام و اقدامات خود را در جهت تعامل، هماهنگی و همکاری با دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط در حوزه زنان و خانواده قرار داده است.

از جمله مهم‌ترین اقدامات معاونت یادشده می‌توان به ایجاد هماهنگی و هم‌افزایی بین‌بخشی با دستگاه‌های اجرایی به‌منظور توانمندسازی زنان سرپرست خانوار، طراحی سازوکارهای اجرایی و فراهم آوردن زیرساخت‌های لازم برای رصد مستمر شاخص‌های مصوب وضعیت زنان و خانواده و تلاش برای ارتقاء کیفیت زندگی زنان و جایگاه نهاد خانواده اشاره نمود.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

موضوع "تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان" در بند ۴۶ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه مورد توجه واقع‌شده و به‌عنوان یکی از اهداف کلی ۷ گانه مندرج در سند برنامه ششم توسعه، توسط معاونت امور زنان و خانواده، مورد تأکید و پیگیری قرار گرفته است.

از مهمترین اقدامات صورت گرفته در سال ۱۳۹۷، تهیه شاخص‌های ملی عدالت جنسیتی در ۸ محور آموزش و پژوهش، سلامت و تندرستی، حقوق و امنیت، جمعیت و خانواده، کار و اقتصاد،

حمایت‌های اجتماعی، مشارکت سیاسی و تصمیم سازی و فرهنگ و اجتماع و ابلاغ آنها به دستگاه‌های اجرایی می‌باشد. لازم به ذکر است شرح اقدامات انجام‌شده در راستای تحقق این موضوع در قالب گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور به‌صورت مشروح در جدول زیر بیان شده است:

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ت	ت: حمایت از زنان سرپرست خانوار: تهیه و اجرای کامل طرح جامع توانمندسازی زنان سرپرست خانوار طبق قوانین و مصوبات شورای اجتماعی تا پایان اجرای قانون برنامه توسط ریاست جمهوری (معاونت امور زنان) با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سایر نهادهای ذی‌ربط و تأیید برنامه مذکور در هیئت‌وزیران و تصویب در مجلس شورای اسلامی و نظارت بر اجرایی شدن آن	معاونت امور زنان و خانواده	۱- تعامل و همکاری با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و کمیته امداد امام خمینی (ره) به‌منظور هم‌افزایی بین بخشی برای تدوین برنامه اقدام و عمل توانمندسازی زنان سرپرست خانوار و تشکیل جلسات شورای هماهنگی. ۲- گزارش اقدامات انجام‌شده به هیئت دولت و مجلس شورای اسلامی. ۳- ایجاد و تقویت فعالیت کمیته‌های اجرایی اعم از: کمیته اشتغال و کارآفرینی با مسئولیت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی؛ کمیته حقوقی با مسئولیت معاونت امور زنان و خانواده؛ کمیته سلامت با مسئولیت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ کمیته آمار و فناوری با مسئولیت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی؛ کمیته مساعدت‌ها، تأمین اجتماعی و مسکن با مسئولیت کمیته امداد امام خمینی و همچنین کمیته توانمندسازی اجتماعی- فرهنگی با مسئولیت سازمان بهزیستی. ۴- پیگیری تصویب و ابلاغ «تصویب‌نامه هیئت‌وزیران» به شماره ۲۵۰۷۰ مورخ ۹۸/۳/۱ با موضوع بند ت ماده ۸۰ به همه	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					دستگاه‌ها. ۵- فعالیت در جهت تحقق اهداف کمیته حقوقی برنامه توانمندسازی زنان سرپرست خانوار، ازجمله: آسیب‌شناسی و دستیابی به مشکلات زنان سرپرست خانوار در حیطه حقوقی و قضایی و ارائه راهکارهای عملی برای حمایت قانونی از آن؛ انجام اقدامات زیربنایی و ساختاری در نظام حقوقی و قضایی کشور به منظور افزایش حمایت‌های قانونی از زنان سرپرست خانوار؛ ارتقاء آگاهی‌های حقوقی و قانونی زنان سرپرست خانوار به منظور استیفای حقوق شرعی و قانونی.		
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۱	کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند به‌منظور تحقق اهداف مندرج در اصول دهم (۱۰)، بیستم (۲۰) و بیست و یکم (۲۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله و سیاست‌های کلی برنامه ششم و سیاست‌های کلی خانواده مبنی بر «تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان» و نیز به‌منظور بهره‌مندی جامعه از سرمایه انسانی زنان در فرآیند توسعه پایدار و متوازن، با سازماندهی و تقویت جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده در دستگاه، نسبت به اعمال رویکرد عدالت جنسیتی بر مبنای اصول اسلامی در سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های خود و	معاونت امور زنان و خانواده	۱- تهیه شاخص‌های ملی عدالت جنسیتی در ۸ محور: آموزش و پژوهش، سلامت و تندرستی، حقوق و امنیت، جمعیت و خانواده، کار و اقتصاد، حمایت‌های اجتماعی، مشارکت سیاسی و تصمیم‌سازی و فرهنگ و اجتماع به دستگاه‌های اجرایی و تدوین زیر شاخص‌های متناسب با محورها و شاخص‌های اصلی با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط. ۲- ابلاغ شاخص‌های عدالت جنسیتی به تمامی استان‌ها با رویکرد جریان‌سازی فرایند تولید و به روز سازی آمارهای استانی بر پایه شاخص‌های عدالت جنسیتی؛ شاخص‌های عدالت جنسیتی در دو فصل کلی و اختصاصی بوده که از سوی معاون رئیس‌جمهوری در امور زنان و خانواده و دبیر ستاد ملی زن و خانواده به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ شده و دستگاه‌ها با به‌رهمندی از سازوکارهای لازم می‌بایست نسبت به اجرای این	-	-

۲۸۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			ارزیابی آثار و تصمیمات بر اساس شاخص‌های ابلاغی ستاد ملی زن و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدام نمایند.		شاخص‌ها در برنامه‌های خود اقدام کنند. ۳- تلاش در جهت حاکم نمودن اصول و معیارهایی از قبیل: عینی و قابل سنجش بودن در نظام آماری کشور؛ اولویت دادن به شاخص‌های بنیادین شامل خانواده و ازدواج، آموزش، بهداشت، مشارکت اجتماعی، مشارکت اقتصادی و سیاسی؛ در نظر گرفتن سطوح محلی، منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی در طبقه‌بندی و تحلیل داده‌ها؛ تهیه و ارائه گزارش شاخص‌ها و زیر شاخص‌ها بر اساس داده‌های مبتنی بر جنس و در اولویت قرار دادن گروه‌های محروم در تحلیل جنسیتی و اولویت‌بندی در فرآیند برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری به منظور تحقق عدالت جنسیتی بر شاخص‌های مربوطه.		
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۱ / تبصره ۱	ریاست جمهوری (معاونت امور زنان و خانواده) موظف است ضمن ارزیابی و تطبیق سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های دستگاه‌ها و رصد مستمر ارتقای شاخص‌های وضعیت زنان و خانواده، گزارش آن را به‌طور سالانه به مجلس شورای اسلامی و هیئت‌وزیران ارائه نماید.	معاونت امور زنان و خانواده	با توجه به مراحل مختلف لازم برای رصد مستمر شاخص‌ها، اقدامات اولیه برای طراحی زیرساخت‌های مربوطه انجام گرفته است.	سایر	در سال ۹۷ اقدامات اولیه برای طراحی زیرساخت‌های مربوطه انجام گرفته است
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۱ / تبصره ۲	آیین‌نامه اجرایی این ماده در خصوص نحوه اعمال، سازوکارهای نظارت و پایش شاخص‌ها و وظایف و الزامات دستگاه‌های اجرائی برای ارتقای شاخص‌های مذکور، به پیشنهاد مشترک ریاست جمهوری (معاونت امور زنان و خانواده)، سازمان و سازمان اداری و استخدامی کشور و با همکاری سایر دستگاه‌های	معاونت امور زنان و خانواده	۱- تدوین و تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۰۱ قانون برنامه ششم با محوریت تقویت ساختار زنان در دستگاه‌های اجرایی (تصویب‌نامه شماره ۵۵۰۵۳ ت/۱۶۰۷۴۸ هـ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲ هیئت‌وزیران) ۲- موضوع مندرج در ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی مبنی بر تدوین طرح بازاریابی ساختار حوزه زنان و خانواده در دستگاه‌های	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			اجرایی ذی ربط در چهارچوب قوانین مربوطه، شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.		اجرایی، طی مکاتبه با دستگاه های اجرایی با عنایت به مفاد آیین نامه توسط معاونت زنان و خانواده پیگیری و در حال ارزیابی می باشد.		
۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۲ / ذ	ستاد ملی زن و خانواده مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی در چهارچوب قانون، با تشکیل جلسات مستمر، عهده دار هدایت، ایجاد هماهنگی بین بخشی، نظارت کلان بر برنامه ها، اقدامات و ارزیابی عملکرد مربوط به وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی ذی ربط و نهادهای عمومی و تشکلهای مردمی و نیز بسیج ملی برای جلب مشارکت فراگیر در تحقق سیاست های کلی ابلاغی و رصد و پایش تحولات خانواده و جمعیت خواهد بود و گزارش آن باید هر شش ماه یک بار به مجلس شورای اسلامی ارائه شود.	معاونت امور زنان و خانواده	۱- تقسیم کار ملی مبتنی بر مفاد ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم (بند ب) در ستاد ملی و تدوین گزارش از اجرای برنامه ها؛ ۲- هماهنگی و نظارت بر عملکرد دستگاه های اجرایی و دریافت گزارش اقدامات سازمانی در راستای عملیاتی سازی ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم توسعه (موضوع بند ذ ماده ۱۰۲)؛ ۳- تقسیم کار ملی مبتنی بر مفاد ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم (بند ب).	سایر	با توجه به مراحل مختلف لازم برای این کار، اقدامات اولیه انجام شده و موضوع برای اقدامات تکمیلی در دستور کار قرار دارد

مأخذ: معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

عملکرد اهداف کمی معاونت امور زنان و خانواده، برگرفته از عملکرد معاونت مذکور و نیز برآیند فعالیت ها و اقدامات سایر دستگاه های اجرایی مرتبط در این بخش می باشد. بر این اساس، ارتقاء عملکرد اهداف کمی و شاخص های مربوط به بخش زنان و خانواده، منوط به تعامل و همکاری بین دستگاهی و رصد و نظارت مستمر وضعیت اهداف کمی و شاخص های مرتبط با استفاده از روش های علمی و تخصصی توسط معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری و ارائه گزارش های لازم به مراجع ذی ربط می باشد. در این خصوص می توان به شاخص هایی چون:

افزایش امید به زندگی زنان، افزایش ضریب پوشش بیمه‌ای جمعیت زنان، افزایش میزان باسوادی زنان و نظایر آن اشاره نمود که متضمن همکاری و اقدامات وزارتخانه‌های بهداشت درمان و آموزش پزشکی، تعاون کار و رفاه اجتماعی و آموزش و پرورش و سایر دستگاه‌های اجرایی مرتبط می‌باشد.

نحوه گردآوری و محاسبه شاخص‌ها و اهداف کمی بخش زنان و خانواده به شرح ذیل است:

- درصد باسوادی زنان کشور، نرخ مشارکت اقتصادی زنان کشور و مشارکت زنان در سطوح مدیریتی کشور در سرشماری عمومی نفوس و مسکن موجود می‌باشد و در سال‌های مختلف از اطلاعات نتایج آمارگیری نیروی کار (مرکز آمار ایران) و منابع موجود - غیر از سرشماری مرکز آمار ایران قابل بررسی می‌باشد؛ لذا در اینجا از نتایج آمارگیری نیروی کار استفاده شده است.
 - اطلاعات باروری و ولادت هر ساله از سازمان ثبت احوال کشور استخراج می‌شود که از نسبت تعداد ولادت‌های ثبت‌شده در سال بر جمعیت در همان سال در هر هزار نفر حاصل می‌شود.
 - اطلاعات نرخ ازدواج ثبت‌شده هر ساله از سازمان ثبت احوال کشور استخراج می‌شود که از نسبت تعداد ازدواج‌های ثبت‌شده در سال بر جمعیت در همان سال در هر هزار نفر به دست می‌آید. در سازمان ثبت احوال کشور دو نوع آمار ازدواج وجود دارد: ۱- ازدواج بر پایه رخداد ۲- ازدواج بر پایه ثبت که در اینجا از ازدواج‌های ثبت‌شده بر پایه رخداد استفاده شده است.
 - اطلاعات نرخ طلاق ثبت‌شده هر ساله از سازمان ثبت احوال کشور استخراج می‌شود که از نسبت تعداد طلاق‌های ثبت‌شده در سال بر جمعیت در همان سال در هر هزار نفر حاصل می‌گردد.
- بررسی عملکرد اهداف کمی بیانگر افزایش این شاخص‌ها در طی دوره می‌باشد:
- افزایش ضریب پوشش بیمه‌ای جمعیت زنان فعال بیمه‌شده در سازمان تأمین اجتماعی از رقم ۷۷.۷ درصد در سال ۹۵ با ۱۱.۲ درصد واحد افزایش به ۷۸.۹ درصد در سال ۹۷ رسیده است،
 - افزایش ضریب نفوذ بیمه اجباری زنان از رقم ۹۶.۱ در سال ۹۵ به ۹۸.۷ در سال ۹۷ رسیده است،
 - افزایش ضریب نفوذ بیمه غیراجباری زنان از ۷۵.۴ درصد در سال ۹۵ با ۱۲.۳ درصد واحد افزایش به رقم ۸۷.۷ درصد در سال ۹۷ رسیده است،
 - افزایش ضریب پوشش بیمه‌ای اجتماعی زنان شاغل در سازمان تأمین اجتماعی از ۸۵.۷ درصد در سال ۹۵ با ۷.۲ درصد واحد افزایش به رقم ۹۲.۹ درصد در سال ۹۷ رسیده است،

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و.../ فصل چهل و نهم: زنان و خانواده □ ۲۸۹

- افزایش ضریب پوشش بیمه‌ای جمعیت زنان غیرفعال از رقم ۹ درصد در سال ۹۵ با ۵،۵ درصد واحد افزایش به ۱۴،۵ درصد در سال ۹۷ رسیده است.

- در شاخص «افزایش مشارکت زنان در سطوح مدیریتی» بر اساس بخشنامه رئیس‌جمهور مبنی بر افزایش ۳۰ درصدی مدیران زن در دستگاه‌های اجرایی و الزام رؤسای دستگاه‌ها بر به‌کارگیری یک مشاور جوان زن و نخبه، عملکرد معاونت زنان و خانواده نشان می‌دهد که این شاخص از رقم ۱۱۳۸۷۵ نفر در سال ۹۵ به تعداد ۱۵۵۴۱۴ نفر در سال ۹۷ رسیده است که نشان‌دهنده رشد ۱۶،۸ درصدی می‌باشد.

عملکرد اهداف کمی مرتبط با برنامه ششم توسعه کشور، طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ به شرح جدول (۲) می‌باشد:

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	افزایش میزان باسوادی زنان در جمعیت ۶ ساله و بالاتر در کل کشور	درصد زنان باسواد در جمعیت ۶ ساله و بالاتر در کل کشور	۸۴،۲	۸۴،۱	۸۲،۳	۸۲،۳	۱۰۰	-	-	-
۲	افزایش ضریب پوشش بیمه‌ای جمعیت زنان فعال بیمه‌شده در سازمان تأمین اجتماعی	درصد زنان فعال بیمه‌شده در کل جمعیت فعال زنان	۷۷،۷	-	۷۸،۹	۸۸،۹	۱۱۲،۶۷	-	-	-
۳	افزایش میزان باروری کل	میانگین تعداد فرزندان در طول دوران باروری	۱،۹	۱،۹	۲	۲	۱۰۰	۲۶	-	-
۴	افزایش ضریب نفوذ بیمه اجباری زنان	درصد زنان بیمه‌شده اجباری در جمعیت زنان شاغل مزد و حقوق‌بگیر	۹۶،۱	-	۹۷،۵	۹۸،۷	۱۰۱،۲۳	-	-	-
۵	افزایش میزان مشارکت سیاسی زنان در انتخابات شوراهای شهر و روستا	تعداد داوطلبین زن در انتخابات شوراهای شهر و روستا	-	۱۳،۳۰۵	۰	۰	۰	-	سایر	دوره‌های رای‌گیری هر ۴ سال یک‌بار انجام می‌شود و در سال ۹۷ رای‌گیری صورت نگرفته است.

۲۹۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۶	افزایش ضریب نفوذ بیمه غیراجباری زنان	درصد زنان بیمه شده غیر اجباری در جمعیت زنان شاغل غیر مزد و حقوق بگیر اجباری	۷۵.۴	-	۷۷.۲۱	۸۷.۷	۱۱۳.۵۹	-	-	-
۷	افزایش امید به زندگی زنان	متوسط طول عمر مورد انتظار	۷۵.۶	۷۵	۷۵	۷۵	۱۰۰	-۰.۴	-	-
۸	افزایش نرخ ازدواج	تعداد ازدواج ثبت شده در هر هزار نفر جمعیت	۱۰.۶	۷.۶	۷.۱	۱۰.۷	۱۵۰.۷	۰.۴۷	-	-
۹	افزایش تعداد سازمان های مردم نهاد مرتبط با حوزه زنان و خانواده	فراوانی سازمان های مردم نهاد	۲,۶۷۰	۲,۷۲۲	۲,۷۲۲	۲,۷۲۲	۱۰۰	۰.۹۷	-	-
۱۰	افزایش نرخ اشتغال زنان	نسبت زنان شاغل در جمعیت زنان فعال	۸۱	۸۰.۲	۷۸.۴	۸۰.۷	۱۰۲.۹۳	-۰.۱۹	-	-
۱۱	افزایش ضریب پوشش بیمه ای جمعیت زنان غیر فعال	درصد زنان بیمه شده غیر فعال در تعداد کل زنان غیر فعال	۹	-	۱۴	۱۴.۵	۱۰۳.۵۷	-	-	-
۱۲	کاهش نرخ بیکاری زنان	نسبت زنان بیکار در جمعیت زنان فعال	۱۹	۱۹.۸	۲۱.۶	۱۹.۳	۱۱۱.۹۲	-۰.۷۹	-	-
۱۳	افزایش میزان باسوادی زنان در جمعیت ۶ ساله و بالاتر در نقاط روستایی کشور	درصد زنان باسوادی در جمعیت ۶ ساله و بالاتر در نقاط روستایی کشور	۷۲.۸	-	۷۱.۲	۷۱.۲	۱۰۰	-	-	-
۱۴	افزایش میزان مشارکت سیاسی زنان در انتخابات شوراهای شهر و روستا	تعداد منتخبین زن در انتخابات شوراهای شهر و روستا	-	۶,۰۹۶	۰	۰	۰	-	سایر	دوره های رأی گیری هر ۴ سال یکبار انجام می شود و در سال ۹۷ رأی گیری شورای شهر و روستا نداشتیم بنابراین عملکرد تغییر نداشته است.
۱۵	کاهش نرخ طلاق	میزان طلاق های ثبت شده در هر هزار نفر جمعیت	۴.۳	۲.۲	۲.۳	۱.۹	۱۲۱.۰۵	۳۳.۵۳	-	-
۱۶	افزایش میزان مشارکت سیاسی زنان در انتخابات مجلس	تعداد داوطلبین زن در انتخابات مجلس	۱,۲۳۴	-	۰	۰	۰	-	سایر	دوره های رأی گیری هر ۴ سال یکبار انجام می شود و در سال ۹۷ رأی گیری صورت نگرفته است.

بخش چهاردهم: سلامت، بیمه سلامت و... / فصل چهل و نهم: زنان و خانواده □ ۲۹۱

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱۷	افزایش میزان مشارکت زنان در سطوح مدیریتی	تعداد شاغلان در گروه عمده شغلی قانونگذاران، مقامات عالی رتبه و مدیران	۱۱۳,۸۷۵	۱۳۲,۱۳۶	۱۱۸,۷۱۹	۱۵۵,۴۱۴	۱۳۰.۹۱	۱۶.۸۲	-	-
۱۸	افزایش ضریب پوشش بیمه‌ای اجتماعی زنان شاغل در سازمان تأمین اجتماعی	درصد زنان شاغل بیمه شده در تعداد زنان شاغل	۸۵.۷	-	۸۷.۱	۹۲.۹	۱۰۶.۶۶	-	-	-
۱۹	افزایش میزان مشارکت سیاسی زنان در انتخابات ریاست جمهوری	تعداد داوطلبین زن در انتخابات ریاست جمهوری	-	۳۳	۰	۰	۰	-	سایر	دوره های رأی گیری هر ۴ سال یکبار انجام می شود و در سال ۹۷ به دلیل نبود زمان انتخابات ریاست جمهوری، رأی گیری صورت نگرفته است.
۲۰	افزایش میزان مشارکت سیاسی زنان در انتخابات مجلس	تعداد منتخبین زن در انتخابات مجلس	۱۷	-	۰	۰	۰	-	سایر	دوره های رأی گیری هر ۴ سال یکبار انجام می شود و در سال ۹۷ انتخابات مجلس شورای اسلامی نداشتیم.
۲۱	افزایش نرخ مشارکت اقتصادی زنان	نسبت زنان فعال در جمعیت زنان ۱۰ ساله و بالاتر	۱۳.۵	۱۶	۱۰.۹	۱۴.۱	۱۲۹.۳۶	۲.۲	-	-

مأخذ: مرکز آمار ایران

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

معاونت امور زنان و خانواده با استفاده از اعتبارات تخصیص یافته در سال ۱۳۹۷، برنامه‌های مختلف از جمله برنامه راهبری و حمایت از تحکیم خانواده که فعالیت‌های ارتقاء وضعیت بهداشت روانی و سلامت جسمانی اعضاء خانواده، برگزاری نشست‌ها و نمایشگاه‌ها و مراسم روز ملی خانواده و حمایت از طرح‌های فرهنگی را شامل می‌شود حدود ۸۵ درصد عملیاتی نموده و در سایر برنامه‌ها نظیر برنامه ارتقاء توانمندی‌ها و مشارکت‌های اجتماعی زنان، عملکرد قابل توجهی داشته است.

در برنامه تنظیم و اجرای طرح‌های آماری که در قالب اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیش‌بینی شده، اعتباری به معاونت یادشده ابلاغ نگردیده است. همچنین در برنامه پژوهش‌های

کاربردی، سهم معاونت امور زنان و خانواده از اعتبارات مصوب و عملکرد به ترتیب ۱۲۰۰۰ و ۶۴۰۰ میلیون ریال می‌باشد.

شایان ذکر است که در «برنامه تنظیم و اجرای طرح‌های آماری» ۷۷.۸ درصد اعتبار هزینه‌ای تخصیص یافته است. در سایر برنامه‌ها شامل: برنامه راهبری و حمایت از تحکیم خانواده، برنامه ارزیابی تحقق سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های مرتبط با وضعیت زنان و خانواده و برنامه ارتقاء توانمندی‌ها و مشارکت‌های اجتماعی زنان به ترتیب ۸۲.۴ و ۶۳.۸ و ۹۶.۹ درصد اعتبارات محقق شده است.

عملکرد اعتبارات مرتبط با برنامه ششم توسعه به شرح جدول (۳) می‌باشد:

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك	کل
۱	۱۷۰۳۰۰۲۰۰۰	برنامه راهبری و حمایت از تحکیم خانواده	۴۹,۰۰۰	-	۴۹,۰۰۰	۴۰,۴۰۰	-	۴۰,۴۰۰	۸۲.۴	-	۸۲.۴
۲	۱۷۰۳۰۱۶۰۰۰	برنامه ارزیابی تحقق سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های مرتبط با وضعیت زنان و خانواده	۶۴,۰۰۰	-	۶۴,۰۰۰	۴۰,۸۲۰	-	۴۰,۸۲۰	۶۳.۸	-	۶۳.۸
۳	۱۷۰۳۰۱۷۰۰۰	برنامه ارتقای توانمندی‌ها و مشارکت‌های اجتماعی زنان	۴۵,۰۰۰	-	۴۵,۰۰۰	۴۳,۶۰۰	-	۴۳,۶۰۰	۹۶.۹	-	۹۶.۹
۴	۱۷۰۸۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۲,۰۰۰	-	۱۲,۰۰۰	۶,۴۰۰	-	۶,۴۰۰	۵۳.۳	-	۵۳.۳
۵	۱۰۰۲۰۲۵۰۰۰	برنامه تنظیم و اجرای طرح‌های آماری	۴۰,۰۰۰	-	۴۰,۰۰۰	۳۱,۱۰۰	-	۳۱,۱۰۰	۷۷.۸	-	۷۷.۸
جمع			۲۱۰,۰۰۰	-	۲۱۰,۰۰۰	۱۶۲,۳۲۰	-	۱۶۲,۳۲۰	-	-	-

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- تلاش در جهت عملیاتی نمودن قوانین حوزه زنان و خانواده به‌ویژه اهتمام به اجرای مفاد مربوطه در مواد «۸۰، ۱۰۱، ۱۰۲» قانون برنامه ششم توسعه و سند توسعه استان
- نظارت بر عملکرد دستگاه‌های اجرایی در خصوص چگونگی روند اجرای بازآرایی ساختار سازمانی

- ایجاد ارتباط با دستگاه‌های اجرایی مرتبط در بخش زنان و خانواده و تعامل در جهت تهیه و تدوین برنامه جامع توانمندسازی زنان سرپرست خانوار
- مشارکت دستگاه‌های اجرایی مرتبط در بخش زنان و خانواده در راستای تحقق اهداف تعیین‌شده در مفاد ماده «۱۰۲» قانون برنامه ششم توسعه تحت عنوان «تقسیم کار ملی» و سایر مواد مربوطه
- تلاش در جهت تحقق اهداف مدنظر در برنامه‌های توسعه از طریق حرکت به سوی برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی عملیاتی
- بهبود و ارتقاء وضعیت زنان و خانواده از طریق همکاری مراجع برنامه‌ریز و سیاست‌گذار بخش‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی
- توانایی ایجاد ارتباط مناسب با دستگاه‌های اجرایی مرتبط با حوزه زنان و خانواده و جلب مشارکت آن‌ها برای پیشبرد اهداف موردنظر در قوانین مربوطه

۲-۴- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- ضعف ساختاری و ظرفیت کارشناسی معاونت امور زنان و خانواده
- فقدان نظام آمار و اطلاعات بخش
- زمان بر بودن فرآیند بوروکراسی اداری و عدم تفاهم همه‌جانبه با دستگاه‌های اجرایی در موضوع قوانین مربوط با زنان و خانواده
- مغفول ماندن موضوع مهم «سیاست‌های کلی خانواده» در شاخص‌های مربوط به تقویت نهاد خانواده و تقلیل آن به موضوع زن
- فقدان سازوکار مناسب برای شناساندن و معرفی حقوق و مسئولیت‌های زنان به آحاد جامعه
- نبود برنامه‌ای متقن در ارائه الگوهای مطلوب و مناسب به جامعه زنان و خانواده در جهت ارتقاء و حفظ کرامت زنان

۳-۴- جمع‌بندی و ارزیابی

- معاونت امور زنان و خانواده در زمینه تحقق اهداف مربوطه در مفاد برنامه ششم توسعه اقداماتی ازجمله توانمندسازی زنان سرپرست خانوار، ایجاد تعامل با دستگاه‌های اجرایی مرتبط با حوزه زنان و خانواده و هماهنگی و همکاری در راستای اجرای مفاد مواد «۸۰»، «۱۰۱» و «۱۰۲»

قانون برنامه ششم داشته است که نتیجه آن در تصویب آیین‌نامه‌های اجرایی و تدوین برنامه‌های جامع قابل مشاهده می‌باشد. اما شایسته است برای تحقق مطلوب سیاست‌های کلی برنامه ششم و سیاست‌های کلی خانواده مبنی بر «تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده آن‌ها» (موضوع ماده ۱۰۱ قانون برنامه ششم)، مسائل اولویت‌دار حوزه زنان و خانواده ازجمله: شناساندن حقوق و مسئولیت‌های زنان به جامعه، ارائه الگوهای مطلوب و مناسب زنان به جامعه، افزایش نرخ ازدواج و باروری و همچنین تربیت فرزند» بیش از پیش مورد توجه و اهتمام قرار گیرد.

۴-۴- پیشنهادها

- تعامل بین معاونت امور زنان و خانواده با دستگاه‌های ذی‌ربط این حوزه، به‌منظور الگوسازی مطلوب مبتنی بر شاخص‌های اسلامی و بومی برای دختران و بانوان به‌منظور ارتقاء و حفظ شأنیت و کرامت زنان و خانواده
- لزوم ارتقاء مستمر تعامل و همکاری فی‌مابین معاونت زنان و خانواده و دستگاه‌های ذی‌ربط
- لزوم شکل‌گیری نظام تحقیق و پژوهش به‌منظور بهره‌گیری از ظرفیت‌های بومی فکری و علمی در جهت تقویت و ارتقاء برنامه‌های راهبردی حوزه زنان و خانواده مبتنی بر سیاست‌های کلی و اسناد فرادستی
- سازماندهی نظام آمار و اطلاعات بخش و تشکیل بانک‌های اطلاعاتی روزآمد به‌منظور بهره‌گیری در برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری بخش زنان و خانواده
- بهینه‌سازی ساختار فعلی معاونت متناسب با انتظارات ذینفعان حوزه زنان و خانواده
- تقویت توان کارشناسی معاونت در زمینه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی مبتنی بر اهداف اسناد فرادستی و سیاست‌های کلی به‌منظور تحلیل صحیح وضعیت زنان و خانواده و تعیین اولویت‌های حقیقی این بخش
- اهتمام جدی به آگاه‌سازی زنان و مادران در تربیت فرزند در راستای تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن
- توجه ویژه به «سیاست‌های کلی خانواده» و محور قرار دادن مفاد ۱۶ گانه آن در سیاست‌گذاری بخش زنان و خانواده

بخش پانزدهم

**بیمه اجتماعی، امور حمایتی
و آسیب‌های اجتماعی**

فصل پنجم

امور حمایتی و توانمندسازی

مقدمه

حمایت‌های اجتماعی بخشی از ساختار نظام جامع تأمین و رفاه اجتماعی است. برنامه‌های که حداقل نیازهای ضروری زندگی را تأمین می‌کند و برای افرادی در نظر گرفته می‌شود که به دلایلی خارج از محدوده بیمه‌های اجتماعی قرار گرفته‌اند. هدف کلی حمایت‌های اجتماعی، پشتیبانی از افراد فقیر و توانمندسازی آنها از طریق افزایش ظرفیت‌های اجتماعی و درآمدی آنهاست. در نتیجه افزایش فرصت‌های در دسترس این افراد موجب می‌گردد امنیت معیشت آنها تضمین شود.

بر اساس بند ب ماده (۲) قانون نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی «حوزه حمایتی و توانبخشی: شامل ارائه خدمات حمایتی و توانبخشی و اعطای یارانه به افراد و خانواده‌های نیازمندی که به دلایل گوناگون قادر به کار نیستند و یا درآمد آنان تکاپوی حداقل زندگی آنان را نمی‌نماید»، می‌باشد.

گروه‌های نیازمند مساعدت شامل: سالمندان، معلولان، زنان بی‌سرپرست، زنان سرپرست خانوار و کودکان بی‌سرپرست هستند و به‌طور کلی توسط سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد مسئولیت ارائه خدمات به اقشار مذکور را به عهده‌دارند نقش حوزه حمایتی و توانبخشی در تعدیل پیامدهای ناخواسته برنامه‌های توسعه دارای اهمیت فراوان است مهمترین برنامه‌های این حوزه عبارتند از:

- ۱- افزایش منابع حوزه حمایتی از محل منابع عمومی
- ۲- توجه به تغییر روش‌های مستقیم حمایتی به حمایت‌های غیرمستقیم از طریق ایجاد شغل، مسکن و رویکردهای بیمه‌ای
- ۳- مداخله به هنگام در امور فردی، خانوادگی و پیشگیرانه از معلولیت‌ها
- ۴- ارائه خدمات فوریت‌های اجتماعی

۵- برون سپاری خدمات و توسعه خدمات مبتنی بر جامعه

۶- استفاده از ظرفیت‌ها مؤسسات خیریه و حمایت‌های مردمی

۷- ایجاد زیرساخت رصد و دیده بان آسیب‌های اجتماعی

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

با استفاده از ظرفیت ایجادشده در قانون برنامه ششم توسعه و به منظور تداوم سیاست‌های

ناظر بر حوزه حمایتی و توانمندسازی مهمترین اقدامات انجام شده عبارتند از:

جهت توانمندسازی جامعه تحت پوشش (یکی از اهداف کلی بخش حمایتی و توانمندسازی)، شامل توسعه طرح‌های اشتغال، ساخت مسکن و پوشش بیمه اجتماعی افراد تحت پوشش بوده است. جهت توانمندسازی خانوارهای مذکور در سال ۱۳۹۷، ۲۳۷۳۳۶ مورد شغل ایجاد گردیده که نسبت به سال ۱۳۹۶ حدود ۲۳۴ درصد رشد داشته است. در سال ۱۳۹۷، ۳۷۳۸۵۰ نفر تحت پوشش خدمات بیمه‌های اجتماعی قرار گرفته‌اند. در سال ۱۳۹۷ اعتباری معادل ۸۷۵۲ میلیارد ریال بابت هدف مذکور هزینه گردیده است. با توجه به موارد مذکور ۷۱۰۷۰۰ نفر در سال ۱۳۹۷ از خدمات توانمندسازی برخوردار گردیده است که نسبت به سال گذشته ۱۰ درصد افزایش داشته است.

برای پیشگیری از معلولیت‌ها (یکی از اهداف کلی بخش حمایتی و توانمندسازی)، در سال ۱۳۹۷ غربالگری بینایی کودکان از ۳ میلیون نفر به ۳۰۹۹۰۳۰ نفر افزایش یافته است همچنین در سال ۱۳۹۷ تعداد ۱۳۶۰۰۰۰ کودک مورد غربالگری شنوایی قرار گرفتند.

در راستای تحقق ماده ۷۹ قانون برنامه ششم توسعه پرداخت مستمری ماهانه به مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور از محل منابع هدفمندسازی یارانه‌ها و بر اساس تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ اجرایی گردید. با توجه به این امر ۲۹۸۷۰۷۸ خانوار در سال ۱۳۹۶ به ۳۱۸۵۰۰۰ خانوار در سال ۱۳۹۷ رسید.

حدود ۱۰ درصد معلولین روستایی تحت پوشش خدمات توانبخشی مبتنی بر جامعه (یکی از اهداف کلی بخش حمایتی و توانمندسازی)، قرار گرفته‌اند که افزایش تعداد خدمت گیرنده این فعالیت در سال مذکور به ۵۵۰۰۰۰ نفر افزایش داشته است.

در راستای اجرای هدف کلی میزان نفوذ خدمات حمایتی سالمندان، سالمندان تحت پوشش برای ارائه خدمات حمایتی از ۳۳۶۰۴۱۴ نفر در سال ۱۳۹۶ به ۳۵۶۰۴۱۴ نفر در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است.

در اجرای بند (۲) ماده (۸۰) قانون برنامه ششم توسعه و به منظور کمک درآمدی به جامعه هدف تحت پوشش نسبت به پرداخت مستمری ماهیانه و عیدی خانوارهای تحت پوشش و ایجاد شغل پایدار برای آنان در قالب مشاغل خرد، خانگی و زودبازده اقدام گردید. از سوی دیگر به منظور حمایت از مددجویان واجد شرایط پشت نوبتی در قالب تسهیلات بانکی و اعتبارات دولتی و اختصاصی، تسهیلات اشتغال در نظر گرفته شد.

به منظور اجرای تبصره (۲) ماده ۷۵ قانون برنامه ششم توسعه، منابع اعتباری لازم در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ به منظور کمک به تأمین هزینه‌های آزمایش ژنتیک ۳۰۰ زوج تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور پیش‌بینی و تأمین گردید.

پرداخت شهریه ۹۵ هزار دانشجوی تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور در اجرای بند (ر) ماده ۶۴ قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ انجام شد. به منظور اجرای جزء (۲) بند (ج) ماده ۸۰ قانون برنامه ششم توسعه اقدامات لازم برای تأسیس خانه‌های حمایتی سالمندان در سال ۱۳۹۷ صورت پذیرفت.

همچنین در راستای اجرای ماده ۵۲ قانون احکام دائمی، جز ۳ بند ب ماده ۸۰ قانون برنامه ششم و ماده ۷۸ قانون برنامه ششم توسعه، برای ۱۸۱۰۰۰ نفر در کمیته امداد امام خمینی (ره) و ۵۶۳۲۴ نفر در سازمان بهزیستی کشور از طریق برنامه‌های اشتغال حمایت شده‌اند.

در ارتباط با بند ح ماده ۸۰ با موضوع ساماندهی کودکان کار، به ۶۹۴۶ نفر در ۳۱ مرکز توانمندسازی کودکان خیابانی توسط سازمان بهزیستی کشور خدمات‌رسانی شد.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۵ / تبصره ۲	ده درصد (۱۰) حق التحریر ثبت طلاق افزایش یافته و منابع حاصله پس از واریز به خزانه و کمک‌های مردمی و دولتی در چهارچوب بودجه سنواتی جهت کمک به تأمین هزینه‌های آزمایش ژن‌شناسی (ژنتیک) افراد نیازمند بر اساس آزمون وسع در اختیار سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) قرار می‌گیرد. هزینه انجام آزمایش‌های مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی رایگان است و توسط سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) پرداخت خواهد شد.	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	تصویب‌نامه شماره ۵۴۷۶۹/ت/۱۵۹۰۰۷ مورخ ۱۳۹۷.۱۱.۲۹ با عنوان آیین‌نامه چگونگی مراحل صدور گواهی و میزان کمک سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) جهت انجام آزمایش‌های ژن‌شناسی (ژنتیک) ابلاغ و در حال اجرا می‌باشد. ابلاغ استانی درصد پرداختی دهک‌های مختلف متقاضی انجام آزمایش‌های ژنتیک توسط رئیس سازمان بهزیستی: ۷۰ درصد پایین درآمدی - ۳۰ درصد کمک‌هزینه به ۴ دهک میانی و عدم تعلق کمک‌هزینه به سه دهک بالا. در واقع ۳۰۰ زوج در سال ۱۳۹۷ از خدمات رایگان کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی از محل منابع داخلی از این خدمت بهره بردند ولی از محل ردیف مستقل در اختیار دستگاه‌های حمایتی اعتباری تخصیص داده نشد	-	-
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۵۹ / ب / ۲ / تبصره	شناسایی و اولویت‌بندی گروه‌های هدف و معرفی افراد واجد شرایط توسط بنیاد مسکن و با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و خیرین مسکن‌ساز انجام خواهد شد.	بنیاد مسکن، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور	از ابتدای سال ۹۷ تا پایان سه‌ماهه اول سال ۱۳۹۸، عملیات احداث ۷۶۹۱ واحد مسکونی روستایی به اتمام رسیده و پیگیری ساخت ۱۱۴۸۵ واحد در دست اقدام می‌باشد. همچنین کمک بلاعوض به مددجویان بابت تکمیل طرح بهسازی مسکن معرفی مددجویان واجد شرایط به بنیاد مسکن جهت استفاده از تسهیلات	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۰۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۳	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / الف / تبصره ۱	اجرای مراتب فوق بر اساس نیازمندیابی فعال، غربالگری اجتماعی و آزمون وسع و متناسب با نیازهای اقشار و گروه‌های هدف انجام می‌پذیرد به نحوی که منجر به اثربخشی بیشتر اجرای هدفمندی یارانه‌ها شده و منابع مزبور به سمت خانوارهای نیازمند واجد شرایط هدایت و به‌منظور کاهش و رفع انواع مختلف فقر از قبیل فقر غذایی، معیشتی، بیمه‌ای، آموزشی و مسکن به کار گرفته می‌شود و در قالب اعطای یارانه‌های نقدی، کالایی، بیمه‌ای (درمان، بازتسستی و بیکاری) مسکن اجتماعی و حمایتی و نظایر آن هزینه می‌شود.	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	پس از استقرار پایگاه اطلاعات اقتصادی خانوار در حال حاضر تمامی خدمات و کمک‌های رفاهی به اقشار جامعه از طریق این پایگاه صورت می‌پذیرد. بر این اساس برای دستگاه‌های حمایتی نیز ارزیابی اولیه وسع خانوارهای تحت پوشش نهادهای حمایتی بر اساس اطلاعات دارایی و بانکی افراد و خانوارها صورت می‌گیرد. - پیگیری آیین‌نامه تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ برای الزام دستگاه‌های حمایتی جهت اصلاح فرآیند ارائه خدمات - پیگیری راه‌اندازی وب‌سرویس تبادل اطلاعات شناسنامه‌ای	-	-
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ج / ۱	ج- تأمین مسکن نیازمندان: به‌منظور تأمین نیاز اقشار آسیب‌پذیر و گروه‌های هدف سازمان‌های حمایتی به مسکن و رفع فقر سکونتی حداکثر تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه نسبت به تدوین طی مراحل قانونی و در چهارچوب بودجه سنواتی و اجرای برنامه تأمین مسکن اجتماعی و حمایتی اقدام نماید.	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	وزارت راه و شهرسازی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی متولی اجرای طرح مسکن اجتماعی و حمایتی بوده که طرح مذکور به دلیل عدم تأمین منابع عملیاتی نشده است.	تأخیر در تخصیص بودجه / نقدینگی	عدم تأمین اعتبار
۵	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / الف / ۳	بسته سیاستی (مساعدت اجتماعی) مبتنی بر ارائه خدمات جبرانی و ترمیمی متناسب با نیازهای معنوی و مادی اقشار و گروه‌های هدف از طریق توانمندسازی، کار گسترده، مهارت‌آموزی و ایجاد زمینه‌های خوداتکائی آنها	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	اشتغال فرزندان ذکور مستعد اشتغال و هم‌سفره خانواده موردحمایت و همسران بیکار نوعروسان خانواده‌های موردحمایت و همسران بیکار سرپرست خانوار که ازدواج مجدد نموده‌اند. ایجاد اشتغال برای زنان سرپرست خانوار واجد شرایط و مستعد	تأخیر در تخصیص بودجه / نقدینگی	-

۳۰۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					اشتغال با اولویت گروه سنی ۱۶ تا ۴۵ سال، ایجاد شغل پایدار برای سرپرستان خانوار در عرصه‌های مشاغل خانگی خرد و زودبازده، پرداخت حق بیمه سهم کارفرمای مددجویان حداکثر به مدت دو سال به صورت بلاعوض و یا قرض الحسنه به منظور جذب و به کارگیری مددجویان در واحدهای پذیرنده نیروی کار، پرداخت هزینه‌های دوره‌های آموزشی فنی و حرفه‌ای مددجویان، کمک به بهسازی فضای کسب و کار مددجویان در راستای پایدارسازی طرح‌های اشتغال، کمک به طرح‌های اشتغال آسیب‌دیده از حوادث، کمک به بازاریابی و بسته‌بندی و فروش محصولات تولیدی مددجویان، تهیه بسته‌های فرهنگی و آموزشی، برگزاری جلسات آموزشی با مددجویان در معرض آسیب و مناطق حاشیه‌نشین و آسیب خیز، بر اساس نظام تأمین اجتماعی چندلایه، لایه مساعدت‌های اجتماعی تدوین و به کمیسیون اصلی دولت ارجاع شده است. با استناد به لایه مساعدت‌ها و ماده ۷۹ قانون برنامه ششم توسعه، مستمری‌های مددجویان افزایش حدود سه برابری یافته است.		
۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۵	کلیه متقاضیان ازدواج باید جهت ثبت قانونی ازدواج دائم، گواهی انجام غربالگری در شبکه‌های بهداشت و	سازمان بهزیستی کشور، کمیته	تصویب نامه شماره ۵۴۷۶۹/ت/۱۵۹۰۰۷ مورخ ۱۳۹۸.۱۱.۲۹ با عنوان آیین نامه چگونگی مراحل	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۰۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			درمان را به منظور شناسایی ازدواج‌های پرخطر از نظر بروز اختلالات ژن‌شناسی (ژنتیک) به دفاتر ازدواج ارائه نمایند. موارد در معرض خطر می‌توانند به مراکز مشاوره اعم از مراکز بهداشت و ایستة به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا مراکز مشاوره مورد تأیید سازمان بهزیستی ارجاع و چنانچه نیاز به آزمایش ژن‌شناسی (ژنتیک) باشد در چهارچوب احکام ماده (۷۰) این قانون به مراکز مجاز معرفی شوند.	امداد امام خمینی (ره)	صدور گواهی و میزان کمک سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) جهت انجام آزمایش‌های ژن‌شناسی (ژنتیک) ابلاغ و در حال اجرا می‌باشد و معرفی افراد به مراکز صورت گرفته است.		
۷	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / الف	به منظور بسط و گسترش هرچه بیشتر عدالت اجتماعی در جامعه، کاهش فقر و نابرابری، تحقق اقتصاد مقاومتی و عدالت بنیان کردن توسعه اقتصادی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است نسبت به رصد شاخص‌های رفاه و تأمین اجتماعی و تقویم و اثر سنجی برنامه‌ها و اقدامات اقتصادی بر وضعیت و کیفیت زندگی اقشار و گروه‌های هدف اقدام و نسبت به تهیه و تدوین و اجرای (بسته‌های سیاستی) زیر متناسب با فرآیندهای رشد، توسعه و پیشرفت مبادرت کند	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	سازمان بهزیستی کشور: بیمه اجتماعی تعداد ۵۱۰۰۰ نفر از زنان سرپرست خانوار شهری از طریق بیمه تأمین اجتماعی، بیمه اجتماعی تعداد ۵۱۵۰۰ نفر در صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر، پرداخت کمک‌هزینه شهری به دانشجویان دانشجو به فرزندان خانواده‌های نیازمند تحت پوشش، پرداخت کمک‌هزینه بهبود تحصیلی به دانش آموزان خانواده‌های تحت پوشش، آموزش ۶۰۰ ساعته مددکاران اجتماعی شاغل در کلینیک‌های مددکاری اجتماعی به منظور دانش‌افزایی ایشان در کار با زوجین متقاضی طلاق، ارائه خدمات تخصصی مراقبت از خانواده به خانواده‌های بی‌بضاعت متقاضی طلاق توسط کلینیک‌های مددکاری اجتماعی دارای گواهی‌نامه،	-	-

۳۰۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					۶۰۰ ساعت آموزش مربوطه، ارائه آماده سازی شغلی به خانواده های تحت پوشش و پرداخت سرمایه کار به آنان به تعداد ۹۰۰۰ خانوار جهت توانمندسازی آنان، تشکیل و راه اندازی بیش از ۱۱۰۰ گروه همیار زنان سرپرست خانوار در سراسر کشور، توانمندسازی و ایجاد اشتغال پایدار نزدیک به هزار نفر از زنان سرپرست خانوار عضو گروه، عضویت بیش از ۷۰۰۰ نفر زن سرپرست خانوار تحت پوشش در گروه های همیار، اجرای طرح تعیین سطوح توانمندی سرپرستان خانوار در سطح کشور و تدوین گزارش پژوهش منتج از پروژه ی توانمندسازی خانواده های تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور از طریق اجرای آن طرح، توانمندسازی اجتماعات محلی از طریق اجرای برنامه توانمندسازی اجتماع محور در جهت کاهش فقر قابلیت به تعداد ۱۵۶ محله در کشور، توسعه و حمایت از کلینیک های مددکاری اجتماعی به تعداد ۴۸۳ کلینیک مددکاری اجتماعی در سطح کشور، واگذاری ۱۵۰ هزار پرونده خانوارهای نیازمند به مراکز غیردولتی، غربالگری جسمی زنان و دختران تحت پوشش و کمک به درمان آنان، حمایت از خانواده های دارای فرزندان چند قلو به تعداد		

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۰۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					۵۰۰۰ نفر قل تشکیل و راه اندازی گروه های خودیار در جهت بازتوانی و بهبود معیشت افراد نیازمند و در معرض آسیب به تعداد ۳۱۴۶ گروه، پرداخت ودیعه مسکن به زنان سرپرست خانوار مستاجر، پرداخت کمک هزینه لوازم ضروری زندگی به خانواده های تحت پوشش به منظور رصد شاخص های رفاه اجتماعی علاوه بر بررسی فقر در بازه زمانی ۸۴-۹۶، مهمترین شاخص ها مورد بررسی قرار گرفت متعاقب آن و بر اساس عملکرد شاخص ها در سال ۹۷ اقدامات ذیل نیز صورت گرفته است: ۱- تشکیل پایگاه رفاه ایرانیان ۲- تدوین شاخص های دهک بندی افراد ۳- به روز رسانی شاخص ها ۴- رتبه بندی داده ها: داده های موجود در این پایگاه را می توان به این صورت دسته بندی کرد: داده های پایه: شامل اطلاعات هویتی، جغرافیایی و... داده های رفاهی: با توجه به ساختار موجود حوزه رفاه، داده های رفاهی به دو بخش داده های رفاهی و بیمه ای تقسیم بندی می شوند، داده های حمایتی: داده هایی هستند که توسط سازمان های حمایتی مانند کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و سازمان های خیریه خصوصی جمع آوری		

۳۰۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					می شوند. داده های بیمه ای: این داده ها در سازمان ها و صندوق های عمده بیمه ای مانند سازمان های تأمین اجتماعی، بازنشستگی کشوری، بیمه سلامت و بیمه روستاییان و عشایر وجود دارند. داده های اقتصادی: داده هایی هستند که بیشتر برای شناسایی و رتبه بندی دهک های بالای درآمدی به کار می روند. این داده ها در دو گروه دسته بندی می شوند: داده های نشانگر ثروت: مانند املاک و مستغلات، خودرو و ... داده های نشانگر درآمد: حقوق و دستمزد، حق بیمه، سود بنگاه، مالیات		
۸	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۵۷ / الف / تبصره ۲	به منظور هماهنگی و نظارت بر حسن اجرای قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی و تقویت نظام چندلایه تأمین اجتماعی با رعایت یکپارچگی، انسجام ساختاری، همسویی و هماهنگی بین این لایه ها مشتمل بر خدمات حمایتی و توانمندسازی فقرا و محرومان و سایر گروه های هدف و کاهش آسیب های اجتماعی، بیمه های اجتماعی پایه شامل مستمری های پایه و بیمه های مکمل بازنشستگی و هماهنگی و نظارت بر عملکرد دستگاه های ذی ربط، تصویب شاخص های اجرایی برای تحقق اهداف، وضع آیین نامه و اسناد توسعه و	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	در راستای اجرای بند مذکور شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی فعال شده و در سال ۱۳۹۷، دو موضوع اساسی ضوابط سرمایه گذاری و نحوه واگذاری های شرکت های سرمایه گذاری و اصلاح اساسنامه صندوق های بیمه گر در دستور کار شورا قرار گرفته که هنوز تصمیمات شورای مذکور به مرحله اجرا نرسیده است.	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۰۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			ترتیبات شوراهای تخصصی و راهبردی برای حوزه‌های مذکور، تصمیمات شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی با تصویب وزرای عضو شورای مذکور و تأیید رئیس‌جمهور و ابلاغ وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، لازم الاجراء است.				
۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۲ / ج	آموزش و مشاوره مستمر و مسئولانه نوجوانان و جوانان با اولویت خانواده‌ها قبل، حین و دست‌کم پنج سال پس از ازدواج توسط همه دستگاه‌های ذی‌ربط، به‌ویژه وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ورزش و جوانان، سازمان بهزیستی، مؤسسات آموزشی عمومی و آموزش عالی دولتی و غیردولتی، سازمان نظام روانشناسی و مشاوره و سایر نهادهای ذی‌ربط با برخورداری خدمات مشاوره و روانشناسی از تسهیلات و مزایای بیمه‌های پایه و تکمیلی	سازمان بهزیستی کشور	ارائه مشاوره و خدمات روان‌شناختی حضوری - ارائه مشاوره تلفنی - ارائه مشاوره در فضای مجازی (اینترنتی) - آموزش مهارت‌های زندگی - آموزش پیش از ازدواج - آموزش زندگی خانواده - پرداخت یارانه مشاوره به افراد نیازمند. تدوین بسته بیمه مشاوره‌ای به استناد بند ج ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم توسعه (در حال رایزنی با بیمه‌های پایه و تکمیلی)	-	-
۱۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۵ / تبصره ۴	وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان بهزیستی) موظفند امکان دسترسی تمامی افراد که درصدد ازدواج می‌باشند را به مراکز مشاوره فراهم نمایند تا در صورت نیاز به آزمایش ژن‌شناسی (ژنتیک) آنان را راهنمایی کنند.	سازمان بهزیستی کشور	با تلاش‌های صورت گرفته ۳۳۴ مرکز مشاوره ژنتیک فعال در سطح کشور توسط سازمان بهزیستی کشور فعال می‌باشد.	-	-
۱۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ت / ۳	از طریق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان بهزیستی) با همکاری شهرداری‌ها نسبت به	سازمان بهزیستی کشور	مراکز نگهداری، درمان و کاهش آسیب معتادان موضوع ماده ۱۶ قانون مبارزه با مواد مخدر اقدامات	-	-

۳۰۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			بهره‌برداری و تکمیل مراکز نگهداری، درمان و کاهش آسیب معتادان متجاهر و بی‌خانمان و راه‌اندازی مراکز جامع توانمندسازی و صیانت اجتماعی برای معتادان بهبودیافته در استان‌ها با رعایت احکام ماده (۷۰) این قانون اقدام نماید. اداره این مراکز به عهده سازمان بهزیستی کشور یا شهرداری‌ها حسب مورد با بهره‌گیری از ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد و بخش غیردولتی خواهد بود.		زیر صورت پذیرفته است: ۱- انتقال مسئولیت این مراکز به سازمان بهزیستی از تابستان ۱۳۹۶-۲ آیین‌نامه اجرایی مراکز نگهداری، درمان و کاهش آسیب معتادان موضوع ماده ۱۶ قانون مبارزه با مواد مخدر ۳- تدوین دستورالعمل و پروتکل ماده ۱۶ تعداد جمعیت تحت پوشش مراکز نگهداری، درمان و کاهش آسیب معتادان: (۹۰۰۰ نفر)		
۱۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۵ / تبصره ۳	این‌نامه چگونگی مراحل صدور گواهی و میزان کمک بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) جهت انجام آزمایش‌های ژن‌شناسی (ژنتیک) به پیشنهاد وزارتخانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان بهزیستی) و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری سازمان حداکثر سه ماه بعد از لازم‌الاجراء شدن این قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	این آیین‌نامه طی مصوبه ۵۴۷۶۹ ت/۱۵۹۰۰۷ هـ مورخ ۱۳۹۷.۱۱.۲۹ ابلاغ شده است.	-	-
۱۳	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۶۵ / چ	به منظور زدودن فقر از چهره مناطق آزاد تجاری، سازمان‌های مناطق آزاد موظفند حداقل یک درصد (۱) از محل وصول عوارض ورود و صدور کالاها و خدمات این مناطق را از طریق نهادهای حمایتی به محرومان و نیازمندان بومی این مناطق اختصاص دهند.	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	به دلیل محدودیت‌های مالی عملکردی برای این بند وجود ندارد	سایر	عدم تخصیص منابع مالی سبب شده است عملکردی برای این موضوع وجود ندارد
۱۴	قانون احکام دائمی	ماده ۵۷ / الف / ۱	بسته سیاستی (صیانت اجتماعی) مبتنی بر مصون‌سازی و پیشگیری از	سازمان بهزیستی کشور،	کمک به پیشگیری و شناسایی خانواده‌ها و کودکان در معرض خطر	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۰۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
	برنامه‌های توسعه کشور		بروز مخاطرات و آسیب‌های اجتماعی و مداخله مؤثر برای کاهش و کنترل آسیب‌های اجتماعی و تحکیم و تقویت پیوندهای اجتماعی	کمیته امداد امام خمینی (ره)	مصرف مواد مخدر، آموزش پیشگیری اولیه از اعتیاد به مواد مخدر، اعزام به اردوهای آموزشی، اعزام به اردوهای زیارتی اربعین و زیارتی مشهد مقدس و قم، برگزاری مسابقات فرهنگی و هنری، برگزاری کلاس‌های قرآنی، تهیه بسته‌های فرهنگی مددجویان تأمین بروشور جهت مددجویان مورد حمایت. طرح مشارکت اجتماعی دانش آموزان، طرح همیاران سلامت اجتماعی، طرح پایگاه سلامت اجتماعی، تهیه فاز مطالعاتی بسته به‌عنوان اسناد پشتیبان سند، توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی		
۱۵	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / الف / ۲	بسته سیاستی (حمایت اجتماعی) مبتنی بر ارائه خدمات اجتماعی متناسب با نیازهای جسمی و روانی اقشار و گروه‌های هدف جهت برابری فرصت‌ها و زمینه‌سازی بازگشت و حضور فعال افراد آسیب‌دیده در اجتماع	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	پرداخت حق بیمه سهم کارفرمای مددجویان حداقل به مدت دو سال به‌صورت بلاعوض و یا قرض الحسنه به‌منظور جذب و به‌کارگیری مددجویان در واحدهای پذیرنده نیروی کار، ایجاد اشتغال برای زنان سرپرست خانوار واجد شرایط و مستعد اشتغال با اولویت گروه‌های سنی ۱۶ تا ۴۵ سال اشتغال، فرزندان ذکور مستعد اشتغال و هم‌سفره خانواده مورد حمایت همسران بیکار نوعروسان خانواده‌های مورد حمایت و همسران بیکار سرپرست خانوار که ازدواج مجدد نموده‌اند، ایجاد اشتغال پایدار برای سرپرستان خانوار	-	-

۳۱۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					در عرصه‌های مشاغل خانگی، خرد و زودبازده طرح تقویت و توسعه برنامه‌های هنر درمانی در مراکز توانبخشی - جشنواره‌های هنری معلولین - حمایت از گروه‌های نمایشی معلولین - تأمین وسایل بهداشتی افراد معلول - تأمین وسایل کمک توانبخشی - کمک به کودکان ناشنوا جهت کاشت حلزون - تأمین اورتز و پروتز معلولان جسمی حرکتی - ارائه خدمات توانبخشی به افراد معلول از طریق خرید خدمت از بخش غیردولتی - ارائه خدمات آموزشی و توانبخشی به بیماران روانی مزمن در قالب مراکز روزانه توانبخشی - اجرای برنامه غربالگری تشخیص و مداخله در اختلالات طیف اتیسم - کمک به توانبخشی و آموزش معلولین در مراکز غیردولتی روزانه (آموزش پرسنل و خانواده‌ها - نفر ساعت) - کمک به توانبخشی و آموزش معلولین در مراکز غیردولتی روزانه (یارانه) - کمک به ایاب و ذهاب معلولین به مراکز روزانه توانبخشی - کمک به توانبخشی اختلالات دهان بلع و تغذیه...تهیه فاز مطالعاتی بسته به عنوان اسناد پشتیبان سند، توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی		

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۱۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / چ / ۲	افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی و خیرین مسکن ساز برای هرکدام از افراد تحت پوشش نهادها و سازمان‌های حمایتی از پرداخت هزینه‌های صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و دهیاری و هزینه‌های انشعاب آب، فاضلاب، برق و گاز برای واحدهای مسکونی اختصاص یافته به آنان بر اساس الگوی مصرف، فقط برای یکبار معافند.	-	کمیته امداد انشعابات آب ۱۵۷۰۱ مورد، انشعابات برق ۱۶۶۶۹ مورد، انشعابات گاز ۲۹۴۷۳ مورد، فاضلاب ۲۷۸۰ مورد، تسهیلات شهرداری ۴۰۰۳ مورد، همچنین سازمان بهزیستی کشور تعداد ۹۰۹۵۴۴ معلولین و مددجویان تحت پوشش بهزیستی طی برنامه ششم اخذ گردیده است	-	-
۱۷	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۲	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است جهت توسعه اشتغال خرد و خانگی مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی، مبالغی از تسهیلات قرض الحسنه بانکی و رشد آن را که در قوانین بودجه سنواتی تعیین می‌شود، در اختیار این دستگاه‌ها قرار دهد تا به نسبت شصت درصد (۶۰) کمیته امداد و چهل درصد (۴۰) سازمان بهزیستی به افراد مشمول تحت پوشش پرداخت شود.	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	در سال ۱۳۹۷ تعداد ۵۶۳۲۶ نفر در سازمان بهزیستی و ۱۸۱۰۰۰ نفر در کمیته امداد از طریق برنامه‌های اشتغال حمایت شده‌اند. نکته: گزارش دستگاه‌ها به تفکیک پشت نوبت و تحت پوشش نمی‌باشد. لذا عملکرد جز ۲ بند ب ماده ۸۰ با عملکرد می‌باشد. به دلیل تخصیص اعتبارات لازم جهت اجرای این بند، بر اساس گزارش‌های دستگاه‌های حمایتی این بند محقق شده است. همچنین سازمان بهزیستی کشور مبلغ ۴۲۵۵۰۴۷ میلیون ریال برای این موضوع اختصاص داده است.	-	-
۱۸	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / الف / ۳	بسته سیاستی (مساعدت اجتماعی) مبتنی بر ارائه خدمات جبرانی و ترمیمی متناسب با نیازهای معنوی و مادی اقشار و گروه‌های هدف از طریق توانمندسازی، کار گستری، مهارت‌آموزی و	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	ایجاد شغل پایدار برای سرپرستان خانوار در عرصه‌های مشاغل خانگی، خرد و زودبازده، کمک به بهسازی فضای کسب و کار مددجویان در راستای پایدارسازی طرح‌های	-	-

۳۱۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			ایجاد زمینه‌های خودتکائی آنها		اشتغال، تأمین هزینه‌های کارایی برای مددجویان آماده به کار، تأمین هزینه‌های حرفه‌آموزی دانش آموزان بازمانده از تحصیل و ترک تحصیل کرده. بر اساس نظام تأمین اجتماعی چندلایه، لایه مساعدت‌های اجتماعی تدوین و به کمیسیون اصلی دولت ارجاع شده است. با استناد به لایه مساعدت‌ها و ماده ۷۹ قانون برنامه ششم توسعه، مستمری‌های مددجویان افزایش حدود سه برابری یافته است.		
۱۹	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / پ	دولت مکلف است به منظور رفع فقر و نابرابری، بسط و ترویج سبک زندگی اسلامی، ایرانی، ایجاد زمینه تضمین حداقل حمایت‌های اجتماعی، تأمین حداقل کیفیت زندگی و پیشگیری از بروز آسیب‌های اجتماعی، وفق تبصره ذیل ماده (۱۶) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۲/۲/۲۲، ضمن تجمیع و ساماندهی شوراهای مرتبط با امور سالمندان، کودکان، معلولان و نظایر آن در شورای راهبردی و تخصصی امور حمایتی در زیرمجموعه شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی نسبت به انجام امور زیر در قالب برنامه‌های اجتماع محور و خانواده محور و با استفاده حداکثری از مشارکت‌های مردمی و همکاری‌های جمعی اقدام کند:	سازمان بهزیستی کشور	اجرای قانون حمایت از حقوق معلولان زیرمجموعه شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی (ماده ۳۱ قانون مذکور). بدین منظور جلسه شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی تشکیل و طبق بند ۲ صورت جلسه مذکور مقرر گردید درخواست تشکیل کمیته هماهنگی و نظارت بر اجرای قانون به معاون اول محترم رئیس جمهور ارسال گردد.	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۱۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۰	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / پ / ۱	اجرای طرح‌های حمایت از کودکان در معرض آسیب‌های اجتماعی و یا دارای معلولیت‌ها و نارسایی‌های جسمی، روانی و خانوادگی و یا مبتلا به فقر غذایی، آموزشی	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	در سال ۱۳۹۷، ۳۴۷۹۱۰ نفر تحت حمایت‌هایی ازجمله کمک به پرداخت فرانشیز درمانی، تأمین هزینه‌های ایاب و ذهاب و اقامت مددجویان بیمار، تأمین خدمات توانبخشی و تهیه لوازم و تجهیزات مصرفی، تأمین هزینه‌های درمان مددجویان (بستری)، تأمین هزینه‌های اوراق درمانی، پرداخت مستمری ماهیانه و عیدی به تفکیک بعد خانوار به مددجویان تحت پوشش، تهیه سبد کالاهای خوراکی برای کودکان زیر ۶ سال، تهیه سبد کالاهای خوراکی برای مادران باردار و شیرده، پرداخت حق بیمه مشمولان طرح‌های اشتغال و زنان سرپرست خانوار شهری، اعزام به اردوهای آموزشی، تهیه بسته‌های فرهنگی مددجویان، تأمین بروشور جهت مددجویان موردحمایت توسط کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی کشور قرار گرفتند. همچنین شناسایی کودکان و مادران باردار و شیرده مبتلا به سوءتغذیه و واریز کمک‌معیشت به حساب سرپرستان خانوار واجد شرایط گروه فوق بر اساس بعد خانوار؛ از اواسط سال ۱۳۹۷ تاکنون به‌صورت آزمایشی در استان سیستان و بلوچستان به اجرا در آمده است	-	-

۳۱۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / پ / ۲	اجرای طرح‌های حمایت از زنان و دختران با اولویت زنان سرپرست خانوار و دختران دارای مشکلات جسمی، روانی و خانوادگی و در معرض آسیب‌های اجتماعی	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	در راستای اجرای بند ت ماده ۸۰ قانون برنامه ششم، وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی مکلف به همکاری با معاونت زنان و خانواده ریاست جمهوری در تدوین طرح جامع توانمندسازی زنان سرپرست خانوار شده است. در این راستا جلسات و نشست‌های متعدد دستگاه‌های ذی‌ربط منجر به تدوین برنامه اقدام و عمل طرح یادشده گردید. بر اساس شاخص‌های مندرج در برنامه اقدام و عمل (اشتغال و کارآفرینی، حقوقی، سلامت، آمار و فناوری، مساعدت‌ها، تأمین اجتماعی و مسکن، توانمندسازی اجتماعی و فرهنگی) وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مسئولیت کمیته آمار و فناوری را بر عهده دارد. لذا با عنایت به اینکه این وزارتخانه از پایگاه اطلاعات رفاهی ایرانیان برخوردار می‌باشد مکلف به ایجاد پنجره واحد خدمات رفاهی زنان سرپرست خانوار شده است. با عنایت به دستاوردهای مورد انتظار از تشکیل پنجره واحد زنان نظیر رفع همپوشانی‌ها، اصلاح و ارائه خدمات مؤثر و بهینه، رصد برخط وضعیت زنان سرپرست خانوار کشور و صرفه‌جویی منابع مادی و انسانی و غیره، ایجاد پنجره واحد خدمات رفاهی زنان سرپرست خانوار ضروری می‌نماید. در حال حاضر	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۱۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					برنامه اقدام و عمل تهیه شده پس از بررسی در کمیسیون امور اجتماعی به کمیسیون اصلی ارسال شده است و مورد تأیید نهایی قرار گرفته است و به کمیته های تخصصی ذیل طرح جامع توانمندسازی زنان سرپرست خانوار ابلاغ گردیده است. همچنین کمیته امداد اقدام به پرداخت حق بیمه اجتماعی زنان سرپرست خانوار شهری، کمک به تأمین چهریزه دختران مددجو، کمک به تأمین شهریه دختران مددجو، تأمین هزینه های پوشاک و لوازم التحریر و... دانش آموزان دختر مورد حمایت نموده است.		
۲۲	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۵۷ / پ / ۳	اجرای طرح های حمایت از سالمندان و برنامه های غنی سازی دوران سالمندی به منظور ایجاد زمینه حضور فعال و مؤثر آنان در عرصه اجتماع و خانواده	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	در سال ۹۷، ۳۵۶۰۴۱۴ نفر از سالمندان تحت پوشش برنامه حمایت از سالمندان شامل: راهبری امور سالمندان، کمک به امور رفاهی و تکریم سالمندان، آموزش شیوه زندگی سالم به سالمندان و ارائه خدمات توانبخشی به سالمندان (بابت ارائه خانه های یک چهارم و نیمه راهی سالمندان) قرار گرفته اند.	-	-
۲۳	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۵۷ / پ / ۵	اجرای طرح های غربالگری اجتماعی، امداد اجتماعی و توانمندسازی اقشار و گروه های نیازمند و آسیب پذیر مبتنی بر توان بخشی جسمی، روانی و خانوادگی و آموزش مهارت های زندگی و ارائه	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	تدوین آیین نامه های مواد قانونی قانون حمایت از حقوق معلولین شامل آیین نامه های ماده ۳ (مناسب سازی و دسترس پذیری محیط و اماکن عمومی جهت معلولین)، ماده ۹ (آموزش	-	-

۳۱۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			انواع مساعدت‌ها و حمایت‌های اجتماعی به افراد آسیب‌دیده و نیازمند واجد شرایط		رایگان تحصیلات تکمیلی به معلولان، ماده ۱۲ (پرداخت کمکی هزینه ارتقاء کار آبی معلولان به کارفرمایان)، ماده ۱۳ (پرداخت حق بیمه سهم کارفرما به کارفرمایان معلولین)، ماده ۲۵ (معافیت مالیاتی به یکی از والدین دارای فرزند معلول که از فرزند خود در منزل نگهداری می‌کنند). تدوین اساسنامه ماده ۱۰		
۲۴	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / پ / ۶	جلب مشارکت خیریه‌ها، واقفان، سازمان‌های مردم‌نهاد و نیز بنیادها و نهادهای زیر نظر مقام معظم رهبری در جهت پیشبرد برنامه‌های حمایت اجتماعی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	اجرای طرح شناسایی ۹۸۷ خانوار نیازمندی که تحت پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) استان سیستان و بلوچستان (پایلوت) قرار ندارند با همکاری موسسات خیریه که منجر به افزایش بارانه خانوار بر اساس بعد خانوار طبق مصوبه (تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۷) از مهر ۱۳۹۷ تاکنون گردید. آموزش شغلی و مهارتی، ایجاد اشتغال از طریق صنایع دستی، شیرینی‌پزی، خیاطی، سوزن‌دوزی و ... از سوی مؤسسات خیریه منتخب فعال در حوزه توانمندسازی اجرا می‌گردد. این وزارتخانه در نظر دارد طرح را در سطح ملی نیز به اجرا درآورد. فعالیت‌های توانمندسازانه نظیر آموزش‌های مهارتی و شغلی و ایجاد اشتغال جهت اقشار نیازمند از طریق سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد امام خمینی (ره) در فعالیت‌های متفاوتی برگرفته	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۱۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					از تجربیات کشورهای موفق و طرح‌های کارشناسان کشور شامل: کمک به راه‌اندازی کارگاه‌های حمایتی تولیدی معلولین - یارانه ارتقاء کارایی افراد دارای معلولیت - تأمین مالی خرد - پرداخت مشوق بیمه‌های اجتماعی و ... - طرح‌های خودکفایی کمیته امداد در حال انجام است. لازم به ذکر است اقدامات زیر نیز از سوی کمیته امداد در راستای تحقق این حکم صورت گرفته است: - اجرای برنامه‌های حمایتی مشترک با تشکل‌های مردمی، مراکز نیکوکاری و نهادهای مردمی - اجرای برنامه‌های حمایتی مشترک با مؤسسات خیریه - اجرای برنامه‌های حمایتی مشترک با مراکز صنفی، صنعتی و تجاری همچنین سازمان بهزیستی کشور نیز نسبت به جذب داوطلبان جهت ارائه خدمات به جامعه هدف بهزیستی اقدام نموده است. همچنین ۲۴ موسسه خیریه جهت طرح‌های اشتغالی زادی بهزیستی مشارکت داشته‌اند.		
۲۵	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / پ / ۷	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است متناسب با شرایط و مقتضیات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی روز کشور، نسبت به طراحی و پیاده‌سازی (برنامه چتر ایمنی اجتماعی) ضمن شناسایی به‌موقع اقشار و گروه‌های هدف و در معرض آسیب‌های اجتماعی و نیازمند دریافت خدمات، حمایت‌ها و	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	اجرای طرح شناسایی ۹۸۷ خانوار نیازمند که تحت پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) استان سیستان و بلوچستان (پایالوت) قرار ندارند با همکاری مؤسسات خیریه که منجر به افزایش یارانه خانوار بر اساس بعد خانوار طبق مصوبه (تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۷) از	-	-

۳۱۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			مساعده های اجتماعی با رویکرد توانمندسازی، کار گستری و ایجاد زمینه بازگشت مجدد آنها به جامعه خانواده و بازار کار اقدام کند و الزامات قانونی، مقرراتی و منابع مالی و اعتباری موردنیاز آن را حسب مصوبات شورای عالی رفاه و تامین اجتماعی و با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور در قالب بودجه سنواتی لحاظ کند.		مهر ۱۳۹۷ تاکنون گردید. سپس آموزش شغلی و مهارتی، ایجاد اشتغال از طریق صنایع دستی، شیرینی پزی، خیاطی، سوزن دوزی و ... از سوی مؤسسات خیریه منتخب فعال در حوزه توانمندسازی اجرا می گردد. این وزارتخانه در نظر دارد طرح را در سطح ملی نیز به اجرا درآورد. مزید استحضار فعالیت های توانمندسازانه نظیر آموزش های مهارتی و شغلی و ایجاد اشتغال جهت اقشار نیازمند از طریق سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد امام خمینی (ره) در فعالیت های متفاوتی برگرفته از تجربیات کشورهای موفق و طرح های کارشناسان کشور شامل: کمک به راه اندازی کارگاه های حمایتی تولیدی معلولین - یارانه ارتقاء کارایی افراد دارای معلولیت - تامین مالی خرد - پرداخت مشوق بیمه های اجتماعی و ... - طرح های خودکفایی کمیته امداد در حال انجام است.		
۲۶	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۵۷ / پ / ۸	سازمان بهزیستی کشور متولی سلامت اجتماعی با رویکرد پیشگیری از آسیب های اجتماعی و مداخله در بحران های اجتماعی، ارائه خدمات حمایتی و توانبخشی به کلیه معلولان، مددجویان و گروه های آسیب پذیر از قبیل زنان، کودکان، سالمندان نیازمند جامعه می باشد. همچنین مرجع صدور پروانه تأسیس و	سازمان بهزیستی کشور	صدور ۳۲۰۳ پروانه فعالیت برای تأسیس مراکز غیردولتی، صدور ۷۹۲ پروانه تأسیس برای ایجاد مؤسسات غیردولتی تعداد ۱۵۹۸۰ بازدید صورت گرفته از عملکرد مراکز و مؤسسات غیردولتی	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۱۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			فعالیت در امور زیر می باشد: مهدهای کودک، مراکز نگهداری شبانه روزی کودکان بی سرپرست و خیابانی، خانه سلامت دختران و زنان، مجتمع ها و مراکز خدمات بهزیستی، کلینیک ها و اورژانس های مددکاری اجتماعی و روانشناسی، مراکز خدمات مشاوره اجتماعی و روان شناختی اجتماعی، مراکز توانبخشی معلولان، مراکز حرفه آموزی معلولان، مراکز توانبخشی و نگهداری سالمندان، مراکز توانبخشی و درمانی بیماران روانی مزمن، مراکز خدمات مشاوره ژنتیک، مراکز درمانی و بازتوانی معتلدان و نیز انجمن ها و مؤسسات غیردولتی و خیریه که در راستای اهداف سازمان بهزیستی کشور فعالیت می کنند.				
۲۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۲۷ / الف / ۱۰	۱۰- بخشودگی سود و جرائم تسهیلات پرداخت شده به افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی جهت بازسازی اماکن مسکونی مناطق روستایی آسیب دیده از حوادث طبیعی و غیرمترقبه که قادر به بازپرداخت اقساط خود نمی باشند تا پایان اعتبار قانون برنامه پنجم توسعه کشور با پرداخت معادل آن به بانک های عامل و امهال آن به مدت سه سال از محل تنخواه گردان موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش بینی شده	-
						تأخیر در تخصیص بودجه / تقدینگی	-

۳۲۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و اصلاحات و الحاقات بعدی تا پایان اجرای قانون برنامه ششم		وزارتخانه ارجاع نمود.(شماره نامه ۱۷۶۷۳۹ مورخ ۱۳۹۷/۹/۱۲) در این راستا، جلسه‌ای متشکل از نمایندگان کمیته امداد، بهزیستی، بانک مسکن، بانک مرکزی، سازمان مدیریت بحران و بنیاد مسکن، تشکیل و آیین‌نامه اجرایی مجدداً اصلاح و جهت تصویب و پیشنهاد به هیئت محترم دولت ارسال شد. (شماره نامه ۲/۵۵۷۹۵/۱۵۵۹۸۴ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۴). در سال جاری نیز پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی این ماده در کمیسیون تخصصی اقتصاد مورد بررسی قرار گرفت و نهایتاً بر اساس نظر کمیسیون اقتصاد (شماره نامه ۵۵۷۹۵/۴۶۵۲ مورخ ۱۳۹۸/۴/۱۹) مقرر گردید که نیازی به تدوین آیین‌نامه اجرایی نیست و بار مالی اجرای این قانون به سازمان برنامه و بودجه کشور منعکس شود.		
۲۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۴ / ر	شهریه دانشجویان داخل کشور تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی از محل اعتبارات برنامه مستقل توسط سازمان تأمین می شود.	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	در سال ۱۳۹۷ شهریه ۳۲۰۰۰ دانشجوی توسط سازمان بهزیستی کشور و شهریه ۶۳۰۰۰ دانشجوی توسط کمیته امداد امام خمینی پرداخت گردیده است.	-	-
۲۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۵ / تبصره ۲	ده درصد(۱۰) حق التحریر ثبت طلاق افزایش یافته و منابع حاصله پس از واریز به خزانه و کمک‌های مردمی و دولتی در چهارچوب بودجه سنناتوی جهت کمک به تأمین هزینه های آزمایش	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	با توجه به عدم تأمین اعتبار اقدامی در خصوص این حکم صورت نگرفته است.	تأخیر در تخصیص بودجه/ نقدینگی	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۲۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			ژن‌شناسی(ژنتیک) افراد نیازمند بر اساس آزمون وسیع در اختیار سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی(ره) قرار می‌گیرد. هزینه انجام آزمایش‌های مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی رایگان است و توسط سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی(ره) پرداخت خواهد شد.				
۳۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۸	دولت مکلف است در راستای تحقق عدالت اجتماعی و حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و بسط پوشش‌های امدادی، حمایتی و بیمه‌ای و پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی نسبت به طراحی و اجرای برنامه‌های لازم برای نیل به اهداف مندرج در جدول شماره (۱۵) اقدام و گزارش پیشرفت کار را هر شش ماه یک‌بار به مجلس ارائه کند.	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	۱. اشتغال افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی: (۵۶۳۳۴ نفر بهزیستی) و (۱۸۱۰۰۰ نفر کمیته امداد) ۲. ایجاد مسکن برای نیازمندان (مسکن اجتماعی و حمایتی): (۱۳۳۶۰ نفر بهزیستی) و (۴۴۰۰۰ نفر کمیته امداد) ۳. افزایش حمایت از سالمندان ۳۵۶۰۴۱۴ نفر ۴. افزایش کودکان تحت پوشش حمایت غذایی: (۲۱۰۹۱ نفر بهزیستی) و (۱۳۷۰۰۰ نفر کمیته امداد) ۵. پرداخت شهریه دانشجویان تحت پوشش نهادهای حمایتی: (۳۲۰۰۰ نفر بهزیستی) و (۶۳۰۰۰ نفر کمیته امداد) ۶. افزایش حمایت از کودکان بی‌سرپرست: ۲۶۰۰۰ نفر بهزیستی ۷. افزایش حمایت از کودکان یتیم: ۳۰۰۰۰۰ نفر کمیته امداد ۸. افزایش پوشش حمایت از معلولان: ۲۳۵۴۹۲۶ نفر ۹. افزایش تأمین وسایل توانبخشی مددجویان تحت پوشش نهادهای حمایتی: ۷۹۰۰۰ نفر	-	-

۳۲۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					بهریستی ۱۰. غربالگری شنوایی و بینایی کودکان: ۴۴۵۹۰۳۰ نفر بهزیستی ۱۱. افزایش مساعدت های اجتماعی کودکان و نوجوانان خانواده های نیازمند: ۲۰۵۴۷۸ نفر بهزیستی ۱۲. افزایش توان بخشی مددجویان مبتنی بر جامعه روستایی: ۵۵۰۰۰۰ نفر بهزیستی ۱۳. افزایش توان بخشی مددجویان مبتنی بر جامعه شهری: ۱۳۵۳۰ نفر بهزیستی		
۳۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۹	دولت موظف است در طول اجرای قانون برنامه علاوه بر پرداخت یارانه فعلی، هرسال حداقل مستمری خانوارهای مددجویان تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی را متناسب با سطح محرومیت بر مبنای متوسط بیست درصد (۲۰) حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار، در چهارچوب بودجه سنواتی و از محل درآمد قانون هدفمند کردن یارانه ها با حذف خانوارهای پردرآمد و درج ردیف مستقل در جدول موضوع ماده (۳۹) این قانون، از طریق دستگاه های مذکور پرداخت نماید.	سازمان بهزیستی کشور	در حدود ۱.۵۵۰۰۰۰ خانوار تحت پوشش کمیته امداد و ۵۶۳۰۰۰ خانوار تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور به مدت ۱۲ ماه از حداقل مستمری و به مدت ۶ ماه از افزایش مستمری محل تبصره ۱۴ قانون بودجه در سال ۹۷ برخوردار شدند. هم چنین در حدود ۵۸۰۰۰۰ خانوار (پشت نوبت) تحت پوشش کمیته امداد و ۴۹۲۰۰۰ خانوار (پشت نوبت) سازمان بهزیستی کشور در ۶ ماهه دوم سال ۹۷ از محل تبصره ۱۴ قانون بودجه تحت پوشش دستگاه های حمایتی قرار گرفتند.	-	-
۳۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ب / ۲	تحت پوشش قرار دادن و تمهید تسهیلات اشتغال برای کلیه مددجویان واجد شرایط پشت نوبتی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی و لحاظ اعتبار مورد نیاز پرداخت مستمری آنان در بودجه های سنواتی سالانه	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	در سال ۹۷ تعداد ۵۶۳۲۶ نفر در سازمان بهزیستی و ۱۸۱۰۰۰ نفر در کمیته امداد از طریق برنامه های اشتغال حمایت شده اند. نکته: گزارش عملکرد اشتغال دستگاه ها به تفکیک پشت نوبت و تحت پوشش نمی باشد. لذا عملکرد جز ۲	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۳۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					بند ب ماده ۸۰ با عملکرد بند ب ماده ۸۳ یکسان می باشد. به دلیل تخصیص اعتبارات لازم جهت اجرای این بند، بر اساس گزارش های دستگاه های حمایتی این بند محقق شده است.		
۳۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ب / ۳	توسعه مراکز فوریت های اجتماعی مطابق قوانین در شهرهای بالای پنجاه هزار نفر تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه و در سایر شهرها به تناسب جمعیت و گسترش آسیب های اجتماعی	سازمان بهزیستی کشور	این اقدام مربوط به حوزه اجرا در سازمان بهزیستی می باشد و در سال ۱۳۹۷ تعداد ۳۵۰ شهر دارای اورژانس می باشند در حالی که در سال ۱۳۹۶ تعداد ۱۵۰ مورد بوده است.	-	-
۳۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ج / ۱	ج- حمایت از بیماران روانی مزمن و سالمندان: تداوم اجرای طرح ساماندهی و توان بخشی بیماران روانی مزمن با پوشش حداقل هفتادوپنج درصد (۷۵٪) جمعیت هدف در پایان اجرای قانون برنامه	سازمان بهزیستی کشور	۱- ارتقاء توانمندی معلولین و بیماران روانی مزمن: ۳۰۰۵ نفر ۲- کمک به مراقبت، نگهداری و توانبخشی معلولان، سالمندان و بیماران روانی مزمن در خانواده: ۹۶.۷۵۰ نفر ۳- کمک به مراقبت، نگهداری و توانبخشی معلولان، سالمندان و بیماران روانی مزمن در مراکز غیردولتی: ۱۲۷.۴۳۳، ۴- نفر ارائه خدمات توانبخشی به بیماران روانی مزمن: ۵۰ نفر	-	-
۳۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ج / ۲	تداوم اجرای طرح ساماندهی و توان بخشی سالمندان با پوشش حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) جمعیت هدف	سازمان بهزیستی کشور	در سال ۱۳۹۷، ۳۵۶۰۴۱۴ نفر از سالمندان تحت پوشش قرار گرفتند.	-	-
۳۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ج	ساماندهی کودکان کار: با اقدام سازمان بهزیستی و همکاری سایر دستگاه ها تا پایان اجرای قانون برنامه به نحوی که جمعیت کودکان کار حداقل بیست و پنج درصد (۲۵) کاهش یابد.	سازمان بهزیستی کشور	در این زمینه اصلاحیه آیین نامه ساماندهی کودکان کار و خیابان در مرداد سال ۱۳۹۷ به هیئت محترم دولت ارسال گردید. اصلاحات پیشنهادی آیین نامه در ۴ جلسه کمیته تخصصی کمیسیون	-	-

۳۲۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					اجتماعی بررسی و با توجه به اینکه اکثر اصلاحات از وظایف ذاتی دستگاه‌های اجرایی است و برخی موارد با مغایرت قانونی مواجه است، لذا با جزییات متن پیشنهادی موافقت نگردید، لیکن مقرر شد پیشنهاد ذیل در کمیته فرعی یا کمیسیون‌ها مطرح و تصمیم‌گیری شود. شورای متشکل از دستگاه‌های ذی‌ربط با مسئولیت این وزارتخانه و یا سازمان بهزیستی کشور تشکیل و وظایف و اختیارات کلی جهت تصمیم‌گیری و هماهنگی بین دستگاه‌های مربوط برای آن پیش‌بینی شود و شورای یادشده در صورت لزوم پیشنهادهای لازم را به مراجع قانونی مربوطه ارائه نمایند. در حوزه اجرایی سازمان بهزیستی دارای ۳۱ مرکز توانمندسازی کودکان خیابانی وجود دارد که به تعداد ۶۹۴۶ نفر خدمت داده است.		
۳۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۳ / الف	سازمان‌های مناطق آزاد مکلفند به‌منظور زدودن فقر از چهره مناطق آزاد تجاری یک درصد (۱٪) از محل وصول عوارض ورود کالا و خدمات این مناطق را پس از واریز به خزانه کل کشور طبق بودجه سنواتی از طریق کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی برای اشتغال محرومان و نیازمندان بومی این مناطق اختصاص دهند.	سازمان مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی، خزانه‌داری کل کشور	در سال ۱۳۹۷، ۱۶۰۸۶ میلیون ریال توسط سازمان مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی به خزانه پرداخت گردیده است ولی اعتباری به کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی کشور تخصیص داده نشده است.	سایر	عدم تخصیص اعتبار موردنیاز

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۲۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۳۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۳ / ب	کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی موظفند جهت توانمندسازی افراد تحت پوشش خود سالانه یکصد هزار نفر به ترتیب هفتاد درصد (۷۰) کمیته امداد امام خمینی (ره) و سی درصد (۳۰) سازمان بهزیستی را صاحب شغل نمایند. دولت طبق بودجه سنواتی تسهیلات قرض الحسنه لازم را در جهت تحقق این امر در نظر خواهد گرفت.	سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره)	اشتغال فرزندان ذکور مستعد اشتغال و همسفره خانواده مورد حمایت، همسران بیکار نو عروسان خانواده های مورد حمایت و همسران بیکار سرپرست خانوار که ازدواج مجدد نموده اند. ایجاد اشتغال برای زنان سرپرست خانوار واجد شرایط و مستعد اشتغال با اولویت گروه سنی ۱۶ تا ۴۵ سال ایجاد شغل پایدار برای سرپرستان خانوار در عرصه های مشاغل خانگی، خرد و زود بازده پرداخت حق بیمه سهم کارفرمای مددجویان حداکثر به مدت دو سال به صورت بلاعوض و یا قرض الحسنه به منظور جذب و به کارگیری مددجویان در واحدهای پذیرنده نیروی کار در طی سال ۱۳۹۷ مبلغ ۱۴۰۵۴ میلیارد ریال تسهیلات قرض الحسنه اشتغال به مددجویان پرداخت گردید.	-	-
۳۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۴ / الف	سازمان بهزیستی مکلف است در راستای کنترل و کاهش نرخ طلاق به میزان بیست درصد (۲۰٪) سال پایه در طول اجرای قانون برنامه زمینه سازی لازم را از طریق مرکز فوریت های اجتماعی و مددکاری و مراکز مشاوره و خدمات روانشناختی به عمل آورد تا جهت پیشگیری از اختلاف و بحران های خانوادگی و پیشگیری از وقوع طلاق و با کمک نهادهای مردمی، خدمات خود را گسترش دهد.	سازمان بهزیستی کشور	- سازمان بهزیستی در سال ۱۳۹۷ دارای ۱۵۰ مرکز مداخله در خانواده به منظور کاهش طلاق بوده است که در حدود ۲۸۹،۴۵۱ نفر از این مرکز خدمت دریافت نموده اند - تعداد مراکز و دفاتر مشاوره حضوری دولتی و غیردولتی ۲۸۱۹ مرکز و تعداد ۱،۱۰۰،۷۶۴ نفر خدمت دریافت نموده اند. صدای مشاور به تعداد ۷۴ مرکز بوده است و ۱۰۱۵،۸۲۱ نفر در حوزه های مختلف برحسب مشکل مشاوره دریافت نمودند	-	-

۳۲۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۴۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / الف	به منظور افزایش دقت و سرعت در ارائه خدمات قضائی، تحقق عدالت قضائی و احیای حقوق عامه، ارتقای کیفیت و کاهش اطاله دادرسی و ایجاد فرصت برابر برای دسترسی آحاد مردم به خدمات قضائی و کاهش ورودی پرونده ها و پیشگیری از وقوع جرم و دعاوی و اصلاح مجرمان و کاهش جمعیت کیفری: سازمان بهزیستی کشور مکلف است در راستای تحکیم نهاد خانواده نسبت به ارائه خدمات مشاوره ای رایگان برای افراد فاقد تمکن مالی با معرفی مقام قضائی که در اجرای قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۱ توسط مقام قضائی صلاحیت دار برای رفع اختلاف به آن سازمان برای مشاوره خانواده معرفی می شوند، اقدام لازم را به عمل آورد.	سازمان بهزیستی کشور	در سازمان بهزیستی به منظور ارائه خدمات مشاوره ای به زوجها در آستانه طلاق و متصرف کردن آنها از طلاق با همکاری معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه سامانه ای به نام تصمیم وجود دارد و زوج هایی که از ادامه زندگی متصرف می شوند و قصد طلاق دارند باید قبل از مراجعه به دادگاه در سامانه تصمیم ثبت نام کنند. این سامانه زوجین را به نزدیک ترین مراکز مشاوره و مددکاری ارجاع می دهد. همچنین لازم به ذکر است پرداخت یارانه مشاوره به زوجین متقاضی طلاق توسط سازمان بهزیستی صورت می گیرد.	-	-

مأخذ: سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی (ره) و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

برای ارتقاء توانمندی معلولان (سالمندان، افراد دارای ضایعه نخاعی و نابینایان و ...) و ایجاد فرصت برای شرکت در فعالیت اجتماعی و افزایش اعتماد به نفس آنها در سال ۱۳۹۷، ۳۶۲۰ نفر تحت پوشش قرار گرفته و موجب مشارکت در تصمیم گیری در موارد مختلف زندگی شده اند و همچنین در سال ۱۳۹۷، ۲۹۳۰۰۰ نفر در کمیسیون پزشکی - توانبخشی تعیین معلولیت شده اند. لازم به ذکر است انجام فعالیت های روزمره زندگی از ارکان توانمندسازی معلولان محسوب می شود و با مناسب سازی محیط زندگی و خودرو، با تغییرات محیطی و بهبود دسترس پذیری محیط، به

ارتقاء عملکرد و زندگی مستقل تمامی گروه‌های معلولان کمک می‌گردد. در سال ۱۳۹۷، ۷۱۰۰ مورد مناسب‌سازی صورت گرفته است. همچنین در سال ۱۳۹۷، ۱۲۲۱۱ نفر از معلولان شدید در خانواده نگهداری شده‌اند، توسعه فعالیت‌ها توانمندسازی و توانبخشی مبتنی بر خانواده یکی از فعالیت‌های موفق بوده است و ۲۱۴۰۰ نفر نیز از طریق برنامه خانواده محور (توانبخشی در منزل) تحت پوشش قرار گرفته‌اند و برای مددکاری معلولان ۳۰۰۰۰ پرونده معلولان برون‌سپاری گردیده است و از امکانات بخش خصوصی برای ارائه خدمات استفاده شده است.

جهت تقویت انگیزه تحصیلی و بهبود کیفیت دانش‌آموزان معلول در سال ۱۳۹۷، ۵۰۰۰۰ دانش‌آموز و ۲۰۰۰ دانشجوی مراکز دولتی مورد حمایت قرار گرفته‌اند و به‌منظور کمک به رفاه حال خانواده‌های دارای افراد ضایع نخاعی و جلوگیری از آسیب‌های روحی و روانی و کم کردن بار مضاعف اقتصادی خانواده و کمک به ارتقاء سطح سلامت فرد دارای آسیب نخاعی به ۳۱۳۱۲ معلول ضایع نخاعی حق پرستاری پرداخت می‌گردد.

برای آن دسته از معلولان فاقد سرپرست تعداد ۵۱۷۶۹ نفر در مراکز غیردولتی نگهداری می‌گردند و ۳۷۲۶۵ معلول در مراکز روزانه نیز آموزش می‌بینند.

معلولان جسمی- حرکتی که نیاز به وسایل کمکی و اندام‌های مصنوعی دارند. اندام‌هایی که بدون آن‌ها فرد عملاً دارای کارایی مناسب نخواهد داشت و موجب ارتقاء کارایی معلولان به بالاترین سطح می‌شوند و زمینه لازم برای مشارکت معلولان در فعالیت‌های اجتماعی و دستیابی به استقلال فردی و اجتماعی می‌گردند.

تعداد گروه‌های اجتماع‌محور پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ به علت رشد نرخ تورم و کاهش تخصیص ابلاغ‌شده با مشکل روبرو بوده به‌منظور پیشگیری اولیه از بروز آسیب‌های اجتماعی با رویکرد جامع‌نگر، اقدام به تشکیل، ایجاد و توسعه گروه‌های همیار و همچنین ظرفیت‌سازی محلی، تقویت جنبه‌های مشارکت شهروندی در ۳۱ استان کشور نموده است. ۸۱۰ گروه در کشور فعال است که این گروه‌ها به‌منظور کمک و ارتقای سلامت روان در جامعه تشکیل می‌گردد، جهت رصد آسیب‌های اجتماعی در سال ۱۳۹۷ در سطح کشور به اجرا گذاشته شد. طرح مشارکت اجتماعی ارتقاء سلامت اجتماعی دانش‌آموزان در سال ۱۳۹۶ در ۱۸۶۰ کلاس به‌صورت پایلوت اجرا شد و در سال ۱۳۹۷ تعداد ۲۰۰۰ کلاس تحت

۳۲۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

پوشش قرار گرفت. گسترش پایگاه‌های سلامت اجتماعی در سال ۱۳۹۷ در ۵۹۰ پایگاه سلامت انجام گردیده است. در این پایگاه‌ها ظرفیت‌سازی محلی انجام شده و داوطلبان مورد آموزش قرار گرفته است. از طریق طرح غربالگری شنوایی، در حدود ۱۸۰۰ مورد از کودکانی که نیاز به کاشت حلزون داشته‌اند شناسایی شد. با انجام این کار از ناشنوا شدن آن‌ها جلوگیری به عمل آمده است. عموم نیازمندان خدمات ژنتیک قبل از ازدواج، قبل از بارداری و حین بارداری به مراکز ژنتیک مراجعه می‌نمایند و در تمامی استان‌ها این مراکز فعال هستند و در سال ۱۳۹۷، ۲۳۴ واحد مشاوره ژنتیک فعال است و ۱۵۰۰۰۰ زوج مشاوره دریافت کرده‌اند که در ماده ۷۵ برنامه پنج‌ساله ششم توسعه، غربالگری ژنتیک پیش‌بینی گردیده است و به ۹۳۹۰۰ نفر هزینه مشاوره ژنتیک پرداخت گردیده است و به‌منظور پیشگیری از معلولیت‌ها ناشی از اختلالات ژنتیک در افراد ۱۵ تا ۲۵ سال در سال ۱۳۹۷، ۸۰۰۰۰ نفر غربالگری شده‌اند؛ در سال ۱۳۹۷ به‌منظور کنترل رشد آسیب‌های اجتماعی ۱۰۰۰۰۰۰ مشاوره تلفنی انجام گرفته است و این موضوع سبب دسترسی آسان و سریع مردم به خدمات مشاوره‌ای بوده است.

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	غربالگری بینایی کودکان از ۳ میلیون به ۳۱۵۳۰۳۰ نفر	نفر	۳,۰۰۰,۰۰۰	۳,۳۲۶,۶۷۶	۳,۰۹۰,۹۰۳	۳,۰۹۰,۳۰	۱۰۰.۲۶	۱.۶۴	-	-
۲	افزایش حمایت از معنادران از ۱۳۰۰۰۰۰ به ۱۴۳۲۴۹۸ نفر	نفر	۱,۳۰۰,۰۰۰	۱,۳۸۰,۴۸۱	۱,۳۹۷,۹۸۷	۱,۳۹۷,۹۸۷	۱۰۰	۳.۷	-	-
۳	افزایش تأمین وسایل توانبخشی از ۹۸۰۰۰ به ۲۲۰۰۰۰ نفر	نفر	۹۸,۰۰۰	۱۳۰,۰۰۰	۱۶۰,۰۰۰	۷۹,۰۰۰	۴۹.۳۸	۱۰.۲۲-	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش‌بینی شده	-
۴	بیمه اجتماعی افراد تحت پوشش از ۴۴۵۳۲۱ به ۵۶۷۰۰۰ نفر	نفر	۴۴۵,۳۲۱	۴۳۰,۰۰۰	۵۱۵,۰۰۰	۳۷۳,۸۵۰	۷۲.۵۹	۸.۳۸-	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش‌بینی شده	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۳۹

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۵	کنترل افزایش طلاق از ۱۶۳۲۲۸ به ۱۷۶۱۱۹ نفر	نفر	۱۶۳,۲۲۸	۱۷۴,۵۹۷	۱۷۱,۸۷۶	۱۷۱,۸۷۶	۱۰۰	۲۶۱	-	-
۶	افزایش حمایت از بیماران روانی مزمن	درصد	۱۵	۳۰	۴۵	۴۵	۱۰۰	-	-	-
۷	پرداخت شهریه دانشجویان از ۱۲۷۸۰۷ به ۱۶۳۱۱۷ نفر	نفر	۱۲۷,۸۰۷	۹۵,۰۰۰	۱۴۷,۹۵۳	۹۵,۰۰۰	۶۴,۲۱	۱۳,۷۸-	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش بینی شده	-
۸	افزایش حمایت از کودکان خیابانی از ۶۰۰۰ به ۷۶۵۸ نفر	نفر	۶,۰۰۰	۶,۶۱۵	۶,۹۴۶	۶,۹۴۶	۱۰۰	۷,۵۹	-	-
۹	افزایش حمایت از کودکان بی سرپرست از ۲۳۴۰۲ به ۲۵۸۳۸ نفر	نفر	۲۳,۴۰۲	۲۵,۵۰۰	۲۴,۸۳۴	۲۶,۰۰۰	۱۰۴,۷	۵,۴	-	-
۱۰	افزایش حمایت از کودکان یتیم از ۲۷۵۰۰ به ۳۰۹۶۹۵ نفر	نفر	۲۸۰,۵۰۰	۲۹۱,۸۳۲	۳۹۷,۶۶۹	۳۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۷۸	۳,۴۲	-	-
۱۱	افزایش افراد تحت پوشش خدمات بهزیستی	نفر	۵,۰۰۰,۰۰۰	۵,۴۰۰,۰۰۰	۵,۴۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	۱۱۱,۱۱	۹,۵۴	-	-
۱۲	ایجاد مسکن برای نیازمندان از ۷۷۰۰۰ به ۹۶۰۰۰ دستگاه	دستگاه	۷۷,۰۰۰	۸۴,۰۰۰	۸۸,۰۰۰	۵۷,۳۶۰	۶۵,۱۸	۱۳,۶۹-	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش بینی شده	-
۱۳	افزایش توانبخشی مبتنی بر جامعه روستایی از ۴۲۴۰۰۰ به ۶۰۰۰۰۰ نفر	نفر	۴۲۴,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۵۴۰,۰۰۰	۵۵۰,۰۰۰	۱۰۱,۸۵	۱۳,۸۹	-	-
۱۴	افزایش توانبخشی مبتنی بر جامعه شهری به ۱۸۰۰۰۰ نفر	نفر	۶۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۱۳,۵۳۰	۱۱,۲۸	۵۲,۵۱-	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش بینی شده	-
۱۵	افزایش حمایت از کودکان کار	نفر	۴,۰۰۰	۶,۰۰۰	۴,۸۵۰	۴,۸۵۰	۱۰۰	۱۰,۱۱	-	-

۳۳۰ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱۶	افزایش خانوارهای مستمری بگير از ۲۲۴۰۰۰۰ به ۲۸۳۰۲۰۸ خانوار	خانوار	۲,۶۲۳,۷۶۸	۲,۹۸۷,۰۷۸	۳,۲۱۴,۶۲۲	۳,۱۸۵,۰۰۰	۹۹.۰۸	۱۰.۱۸	-	-
۱۷	افزایش حمایت از سالمندان از ۲۶۵۷۰۷۰ به ۴۱۸۰۰۰۰ نفر	نفر	۲,۶۵۷,۰۷۰	۳,۳۶۰,۴۱۴	۳,۶۱۳,۳۵۱	۳,۵۶۰,۴۱۴	۹۸.۵۳	۱۵.۷۶	-	-
۱۸	افزایش کودکان تحت پوشش تغذیه از ۲۰۴۹۶۵ به ۳۳۰۰۹۸ نفر	نفر	۲۰۴,۹۶۵	۲۷۰,۰۰۰	۲۷۲,۸۰۱	۳۴۷,۹۱۰	۱۲۷.۵۳	۳۰.۲۸	-	-
۱۹	غربالگری شنوایی از ۹۶۶۰۰۰ به ۱۵۴۵۰۰۰ نفر	نفر	۹۶۶,۰۰۰	۱,۱۸۷,۵۲۵	۱,۳۷۸,۰۰۰	۱,۳۶۰,۰۰۰	۱۰۶.۴۲	۱۸.۶۵	-	-
۲۰	اشتغال افراد تحت پوشش از ۶۵۰۰۰ به ۸۲۰۰۰ نفر	نفر	۶۵,۰۰۰	۷۱,۰۰۰	۷۴,۰۰۰	۲۳۷,۳۲۶	۳۲۰.۷۱	۹۱.۰۸	-	-
۲۱	افزایش خرید خدمت از بخش غیردولتی از ۹۰۰۰۰ به ۲۳۰۰۰۰ نفر	نفر	۱۱۰,۰۰۰	۱۵۳,۰۰۰	۱۷۰,۰۰۰	۱۸۷,۷۶۰	۱۱۰.۴۵	۳۰.۶۵	-	-
۲۲	ایجاد اشتغال در مناطق محروم	شغل	۲۰۰	۳۰۰	۴۰۰	۲,۵۰۰	۶۲۵	۲۵۳.۵۵	-	-

مأخذ: سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد امام خمینی (ره)

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

در بخش حمایتی و توانمندسازی از ردیفهای مصوب قانون بودجه سال ۱۳۹۷ دستگاههای حمایتی از محل منابع عمومی و متفرقه و سرمایه‌ای اعتباری معادل ۸۱۰۳۹ میلیارد ریال پیش‌بینی شد که از اعتبار فوق مبلغ معادل ۶۷۱۳۵ میلیارد ریال به دستگاههای حمایتی تخصیص داده شده است و همچنین مبلغ ۴۵۰۰۰ میلیارد ریال از محل منابع هدفمندسازی یارانه‌ها برای پرداخت مستمری مددجویان تحت پوشش (موضوع ماده ۷۹ قانون برنامه ششم

توسعه) هزینه شده است که ماهانه توسط سازمان هدفمندی یارانه‌ها به دستگاه‌های حمایتی ابلاغ و تخصیص یافت.

همچنین اعتبارات در نظر گرفته‌شده برای کمیته امداد امام خمینی (ره) در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ بدون احتساب ردیف‌های متفرقه معادل (۴۷,۶۳۶ میلیارد ریال) است که نسبت به بودجه سال ۱۳۹۶ حدود ۱۰ درصد رشد داشته است و اعتبار در نظر گرفته‌شده در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ سازمان بهزیستی کشور معادل ۲۵,۵۵۷ میلیارد ریال بدون احتساب ردیف‌های متفرقه به سازمان بهزیستی کشور اختصاص یافته شده است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۶، ۲۱ درصد رشد داشته است.

همچنین در سازمان بهزیستی کشور، برنامه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی با حدود ۱۲۱ درصد رشد روبرو شده است و برنامه ارائه خدمات درمانی، باز توانی و کاهش آسیب معتادان نیز با رشد ۱۱۵ درصدی روبرو شد که با توجه به روند رو به رشد آسیب‌های اجتماعی و تأکیدات رهبر معظم انقلاب نسبت به این موضوع، توجه دولت به این امر را نشان می‌دهد.

یکی از اقدامات نهادهای حمایتی در سال ۱۳۹۷ در حوزه معیشت افزایش پرداخت مستمری به خانوارهای تحت پوشش دستگاه‌های حمایتی بود که معادل (۲۰٪) حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار (موضوع ماده ۷۹ قانون برنامه ششم توسعه کشور)، به‌صورت ماهانه توسط سازمان هدفمندی یارانه‌ها به دستگاه‌های حمایتی ابلاغ و تخصیص یافت.

همچنین در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کشور نیز در ردیف‌های بودجه‌ای دستگاه‌های مذکور برای پرداخت مستمری مددجویان تحت پوشش اعتباری معادل ۱۶۷۲ میلیارد تومان برای پوشش ۲,۱۵۸,۴۶۴ خانوار لحاظ شده است به عبارت دیگر، در مجموع در سال ۱۳۹۷ میانگین ماهانه پرداختی به مددجویان تحت پوشش از محل اعتبارات سازمان هدفمندی یارانه‌ها و اعتبار دستگاه‌های حمایتی، ۲۴۷ هزار تومان شد که نسبت به سال ۱۳۹۶ با رشدی معادل ۱۳ درصد روبرو بوده است.

۳۳۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	کل
۱	۱۹۰۲۰۰۵۰۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی مددجویان بهزیستی	۱,۱۱۸,۹۴۴	-	۱,۱۱۸,۹۴۴	۱,۰۴۰,۹۴۱	-	۱,۰۴۰,۹۴۱	۹۳	-	۹۳
۲	۱۹۰۲۰۰۶۰۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی مددجویان تحت پوشش	۳,۱۵۵,۰۰۰	-	۳,۱۵۵,۰۰۰	۲,۵۶۵,۱۲۳	-	۲,۵۶۵,۱۲۳	۸۱.۳	-	۸۱.۳
۳	۱۹۰۲۰۲۲۰۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه کارکنان شاغل در مراکز غیردولتی روزانه و شبانه‌روزی	۱۱۲,۴۰۰	-	۱۱۲,۴۰۰	۹۳,۴۷۰	-	۹۳,۴۷۰	۸۳.۲	-	۸۳.۲
۴	۱۹۰۳۰۰۱۰۰۰	برنامه ارائه خدمات اجتماعی و فرهنگی به مددجویان تحت پوشش	۳,۸۶۹,۷۰۰	-	۳,۸۶۹,۷۰۰	۲,۸۳۲,۵۶۸	-	۲,۸۳۲,۵۶۸	۷۳.۲	-	۷۳.۲
۵	۱۹۰۳۰۰۶۰۰۰	برنامه تامین مسکن مددجویان تحت پوشش	۴,۳۹۷,۰۰۰	-	۴,۳۹۷,۰۰۰	۳,۵۴۳,۳۹۰	-	۳,۵۴۳,۳۹۰	۸۲.۵	-	۸۲.۵
۶	۱۹۰۳۰۰۷۰۰۰	برنامه تامین کمک معیشت مددجویان تحت پوشش	۲۵,۱۳۹,۰۰۰	-	۲۵,۱۳۹,۰۰۰	۲۱,۶۵۵,۲۶۴	-	۲۱,۶۵۵,۲۶۴	۸۶.۱	-	۸۶.۱
۷	۱۹۰۳۰۱۶۰۰۰	برنامه حمایت از سالمندان	۷۰,۷۲۰,۰۰۰	-	۷۰,۷۲۰,۰۰۰	۶۵۰,۶۹۸۷	-	۶۵۰,۶۹۸۷	۹۲.۰	-	۹۲.۰
۸	۱۹۰۳۰۱۸۰۰۰	برنامه حمایت از کودکان و نوجوانان	۵,۹۸۵,۵۰۰	۱۷,۰۰۰	۶,۰۰۲,۵۰۰	۴,۷۴۴,۱۰۶	۱۲,۷۵۰	۴,۷۵۶,۸۵۶	۷۹.۳	۷۵	۷۹.۲
۹	۱۹۰۳۰۱۹۰۰۰	برنامه حمایت از خانواده زنان سرپرست خانوار	۴,۱۵۷,۵۰۰	۱۷,۵۰۱	۴,۱۷۵,۰۰۱	۳,۱۰۶,۰۱۰	۵,۰۰۰	۳,۱۱۱,۰۱۰	۷۴.۷	۲۸.۶	۷۴.۵

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاهم: امور حمایتی و... □ ۳۳۳

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	کل
۱۰	۱۹۰۳۰۲۸۰۰۰	برنامه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی	۶۴۹,۴۳۶	-	۶۴۹,۴۳۶	۴۴۷,۸۳۷	-	۴۴۷,۸۳۷	۶۹۰	-	۶۹۰
۱۱	۱۹۰۳۰۲۹۰۰۰	برنامه پیشگیری از معلولیت‌ها	۹۲۵,۰۰۰	-	۹۲۵,۰۰۰	۵۷۰,۷۰۷	-	۵۷۰,۷۰۷	۶۱,۷	-	۶۱,۷
۱۲	۱۹۰۳۰۳۱۰۰۰	برنامه حمایت از آسیب دیدگان اجتماعی	۱,۷۸۰,۰۰۰	-	۱,۷۸۰,۰۰۰	۱,۴۰۰,۱۳۰	-	۱,۴۰۰,۱۳۰	۷۸,۷	-	۷۸,۷
۱۳	۱۹۰۳۰۳۴۰۰۰	برنامه حمایت از اشتغال مددجویان تحت پوشش	۵,۱۲۷,۲۸۰	-	۵,۱۲۷,۲۸۰	۴,۰۹۴,۸۲۸	-	۴,۰۹۴,۸۲۸	۷۹,۹	-	۷۹,۹
۱۴	۱۹۰۴۰۰۲۰۰۰	برنامه ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به مددجویان تحت پوشش	۱,۵۶۱,۷۲۰	-	۱,۵۶۱,۷۲۰	۱,۱۶۸,۷۸۵	-	۱,۱۶۸,۷۸۵	۷۴,۸	-	۷۴,۸
۱۵	۱۹۰۴۰۰۳۰۰۰	برنامه ارائه خدمات توانبخشی به نیازمندان	۱۰,۵۳۹,۰۲۰	۴۳,۰۰۰	۱۰,۵۸۲,۰۲۰	۹,۰۲۶,۹۰۷	۱۸,۰۰۰	۹,۰۴۴,۹۰۷	۸۵,۷	۴۱,۹	۸۵,۵
۱۶	۱۹۰۴۰۰۵۰۰۰	برنامه ارائه خدمات درمان، باز توانی و کاهش آسیب مبتلانی	۱,۱۴۲,۰۰۰	-	۱,۱۴۲,۰۰۰	۱,۱۸۷,۵۲۴	-	۱,۱۸۷,۵۲۴	۱۰۴,۰	-	۱۰۴,۰
۱۷	۱۹۰۵۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۵۵۰۰	-	۵۵۰۰	۳,۳۹۵	-	۳,۳۹۵	۶۱,۷	-	۶۱,۷
۱۸	جمع	-	۷۶,۶۳۷,۰۰۰	۷۷,۵۰۱	۷۶,۷۱۴,۵۰۱	۶۳,۹۸۸,۶۷۲	۲۵,۷۵۰	۶۴,۰۲۴,۴۲۲	-	-	-

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع
۱	سایر	۱۹۰۳۰۱۹۰۰۰	برنامه حمایت از خانواده و زنان سرپرست خانوار	سازمان بهزیستی کشور	۴,۱۵۷,۵۰۰	۱۷,۵۰۱	۴,۱۷۵,۰۰۱	۳,۱۰۶,۰۱۰	۵,۰۰۰	۳,۱۱۱,۰۱۰
۲	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۹۰۳۰۲۹۰۰۰	پیشگیری از معلولیت‌ها	سازمان بهزیستی کشور	۱۲,۱۵۰	-	۱۲,۱۵۰	-	-	-
۳	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۹۰۳۰۳۴۰۰۰	حمایت از اشتغال مددجویان تحت پوشش	سازمان بهزیستی کشور	۴۸,۶۰۰	-	۴۸,۶۰۰	-	-	-
۴	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۹۰۴۰۰۳۰۰۰	برنامه ارائه خدمات توانبخشی به نیازمندان	سازمان بهزیستی کشور	۸۸,۸۳۰	-	۸۸,۸۳۰	-	-	-
۵	جمع	-	-	-	۴,۳۰۷,۰۸۰	۱۷,۵۰۱	۴,۳۲۴,۵۸۱	۳,۱۰۶,۰۱۰	۵,۰۰۰	۳,۱۱۱,۰۱۰

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- اجرای قوانین مربوط به بخش حمایتی و توانمندسازی
- رشد منابع تخصیص‌یافته در بخش حمایتی و توانمندسازی
- اختصاص اعتبارات سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها به بخش حمایتی و توانمندسازی
- وجود قوانین و مقررات حمایتی (اعم از قانون حمایت از زنان سرپرست خانوار و قانون حمایت از معلولان کشور و ...)
- توجه ویژه دولت به کاهش فقر
- وجود بانک جامع اطلاعات ایرانیان
- برخورداری از انباشت قابل توجه تجارب مفید در سازمان‌های فعال حوزه حمایتی
- تأکید بر رویکرد پیشگیرانه و توانمندساز و اجتماع‌محور در سیاست‌های حمایتی طی چند سال اخیر
- داشتن نیروی انسانی متخصص در مراکز غیردولتی همکار با بخش حمایتی و توانمندسازی
- وجود ظرفیت جذب منابع مالی همچون زکات، وقف، هبه و ... و کمک‌های خیرین ایرانی خارج از کشور و مجامع بین‌المللی
- وجود ظرفیت‌های خدمات‌رسانی با استفاده از فناوری‌های نوین ارتباطی

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- عدم تخصیص کافی به بخش حمایتی در سال ۱۳۹۷
- نوسانات اقتصادی و تأثیر آن بر گروه‌های هدف
- مشکل امنیت شغلی کارکنان مراکز غیردولتی همکار با بخش حمایتی و توانمندسازی
- کامل نبودن استانداردها در نظام پایش و ارزشیابی ارائه خدمات
- نگاه اقتصادی به خدمات بخش اجتماعی
- متناسب نبودن ساختار و منابع و نیروهای تخصصی و غیرتخصصی با مأموریت‌ها و وظایف سازمانی
- ناکارآمدی برخی قوانین حوزه حمایتی و توانمندسازی (عدم بررسی دقیق منابع، ظرفیت‌ها، محدودیت‌های موجود و ...) و عدم اجرای کامل قوانین و مقررات مرتبط با حمایت‌های اجتماعی
- ضعف در برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت بر اجرای سیاست‌های توانمندسازی و کاهش محرومیت

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

مهم‌ترین رویکرد اصلی حوزه حمایتی و توانمندسازی، افزایش قدرت معیشت گروه‌های آسیب‌پذیر و توانمندسازی آنها در طول اجرای سال اول برنامه ششم توسعه بوده است، بر این مبنا و به‌منظور اجرایی کردن ماده (۷۹) قانون برنامه ششم توسعه، افزایش مستمری ماهانه پرداختی به خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور در نظر قرار گرفت که معادل (۲۰٪) حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار (موضوع ماده ۷۹ قانون برنامه ششم توسعه کشور)، به‌صورت ماهانه توسط سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها به دستگاه‌های حمایتی ابلاغ و تخصیص یافت.

همچنین در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کشور نیز در ردیف‌های بودجه‌ای دستگاه‌های مذکور برای پرداخت مستمری مددجویان تحت پوشش، اعتباری معادل ۱۶,۰۸۰,۰۰۰ میلیون ریال برای به ۲,۱۱۲,۰۹۴ خانوار لحاظ شده بود.

در راستای توانمندسازی جمعیت تحت پوشش توجه به امر اشتغال به‌عنوان یکی از اولویت‌های مهم مورد توجه قرار گرفت. در اجرای این امر از طریق پرداخت وام و پرداخت بخشی از سود و کارمزد تسهیلات اعطایی برای ۲۳۷۳۲۶ نفر مددجو فرصت شغلی ایجاد گردید.

پرداخت سهم کارفرمایی ۴۹۱۰۰۰ نفر از جمعیت تحت پوشش نهادهای حمایتی به منظور کمک به حفظ اشتغال و پایدارسازی درآمد خانوارها، ایجاد ۵۷۶۳۰ دستگاه مسکن برای نیازمندان و حمایت از ۴۸۵۰ نفر کودک کار و ۶۹۴۶ کودک خیابانی از مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده در راستای تحقق اهداف برنامه ششم توسعه در حوزه حمایتی و توانمندسازی بوده است.

در راستای سیاست‌های کاهش تصدی‌های دولت و مشارکت مردم در فعالیت‌های بخش حمایتی و توانمندسازی گسترش مراکز نگهداری در بخش غیردولتی باعث کاهش هزینه خدمات و نیز ارائه خدمات باکیفیت بالا و همچنین ارائه خدمات بیشتر به نیازمندان قابل نگهداری در مراکز غیردولتی شده است.

به منظور افزایش کمیت و کیفیت خدمات ارائه‌شده به جمعیت تحت پوشش خدمات حمایتی و نیازمندان، توجه موارد زیر ضروری است:

- افزایش کارآمدی و تخصیص هدفمند منابع یارانه‌ها برای اقشار آسیب‌پذیر
- پیگیری آثار برنامه‌های اقتصادی و اجتماعی بر وضعیت درآمدی و معیشتی دهک‌های پایین درآمدی
- تقویت برنامه‌های ویژه اشتغال، توانمندسازی، جلب مشارکت‌های مردمی، آموزش مهارت‌های شغلی به دهک‌های پایین درآمدی
- پیشگیری از بروز آسیب‌های اجتماعی و معلولیت‌ها از طریق افزایش آگاهی‌های عمومی و آموزش
- تقویت مراکز غیردولتی ارائه خدمات
- گسترش خدمات بیمه‌های اجتماعی برای گروه‌های آسیب‌پذیر شامل خدمات توانبخشی به معلولان و افراد آسیب‌دیده، معتادان و خدمات مشاوره و روان‌شناختی

۴-۴- پیشنهادها

- گسترش پوشش حمایت‌های بیمه‌ای برای معتادان
- اصلاح و بازبینی دستورالعمل‌ها، قوانین و مقررات
- تقویت نیروهای انسانی تخصصی و تجهیزات مورد نیاز
- حمایت از ابتکارات و طرح‌های توانمندسازی معلولین و سالمندان در شهرها و مناطق حاشیه شهرها
- پیگیری حقوق قانونی در خصوص تصویب بیمه مشاوره و خدمات روانشناختی

فصل پنجاه و یکم

بیمه‌های اجتماعی

مقدمه

صندوق‌های بازنشستگی از اصلی‌ترین بازیگران حوزه تأمین اجتماعی کشور به شمار رفته و دارای آثار حائز اهمیت اقتصادی و اجتماعی می‌باشند. آنچه به یک نگرانی مهم واصلی برای خطمشی‌گذاران در حوزه تأمین اجتماعی تبدیل شده وضعیت نگران‌کننده صندوق‌های بازنشستگی است به‌طوری‌که شاخص‌های مربوط به پایداری و کفایت در اغلب صندوق‌های بیمه‌ای کشور از مرز هشدار گذشته است. این نگرانی از منظر مدیریت کلان کشور که مسئولیت تأمین کسری منابع مالی آنها را به عهده گرفته قابل طرح بوده و تبدیل به یکی از بحران‌های اصلی کشور در کنار بحران‌هایی مانند آب و محیط‌زیست گردیده است.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

با توجه به اهمیت بیمه اجتماعی و تأکید بر ارتقاء کیفی و کمی آن در بندهای ۴۰، ۴۱ و ۴۲ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه ابلاغی مقام معظم رهبری به شرح ذیل احکامی در قانون برنامه ششم لحاظ گردیده است تا با تحقق آن بتوان برخی از شاخص‌های مهم این حوزه از جمله ضریب پوشش بیمه‌های اجتماعی را ارتقا بخشید. استقرار نظام جامع، یکپارچه، شفاف، کارآمد و چندلایه تأمین اجتماعی کشور، ارتقای کیفیت و اصلاح ساختار بیمه‌های تأمین اجتماعی پایه برای آحاد مردم و ارتقای شاخص‌های عدالت اجتماعی از موارد مذکور در ابلاغیه سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله ششم توسعه می‌باشد که مبنای تنظیم احکام بخش بیمه‌های اجتماعی قرار گرفته است. در این راستا کاهش وابستگی صندوق‌ها به منابع عمومی، ساماندهی دارایی صندوق‌ها به منظور تعادل منابع و مصارف صندوق‌ها سرلوحه شورای رفاه و تأمین اجتماعی قرار گرفت و احکام متعددی تدوین شد که در نهایت بخشی از این احکام حذف و مابقی آن تصویب شد. از عمده احکام تصویب شده در این خصوص پرداخت بدهی‌های قطعی و حسابرسی شده دولت به سازمان تأمین اجتماعی، به میزان ۵۰ درصد تا پایان برنامه ششم توسعه، تدوین نظام

تأمین اجتماعی چندلایه، تعیین تکلیف وضعیت صندوق بازنشستگی فولاد، ایجاد پایگاه اطلاعات خانوار برای ایجاد زیرساخت‌های لازم جهت انجام آزمون وسع خانوارها با کمترین خطا به منظور بهره‌مندی از یارانه‌های حمایتی دولت، ایجاد صندوق‌های بازنشستگی غیردولتی در لایه بیمه‌های مکمل، همسان‌سازی حقوق بازنشستگان سنوات مختلف و انجام بیمه زنان خانه‌دار بوده است که تعدادی از این احکام از جمله ایجاد پایگاه اطلاعات آزمون خانوار، همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و تدوین نظام جامع تأمین اجتماعی چندلایه اجرا شده و آثار مثبتی در ساماندهی تخصیص یارانه‌های حمایتی به اقشار هدف از جمله زنان سرپرست خانوار و رفع تبعیض بین حقوق بازنشستگان سنوات مختلف داشته است. هر چند مواردی از قبیل بند (ب) ماده (۵۷) قانون احکام دائمی توسعه موضوع بازنشستگی پیش از موعد مشترکین صندوق بیمه کشاورزان، روستائیان و عشایر برخلاف اصل تعادل منابع و مصارف صندوق مذکور تصویب شده و بار مالی سنگینی را به این صندوق تحمیل نموده است. انتظار می‌رود با توجه به زیرساخت‌های انجام شده، اجرای احکام قانون برنامه ششم و قانون احکام دائمی در سنوات آتی سرعت گرفته و آثار و پیامدهای آن نمایان شود.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / الف / تبصره ۱	اجرای مراتب فوق بر اساس نیازمندیابی فعال، غربالگری اجتماعی و آزمون وسع و متناسب با نیازهای اقشار و گروه‌های هدف انجام می‌پذیرد به نحوی که منجر به اثربخشی بیشتر اجرای هدفمندی یارانه‌ها شده و منابع مزبور به سمت خانوارهای نیازمند واجد شرایط هدایت و به‌منظور کاهش و رفع انواع مختلف فقر از قبیل فقر غذایی، معیشتی، بیمه‌ای، آموزشی و مسکن به کار گرفته می‌شود	وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی	پس از استقرار پایگاه اطلاعات اقتصادی خانوار در حال حاضر تمامی خدمات و کمک‌های رفاهی به اقشار جامعه از طریق این پایگاه صورت می‌پذیرد. بررسی اولیه صورت گرفته حاکی از آن است که درصد قابل‌توجهی از خانوارهای با دهک درآمدی بالا اقدام به ثبت‌نام در بیمه همگانی رایگان نموده‌اند. محدودیت منابع دولت در دوران کنونی از یک سو	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۳۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			و در قالب اعطای یارانه‌های نقدی، کالایی، بیمه‌ای (درمان، بازنشستگی و بیکاری) مسکن اجتماعی و حمایتی و نظایر آن هزینه می‌شود.		همچنین لزوم تخصیص بهینه منابع برای بسط عدالت اجتماعی با ارائه خدمات به دهک‌های پایین درآمدی و از سوی دیگر آزمون وسع را برای افراد و خانوارهایی را که از خدمات یارانه‌ای استفاده می‌کنند، الزامی می‌کند، اقدامات انجام‌شده برای ۳۰ میلیون نفر: -استحقاق سنجی اولیه افراد تحت پوشش سازمان بیمه سلامت -برگزاری جلسات کارشناسی برای تعریف فرایند استحقاق سنجی خانوارهای تحت پوشش بیمه سلامت - پیگیری جلسات کمیته تخصصی کمیسیون اجتماعی دولت برای ابلاغ آیین‌نامه اجرایی - ارائه خدمات شناسنامه اقتصادی و اجتماعی برای ۳ میلیون خانوار- ارزیابی اولیه وسع خانوارهای تحت پوشش نهادهای حمایتی بر اساس اطلاعات دارایی و بانکی افراد و خانوارها- پیگیری آیین‌نامه تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ برای الزام دستگاه‌های حمایتی جهت اصلاح فرایند ارائه خدمات -پیگیری راهاندازی وب‌سرویس تبادل اطلاعات شناسنامه‌ای		

۳۴۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۴	دولت موظف است مشاغل آتش نشانی و پرتوکاری اشعه را جزء مشاغل سخت و زیان آور محسوب کند. در طول اجرای قانون برنامه قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب ۱۳۶۸/۱/۲۰ معتبر تلقی می گردد.	-	در ادامه روند اجرایی کار در خصوص الحاق مشاغل عملیاتی آتش نشانی با برگزاری جلسات متعدد کارشناسی با حضور نمایندگان سازمان تأمین اجتماعی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و نمایندگان کارگر و کارفرما (شرکای اجتماعی) نهایتاً در یکصد و چهل و نهمین جلسه شورای عالی حفاظت فنی در مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۳۰ مشاغل عملیاتی آتش نشانی به عنوان گروه ب به مشاغل سخت و زیان آور اضافه گردید و موضوع طی نامه شماره ۲۱۹۹۵۶ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۶ به ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان ها ابلاغ گردید.	-	-
۳	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۵۷ / الف / تبصره ۲	به منظور هماهنگی و نظارت بر حسن اجرای قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی و تقویت نظام چندلایه تأمین اجتماعی با رعایت یکپارچگی، انسجام ساختاری، همسویی و هماهنگی بین این لایه ها مشتمل بر خدمات حمایتی و توانمندسازی فقرا و محرومان و سایر گروه های هدف و کاهش آسیب های اجتماعی، بیمه های اجتماعی پایه شامل مستمری های پایه و بیمه های مکمل	-	در راستای اجرای بند مذکور شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی فعال شده و در سال ۱۳۹۷، دو موضوع اساسی ضوابط سرمایه گذاری و نحوه واگذاری های شرکت های سرمایه گذاری و اصلاح اساسنامه صندوق های بیمه گر در دستور کار شورا قرار گرفته که هنوز تصمیمات شورای مذکور به مرحله اجرا نرسیده است. آیین نامه تحول،	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۴۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			بازنشستگی و هماهنگی و نظارت بر عملکرد دستگاه‌های ذی‌ربط، تصویب شاخص‌های اجرایی برای تحقق اهداف، وضع آیین‌نامه و اسناد توسعه و ترتیبات شوراهای تخصصی و راهبردی برای حوزه‌های مذکور، تصمیمات شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی با تصویب وزاری عضو شورای مذکور و تأیید رئیس‌جمهور و ابلاغ وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، لازم الاجراء است.		تشکیل و اداره جلسات شورای عالی و توابع آن تهیه‌شده و به‌منظور استفاده از ظرفیت‌های شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی و نقش بی‌بدیل آن در همسویی و هماهنگی و تقویت نظام چندلایه تأمین اجتماعی مکاتبات مکرر با ریاست محترم جمهوری انجام‌شده است.		
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۱	دولت مکلف است در اجرای بند (۴۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم، نسبت به تدوین برنامه، برقراری، استقرار و روزآمدسازی نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی چندلایه مشتمل بر حوزه امدادی، حمایتی و بیمه‌های اجتماعی به‌جز سلامت با رعایت سطح‌بندی خدمات در سطوح پایه، مازاد و مکمل بر اساس غربالگری اجتماعی و آزمون وسع و نیازمندی‌های فعال و مبتنی بر سطح دستمزد و درآمد افراد و خانواده اقدام و پس از طی مراحل قانونی مطابق بودجه سنواتی به اجرا درآورد و به‌منظور ساماندهی منابع و مصارف مربوط به یارانه‌های اجتماعی، رفع هم‌پوشانی‌ها، دسترسی عادلانه به خدمات، اجرای این نظام از طریق ایجاد پایگاه اطلاعات، سامانه و پنجره واحد خدمات رفاه و تأمین اجتماعی و مبتنی بر	-	پیش‌نویس آئین‌نامه مربوط به استقرار نظام تأمین اجتماعی چندلایه پس از تهیه و تدوین طی مراحل قانونی به تصویب کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک رسید و در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۶ کمیسیون مذکور مطرح و جهت اعلام نظر در خصوص ضرورت اخذ مجوز قانونی به معاونت حقوقی رئیس‌جمهور و همچنین جهت بررسی راهکارهای تأمین بار مالی به سازمان برنامه و بودجه کشور ارجاع شده است.	-	-

۳۴۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			شکل‌گیری پرونده الکترونیک رفاه و تأمین اجتماعی با تبعیت از پرونده الکترونیک سلامت ایرانیان موضوع ماده (۸۴) این قانون برای تمامی آحاد جامعه صورت می‌پذیرد و کلیه سازمان‌ها، صندوق‌ها، نهادها و دستگاه‌های اجرایی فعال در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی که به هر نحوی از انحاء از بودجه دولتی و عمومی استفاده می‌کنند و یا از دولت مجوز فعالیت دریافت می‌نمایند مکلفند طبق ضوابط قانونی از این نظام تبعیت کنند.				
۵	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / الف	به‌منظور بسط و گسترش هرچه بیشتر عدالت اجتماعی در جامعه، کاهش فقر و نابرابری، تحقق اقتصاد مقاومتی و عدالت بنیان کردن توسعه اقتصادی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است نسبت به رصد شاخص‌های رفاه و تأمین اجتماعی و تقویم و اثر سنجی برنامه‌ها و اقدامات اقتصادی بر وضعیت و کیفیت زندگی اقشار و گروه‌های هدف اقدام و نسبت به تهیه و تدوین و اجرای (بسته‌های سیاستی) زیر متناسب با فرآیندهای رشد، توسعه و پیشرفت مبادرت کند	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	به‌منظور رصد شاخص‌های رفاه اجتماعی علاوه بر بررسی فقر در بازه زمانی ۸۴-۹۶، مهمترین شاخص‌ها موردبررسی قرار گرفت متعاقب آن و بر اساس عملکرد شاخص‌ها در سال ۹۷ اقدامات ذیل نیز صورت گرفته است: ۱- تشکیل پایگاه رفاه ایرانیان- ۲- تدوین شاخص‌های دهک بندی افراد- ۳- به روزرسانی شاخص‌ها ۴- رتبه‌بندی داده‌ها: داده‌های موجود در این پایگاه را می‌توان به این صورت دسته‌بندی کرد: داده‌های پایه: شامل اطلاعات هویتی، جغرافیایی و... داده‌های رفاهی: با توجه به ساختار موجود حوزه	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۴۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					رفاه، داده‌های رفاهی به دو بخش داده‌های رفاهی و بیمه‌ای تقسیم‌بندی می‌شوند: داده‌های حمایتی: داده‌هایی هستند که توسط سازمان‌های حمایتی مانند کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و سازمان‌های خیریه خصوصی جمع‌آوری می‌شوند. داده‌های بیمه‌ای: این داده‌ها در سازمان‌ها و صندوق‌های عمده بیمه‌ای مانند سازمان‌های تأمین اجتماعی، بازنشستگی کشوری، بیمه سلامت و بیمه روستاییان و عشایر وجود دارند. به صورت بالقوه، امکان پیوستن بیش از ده سازمان بیمه‌ای خرد مانند صداوسیما، بانک‌ها، شهرداری تهران و ... وجود دارد. داده‌های اقتصادی در دو گروه دسته‌بندی می‌شوند: داده‌های نشانگر ثروت: مانند املاک و مستغلات، خودرو و ... داده‌های نشانگر درآمد: حقوق و دستمزد، حق بیمه، سود بنگاه، مالیات و ...		
۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۳۰	دولت مکلف است بررسی‌های لازم جهت برقراری عدالت در نظام پرداخت، رفع تبعیض و متناسب‌سازی دریافت‌ها و	-	جلسات، هماهنگی‌ها و جلب نظرات و آرای ذینفعان و نمایندگان کارگر و کارفرما در اسفندماه ۹۷ برگزار و با	-	-

۳۴۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			برخورداری از امکانات شغالین، بازنشستگان و مستمری بگیران کشوری و لشکری سنوات مختلف را انجام دهد.		در نظر گرفتن میزان تورم در سال ۱۳۹۷، نهایتاً افزایش ۱۸ درصدی حقوق بازنشستگان صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح را برای سال ۱۳۹۸ به دنبال داشته است. ضمن آنکه همسان سازی و متناسب سازی حقوق نیز با افزایش امتیازات جـداول ۱۰۹ و ۱۱۰ قانون مدیریت خدمات کشوری و در سقف اعتبارات مصوب صورت گرفته است.		
۷	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳	به منظور فراهم نمودن شرایط رقابتی و افزایش کارآمدی بیمه های بازنشستگی و جلوگیری از ایجاد هرگونه انحصار یا امتیاز ویژه برای صندوق های بازنشستگی اعم از خصوصی، تعاونی یا دولتی اجازه داده می شود صندوق های بازنشستگی غیردولتی با تضمین پوشش تعهدات آتی بیمه شدگان بازنشسته بر اساس آیین نامه ای که به پیشنهاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیأت وزیران می رسد، ایجاد گردد. تبصره: فعالیت این گونه صندوق ها در لایه بیمه های مکمل و در قالب نظام تأمین اجتماعی چندلایه است.	کلیه صندوق های بیمه و بازنشستگی	به منظور تدوین پیش نویس مربوطه کارگروهی تشکیل گردید. کارگروه مربوطه متشکل از نمایندگان هر یک از سازمان ها و صندوق های بیمه ای، هیأت امنا سازمان تأمین اجتماعی، جمعی از اساتید دانشگاهی و فعالین اقتصادی در بخش خصوصی هست. پیش نویس آیین نامه موصوف توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری ذینفعان و صاحب نظران حوزه رفاه و تأمین اجتماعی و تأیید امور سلامت و رفاه اجتماعی آن سازمان تدوین و جهت سیر مراحل تصویب، طی نامه ای به	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و.../ فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۴۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					شماره ۲۴۲۰۴۹ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۴ به سازمان برنامه‌وبودجه کشور ارسال گردیده است.		
۸	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵	به‌منظور برقراری بیمه تکمیلی بازنشستگی، صندوق‌های بیمه اجتماعی مجازند نسبت به افتتاح حساب‌های انفرادی شخصی جهت بیمه‌شدگان با مشارکت فرد بیمه‌شده اقدام نمایند.	صندوق‌های بازنشستگی	بر اساس ماده (۵) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، هریک از صندوق‌های بیمه اجتماعی مجاز به افتتاح حساب‌های انفرادی شخصی جهت بیمه‌شدگان خود شده‌اند این مهم در لایه بیمه اجتماعی تکمیلی انجام خواهد شد. در صورت تصویب پیش‌نویس آیین‌نامه تشکیل صندوق‌های مکمل بازنشستگی غیردولتی با تضمین پوشش تعهدات آتی بیمه‌شدگان بازنشسته، طبق مفاد آیین‌نامه مذکور هریک از صندوق‌های بازنشستگی می‌بایست نسبت به افتتاح حساب انفرادی جهت بیمه‌شدگان خود اقدام تا بتوانند خدمات بیمه مکمل بازنشستگی را به ایشان ارائه نمایند؛ بنابراین به نظر می‌رسد این موضوع نیاز به تدوین آیین‌نامه و به تبع آن تصویب در هیات امنای و یا هر مرجع دیگری ندارد و در صورت تصویب آیین‌نامه ماده (۳) موضوع اجرایی می‌گردد.	-	-

۳۴۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۹	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۶ / الف	کارکنان تحت پوشش صندوق‌های بازنشستگی می‌توانند در صورت انتقال به سایر دستگاه‌ها یا بازرخیدی، اخراج، استعفا و استفاده از مرخصی بدون حقوق، بدون محدودیت زمان کماکان مشمول صندوق بازنشستگی خود باشند. در این صورت حق بیمه سهم بیمه‌شده و کارفرما به‌استثنای افراد منتقل‌شده به عهده بیمه‌شده است.	صندوق‌های بازنشستگی	از آنجا که این موضوع دارای سابقه اجرایی در برنامه‌های توسعه کشور می‌باشد صندوق بازنشستگی کشوری اقدام به صدور و ابلاغ دستورالعمل مربوطه نمود. در این خصوص صندوق بازنشستگی کشوری (بخشنامه شماره ۳۷۵۲/ص/۲۱۰ مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۶) را تهیه و به وزارتخانه‌ها، شرکت‌های دولتی، شهرداری‌ها و سایر دستگاه‌های اجرایی مشترک ابلاغ نمود. موضوع مربوطه در بند ۵ دستورالعمل اداری شماره ۵۰۱۰/۹۶/۷۶۲ مورخ ۱۳۹۶/۳/۱۷ سازمان تأمین اجتماعی درج و جهت اجرا به کلیه واحدهای اجرایی ابلاغ گردیده است. در این خصوص می‌بایست اطلاع‌رسانی برای متقاضیان انتقال کسور که وضعیت آنان منطبق با مفاد قانون یادشده می‌باشد در بدو امر و قبل از اخذ درخواست انتقال کسور توسط مسئولین و متصدیان مربوطه رعایت گردد. به‌هرحال افرادی که طبق مفاد سایر قوانین ازجمله ماده قانونی مذکور صندوق بیمه قبلی خود را حفظ کنند می‌توانند از شمول مقررات مربوط به نقل و انتقال حق بیمه مستثنی باشند. قرارداد	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۴۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					ادامه اشتراک در صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد بامنظور کردن کلیه شرایط و ضوابط قرارداد برای مشترکین این صندوق که قصد ادامه پرداخت حق بیمه خود را دارند، منعقد می‌گردد و در خصوص وضعیت درمانی این افراد در زمان اشتغال که به عهده شرکت متبوع می‌باشد، در صورت پرداخت سرانه درمان از خدمات درمانی این صندوق بهره مند می‌گردند.		
۱۰	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۶ / ب	دولت موظف است هرساله اعتبار لازم موضوع تبصره (۲) ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ را در ردیف جداگانه‌ای در قانون بودجه سالانه پیش‌بینی کند.	سازمان تأمین اجتماعی	پیشنهادها لازم جهت درج در لایحه بودجه تهیه و طی نامه شماره ۱۶۳۲۵۱ مورخ ۱۳۹۷/۸/۲۰ ارسال گردید	طولانی شدن روند بررسی و تصویب لایحه در دولت	پیشنهادهای لازم تهیه و ارسال گردید لیکن روند بررسی و تصویب آن در دولت طولانی شد و در نهایت بودجه درج نشد.
۱۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۶ / پ	از زمان لازم الاجراء شدن این قانون در صورتی که دریافتی ایثارگران و فرزندان شهدا مشمول صندوق تأمین اجتماعی و بازنشستگی دیگری گردد، در صورت پرداخت کسور سهم بیمه‌شده و دولت و کارفرما مربوط به حق بیمه صندوق تأمین اجتماعی توسط این افراد و با تحقق شرایط بازنشستگی آنها در هر صندوق، بازنشستگی در هر صندوق	صندوق‌های بیمه‌ای	این حکم قانونی از سال ۹۶ اجرا می‌شود.	-	-

۳۴۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			به طور مستقل انجام گیرد و از مستمری بازنشستگی هر دو صندوق بهره مند می شوند.				
۱۲	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۵۷ / الف / ۴	بسته سیاستی (بیمه های اجتماعی) مبتنی بر ایجاد زمینه جلب مشارکت بیشتر ذی نفعان در تأمین مالی خدمات اجتماعی از طریق افزایش ضریب نفوذ بیمه های اجتماعی درمانی و بازنشستگی در کشور	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	باهدف افزایش ضریب نفوذ بیمه های اجتماعی آئین نامه بیمه اجتماعی فراگیر تدوین و به دولت محترم ارسال گردید به علت عدم تأمین بار مالی لایحه مذکور مسکوت ماند. مجدداً پیش نویس بسته سیاستی فراگیر با انجام اصلاحاتی به ویژه در زمینه تأمین بار مالی تهیه شده است که در دست اقدام برای طرح در شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی می باشد.	-	-
۱۳	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۵۷ / ب	دولت مکلف است کلیه بیمه شدگان تحت پوشش صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر را که به سن هفتادسالگی رسیده اند، در صورت تقاضای آنان و داشتن سابقه پرداخت حق بیمه به مدت ده سال به صندوق مذکور بازنشسته نموده و متناسب با سنوات حق بیمه پرداختی، مستمری به آنان پرداخت نماید.	صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان روستائیان و عشایر	اجرای این قانون از خردادماه سال ۱۳۹۶ آغاز شده و تا پایان سال ۱۳۹۷، بیش از ۴۴,۸۵۵ حکم بازنشستگی صادر شده است. در حال حاضر صندوق روستائیان در حال اجرای این ماده قانونی است اما تصویب و اجرای آن با اصول محاسبات بیمه ای مغایر بوده و باعث کاهش چشمگیر نسبت پشتیبانی و افزایش مصارف صندوق گردیده است	-	-
۱۴	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۵۷ / ب / تبصره ۱	از تاریخ لازم الاجراء شدن این بند تا پنج سال، هرسال یک سال از سقف سن بازنشستگی کم خواهد شد و یک سال به سنوات بیمه پردازی افزوده می گردد.	صندوق بیمه اجتماعی روستائیان و عشایر	توسط صندوق بیمه اجتماعی روستائیان و عشایر اقدام گردیده است.	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۴۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱۵	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / ب / ۳ تبصره	بار مالی ناشی از اجرای این بند از محل بند (ب) ماده (۷) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ و ماده (۲۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸/۲/۲۵ و اصلاحات بعدی آن تأمین می‌شود.	صندوق بیمه اجتماعی روستائیان و عشایر	با توجه به تبصره ۳، دولت مکلف به تأمین بار مالی ناشی از اجرای این قانون از محل قانون هدفمندی یارانه‌ها گردیده که علی‌رغم مکاتبات صورت گرفته تاکنون اعتباری پیش‌بینی نشده است. حسب نامه شماره ۱۵۲۹۳۹ مورخ ۱۳۹۷/۴/۲ سازمان برنامه و بودجه مقرر گردید بار مالی این موضوع در صورت عدم دریافت نقدی به‌عنوان بدهی دولت به صندوق احتساب گردد. دولت از بابت بازنشستگی پیش از موعد برای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ برابر با ۲.۳۷۰.۳۲۵ میلیون ریال می‌باشد.	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش‌بینی شده	-
۱۶	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۷۱	کلیه تصویب‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و همچنین تصمیمات و مصوبات هیئت‌های امناء و مراجع و مقامات اجرائی و دستگاه‌های اجرائی به استثنای احکام قضائی که متضمن بار مالی برای صندوق‌های بازنشستگی یا دستگاه‌های اجرائی و دولت می‌باشد در صورتی قابل اجرا است که بار مالی ناشی از آن قبلاً محاسبه و در قوانین بودجه کل کشور و یا بودجه سالانه دستگاه یا صندوق ذی‌ربط تأمین شده باشد و ایجاد و تحمیل هرگونه بار مالی مازاد بر ارقام مندرج در	تمامی دستگاه‌های اجرایی	مفاد این بند در وزارتخانه صدرصد رعایت شده است و هیچگونه تعهد زائد بر اعتباری ایجاد نشده است.	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			قوانین بودجه سنواتی یا صندوق ذی ربط ممنوع می باشد در غیر این صورت عمل مراجع مذکور در حکم تعهد زائد بر اعتبار است و مشمول پرداخت از سوی دستگاه یا صندوق های مربوطه نیست. دستگاه ها و صندوق های مربوط مجاز به اجرای احکام مقامات اجرائی و مراجع قوه مجریه که بار مالی آن تامین نشده است، نیستند. اجرای احکام یادشده فقط در حدود منابع مذکور ممکن است. درهرحال تحمیل کسری بودجه به دولت و دستگاه های اجرائی و صندوق ها غیرقابل پذیرش می باشد. مسؤولیت اجرای احکام این ماده بر عهده رؤسای دستگاه ها و صندوق ها و مدیران و مقامات مربوط است.				
۱۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷ / ث	دولت به گونه ای برنامه ریزی نماید که تا پایان سال آخر اجرای قانون برنامه، بودجه سازمان ها و صندوق های بیمه گر اجتماعی مستقل شده و از محل بودجه عمومی اعتباری به آنها پرداخت نگردد.	صندوق های بیمه ای و سازمان برنامه و بودجه کشور	برای تحقق این بند قانونی نسبت به تدوین بسته اصلاحات سیستمی، ساختاری و پارامتریک اقدام گردید. مطالعات و بررسی های اولیه انجام شده است و بخشی از پیشنهاد های به ویژه درباره اصلاحات پارامتریک به دولت ارائه شده است. ضمناً مطالبات متعددی توسط سازمان تامین اجتماعی و سایر صندوق ها برای اخذ مطالبات خود از دولت انجام شده است. تحقق این مصوبه قانونی مستلزم برنامه ریزی بلندمدت و اصلاحات	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۵۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					اساسی در ساختار و سیستم مدیریتی و اداری و فعالیت‌های مالی صندوق‌های بیمه‌ای و اراده جمعی دولت می‌باشد		
۱۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۲ / الف	الف- دولت مکلف است در طول اجرای قانون برنامه در قالب بودجه سنواتی نسبت به تأدیه بدهی حسابرسی شده خود به سازمان تأمین اجتماعی از محل سهام قابل واگذاری دولت در قالب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن، املاک مازاد بر نیاز دستگاه‌های اجرائی، تأدیه نقدی در بودجه سنواتی، اوراق بهادار قانونی و امتیازات موردتوافق اقدام کند. این بند شامل دستگاه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری و قوای مقننه و قضائیه و نهادهای عمومی غیردولتی نمی‌شود.	سازمان تأمین اجتماعی	وصول مطالبات از دولت از طریق بند (و) تبصره (۵) قانون بودجه کشور: سال ۱۳۹۵: ۸۲۵۱۳ میلیارد ریال سال ۱۳۹۶: ۴۷۱۶ میلیارد ریال سال ۱۳۹۷: ۶۲۸۲۶ میلیارد ریال در خصوص وصول مطالبات از دولت از طریق بند (ن) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، علیرغم پیگیری‌های سازمان تأمین اجتماعی به نتیجه نرسید.	سایر	بند (ن) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور: در سال ۱۳۹۷ با توجه به ابهامات در قانون بودجه عملیاتی نگردید.
۱۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۲ / الف / تبصره	تبصره- در اجرای حکم این بند باید سالانه حداقل ده درصد (۱۰٪) بدهی دولت به سازمان تأمین اجتماعی تسویه گردد و هرگونه تعهد جدید برای سازمان تأمین اجتماعی باید در قانون بودجه همان سال پیش‌بینی و تأمین شود.	سازمان تأمین اجتماعی	وصول مطالبات از دولت از طریق بند (و) تبصره (۵) قانون بودجه کشور: سال ۱۳۹۵: ۸۲۵۱۳ میلیارد ریال سال ۱۳۹۶: ۴۷۱۶ میلیارد ریال سال ۱۳۹۷: ۶۲۸۲۶ میلیارد ریال در خصوص وصول مطالبات از دولت از طریق بند (ن) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، علیرغم پیگیری‌های سازمان تأمین اجتماعی به نتیجه نرسید.	سایر	بند (ن) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۹۷ کل کشور: در سال ۱۳۹۷ با توجه به ابهامات در قانون بودجه، عملیاتی نگردید.

۳۵۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۲ / ب	ب- سازمان تأمین اجتماعی موظف است مطابق قوانین مربوطه در طول اجرای قانون برنامه، حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران را متناسب‌سازی نماید.	سازمان تأمین اجتماعی	میزان حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران در سال ۱۳۹۸ به میزان ۵۳۶ درصد برای حقوق‌های تا سقف پانزده میلیون و یکصد و هشتاد و هزار و هشتصد و ده ریال و برای سایر سطوح به میزان ۱۳ درصد به علاوه مبلغ ثابت دو میلیون و ششصد و یازده هزار و چهارصد و هفتاد ریال افزایش و متناسب‌سازی شده است.	-	-
۲۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۲ / ب	بند (ب) ماده (۱۲) در طول اجرای قانون برنامه بر قانون راجع به تعیین حداکثر حقوق بازنشستگی و وظیفه کارکنان دولت و مشمولان صندوق تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۶۱/۳/۳۰ و قانون نظام هماهنگ حقوق بازنشستگی و وظیفه مصوب ۱۳۷۳/۶/۲۳ حاکم است.	-	اجرا می‌شود	-	-
۲۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۲ / پ	پ- مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد با کلیه وظایف، اختیارات، تعهدات و دارایی‌ها- ازجمله اموال منقول و غیرمنقول، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد و اوراق با حفظ هویت مستقل به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی انتقال می‌یابد.	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	بنا به مستندات موجود، صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتقل شده است. گزارش محاسبات اکچوئری تهیه و پیگیری‌های لازم جهت تأیید مفاد گزارش توسط سازمان حسابرسی انجام شده است. به منظور انتقال مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد با کلیه وظایف، اختیارات، تعهدات و دارایی‌ها	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و.../ فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۵۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					ازجمله اموال منقول و غیرمنقول، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد و اوراق با حفظ هویت مستقل به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، کارگروهی متشکل از معاونت‌های برنامه‌ریزی و نظارت بر امور شرکت‌ها، فنی و عملیات بیمه‌ای و مالی این صندوق باهدف تعیین سازوکار اجرایی موضوع فوق تشکیل شد. هدف اصلی این کارگروه، برنامه‌ریزی و انجام ارزیابی‌های دارای‌ها، اعم از اموال، سهام و موجودی صندوق بر مبنای ارزش بازار سهام و یا ارزش دفتری سهام به صندوق از طرف دولت بابت رد دیون می‌باشد.		
۲۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۲ / پ	حداکثر طی مدت سه سال، کلیه تعهدات حال و آتی صندوق- به میزانی که بر اساس مطالعات محاسبه بیمه‌ای برای تعیین ارزش فعلی تعهدات آتی (اکچوئری) که حداکثر ظرف مدت سه ماه به تأیید سازمان حسابرسی کشور می‌رسد و مورد تأیید سازمان قرار می‌گیرد- با منابع حاصل از واگذاری سهام، سهم الشرکه، اموال شرکت‌ها، امتیازات، حقوق بهره‌برداری از معادن و حقوق مالی دولت و سایر منابع حسب مورد از طریق سازمان خصوصی‌سازی و خزانه‌داری کل کشور	-	بنا به مستندات موجود، صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتقل شده است. - گزارش محاسبات اکچوئری تهیه و پیگیری‌های لازم جهت تأیید مفاد گزارش توسط سازمان حسابرسی انجام شده است به‌منظور انتقال موسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد با کلیه وظایف، اختیارات، تعهدات و دارایی‌ها ازجمله اموال منقول و	-	-

۳۵۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			پرداخت خواهد شد. میزان واگذاری‌ها هرساله در بودجه‌های سالانه پادار خواهد گردید.		غیرمنقول، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد و اوراق با حفظ هویت مستقل به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، کارگروهی متشکل از معاونت‌های برنامه‌ریزی و نظارت بر امور شرکت‌ها، فنی و عملیات بیمه‌ای و مالی این صندوق باهدف تعیین سازوکار اجرایی موضوع فوق تشکیل شد. هدف اصلی این کارگروه، برنامه‌ریزی و انجام ارزیابی داری‌ها، اعم از اموال، سهام و موجودی صندوق بر مبنای ارزش بازار سهام و یا ارزش دفتری سهام به صندوق از طرف دولت بابت رد دیون می‌باشد.		
۲۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۲۸ / ت	ت- دولت مکلف است سنوات ارفاقی را به عنوان سنوات خدمت قابل قبول تلقی و مطابق تبصره (۲) قانون بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت مصوب ۱۳۸۶/۶/۵ توسط سازمان تأمین اجتماعی به برقراری مستمری بازنشستگان مشمول و بر اساس میانگین دو سال آخر پرداخت حق بیمه سنوات ارفاقی از تاریخ بازنشستگی آنان اقدام کند. شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع تبصره (۳) قانون مذکور نیز با استفاده از منابع خود مشمول این حکم می‌باشند.	سازمان تأمین اجتماعی	بخشنامه ۶۵۳ مستمری‌ها با شماره ۱۰۰۰/۹۶/۱۷۵۴ مورخ ۱۳۹۶/۲/۲۴ از سوی سازمان تأمین اجتماعی صادر شده و از کلیه شعب سازمان تأمین اجتماعی خواسته شده اقداماتی را به شرح ذیل انجام دهند: ۱- طبق قانون دولت مکلف شده است توسط سازمان تأمین اجتماعی مستمری بازنشستگان را بر اساس میانگین دو سال آخر پرداخت حق بیمه سنوات ارفاقی پرداخت نماید، لذا دستگاه‌های اجرایی ذی ربط می‌بایست ضمن	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۵۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					احتساب سنوات مذکور به عنوان سنوات خدمت قابل قبول، افراد مشمول را به شعبه محل پرداخت حق بیمه معرفی نمایند. ۲- شعب برقرارکننده مستمری مطابق اسامی دریافت شده نسبت به تجدید محاسبه مستمری بر مبنای میانگین دستمزد ۲۴ ماه پرداخت حق بیمه ایام سنوات ارفاقی اقدام و هزینه سنوات ارفاقی و مابه‌التفاوت آن را تعیین و به صورت سیستمی به واحد درآمد اعلام و جهت پرداخت به دستگاه متقاضی ابلاغ نمایند. پس از وصول هزینه‌ها امکان صدور حکم تغییرات مستمری و پرداخت مابه‌التفاوت متعلقه از تاریخ برقراری مستمری مهیا خواهد بود.		
۲۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۲۸ / تبصره	تبصره- سهم صندوق‌های بازنشستگی بابت پرداخت حقوق بازنشستگی و نیز کسور بازنشستگی و یا حق بیمه سهم مستخدم و کارفرما نسبت به سنوات ارفاقی از محل اعتبارات سالانه دستگاه‌های اجرائی مشمول تأمین و به صندوق‌های مذکور پرداخت می‌شود.	سازمان تأمین اجتماعی	بخش نام ۶۵۳ مستمری‌ها با شماره ۱۰۰۰/۹۶/۱۷۵۴ مورخ ۱۳۹۶/۲/۲۴ از سوی سازمان تأمین اجتماعی صادر شده و از کلیه شعب سازمان تأمین اجتماعی خواسته شده اقداماتی را به شرح ذیل انجام دهند: ۱- طبق قانون دولت مکلف شده است توسط سازمان تأمین اجتماعی مستمری بازنشستگان را بر اساس میانگین دو سال آخر پرداخت حق	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					بیمه سنوات ارفاقی پرداخت نمایند، لذا دستگاه‌های اجرایی ذی ربط می بایست ضمن احتساب سنوات مذکور به عنوان سنوات خدمت قابل قبول، افراد مشمول را به شعبه محل پرداخت حق بیمه معرفی نمایند. ۲- شعب برقرارکننده مستمری مطابق اسامی دریافت شده نسبت به تجدید محاسبه مستمری بر مبنای میانگین دستمزد ۲۴ ماه پرداخت حق بیمه ایام سنوات ارفاقی اقدام و هزینه سنوات ارفاقی و مابه‌التفاوت آن را تعیین و به صورت سیستمی به واحد درآمد اعلام و جهت پرداخت به دستگاه متقاضی ابلاغ نمایند. پس از وصول هزینه‌ها امکان صدور حکم تغییرات مستمری و پرداخت مابه‌التفاوت متعلقه از تاریخ برقراری مستمری مهیا خواهد بود. سازمان تأمین اجتماعی: در اجرای بند (ت) ماده ۲۸ قانون مذکور بخشنامه ۵۳/۶ مستمری‌ها (موضوع: تجدید محاسبه مستمری مشمولین قانون بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت) به شماره ۱۰۰۰/۹۶/۱۷۵۴ مورخ ۱۳۹۶/۲/۲۴ صادر و به کلیه واحدهای		

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۵۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					اجرائی ارسال و نرم‌افزار مربوطه نیز طی نگارش تابستانه ۹۶ به‌منظور اجرای بخشنامه مزبور در اختیار واحدهای اجرایی قرار داده‌شده است.		
۲۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۱	برای ترغیب کارفرمایان و کارآفرینان بخش خصوصی و تعاونی به جذب نیروی کار جوان، چنانچه طی اجرای قانون برنامه نسبت به جذب فارغ‌التحصیلان دانشگاهی با مدرک حداقل کارشناسی به‌صورت کارورزی اقدام نمایند، از پرداخت سهم بیمه کارفرما برای مدت دو سال از تاریخ شروع به کار معاف می‌باشند.	-	۱- تهیه و تدوین دستورالعمل اجرایی طرح کارورزی دانش‌آموختگان ۲- پوشش بیمه‌ای کارورزان برای حوادث احتمالی در حین کسب مهارت ۳- طراحی و توسعه سامانه کارورزی دانش‌آموختگان توسط سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ۴- برگزاری نشست‌ها و همایش‌ها جهت معرفی و رفع مشکلات احتمالی اجرای طرح کارورزی دانش‌آموختگان کارورزی دانش‌آموختگان دانشگاهی: طرح کارورزی دانش‌آموختگان در راستای اجرای ماده ۷۱ قانون برنامه ششم توسعه، مصوبات ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و مصوبات شورای عالی اشتغال مبنی بر کاهش نرخ بیکاری جوانان دانش‌آموخته دانشگاهی از طریق تکمیل مهارت‌ها و جذب و به‌کارگیری جوانان دانش‌آموخته دانشگاهی در بخش تعاونی و خصوصی اقتصاد کشور، توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تدوین	سایر	عدم تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده ۷۱ قانون برنامه ششم توسعه در هیئت دولت در سال ۹۷ و عدم تکمیل زیرساخت‌های نرم‌افزاری برقراری معافیت بیمه کارفرمایان توسط سازمان تأمین اجتماعی

۳۵۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					گردیده است. هدف از اجرای طرح مذکور، افزایش قابلیت جذب و اشتغال پذیری دانش‌آموختگان دانشگاهی از طریق انتقال مهارت و تجربه در محیط کار برای ورود به بازار کار، ایجاد انگیزه کارآفرینی و کسب‌وکار در دانش‌آموختگان، فراهم ساختن زمینه انتقال دانش از دانش‌آموخته به کارگاه و کاهش هزینه به کارگماری نیروی کار برای کارفرما می‌باشد با استفاده از نتایج اجرای آزمایشی طرح در سال ۱۳۹۵ و بررسی‌های به عمل آمده دستورالعمل طرح کارورزی دانش‌آموختگان با رویکرد رفع نقایص و بالادست کاهش هزینه‌های سهم دولت تهیه و تدوین گردید که در هفتاد و پنجمین جلسه شورای عالی اشتغال به تصویب رسیده است. در سال ۱۳۹۷ برای آموزش عملی ۱۰۰۰۰ فارغ‌التحصیل دانشگاهی از طریق طرح کارورزی دانش‌آموختگان برنامه‌ریزی به عمل آمده و تا پایان اسفند ۱۳۹۷ تعداد ۲۴۰۰۵ نفر دانش‌آموخته دانشگاهی موفق به انعقاد قرارداد کارورزی شده و برای تعداد ۱۳۷۶۸ واحد متقاضی آموزش مجوز		

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۵۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					کارروزی صادر شده است. عملکرد اجرای طرح کارروزی دانش‌آموختگان تا پایان سال ۱۳۹۷ در کل کشور: سهمیه پیش‌بینی شده استان‌ها ۱۰۰۰۰۰ نفر، تعداد ثبت‌نام‌شدگان به‌عنوان متقاضی کارروزی ۳۹۷۶۰۶ نفر، تعداد ثبت‌نام‌شدگان متقاضی کارروزی واجد شرایط ۱۰۹۱۰۳ نفر، تعداد ثبت‌نام‌شدگان به‌عنوان متقاضی واحد پذیرنده ۳۰۴۵۶ نفر، تعداد مجوزهای صادره توسط فنی و حرفه‌ای ۱۳۷۶۸ واحد متقاضی، تعداد قراردادهای منعقد شده با کارروزان ۱۱۵۷۲ کارورز.		
۲۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷۱ / تبصره	آیین‌نامه اجرائی این ماده شامل شیوه معرفی، زمینه‌های کاری اولویت‌دار و نحوه تأمین هزینه به پیشنهاد سازمان، سازمان اداری و استخدامی کشور و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی طبق بودجه سنواتی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	با توجه به اینکه آیین‌نامه اجرایی این ماده در خردادماه سال ۱۳۹۸ مصوب شده و همچنین دستورالعمل اجرایی دوره کارروزی فارغ‌التحصیلان دانشگاهی طرح کارروزی نیز مورخ ۱۳۹۸/۴/۱۲ به استان‌ها جهت اجرا ابلاغ شده است، لذا گزارش عملکرد این ماده برای سال ۹۸ می‌باشد	سایر	عدم تصویب آیین‌نامه در سال ۱۳۹۷
۲۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۱ / تبصره	آیین‌نامه‌های اجرائی مربوط به برقراری استقرار و روزآمدسازی نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی چندلایه به‌جز سلامت متناسب با شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور و هم‌راستا با قانون برنامه ششم در چهارچوب قوانین مربوطه با پیشنهاد	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان برنامه و بودجه کشور	پیش‌نویس آیین‌نامه تأمین اجتماعی چندلایه توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان برنامه و بودجه تدوین و پس از تصویب در کمیسیون اصلی امور اجتماعی و دولت الکترونیک جهت تأمین	-	-

۳۶۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			مشترک وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.		بار مالی به سازمان برنامه و بودجه کشور منعکس گردیده است.		
۲۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۲	برقراری مستمری بازنشستگان برای کلیه بیمه‌شدگان صندوق‌های بازنشستگی (اعم از کشوری، لشکری، تأمین اجتماعی و سایر صندوق‌های بازنشستگی دستگاه‌ها، نهادها و بانک‌ها) بر مبنای میانگین دو سال آخر دریافتی که دارای کسور بازنشستگی می‌باشد.	صندوق‌های بازنشستگی	به‌منظور اجرای ماده ۸۲ قانون پنج ساله برنامه ششم، بخشنامه شماره ۶۰/۱ مستمری‌ها طی شماره ۱۰۰۰/۹۶/۴۱۴۱ مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۵ (موضوع: نحوه محاسبه مستمری بیمه‌شدگان در اجرای ماده ۸۲ قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران) صادر و به کلیه واحدهای اجرایی ابلاغ شده است صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد: -مستمری کلیه بازنشستگان این صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد به استناد مفاد آیین نامه استخدامی مورد عمل بر مبنای میانگین حقوق و مزایای مستمر ۲ سال آخر خدمت با اعمال ضریب ریالی محاسبه می‌گردد و از زمان ابلاغ این ماده قانونی سایر دستورالعمل‌های اجرایی متوقف گردید. در این راستا مکاتباتی با کلیه صندوق‌های بازنشستگی انجام گرفته است که اکثر صندوق‌ها از جمله صندوق صداوسیما، بانک‌ها، وکلا، روستائیان و... قانون مذکور را اجرا می‌نمایند. لکن برخی	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	برخی صندوق‌های بازنشستگی اختصاصی فرمول خاص خود را در محاسبه مستمری دارند که مانع از تحقق کامل این بند شده است که مکاتباتی با آنها انجام شده تا در این زمینه مطابق قانون مربوطه عمل نمایند.

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۶۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					صندوق‌ها مانند آینده‌ساز تمام شماری را در فرمول خود دارند که این موضوع نیز از طریق معاونت حقوقی ریاست جمهوری و نیز خود صندوق در دست اقدام بوده و مکاتباتی با آنها صورت گرفته است.		
۳۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۲ / تبصره	راندگان وسائط نقلیه سنگین بین شهری، راهداری و راهسازی که حداقل بیست و پنج سال سابقه پرداخت حق بیمه دارند می‌توانند متناسب با دریافت حقوق و متناسب با روزهای پرداخت حق بیمه و پنجاه و پنج سال سن، بازنشسته شوند.	سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، سازمان تأمین اجتماعی، سازمان برنامه و بودجه کشور	آئین‌نامه مربوطه تهیه شده و در کمیسیون دولت در دست بررسی می‌باشد.	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش‌بینی شده	به دلیل بار مالی، نیاز به تدوین آئین‌نامه بود که آئین‌نامه مذکور با همکاری سازمان تأمین اجتماعی و سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای تدوین شد و در انتظار سیر مراحل قانونی جهت تأیید آئین‌نامه می‌باشد.
۳۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۳ / ب	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است در راستای سیاست‌های تحکیم خانواده ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون بررسی و طرح لازم برای ایجاد بیمه اجتماعی زنان خانه‌دار حداقل دارای سه فرزند را فراهم و جهت تصمیم‌گیری قانونی ارائه نماید.	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سازمان برنامه و بودجه کشور	پیشنهاد این وزارتخانه ایجاد پوشش بیمه‌ای برای این گروه از زنان از طریق بیمه اجتماعی فراگیر می‌باشد که پیش‌نویس آئین‌نامه بیمه اجتماعی فراگیر نیز تهیه شده و به دلیل بار مالی مسکوت مانده است.	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش‌بینی شده	آئین‌نامه تهیه شده و بار مالی آن برای دولت محاسبه شد لکن به دلیل عدم تخصیص اعتبار مسکوت مانده است.

مأخذ: سازمان بهزیستی کشور و مرکز آمار ایران

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

۱. ضریب پوشش بیمه‌های اجتماعی

ضریب پوشش بیمه‌های اجتماعی کل کشور؛ بیانگر سهم تعداد افراد تحت پوشش سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه‌ای کشور از جمعیت کل کشور می‌باشد. این شاخص از تقسیم مجموع بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران و افراد تبعی آنها به تعداد جمعیت کل کشور به دست می‌آید و نشان‌دهنده کارایی سازمان‌های بیمه‌گر در ایجاد چتر حمایتی بیمه اجتماعی در کشور می‌باشد.

ضریب پوشش جمعیتی در سال ۱۳۹۶ حدود ۷۲ درصد بود که برای سال منتهی به ۱۳۹۷ نیز همان ۷۳ درصد بوده است. بخش عمده پوشش بیمه‌ای در کشور به سه صندوق اصلی یعنی سازمان تأمین اجتماعی، صندوق بازنشستگی کشوری و صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر اختصاص دارد. میانگین کشوری این شاخص برای سه صندوق مذکور در پایان سال ۱۳۹۷ برابر با ۶۵ درصد می‌باشد و مفهوم آن این است که ۶۵ درصد جمعیت کل کشور تحت پوشش سه صندوق بیمه‌ای اصلی کشور قرار گرفته‌اند. سهم هرکدام از سه صندوق، سازمان تأمین اجتماعی، صندوق بازنشستگی کشوری و صندوق کشاورزان، روستائیان و عشایر به ترتیب ۵۴ درصد، ۷ درصد و ۴ درصد بوده است و از ۸ درصد باقیمانده، ۶ درصد به صندوق بازنشستگی نیروهای مسلح و ۲ درصد به سایر صندوق‌های اختصاصی، اختصاص دارد. بنابراین ضریب پوشش بیمه‌ای کل کشور در سال ۱۳۹۷ نسبت به پایان سال ۱۳۹۶ افزایشی نداشته است.

هرچند از نظر پوشش نظام مستمری، ایران در مقایسه با سایر کشورهای منطقه وضعیت مناسب‌تری دارد اما نکته کلیدی و چالش اساسی این است که نظام مستمری مشارکتی روی جمعیت مزد و حقوق‌بگیر تمرکز دارد؛ به نحوی که قادر به تحت پوشش قرار دادن گروه‌های خود اشتغال بخصوص مشاغل غیررسمی نیست.

با عنایت به اینکه مبنای پوشش بیمه‌های اجتماعی وضعیت شغلی افراد است، گروه غیر مزد و حقوق‌بگیر (کارفرمایان، کارکنان مستقل و کارکنان فامیلی بدون مزد) مشمول بیمه اجباری (اختیاری و سایر) و گروه مزد و حقوق‌بگیران (شامل مزد و حقوق‌بگیران بخش عمومی و خصوصی) مشمول بیمه اجباری می‌باشند.

شایان ذکر است که حدود ۳۰ درصد بیمه‌پردازان با کمک حمایتی دولت تحت پوشش بیمه اجتماعی قرار گرفتند، به بیان دیگر بخشی از پوشش بیمه‌ای به‌صورت مصنوعی و حمایتی محقق شده است. پوشش بیمه‌ای گروه‌های حمایتی مانند روستاییان، قالیبافان، رانندگان، خدام مساجد، باربران و ... از مشاغل غیر مزد و حقوق‌بگیر و معافیت بیمه‌ای بیست‌درصدی سهم کارفرمایی ۳۸ موضوع فعالیت شغلی با موضوع قانون معافیت بیمه‌ای سهم کارفرمایی تا ۵ نفر کارکن از جمله این پوشش‌های حمایتی است.

این حمایت‌ها در پرداخت بخشی از حق بیمه خود سبب تحمیل بار مالی سنگین به بودجه عمومی دولت و کسری بودجه و عدم تعادل نقدی بین مصارف و منابع صندوق‌ها بخصوص سازمان تأمین اجتماعی شده است.

چالش عمده دیگر در زمینه پوشش بیمه‌های اجتماعی، پوشش روستائیان و جمعیت غیر ساکن در کشور است. بر اساس آخرین اطلاعات موجود در سال ۱۳۹۷، صندوق روستائیان حدود یک‌میلیون و ۳۰ هزار خانوار را تحت پوشش بیمه اجتماعی قرار داده است. این در حالی است که بر اساس گزارش‌های مرکز آمار کشور، تعداد خانوار روستایی و یا غیر ساکن در کشور بالغ بر ۶ میلیون خانوار می‌باشد. اگر از این تعداد، مزد و حقوق‌بگیران روستایی را که تحت پوشش سایر صندوق‌ها قرار می‌گیرند، کم کنیم جامعه هدف صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر به دست می‌آید که بالغ بر ۴ میلیون خانوار خواهد بود و به‌طور خلاصه می‌توان گفت: ضریب نفوذ بیمه‌ای این صندوق در میان جمعیت هدف خود حدود ۲۵ درصد می‌باشد (جمعیت تحت پوشش تقسیم بر جمعیت جامعه هدف) و ۷۵ درصد جمعیت روستایی و غیر ساکن (حدود ۳ میلیون خانوار) تاکنون تحت پوشش قرار نگرفته‌اند.

۲. متوسط مستمری دریافتی به متوسط هزینه خانوار

صندوق‌های بازنشستگی در مقابل نوسانات اقتصاد کلان بسیار حساس هستند. تحولات اقتصادی در سال‌های اخیر و به‌ویژه تأثیر تورم بر کاهش قدرت خرید مستمری‌بگیران همواره این نگرانی را برای دولت و مستمری‌بگیران به دنبال داشته است که حقوق دریافتی آنها کفاف هزینه‌های زندگیشان را ندهد. متوسط نسبت مستمری به هزینه خانوار یکی از شاخص‌های مهم بیمه‌ای برای ارزیابی سطح کفایت مستمری‌های بازنشستگی است. این شاخص که از تقسیم

متوسط مستمری مستمری‌بگیران بر متوسط هزینه یک خانوار به دست می‌آید، نشانگر این است که میزان حقوق دریافتی یک مستمری‌بگیر چند درصد از هزینه‌های زندگی او را پاسخ می‌دهد. با توجه به اینکه اکثریت مستمری‌بگیران صندوق‌های بیمه‌ای فعال در کشور را خانوارهای شهری تشکیل می‌دهند، برای محاسبه این شاخص هزینه خانوار شهری که همه‌ساله توسط مرکز آمار کشور اعلام می‌شود در نظر گرفته شده است. از طرف دیگر برای محاسبه متوسط مستمری مستمری‌بگیران میانگین وزنی متوسط مستمری بازنشستگان، متوسط مستمری از کار افتادگان و متوسط مستمری بازماندگان برای دو صندوق بزرگ کشور (سازمان تأمین اجتماعی و صندوق بازنشستگی کشوری) ملاک عمل قرار گرفته است.^۱

منطبق بر نتایج طرح آمارگیری درآمد و هزینه خانوار، متوسط هزینه ماهانه هر خانوار شهری در سال ۱۳۹۷ برابر ۳۲,۷۶۸,۹۱۶ ریال برآورد شده است. جدول ذیل میزان متوسط مستمری مستمری‌بگیران صندوق تأمین اجتماعی به تفکیک بازنشستگان، از کارافتادگان و بازماندگان، مستمری‌بگیران صندوق بازنشستگی کشوری و همچنین میانگین این نسبت برای مستمری‌بگیران دو صندوق را در سال اخیر نشان می‌دهد.

جدول ۲- میزان متوسط مستمری مستمری‌بگیران صندوق تأمین اجتماعی به تفکیک بازنشستگان، از کارافتادگان و بازماندگان، مستمری‌بگیران صندوق بازنشستگی کشوری

سال			
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	بازنشسته‌ها
۰.۵۱	۰.۵۳	۰.۵۲	متوسط مستمری مستمری‌بگیران سازمان تأمین اجتماعی به هزینه خانوار
۰.۳۱	۰.۳۲	۰.۳۲	از کارافتاده‌ها
۰.۳۶	۰.۳۷	۰.۳۵	پرونده فوتی (خانواده بازمانده)
۰.۶۷	۰.۶۷	۰.۶۳	متوسط مستمری مستمری‌بگیران صندوق بازنشستگی کشوری به هزینه خانوار شهری
۶۰.۵۲	۰.۵۳	۰.۵۲	متوسط مستمری مستمری‌بگیران دو صندوق به هزینه خانوار شهری

بنابراین با توجه به داده‌های جدول فوق مقدار عددی این شاخص برای بازنشستگان، از کارافتادگان و بازماندگان سازمان تأمین اجتماعی به ترتیب برابر با ۵۱ درصد، ۳۱ درصد و ۳۷ درصد بوده است. این نسبت برای حقوق‌بگیران صندوق بازنشستگی کشوری حدود ۶۷ درصد بوده است. (این اعداد در سال ۱۳۹۶ برای سازمان تأمین اجتماعی به ترتیب برابر با ۵۳ درصد،

۱- اطلاعات موثقی از سایر صندوق‌های بیمه‌ای در دسترس نبوده است

۳۲ درصد و ۳۷ درصد و برای حقوق‌بگیران صندوق بازنشستگی کشوری همان ۶۷ درصد بوده است). میانگین وزنی این شاخص برای کلیه مستمری‌بگیران دو صندوق در سال ۱۳۹۶ نزدیک ۵۳.۱ درصد بود که به ۵۲.۶ درصد رسیده است. علاوه بر افزایش سالانه حقوق بازنشستگان، با اجرای طرح همسان‌سازی، حقوق مستمری‌بگیران مشمول افزایشی دیگر هم شده است لیکن سطح معیشت بازنشسته‌ها در سال ۹۷ نسبت به سال ۹۶ تفاوت چندانی نداشته است و متوسط مستمری‌بگیران به هزینه خانوار تقریباً معادل سال ۹۶ می‌باشد.

۳. متوسط نسبت مصارف به منابع کلیه صندوق‌ها

نسبت مصارف به منابع بخش بیمه‌ای:

به‌منظور برآورده شدن تعهدات قانونی در قبال مستمری‌بگیران باید منابع کافی و متناسب با هزینه تعهدات وجود داشته باشد. شاخص نسبت مصارف به منابع بخش بیمه‌ای درواقع به این موضوع می‌پردازد و وضعیت پایداری سازمان را از نقطه‌نظر مالی بیان می‌کند. این شاخص بیان‌کننده این واقعیت است که چه بخشی از منابع صرف برآورده کردن هزینه‌های مربوط به تعهدات بلندمدت و کوتاه‌مدت بیمه‌ای می‌شود.

قبل از هر چیز باید به این نکته توجه داشت تحقق برآوردهای انجام‌شده برای سایر سال‌های برنامه که روند کاهشی را برای این شاخص پیش‌بینی کرده‌اند، دور از انتظار است. توضیح اینکه، حتی اگر چنانچه پیشنهادها و برنامه‌های این وزارت، نظیر اصلاحات ساختاری و پارامتریک موردنظر مثل افزایش سن و سابقه برای بازنشستگی و ... و رعایت ملاحظات اصول بیمه‌ای در افزایش مستمری و ... اجرا شود انتظار کاهش این شاخص دور از ذهن کارشناسی است و هدف‌گذاری بایستی در جهت کنترل روند افزایشی این نسبت باشد.

جدول ۳- روند نسبت مصارف به منابع در سه صندوق اصلی کشور از سال ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷

سال	جمع منابع (میلیارد ریال)	جمع مصارف (میلیارد ریال)	نسبت مصارف به منابع سه صندوق اصلی کشور
۱۳۹۴	۹۴۷۰۱۳۷۱۸	۷۳۶۸۷۰۱۱۵	۷۸
۱۳۹۵	۱۰۰۸۲۰۲۶۷۳	۸۹۰۶۴۸۴۸۱	۸۸
۱۳۹۶	۱۱۳۹۴۳۸۰۹۵	۱۰۶۴۵۹۰۷۷۶	۹۳
۱۳۹۷	۸۹۹۶۸۱۹۰۳	۱۲۱۲۶۹۲۳۶۰	۱۳۵

عدد واقعی این شاخص برای سال ۱۳۹۶ برابر با ۹۳ درصد بوده است و برای سال ۱۳۹۷ با ۴۲ درصد افزایش به ۱۳۷ درصد رسیده است. شایان ذکر است که این نسب حاصل میانگین وزنی نسبت مصارف به منابع سه صندوق بیمه‌ای اصلی کشور (سازمان تأمین اجتماعی، صندوق بازنشستگی کشوری و صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر) می‌باشد.

چالش‌های مربوط به تعهدات و مصارف:

- افزایش‌های سالانه حقوق و مستمری‌ها: صندوق‌های بیمه اجتماعی متعهدند که حقوق و مستمری بازنشستگان خود را هر سال متناسب با نرخ رسمی تورم افزایش دهند. از سوی دیگر، قوانین حکم می‌کند که دستمزد شاغلان نیز هر سال معادل نرخ تورم افزایش یابد تا ضمن حفظ قدرت خرید بیمه‌شدگان، آثار تورم بر هزینه‌های بازنشستگی از طریق رشد حق بیمه‌ها جبران شود. اما در عمل، به دلیل افزایش‌های بی‌رویه و ناگهانی در مستمری‌ها، عملاً نرخ رشد دستمزدها کمتر از رشد مستمری‌ها بوده و در نتیجه کفه هزینه‌ها نسبت به منابع سنگین‌تر می‌شود.

- رشد بی‌رویه هزینه‌های درمان: در سال‌های گذشته، عملاً بازار خدمات پزشکی قابل کنترل نبوده و ارائه‌کنندگان خدمات تشخیصی و درمانی به روش‌های مختلف با القای تقاضا به بیماران، تجویزهای غیرضروری، خدمات تشخیصی اضافی، جراحی‌های غیر لازم و ...، هزینه‌های بیمه درمان را افزایش داده‌اند که بخش عمده آن به صندوق‌های بیمه تحمیل شده است. درحالی‌که رشد قانونی تعرفه‌ها نیز معمولاً بیش از نرخ رسمی تورم بوده است.

- نرخ بالای حوادث شغلی و سوانح جاده‌ای: در کشور ما نرخ وقوع حوادث ناشی از کار به‌خصوص در بخش ساختمان و سوانح جاده‌ای بسیار بالاست که هر سال منجر به وقوع چندین هزار فوت، معلولیت و مصدومیت می‌شود. آثار مستقیم هزینه‌های ناشی از این رویدادها از قبیل هزینه‌های سنگین جراحی‌ها، خدمات تشخیصی و مراقبتی و همچنین مستمری‌های ازکارافتادگی و بازماندگان به صندوق‌های بیمه اجتماعی تحمیل می‌شود بدون آنکه مسببان این حوادث مسئولیتی در قبال جبران هزینه‌های ایجادشده و یا الزامی به کنترل و کاهش آنها داشته باشند.

چالش‌های مربوط به منابع:

- تعهدات قانونی دولت: در شرایطی که دولت با محدودیت شدید منابع مواجه است، به دلیل

تصویب قوانین حمایتی و معافیت‌های بیمه‌ای در سال‌های اخیر، بدهی‌های معوقه دولت به صندوق‌های بیمه اجتماعی به‌طور تصاعدی در حال افزایش بوده و پیش‌بینی می‌شود که طی سال‌های آینده به سطحی «غیرقابل‌وصول» برسد. مگر آنکه در اولین فرصت، قوانین تعهدآور اصلاح شوند و جلوی رشد این بدهی‌ها گرفته شود.

- کمبود نقدینگی: مشکلات اقتصادی کارفرمایان و کمبود اعتبار دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دولتی موجب می‌شود که حق بیمه‌ها به‌موقع پرداخت نشود و صندوق‌ها همواره با مطالبات معوقه مواجه باشند. کمبود نقدینگی صندوق‌ها - در شرایط سربه‌سری منابع و مصارف و کاهش شدید ذخایر - امکان پرداخت هزینه‌های جاری و ایفای به‌موقع تعهدات صندوق‌ها را در قبال اعضای صندوق و همچنین ارائه‌کنندگان خدمات پزشکی به‌شدت کاهش می‌دهد.

- بخشودگی جرائم: جرائم قانونی تضمین‌های قانونی پرداخت به‌موقع حق بیمه‌ها هستند. اما با توجه به اینکه هرچند سال یک‌بار قوانینی برای بخشودگی کلیه جرائم قبلی تصویب می‌شود، به کارفرمایان بدحساب اطمینان داده‌شده که عملاً جریمه نخواهند شد و به‌طور غیرمستقیم کارفرمایان خوش‌حساب را نیز تشویق به عدم پرداخت به‌موقع حق بیمه‌ها می‌کند.

۴. وضعیت شاخص نسبت منابع به مصارف در طول قانون برنامه ششم توسعه:

تأمین اجتماعی: عدد واقعی که برای سال ۱۳۹۶ محقق شد ۷۵ درصد بود که با ۲۳ درصد افزایش به ۹۸ درصد در ۶ ماه اول سال ۱۳۹۷ رسیده است دلایل تداوم روند افزایشی این نسبت را می‌توان موارد زیر عنوان کرد:

-انجام ندادن اصلاحات پارامتریک بیمه‌ای پیشنهادی نظیر افزایش سن و سابقه

-افزایش حقوق بازنشسته‌ها

-کاهش ورودی صندوق و در پی آن کاهش منابع درآمدی حاصل از حق بیمه

-بدهی دولت به سازمان تأمین اجتماعی

-تحمیل قوانینی که دارای بار مالی برای سازمان می‌باشد

-افزایش خروجی‌های صندوق (بازنشسته‌ها)

در سال ۱۳۹۶ که اولین سال اجرای قانون برنامه ششم توسعه می‌باشد نسبت منابع به مصارف

در سازمان تأمین اجتماعی ۷۵ درصد می‌باشد. این به این معنی می‌باشد که منابع درآمدی سازمان تأمین اجتماعی که شامل درآمدهای حاصل از دریافت حق بیمه، حق بیمه انتقالی از سایر، کمک‌های بلاعوض و مازاد درآمد بر هزینه می‌باشد در حدود ۷۵ درصد مصارف صندوق (حقوق و سایر مزایای بازنشستگی، هزینه‌های درمان، حق بیمه انتقالی به سایر طرح‌ها، هزینه‌های اداره طرح) را پوشش می‌دهد.

سال	منابع صندوق تأمین اجتماعی (میلیارد ریال)	مصارف صندوق تأمین اجتماعی (میلیارد ریال)	نسبت مصارف به منابع (درصد)
۱۳۹۴	۸۱۶,۹۸۳,۸۰۱	۵۱۸,۱۵۹,۴۹۰	۶۳
۱۳۹۵	۸۶۵,۷۵۷,۷۵۴	۶۲۵۸۰۹۸۷۸	۷۲
۱۳۹۶	۹۸۵,۹۶۴,۷۱۹	۷۳۵۷۸۰۵۵۹	۷۵
۱۳۹۷	۷۴۸,۹۰۱,۰۴۷	۸۲۷۷۲۶۷۸۴	۱۱۰

صندوق بازنشستگی کشوری:

این نسبت در صندوق بازنشستگی کشوری برای سال ۱۳۹۷ حدود ۲۹۵ درصد می‌باشد و نشان‌دهنده آن است که منابع صندوق مذکور تکاپوی مصارف آن را نمی‌دهد و مصارف آن نزدیک ۳ برابر منابع آن می‌باشد و این کمبود از محل بودجه عمومی دولت تأمین می‌گردد. همانطور که در جدول ذیل قابل‌مشاهده است این نسبت روند افزایش داشته و از ۱۸۸ درصد در سال ۱۳۹۴ به ۲۹۵ درصد در سال ۱۳۹۷ رسیده است و هر سال بار مالی آن برای بودجه کشور بیشتر و بیشتر می‌شود.

صندوق بازنشستگی کشوری (میلیارد ریال)			
سال	مصارف	منابع	نسبت مصارف به منابع (درصد)
۱۳۹۴	۲۱۷۵۴۹	۱۱۵۹۰۹	۱۸۸
۱۳۹۵	۲۶۳۱۵۸	۱۲۸۰۹۹	۲۰۵
۱۳۹۶	۳۲۵۶۸۶	۱۳۳۶۵۳	۲۴۴
۱۳۹۷	۳۷۸۴۷۴	۱۲۸۰۸۷	۲۹۵

در خصوص صندوق بیمه روستائیان و عشایر به استناد بند ب ماده ۵۷ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه دولت مکلف گردید بیمه‌شدگان تحت پوشش صندوق بیمه اجتماعی روستائیان و عشایر را که به سن هفتادسالگی رسیده‌اند، در صورت تقاضای آنان و داشتن سابقه پرداخت

حق بیمه به مدت ده سال به صندوق مذکور بازنشسته نموده و متناسب با سنوات حق بیمه پرداختی، مستمری به آنان پرداخت نماید؛ که این امر باعث گردید صندوق مذکور که پیش از آن به دلیل اینکه شروع فعالیت آن در سال ۱۳۸۴ بوده و شرایط قبلی برای احراز بازنشستگی داشتن حداقل ۱۵ سال سابقه بوده است دارای مستمری‌بگیر بازنشسته گردد و نسبت مصارف به منابع آن از ۱۵ درصد در سال ۱۳۹۶ به ۲۸ درصد در سال ۱۳۹۷ افزایش یابد. روند افزایش این نسبت برای صندوق روستائیان و عشایر در جدول ذیل نشان داده شده است.

صندوق روستائیان (میلیارد ریال)			
سال	منابع	مصارف	نسبت مصارف به منابع (درصد)
۱۳۹۴	۱۴۱۱۹۹۱۷	۱۱۶۱۶۲۵	۸
۱۳۹۵	۱۴۳۴۵۹۱۹	۱۶۸۰۶۰۳	۱۱
۱۳۹۶	۱۹۸۲۰۳۷۶	۳۱۳۴۲۱۷	۱۵
۱۳۹۷	۲۲۶۹۳۸۵۶	۶۴۹۱۴۷۶	۲۸

۵. نسبت پشتیبانی

نسبت پشتیبانی عبارت است از نسبت تعداد کل بیمه‌شدگان اصلی به پرونده مستمری‌بگیران به عبارت دیگر این نسبت نشان می‌دهد که به ازای یک مستمری‌بگیر، چه تعداد بیمه‌پرداز وجود دارد. بر اساس استانداردهای بین‌المللی، مقدار عددی ۶ برای این نسبت نشان‌دهنده سربه‌سر شدن منابع ورودی و خروجی یک صندوق بیمه‌گر است؛ به عبارت دیگر در یک سیستم پایدار بیمه‌ای لازم است به ازای هر یک نفر مستمری‌بگیر، ۶ نفر بیمه‌پرداز وجود داشته باشد. در حال حاضر این نسبت برای تمام صندوق‌های بزرگ بیمه‌ای کشور به غیر از صندوق روستائیان و عشایر کمتر از ۶ می‌باشد.

شرح	نسبت پشتیبانی در سال ۹۶	نسبت پشتیبانی در سال ۹۷
تأمین اجتماعی	۵.۱۵	۴.۸۳
بازنشستگی کشوری (کارکنان دولت بیمه سلامت)	۰.۹۲	۰.۸۹
روستائیان و عشایر	۱۳.۶۳	۱۰.۶۹
صندوق نیروهای مسلح	۰.۸۵	۰.۸۵
سایر صندوق‌ها	۱.۰۹	۱.۱۰
کل صندوق‌ها	۳.۳	۳.۲

مقایسه نسبت پشتیبانی در سازمان تأمین اجتماعی در سال ۱۳۹۷ و نسبت به سال ۱۳۹۶، نشان می‌دهد که نسبت پشتیبانی (تعداد بیمه پرداز به مستمری‌بگیر) روند کاهشی داشته است و از ۵.۱۵ به ۴.۸۳ رسیده است؛ به عبارت دیگر به نسبتی که تعداد مستمری‌بگیران افزایش یافته است تعداد بیمه پردازان افزایش نیافته است. عواملی همچون کاهش ورودی‌های صندوق به دلیل پائین بودن نرخ اشتغال، به‌ویژه اشتغال رسمی و کاهش تعداد بیمه‌شدگان بیمه‌های حمایتی به دلیل عدم وجود منابع مالی لازم از یکسو و از طرفی افزایش تعداد مستمری‌بگیران در اثر قوانین بازنشستگی‌های زودرس، می‌تواند منجر به کاهش نسبت پشتیبانی در این صندوق گردد. نسبت پشتیبانی در صندوق بازنشستگی کشوری حاکی از آن است که نسبت تعداد بیمه پردازان به مستمری‌بگیران با درصد اندکی کاهش یافته که می‌توان گفت تقریباً این نسبت ثابت مانده است. تحلیل‌ها نشان می‌دهد که صندوق بازنشستگی کشوری علی‌رغم کاهش تعداد بیمه پردازان در سال ۱۳۹۷، به دلیل عدم بازنشستگی‌های پیش از موعد کارکنان دولت در سال‌های ذکر شده و عدم استقبال کارمندان مشمول این صندوق از بازنشستگی، نسبت ثابتی در این شاخص داشته است.

نسبت پشتیبانی در صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر حاکی از آن است که دلیل نزدیک شدن صندوق به دوران بلوغ از یک طرف و اجرای قانون بازنشستگی پیش از موعد روستائیان، (حداقل با ۱۰ سال سابقه و ۷۰ سال سن) از طرف دیگر، تعداد مستمری‌بگیران افزایش یافت و نسبت پشتیبانی (تعداد بیمه پرداز به مستمری‌بگیر) کاهش چشمگیری داشته است.

۶. نرخ جایگزینی

متوسط نرخ جایگزینی در سال ۱۳۹۷، با توجه به اینکه افزایش حقوق مستمری‌بگیران طبق قوانین برنامه ششم توسعه در راستای همسان‌سازی بوده است و صندوق‌های بازنشستگی نیز افزایش مستمری را مدنظر قرار داده‌اند در صندوق بازنشستگی کشوری افزایش خوبی داشته است و ۶۱ درصد به ۷۲ درصد رسیده است لیکن این نسبت برای سازمان تأمین اجتماعی از ۹۷ درصد به ۹۳ درصد رسیده است و برای صندوق روستائیان این نسبت از ۶۵ درصد به ۷۰ درصد افزایش داشته است. توضیح این نکته ضروری است که در محاسبه این نسبت بایستی نسبت اولین حقوق

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و.../ فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۷۱

دوران بازنشستگی به آخرین حقوق دوران اشتغال را محاسبه نمود لیکن به دلیل عدم وجود اطلاعات کافی متوسط مستمری بازنشسته‌ها به متوسط حقوق مشمول کسور بیمه پردازان در نظر گرفته شده است. شایان ذکر است نرخ جایگزینی به صورت دوگانه می‌باشد که کاهش آن منجر به پایداری صندوق می‌شود (و در هدف‌گذاری احکام برنامه ششم توسعه نیز پایداری صندوق‌های بیمه‌ای مدنظر بوده است) ولی از طرف دیگر کاهش آن، کاهش سطح کفایت مزایا و در نتیجه عدم رضایت مستمری‌بگیران را به دنبال خواهد داشت. لذا گرچه سیاست‌ها در راستای افزایش پایداری صندوق‌ها است لکن با توجه به سیاست‌های رفاهی دولت و لحاظ کفایت مزایا، متوسط نرخ جایگزینی برای سه صندوق اصلی کشور در سال ۱۳۹۷ نسبت سال ۱۳۹۶ حدود ۲ درصد افزایش داشته است که جزئیات آن در جدول ذیل نشان داده شده است.

نرخ جایگزینی ۹۷					
صندوق/ سازمان	متوسط مستمری بازنشستگان	متوسط حقوق مشمول کسور	تعداد بازنشسته	نرخ جایگزینی ۹۶	نرخ جایگزینی ۹۷
تأمین اجتماعی	۱۶۶۰۰,۰۰۰	۱۷,۷۶۹,۵۰۰	۱,۹۲۶,۴۶۳	۰.۹۷	۰.۹۳
صندوق بازنشستگی کشوری	۲۲,۰۷۲,۴۷۲	۳۰,۶۵۶,۷۸۷	۱,۱۶۳,۱۸۶	۰.۶۱	۰.۷۲
صندوق بیمه روستائیان و عشایر	۲,۵۹۹,۶۸۱	۳,۷۱۲,۵۰۰	۴۲,۴۷۶	۰.۶۵	۰.۷۰
متوسط نرخ جایگزینی سه صندوق					
				۰.۸۳	۰.۸۵

جدول ۴- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	ضریب پوشش بیمه‌های اجتماعی	درصد	۷۱	۷۲	۷۳	۷۳	۱۰۰	-	-	-
۲	نسبت مصارف به منابع روستائیان و عشایر	درصد	۷.۵	۱۵	۱۳	۲۹	۴۴.۸۳	-	سایر	در خصوص صندوق بیمه روستائیان و عشایر به استناد بند ب ماده ۵۷ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه دولت مکلف گردید بیمه‌شدگان تحت پوشش صندوق بیمه اجتماعی روستائیان و عشایر را که به سن هفتادسالگی رسیده‌اند، در صورت تقاضای آنان و داشتن سابقه پرداخت حق بیمه به مدت ده سال به صندوق مذکور بازنشسته نموده و متناسب با سنوات حق بیمه پرداختی، مستمری به آنان پرداخت

۳۷۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
										نماید این امر باعث گردید صندوق مذکور که پیش از آن به دلیل اینکه شروع فعالیت آن در سال ۱۳۸۴ بوده و شرایط قبلی برای احراز بازنشتگی داشتن حداقل ۱۵ سال سابقه بوده است دارای مستمری بگیر بازنشته گردد و نسبت مصارف به منابع آن از ۱۵ درصد در سال ۱۳۹۶ به ۲۸ درصد در سال ۱۳۹۷ افزایش یابد.
۳	تأدیه بدهی حسابرسی شده دولت به صندوق های بازنشتگی	درصد	۱۰	-	۲۰	۷۷	۳۸.۵	-	سایر	- عدم همکاری سازمان خصوصی سازی و وزارت امور اقتصادی و دارایی در بهره مندی سازمان/صندوق های بازنشتگی از ظرفیت های قانونی مصرح در بودجه سنواتی از جمله ارائه حقوق مالکانه و حق امتیاز و تأمین خوراک و انرژی باقیمت ترجیحی برای واحدهای تولیدی مرتبط با سازمان تأمین اجتماعی موجود در مناطق ویژه اقتصادی - عدم تمایل بانک ها به تهاجر بدهی های خود به بانک مرکزی با مطالبات خود از سازمان تأمین اجتماعی و شرکت های تابعه، به دلایل مختلف از جمله نرخ پایین حد اعتباری تسهیلات دریافتی بانک ها از بانک مرکزی
۴	۱-۲- متوسط نسبت مصارف به منابع کلیه صندوق ها	درصد	۷۴	۹۳	۷۳	۱۳۵	۵۴.۰۷	-	عدم تناسب اهداف تعیین شده با حکم موردنظر قانون گذار	انجام ندادن اصلاحات پارامتریک بیمه ای پیشنهادی نظیر افزایش سن و سابقه افزایش حقوق بازنشته ها، کاهش ورودی صندوق و در پی آن کاهش منابع درآمدی حاصل از حق بیمه، بدهی دولت به سازمان تأمین اجتماعی، تحمیل قوانینی که دارای بار مالی برای سازمان می باشد، افزایش خروجی های صندوق (بازنشته ها)
۵	۱-۳- متوسط مستمری دریافتی به متوسط هزینه خانوار	درصد	۴۸.۸	-	۴۸.۸	۵۲.۶۶	۱۰۷.۹۱	-	-	-
۶	۲-۲- جلوگیری از کاهش متوسط نسبت پشتیبانی کلیه صندوق ها (در صورت اجرای بیمه فراگیر)	برابر	۳.۸	۳.۴۴	۳.۸	۳.۲۹	۸۶.۵۸	-۶.۹۵	-	-
۷	نسبت پشتیبانی سازمان تأمین اجتماعی	برابر	۵.۹۲	۵.۱۵	۵.۷۳	۴.۸۳	۸۴.۲۹	-۹.۶۷	سایر	کاهش ورودی های صندوق به دلیل پائین بودن نرخ اشتغال، به ویژه اشتغال رسمی و کاهش تعداد بیمه شدگان بیمه های حمایتی به دلیل عدم تخصیص منابع مالی از طرف دولت از یکسو و از طرفی افزایش تعداد

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و یکم: بیمه‌های اجتماعی □ ۳۷۳

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
										مستمری‌بگیران در اثر قوانین بازنشستگی‌های زودرس، می‌تواند منجر به کاهش نسبت پشتیبانی در این صندوق گردد.
۸	نسبت پشتیبانی صندوق کشوری	برابر	۰.۹۱	۰.۹۲	۰.۶۳	۰.۸۹	۱۴۱.۲۷	-۱.۱۱	-	-
۹	۲-۳ متوسط نرخ جایگزینی کلیه صندوق‌ها	درصد	۸۳	-	۸۲	۸۵	۱۰۳.۶۶	-	-	-
۱۰	نسبت مصارف به منابع سازمان تأمین اجتماعی	درصد	۶۵	۷۵	۶۰	۱۱۱	۵۴.۰۵	-	سایر	انجام ندادن اصلاحات پارامتریک بیمه‌ای پیشنهادی نظیر افزایش سن و سابقه افزایش حقوق بازنشسته‌ها، کاهش ورودی صندوق و در پی آن کاهش منابع درآمدی حاصل از حق بیمه، بدهی دولت به سازمان تأمین اجتماعی، تحمیل قوانینی که دارای بار مالی برای سازمان می‌باشد، افزایش خروجی‌های صندوق (بازنشسته‌ها)
۱۱	نسبت پشتیبانی صندوق کشاورزان، روستاییان و عشایر	برابر	۵۸.۲۸	۳۴.۵۹	۴۰.۳۸	۱۰.۶۹	۲۶.۴۷	-۵۷.۱۷	سایر	به دلیل نزدیک شدن صندوق به دوران بلوغ از یک‌طرف و اجرای قانون بازنشستگی پیش از موعد روستائیان، (حداقل با ۱۰ سال سابقه و ۷۰ سال سن) از طرف دیگر، تعداد مستمری‌بگیران افزایش یافت و نسبت پشتیبانی (تعداد بیمه‌پرداز به مستمری‌بگیر) کاهش چشمگیری داشته است.
۱۲	نسبت مصارف به منابع صندوق کشوری	درصد	۱۰۸	۲۴۴	۱۱۵	۲۹۵	۳۸.۹۸	-	سایر	نرخ پایین بازدهی سرمایه‌ها - کاهش ورودی‌های صندوق و در نتیجه کاهش درآمد حاصل از دریافت حق بیمه

مأخذ: مرکز آمار ایران و صندوق‌های بازنشستگی کشور

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

مجموع اعتبارات مصوب بخش بیمه‌های اجتماعی از محل بودجه عمومی در سال ۱۳۹۷ معادل ۱۱۷۹۱۲ میلیارد ریال بوده است و ۱۰۶۳۲۵ میلیارد ریال تخصیص داشته است که بیانگر تحقق ۹۰.۱ درصدی اعتبارات این بخش می‌باشد.

بخش بیمه‌های اجتماعی شامل شش برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی اقشار خاص با ۱۱.۹ درصد، برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی طلاب و ایثارگران با ۲.۱ درصد، برنامه پوشش بیمه پایه

۳۷۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

اجتماعی مددجویان بهزیستی با ۱ درصد، برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی مددجویان تحت پوشش با ۲.۷ درصد، برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی کارکنان دولت با ۷۸ درصد و برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر با ۴.۳ درصد از کل اعتبارات مصوب می‌باشند. شایان ذکر است از میان برنامه‌های مذکور، برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی کارکنان دولت با ۹۰۹۷۳ میلیارد ریال تخصیص و تحقق ۹۸.۹ درصدی بهترین عملکرد را داشته است.

جدول ۵- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك کل
۱	۱۹۰۲۰۰۳۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی اقشار خاص	۱۴,۰۵۰,۰۰۰	-	۱۴,۰۵۰,۰۰۰	۶,۵۳۲,۷۰۱	-	۶,۵۳۲,۷۰۱	۴۶.۵	-
۲	۱۹۰۲۰۰۴۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی طلاب و ایلارگران	۲,۵۳۸,۴۴۰	-	۲,۵۳۸,۴۴۰	۲,۲۷۸,۷۲۳	-	۲,۲۷۸,۷۲۳	۸۹.۸	-
۳	۱۹۰۲۰۰۵۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی مددجویان بهزیستی	۱,۱۱۸,۹۴۴	-	۱,۱۱۸,۹۴۴	۱,۰۴۰,۹۴۱	-	۱,۰۴۰,۹۴۱	۹۳	-
۴	۱۹۰۲۰۰۶۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی مددجویان تحت پوشش	۳,۱۵۵,۰۰۰	-	۳,۱۵۵,۰۰۰	۲,۵۴۵,۸۲۳	-	۲,۵۴۵,۸۲۳	۸۱.۳	-
۵	۱۹۰۲۰۰۷۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی کارکنان دولت	۹۲,۰۰۰,۰۰۰	-	۹۲,۰۰۰,۰۰۰	۹۰,۹۷۲,۷۷۳	-	۹۰,۹۷۲,۷۷۳	۹۸.۹	-
۶	۱۹۰۲۰۰۹۰۰	برنامه پوشش بیمه پایه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر	۵۰,۵۰۰,۰۰۰	-	۵۰,۵۰۰,۰۰۰	۲,۹۴۴,۲۳۰	-	۲,۹۴۴,۲۳۰	۵۸.۱	-
جمع			۱۱۷,۹۱۲,۳۸۴	-	۱۱۷,۹۱۲,۳۸۴	۱۰۶,۳۲۵,۱۹۱	-	۱۰۶,۳۲۵,۱۹۱	-	-

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- بهبود ارتباط و همکاری بین دستگاه‌های مختلف و پذیرش چالش‌های نظام بازنشتی به‌عنوان یک بحران پیش رو از طرف کلیه مسئولین
- محاسبه شاخص‌های بیمه‌ای (ضریب پوشش و نفوذ، نرخ جایگزینی، نسبت مصارف به منابع و ...) و رسیدن به شناخت کامل از وضعیت موجود و آتی نظام بازنشتی کشور

- جمع‌آوری آمار و اطلاعات مربوط به منابع/مصارف، میزان پوشش، سطح کفایت مزایا و ... در صندوق‌های تابعه و بازار کار و نیروی انسانی در کشور
- تدوین بسته سیاستی بیمه‌های اجتماعی
- بازنگری و بهبود فرایندهای شناسایی، بازرسی و تخصیص اعتبار بابت بیمه اجتماعی رانندگان
- نظارت بر فرایندهای شناسایی و بازرسی کارگران ساختمانی
- ارائه پیشنهادهایی در خصوص اصلاحات ساختاری و پارامتریک و بررسی اثرات آنها
- تهیه، تدوین و ارائه طرح نظام تأمین اجتماعی چندلایه و ایجاد بستر قانونی و اجرایی برای استقرار بیمه اجتماعی فراگیر
- تدوین آیین‌نامه ایجاد صندوق‌های بیمه بازنشستگی غیردولتی و برقراری بیمه تکمیلی بازنشستگی
- بازنگری و بهبود فرایندهای شناسایی، بازرسی و تخصیص اعتبار بابت بیمه اجتماعی قالیبافان و صنایع دستی شناسه دار

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- سالمندی جمعیت
- حجم انبوه احکام و اسناد بالادستی
- شکاف منفی و روبه افزایش منابع و مصارف صندوق‌ها
- عدم استقلال مالی صندوق‌ها
- رویکرد غیر فنی و تحمیل بار مالی مضاعف
- تحولات اقتصادی
- حذف اصلاحات پارامتریک بیمه‌ای پیشنهادی نظیر افزایش سن و سابقه در فرایند تدوین لایحه بودجه سالانه
- کاهش بازدهی سرمایه‌گذاری‌ها، تسهیل برقراری مستمری از کارافتادگی
- طولانی شدن روند بررسی و تصویب لوایح و پیشنهادها در دولت و مجلس
- افزایش ورودی صندوق (بازنشسته‌ها)

- تحمیل قوانینی که دارای بار مالی برای سازمان‌های بیمه‌گر می‌باشد و افزایش حقوق شاغلان و بازنشستگان بدون توجه به محاسبات بیمه‌ای و اثرات مالی بلندمدت آن
- عدم وجود زیرساخت مطلوب موردنیاز (چالش اساسی این است که نظام مستمری مشارکتی روی جمعیت مزد و حقوق‌بگیر تمرکز دارد؛ به نحوی که قادر به تحت پوشش قرار دادن گروه‌های خود اشتغال بخصوص مشاغل غیررسمی نیست).
- عدم امکان پرداخت کلیه بدهی‌های دولت به سازمان تأمین اجتماعی
- عدم پیش‌بینی یا تخصیص اعتبارت پیش‌بینی‌شده در قانون

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

صندوق‌های بیمه اجتماعی بر مبنای تعادل بین منابع و مصارف اداره می‌شوند؛ اما امروزه درآمدهای در دسترس صندوق‌های بازنشستگی به واسطه افزایش سهم بازنشستگان، کاهش جمعیت در سن کار، کاهش نرخ باروری و افزایش امید به زندگی در حال کاهش است، درحالی‌که هزینه‌های این صندوق‌ها به طور روزافزونی افزایش می‌یابد. این مسائل صندوق‌های بازنشستگی را با چالش‌های جدی در پایداری و انجام تعهدات مواجه کرده‌اند؛ به‌گونه‌ای که ضرورت اعمال اصلاحات در صندوق‌های بازنشستگی بیش از پیش احساس می‌شود. تحولات جمعیتی، تحول در بازار کار، قوانین و مقررات تعهدآور و نحو مدیریت ذخایر صندوق‌ها سبب شده‌اند تا نهادهای بیمه‌گر اجتماعی کشور نیز با مشکلاتی مشابه مواجه گردند.

مشکلات صندوق‌های بیمه اجتماعی کشور به حدی ملموس شده که در برنامه ششم توسعه بر رفع آنها تأکید جدی شده است. در این شرایط، عدم چاره‌جویی و تشخیص اقدام مناسب، امکان بروز بحران را در آینده محتمل‌تر می‌کند. اکنون دیگر زنگ خطر برای انجام اصلاحات در صندوق‌های بازنشستگی به صدا درآمده است و تقریباً همه متخصصان و صاحب‌نظران در انجام اقدامات سریع به‌منظور جلوگیری از بحران در این صندوق‌ها اتفاق نظر دارند؛ اما به‌رغم این اضطرار، متأسفانه پیشرفت محسوسی در زمینه اصلاحات نظام بازنشستگی کشور مشاهده نمی‌شود.

دلایل و علل مختلفی ممکن است در درنگ و کندی اعمال اصلاحات نظام بازنشستگی نقش داشته باشند.

استقلال ارکان اجرایی، کمیته‌های تخصصی، تخصص و کفایت علمی اعضا، تفکیک ریاست هیئت‌مدیره از مدیرعامل و اندازه بهینه هیئت‌مدیره از جمله پیش‌نیازهای مهم برای اصلاحات هستند. عوامل نظارتی در صندوق‌های مستمری از یکسو اشاره به هیئت نظارت در دستگاه‌های حکمرانی دولایه دارد و از سوی دیگر به نهاد تنظیم‌گر صندوق‌های مستمری توجه می‌نماید. نهاد تنظیم‌گر با استفاده از ابزاری که در اختیار دارد به نظارت بر فعالیت صندوق‌ها جهت ایجاد ثبات مالی، جلوگیری از ریسک سیستمی، حفظ حقوق مشتریان و در کل جلوگیری از اخلال در عملکرد این صندوق‌ها می‌پردازد. همچنین کنترل بر ورود و خروج صندوق‌ها و تعیین سیاست‌ها و خط‌مشی‌ها از دیگر کارکردهای نهاد تنظیم‌گر است. صندوق‌های مستمری ایران فاقد نهاد مالی متمرکز به‌عنوان نهاد تنظیم‌گر می‌باشند. درواقع وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به‌عنوان نهاد تنظیم‌گر؛ اولاً تمرکز کامل بر عملکرد صندوق‌های مستمری ندارد چراکه این وزارتخانه در تمامی حوزه‌های تأمین اجتماعی و کار دارای مسئولیت است و ثانیاً دارای ساختار دولتی است.

دغدغه‌های اقتصادی و اجتماعی یکی دیگر از موانع اعمال و اجرای اصلاحات است. سطح پایین کفایت مزایای مستمری‌بگیران مانع از این می‌شود که کاهش در مزایا را به‌عنوان یک گزینه اصلاحات در نظر گرفت، اگرچه حتی سطح سخاوتمندی در مقایسه با اصول متعارف بیمه‌ای بالاتر نیز باشد. از سوی دیگر، هزینه‌های بالای تولید نیز امکان هرگونه افزایش در نرخ حق بیمه را غیرممکن کرده است.

۴-۴- پیشنهادها

- رعایت عدالت بیمه‌ای
- اعمال حداقل شرایط سنی برای بازنشستگان در مشاغل سخت و زیان‌آور
- تعیین حداقل مستمری قابل پرداخت متناسب با سنوات پرداخت حق بیمه

- کاهش نرخ تعلق مستمری و یا به عبارت دیگر افزایش مخرج کسر فرمول محاسبه مستمری بازنشستگی از ۳۰ به ۳۵
- افزایش تدریجی سن بازنشستگی متناسب با افزایش امید به زندگی
- جلوگیری از ایجاد هزینه‌های غیرواقعی مستمری از محل حق بیمه سایر بیمه‌شدگان
- جلوگیری از فرار بیمه‌ای به شکل اعلام دستمزد غیرواقعی و افزایش منابع صندوق
- جلوگیری از فرار بیمه‌ای به شکل اعلام دستمزد غیرواقعی و افزایش منابع صندوق
- جلوگیری از ایجاد هزینه‌های غیرواقعی مستمری از محل حق بیمه سایر بیمه‌شدگان
- افزایش تدریجی سن بازنشستگی متناسب با افزایش امید به زندگی
- تعیین حداقل مستمری قابل پرداخت متناسب با سنوات پرداخت حق بیمه
- اعمال حداقل شرایط سنی برای بازنشستگان در مشاغل سخت و زیان‌آور
- رعایت عدالت بیمه‌ای در مواردی که دستمزد افراد در سال‌های آخر اشتغال به دلایل مختلف از جمله بیماری و یا بیکاری کاهش می‌یابد.

فصل پنجاه و دوم

ساماندهی و پایداری صندوق‌های بیمه‌ای و بازنشستگی

مقدمه

صندوق‌های بازنشستگی عمومی کشور به‌عنوان نهادهای مالی مستقل بین نسلی، از طریق جمع‌آوری پس‌اندازهای خرد افراد تحت عنوان حق بیمه بازنشستگی و سرمایه‌گذاری این منابع در قالب سبد دارایی و مدیریت آن، امکان تأمین دوران بازنشستگی افراد را در دوران کهولت سن و از کار افتادگی فراهم می‌آورند؛ بنابراین این صندوق‌ها به همان اندازه که نهادی اجتماعی به شمار می‌روند، دارای اهمیت اقتصادی بوده و از دو مسیر اصلی بر روی شاخصه‌های توسعه و رشد اقتصادی تأثیرگذار می‌باشند. در مسیر نخست صندوق‌های بیمه‌ای و بازنشستگی به‌عنوان سرمایه‌گذارانی نهادی با هدایت پس‌اندازهای خرد به بخش سرمایه‌گذاری، نسبت به تأمین منابع مالی موردنیاز برای تداوم و توسعه عملیات بنگاه‌های اقتصادی و همچنین پروژه‌های بزرگ مقیاس و زیرساختی اقدام می‌نمایند که این امر از طریق ایجاد رونق و همچنین افزایش خلاقیت و تنوع ابزارهای مالی در بازار سرمایه انتفاع جمعی را به دنبال خواهند داشت. آنچه به یک نگرانی مهم و اصلی برای خط‌مشی‌گذاران در حوزه تأمین اجتماعی تبدیل شده است، وضعیت نگران‌کننده صندوق‌های بازنشستگی است. به طوری که با سه شاخص پایداری، انسجام و کفایت، وضعیت این صندوق‌ها به مرز نگرانی و هشدار رسیده و حتی برخی از این صندوق‌ها از این مرز عبور کرده‌اند. این نگرانی هم از منظر مدیریت و راهبری صندوق‌ها و هم از منظر مدیریت کلان کشور که مسئولیت تأمین کسری منابع مالی آن‌ها را به عهده گرفته قابل طرح بوده و تبدیل به یکی از بحران‌های اصلی کشور در کنار بحران‌هایی مانند آب و محیط‌زیست گردیده است.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

به‌منظور تحقق بند (ت) ماده ۲ قانون برنامه ششم توسعه، در چارچوب نظام تأمین اجتماعی

چندلایه و در راستای ساماندهی و ارتقاء نظام بیمه‌های اجتماعی کشور تنظیم شده است که به اختصار به اقدامات انجام شده در این خصوص اشاره می‌شود:

۱- جمع‌آوری اطلاعات، بررسی و تحلیل وضعیت موجود و پیش‌بینی وضعیت آینده صندوق‌های بیمه‌ای بر اساس محاسبات بیمه‌سنجی (آکچوئری)

با توجه به لزوم تبیین وضعیت موجود صندوق‌های بازنشستگی، گزارشی از منابع و مصارف و میزان پوشش صندوق‌های بیمه‌گر اصلی در کشور تهیه و تدوین شد که وضع موجود صندوق‌ها را در چهار حوزه جمعیتی، ساختاری، پایداری مالی و تعهدات به شرح ذیل نشان می‌دهد:

- جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز جهت بررسی وضع موجود و تأثیر مالی اصلاحات بر روی صندوق‌های بازنشستگی از طریق نرم‌افزار پراست برای سازمان تأمین اجتماعی و صندوق بازنشستگی کشوری

- پیش‌بینی اطلاعات و داده‌های صندوق‌ها (میزان مستمری، میزان سرمایه‌گذاری، تعداد بیمه‌شدگان، تعداد مستمری‌بگیران و ...) به مدت ۶۰ سال از سال پایه ۱۳۹۴ با استفاده از نرم‌افزار پراست

- پیش‌بینی اطلاعات کلان اقتصادی به مدت ۶۰ سال از سال پایه ۱۳۹۴

- تحلیل وضعیت دو صندوق مورد مطالعه (صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی)

۲- انجام مطالعات تطبیقی جهت شناخت تجربیات کشورهای منتخب در زمینه اصلاحات نظام بازنشستگی

بهره‌مندی از تجارب کشورهای منتخب و اساتید برجسته بین‌المللی در حوزه اصلاحات نظام بازنشستگی از دیگر اقدامات این وزارت در سال گذشته بود. در این راستا دوره‌های آموزشی با حضور کارشناسان بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول و همچنین کارشناسان اندیشکده مطالعات حاکمیت دانشگاه شریف برگزار شد و در یک کارگاه آموزشی نحوه استفاده از نرم‌افزارهای Prost و Apex (جهت پیش‌بینی تأثیر اصلاحات احتمالی و همچنین طرح‌ها و قوانین مختلف بر پایداری صندوق‌ها) به کارشناسان دفتر بیمه‌های اجتماعی و نمایندگان کلیه صندوق‌های بیمه‌ای کشور آموزش داده شد تا هرکدام از صندوق‌های تابعه و همچنین صندوق‌های اختصاصی اقدامات مقتضی را جهت بررسی وضعیت فعلی و آتی صندوق خود انجام دهند. در این خصوص اقداماتی به شرح ذیل صورت گرفت:

- انجام مطالعات تطبیقی و ترجمه تجربه کشورهای منتخب (استرالیا، فرانسه، آرژانتین، انگلستان و ...) به منظور بهره‌مندی از تجربیات ایشان
- برگزاری جلسات تخصصی با کارشناسان بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول از طریق ویدیو کنفرانس و دعوت از کارشناسان بانک جهانی و برگزاری نشست تخصصی با آنان به منظور آشنایی با نرم‌افزارهای Prost و Apex و ترجمه مطالب مرتبط آن
- برگزاری دوره‌های آموزشی به منظور آشنایی کارشناسان کلیه صندوق‌های بیمه و بازنشستگی با نرم‌افزار پراست و دعوت از کارشناسان بانک جهانی در شهر یورماه
- ۳- تدوین بسته اصلاحات نظام بازنشستگی (اصلاحات پارامتریک، ساختاری و سیستمی) به منظور تهیه پیشنهادهای اصلاحی، این وزارتخانه در چهار حوزه "پارامتریک"، "اداری و فرآیندی"، "ساختاری و مدیریتی" و "نظام بنگاهداری و سرمایه‌گذاری"، مطالعات کارشناسی گسترده‌ای را با حضور اساتید و صاحب‌نظران حوزه رفاه و تأمین اجتماعی، کارشناسان مرکز تحقیقات استراتژیک ریاست جمهوری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، مجمع تشخیص مصلحت نظام و همچنین صندوق‌های بازنشستگی انجام داده است.
- فصل سیزدهم قانون مدیریت خدمات کشوری مورد بازبینی قرار گرفته و اصلاحات پارامتریک موردنظر در آن اعمال گردید. در حال حاضر آخرین نسخه این لایحه با هماهنگی سازمان امور اداری و استخدامی جهت سیر مراتب تصویب در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار دارد.
- همچنین بسته اصلاحات کلی شامل اصلاحات پارامتریک، سیستمیک و ساختاری طی دو سناریوی متفاوت ارسال گردیده است. به علاوه، بسته اصلاحات پارامتریک مبنی بر اصلاح قوانین و مقررات تأمین اجتماعی نیز در سال جاری ارائه گردیده است.
- در نهایت این وزارتخانه نسبت به ارائه "پیشنهادهای اصلاحی نظام بازنشستگی" به دفتر مقام معظم رهبری اقدام نموده است و مقرر گردید موضوع در قالب یک برنامه عملیاتی و اولویت‌بندی شده متناسب با شرایط کنونی کشور ارائه شود تا در جلسه سران قوا به تصویب برسد.
- ۴- تدوین اصلاحات پیشنهادی قوانین و مقررات و ارائه آن جهت طی مراحل تصویب اصلاحات قوانین و مقررات پیشنهادی در حوزه سازمان تأمین اجتماعی به انضمام پیشنهاد اصلاح ماده ۱۱۱ قانون خدمات کشوری در سال ۱۳۹۶ ارسال شد.
- ۵- تهیه، تدوین و ارائه طرح نظام تأمین اجتماعی چندلایه و ایجاد بستر قانونی و اجرایی برای استقرار بیمه اجتماعی فراگیر

در حال حاضر آیین‌نامه اجرایی لایه مساعدت‌های اجتماعی به تصویب هیئت محترم وزیران رسیده و با تأمین اعتبار در بودجه سال ۱۳۹۷، به اجرا درآمده است. لایه بیمه‌های اجتماعی پایه نیز پس از تهیه و تدوین و طی مراحل قانونی به تصویب کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک رسید. در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۶ کمیسیون مذکور مطرح و جهت اعلام نظر در خصوص ضرورت اخذ مجوز قانونی به معاونت حقوقی رئیس‌جمهور و همچنین جهت بررسی راهکارهای تأمین بار مالی به سازمان برنامه و بودجه کشور ارجاع شده است.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۲ / ت	موضوع خاص بیمه‌های اجتماعی و ساماندهی و پایداری صندوق‌های بیمه‌ای و بازنشستگی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۱- جمع‌آوری اطلاعات، بررسی و تحلیل وضعیت موجود و پیش‌بینی وضعیت آینده صندوق‌های بیمه‌ای بر اساس محاسبات بیمه سنجی (آکچوئری) ۲- انجام مطالعات تطبیقی جهت شناخت تجربیات کشورهای منتخب در زمینه اصلاحات نظام بازنشستگی ۳- تدوین بسته اصلاحات نظام بازنشستگی (اصلاحات پارامتریک، ساختاری و سیستمی) ۴- تدوین اصلاحات پیشنهادی قوانین و مقررات و ارائه آن جهت طی مراحل تصویب ۵- تهیه، تدوین و ارائه طرح نظام تأمین اجتماعی چندلایه و ایجاد بستر قانونی و اجرایی برای استقرار بیمه اجتماعی فراگیر ۶- شناسایی گلوگاه‌های اساسی در خصوص حوزه بیمه‌ای سازمان تأمین اجتماعی ۷- اصلاح اساسنامه صندوق‌های بیمه‌ای مطابق ماده ۱۷ قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی ۸- تدوین دستورالعمل ضوابط سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی ۹- تهیه و تدوین پیشنهادهای اصلاحی، در چهار حوزه پارامتریک، اداری و فرآیندی، ساختاری و مدیریتی و نظام بنگاهداری و سرمایه‌گذاری	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش‌بینی‌شده	طرح بیمه فراگیر به دلیل عدم تأمین بار مالی در سال ۱۳۹۷ اجرا نشد.

مأخذ: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۲- بررسی عملکرد منابع مالی

اعتبارات موجود در قانون بودجه صرفاً برای کمک به پرداخت حقوق بازنشستگان می‌باشد و ارتباطی با ساماندهی و پایداری صندوق‌ها ندارد.

جدول ۲- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک کل
۱	۱۹۰۳۰۳۶	برنامه کمک به پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و مستمری‌بگیران کشوری	۲۹۸۷۳۷۳۰۰	-	۲۹۸۷۳۷۳۰۰	۲۹۸۷۳۷۳۰۰	-	۲۹۸۷۳۷۳۰۰	۱۰۰	-
۲	جمع	-	۲۹۸۷۳۷۳۰۰	-	۲۹۸۷۳۷۳۰۰	۲۹۸۷۳۷۳۰۰	-	۲۹۸۷۳۷۳۰۰	۱۰۰	-

۳- ارزیابی و پیشنهادها

۳-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- جمع‌آوری آمار و اطلاعات مربوط به منابع/مصارف، میزان پوشش، سطح کفایت مزایا و ... در صندوق‌های تابعه و بازار کار و نیروی انسانی در کشور،
- تدوین آیین‌نامه ایجاد صندوق‌های بیمه بازنشستگی غیردولتی و برقراری بیمه تکمیلی بازنشستگی
- محاسبه شاخص‌های بیمه‌ای (ضریب پوشش و نفوذ، نرخ جایگزینی، نسبت مصارف به منابع و...) و رسیدن به شناخت کامل از وضعیت موجود و آتی نظام بازنشستگی کشور،
- بهبود ارتباط و همکاری بین دستگاه‌های مختلف و پذیرش چالش‌های نظام بازنشستگی به‌عنوان یک بحران پیش رو از طرف کلیه مسئولین،
- تهیه بسته اصلاحات اعم از پارامتریک، سیستمی، ساختاری جهت برون‌رفت از بحران توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری صندوق‌های بیمه‌ای و سازمان برنامه و بودجه کشور،
- همکاری با سازمان‌های بین‌المللی ازجمله بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول و دریافت

تجارب آنها در زمینه بررسی وضعیت موجود صندوق‌های بیمه‌ای و ارائه راهکارهای پیشنهادی برای اصلاحات نظام بازنشستگی کشور،

- تصویب برخی احکام در قانون برنامه ششم توسعه و احکام دائمی برنامه‌های توسعه،

- تهیه گزارش‌های تخصصی متعدد از سوی مؤسسات پژوهشی فعال در زمینه صندوق‌های بازنشستگی و ...

- توجه به موضوع صندوق‌های بازنشستگی به‌عنوان یکی از موضوعات خاص مرتبط با بحران‌های احتمالی آینده در برنامه ششم توسعه کشور،

- توجه به مسئله بحران صندوق‌های بازنشستگی و چالش‌های آن از سوی مقامات دولتی و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی،

۳-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- مخاطرات مربوط به مدیریت و ساماندهی منابع و مصارف سازمان‌های بیمه‌ای در حوزه‌های بیمه‌ای و سرمایه‌گذاری،

- عدم توجه به صرفه و صلاح سازمان در اولویت‌ها و نحوه واگذاری‌های سهام شرکت‌های دولتی سونامی بازنشستگی را افزایش داده است و کسری سازمان تأمین اجتماعی را در آینده‌ای نه چندان دور به شدت افزایش می‌دهد.

- وضع قوانین و مقررات خارج از اصول و محاسبات بیمه‌ای و تحمیل آن به صندوق‌های بیمه‌ای بدون تأمین بار مالی آن از سوی دولت مانند اعطای بازنشستگی‌های پیش از موعد و عدم تأمین کسورات پرداخت نشده برای این مدت تحمیل هزینه‌های اجتماعی به صندوق‌ها،

- عدم پرداخت نقدی تعهدات دولت،

- کاهش شدید نقدینگی جهت ایفای تعهدات کوتاه‌مدت و بلندمدت به ذینفعان،

- اثرات مخرب عناصر، مؤلفه‌ها و متغیرهای کلان اقتصادی، جمعیتی و ... نظیر تورم، بیکاری، عدم رشد متناسب تولید و سرمایه‌گذاری و ... بر منابع و مصارف صندوق‌های بیمه‌ای و بازنشستگی،

- افزایش حقوق بازنشستگان متناسب با نرخ تورم، بدون آینده‌نگری در چگونگی تأمین مالی مورد نیاز،

- کاهش درآمدهای صندوق‌های بیمه‌ای و به تبع آن کاهش سهم سرمایه‌گذاری،

صندوق‌های بازنشستگی که متکفل پرداخت تعهدات بلندمدت به اعضای خود می‌باشند معمولاً نیازمند ارزیابی تعادل مالی بلندمدت خود به صورت دوره‌ای هستند. عوامل مختلفی باعث شده است که به تدریج مصارف صندوق‌ها از منابع آن‌ها پیشی گرفته و شاخص‌های عملکردی آن‌ها با تهدید جدی مواجه شود و در شرایط کنونی منابع صندوق‌ها پاسخگوی نیاز حال حاضر و آینده کشور نیستند، چرا که در شرایط کنونی صندوق‌ها غالب پرداخت‌های مستمری خود را تنها از منابع پرداخت‌های بیمه‌ای انجام می‌دهند. این بدان معنا است که امکان ذخیره و سرمایه‌گذاری برای صندوق‌ها وجود ندارد و در نتیجه در آینده توانایی پرداخت مستمری ذی‌نفعان را نخواهند داشت. مفروضات اساسی ارزیابی‌ها که به منظور بررسی تعادل در منابع و مصارف صندوق‌ها و تحلیل پایداری آنان، مورد استفاده قرار می‌گیرد، حوزه‌های مختلف جمعیتی و اجتماعی، اقتصادی و ... را در بر می‌گیرد. در حوزه اجتماعی شامل ساختار و ترکیب جمعیتی (نرخ مرگ‌ومیر، نرخ بازنشستگی، نرخ از کارافتادگی، نرخ طلاق و ...) در حوزه اقتصادی شامل نرخ رشد دستمزدها (شاغلین و مستمری‌بگیران)، نرخ تورم، مقدار مورد انتظار برگشت سرمایه‌گذاری و ذخیره طرح (که باید برای دوره طولانی‌تری در نظر گرفته شوند) و در حوزه قانونی شامل قوانین و مقررات می‌باشند. جمعیت کشور در سال ۱۳۵۷ حدود ۳۸ میلیون نفر بوده است که این عدد به ۸۰ میلیون نفر رسیده است. میانگین سنی جمعیت در سال ۱۳۵۷ برابر ۱۸ سال بوده است که به ۳۰ سال رسیده است. همچنین امید به زندگی در سال ۱۳۵۷ برابر با ۵۲ سال بوده است که به ۷۵ سال جاری رسیده است. پیش‌بینی‌ها در خصوص ساختار جمعیت ایران حاکی از ادامه یافتن این روند و تشدید سالخوردگی جمعیت کشور دارند. چرا که سهم جمعیت زیر ۱۵ سال و جمعیت ۱۵ تا ۶۵ سال کاهش و جمعیت سالخورده نیز بالای ۶۵ سال افزایش خواهد یافت. این آمار نشان می‌دهند که با وجود افزایش جمعیت کهنسال، در آینده نزدیک جریانات نقدی خروجی صندوق‌های بازنشستگی به منظور پرداخت مستمری افزایش قابل توجهی خواهد داشت در حالی که با توجه به مسن‌تر شدن هرم سنی کشور و کاهش نرخ زادوولد جریانات نقدی ورودی شامل پرداختی حق بیمه‌ها، کاهش خواهد یافت.

همچنین افزایش هزینه‌های درمان نیز تبدیل به مشکلی برای سیاست‌گذاران کشور و جمعیت سالمندان خواهد شد، چرا که هزینه درمان برای هر سالمند سه برابر هزینه درمان یک

کودک است. از سویی دیگر در سال‌های اخیر میانگین سن بازنشستگی در صندوق‌های بازنشستگی به ۵۱ سال رسیده است که اگر سن امید به زندگی برای مردان را برابر ۷۲/۱ و برای زنان ۷۴/۶ در نظر بگیریم، حداقل ۲۱ سال با سن امید به زندگی فاصله دارد. تفاوت سن بازنشستگی و امید به زندگی برای مردان در کشور نروژ، آلمان، انگلستان، تونس و عربستان ۱۳ سال و کمتر است. این فاصله در کشورهای لبنان و آمریکا به کمتر از ۱۱ سال می‌رسد و بیشترین فاصله مربوط به بحرین با ۱۴/۷ سال است. تفاوت سن بازنشستگی و امید به زندگی برای زنان در انگلستان ۱۲/۲ سال، در عربستان ۱۳/۵ سال، در آمریکا و لبنان ۱۵ سال، در تونس و آلمان ۱۸ سال، در بحرین که بیشترین فاصله را دارد ۱۸ سال است. این در حالی است که میزان مشابه برای ایران ۲۶ سال است. این بدان معنا است که افراد پس از بازنشستگی به مدت طولانی‌تری نسبت به دهه‌های گذشته مستمری دریافت می‌کنند و در نتیجه منابع صندوق نسبت به مصارف آن به شدت کاهش می‌یابد.

از طرفی نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد ۴۶ درصد بازنشستگان مجدداً به بازار کار بازمی‌گردند که نتیجه آن دور شدن جوانان جویای کار و بیمه پرداز از بازار کار می‌باشد. یکی از مهمترین شاخص‌های دیگر ارزیابی صندوق‌های بیمه نسبت پشتیبانی (حاصل تقسیم نسبت بیمه پردازان به تعداد مستمری‌گیران) است. بر اساس استانداردهای بین‌المللی، در یک سیستم پایدار بیمه‌گر لازم است تا به ازای هر یک نفر مستمری‌گیر ۶ نفر بیمه پرداز وجود داشته باشد چرا که تنها در این صورت سیستم بیمه‌گر، منابع مالی لازم برای سرمایه‌گذاری در میزانی را خواهد داشت که بازدهی آن در آینده توان پرداخت حقوق مستمری را داشته باشد. آخرین اطلاعات جمع شده از کلیه صندوق‌های بیمه‌گر کشور نشان می‌دهد که نسبت پشتیبانی صندوق‌های بیمه‌گر در حدود ۳/۲ بوده که به معنای ورود بخش بیمه‌گر به بحران مالی می‌باشد. پیوست شاغلان غیررسمی که مزد و حقوق‌گیر نیستند به جرگه بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی منجر به آن شد که برخی از طریق سیستم خود خویش‌فرمایی بیمه شوند و برخی دیگر را دولت بیمه کند و این موضوع تعهدات بسیاری برای دولت ایجاد کرد. چون حق بیمه‌ها برای مشاغل آزاد بسیار زیاد بود (۲۰ درصد حداقل مزد) که افراد باید خودشان این حق بیمه را پرداخت می‌کردند. همچنین دولت در راستای تعهد اجتماعی که دارد، اعلام کرد افرادی مانند قالیبافان، رانندگان تاکسی و ... همه را بیمه کند و به‌عنوان کارفرمای این افراد حق بیمه ۲۰ درصدی

آنان را بپردازد تا این افراد هم تحت پوشش بیمه مستمری قرار بگیرند. این حق بیمه ۲۰ درصدی در کنار سه درصد حق بیمه‌ای که دولت باید برای همه افراد تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی (سه‌م دولت) بپردازد و سایر تعهدات حمایتی (جمعاً حدود ۲۴ قلم تعهدآور)، برای دولت تعهد مالی بسیار بزرگی ایجاد کرده است. علاوه بر مسئله بدهی‌های دولت و عدم توان پرداخت آن‌ها که سازمان تأمین اجتماعی را با مسئله کمبود نقدینگی مواجه می‌کند و در حال شدت یافتن است، افزایش تعداد مستمری‌بگیران و سرازیری جمعیت بازنشستگان (که بازنشستگی‌های زود هنگام احتمال وقوع سونامی بازنشستگی را افزایش داده است) کسری سازمان تأمین اجتماعی را در آینده‌ای نه چندان دور به شدت افزایش می‌دهد.

۳-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

در خصوص نظام بیمه‌ای و بازنشستگی کشور آنچه همه کارشناسان اتفاق نظر دارند این است که استمرار وضع موجود موجب افزایش هزینه‌های صندوق‌های بازنشستگی می‌گردد در حالی که منابع آن از رشد متناسب برخوردار نمی‌باشد. لذا اعمال اصلاحات پارامتریک جهت تقویت بنیه مالی و پایداری منابع صندوق‌های بازنشستگی ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

- متأثر بودن صندوق‌های بازنشستگی (مستقیم و غیرمستقیم) از فعالیت‌ها و سیاست‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور و تغییر مؤلفه‌های کلان اقتصادی، اجتماعی،
- نظام بخشنده بازنشستگی ایران،
- نبود نهادهای تنظیم‌گر و ناظر بر سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی،
- نبود برآورد دقیق از دارایی صندوق‌ها،
- بازده پایین سرمایه‌گذاری صندوق‌ها،
- تحمیل قوانین ناسازگار با اصول بیمه‌ای،
- تغییرات جمعیتی و بالا رفتن متوسط سن جمعیت کشور،
- کاهش ضریب پشتیبانی به واسطه افزایش بسیار زیاد مستمری‌بگیران و کاهش نرخ ورود بیمه‌شدگان اصلی،

همه عواملی هستند که بحران اجتماعی و بحران تأمین سلامت کشور را در پی خواهند داشت و تقریباً همه متخصصان و صاحب‌نظران در انجام اقدامات سریع به‌منظور جلوگیری از بحران در این صندوق‌ها اتفاق‌نظر دارند لیکن پیشرفت در زمینه اصلاحات نظام بازنشستگی کشور اراده جمعی و هماهنگی بیشتر دولت، مجلس و عموم مردم را می‌طلبد.

۳-۴- پیشنهادها

در چنین شرایطی، این انتظار وجود دارد که دولت و سایر نظامات تصمیم‌گیری کشور اولویت برنامه‌های خود را معطوف به پایداری منابع صندوق‌های بیمه‌ای نمایند و در این راستا گام‌هایی را چون اجرای اصلاحات پارامتریک، سیستمی، ساختاری، مدیریتی و فرایندی و همچنین ثبات در قانون‌گذاری، پرداخت به موقع مطالبات صندوق‌ها، پایبندی به محاسبات بیمه‌ای و تعهدات بین نسلی، اجرای هر چه سریع‌تر نظام لایه‌بندی برداشته شود. همچنین دولت منابع لازم برای اجرای قوانین تعهدآور را در بودجه سنواتی پیش‌بینی کند یا دست‌کم از تصویب قوانین و مقررات مغایر با منطق‌های محاسبات بیمه‌ای و اصول بیمه‌های اجتماعی جلوگیری کند و البته هنگام پیشنهاد طرح‌ها و لوایح از منافع صندوق‌های بیمه‌ای که بین نسلی بوده و سرمایه آن‌ها متعلق به بیمه‌شدگان است مراقبت ویژه‌ای صورت گیرد. همچنین انتظار سازمان‌های بیمه‌ای و بازنشستگی این است که ساز و کار مناسب برای پرداخت مطالبات سنوات قبل از قبیل تهاتر بدهی سازمان با ارگان‌های دولتی ازجمله وزارت امور اقتصادی و دارایی و شهرداری‌ها و ... طراحی شود. درعین حال، استقلال مالی و اداری این نوع سازمان‌ها و صندوق‌ها نظیر سازمان تأمین اجتماعی تضمین شود.

فصل پنجاه و سوم

پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی و ارتقای سرمایه اجتماعی

مقدمه

آسیب‌های اجتماعی یکی از مسائل مورد توجه جامعه بشری از گذشته تا به امروز می‌باشد. تحولات جهانی و بزرگ شدن دامنه نیازمندی‌های انسان و به دنبال آن احساس ناکامی و محرومیت از خواسته‌ها موجب گسترش آسیب‌های اجتماعی شده است. بسیاری از این آسیب‌ها در دوره‌های مختلف وجود داشته اما در هر دوره، برخی از آنها از اهمیت بیشتری برخوردارند. به طور کلی آسیب اجتماعی به هر نوع عمل فردی یا جمعی اطلاق می‌شود که در چارچوب اصول اخلاقی و یا قواعد عام عمل جمعی رسمی و غیررسمی جامعه محل فعالیت کنشگران قرار نمی‌گیرد و در نتیجه با قبح اخلاقی و اجتماعی و یا منع قانونی روبه‌رو می‌گردد. یکی از اهداف برنامه‌های توسعه هر کشوری کاهش آسیب‌های اجتماعی است. شناسایی، پیشگیری و کنترل عوامل ایجادکننده آسیب‌های اجتماعی، مجموعه اقداماتی است که سیاست‌گذاران این حوزه بر آن تأکید دارند. تصمیم‌گیری آگاهانه و مدبرانه در حوزه مسائل مربوط به جامعه مستلزم بررسی، رصد و شناسایی دقیق موضوع و سازوکارهای مؤثر بر پیشگیری، کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی در سطح جامعه می‌باشد. تصمیم‌گیران باید نسبت به ابعاد مسئله و الگوهای حاکم بر ذهنیات و رفتارهای معمول آگاه بوده تا بتوانند تصمیمات اساسی را برنامه‌ریزی و بنیان‌گذاری نمایند.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

در خصوص تدوین سالانه اطلس آسیب‌های اجتماعی و سرمایه اجتماعی بر اساس شاخص‌های سلامت اجتماعی، این اطلس مشتمل بر چهار فصل کلیات، داده‌های بنیادین، آسیب‌ها و مسائل اجتماعی و شاخص‌های بین‌المللی سنجش وضعیت اجتماعی بوده و دارای برش‌های استانی و شهرستانی می‌باشد و به‌گونه‌ای تهیه شده است که قابل مقایسه در سطح بین‌المللی می‌باشد.

ماده (۸۰) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه کشور، دولت را مکلف به تهیه "طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی با اولویت اعتیاد، طلاق، حاشیه‌نشینی، مفاسد اخلاقی و کودکان کار" نموده، به‌گونه‌ای که آسیب‌های اجتماعی در انتهای برنامه به بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) میزان کنونی کاهش یابد. تأکید و پیگیری‌های منظم و دوره‌ای مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) بر اجرای طرح‌های جهادی و برنامه‌های فوق‌العاده جهت پیش‌گیری، کنترل و کاهش آسیب‌ها با اولویت‌های پنج‌گانه مؤید اهمیت و ضرورت این امر است.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۵۷ / پ / ۴	ایجاد مرکز اطلاعات و مطالعات آسیب‌های اجتماعی به منظور پایش و پیمایش انواع آسیب‌های اجتماعی و شناسایی گروه‌ها و اقشار هدف اشاره دارد. در این راستا تدوین سند نظامنامه رصد اجتماعی و ایجاد زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری برای گردآوری آمار و اطلاعات از میادی ذی‌ربط انجام شده است.	وزارت کشور	این ماده به ایجاد مرکز اطلاعات و مطالعات آسیب‌های اجتماعی به‌منظور پایش و پیمایش انواع آسیب‌های اجتماعی و شناسایی گروه‌ها و اقشار هدف اشاره دارد. در این راستا تدوین سند نظامنامه رصد اجتماعی و ایجاد زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری برای گردآوری آمار و اطلاعات از میادی ذی‌ربط انجام شده است.	-	-
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۲ / ت	موضوع خاص پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی	دستگاه‌های اجرای شورای اجتماعی کشور	اعتبارات مورد نیاز در قالب ماده ۸۰ ذیل ردیف متفرقه ۲۲-۵۵۰۰۰۰ بابت کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی در بودجه سال ۱۳۹۷ منظور شده است.	-	-
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰	دولت مکلف است طبق قوانین مربوطه و مصوبات شورای اجتماعی به‌منظور پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی، نسبت به تهیه طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی با اولویت اعتیاد، طلاق، حاشیه‌نشینی، کودکان کار و مفاسد اخلاقی مشتمل بر محورهای ذیل اقدام کند به‌گونه‌ای که آسیب‌های اجتماعی	سازمان امور اجتماعی	برای تهیه طرح جامع مذکور طی تفاهم‌نامه‌ای با دانشگاه علوم پزشکی ایران اقداماتی به انجام رسیده است. شایان ذکر است که تدوین طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی به‌عنوان بخشی از پروژه وسیع‌تری با عنوان سلامت اجتماعی در حال نگارش و تدوین است طرح جامع سلامت اجتماعی نیز با مشارکت اساتید و صاحب‌نظران و زیر نظر فرهنگستان علوم تدوین شده و در آستانه چاپ شدن است.	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و سوم: پیشگیری و... □ ۳۹۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			در انتهای برنامه به بیست و پنج درصد (۲۵٪) میزان کنونی کاهش یابد:				
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / الف / ۲	تهیه و تدوین پیوست‌های اجتماعی در طراحی کلیه برنامه‌های کلان توسعه‌ای، ملی و بومی با توجه به آثار محیطی آنها و به‌منظور کنترل آثار یادشده و پیشگیری از ناهنجاری‌ها و آسیب‌های اجتماعی با تصویب شورای اجتماعی کشور	سازمان اجتماعی	آیین‌نامه یاد شده با مشارکت دستگاه‌های عضو کارگروهی تحت عنوان پیوست اجتماعی با مسئولیت سازمان برنامه و بودجه با عضویت دستگاه‌های ذی‌ربط تدوین و طی نامه شماره ۶۳۵۷۷ مورخ ۱۳۹۷.۴.۱۷ با امضای مقام عالی وزارت کشور برای تصویب در هیئت دولت به معاون اول رئیس‌جمهور ارسال شد. آیین‌نامه مزبور در سه جلسه کمیته تخصصی ذیل کمیسیون اجتماعی دولت بررسی و متعاقباً در جلسه ۱۳۹۸.۳.۲۲ هیئت محترم وزیران مطرح گردیده و متعاقب این جلسه نیز موضوع در نشست مورخ ۱۳۹۸.۳.۲۵ شورای اجتماعی کشور مطرح و اصلاحات مدنظر دولت در نشست شورای اجتماعی به بحث گذارده شده و به‌زودی مراتب در کمیسیون اجتماعی دولت بررسی و پیگیری خواهد شد.	-	-
۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / الف / ۲	آیین‌نامه اجرائی این بند به پیشنهاد وزارت کشور (سازمان امور اجتماعی) به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	سازمان امور اجتماعی	پس از چند ماه مطالعه و بررسی توسط موسسه تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران و تدوین و انتشار کتابی تحت عنوان پیوست نگار اجتماعی مبانی و اصول تجارب جهانی و داخلی، پیش‌نویس آیین‌نامه اجرائی ماده قانونی مذکور تدوین و پس از اخذ مصوبه جلسه مورخ ۱۳۹۷.۳.۲۲ کارگروه پیوست اجتماعی شورای اجتماعی کشور طی نامه شماره ۶۳۵۷۷ مورخ ۱۳۹۷.۴.۱۷ با امضا وزیر محترم کشور برای بررسی و تصویب به هیئت دولت ارسال گردید پیش‌نویس مذکور در طول آذرماه و دی‌ماه سال گذشته طی ۵ جلسه در کمیته تخصصی کمیسیون اجتماعی	-	-

۳۹۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					دولت با حضور نمایندگان دستگاه‌ها بررسی و نسخه نهایی آیین‌نامه موصوف توسط کمیسیون اجتماعی دولت در حال تدوین برای ارائه به هیئت محترم وزیران می‌باشد.		
۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / الف / ۳	تدوین سالانه اطلس آسیب‌های اجتماعی و سرمایه اجتماعی بر اساس شاخص‌های سلامت اجتماعی در کشور توسط سازمان امور اجتماعی و ارائه آن به مراجع ذی‌ربط	سازمان امور اجتماعی	اطلس آسیب‌ها و مسائل اجتماعی کشور با ساختار و روش‌شناسی جدید و افزایش غنای کمی و کیفی محتوا در مراحل نهایی و آماده انتشار است این اطلس مشتمل بر چهارفصل شامل کلیات، داده‌های بنیادین، آسیب‌ها و مسائل اجتماعی و شاخص‌های بین‌المللی سنجش وضعیت اجتماعی است لازم به توضیح است محتوای اطلس دارای برش استانی و شهرستانی است و قابلیت مقایسه‌های بین‌المللی را هم دارا می‌باشد همچنین علاوه بر داده‌ها و اطلاعات از نظرات نخبگان و صاحب‌نظران برای تحلیل داده‌ها استفاده شده است از دیگر نوآوری‌های اطلس مذکور، استفاده از رویکردهای نوین اینفوگرافی و ایکونیک و استفاده از تکنولوژی واقعیت افزوده است بخش‌های مهمی از اطلاعات گردآوری شده در این اطلس در جلسه هفتم سران قوا در محضر مقام معظم رهبری ارائه و یک نسخه از اطلس نیز به ریاست محترم مجلس شورای اسلامی نیز ارسال شده است.	-	-
۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / الف / ۴	تدوین «نظام جامع رصد آسیب‌های اجتماعی و معلولیت‌ها» تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه طبق قوانین مربوطه و تصویب شورای اجتماعی و اجرای آن از ابتدای سال دوم اجرای قانون برنامه	سازمان امور اجتماعی	به‌منظور تدوین سند نظام جامع رصد آسیب‌های اجتماعی، پروژه مطالعاتی مبتنی بر بررسی الگوهای موفق رصد اجتماعی کشورهای توسعه‌یافته و تجربیات داخلی و نیز مصاحبه با اساتید و صاحب‌نظران از طریق پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) انجام و پیش‌نویس سند مزبور برای بررسی و اظهار نظر نهایی به دستگاه‌های عضو شورای اجتماعی ارسال و دیدگاه اصلاحی کلیه دستگاه‌ها در	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و سوم: پیشگیری و... □ ۳۹۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					متن نهایی گنجانده شده. نظام نامه رصد اجتماعی در جلسه ۱۲۲ شورای اجتماعی کشور مطرح توسط اعضاء شورا مصوب گردید: ۱- طرح نظام جامع رصد آسیب های اجتماعی مورد تصویب قرار گرفت و مقرر شد بر اساس طرح تقسیم کار پیشنهادی سازمان امور اجتماعی؛ تفاهم نامه هایی با دستگاه ها/ سازمان ها/ و نهادهای ذی ربط جهت تکمیل نظام نامه منعقد گردد. ۲- مقرر شد کارگروه رصد و پیوست اجتماعی ذیل شورای اجتماعی کشور تشکیل گردد و شیوه نامه های مربوط به سند نظام نامه تهیه و به مورد اجرا گذاشته شود		
۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ب / ۱	ب- خدمات رسانی و باز توانی: خدمات رسانی به موقع به افراد در معرض آسیب های اجتماعی با مشارکت سازمان های غیردولتی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی	در این زمینه سامانه تصمیم و کاهش طلای ایجاد گردیده است.	-	-
۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ب / ۴	بسط و توسعه نقش مردم و سازمان های مردم نهاد در حوزه های مشارکت های گروهی و تأمین مالی مبتنی بر رویکرد خیر اجتماعی و تلاش در جهت جلب مشارکت بیشتر ذی نفعان در تأمین منابع مورد نیاز	سازمان بهزیستی کشور	اقدامی از سوی دستگاه ارائه نشده است.	-	-
۱۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ب / ۱	پ: شناسایی و بهبود نقاط آسیب خیز: شناسایی نقاط آسیب خیز و بحران زای اجتماعی در بافت شهری و حاشیه شهرها و تمرکز بخشیدن حمایت های اجتماعی، خدمات بهداشتی - درمانی، مددکاری، مشاوره اجتماعی و حقوقی و برنامه های	سازمان امور اجتماعی	سازمان امور اجتماعی کشور با راه اندازی ۱۳۵ دفتر تسهیلگری و توسعه محلی در ۲۲ استان، ۲۶ شهر و ۲۱۸ محله کشور نسبت به توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی جوامع هدف اقدام نموده است.	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			اشتغال حمایت‌شده، با اعمال راهبرد همکاری بین‌بخشی و سامانه مدیریت آسیب‌های اجتماعی در مناطق یادشده				
۱۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ت / ۳	نیروی انتظامی موظف است پس از اخذ دستور قضائی نسبت به جمع‌آوری این معاندان و تحویل آنها به این مراکز اقدام نماید. ترخیص این افراد از مراکز موردنظر با تأیید سازمان بهزیستی و با هماهنگی نیروی انتظامی و مقام قضائی خواهد بود.	سازمان امور اجتماعی / ستاد مبارزه با مواد مخدر	سازمان امور تفاهم‌نامه با ستاد مبارزه با مواد مخدر و سازمان بهزیستی نسبت به تخصیص اعتبار به سازمان بهزیستی جهت جمع‌آوری معتادین متجاهر شهر تهران با هدف ساماندهی، باز توانی و کاهش آسیب معتادین به شرح تفاهم‌نامه شماره ۱۰۷۹۵۷ مورخ ۱۳۹۷.۰۸ اقدام نموده است	-	-

مأخذ: سازمان امور اجتماعی کشور

۲- بررسی عملکرد منابع مالی

مجموع اعتبارات مصوب سازمان امور اجتماعی کشور با احتساب ردیف متفرقه کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی (۲۲- ۵۵۰۰۰۰) در سال ۱۳۹۷، معادل ۴۷۶۰ میلیارد ریال (۲۶۰ میلیارد ریال آن از محل منابع بودجه عمومی و ۴,۵۰۰ میلیارد ریال از محل اعتبارات ردیف (۲۲- ۵۵۰۰۰۰) می‌باشد که ۲۷۶۰ میلیارد ریال آن اعتبارات هزینه‌ای و ۲,۰۰۰ میلیارد ریال آن اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بوده و نشان‌دهنده سهم ۵۸ درصدی اعتبارات هزینه‌ای و ۴۲ درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد.

عملکرد تخصیص این دستگاه با احتساب ردیف متفرقه مذکور ۴۵۳۰ میلیارد ریال است که مبلغ ۲۵۳۰ میلیارد ریال مربوط به اعتبارات هزینه‌ای و ۲۰۰۰ میلیارد ریال نیز مربوط به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد. بدین معنا حدود ۹۵.۲ درصد اعتبارات مصوب تخصیص یافته است. همچنین تخصیص اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به ترتیب معادل ۹۱.۷ و ۱۰۰ درصدی اعتبارات مصوب بوده است.

• اعتبارات هزینه‌ای:

از سرجمع اعتبارات مصوب هزینه‌ای ۲۶۰ میلیارد ریال آن از منابع بودجه عمومی و ۲,۵۰۰ میلیارد ریال از محل اعتبارات ردیف‌های متفرقه می‌باشند که به ترتیب ۳۰ و ۲,۵۰۰ میلیارد ریال تخصیص داشته‌اند.

• اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای:

تأمین اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای صرفاً از محل منابع اعتبارات ردیف کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی (۲۲-۵۵۰۰۰۰) بوده است و همانطور که اشاره شد از تخصیص ۱۰۰ درصدی برخوردار می‌باشد.

همچنین موارد مربوط به اعتبارات و عملکرد آنها در جداول زیر آمده است:

جدول ۲- توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای «ردیف اعتباری ۲۲-۵۵۰۰۰۰»

استان	وزارت آموزش و پرورش	سازمان بهزیستی کشور	شهرداری	تعداد کتایف‌های عمومی	وزارت کشور (استانداری و فرمانداری)	وزارت ورزش و جوانان	دانشگاه علوم پزشکی	تربیتی کتایف
آذربایجان شرقی	۱۶,۵۵۰	۳,۹۷۰	۲۹,۷۱۰	۶,۲۵۰	۴,۳۰۰	۱۲,۶۰۰	۰	۲,۷۰۰
اصفهان	۱۹,۳۵۸	۴,۰۶۰	۲,۶۰۰	۸۱۵	۴,۶۰۰	۲,۰۷۵	۱۸,۱۶۵	۹۰
ایلام	۴۱,۷۹۷	۸۰۰	۰	۰	۰	۸,۹۲۴	۰	۰
آذربایجان غربی	۵,۳۱۰	۵,۴۵۰	۳۰,۰۲۰	۴,۰۲۰	۰	۶,۷۰۶	۱,۶۰۰	۶۰۰
آذربایجان شرقی	۰	۰	۹۰	۰	۰	۰	۰	۰
بوشهر	۲۵,۰۰۰	۱,۳۹۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
خراسان	۷۵,۴۴۰	۵,۶۵۰	۵۱,۵۷۰	۶,۹۲۰	۲۷۰	۶۴۰	۸,۸۱۵	۶,۷۸۰
خراسان شمالی	۲,۷۸۰	۴۰۰	۱۴,۳۳۵	۰	۰	۱,۰۰۰	۰	۴۹۵
خراسان رضوی	۱۶,۶۷۰	۷,۰۴۰	۷,۹۸۰	۱,۹۰۰	۰	۱۰,۵۵۰	۱۰,۷۳۰	۹,۹۵۰
خراسان جنوبی	۷,۱۸۰	۱,۰۴۰	۱,۳۴۵	۳۵۵	۱۴۰	۱,۷۵۵	۰	۳۰۷
سیستان و بلوچستان	۵۶,۷۵۷	۵,۷۹۰	۴۵,۵۰۰	۴,۰۸۰	۰	۳۰,۲۰۰	۹,۶۸۰	۵,۲۲۰
فارس	۱۰,۷۹۵	۶,۵۳۰	۳۳,۷۰۰	۰	۰	۱۶,۵۹۰	۳۳,۷۷۶	۰
قزوین	۲۱,۳۴۰	۸۹۰	۰	۰	۰	۶,۴۰۰	۰	۰
قم	۱,۵۷۷	۶۷۰	۸۲۰	۲,۷۱۰	۰	۱,۷۱۴	۰	۵۰۸
کرمانشاه	۳۷,۳۵۴	۷,۴۰۰	۴۲,۰۵۰	۰	۳۰,۰۰۰	۱۵,۹۹۰	۲,۷۲۰	۱,۲۰۰
کردستان	۴۶,۹۸۶	۳,۸۲۰	۴۷,۹۰۰	۰	۰	۰	۰	۰
کرمان	۱۶,۶۳۰	۴,۰۹۰	۳۶,۶۰۰	۰	۰	۳۶۰	۲,۵۰۰	۹,۶۰۰
کهگیلویه و بویر احمد	۱۰,۵۰۰	۴۹۰	۱۵۰	۳,۸۰۰	۰	۸۲۰	۱,۰۵۰	۳۶۰
گیلان	۱۷,۵۷۳	۲,۸۶۴	۱,۳۹۰	۰	۰	۰	۲۰۰	۱,۳۷۰
گلستان	۶۷,۲۴۰	۱,۶۹۰	۵,۷۹۰	۰	۵۰۰	۴,۰۰۰	۰	۰
لرستان	۶۹,۹۱۹	۲,۷۰۰	۹,۰۰۰	۰	۰	۳,۰۸۰	۰	۱,۰۰۰
تهران	۳۲,۸۸۵	۲۳,۷۹۰	۲۵,۰۰۰	۰	۰	۱۱,۸۰۰	۰	۱۲,۱۵۰
همدان	۴۱,۵۸۰	۱,۴۰۰	۹۰	۰	۰	۳,۷۹۰	۰	۰
هرمزگان	۱۰,۰۱۰	۲۳,۶۹۰	۲۴,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰
چهارمحال و بختیاری	۱۲,۰۴۰	۸۰۰	۰	۵۵۰	۰	۳,۱۶۰	۰	۴۴۰
زنجان	۸,۰۹۵	۶۷۰	۰	۱,۶۲۰	۰	۰	۱,۳۸۰	۰
سمنان	۱۴,۶۶۰	۸۹۰	۹۰	۰	۰	۰	۰	۰
مازندران	۵,۰۰۰	۱۵,۸۶۵	۰	۰	۰	۵,۵۸۰	۰	۰
مرکزی	۲۲,۳۱۴	۱,۴۷۰	۰	۷۸۰	۰	۲۳,۲۰۰	۰	۰
یزد	۶,۳۲۰	۱,۴۰۰	۰	۴۳۰	۰	۱۷,۸۰۰	۰	۰
(ستاد) طرح ملی نماد	۱۳۳,۳۲۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
تجهیزات فناوری‌های نو	۰	۲۷,۱۴۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
اسپه‌های اجتماعی (ستاد)	۰	۰	۰	۰	۵۲,۵۵۰	۰	۰	۰
پارک‌ها داده‌نگینان (ستاد)	۰	۰	۰	۰	۶,۰۰۰	۰	۰	۰
تجهیزات سازمان امور	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
تفاسد داده‌ساز	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
جمع	۸۳۳,۹۹۰	۱۶۴,۴۵۹	۲۹۹,۷۹۰	۳۶,۹۱۰	۹۹,۲۶۰	۱۸۹,۷۴۴	۸۱,۴۱۸	۵۲,۲۲۸

۳۹۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

استان	سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای	گठون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	وزارت تیرد	سازمان هلال احمر ج.ا.	وزارت راه و شهرسازی	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	عملکرد ۱۳۹۷
ایزن	۱,۰۵۰	*	*	*	*	*	*	۷۷,۰۲۰
اربیل	۱,۶۸۰	۱,۳۲۵	*	*	*	*	*	۱۴,۸۱۵
اصفهان	۴,۱۳۰	*	*	*	*	*	*	۵۵,۴۵۳
ایلام	۱,۳۸۰	*	*	*	*	*	*	۵۲,۹۰۱
اذربایجان غربی	۳,۵۴۲	۱,۳۴۰	*	*	*	*	*	۵۸,۶۷۸
اذربایجان شرقی	۲,۶۷۰	*	*	*	*	*	*	۳,۰۳۰
بوشهر	۱,۳۲۰	*	*	*	*	*	*	۲۷,۶۱۰
خوزستان	۲,۱۵۰	*	*	*	*	*	*	۱۵۸,۲۲۵
خراسان شمالی	۱,۱۷۱۰	*	*	*	*	*	*	۱۸,۶۲۰
خراسان رضوی	*	*	*	*	*	*	*	۶۴,۸۲۰
خراسان جنوبی	۲,۱۵۷	۳۵	۱۵۵	*	*	۳۰	۷	۱۴,۴۰۶
سیستان و بلوچستان	۶,۳۳۰	*	۱,۱۵۰	*	*	*	*	۱۶۶,۷۰۷
فارس	۲,۴۰۰	*	*	*	*	۲۴۰	*	۸۴,۰۴۱
قزوین	۹۵۰	*	*	*	*	*	*	۲۹,۴۸۰
قم	۲,۸۷۵	*	*	*	*	*	*	۱۰,۸۷۴
گرمشاه	۱,۶۰۰	۷۸۰	*	*	*	*	*	۱۳۹,۰۹۴
کردستان	۱,۸۱۰	*	*	*	*	*	*	۱۰۰,۵۱۶
کرمان	۱۹,۴۲۰	*	۱۶۰	۳,۶۴۰	*	*	*	۹۲,۹۰۰
کهگیلویه و بویر احمد	۹۵۰	۲۲۰	*	*	*	*	*	۱۸,۳۴۰
گیلان	۱,۰۰۰	*	*	*	*	*	*	۲۴,۲۹۷
گلستان	۲,۸۲۰	*	*	*	*	*	*	۸۲,۰۴۰
لرستان	۱,۱۷۰	۲,۰۰۰	*	*	*	*	*	۸۸,۸۶۹
تهران	۳,۸۸۷	۶,۶۴۵	*	*	۱۱,۳۵۰	*	*	۱۲۷,۴۰۷
همدان	۹۴۴	۳,۴۷۰	۲,۶۱۰	*	*	*	*	۲۴,۶۸۳
هرمزگان	۲,۱۰۰	*	*	*	*	*	*	۵۸,۸۰۰
چهارمحال و بختیاری	۷,۴۲۰	*	*	*	*	*	*	۲۴,۴۱۰
زنجان	۹۷۰	*	*	*	*	*	*	۱۲,۳۳۵
سمنان	۱,۳۴۰	*	*	*	*	*	*	۱۴,۹۸۰
مازندران	۴,۸۳۰	*	*	*	*	*	*	۳۱,۴۷۵
مرکزی	۹۲۰	۲,۳۵۰	*	*	*	*	*	۵۱,۱۳۴
یزد	۳,۰۸۰	*	*	*	*	*	*	۲۸,۸۲۰
(سازمان طرح ملی نماد)	*	*	*	*	*	*	*	۱۳۳,۳۲۰
تجهیزات تفورماتیکي لهور	*	*	*	*	*	*	*	۲۷,۱۴۰
اسپهای اجتماعی (سازمان)	*	*	*	*	*	*	*	۵۲,۵۵۰
پایگاه داده ننگدیان (سازمان)	*	*	*	*	*	*	*	۶,۰۰۰
تجهیز سازمان لهور	*	*	*	*	*	*	*	۱۶,۰۰۰
تمایشا خانه سیر	*	۱۶,۰۰۰	*	*	*	*	*	۲,۰۰۰,۰۰۰
جمع	۸۸,۶۰۴	۳۴,۱۲۵	۴,۳۹۵	۳,۶۴۰	۱۱,۳۵۰	۲۷۰	۷	

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملك	کل
۱	۱۰۰۲۰۰۱۰۰۰	برنامه حفظ و ارتقای سلامت اجتماعی جامعه	۱۶۰,۰۰۰	-	۱۶۰,۰۰۰	۲۶,۳۸۴	-	۲۶,۳۸۴	۱۶.۵	-	۱۶.۵
۲	۱۰۰۲۰۱۸۰۰۰	برنامه رصد و کنترل آسیب‌های اجتماعی	۱۰۰,۰۰۰	-	۱۰۰,۰۰۰	۳,۶۱۶	-	۳,۶۱۶	۳.۶	-	۳.۶
	جمع		۲۶۰,۰۰۰	-	۲۶۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	-	۳۰,۰۰۰	-	-	-

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع
۱	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۰۰۲۰۱۸۰۰	برنامه رصد و کنترل آسیب‌های اجتماعی	وزارت کشور	۲,۳۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۴,۳۰۰,۰۰۰	۲,۳۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۴,۳۰۰,۰۰۰
۲	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۰۰۲۰۱۰۰۰	برنامه حفظ و ارتقای سلامت اجتماعی جامعه	وزارت کشور	۲۰۰,۰۰۰	-	۲۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	-	۲۰۰,۰۰۰
۳	جمع	-	-	-	۲,۵۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۴,۵۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۴,۵۰۰,۰۰۰

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- تلاش در جهت تحقق اجرای طرح تقسیم کار ملی با توجه به وظایف دستگاه‌های اصلی و تداوم روند نظارت و اخذ گزارش اقدامات دستگاه‌های عضو شورای اجتماعی کشور در رابطه با ماده ۸۰ قانون برنامه ششم توسعه کشور.

- تداوم تدوین برنامه‌ریزی به‌منظور توجه ویژه به اولویت‌های پنج‌گانه آسیب‌های اجتماعی با اولویت حاشیه شهرها و مناطق حاد و بحرانی (پابلوت در ۳۱ شهرستان محروم در ۳۱ استان) با پیش‌بینی ردیف اعتباری مستقل در بودجه سنواتی

- توزیع دقیق اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سال ۱۳۹۷ که موجب هدفمند شدن هزینه کرد منابع در نقاط هدف نسبت به سنوات گذشته شده است.

- انعقاد تفاهم‌نامه با دستگاه‌های متولی در زمینه شناسایی آسیب دیدگان اجتماعی ازجمله زنان سرپرست خانوار به‌منظور کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی.

- ادامه تدوین اطلس اجتماعی کشور

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- عدم تدوین طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی با اولویت اعتیاد، طلاق، حاشیه‌نشینی، کودکان کار و مفاسد اخلاقی موضوع ماده (۸۰) قانون برنامه ششم توسعه کشور

- که منجر به عدم انسجام برنامه‌ای لازم جهت مداخله مؤثر دولت جهت کاهش آسیب‌های اجتماعی شده است.
- فقدان سیاست‌ها و راهبردهای اجتماعی جامع و مشخص در حوزه مسائل و آسیب‌های اجتماعی و برنامه عملیاتی مدون در دستگاه‌های متولی کاهش آسیب‌های اجتماعی.
 - ضعف در زمینه هماهنگی و همگرایی بین دستگاه‌های مرتبط با موضوعات اجتماعی و بروز برخی فعالیت‌های موازی.
 - فقدان طراحی سازوکار مالی مناسب برای توزیع اعتبارات به‌خصوص در بخش هزینه‌ای در سنوات اخیر
 - عدم پاسخگویی متناسب و به موقع برخی دستگاه‌های متولی در آسیب‌های اجتماعی به شورای اجتماعی کشور
 - ضعف کارشناسی در جهت‌دهی و نظارت بر مصوبات شورای اجتماعی کشور که منجر به تصویب اقدامات مشابه، موازی و بعضاً کم اثر می‌شود
 - کمبود ابزارها و روش‌های نظارتی منسجم و قوی به‌منظور رصد و پایش اثربخشی عملکرد دستگاه‌های متولی در کاهش آسیب‌های اجتماعی
 - ضعف در مدیریت واحد در بین دستگاه‌های متولی در امر ساماندهی مناطق حاشیه‌نشین به دلیل گستره این مناطق و موازی کاری برخی از دستگاه‌ها و یا عدم اجرای وظایف برخی از دستگاه‌های مسئول
 - ضعف در بدنه اجرایی دستگاه‌های مسئول مرتبط با موضوع زنان به‌خصوص زنان آسیب‌دیده و عدم هماهنگی این دستگاه‌ها با سایر دستگاه‌های مرتبط با آسیب دیدگان اجتماعی
 - ناپایداری و تغییر سالانه برنامه‌های مرتبط با کاهش مفاسد اخلاقی
 - عدم وجود برنامه قابل توجه و فراگیر در خصوص کودکان کار و کودکان خیابانی

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

ضرورت مداخله مؤثر حاکمیت برای بهبود وضعیت آسیب‌های اجتماعی لزوم تمرکز سیاست‌گذاری و وجود نهاد واسطه برای هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی با هدف

هم‌افزایی برنامه‌ها و اقدامات دستگاه‌های اجرایی است که با ایجاد شورای اجتماعی کشور این مهم تحقق پذیرفت. اما آنچه پس از ایجاد نهاد سیاست‌گذار و هماهنگ‌کننده انتظار می‌رود تدوین برنامه جامعی (که در ماده (۸۰) قانون برنامه ششم توسعه به صراحت دولت مکلف به تدوین آن شده) است که تا پایان سال ۱۳۹۷ ارائه نشده و این معضل موجب تداوم فعالیت‌های ناهماهنگ، موازی و در نتیجه عدم هم‌افزایی لازم بین فعالیت‌های دستگاه‌های اجرایی می‌باشد. با تداوم این وضعیت، سایر اعتبارات مرتبط مانند ردیف اعتباری ۲۲-۵۵۰۰۰۰ نیز موجب کاهش موثر آسیب‌های اجتماعی نشده و توزیع اعتبار بین دستگاه‌های اجرایی متعدد و پراکنده در سطح کشور از توان حاکمیت برای کاهش آسیب‌های اجتماعی می‌کاهد، لذا ضروری است با تدوین برنامه جامعی نقشه راه دستگاه‌های مرتبط در قالب برنامه‌های اجرایی مشخص و اعتبارات به صورت هدفمند بر روی مسائل اولویت‌دار متمرکز شده و میزان کاهش آسیب‌های اجتماعی به صورت سالانه رصد و ارزیابی شود.

۴-۴- پیشنهادها

- طراحی سازوکار مالی مناسب برای توزیع اعتبارات در قالب اهداف برنامه‌ای مشخص
- ایجاد ابزارها و روش‌های نظارتی منسجم و قوی به منظور رصد و پایش اثربخشی عملکرد دستگاه‌های متولی در کاهش آسیب‌های اجتماعی
- تهیه دستورالعمل اجرایی با پشتوانه حمایت قانونی (مصوبه دولت یا مجلس) به منظور هماهنگی و همگرایی بین دستگاه‌های عضو شورا در اجرای مصوبات شورا
- توجه ویژه به تدوین طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی که منجر به اصلاح اهداف و سیاست‌ها و به تبع آن برنامه، فعالیت‌های موضوع پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی و ارتقای سرمایه اجتماعی به گونه‌ای که در سند آتی برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور محاسبه دقیق‌تر شاخص‌ها و اهداف کمی میسر گردد.

فصل پنجاه و چهارم

مبارزه با مواد مخدر و روانگردان

مقدمه

معضل مواد مخدر و اعتیاد از جمله آسیب‌های اجتماعی به شمار می‌آید که تبعات شوم و مخرب آن سرمایه‌های انسانی و اجتماعی کشور را به خطر انداخته و مورد تهدید جدی قرار داده است. این معضل به تعبیر مقام معظم رهبری^(مدظله‌العالی) مهم‌ترین و اولویت‌دارترین آسیب اجتماعی است که تمامی ساختارهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور را به نحوی از انحاء تحت‌الشعاع خود قرار داده است. بر این اساس، مقابله و مبارزه با این تهدید چندوجهی نیازمند برنامه‌ای جامع و منسجم و الزام به درج این موضوع در قالب برنامه‌های کلان کشوری از جمله برنامه‌های میان‌مدت ۵ ساله توسعه‌ای است. اهمیت رسیدگی به این موضوع به حدی است که در برنامه‌های چهارم و پنجم توسعه نیز می‌توان احکام و سیاست‌هایی را مرتبط با مبارزه با مواد مخدر و اعتیاد ملاحظه نمود. بند ز ماده ۹۷ برنامه چهارم توسعه و بند ۱-۲۰ سیاست‌های کلی و نیز بند الف ماده ۲۰۷ قانون برنامه پنجم توسعه از جمله این موارد به شمار می‌آیند.

طی سال‌های پایانی برنامه پنجم توسعه و با ورود مؤثر و مداخله حکیمانه رهبر معظم انقلاب به عرصه مقابله با آسیب‌های اجتماعی و با برگزاری تعداد ۷ جلسه رسیدگی، کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی با مشارکت سران محترم سه قوه تاکنون، ضمن ایجاد حساسیت‌های ملی و حاکمیتی پیرامون آسیب‌های اجتماعی به‌ویژه «اعتیاد» در کشور، روند برنامه‌ریزی و اقدامات اجرایی در کشور به دقت رصد و ارزیابی گردیده است. ضرورت پردازش دقیق در سطح ملی و ارائه راهکارهای اجرایی مؤثر در جهت کنترل و کاهش آسیب اجتماعی اعتیاد در قالب برنامه‌های توسعه‌ای، ایجاب می‌نماید تا این روند در برنامه ششم نیز ادامه یابد.

از مهم‌ترین دلایل موفقیت در اجرا و تحقق مفاد مندرج در احکام قانون برنامه پنج‌ساله ششم، توجه ویژه سطوح حاکمیتی کشور به‌ویژه مقام معظم رهبری^(مدظله‌العالی) و مداخله مؤثر معظم له به موضوع رسیدگی به آسیب‌های اجتماعی و همچنین اتخاذ رویکرد اجتماعی در

عرصه‌های مختلف مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر، روانگردان‌ها و پیش‌سازها در حوزه کاهش تقاضا طی سال اول و دوم برنامه ششم توسعه می‌توان نام برد.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

ستاد مبارزه با مواد مخدر در اجرای بند ۴ سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر در حوزه پیشگیری از سوءمصرف مواد مخدر و روانگردان در جامعه که به‌عنوان اصل و اولویت اول مبارزه با مواد مخدر شناخته می‌شود ضمن بهره‌گیری از توانمندی‌های بخش‌های دولتی و غیردولتی نسبت به تقویت عوامل محافظت‌کننده و کاهش عوامل خطر در محیط‌های هدف چهارگانه شامل محیط‌های آموزشی، خانواده، کار و محلات با اجرای طرح‌های اجرایی مشخص اقدام نموده است.

در حوزه کاهش عرضه مواد مخدر، روانگردان‌ها و پیش‌سازها با برگزاری جلسات کمیته‌های تخصصی، اقدامات مؤثری برای کاهش ورود و کاهش دسترسی به مواد مخدر و روانگردان‌ها و کنترل پیش‌سازها صورت پذیرفته است. این مهم که در اجرای بندهای ۱ و ۲ و ۳ سیاست‌های کلی ابلاغی صورت پذیرفته است بر مبنای اجرای عملیات مقابله‌ای مبتنی بر اقدامات اطلاعاتی از سوی دستگاه‌های انتظامی، اطلاعاتی و قضایی صورت گرفته است. همچنین در این راستا اقداماتی هم چون ضربه زنی به بنیان‌های اقتصادی قاچاقچیان در قالب شناسایی، توقیف و مصادره اموال منقول و غیرمنقول بر اساس احکام صادره از سوی مراجع قضایی، تشدید تدابیر نظارتی و کنترلی در قالب تجهیز گمرکات کشور در مبادی ورودی و خروجی و تمهیدات لازم برای انسداد و کنترل مرزها طی سال دوم برنامه ششم توسعه صورت پذیرفته است.

ستاد مبارزه با مواد مخدر در راستای تحقق بند ۶ سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر و در حوزه درمان، بازتوانی و کاهش آسیب اعتیاد با به‌کارگیری روش‌های نوین درمان و بازتوانی و کاهش آسیب معتادان بر اساس تجارب ملی و بین‌المللی نسبت به افزایش کمی مراکز و ارتقاء کیفی شیوه‌های درمان و کاهش آسیب معتادان اقدامات ویژه‌ای از سوی ستاد مبارزه با مواد مخدر انجام شده است. بسیج امکانات و توانمندی دستگاه‌های اجرایی عضو و مرتبط ستاد در راستای ساماندهی معتادان متجاهر در مراکز نگهداری، درمان و کاهش آسیب معتادان موضوع ماده ۱۶ قانون مبارزه با مواد مخدر در سراسر کشور و بهره‌گیری از مکانیزم تبصره ۲ آن از دیگر اقدامات ستاد مبارزه با مواد مخدر طی سال ۱۳۹۷ به شمار می‌آید.

در اجرای بند ۹ سیاست‌های کلی ابلاغی و در حوزه توانمندسازی و صیانت اجتماعی ستاد مبارزه با مواد مخدر با بهره‌گیری از ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد و ارائه تسهیلات لازم و نیز با مشارکت مؤثر خیرین نسبت به اجرای برنامه‌های توانمندسازی و صیانت اجتماعی به‌ویژه برای بهبودیافتگان بی‌بضاعت و خانواده آنان در قالب ارائه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، کمک برای ایجاد اشتغال و انجام سایر حمایت‌های اجتماعی اقدام نموده است.

به‌منظور افزایش اثربخشی قوانین و مقررات مبارزه با مواد مخدر در کاهش ارتکاب به جرائم مواد مخدری و در راستای کمک و تسهیل اجرای سیاست‌های کلی ابلاغی، ستاد مبارزه با مواد مخدر با رویکرد تخصصی و با توجه به شرایط و تهدیدات نوظهور ضمن شناسایی و اصلاح خلاءهای حقوقی و قانونی مندرج در قانون مبارزه با مواد مخدر نسبت به تنظیم اصلاحیه قانون مبارزه با مواد مخدر اقدام نموده است.

کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد تا پایان برنامه ششم توسعه با هدف‌گذاری سالانه ۵ درصد با بهره‌گیری از اسناد بالادستی و قوانین مرتبط و با انجام تقسیم‌کار ملی در قالب «طرح ملی مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر، روانگردان‌ها و پیش‌سازها با رویکرد اجتماعی» در پنج بخش مجزا و به تفکیک حوزه‌های تخصصی همچنان در دستور کار ستاد مبارزه با مواد مخدر و دستگاه‌های اجرایی عضو و مرتبط و نهادهای ذی‌ربط و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران قرار دارد. جهت‌گیری‌های کلی ستاد مبارزه با مواد مخدر در برنامه ششم توسعه مشتمل بر موارد زیر است:

۱- اتخاذ رویکرد اجتماعی در عرصه مبارزه با مواد مخدر با بهره‌گیری از توانمندی‌های مردم و ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد

۲- اتخاذ راهبرد متوازن با اولویت اول پیشگیری از اعتیاد در عرصه مبارزه با مواد مخدر

۳- تقویت و گسترش برنامه‌های درمان و کاهش آسیب معتادان به‌ویژه برای معتادان متجاهر بی‌خانمان و بی‌بضاعت

۴- تمرکز بر اجرایی کردن اسناد قانونی به‌ویژه سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر، سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه

۵- تمرکز بر اجرای اقدامات اطلاعاتی به‌ویژه در مناطق شرق و حاشیه شرق کشور

۶- تقویت و ارتقاء شاخص‌های توانمندسازی مشتمل بر برنامه‌ریزی راهبردی و بودجه‌ریزی عملیاتی مبتنی بر عملکرد و ارتقاء ساختار سازمانی

۷- تولید دانش تخصصی و تربیت نیروی انسانی متخصص

۸- اصلاح و بازنگری قانون با هدف افزایش اثربخشی قوانین و ارتقاء بازدارندگی قانون و پیشگیری مؤثر از وقوع جرائم مواد مخدری در جامعه

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ت / ۱	مقابله با اعتیاد با حمایت قوه قضائیه؛ توسط ستاد مبارزه با مواد مخدر جهت کشف و شناسایی اموال منقول و غیرمنقول و سرمایه‌های قاچاقچیان و شبکه‌های تولید، توزیع و انتقال (ترانزیت) مواد مخدر، روان‌گردان‌ها و پیش‌سازهای مرتبط (به‌ویژه سرباندها و سر شبکه‌ها) در داخل و خارج از کشور و ضبط این اموال با همکاری دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط اقدام نماید. وجوه حاصل از فروش این اموال در اجرای قانون مبارزه با مواد مخدر و اصلاحات و الحاقات بعدی آن برای اجرای تکالیف مندرج در این قانون پس از گردش خزانه در قالب بودجه سنواتی در اختیار ستاد مبارزه با مواد مخدر قرار می‌گیرد.	دستگاه‌های اجرایی مقابله‌ای، اطلاعاتی و قضایی ستاد مبارزه با مواد مخدر	- ضربه زنی به بنیان‌های اقتصادی قاچاقچیان مواد مخدر در قالب توقیف و مصادره اموال منقول و غیرمنقول به عنوان یکی از مهم‌ترین راه‌های شکستن کمر اقتصادی قاچاقچیان مواد مخدر بشمار می‌آید که در این راستا تصویب قانون مبارزه با پولشویی و همچنین اقدام جهت اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر نیز کمک مؤثری نموده است. - میزان درآمدهای حاصل از فروش اموال مصادره‌ای قاچاقچیان مواد مخدر طی سال‌های اول و دوم برنامه ششم توسعه (۹۷-۱۳۹۶) نشان از افزایش قابل توجه شناسایی، توقیف و مصادره اموال عوامل اصلی قاچاق و توزیع مواد مخدر و روانگردان‌ها در کشور دارد که افزایش ۱۸ درصدی تعداد خودروهای توقیفی قاچاقچیان طی دو ساله ۹۷-۱۳۹۶ (۴۲۸۸۲ دستگاه) در مقایسه با دو ساله پیش از آن (۳۶۴۴۵ دستگاه) مؤید این موضوع می‌باشد. - بر اساس برآوردهای صورت گرفته طی سال ۱۳۹۷ (سال دوم برنامه ششم توسعه) درآمد حاصل از فروش اموال مصادره‌ای	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و چهارم: مبارزه با مواد مخدر و... □ ۴۰۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					قاچاقچیان مواد مخدر در کشور حدود ۱۶۸۰ میلیارد ریال است که در مقایسه با درآمدهای سال اول برنامه (سال ۱۳۹۶) حدود ۱۱۴ درصد افزایش نشان می‌دهد.		
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ث / ۲	از طریق دستگاه‌های اجرائی و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران با اذن فرماندهی کل قوا در راستای اجرائی کردن سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر و سیاست‌های کلی برنامه ششم، ضمن اجرای دقیق قوانین مربوطه در مورد روان‌گردان‌ها و پیش سازها با رویکرد اجتماعی و با اولویت پیشگیری از اعتیاد، درمان، بازتوانی و کاهش آسیب، صیانت و حمایت اجتماعی، مقابله با عرضه مواد مخدر و روانگردان‌ها و پیش سازها و بازنگری در عناوین مجرمانه و مجازات‌های مرتبط اقدام قانونی لازم را به عمل آورند.	تمامی دستگاه‌های اجرایی عضو و مرتبط ستاد مبارزه با مواد مخدر و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران	- تهیه و تدوین «طرح ملی مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر، روانگردان‌ها و پیش سازها با رویکرد اجتماعی در برنامه ششم توسعه (۱۴۰۰-۱۳۹۶)» مشمول بر ۷ هدف کلی، ۱۸ هدف کمی و ۲۵۵ عملیات اجرایی در قالب هفت حوزه تخصصی پیشگیری از اعتیاد، درمان، بازتوانی و کاهش آسیب، مقابله با عرضه، امور حقوقی و قضایی، روابط بین‌الملل، توسعه مشارک‌های مردمی و سازمان‌های مردم‌نهاد و حوزه مدیریتی، ستادی و فرابخشی با هدف اجرای بند ۵۷ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه مبنی بر کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد تا پایان برنامه و تصویب و ابلاغ آن در جلسه ۱۳۳ ستاد مبارزه با مواد مخدر از سوی ریاست محترم جمهور و رئیس ستاد مبارزه با مواد مخدر به دستگاه‌ها و نهادهای اجرایی ذی‌ربط و نیروهای مسلح کشور برای اجرا در پنج‌ساله برنامه ششم توسعه. - ورود سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارتش جمهوری اسلامی به حوزه مقابله با قاچاق دریایی مواد مخدر در طول مرزهای آبی کشور از دیگر اقدامات مؤثر ستاد در اجرای	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					سیاست‌های کلی ابلاغی و احکام مندرج در برنامه ششم توسعه بشمار می‌آید. - ورود و مشارکت فعال نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بسیج مستضعفین و سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور به عرصه نگهداری، درمان و کاهش آسیب معتادان متجاهر در سطح کشور و به‌ویژه در استان تهران علاوه بر سازمان بهزیستی موجب افزایش ظرفیت‌های کشور به‌منظور تسریع در ساماندهی معتادان متجاهر گردیده است. - ارائه گزارش اقدامات راهبردی و عملکرد مالی و عملیاتی سال‌های اول و دوم برنامه ششم توسعه به ریاست محترم جمهور و رئیس ستاد مبارزه با مواد مخدر، نهادهای مراجع نظارتی، مجلس شورای اسلامی، مجمع تشخیص مصلحت نظام و سازمان برنامه و بودجه کشور در حوزه‌های تخصصی ذی‌ربط. - ستاد مبارزه با مواد مخدر در چارچوب اختیارات و صلاحیت قانونی خود (ماده ۳۳ قانون مبارزه با مواد مخدر) به علت اشکالات، کاستی‌ها و ابهامات قوانین جاری که بخشی از آن به دلیل تغییرات مکرر قانون است، مراتب اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر را در دستور کار قرار داده است؛ که در این راستا با تشکیل و برگزاری ۶۰ جلسه کارگروه تخصصی کمیته حقوقی و		

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و چهارم: مبارزه با مواد مخدر و... □ ۴۰۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					قضایی ستاد با مدیریت معاون قضایی دادستان کل کشور و با هماهنگی دفتر حقوقی و امور مجلس دبیرخانه ستاد و با حضور نمایندگان دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و کارشناسان قضایی، فرهنگی، اجرایی و ... نسبت به تدوین و تنظیم اصلاحیه جامع قانون مبارزه با مواد مخدر و با نظر داشت اسناد بالادستی ازجمله قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، قانون برنامه ششم توسعه و نیز اسناد بین‌المللی اقدام نموده است.		
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ث / ۳	از طریق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان بهزیستی) با همکاری شهرداری‌ها نسبت به بهره‌برداری و تکمیل مراکز نگهداری، درمان و کاهش آسیب معتادان متجاهر و بی‌خانمان و راه‌اندازی مراکز جامع توانمندسازی و صیانت اجتماعی برای معتادان بهبودیافته در استان‌ها با رعایت احکام ماده (۷۰) این قانون اقدام نماید. اداره این مراکز به عهده سازمان بهزیستی کشور یا شهرداری‌ها حسب مورد با بهره‌گیری از ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد و بخش غیردولتی خواهد بود.	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سازمان بهزیستی، شهرداری‌ها، سازمان‌های مردم‌نهاد و سایر دستگاه‌های اجرایی عضو و مرتبط ستاد	- اولویت‌دهی به ساماندهی معتادان متجاهر در قالب مراکز نگهداری، درمان و کاهش آسیب با رویکرد اجتماعی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های عظیم مردم و سازمان‌های مردم‌نهاد از دیگر اقدامات مهم و راهبردی ستاد مبارزه با مواد مخدر به شمار می‌آید. طی سال ۱۳۹۷ و به‌منظور افزایش ظرفیت مراکز نگهداری، درمان و کاهش آسیب معتادان متجاهر در سطح کشور و به‌ویژه در استان تهران علاوه بر سازمان بهزیستی کشور شاهد ورود و مشارکت فعال نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بسیج مستضعفین و سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور به این مأموریت مهم بوده‌ایم که این مهم موجب راه‌اندازی تعداد	-	-

۴۰۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					۱۰ مرکز توسط سازمان بسیج مستضعفین با ظرفیت پذیرش ۴۰۰۰ نفر معتاد متجاهر، افزایش ظرفیت مرکز ماده ۱۶ فشافویه تهران تا ۵۰۰۰ نفر و راه اندازی مرکز مهر سروش توسط ناجا با ظرفیت پذیرش ۲۰۰۰ نفر و توسعه ظرفیت آن به ۵۰۰۰ نفر گردیده است.		
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۰ / ت / ۳	آیین نامه اجرایی این جزء توسط ستاد مبارزه با مواد مخدر تهیه و به تصویب شورای اجتماعی کشور می رسد.	ستاد مبارزه با مواد مخدر	آیین نامه جزء ۳ بند ۳ ماده ۸۰ قانون برنامه ششم توسعه مشتمل بر دو بخش زیر است: ۱- مراکز نگهداری، درمان و کاهش آسیب معتادان متجاهر و بی خانمان ۲- مراکز جامع توانمندسازی و صیانت اجتماعی برای معتادان بهبودیافته. ستاد مبارزه با مواد مخدر در اجرای این بند از قانون برنامه ششم توسعه نسبت به اصلاح و تصویب آیین نامه اجرایی مراکز نگهداری، درمان و کاهش آسیب معتادان موضوع ماده ۱۶ قانون مبارزه با مواد مخدر با اصلاحات و الحاقات بعدی آن در قالب بند ۲ مصوبات یکصد و سی و چهارمین جلسه ستاد مبارزه با مواد مخدر به ریاست رئیس جمهور محترم و رئیس ستاد مبارزه با مواد مخدر موضوع نامه شماره ۹۶/۱۹۹۹۲/م اقدام نموده است. در خصوص بخش دوم آیین نامه مورد نظر مراتب در دست اقدام است	سایر	عدم اولویت دهی به موضوع توانمندسازی و صیانت اجتماعی از بهبودیافتگان از سوی دستگاه های اجرایی ذی ربط
						سایر	همکاری محدود دستگاه های مرتبط
۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۶ / ت / ۳	برنامه ریزی برای مبارزه همه جانبه با مواد مخدر و روان گردان ها و مدیریت مصرف آنها با هدف	دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر و دستگاه های	- تهیه و تدوین «طرح ملی مبارزه همه جانبه با مواد مخدر، روانگردان ها و پیش سازها با رویکرد اجتماعی در برنامه	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			کاهش بیست و پنج درصدی (۲۵) اعتیاد توسط دستگاه‌های مربوطه در طول اجرای قانون برنامه	اجرایی عضو و مرتبط با ستاد	ششم توسعه (۱۳۹۶-۱۴۰۰) «مشمول بر ۷ هدف کلی، ۱۸ هدف کمی و ۲۵۵ عملیات اجرایی در قالب هفت حوزه تخصصی پیشگیری از اعتیاد، درمان و کاهش آسیب، مقابله با عرضه، امور حقوقی و قضایی، روابط بین‌الملل، توسعه مشارکت‌های مردمی و سازمان‌های مردم‌نهاد و حوزه مدیریتی، ستادی و فرابخشی با هدف اجرای بند ۵۷ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه مبنی بر کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد تا پایان برنامه و تصویب و ابلاغ آن در جلسه ۱۳۳ ستاد مبارزه با مواد مخدر از سوی ریاست محترم جمهور و رئیس ستاد مبارزه با مواد مخدر به دستگاه‌ها و نهادهای اجرایی ذی‌ربط و نیروهای مسلح کشور برای اجرا در پنج‌ساله برنامه ششم توسعه.		

مأخذ: ستاد مبارزه با مواد مخدر

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

ستاد مبارزه با مواد مخدر به منظور نیل به اهداف کمی مورد نظر طی سال دوم برنامه ششم توسعه (۱۳۹۷) با اجرای طیف وسیعی از اقدامات و فعالیت‌های اجرایی متنوع تحت عنوان برش سالانه طرح ملی مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر، روانگردان‌ها و پیش‌سازها و جانمایی آن در قالب تفاهم‌نامه‌های اجرایی سال ۱۳۹۷ دستگاه‌های اجرایی عضو و مرتبط ستاد و همچنین جذب و تخصیص منابع لازم و انجام هماهنگی‌ها و همکاری‌های مستمر، موفق به تحقق بیش از ۹۸ درصد از تعهدات کمی مندرج در جدول اهداف کمی به شرح زیر گردیده است:

- ضربه زنی به بنیان‌های اقتصادی قاچاقچیان به‌عنوان تکلیف قانونی و فرمان حکومتی در گروی مبارزه همه‌جانبه با پولشویی درآمدهای حاصل از تجارت غیرقانونی مواد مخدر است. ستاد مبارزه با مواد مخدر در سال دوم برنامه ششم توسعه با همکاری مؤثر نیروهای اطلاعاتی، انتظامی و قضایی کشور نسبت به مصادره اموال قاچاقچیان و فروش آن اقدام نموده که با رشدی معادل ۹۶ درصد به نسبت سال اول برنامه ششم توسعه مواجه بوده است.

- ستاد مبارزه با مواد مخدر با تغییر نگرش لازم در حوزه‌های مختلف مدیریتی، فرابخشی و ستادی ازجمله ایجاد حساسیت‌های لازم و فضای رقابتی در بین استانداران و فرمانداران و مدیران کل استان‌ها و شهرستان‌ها برای مشارکت حداکثری در شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر در سطح ۳۱ استان و ۴۲۹ شهرستان با برگزاری جلسات مشورتی و هم‌اندیشی با نخبگان، اجرای طرح‌های علمی و پژوهشی، انتشار فصل‌نامه‌ها و کتب تخصصی، برگزاری دوره‌های آموزش عمومی و تخصصی در سطح ستادی و استانی، پایش و ارزیابی عملکرد، شفاف‌سازی منابع درآمدی، برون‌سپاری خدمات، شفاف‌سازی منابع مالی، بازنگری، نوسازی و اصلاح ساختار نظام برنامه و بودجه، اداری و مالی، تمرکززدایی و تشکیل کمیته برنامه و بودجه و تخصیص اعتبار، پیاده‌سازی الگوی مشارکتی در تأمین منابع مالی توانسته است در سال دوم برنامه ششم توسعه در اجرای تعهدات و الزامات قانونی، ضمن پاسخگویی شفاف و کامل به مطالبات مراجع نظارتی ذی‌ربط، توان مدیریتی خود را ارتقاء بخشد.

- با توجه به وجود خلاءهای قانونی و برخی موانع حقوقی در راستای مبارزه با مواد مخدر، ستاد مبارزه با مواد مخدر با همکاری قوه قضائیه ضمن پایش تقنینی امور در حوزه‌های مختلف و استخراج چالش و موانع قانونی، نسبت به اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر به‌منظور افزایش بازدارندگی و اثربخشی قوانین اقدام نموده است.

- ستاد مبارزه با مواد مخدر در راستای سنجش وضعیت کشور از منظر تهدید مواد مخدر و اعتیاد در دوره‌های زمانی مشخص اقدام به اجرای طرح‌های پژوهشی در زمینه شیوع‌شناسی سوءمصرف مواد مخدر می‌نماید. در آخرین وضعیت اعلامی و در نتیجه اجرای طرح شیوع‌شناسی و با توجه به اجرای مستمر برنامه‌های درمان و کاهش آسیب و توسعه حمایت‌های اجتماعی و صیانت از بهبودیافتگان در کشور بررسی‌های میدانی نشان از تثبیت و کنترل نرخ شیوع سوءمصرف مواد مخدر در جمعیت عمومی دارد.

- شاخص‌های عملکردی حوزه بین‌الملل ستاد مبارزه با مواد مخدر نشان از حضور و مشارکت مناسب از تعاملات منطقه‌ای و بین‌المللی داشته و برآیند اقدامات صورت گرفته طی سال ۱۳۹۷ ازجمله مبادله اسناد و هیئت‌های چندجانبه، شرکت و برگزاری نشست‌ها و اجلاس‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، دیدار و مذاکره با مقامات سیاسی و نمایندگان خارجی کشورها مجامع و غیره از افزایش مناسبی برخوردار است. اما تا رسیدن به نتایج مطلوب در حوزه بین‌الملل همچنان نیازمند ارتقای دیپلماسی منطقه‌ای و جهانی برای هدفمند کردن مناسبات، مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها و بهره‌گیری از تجارب بین‌المللی در اجرای بند ۸ سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر می‌باشیم.

- با توجه به اینکه بیش از ۵ درصد از جمعیت سوءمصرف کنندگان مواد مخدر را در کشور «زنان» تشکیل می‌دهد لذا توجه ویژه به این گروه از آسیب دیدگان اجتماعی در کشور بسیار حائز اهمیت است، لذا ستاد مبارزه با مواد مخدر با انجام هدف‌گذاری لازم در جهت شناسایی، ساماندهی، درمان، کاهش آسیب و حمایت و صیانت اجتماعی از ایشان به‌ویژه زنان سرپرست خانوار نسبت به گسترش چتر حمایتی از زنان درگیر اعتیاد و زنان در معرض خطر اعتیاد اقدام نموده است که در سال دوم برنامه با اجرای برنامه‌ها و طرح‌های اجرایی هدفمند موفق به تحقق این مهم گردیده است.

- برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی در حوزه‌های مختلف مقابله با عرضه و قاچاق مواد مخدر و روانگردان‌ها و تشریح شیوه‌های مختلف حمل و مسیره‌های قاچاق دریایی از طریق مرزهای آبی کشور و نیز استقرار تجهیزات مدرن و پیشرفته در مبادی ورودی و خروجی و نیز گمرکات کشور و همچنین بهره‌گیری از پهباد و کوادکوپتر به‌منظور رصد دقیق تحرکات باندها و شبکه‌های مافیای قاچاق مواد مخدر موجب تشدید نظارت و کنترل مرزهای شرقی و کویر و افزایش توانمندی نیروهای مقابله‌ای گردیده است.

- فقدان قانون مشخص برای تشکیل و فعالیت گسترده سازمان‌های مردم‌نهاد و نیز کمبود انگیزه‌های مالی و اقتصادی به‌منظور مشارکت حداکثری بخش خصوصی در عرصه کاهش تقاضای مواد مخدر و روانگردان‌ها به‌ویژه در حوزه درمان و کاهش آسیب موجب روند کاهشی ورود و گرایش به تأسیس و راه‌اندازی سمن‌ها در این عرصه گردیده است.

۴۱۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	افزایش ۲۵ درصدی حرقه آموزشی و اشتغال معنادران بهودیاخته و گسترش حمایت از خانواده آنان تا پایان برنامه (سالانه ۵ درصد).	درصد	۵	۹.۷	۱۵	۱۵	۱۰۰	-	-	-
۲	کاهش ۲۵ درصدی نرخ بروز اعتیاد با تقویت عوامل محافظت کننده و کاهش عوامل خطر در محیط های هدف تا پایان برنامه	درصد	۰.۲	۰.۱۸	۰.۱۷	۰.۱۷	۱۰۰	-	-	-
۳	افزایش ۲۵ درصدی میزان مشارکت تشکله ها و سازمان های مردمنهاد و غیردولتی در قالب شبکه ملی سازمان های مردمنهاد به عنوان سرمایه های اجتماعی در امر مبارزه همه جانبه با مواد مخدر و روانگردان ها	سمن	۲,۳۶۵	۲,۴۱۰	۳,۱۳۷	۲,۴۱۰	۷۶۸۲	۰.۹۵	سایر	فقدان قانون مشخص برای فعالیتهای سازمان های مردمنهاد
۴	افزایش ۲۵ درصدی نرخ جذب و پوشش درمان و کاهش آسیب معنادران تا پایان برنامه (سالانه ۵ درصد)	نفر	۸۵۶,۳۰۱	۹۸۱,۷۳۸	۹۰۴,۳۳۸	۱,۰۶۶,۸۰۴	۱۱۷.۹۷	۱۱۶۲	-	-
۵	توسعه اقدامات اطلاعاتی و ارتقاء توان عملیاتی نیروهای مقابله ای و انجام مبارزه حرقه ای با شبکه ها و عوامل اصلی داخلی و بین المللی	درصد	۳۵	۴۳	۴۵	۴۵	۱۰۰	-	-	-
۶	کاهش ورود و قاچاق مواد مخدر و روانگردان ها به عمق کشور با ارتقاء ظرفیتهای، تجهیزات کنترلی و عملیات در مرزها.	درصد	۵۵	۶۱	۶۵	۶۵	۱۰۰	-	-	-

بخش پانزدهم: بیمه اجتماعی، امور حمایتی و... / فصل پنجاه و چهارم: مبارزه با مواد مخدر و... □ ۴۱۳

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۷	توسعه همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی و جلوگیری از ورود، قاچاق و ترانزیت مواد مخدر، روانگردان‌ها و پیش‌سازها به داخل کشور.	درصد	۲۵	۲۸	۳۵	۳۵	۱۰۰	-	-	-
۸	جلب مشارکت جهانی در امر مبارزه با مواد مخدر و نیز فرصت سازی و حمایت یابی در تمام‌ات منطقه‌ای و بین‌المللی.	درصد	۱۰	۳۴	۳۰	۳۰	۱۰۰	-	-	-
۹	افزایش ۵۰ درصدی توان مدیریتی و پاسخگویی در قالب اصلاح رویکردها، ارتقاء نظام‌های فناوری اطلاعات، ساختاری، آماری، مالی و اعتباری، نیروی انسانی و پشتیبانی و نظارتی فرایند مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر و روانگردان‌ها تا پایان برنامه.	درصد	۵۵	۶۰	۶۵	۶۵	۱۰۰	-	-	-
۱۰	رسیدگی به پرونده‌های مجرمین جرائم مواد مخدری و ساماندهی زندانیان جرائم مواد مخدر.	درصد	۱۵	۳۱	۳۰	۳۰	۱۰۰	-	-	-
۱۱	افزایش حمایت از زنان سرپرست خانوار و توانمندسازی زنان در مقابل تهدید اعتیاد و تبعات آن	درصد	۵	۱۰	۱۵	۱۵	۱۰۰	-	-	-
۱۲	افزایش ۱۰۰ درصدی نرخ مانایی معتادان در درمان با ارتقاء کیفی شیوه‌های درمان، کاهش آسیب و گسترش حمایت‌های متنوع اجتماعی مطابق با استانداردهای علمی و جهانی تا پایان برنامه.	درصد	۱۲	۱۴	۱۶	۱۶	۱۰۰	-	-	-

۴۱۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱۳	توسعه تحقیقات کاربردی و پژوهش‌های راهبردی و تولید دانش تخصصی در عرصه‌های کاهش عرضه و کاهش تقاضای مواد مخدر و روانگردان‌ها در کشور به میزان ۲۵ درصد تا پایان برنامه	درصد	۵	۱۴	۱۵	۱۵	۱۰۰	-	-	-
۱۴	مبارزه با پولشویی درآمدهای حاصل از تجارت غیرقانونی مواد مخدر و روانگردان‌ها.	درصد	۴	۶۳	۸	۸	۱۰۰	-	-	-
۱۵	ارتقاء دانش مقابله و توسعه و تجهیز امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری برای مقابله مؤثر با قاچاق دریایی، هوایی و زمینی مواد مخدر و روانگردان‌ها.	درصد	۳۰	۳۶	۵۰	۵۰	۱۰۰	-	-	-
۱۶	شناسایی و اصلاح خلأهای حقوقی و قانونی امر مبارزه و افزایش بازدارندگی و اثربخشی قوانین.	درصد	۴۰	۶۵	۶۰	۶۰	۱۰۰	-	-	-
۱۷	کاهش ۲۵ درصدی نرخ شیوع سوءمصرف مواد مخدر در جمعیت عمومی ۶۴-۱۵ سال کشور تا پایان برنامه (سالانه ۵ درصد)	درصد	۲۵۱	۲۳۸	۲۲۵	۵۴	۴۱۷	-	-	-
۱۸	کاهش ۲۵ درصدی نرخ مرگومیر معتادان تا پایان برنامه و جلوگیری از گسترش رفتارهای پرخطر و شیوع بیماری‌های مهلک و عفونی در جامعه معتادان پرخطر.	نفر	۳۱۹۰	۳۰۱۲	۲۵۳۸	۳۶۷۲	۶۹۰۱	۷۲۹- سایر		علی‌رغم افزایش خدمات و جذب متعادلان متقاضی در مراکز درمان و کاهش آسیب به دلیل ورود قاچاق شیشه از افغانستان به داخل کشور شاهد کاهش قیمت، افزایش مصرف و در نتیجه افزایش مرگومیر متعادلان به مواد روانگردان به‌ویژه مصرف کنندگان شیشه به کشور می‌باشیم.

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

- اعتبارات هزینه‌ای مصوب ستاد مبارزه با مواد مخدر در سال ۱۳۹۷ معادل ۳۰ درصد به برنامه پیشگیری از سوءمصرف مواد مخدر و روانگردان، ۲۴ درصد به برنامه کاهش عرضه مواد مخدر و روانگردان، ۴۱ درصد به برنامه ارائه خدمات درمانی، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان ۴.۴ درصد به برنامه توانمندسازی و صیانت اجتماعی و بقیه اعتبارات به برنامه‌های پژوهش‌های کاربردی و توسعه دولت الکترونیک اختصاص یافته است که در مجموع اعتبارات ستاد مبارزه با مواد مخدر در سال ۱۳۹۷ از رشدی معادل ۷.۱۱ درصد نسبت به سال ۱۳۹۶ برخوردار بوده است.
- در ارتباط با برنامه ارائه خدمات درمانی، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان، اعتبارات مصوب آن ۹۲۷۰۰۰ میلیون ریال و عملکرد این برنامه معادل ۸۹۹۱۹۰ میلیون ریال (۹۷ درصد) در سال ۱۳۹۷ بوده که رشدی معادل ۵.۸ درصدی نسبت به اعتبار مصوب سال گذشته را نشان می‌دهد.
- همچنین در خصوص برنامه پیشگیری از سوءمصرف مواد مخدر و روانگردان، اعتباری معادل ۶۸۰۰۰۰ میلیون ریال در سال ۱۳۹۷ مصوب شد که نسبت به سال ۱۳۹۶ معادل ۴.۱۷ درصد کاهش یافته است و عملکرد این برنامه معادل ۶۵۹۶۰۰ میلیون ریال (۹۷ درصد) بوده است.
- اعتبارات مصوب برنامه کاهش عرضه مواد مخدر و روانگردان ۵۵۲۷۵۵ میلیون ریال و عملکرد آن معادل ۵۳۶۱۷۲ میلیون ریال (۹۷ درصد) در سال ۱۳۹۷ بوده است که نشان‌دهنده رشد ۵.۳۴ درصدی اعتبارات مصوب نسبت به سال ۱۳۹۶ می‌باشد.
- اعتبارات هزینه‌ای ردیف‌های متفرقه مصوب قانون بودجه ۱۳۹۷ کل کشور ۲۵۰۰۰۰ میلیون ریال بوده است که رقم عملکرد این ردیف صفر بوده است.
- اعتبارات مصوب تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ستاد مبارزه با مواد مخدر در سال ۱۳۹۷ در دو برنامه برابر با ۱۸۰۰ میلیون ریال و عملکرد این اعتبارات ۹۰۰ میلیون ریال می‌باشد.

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	کل
۱	۱۹۰۳۰۳۰۰۰	برنامه پیشگیری از سوءمصرف مواد مخدر و روانگردان	۶۸۰۰۰۰	۶۰۰	۶۸۰۶۰۰	۶۰۹۵۳۲	-	۶۰۹۵۳۲	۸۹۶	۸۹۶

۴۱۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	دارایی‌های سرمایه‌ای	تملک	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	جمع کل	تملک	کل
۲	۱۹۰۳۰۱۱۰۰۰	برنامه توانمندسازی و صیانت اجتماعی	۱۰۰,۰۰۰	-	۹۴,۶۵۰	۱۰۰,۰۰۰	۹۴,۶۵۰	-	۹۴,۶۵۰	-	۹۴,۶۵۰
۳	۱۹۰۳۰۲۴۰۰۰	برنامه کاهش عرضه مواد مخدر و روانگردان	۵۵۲,۷۵۵	-	۴۹۸,۵۷۴	۵۵۲,۷۵۵	۴۹۸,۵۷۴	-	۴۹۸,۵۷۴	-	۴۹۸,۵۷۴
۴	۱۹۰۴۰۰۵۰۰۰	برنامه ارائه خدمات درمان، بازتوانی و کاهش آسیب مبتلایان	۹۳۷,۰۰۰	-	۹۸۷,۴۳۷	۹۳۷,۰۰۰	۹۸۷,۴۳۷	-	۹۸۷,۴۳۷	-	۹۸۷,۴۳۷
۵	۱۹۰۵۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۷۱,۳۴۵	-	۱۵,۹۸۶	۷۱,۳۴۵	۱۵,۹۸۶	-	۱۵,۹۸۶	-	۱۵,۹۸۶
۶	۱۰۰۳۰۵۷۰۰۰	برنامه توسعه دولت الکترونیک	-	۱۲۰۰	-	۱,۲۰۰	-	۹۰۰	۹۰۰	-	۷۵
۷	جمع	-	۲,۳۳۱,۰۰۰	۶۰۰	۲,۳۳۱,۶۰۰	۲,۳۳۱,۶۰۰	۲,۳۳۱,۶۰۰	-	۲,۳۳۱,۶۰۰	-	-

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع
۱	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۹۰۳۰۳۰۰۰	برنامه پیشگیری از سوءمصرف مواد مخدر و روانگردان	-	۱۳۰,۰۰۰	-	۱۳۰,۰۰۰	-	-	-
۲	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۹۰۴۰۰۵۰۰	برنامه ارائه خدمات درمانی، بازتوانی و کاهش آسیب مبتلایان	-	۱۳۰,۰۰۰	-	۱۳۰,۰۰۰	-	-	-
۳	جمع	-	-	-	۲۵۰,۰۰۰	-	۲۵۰,۰۰۰	-	-	-

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- بسیج امکانات و ظرفیت‌های تقنینی، قضایی، مقابله‌ای، انتظامی و امنیتی کشور و ایجاد هم‌افزایی ملی در عرصه مبارزه با بنیان‌های اقتصادی قاچاقچیان مواد مخدر و ضربه زنی مؤثر به عوامل اصلی و سران شبکه‌های قاچاق و ترانزیت مواد مخدر در نتیجه همکاری و هماهنگی حداکثری میان اعضاء ستاد به‌ویژه نیروهای مقابله، قضایی و اطلاعاتی کشور

- توسعه مشارکت‌های مردمی در عرصه مبارزه با مواد مخدر، به‌ویژه هدایت و راهبری کلان فرآیند مبارزه با مواد مخدر از سوی ریاست محترم جمهور و رئیس ستاد مبارزه با مواد مخدر در جلسات ستاد و همچنین تدوین برنامه‌های هدفمند و فعالیت‌های عملیاتی لازم برای تحقق اهداف مورد نظر قانون‌گذار محترم از دیگر نقاط قوت ستاد مبارزه با مواد مخدر در اجرای تکالیف قانونی طی دومین سال از برنامه ششم توسعه به شمار می‌آید

- ایجاد حساسیت‌های ملی در سطوح عالی نظام به‌ویژه سطوح حاکمیتی در زمینه مبارزه با آسیب‌های اجتماعی به‌ویژه «اعتیاد» و تأکیدات مهم مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در جلسات رسیدگی، کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی خطاب به سران قوای سه‌گانه کشور و تعبیر معظم له از معضل اعتیاد به‌عنوان مهم‌ترین و اولویت دارترین آسیب اجتماعی کشور

- پیش‌بینی و اجرای اولویت‌های مندرج در جزء ۲ بند ۸۰ ماده ۸۰ قانون برنامه ششم توسعه در قالب طرح ملی مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر، روانگردان‌ها و پیش‌سازها با رویکرد اجتماعی در برنامه ششم توسعه

- تلاش در جهت رفع خلاءهای قانونی

- اتخاذ رویکرد اجتماعی در عرصه‌های مختلف مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر، روانگردان‌ها و پیش‌سازها به‌ویژه در حوزه کاهش تقاضا طی سال اول و دوم برنامه ششم توسعه

- سیاست‌گذاری، هماهنگی، اجرا، پیگیری، نظارت مستمر به‌منظور نیل به اهداف قانون‌گذار محترم مندرج در احکام برنامه و تحقق اهداف ستاد مبارزه با مواد مخدر در برنامه ششم توسعه

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- همجواری با بزرگترین تولیدکننده مواد مخدر در جهان و قرار گرفتن در کوتاهترین و مهم‌ترین مسیر قاچاق و ترانزیت مواد مخدر تولیدی افغانستان به غرب و اروپا،

- حجم عظیم تهدید مواد مخدر و اعتیاد علیه کشور،

- محقق نشدن منابع مالی مورد نیاز جهت سرعت بخشیدن به فعالیت‌های مبارزه با مواد مخدر و اجرای طرح‌ها و پروژه‌های فوق‌العاده و تحول‌آفرین در عرصه‌های مختلف مبارزه، حرکت کند برخی دستگاه‌های اجرایی در تحقق اهداف کمی مورد انتظار ستاد مبارزه با مواد مخدر

- کمبود نیروی انسانی متخصص و محدود بودن تولید دانش تخصصی لازم در حوزه‌های مختلف مبارزه با مواد مخدر
- گزارش دهی ضعیف و ناهماهنگی از سوی برخی دستگاه‌های اجرایی عضو و مرتبط ستاد در خصوص عملکرد برنامه‌ای، اعتباری و میزان پیشرفت تحقق اهداف
- وجود ساختارهای ناکارآمد در برخی دستگاه‌های اجرایی

۴-۳- پیشنهادها

- استمرار تأمین و تخصیص منابع مالی مورد نیاز در عرصه‌های مختلف مبارزه با مواد مخدر در سطوح ملی، استانی و دستگاهی
- تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد با بهره‌گیری از دانش روز دنیا در حوزه‌های تخصصی مبارزه با مواد مخدر
- اولویت‌دهی به تحقق تدابیر و تأکیدات ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) با تأمین منابع مالی مورد نیاز مبارزه با مواد مخدر و گسترش مشارکت ملی
- حمایت از تولید تحقیقات بنیادی، توسعه‌ای و کاربردی در حوزه‌های تخصصی مبارزه با مواد مخدر، روانگردان‌ها و پیش‌سازها برای تولید و ارائه راهکارهای علمی و اجرایی لازم به‌منظور برون‌رفت از چالش‌ها با مشارکت دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی کشور
- افزایش سهم مشارکت دستگاه‌های اجرایی در عرصه‌های مختلف مبارزه با مواد مخدر و تلاش در جهت ثبت رکوردهای منطقه‌ای و جهانی در تمامی زمینه‌ها بر اساس شرح وظایف، تکالیف قانونی و سهم دستگاه‌های اجرایی مندرج در طرح ملی مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر، روانگردان‌ها و پیش‌سازها در برنامه ششم توسعه (۱۴۰۰-۱۳۹۶)
- ایجاد زمینه‌های لازم برای توسعه همکاری‌های بین‌المللی، بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، استفاده از تجارب ارزنده جهانی و کاربردی نمودن دانش روز دنیا در عرصه‌های مختلف مبارزه با مواد مخدر در قالب بومی‌سازی طرح‌ها، پروژه‌ها و یافته‌های بین‌المللی.

بخش شانزدهم

ایشان گران

فصل پنجاه و پنجم

ایثارگران

مقدمه

آرمان ایثار و شهادت مبین اوج ایمان، عبودیت، و نماد کامل تحقق والاترین ارزش‌های معنوی و الهی در وجود انسان است. از این رو شهدا و ایثارگران که در مسیر پاسداشت آرمان‌های اسلامی و انقلابی و حفظ کیان جامعه جان‌فشانی و ایثار کردند، دارای جایگاهی رفیع بوده و خدمت به این قشر معزز افتخاری بزرگ و وظیفه‌ای ملی و شرعی است.

در متون اسلامی، موضوع ایثار و گذشتن از جان در راه اعتلای دین و دفاع از حق و حقیقت، از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است تا آنجایی که به استناد آیه شریفه «ولاتحسبن الذین قتلوا فی سبیل الله امواتاً بل احياء عند ربهم يرزقون» از شهید به‌عنوان مصداق کامل فردی که از جان خویش در راه خدا گذشته است به‌عنوان «حَی» یعنی کسی که زنده است و در نزد خدا روزی می‌گیرد، یادشده است.

حفظ استقلال، تمامیت ارضی و صیانت از فرهنگ، هویت و امنیت ملی کشور، موکول و مشروط به زنده‌بودن فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت است. بر این اساس، موضوع ایثار و شهادت‌طلبی و تکریم ایثارگران و خانواده‌های آنان، از جایگاه رفیع و ارزشمندی برخوردار است. برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی کشور به‌عنوان نقشه راه که منطبق بر سیاست‌های کلی نظام است، نقش حائز اهمیتی در تحقق سند چشم‌انداز و اجرای مطلوب و شایسته مأموریت دستگاه‌های دولتی دارد.

در سال ۱۳۹۷، جهت‌گیری‌های ارزشی نظام در اسناد بالادستی، الزامات و بسترهای قانونی و قوانین و مقررات مرتبط با خدمات آموزشی و فرهنگی، ترویج فرهنگ ایثار و شهادت و ارتقاء سطح معیشت جامعه هدف کمک به تأمین سلامت و درمان ایثارگران از طریق اجرای قوانین و مقررات مربوطه از مهم‌ترین عوامل موفقیت برنامه ایثارگران محسوب می‌گردد.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

به استناد بند (چ) ماده (۸۶) قانون برنامه ششم توسعه، کلیه دستگاه‌های اجرایی موظف شده‌اند بیست درصد (۲۰) از اعتبارات فرهنگی خود به استثنای فصول اول و ششم اعتبارات هزینه‌ای را بر اساس موافقتنامه مبادله شده با سازمان برنامه و بودجه کشور در چهارچوب سیاست‌های مصوب ابلاغی شورای عالی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت صرف این امور نمایند که در اجرای این ماده در سال ۱۳۹۷ اعتباری بالغ بر ۱۶۸۵۸۵ میلیون ریال از سوی بنیاد شهید و امور ایثارگران تحت عناوینی همچون جمع‌آوری، مستندسازی، تنظیم و حفظ آثار فرهنگ ایثارگری، فعالیت‌های فرهنگی مراکز فرهنگی، تولید و نظارت برنامه (دیداری و شنیداری)، تحریر و انتشار مجلات شاهد، تبلیغات و امور تجسمی و ... هزینه شده است.

در بند (پ) ماده (۸۷) قانون برنامه ششم توسعه، دولت موظف شده است خانواده معظم شهدا، جانبازان، آزادگان، رزمندگان و افراد تحت تکفل ایشان (والدین و همسران و فرزندان) دارای تابعیت غیر ایرانی که در طول هشت سال دفاع مقدس یا بعد از آن در راستای مأموریت محوله از سوی مراجع ذیصلاح به درجه رفیع شهادت یا جانبازی یا اسارت نائل آمده‌اند را پس از تأیید مراجع مذکور تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار دهد و رزمندگان نیز بنا به تشخیص ستاد کل نیروهای مسلح تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح (ساتا) قرار می‌گیرند که در سال ۱۳۹۷ برای تعداد ۳۶۵۲ نفر از اتباع خارجی تشکیل پرونده صورت گرفته و به مراجع ذی‌ربط معرفی گردیده‌اند و پس از تشریفات قانونی مربوطه تحت پوشش خدمات بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار گرفته‌اند.

به استناد بند (ت) ماده (۸۸) قانون برنامه ششم توسعه، سازمان برنامه و بودجه کشور و بنیاد شهید و امور ایثارگران مکلف شده‌اند نسبت به تأمین و پرداخت صد درصد (۱۰۰) سرانه بیمه عمر و حوادث جانبازان و آزادگان، والدین، همسر و فرزندان شهدای فاقد پوشش بیمه عمر و حوادث، وفق بودجه سنواتی اقدام نمایند؛ که در سال ۱۳۹۷ تعداد ۶۵۲ هزار نفر تحت پوشش بیمه عمر و حوادث قرار گرفته و تعداد ۸۴۰۵۰۱ نفر نیز تحت پوشش بیمه حوادث غیر مترقبه قرار گرفته‌اند و جمعاً تعداد ۱۴۹۲۵۰۱ نفر از خدمات مربوطه بهره‌مند شده‌اند.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۶ / الف	کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند نسبت به اجرای صحیح سیاست‌های کلی ترویج و تحکیم فرهنگ ایثار و جهاد و ساماندهی امور ایثارگران ابلاغی ۱۳۸۹/۲/۲۹ اقدام نمایند.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	در راستای اجرای این ماده در سال ۱۳۹۷ بر اساس ماده ۶۳ قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران در بنیاد شهید و امور ایثارگران برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت اعتباری معادل ۱۶۸۵۸۵ میلیون ریال هزینه شده است.	-	-
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۶ / ت	دولت موظف است به منظور بهره‌گیری از دستاوردهای دوران دفاع مقدس و انتقال و ترویج فرهنگ جهاد و مقاومت به نسل‌های آینده نسبت به ساماندهی گلزارهای شهدای سراسر کشور با رضایت والدین شهید و یادمان شهدای گمنام، احداث و تکمیل موزه‌های دفاع مقدس و مرمت و نگهداری آنها اقدام نماید. وزارتخانه‌های نیرو، نفت، راه و شهرسازی و کشور موظفند کلیه هزینه‌های خدماتی مربوط به آب‌رسانی، برق‌رسانی، گازرسانی و جاده مواصلاتی را طبق بودجه سنواتی تأمین نمایند.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	با توجه به اینکه اعتبار مرتبط با ساماندهی گلزار شهدا از محل تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای تعداد ۱۴۵۶۲ گلزار و مزار پیش‌بینی و اعتبار مورد نیاز آن می‌بایستی از طریق استانداری‌های سراسر کشور در اختیار بنیاد قرار می‌گرفت که تاکنون ۷۰۰۰ مزار ساماندهی گردیده است.	-	-
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۶ / ج	دولت مکلف است به منظور حفظ و ترویج فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت و تکریم از الگوهای این فرهنگ ماندگار به والدین شهیدی که دارای حداقل سه شهید یا دو شهید و یک جانباز پنجاه درصد (۵۰) و بالاتر یا یک شهید دو جانباز پنجاه درصد (۵۰) و بالاتر هستند نشان ملی ایثار	بنیاد شهید و امور ایثارگران	آیین‌نامه اجرایی مربوطه تنظیم شده و در کمیسیون اجتماعی هیئت دولت در دست بررسی و اقدام می‌باشد.	-	-

۴۲۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			اعطا نموده و آنان را به عنوان چهره ماندگار کشور به جامعه معرفی نماید.				
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۶ / ج / تبصره ۲	آیین نامه اجرایی این بند در شش ماه اول اجرای قانون برنامه به پیشنهاد بنیاد شهید و امور ایثارگران و بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس به تصویب هیئت وزیران می رسد.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	پیش نویس آیین نامه اجرایی این ماده تنظیم و جهت تصویب به هیئت محترم وزیران تقدیم شده است.	-	-
۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۶ / ج	کلیه دستگاه های اجرایی موضوع این قانون موظفند بیست درصد (۲۰) از اعتبارات فرهنگی خود به استثنای فصول اول و ششم اعتبارات هزینه ای را بر اساس موافقت نامه مبادله شده با سازمان در چهارچوب سیاست های مصوب ابلاغی شورای عالی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت صرف این امور نمایند.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	در اجرای این ماده در سال ۱۳۹۷ اعتباری بالغ بر ۱۶۸۵۸۵ میلیون ریال از سوی بنیاد شهید و امور ایثارگران تحت عنوانی همچون جمع آوری مستندسازی تنظیم و حفظ آثار فرهنگ ایثارگری، فعالیت های فرهنگی مراکز فرهنگی، تولید و نظارت برنامه (دیداری و شنیداری)، تحریر و انتشار مجلات شاهد، تبلیغات و امور تجسمی و ... هزینه شده است.	-	-
۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۶ / خ	وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش، دانشگاه آزاد اسلامی، بنیاد شهید و امور ایثارگران و ستاد کل نیروهای مسلح به منظور تعمیق و ترویج ارزش های دفاع مقدس به نسل های بعدی، واحدهای درسی مرتبط با ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در مقاطع مختلف دانشگاهی را ایجاد نموده و تعدادی از موضوعات پژوهشی، پایان نامه ها و طرح های	بنیاد شهید و امور ایثارگران	بنیاد شهید و امور ایثارگران پیشنهاد های لازم را جهت ایجاد دو واحد درسی در مقطع کارشناسی مرتبط با ترویج فرهنگ ایثار و شهادت به دستیار امور ویژه رئیس جمهور انعکاس نموده است	-	-

بخش شانزدهم: ایثارگران / فصل پنجاه و پنجم: ایثارگران □ ۴۲۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			(پروژه‌های) علمی و تحقیقاتی خود را به موضوع فرهنگ ایثار و شهادت اختصاص دهند.				
۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۶ / خ / تبصره	کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند گزارش عملکرد سالانه خود را در طول اجرای قانون برنامه در حوزه ترویج فرهنگ ایثار و جهاد و مقاومت و شهادت را به سازمان، بنیاد شهید و امور ایثارگران، بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس و کمیسیون‌های مرتبط مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	این حکم در سال ۱۳۹۷ عملکردی نداشته است	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	گزارش از سبوی دستگاه‌های اجرایی برای بنیاد شهید ارسال نشده است
۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۷	دولت موظف است اقدامات لازم برای اجرای صحیح و به موقع قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران را به عمل آورد و اعتبار کافی را در بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید و کلیه آیین‌نامه‌های اجرائی آن را حداکثر تا شش ماهه سال اول اجرای قانون برنامه تصویب و ابلاغ نماید.	تمامی دستگاه‌های اجرایی	اجرای تکالیف مندرج در قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران در حدود اعتبارات مصوب و تخصیص‌یافته به بنیاد شهید و امور ایثارگران عملیاتی شده و بر این اساس ایثارگران از خدمات و تسهیلات مربوطه برخوردار شده‌اند. بخشی از تکالیف مندرج در قانون مذکور که متضمن بار مالی می‌باشد موقوف به آیین‌نامه می‌باشد.	-	-
۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۷ / الف	دولت مکلف است در اجرای ماده (۶۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ به نحوی برنامه‌ریزی نماید که تا دو سال اول اجرای قانون برنامه کلیه مشمولان ماده مذکور تعیین تکلیف گردند.	ستاد کل نیروهای مسلح، بنیاد شهید و امور ایثارگران، سازمان برنامه و بودجه کشور	در اجرای قانون مذکور تعداد ۲۸۴۵ نفر از متقاضیان ایثارگری احراز گردیده و در همین راستا تعداد ۲۸۹ جلسه مشترک کمیسیون احراز با نیروهای مسلح و ... برگزار گردید.	-	-

۴۲۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۷ / الف / تبصره	بنیاد شهید و امور ایثارگران موظف است رزمندگان هشت سال دفاع مقدس که صورت سانه بالینی همزمان مجروحیت را ندارند اما مجروحیت آنها توسط کمیسیون پزشکی نهاد اعزام کننده (نیروهای مسلح) احراز می گردد را به عنوان جانباز تلقی نماید و حداقل پنج درصد (۵) جانبازی به آنها تعلق می گیرد.	ستاد کل نیروهای مسلح	دستورالعمل اجرایی این بند در حال حاضر توسط ستاد کل نیروهای مسلح ابلاغ گردیده و موضوع در حال انجام می باشد	-	-
۱۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۷ / الف / تبصره	اجرای این تبصره مانع از احراز جانبازی بیش از درصد مذکور توسط بنیاد شهید و امور ایثارگران نمی باشد.	بنیاد شهید و امور ایثارگران، ستاد کل نیروهای مسلح	در صورت تعیین تکلیف تبصره ذیل بند (الف) ماده (۸۷) و ابلاغ آیین نامه اجرایی مربوطه اقدام لازم به عمل خواهد آمد	-	-
۱۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۷ / ب	دولت مکلف است در سال اول اجرای قانون برنامه اعتبار مورد نیاز برای اجرای تبصره ماده (۳۸) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران را در لوائح بودجه سنواتی پیش بینی نموده و از طریق سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح به کلیه آزادگان و جانبازان واجد شرایط پرداخت نماید.	بنیاد شهید و امور ایثارگران، ستاد کل نیروهای مسلح	با توجه به ارتباط موضوع با ستاد کل نیروهای مسلح و گزارش های دریافتی از آن ستاد، تاکنون بیش از نیمی از جانبازان ۷۰ درصد و بالاتر از خدمات این ماده بهره مند شده اند.	-	-
۱۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۷ / پ	دولت موظف است خانواده معظم شهید، جانبازان، آزادگان، رزمندگان و افراد تحت تکفل ایشان (والدین و همسران و فرزندان) دارای تابعیت غیر ایرانی که در طول هشت سال دفاع مقدس یا بعد از آن در راستای مأموریت محوله از سوی مراجع ذی صلاح به درجه رفیع شهادت یا جانبازی یا اسارت نائل آمده اند پس از تأیید	وزارت امور خارجه، وزارت کشور، سازمان ثبت احوال، وزارت اطلاعات، بنیاد شهید و امور ایثارگران، ستاد کل نیروهای مسلح	در سال ۱۳۹۷ برای تعداد ۳۵۶۲ نفر از اتباع خارجی تشکیل پرونده صورت گرفته و به مراجع ذی ربط معرفی گردیده اند و پس از تشریفات قانونی مربوطه تحت پوشش خدمات بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار گرفته اند.	-	-

بخش شانزدهم: ایثارگران / فصل پنجاه و پنجم: ایثارگران □ ۴۲۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			مراجع مذکور تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار دهد و رزمندگان نیز بنا به تشخیص ستاد کل نیروهای مسلح تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح (ساتا) قرار می گیرند.				
۱۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۷ / ت	ماده (۱۸) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران به شرح زیر اصلاح می شود: بنیاد موظف است در چهارچوب قوانین به منظور تعیین، تدوین و یا اصلاح معیارهای تشخیص درصد جانبازی به عنوان مبنای ارائه خدمت به جانبازان و آزادگان در مواردی که نیاز به رأی کمیسیون باشد نسبت به تشکیل کمیسیون های پزشکی اقدام و جهت تعیین نحوه از کارافتادگی کلی آنها، با در نظر گرفتن وضعیت فعلی سلامت روحی، جسمی، اجتماعی، اقتصادی، شغلی و سابقه حضور در جبهه و بر اساس آیین نامه ای که به پیشنهاد بنیاد و ستاد کل نیروهای مسلح و با همکاری وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح سازمان تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد اقدام نماید.	بنیاد شهید و امور ایثارگران، ستاد کل نیروهای مسلح، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	اجرای این بند منوط به تصویب آیین نامه از سوی دولت می باشد. پیش نویس آیین نامه مربوطه توسط بنیاد شهید و امور ایثارگران با همکاری ستاد کل نیروهای مسلح و وزارت دفاع برای سیر مراحل قانونی و تصویب به هیئت دولت ارسال شده است.	-	-
۱۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۷ / ج	دولت مکلف است علاوه بر اجرای ماده (۳۱) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران و تبصره های آن و اصلاحات بعدی، تمام فرزندان شهدا و فرزندان جانبازان هفتاد درصد (۷۰) و بالاتر را در طول اجرای قانون برنامه، استخدام نماید.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	۳۷۱ نفر سهمیه استخدامی توسط سازمان اداری و استخدامی کشور به بنیاد شهید و امور ایثارگران اعطا شده است.	-	-

۴۲۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۷ / خ	کلیه فرزندان و همسران شهدای شاغل در دستگاه‌های موضوع ماده (۲) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران می‌توانند با حداکثر هشت سال سنوات ارفاقی و با دریافت حقوق و مزایای کامل بازنشسته شوند.	تمامی دستگاه‌های اجرایی	وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی برای تعیین ضوابط اجرایی اقدام به تهیه پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی نموده و این آیین‌نامه در کمیسیون اجتماعی دولت در حال بررسی و اقدام می‌باشد	-	-
۱۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۷ / د	ماده (۲۶) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران به شرح زیر در طول اجرای قانون برنامه اصلاح و دو تبصره به آن الحاق می‌شود: عبارت «جانبازان دارای محدودیت جسمی حرکتی» بعد از عبارت «جانبازان اعصاب و روان و شیمیایی» اضافه می‌شود.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	در اجرای ماده مذکور تعداد ۴۸۹۵۱ نفر از جانبازان مشمول دریافت حق پرستاری شده‌اند	-	-
۱۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۷ / د / تبصره ۱	والدین، همسران و فرزندان شهدا که دارای بیماری‌های خاص و یا صعب‌العلاج یا محدودیت جسمی حرکتی می‌باشند پس از تأیید کمیسیون پزشکی بنیاد، مشمول این ماده می‌شوند.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	با توجه به عدم وجود اعتبار در بودجه سال ۱۳۹۷ عملیاتی نشده ولی در ماه‌های پایانی سال کمیسیون پزشکی پس از گردآوری پرونده والدین شهدا اقدام لازم را معمول و میزان حق پرستاری را برای هر یک اعلام نموده است و از ابتدای سال ۱۳۹۸ برای ۴۱۶۵۱ نفر از والدین شهدا اجرایی شده است	-	-
۱۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۷ / د / تبصره ۲	جانبازان گروه بیست‌وپنج درصد (۲۵) تا چهل‌ونه درصد (۴۹) ضریب کاً (K) بهره‌مندی حق پرستاری آنان به میزان درصد جانبازی می‌باشد.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ اعتباری مصوب نشده است	عدم پیش بینی منابع اعتباری مورد نیاز	-
۲۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۷ / ذ	ماده (۲۱) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران به شرح زیر اصلاح می‌شود. عبارت «عم از رسمی، پیمانی، قراردادی، شرکتی»	تمامی دستگاه‌های اجرایی	بر اساس مجوزهای صادره از سوی سازمان اداری و استخدامی کشور بند مذکور لحاظ شده است	-	-

بخش شانزدهم: ایثارگران / فصل پنجاه و پنجم: ایثارگران □ ۴۲۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			بعد از عبارت «تأمین نیروهای مورد نیاز خود را» اضافه می‌شود.				
۲۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / الف	دولت موظف است کلیه مطالبات معوق خانواده‌های معظم شهیدا و ایثارگران (جانبازان و آزادگان) اعم از پاداش پایان خدمت و وجوه مربوط به ذخیره مرخصی استفاده‌نشده و کلیه مطالبات قانونی آنان را به‌طور کامل حداکثر در دو سال اول اجرای قانون برنامه مطابق بودجه سنواتی تأمین و توسط بنیاد پرداخت نماید. به نحوی که در پایان سال دوم اجرای قانون برنامه هیچ‌گونه مطالبات معوقی در حوزه ایثارگران و خانواده شهیدا باقی نمانده باشد.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	به دلیل عدم تأمین اعتبار اقدامی صورت نگرفته است. لازم به ذکر است در سال ۱۳۹۶ اعتباری معادل ۴۰۰ میلیارد تومان تحت عنوان فعالیت پاداش پایان خدمت شهدای بازنشسته لحاظ گردید.	-	-
۲۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / الف / تبصره	مطالبات مذکور در این ماده در خصوص جانبازان و آزادگان مشمول قانون حالت اشتغال نیز بر حسب مورد باید توسط بنیاد و دستگاه مربوطه در طی دو سال اول اجرای قانون برنامه طبق بودجه سنواتی تأمین و پرداخت گردد.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	اجرای موضوع این بند در صورت تأمین و پرداخت اعتبار مورد نیاز در بودجه سنواتی محقق خواهد شد	-	-
۲۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ب	دولت موظف است اعتبار لازم را به‌منظور تأمین حداقل معیشت گروه‌های عنوان‌شده ذیل که فاقد شغل یا درآمد باشند را پیش‌بینی و حداقل حقوق کارکنان دولت را به آنان جهت پرداخت در بودجه‌های سنواتی درج و در اختیار دستگاه‌های مربوطه قرار دهد.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	در اجرای مفاد این ماده تعداد ۳۷۶۹۵ نفر بهره‌مند شده‌اند.	-	-

۴۳۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ب / ۴	نامادری شهید و خواهران مجرد شهدا که تحت تکفل والدین شهدا بوده‌اند (پس از فوت والدین)	بنیاد شهید و امور ایثارگران	برابر دستورالعمل ابلاغی، موضوع ماده مذکور اجرایی گردیده است و تعداد ۱۸۹۰ نفر از خواهران شهید و تعداد ۱۰۱۷ نفر از نامادران شهید از این موضوع بهره‌مند گردیده‌اند	-	-
۲۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ب / ۵	برادر و خواهر شهید دارای معلولیت جسمی، حرکتی، ذهنی، محجور، دارای بیماری‌های خاص و یا صعب‌العلاج پس از تأیید کمیسیون پزشکی بنیاد	بنیاد شهید و امور ایثارگران	برابر دستورالعمل ابلاغی، موضوع ماده مذکور اجرایی گردیده است و تعداد ۱۲۷۳ نفر از برادران شهید واجد شرایط و تعداد ۱۵۵۷ نفر از خواهران شهید واجد شرایط از این موضوع بهره‌مند شده‌اند.	-	-
۲۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ب / ۶	همسران مطلقه شهدا که فرزند یا فرزندان شهید را حداقل پانزده سال بعد از شهادت شهید نگهداری نموده‌اند یا تأیید بنیاد (ماهانه معادل دوسوم حقوق کارکنان دولت)	بنیاد شهید و امور ایثارگران	برابر دستورالعمل ابلاغی، موضوع ماده مذکور اجرایی گردیده است و تعداد ۱۲۷۳ نفر از همسران شهید واجد شرایط از این موضوع بهره‌مند گردیده است.	-	-
۲۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ت	سازمان و بنیاد مکلفند نسبت به تأمین و پرداخت صد درصد (۱۰۰) سرانه بیمه عمر و حوادث جانبازان و آزادگان، والدین، همسر و فرزندان شهدا فاقد پوشش بیمه عمر و حوادث، وفق بودجه سنواتی اقدام نمایند.	بنیاد شهید و امور ایثارگران، سازمان برنامه و بودجه کشور	در سال ۱۳۹۷ تعداد ۶۵۲۰۰۰ نفر تحت پوشش بیمه عمر و حوادث قرار گرفته و تعداد ۸۴۰۵۰۱ نفر نیز تحت پوشش بیمه حوادث غیرمترقبه قرار گرفته‌اند و جمعاً تعداد ۱۴۹۲۵۰۱ نفر از خدمات مربوطه بهره‌مند شده	-	-
۲۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ث / ۱	دولت مکلف است طبق بودجه سنواتی به منظور حمایت و تجلیل از رشادت‌های رزمندگان هشت سال دفاع مقدس که حداقل شش ماه سابقه حضور در جبهه دارند و جانبازان زیر	تمامی دستگاه‌های اجرایی	اقدامات ذیل هریک از بندهای ذیل درج شد.	-	-

بخش شانزدهم: ایثارگران / فصل پنجاه و پنجم: ایثارگران □ ۴۳۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			بیست و پنج درصد (۳۵) جانبازی و آزادگان با کمتر از شش ماه سابقه اسارت و همسران و فرزندان آنان تسهیلات رفاهی، معیشتی، بهداشتی، درمانی و فرهنگی به شرح زیر ارائه نماید. تأمین و پرداخت یا معافیت حداقل سی درصد (۳۰) هزینه شهریه تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی، دوره‌های شبانه دانشگاه‌های دولتی، دانشگاه پیام نور و سایر دانشگاه‌های مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وفق بودجه سنواتی				
۲۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ث / ۲	بهره‌مندی رایگان از خدمات مراکز فرهنگی عمومی و ناوگان حمل و نقل شهری	سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، سازمان حمل و نقل و کنترل ترافیک	با توجه به تعیین تکلیف قانون‌گذار در صورت تأمین منابع لازم در قانون بودجه، مفاد این بند در طول سنوات برنامه به اجرا خواهد رسید.	-	-
۳۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ث / ۳	معافیت از پرداخت سی درصد (۳۰) هزینه از طریق هر یک از شرکت‌های دولتی و خصوصی هواپیمایی، ریلی و دریایی در سفرهای داخلی و عتبات عالیات برای یک‌بار در سال	شرکت‌های دولتی و خصوصی هواپیمایی، ریلی و دریایی	با توجه به تعیین تکلیف قانون‌گذار در صورت تأمین منابع لازم در قانون بودجه، مفاد این بند در طول سنوات برنامه به اجرا خواهد رسید.	-	-
۳۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ث / ۴	شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و سازمان اوقاف و امور خیریه مکلفند به منظور ارج نهادن به والدین، همسران و فرزندان شهدا و آزادگان و همسران و فرزندان آنان، جانبازان و همسران و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد (۳۵) و بالاتر و رزمندگان با سابقه حضور شش ماه و بالاتر در	سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، سازمان اوقاف و امور خیریه	در شهرهای کوچک در حال اجرا می‌باشد و در شهرهای بزرگ در صورت تأمین اعتبار اجرایی می‌گردد.	-	-

۴۳۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			جبهه را با رعایت مفاد وقفنامه در امامزادگانی که دفن اموات در آنها مجاز می باشد و آرامستان ها بدون اخذ هزینه اقدام نمایند.				
۳۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ث / ۵	بهره مندی از انشعاب رایگان آب، فاضلاب، برق و گاز برای یکبار در یک واحد مسکونی	سازمان آب و فاضلاب، شرکت برق کشور، شرکت گاز ملی ایران	در حال اجرا می باشد.	-	-
۳۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ث / ۶	بهره مندی از امتیازات یک مقطع تحصیلی بالاتر مطابق قوانین مربوطه و برای رزمندگان با حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در دفاع مقدس در حقوق و مزایای اجتماعی	تمامی دستگاه های اجرایی کشور	اعطای یک مقطع تحصیلی بالاتر برای جامعه ایثارگران مشمول تمامی دستگاه های اجرایی کشور است و سازمان اداری و استخدامی کشور بر اجرای این ماده نظارت می کند.	-	-
۳۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ج	در بند (الف) ماده (۳۱) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران پس از عبارت «جانبازان و آزادگان و فرزندان شاهد» عبارت «فرزندان جانبازان، فرزندان آزادگان، رزمندگان و فرزندان رزمندگان با حداقل شش ماه سابقه حضور در جبهه» اضافه می شود.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	ماده مذکور در سال ۱۳۹۷ برای تعداد ۲۵۶۰ نفر از افراد واجد شرایط عملیاتی گردید.	-	-
۳۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ح	در صورتی که دریافتی ایثارگران و فرزندان شهدا و رزمندگان با حداقل دوازده ماه سابقه حضور در جبهه مشمول صندوق تأمین اجتماعی و صندوق بازنشستگی دیگری گردد بازنشستگی در هر صندوق به طور مستقل انجام می گردد و با تحقق بازنشستگی این افراد در دو صندوق از مستمری بازنشستگی آن	صندوق های بازنشستگی کشور	در حال اجرا می باشد.	-	-

بخش شانزدهم: ایثارگران / فصل پنجاه و پنجم: ایثارگران □ ۴۳۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			صندوق بهره‌مند می‌گردند. کمک دولت فقط به یک صندوق خواهد بود.				
۳۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / خ	ایثارگران و فرزندان شهدا و آزادگان و جانبازان و رزمندگان با حداقل دوازده ماه سابقه حضور در جبهه برای یکبار از پرداخت ما به التفاوت برای پانزده سال سنوات بیمه‌ای ناشی از تغییر صندوق بیمه و بازنشستگی معافند. این مبلغ به عنوان مطالبه صندوق منتقل ^۱ الیه از دولت منظور و در قالب بودجه سنواتی توسط دولت پرداخت و تسویه می‌شود.	صندوق‌های بازنشستگی کشور	وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی برای تعیین ضوابط اجرایی اقدام به تهیه آیین نامه اجرایی نموده که این آیین نامه در کمیسیون اجتماعی هیئت محترم دولت در حال بررسی و تصویب می‌باشد.	-	-
۳۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / د	متن زیر به عنوان بند (۷) به انتهای ماده (۴۵) قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳/۷/۲۹ الحاق می‌شود: ۷- در صورت اذن فرماندهی کل قوا: فرزندان رزمندگان با سابقه حضور در جبهه به ازای هرماه حضور یک ماه کسر خدمت از نظام وظیفه	ستاد کل نیروهای مسلح	تعداد ۱۲۷۷۱ نفر از مفاد ماده مذکور بهره‌مند شده‌اند.	-	-
۳۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ذ	به ماده (۵۶) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران عبارت رزمندگان با حداقل دوازده ماه حضور در جبهه اضافه می‌گردد.	وزارت امور اقتصادی و دارایی	به استناد ماده ۵۶ قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران مسئولیت اجرای این ماده با موضوع معافیت مالیاتی بر عهده وزارت امور اقتصاد و دارایی می‌باشد این بند اجرا شده است.	-	-
۳۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / ژ	عبارت ذیل به ماده (۶۰) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران اضافه می‌شود: بعد از عبارت «جانبازان و آزادگان» عبارت «همسران و فرزندان شهدا» اضافه می‌شود.	تمامی دستگاه‌های اجرایی	به استناد ماده ۶۰ قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران مسئولیت اجرای این ماده بر عهده کلیه دستگاه‌های اجرایی است و در سال ۱۳۹۷ مفاد این بند اجرا شده است.	-	-

۴۳۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۴۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۹ / الف	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است در طول اجرای قانون برنامه، سالانه نسبت به ارائه تسهیلات مسکن فقط یکبار با سود حداکثر چهار درصد (۴) به تعداد پنجاه هزار نفر به رزمندگان دارای حداقل شش ماه سابقه حضور در جبهه و آزادگان با حداقل سه ماه اسارت که فاقد مسکن ملکی می باشند و تاکنون مسکن، زمین یا تسهیلات مسکن دریافت ننموده اند از طریق بانک های عامل اقدام نماید. مابه التفاوت سود مذکور تا سقف نرخ مصوب شورای پول و اعتبار مطابق بودجه سنواتی توسط دولت تأمین و به بانک های عامل پرداخت می شود.	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بانک های عامل	در سال ۱۳۹۷، تعداد ۳۸۰۰۰ نفر از جانبازان مشمول از امتیازات این ماده بهره مند شده اند.	-	-
۴۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۹ / ت	دولت موظف است در اجرای مواد (۳) و (۳ مکرر) فصل دوم قانون جامع خدمات رسانی به ایارگران و اصلاحات بعدی آن حداکثر تا پایان خردادماه هر سال شرایط پرداخت تسهیلات مسکن ارزان قیمت به ایارگران را مطابق بودجه سنواتی ابلاغ نماید.	-	تعداد ۸۵۴۷ نفر از تسهیلات واگذاری زمین و مسکن بهره مند شده اند.	-	-
۴۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۹ / ث	ماده واحده اصلاح ماده (۸) قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۹/۹/۲۸ به شرح ذیل اصلاح می گردد: بعد از عبارت «از طریق مزایده عمومی» عبارت «با اولویت ایارگران و فرزندان شهدا» اضافه می گردد.	وزارت راه، مسکن و شهرسازی	به استناد ماده ۸ قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۹/۹/۲۸ مسئولیت اجرای این ماده بر عهده وزارت راه، مسکن و شهرسازی است و در حال اجرا می باشد.	-	-

بخش شانزدهم: ایثارگران / فصل پنجاه و پنجم: ایثارگران □ ۴۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۴۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۰ / الف	الحاقات زیر در ماده (۷۰) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران و اصلاحیه بعدی آن و در ماده (۴۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به شرح زیر صورت می‌گیرد: سهمیه ورود با پنج درصد (۵) سهمیه اختصاصی برای جانبازان زیر بیست‌وپنج درصد (۲۵) و همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست‌وپنج درصد (۲۵) و همسران و فرزندان رزمندگان، با حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه به سی درصد (۳۰) افزایش یابد.	سازمان سنجش و آموزش کشور	سازمان سنجش و آموزش کشور به‌عنوان مسئول اجرای این ماده توانسته به صورت صد در صدی هدف قانون‌گذار را در این ماده فراهم آورد و لازم به ذکر است، جمعاً ۳۵۱۸۳ نفر از ایثارگران توانسته‌اند از این طریق وارد مراکز علمی و آموزشی کشور شوند.	-	-
۴۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۰ / الف / تبصره	در صورتی که سهمیه بیست‌وپنج درصد (۲۵) ایثارگران (مشمولین ماده (۷۰) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران و اصلاح بعدی آن) تکمیل نگردد و پنج درصد (۵) سهمیه اختصاصی جانبازان زیر بیست‌وپنج درصد (۲۵) و همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست‌وپنج درصد (۲۵) فرزندان و همسران رزمندگان با حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه، پاسخگوی متقاضیان واجد شرایط نباشد دولت مکلف است مانده ظرفیت خالی بیست‌وپنج درصد (۲۵) ایثارگران را مازاد بر پنج درصد (۵) مذکور به جانبازان زیر بیست‌وپنج درصد (۲۵) و همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست‌وپنج درصد (۲۵) فرزندان و همسران رزمندگان با حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه که	سازمان سنجش و آموزش کشور	سازمان سنجش و آموزش کشور به‌عنوان مسئول اجرای این بند متولیان اجرای این بند هدف قانون‌گذار را به صورت صددرصدی به اجرا درآورده و ۲۷۶۴ نفر صرفاً به‌واسطه این تبصره وارد مراکز دانشگاهی و آموزشی (عمدتاً دانشگاه آزاد اسلامی با هزینه متوسط شهریه هر ترم ۱۶ میلیون ریال برای بنیاد شهید و امور ایثارگران) شده‌اند، البته شایان ذکر است بنیاد شهید و امور ایثارگران صرفاً وظیفه تأیید احراز ایثارگری را بر عهده داشته و اقدامات مربوطه نیز به صورت کامل انجام شده است.	-	-

۴۳۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			شرایط لازم را داشته باشند، اختصاص دهد.				
۴۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۰ / ب	هزینه شهریه مشمولان ماده (۶۶) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران در دانشگاه های پردیس بین الملل دانشگاه های دولتی یا غیردولتی حداکثر در سقف شهریه های دانشگاه آزاد اسلامی داخل کشور پرداخت می شود.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	مشمولین این بند حدوداً ۲۸۵۰ دانشجو هستند که بار مالی شهریه سالانه هر دانشجو حدود ۳۰ میلیون ریال است. اجرای مفاد این قانون علیرغم محدودیت های اعتباری بنیاد به طور کامل محقق شده که البته موجب کسری اعتبارات بنیاد شهید و امور ایثارگران و افزایش مطالبات انباشته دانشگاه های مرتبط نیز شده است.	-	-
۴۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۰ / پ	حکم بند «پ» ماده (۹۰) این قانون در طول اجرای قانون برنامه ششم توسعه بر بند «الف» ماده (۷۱) قانون جامع ایثارگران مصوب ۱۳۹۱/۱۰/۲ و اصلاحات بعدی و بر حکم ماده واحده قانون اصلاح خناکر سن داوطلبان استخدام مصوب ۱۳۷۱/۲/۲۲ حاکم است.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	در سال ۱۳۹۷ تعداد ۳۱۱۷ نفر از ایثارگران واجد شرایط به عنوان هیئت علمی جذب شده اند و این حکم محقق شده است.	-	-
۴۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۰ / پ	شرایط جامعه ایثارگران موضوع بند (پ) ماده (۲) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور به شرایط جامعه ایثارگران موضوع بند (پ) ماده (۹۰) قانون برنامه اصلاح می شود.	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	به استناد بند پ ماده ۹۰ قانون برنامه ششم توسعه کشور مسئولیت اجرای این ماده بر عهده وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و رئیس دانشگاه آزاد اسلامی است و مفاد این بند در حال اجرا می باشد.	-	-
۴۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۱	محکومیت مؤثر کیفری در جرائم امنیتی موضوع فصل اول کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ موجب محرومیت از امتیازهای مقرر در این بخش می شود.	بنیاد شهید و امور ایثارگران	در صورت وجود مصداق و اعلام گزارش به بنیاد شهید و امور ایثارگران بر اساس قانون اقدام می گردد.	-	-

مأخذ: بنیاد شهید و امور ایثارگران

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

در سال ۱۳۹۷، تحقق عملکرد شاخص ارتقاء آموزش‌های شغلی و فرصت‌های شغلی ایثارگران، ۲ درصد بیشتر از مصوب می‌باشد و عملکرد این شاخص نسبت به سال ۱۳۹۶، تغییری نداشته است.

سطح معیشت حدود ۳۶۵ هزار نفر از ایثارگران حقوق و مستمری‌بگیر ارتقا یافته و به ۴۰ هزار ایثارگر تسهیلات بانکی مسکن اعطاء شده است.

همچنین افزایش خدمات مددکاری فردی و گروهی، افزایش پوشش خدمات آموزش و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی ایثارگران واجد شرایط و افزایش پوشش و ارتقاء سطح معیشت جانبازان معسر و فاقد درآمد در دستور کار بوده که در حد اعتبارات مربوطه در بودجه سنواتی بنیاد شهید و امور ایثارگران محقق شده‌اند و حدود ۶۵ هزار نفر تحت پوشش کامل خدمات کمیسیون‌های پزشکی قرار گرفته‌اند.

در راستای خدمات‌رسانی به ایثارگران معزز و خانواده ایشان ازجمله پرداخت حقوق حالت اشتغال ایثارگران و پاداش پایان خدمت، مستمری و حمایت‌های موردی، برنامه‌های فرهنگی، ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، ارائه خدمات آموزشی و ورزشی، پرداخت هزینه شهریه دانشجویان، پرداخت حق بیمه سهم کارفرمایی ایثارگران و حق بیمه ایثارگران خویش‌فرما، واگذاری خودرو مناسب جانبازان و پرداخت کمک‌هزینه‌های زندگی و معیشت، اقدامات شایانی در زمینه تأمین سلامت و پوشش بیمه پایه و بیمه تکمیلی و پرداخت ۱۰۰ درصد هزینه‌های بهداشتی و درمانی ایثارگران و خانواده تحت تکفل ایشان صورت پذیرفته که مجموعاً اعتباری بالغ بر ۱۱۶۴۳۰ میلیارد ریال برای سال ۱۳۹۷ پیش‌بینی و تأمین شده است.

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	افزایش پوشش جمع آوری، مستندسازی و نگهداری آثار ایثارگران	نفر- ایثارگر	۱۵,۰۰۰	۱۹,۹۳۷	۳۵,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۱۱۴,۲۹	۶۳,۳	-	-
۲	افزایش پوشش ایجاد اشتغال ایثارگران (استخدام در دستگاه‌ها)	درصد	۴۰	۴۳	۴۶	۴۸	۱۰۴,۳۵	-	-	-

۴۳۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۳	افزایش پوشش خدمات آموزش عمومی ایثارگران	نفر	۵۷,۵۹۶	۵۴,۰۰۰	۵۲,۰۷۴	۵۰,۰۰۰	۹۶.۰۲	-۶.۸۳	-	-
۴	افزایش پوشش و ارتقاء سطح معیشت جانبازان معسر و فاقد درآمد	درصد	۵۰	۵۵	۶۰	۶۵	۱۰۸.۳۳	-	-	-
۵	افزایش پوشش خدمات مناسب سازی زیست شخصی ایثارگران واجد شرایط	درصد	۴۵	۴۵	۸۰	۸۵	۱۰۶.۲۵	-	-	-
۶	افزایش پوشش خدمات ورزشی و تربیت بدنی ایثارگران	درصد	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۱۶.۶۷	-	-	-
۷	افزایش پوشش آموزش ها و مسابقات قرآنی، فرهنگی و هنری ایثارگران	درصد	۱۶	۱۷	۲۴	۲۶	۱۰۸.۳۳	-	-	-
۸	افزایش تولید و حمایت از تولید برنامه دیداری و شنیداری	دقیقه	۱۱,۸۶۸	۱۱,۸۰۰	۱۴,۵۰۰	۱۵,۰۰۰	۱۰۲.۴۵	۱۲.۴۲	-	-
۹	ارائه خدمات دانشجویان شهریه پرداز	نفر	۱۵۵,۱۳۶	۱۳۳,۲۸۱	۱۶۴,۵۸۴	۱۲۴,۳۷۷	۷۵.۵۷	-۱۰.۴۶	سایر	محدودیت منابع مالی
۱۰	حفظ پوشش بیمه همگانی ایثارگران	درصد	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۰	-	-
۱۱	حفظ پوشش بیمه های اجتماعی ایثارگران	درصد	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۰	-	-
۱۲	افزایش پوشش طرح پایش سلامت ایثارگران	نفر	۱۸۰,۹۳۹	۱۸۲,۰۰۰	۱۸۹,۱۶۱	۱۸۰,۰۰۰	۹۵.۱۶	-۰.۲۶	-	-
۱۳	افزایش پوشش ارتقاء آموزش های مهارتی شغلی و افزایش فرصت های شغلی ایثارگران (خود اشتغالی)	درصد	۳۶	۴۰	۳۸	۴۰	۱۰۵.۲۶	-	-	-
۱۴	حفظ پوشش خدمات مراقبت طولانی مدت (مراقبت سالمندی)	درصد	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۰	-	-
۱۵	تولید فیلم های سینمایی	دقیقه	۱۰۰	-	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۰	-	-
۱۶	افزایش تعداد مراسم و کنگره ها و یادواره	مراسم	۱,۳۷۰	۱,۳۵۰	۱,۴۵۰	۱,۵۰۰	۱۰۳.۴۵	۴.۶۴	-	-
۱۷	افزایش پوشش طرح سپاس و مراجعه معکوس (ارتباط با ایثارگران)	درصد	۸۵	۸۷	۸۵	۸۵	۱۰۰	۰	-	-
۱۸	افزایش پوشش آموزش های تخصصی درمانی	درصد	۵۵	۵۵	۶۵	۶۸	۱۰۴.۶۲	-	-	-
۱۹	افزایش پوشش خدمات مشاوره خانوادگی ایثارگران واجد شرایط	درصد	۹.۴	۹	۱۳.۴۹	۱۵	۱۱۱.۱۹	-	-	-

بخش شانزدهم: ایثارگران / فصل پنجاه و پنجم: ایثارگران □ ۴۳۹

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۲۰	افزایش پوشش برنامه های زیارتی و سیاحتی ایثارگران	درصد	۸	۹	۱۳	۱۵	۱۱۵,۳۸	-	-	-
۲۱	افزایش پژوهش های فرهنگی مرتبط با فرهنگ ایثار و شهادت	طرح	۶۵	۶۶	۹۵	۹۷	۱۰۲,۱۱	۲۲,۱۶	-	-
۲۲	ارتقاء سطح معیشت ایثارگران حقوق و مستمری بگیر	نفر	۳۲۶,۲۶۶	۳۲۲,۲۶۶	۳۱۸,۲۶۶	۳۶۵,۰۰۰	۱۱۴,۶۸	۵,۷۷	-	-
۲۳	اتمام طرح ساماندهی گلزار شهدا	درصد	۷۳,۵	۷۵	۹۰	۹۲	۱۰۲,۲۲	-	-	-
۲۴	افزایش پوشش خدمات تأمین مسکن ایثارگران واجد شرایط	درصد	۵۰	۵۷	۶۰	۶۲	۱۰۲,۳۳	-	-	-
۲۵	حفظ پوشش بیمه مکمل ایثارگران	درصد	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۰	-	-
۲۶	پوشش کامل خدمات کمیسیون های پزشکی	نفر	۳۶,۰۰۰	۱۰۱,۹۳۱	۳۳,۱۷۷	۶۵,۰۰۰	۱۹۵,۹۲	۳۴,۳۷	-	-
۲۷	ایجاد یادمان شهدا و ایثارگران	مورد	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰۰	۰	-	-
۲۸	افزایش پوشش خدمات، آموزش و پیشگیری از آسیب های اجتماعی ایثارگران واجد شرایط	درصد	۸	۸	۱۰	۱۲	۱۲۰	-	-	-
۲۹	تسهیلات بانکی مسکن ایثارگران	نفر	۴۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۱۰۰	۰	-	-
۳۰	افزایش پوشش خدمات مددکاری فردی و گروهی	درصد	۱۸	۱۶	۱۳	۱۶	۱۲۳,۰۸	-	-	-
۳۱	افزایش تألیف و نشر کتاب مرتبط با فرهنگ ایثار و شهادت	عنوان	۶۵	۶۷	۷۷	۸۰	۱۰۳,۹	۱۰,۹۴	-	-
۳۲	افزایش پوشش خدمات حمایت از نخبگان و سرامدان	درصد	۲۰	۲۱	۲۳	۲۵	۱۰۸,۷	-	-	-
۳۳	تکمیل و راه اندازی مراکز جامعه فرهنگی، ورزشی و توانبخشی	درصد	۷۰	۷۲	۹۰	۹۲	۱۰۲,۲۲	-	-	-
۳۴	افزایش تبلیغات محیطی و هنرهای تجسمی ایثارگران	طرح	۱۸,۵۰۰	۱۸,۵۰۰	۱۹,۴۰۰	۱۹,۶۰۰	۱۰۱,۰۳	۲,۹۳	-	-
۳۵	افزایش پوشش خدمات دانشجویان روزانه دولتی	نفر	۲۷,۸۶۰	۲۹,۰۰۰	۳۶,۷۵۰	۳۸,۰۰۰	۱۰۳,۴	۱۶,۷۹	-	-

مأخذ: بنیاد شهید و امور ایثارگران

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

مجموع اعتبارات مصوب بنیاد شهید و امور ایثارگران از منابع بودجه عمومی در سال ۱۳۹۷ معادل ۱۱۸۵۷۹ میلیارد ریال بوده که ۱۱۸۳۴۰ میلیارد ریال آن اعتبارات هزینه‌ای و ۲۳۹ میلیارد ریال آن اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد که نشان‌دهنده سهم ۹۹٫۸ درصدی اعتبارات هزینه‌ای و ۰٫۲ درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد.

عملکرد تخصیص این بنیاد ۱۱۶۹۵۰ میلیارد ریال می‌باشد که مبلغ ۱۱۶۴۵۴ میلیارد ریال مربوط به اعتبارات هزینه‌ای و مبلغ ۴۹۶ میلیارد ریال اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد. بدین معنا حدود ۹۸٫۶ درصد اعتبارات مصوب تخصیص یافته است. همچنین تخصیص اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به ترتیب معادل ۹۸٫۴ و ۲۰۷٫۷ درصد اعتبارات مصوب بوده است.

در ارتباط با اعتبارات هزینه‌ای در سال ۱۳۹۷ بابت تأمین حقوق، پاداش و مستمری ایثارگران مشمول با جامعه آماری بیش از سیصد و شصت هزار نفر اعتباری معادل ۹۳۵۲۸ میلیارد ریال و بابت ارائه خدمات اجتماعی، فرهنگی، ورزشی به ایثارگران مشمول با جامعه آماری بیش از یک میلیون و پانصد هزار نفر اعتباری معادل ۴۹۸۱ میلیارد ریال و بابت حمایت از اشتغال ایثارگران مشمول با جامعه آماری بیش از بیست هزار نفر اعتباری معادل ۳۰۶ میلیارد ریال و بابت ارائه خدمات مسکن به ایثارگران مشمول با جامعه آماری بیش از چهل و هشت هزار نفر اعتباری معادل ۴۲۸ میلیارد ریال و بابت ارائه خدمات بیمه درمان تکمیلی به ایثارگران مشمول با جامعه آماری بیش از یک میلیون و هفتصد هزار نفر اعتباری معادل ۱۶۱۱۷ میلیارد ریال و بابت ارائه خدمات درمانی و توانبخشی به ایثارگران مشمول با جامعه آماری بیش از یک میلیون و چهارصد هزار نفر اعتباری معادل ۱۰۷۰ میلیارد ریال تخصیص یافته است.

همچنین موارد مربوط به اعتبارات و عملکرد آنها در جدول زیر آمده است.

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک کل
۱	۱۹۰۲۰۰۲۰۰۰	برنامه پوشش بیمه سلامت ایثارگران	۲۱,۲۲۴,۶۹۰	-	۲۱,۲۲۴,۶۹۰	۱۶,۱۱۷,۰۰۰	-	۱۶,۱۱۷,۰۰۰	۷۴٫۲	-

بخش شانزدهم: ایثارگران / فصل پنجاه و پنجم: ایثارگران □ ۴۴۱

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملک دارایی‌ها سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک
۲	۱۹۰۳۰۲۰۰۰	برنامه ارائه خدمات اجتماعی، فرهنگی، ورزشی به ایثارگران	۷,۷۰۰,۰۰۰	۲۳۹,۰۰۰	۷,۹۳۹,۰۰۰	۴,۹۸۱,۰۰۰	۴۹۶,۴۷۶	۵,۴۷۷,۴۷۶	۶۴,۷	۲۰,۷۷
۳	۱۹۰۳۰۴۰۰۰	برنامه تأمین حقوق، پاداش و مستمری ایثارگران	۸۶۶۰۱,۳۱۵	-	۸۶۶۰۱,۳۱۵	۹۳,۵۲۸,۰۰۰	-	۹۳,۵۲۸,۰۰۰	۱۰۸,۰	-
۴	۱۹۰۳۰۵۰۰۰	برنامه تأمین مسکن ایثارگران	۵۸۰,۰۰۰	-	۵۸۰,۰۰۰	۴۲۸,۰۰۰	-	۴۲۸,۰۰۰	۷۳,۸	-
۵	۱۹۰۳۰۱۵۰۰۰	برنامه حمایت از اشتغال ایثارگران	۵۵۳,۰۰۰	-	۵۵۳,۰۰۰	۳۰۶,۰۰۰	-	۳۰۶,۰۰۰	۵۵,۳	-
۶	۱۹۰۴۰۴۰۰۰	برنامه ارائه خدمات درمانی و توانبخشی به ایثارگران	۱,۱۵۵,۰۰۰	-	۱,۱۵۵,۰۰۰	۱,۰۷۰,۰۰۰	-	۱,۰۷۰,۰۰۰	۹۲,۶	-
۷	۱۹۰۵۰۱۰۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲۶,۰۰۰	-	۲۶,۰۰۰	۲۳,۶۶۵	-	۲۳,۶۶۵	۹۱,۰	-
۸	جمع	-	۱۱۸,۳۴۰,۰۰۵	۲۳۹,۰۰۰	۱۱۸,۵۷۹,۰۰۵	۱۱۶,۴۵۳,۶۶۵	۴۹۶,۴۷۶	۱۱۶,۹۵۰,۱۴۱	-	-

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- وجود ظرفیت‌ها و بستر فناوری اطلاعات در بنیاد شهید و امور ایثارگران
- ظرفیت فکری و فرهنگی و ارزشی جامعه هدف و بالا بودن روحیه مسئولیت‌پذیری آنان
- جهت‌گیری‌های ارزشی نظام در اسناد بالادستی، الزامات و بسترهای قانونی و قوانین و مقررات مرتبط با خدمات آموزشی و فرهنگی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت - وجود ظرفیت‌های علمی و عملیاتی در بنیاد شهید و امور ایثارگران
- ارتقاء سطح معیشت جامعه هدف از طریق اجرای قوانین و مقررات مربوطه
- اصلاح ساختار سازمانی در راستای منطقی نمودن اندازه بنیاد به منظور چابک‌سازی بنیاد
- سرمایه‌گذاری در ایجاد زیرساخت‌های فناوری اطلاعات در بنیاد

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- عدم تبیین حداقل و حداکثر خدمات‌رسانی به ایثارگران
- تقنین و تصویب قوانین و مقررات متعدد و متعارض در حوزه خدمات‌رسانی به ایثارگران
- عدم توجه کافی به توانمندسازی، خوداتکایی و خودباوری ایثارگران در تقنین و تصویب قوانین مرتبط
- عدم توجه به لزوم توازن اعتبارات پیش‌بینی شده با وضع قوانین و مقررات حوزه ایثارگران
- تأثیر مستقیم کمبود اعتبارات در ارائه خدمات و رضایت‌مندی ایثارگران

۴-۳- پیشنهادها

- تعریف دقیق و شفاف حدود خدمات‌رسانی به ایثارگران
- توجه کافی به توانمندسازی، خوداتکایی و خودباوری ایثارگران
- توجه به توازن میان اعتبارات پیش‌بینی شده و وضع قوانین و مقررات حوزه ایثارگران در مجلس شورای اسلامی
- استفاده کامل از ظرفیت دستگاه‌ها و سازمان‌ها در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت
- حمایت از تولید آثار علمی، فرهنگی و هنری مرتبط با موضوع ایثار و شهادت و تأکید بر تهیه و تولید آثار تأثیرگذار و ماندگار
- اصلاح قوانین و مقررات متعدد و متعارض در حوزه خدمات‌رسانی به ایثارگران توسط مجلس شورای اسلامی

بخش هفدهم

فرهنگ، هنر و ورزش

فصل پنجاه و ششم

فرهنگ و هنر

مقدمه

رکن هویت‌بخش در یک جامعه، پیشینه و غنای عناصر فرهنگی آن جامعه است به‌طوری که فرهنگ و هنر، بنیان جامعه را پی‌ریزی می‌کند. توجه به این مهم و تأکید بر این نکته که ایران اسلامی از کهن‌ترین و اصیل‌ترین فرهنگ جهانی برخوردار است، سیاست‌گذاران و مسئولان کشور را بر آن می‌دارد که همواره در تدوین و تعیین اهداف و سیاست‌های کلان و بلندمدت جایگاه ویژه‌ای برای فرهنگ قائل باشند و فرهنگ را از ارکان اساسی جامعه محسوب کنند.

بخش فرهنگ دو وظیفه اساسی بر عهده دارد که عبارتند از:

- ۱- ایجاد زیرساخت‌ها و فراهم کردن بسترهای مناسب با استفاده از ظرفیت نهادی بخش فرهنگ که زمینه‌ساز تحقق رشد اقتصادی، اجتماعی و سیاسی است.
- ۲- تأمین حقوق فرهنگی مردم به معنای حق دسترسی عادلانه افراد به کالاها و خدمات فرهنگی که سبب توسعه فرهنگی جامعه می‌شود.

روند رو به گسترش شهرنشینی، بهبود هرم باسوادی و افزایش پوشش تحصیلی در سطح تعلیمات عمومی، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی اعم از دولتی و غیردولتی، درصد چشمگیر جمعیت جوان کشور، تنوع فزاینده در فعالیتهای فرهنگی، ظهور فناوری‌های نوین، افزایش میزان اوقات فراغت، بهره‌مندی از کالاها و خدمات فرهنگی نظیر رادیو، تلویزیون، مطبوعات، کتاب، سینما، تئاتر، موسیقی، فیلم، موزه‌ها، بناهای تاریخی و مذهبی، سفرهای زیارتی و تفریحی، بازدید از نمایشگاه‌ها، جشنواره‌ها، شرکت در مراسم و فعالیتهای دینی و مذهبی و مواردی از این قبیل، از جمله ابعاد مختلف بخش فرهنگ جامعه به شمار می‌روند.

گزارش عملکرد حوزه فرهنگ و هنر در سال دوم اجرای قانون برنامه ششم توسعه (۱۳۹۷) مشتمل بر چهار فصل است: فصل اول، عملکرد مواد قانونی برنامه و تکالیف اختصاصی و عمومی، فصل دوم، عملکرد اهداف کمی و شاخص‌های کلیدی و فصل سوم دربرگیرنده اعتبارات بخش و عملکرد مالی و تأمین منابع می‌باشد و در پایان، فصل چهارم به جمع‌بندی و ارائه پیشنهادها پرداخته شده است.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

از مجموع ۱۲۴ ماده قانون برنامه ششم توسعه کشور، ۲۸ حکم مرتبط با حوزه فرهنگ می‌باشد. همچنین در خصوص احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور ماده ۳۷ به این بخش اختصاص دارد. از مهمترین اقدامات صورت گرفته در سال ۱۳۹۷ می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: در ارتباط با آیین‌نامه‌های اجرایی مرتبط با این بخش، پیش‌نویس آیین‌نامه‌های تبصره ماده ۳۷ احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، تبصره بند ج ماده ۹۲ و تبصره بند ح ماده ۹۲ قانون برنامه ششم توسعه تهیه گردیده و جهت سیر مراحل قانونی به هیئت دولت ارسال شده است، ولی در خصوص تبصره بند ب ماده ۹۲ قانون برنامه ششم توسعه، پیش‌نویس آن تهیه شده و در مرحله بررسی کارشناسی قرار دارد. لازم به ذکر است لوایح مربوط به جزء ۲ بند چ ماده ۹۲ قانون برنامه ششم نیز به هیئت دولت جهت بررسی ارائه شده است.

همچنین به منظور تحقق بند ت ماده ۹۲ با موضوع «صدور و اخذ اسناد موقوفات و تبدیل بقاع متبرکه با رعایت ضوابط وقفی به قطب‌های فرهنگی»، در سال ۱۳۹۷، مبلغ ۱۲۰ میلیارد ریال جهت اخذ سند مالکیت و اسکن اسناد داده آمایی، تأمین نقشه کاداستر اراضی و املاک موقوفه کشور در اختیار ادارات کل اوقاف و امور خیریه استان‌ها قرار گرفته است.

گزارش اقدامات انجام‌شده در راستای احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور در جدول زیر به صورت مشروح آورده شده است.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۷ / الف	به منظور زنده و نمایان نگهداشتن میانی اسلام ناب محمدی (ص) و اندیشه دینی، سیاسی و فرهنگی و سیره عملی حضرت امام خمینی (ره)	-	اقدامات انجام‌شده در راستای این بند قانونی به شرح ذیل می‌باشد: (الف) برگزاری همایش‌ها و نشست‌های علمی و تخصصی با موضوعاتی	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و برجسته کردن نقش ایشان به‌عنوان یک معیار اساسی در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ها و تسری آن به مجموعه ارکان نظام و نیز انتقال آن به نسل‌های آینده، دولت مکلف است با بهره‌گیری از ظرفیت همه دستگاه‌های مربوط به‌ویژه آموزش و پرورش، دانشگاه‌ها و مراکز علمی و جهاد دانشگاهی، مراکز فرهنگی و هنری، حوزه‌های علمی، صدا و سیما، شهرداری‌ها و مؤسسات مردم‌نهاد و بسیج اقدامات زیر را انجام دهد الف) ایجاد سازوکار و تأمین اعتبار لازم به‌منظور اجرائی شدن خطامشی حضرت امام خمینی (ره) و سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)		نظیر: نقش امام خمینی در توسعه فرهنگ مقاومت، تبیین و بررسی شخصیت امام خمینی، تحلیل دستاوردهای معنوی امام خمینی، بررسی سبک زندگی و ابعاد عرفانی، اخلاقی، تربیتی ایشان و معرفی افکار و اندیشه‌های امام خمینی، همایش صلح از دیدگاه اسلام با همکاری یکی از دانشگاه‌های سیرالئون، مردم‌سالاری دینی در الگوی حکومتی امام خمینی (ره) در اسلام‌آباد، ب) برگزاری جشن‌ها و مراسمی نظیر: برگزاری جشن بزرگداشت چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی در کشورهای مختلف جهان - برگزاری مراسم: شب شعر، برگزاری محفل انس با قرآن و اجرای برنامه توسط گروه تواشیح محمد رسول‌الله (ص)، برگزاری جایزه کتاب امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی به مناسبت چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی در مسکو، ج) حمایت و انتشار کتب و مقالاتی نظیر: ترجمه و انتشار بیانات و پیام‌های مقام معظم رهبری به زبان‌های: عربی، ایتالیایی، فرانسوی -		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					حمایت از طرح مرتبط با تبیین مفاهیم پیام مقام معظم رهبری به جوانان اروپا و آمریکا در شهرهای مختلف اروپا، حمایت از انتشار آثار نویسندگان چینی درباره فرهنگ ایرانی-اسلامی، حمایت و کمک به مؤلفان کتاب و مقالات در زمینه اسلام‌شناسی و ایران‌شناسی، حمایت از انتشار مقالات در روزنامه‌ها و نشریات قطری		
۲	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۷ / ب	پشتیبانی از مراکز تحقیقاتی و آموزشی حوزوی از طریق شورای عالی حوزه‌های علمیه و دانشگاهی، تشکل‌های اجتماعی، فرهنگی مردم‌نهاد در زمینه اسلام‌شناسی، شیعه‌شناسی، ایران‌شناسی و اندیشه‌های انقلاب اسلامی و شخصیت‌ها و نهادها و مجامع تقریبی و همچنین گسترش شبکه‌های مجازی بین‌المللی و فعالیت‌های رسانه‌ای و هنری با ساماندهی مادی و معنوی و توسعه سرمایه انسانی و مقابله با جبهه معاند نظام اسلامی	-	برگزاری نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم به‌عنوان بزرگترین رویداد قرآنی کشور و حمایت از انتشار آثار با مضامین اندیشه‌های امام خمینی (ره) در زمینه‌های دینی و قرآنی، راه‌اندازی دبیرخانه طرح حمایت از ترجمه و انتشار کتاب ایرانی (گرنیت)، راه‌اندازی جایزه فیروزه (کالاهای فرهنگی با الگوی ایرانی - اسلامی)، برگزاری محفل انس با قرآن و اجرای برنامه توسط گروه تواشیح محمد رسول الله (ص)، حمایت از انجمن حکمت کلمبو، حمایت از فعالیت‌های انجمن مسلمانان گرجستان، حمایت و پشتیبانی از انتشار یک	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					کتاب درباره ایران توسط یکی از ایران شناسان چینی، حمایت و پشتیبانی از توسعه بخش ایران شناسی در برخی از کتابخانه ها در شهر باکو با عنوان (پنجره ایران)، حمایت از برنامه ها و اردوهای فرهنگی آموزشی دانشجویان ایرانی مقیم، حمایت از سایت هنری معرفی فرهنگ و هنر ایرانی به زبان چینی، حمایت از انتشار آثار نویسندگان چینی درباره فرهنگ ایرانی اسلامی، پشتیبانی از فعالیت های فرهنگی اتاق های ایران در اندونزی، پشتیبانی و حمایت از برگزاری گفتگوی اسلام و مسیحیت اسپانیا، حمایت و پشتیبانی از اتاق های ایران و مراکز ایران شناسی دانشگاه های چین و بازدید از آنها، پشتیبانی از برگزاری نمایشگاه های ویژه چهلمین سالگرد انقلاب اسلامی در خارج از کشور، حمایت از فعالیت های مؤسسات و مراکز قرآنی در بغداد، مساعدت و حمایت از برخی مؤسسات و برنامه های فرهنگی، هنری و علمی مراکز همسو در بغداد، حمایت از تولید و پخش		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					برنامه‌های رادیویی، تلویزیونی و نمایش فیلم‌های سینمایی در جوامع میزبان، حمایت از فعالیت انجمن دوست داران زبان فارسی ایران و عراق، حمایت و کمک به مؤلفان کتاب و مقالات همسو با ج.ا.ایران در زمینه اسلام‌شناسی و ایران‌شناسی، حمایت از تأسیس و فعالیت‌های فرهنگی انجمن دوستی ایران و الجزایر، حمایت از مراکز قرآنی اردوگاه‌های فلسطینی‌های مقیم سوریه، حمایت از اتاق ایران در گروه‌های زبان و ادب فارسی دانشگاه‌های سوریه، حمایت از فعالیت‌های انجمن فارغ‌التحصیلان سوری دانشگاه‌های ایران، حمایت از فعالیت‌های قرآنی دارالقرآن‌های لاذقیه در ماه مبارک رمضان، حمایت و تقویت اتاق ایران در دانشگاه لبنان، حمایت از برگزاری دوره‌های آموزش زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه‌های لبنان و مؤسسات همسو، حمایت از برگزاری مسابقات قرآنی با همکاری فدراسیون جوانان مسلمان سنگال، حمایت از تدوین و انتشار تاریخ		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					شفاهی پیشکسوتان ایران‌شناسی و اسلام‌شناسی روسیه، حمایت از تدوین و چاپ کتاب راهنمای اسناد تاریخ معاصر ایران در آرشیوهای اسناد تاریخی مسکو، ساخت فیلم مستند از هنرمندان جهت تاریخ شفاهی هنرهای تجسمی - کارگاه آموزشی سوم خرداد ماه ویژه آزادسازی خرمشهر، حمایت از تولید آلبوم‌های با محتوای دینی و مذهبی		
۳	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۷	آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و فرهنگ و ارشاد اسلامی، شورای عالی حوزه‌های علمیه، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران و مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی (ره) و مؤسسه تنظیم و نشر آثار مقام معظم رهبری تهیه می‌شود و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	-	پیش‌نویس این آیین‌نامه توسط سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه شده و طی نامه شماره ۴۲۱۱۸۰ مورخ ۱۳۹۸/۷/۳۰ به هیئت دولت ارسال شده است.	-	-
۴	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۷ / پ	دولت موظف است سند جامع سبک زندگی اسلامی. ایرانی را با لحاظ شاخص‌های کمی و کیفی نظیر الگوی مصرف، ترویج روحیه مشارکت و	-	حسب اعلام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پیش‌نویس سند جامع سبک زندگی اسلامی- ایرانی که حاوی ۲۷ سند موضوعی می‌باشد،	سایر	تاکنون گزارشی به این سازمان واصل نشده است.

۴۵۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			فرهنگ تعاون و رقابت سالم بین مردم، قناعت و صرفه جویی و احترام به کسب و کار حلال، احترام به قانون، تفریحات و اوقات فراغت سالم، ترویج سخت کوشی و ساده زیستی متناسب با آموزه های اسلامی تدوین و با رعایت موارد زیر اجرا نماید.		تدوین شده است. با این وجود گزارش های یاد شده به این سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال نشده است		
۵	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳۷ / پ / ۱	حمایت، پشتیبانی و تأمین اعتبار و ایجاد سازوکار لازم در اجرای سند	-	حسب گزارش وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی حمایت، پشتیبانی و تأمین اعتبار لازم بابت اجرای شدن سند جامع سبک زندگی اسلامی- ایرانی در دستور کار این وزارتخانه قرار دارد.	عدم تصویب / ابلاغ / بخش نامه / آیین نامه	در صورت تصویب سند حمایت، پشتیبانی و تأمین اعتبار لازم بابت اجرای شدن آن در دستور کار این وزارت قرار خواهد گرفت
۶	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳۷ / پ / ۲	گفتمان سازی و ترویج فرهنگ سبک زندگی اسلامی. ایرانی و اجرای آن در تعامل با رسانه های دیداری، شنیداری و مکتوب	-	- تدوین و تصویب «برنامه جامع ارتقای کارکرد مساجد کشور»، «برنامه ترویج فرهنگ مصرف بهینه آب»، پیش بینی شاخص های مرتبط با سبک زندگی اسلامی- ایرانی توسط پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، تخصیص اعتبار به استان ها برای اجرای برنامه هم اندیشی استانی در حوزه سبک زندگی اسلامی- ایرانی- برگزاری هم اندیشی در خصوص گفتمان سازی و ترویج فرهنگ سبک زندگی اسلامی. ایرانی- سبک زندگی و کارکرد آن در تحکیم بنیان خانواده به منظور اجرا در	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					استان ها توسط دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی استان ها، برگزاری هم اندیشی با موضوع کاهش طلاق و تحکیم و ثبات بنیان خانواده، برگزاری کارگروه های آموزشی مرتبط با موضوع آسیب های اجتماعی و ... - برگزاری ۱۳ همایش و ۱۲ نشست با موضوعات مسئولیت پذیری، سبک زندگی اسلامی با محوریت صلح، سواد رسانه ای و اطلاعاتی با موضوع خانواده، همایش ملی علمی - فرهنگی خلیج فارس، سبک زندگی و فضای مجازی، بررسی آسیب های فضای مجازی، خانواده و فضای مجازی در استان های مختلف کشور		
۷	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳۷ / پ / ۳	پایش مستمر وضعیت سبک زندگی اسلامی، ایرانی بر اساس شاخص های مصوب و ارائه گزارش سالانه به هیئت وزیران	-	گزارش های دوره ای و سالیانه از طریق شورای فرهنگ عمومی به هیئت وزیران ارائه می شود.	-	-
۸	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳۷ / پ / ۴	واسپاری و حمایت از سازمان های مردم نهاد و تشکلهای مردمی در اجرای سند	-	در صورت تدوین و ابلاغ سند وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آمادگی واسپاری و حمایت از سازمان های مردم نهاد و تشکلهای مردمی در اجرای سند را دارد.	عدم تصویب / ابلاغ بخش نامه / آیین نامه	عدم تدوین سند

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۹	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۷ / ت / ۶	به منظور ارتقای کارکرد فرهنگی و هنری مساجد، برقراری عدالت فرهنگی و ترویج فرهنگ اسلامی و جذب جوانان و نوجوانان به مساجد، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است با رعایت موازین اسلامی ترتیبی اتخاذ نماید تا کلیه مساجد شهری و روستاهای بالای هزار نفر جمعیت از کانون‌های فرهنگی و هنری برخوردار شوند.	-	تصویب اساسنامه ستاد عالی کانون‌های فرهنگی هنری در جلسه شماره ۸۰۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۹۷/۳/۱ - ابلاغ اساسنامه ستاد عالی کانون‌های فرهنگی هنری توسط ریاست محترم جمهور مورخ ۹۷/۱۰/۳ - تهیه پیش‌نویس آیین‌نامه و اساسنامه تأسیس، تمدید و تغییر کانون‌های فرهنگی هنری مساجد کشور. لازم به ذکر است در راستای تحقق اهداف بند ۳ ماده ۳۷ در سال ۱۳۹۷ تعداد ۶۹۹ کانون فرهنگی و هنری راه‌اندازی شده است.	-	-
۱۰	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۷ / ج / ۱	به منظور دستیابی به جامعه‌ای متمسک به قرآن و عترت (ع) و برخوردار از ایمان و عمل صالح و گسترش فرهنگ حیات‌بخش قرآن کریم و عترت (ع) در راستای اجرای منشور توسعه فرهنگ قرآنی دولت موظف است نسبت به موارد زیر اقدام کند: ۱. تأمین اعتبارات و پشتیبانی لازم به منظور اجرای برنامه‌ها و سیاست‌ها و فعالیت‌های تعیین شده ۲. حمایت از ارتقای سطح سواد قرآنی جامعه با رویکرد روخوانی و روانخوانی، آموزش عمومی قرآن، تدبیر، تفسیر، تبلیغ،	-	برگزاری نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم به عنوان بزرگترین رویداد قرآنی کشور	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			ترویج و پژوهش‌های قرآنی و عترت ۳، حمایت لازم به‌منظور تربیت حداکثری حافظان قرآن کریم (جزء و کل) با اولویت آموزش و پرورش، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی جozوی و تشکل‌های مردم‌نهاد				
۱۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۲ / ت	موضوع خاص فرهنگ عمومی و بهبود سبک زندگی ایرانی-اسلامی	-	گزارشی در این خصوص دریافت نشده است.	سایر	عدم ارائه پیش‌نویس سند
۱۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۶۳ / ح	دولت موظف است در طول سال‌های برنامه اعتبار و منابع لازم را در جهت ترویج ارزش‌های ایرانی اسلامی و توسعه فرهنگ مطالعه و پژوهش در مناطق محروم روستایی و مناطق عشایری و مرزی در اختیار کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان قرار دهد.	-	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با مهیا نمودن گروه‌های امداد فرهنگی سیار و انجام فعالیت‌های فرهنگی، ادبی، هنری، نمایش فیلم‌های امید آور، اجرای تئاتر و قصه‌گویی و معرفی کتاب و توزیع بسته‌های فرهنگی، آموزشی و کتاب از طریق تریلی سیار (پیک امید) به همراه کتابخانه‌های سیار روستایی با حضور در مناطق کمتر توسعه‌یافته نسبت به توسعه فرهنگ مطالعه اقدام نموده است	-	-
۱۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۶ / ح	بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس موظف است با همکاری بنیاد شهید و امور ایثارگران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و شهرداری‌ها و سایر دستگاه‌های فرهنگی کشور تا پایان	-	اقدامات انجام‌شده توسط بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس در راستای تحقق این حکم مشتمل بر موارد ذیل می‌باشد: الف- توسعه و تکمیل مراکز اسناد و مدارک دفاع مقدس شامل: (۱- شناسایی، جمع‌آوری و	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			اجرای قانون برنامه نسبت به توسعه و تکمیل مراکز اسناد و مدارک دفاع مقدس و تدوین دایره المعارف دفاع مقدس و تدوین تاریخ دفاع مقدس مطابق بودجه سنواتی اقدام نماید.		ساماندهی تعداد ۲۱۰۰۰۰۰ برگ اسناد و مدارک مکتوب و تعداد ۲۱۰۰۰۰۰ برگ اسناد و مدارک غیر مکتوب دفاع مقدس ۲- ذخیره سازی ۱۲۰۰۰۰۰ سند به صورت الکترونیکی و با استفاده از فناوری های نوین ۳- تکمیل ۵ مخزن نگهداری اسناد ۴- آموزش ۴۰ نفر نیروی متخصص جهت مصاحبه و تدوین تاریخ شفاهی دفاع مقدس ۵- ثبت، ضبط، تدوین و انتشار ۱۵۰ عنوان تاریخ شفاهی دفاع مقدس و تولید ۵ عنوان کتاب مرجع اسنادی دفاع مقدس ۶- تشکیل سایت جامع کتابخانه تخصصی مجازی با ثبت ۳۰۰۰ عنوان کتاب ب- تدوین تاریخ دفاع مقدس شامل: ۱ - جمع آوری تعداد ۵۰۰۰۰۰۰ سند مورد نیاز تاریخ نگاری دفاع مقدس ۲- اجرای ۶ تحقیق میدانی در راستای تولید منابع جدید ۳- تدوین ۵ عنوان تاریخ جامع دفاع مقدس ج- تدوین دانشنامه استانی شامل: (۱- استخراج ۲۰۰۰۰ مدخل ۲- تشکیل ۲۰۰۰ پرونده علمی مداخل ۳- تدوین ۲۰۰۰ مقاله دانشنامه استانی دفاع مقدس)		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۲ / الف	به منظور ارتقاء، تعالی، مقاومسازی فرهنگی، بسترسازی فرهنگی و دستیابی به سیاست ابلاغی برنامه و اهداف سند چشم-انداز نظام و اجرای سند مهندسی فرهنگی مبنی بر تحقق توسعه متناسب با مقتضیات فرهنگی و متکی بر حفظ و ارتقای ارزش‌های اسلامی، انقلابی و ملی و مردم‌سالاری دینی، اصول و فضائل اخلاقی و کرامت و حقوق انسانی، هویت و انسجام ملی و ایفای نقش کارآمد، اثربخش و متعالی نهادها و تشکلهای مردمی در این عرصه و همچنین حمایت از تولیدات و محصولات فرهنگی، مذهبی و هنری فاخر، صنایع‌دستی و میراث فرهنگی ملموس و ناملموس و تقویت ظرفیت آن در تعاملات بین‌المللی و نیز ارتقای جایگاه و منزلت سرمایه انسانی در عرصه‌های فرهنگی اجتماعی و اصحاب فرهنگ، نخبگان و پیشکسوتان فرهنگ و هنر کشور و «تبروهای مؤمن به انقلاب اسلامی» و احیای موقوفات و پاسداشت منزلت امامزادگان و تقویت توسعه نهادهای فرهنگی - مذهبی در طول سال‌های اجرای برنامه: دولت مکلف است	-	گزارشی در این خصوص دریافت نشده است.	سایر	گزارشی در این خصوص دریافت نشده است.

۴۵۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			با همکاری قوه قضائیه تمهیدات قانونی لازم مربوط به تسهیل فرآیند صدور مجوز و بازنگری و کاهش ضوابط و مقررات محدودکننده تولید و نشر آثار فرهنگی و هنری و ایجاد امنیت لازم برای تولید و نشر آثار و اجرای برنامه‌های فرهنگی و هنری دارای مجوز را تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه پیش‌بینی نماید.				
۱۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۲ / ب	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیما و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط مکلفند با رعایت سیاست‌های کلی و قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی فهرست مجوزها و تصدی‌گری فرهنگی و هنری با رعایت موازین شرعی قابل واگذاری به بخش خصوصی و تعاونی و سازمان‌های مردم‌نهاد را که تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه تعیین می‌شود در طول سال‌های اجرای قانون برنامه واگذار نمایند.	-	پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی این بند توسط سازمان برنامه و بودجه و با حضور دستگاه‌های همکار و با مشارکت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تدوین شده است.	سایر	پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی این بند از سوی سازمان برنامه و بودجه و با حضور دستگاه‌های همکار و با مشارکت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تدوین شده است.
۱۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۲ / ب / تبصره	آیین‌نامه این بند شامل شیوه تعیین فهرست مذکور و نحوه واگذاری و فروش با پیشنهاد سازمان، سازمان اداری و استخدامی کشور و همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	-	پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی این بند از سوی سازمان برنامه و بودجه و با حضور دستگاه‌های همکار و با مشارکت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تدوین شده است.	سایر	پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی این بند از سوی سازمان برنامه و بودجه و با حضور دستگاه‌های همکار و با مشارکت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تدوین شده است.

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۲ / ت	سازمان اوقاف و امور خیریه مکلف است با همکاری سازمان، وزارت راه و شهرسازی، شهرداری‌ها و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نسبت به صدور و اخذ اسناد موقوفات و تبدیل بقاع متبرکه با رعایت ضوابط وقفی به قطب‌های فرهنگی اقدام نماید.	-	تخصیص مبلغ ۱۲۰ میلیارد ریال بابت اخذ سند مالکیت و اسکن اسناد داده آمایی، تأمین نقشه کاداستر اراضی و املاک موقوفه کشور که در اختیار ادارات کل اوقاف و امور خیریه استان‌ها قرار گرفته است، راه‌اندازی و فعال‌سازی مراکز فرهنگی و قرآنی و اجرای ویژه برنامه‌های فرهنگی - مذهبی در سطح بقاع متبرکه کل کشور در راستای تحقق اهداف این ماده قانونی. تولید محتواهای فضای مجازی با موضوعات: (ترویج فرهنگ وقف، معرفی امامزادگان، معرفی بقاع متبرکه و موقوفات، سبک زندگی، ارزش‌های اسلامی و ...) و سرمایه‌گذاری و ایجاد رقابت منفعتی و عمران و آبادانی بقاع متبرکه، ساماندهی روحانیون اعزامی، مستقر و بومی در بقاع متبرکه و مناطق محروم و نوسازی و ارتقاء سطح مدیریت منابع انسانی بقاع متبرکه (هیئت‌امنا و خدام).	-	-
۱۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۲ / ت	دولت مکلف است تمهیدات لازم را نسبت به توسعه فرهنگ کتاب‌خوانی یا اولویت کتابخانه‌های روستایی در مناطق کمتر توسعه‌یافته، بر اساس طرح آمایش	-	اقدامات حمایتی لازم به منظور توسعه فرهنگ کتاب‌خوانی و تجهیز کتابخانه‌های عمومی از طریق ارسال کتاب به کتابخانه‌های کشور، تجهیز منابع و امکانات	-	-

۴۶۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سرزمین و نیازهای منطقه‌ای با رویکرد تشویق و جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در تولید کتاب و محصولات فرهنگی و سایر کالاهای فرهنگی و هنری فراهم کند و تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه با نرخ رشد سالانه پنج درصد (۵٪) مطابق قانون بودجه سنواتی نسبت به وضعیت موجود در طول اجرای قانون برنامه اقدام نماید.		کتابخانه‌ها همچنین معرفی کتاب و توزیع بسته‌های فرهنگی، آموزشی و کتاب از طریق تریلی سیار (پیک امید) به همراه کتابخانه‌های سیار روستایی با حضور در مناطق کمتر توسعه‌یافته و... انجام شده است.		
۱۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۲ / ج	دولت و شهرداری‌ها و سازمان آب و فاضلاب مکلفند با ارائه تعرفه فرهنگی و یا پروانه ساختمان در زمینه آب و برق و گاز، حمل و نقل و پست، با استفاده از کاربری فرهنگی در فضاهای مسکونی از کتاب‌فروشان، ناشران و مطبوعات که دارای مجوزهای قانونی لازم هستند حمایت کنند.	-	پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی این بند با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور تدوین شده است.	عدم تصویب / ابلاغ بخش‌نامه / آیین‌نامه	پیش‌نویس تصویب نشده است.
۲۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۲ / ج / تبصره	آیین‌نامه اجرایی موضوع این بند توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، نیرو، کشور و نفت، تدوین و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	-	پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی این بند با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور تدوین شده است و طی نامه شماره ۲۴۳۶۳۱ مورخ ۱۳۹۸/۵/۸ جهت بررسی به هیئت دولت ارائه شده است.	-	-
۲۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۲ / ج / ۱	دولت مکلف است به منظور حمایت از حقوق پدیدآورندگان آثار فرهنگی، هنری و امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و	-	- تأسیس اتحادیه همکاری‌های رسانه‌ای میان ج.ا.ا و فدراسیون روسیه، تأسیس باشگاه خبرنگاران خارجی،	-	-

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل پنجاه و ششم: فرهنگ و هنر □ ۴۶۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			هنر و مطبوعات و قلم، صدا و سیما و رسانه، بسترسازی برای حضور بین‌المللی در عرصه‌های فرهنگی، هنری و تنظیم مناسبات و روابط میان اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با امور فرهنگی و هنری اقدام‌های ذیل را به عمل آورد: تمهیدات قانونی لازم جهت امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و مطبوعات و قلم، صدا و سیما و رسانه و استقرار نظام صنفی بخش فرهنگ		همکاری برای تأسیس اتحادیه خبرنگاران اکو (اکو پرس)، طرح تشکیل اتحادیه خاص استانی کانون‌های آگهی و تبلیغاتی، شناسایی نحوه شکل‌گیری، فعالیت و طرح‌ریزی برنامه‌های مناسب با هدف تشکیل اتحادیه و برنامه‌ریزی برای توسعه شکل‌های صنفی تبلیغاتی از طریق حمایت و همکاری در تشکیل اتحادیه‌های استانی و انجمن‌های صنفی کانون‌های آگهی و تبلیغاتی، توافق برای تهیه و امضای تفاهم‌نامه میان دو معاونت مربوطه در حوزه رسانه و امضای برخی قراردادهای همکاری دوجانبه (خبرگزاری ایسنا و اسپوتنیک)، همکاری در تدوین اساسنامه اکو پرس، موافقت دفتر حقوقی و مالکیت معنوی با اساسنامه و پیگیری برای اجرای طرح در استان پایلوت،		
۲۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۲ / چ / ۲	بازنگری و اصلاح قوانین مطبوعات و تبلیغات نظام جامع حقوقی مطبوعات و رسانه‌ها و تبلیغات جهت طی مراحل قانونی	-	لوايح ذکر شده در جزء (۲) بند (چ) ماده (۹۲) قانون مذکور تدوین و به هیئت دولت ارائه شده است.	سایر	در هیئت دولت در دست بررسی می‌باشد
۲۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۲ / ح / تبصره	آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف مدت شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد مشترک وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان	-	پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی این بند با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور تدوین شده است و طی نامه شماره ۱۳۴۵۹۴ مورخ	-	-

۴۶۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			تبلیغات اسلامی، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و سازمان تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.		۱۳۹۸/۳/۱۲ جهت بررسی به هیئت دولت ارسال شده است.		
۲۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۵ / الف / تبصره	مساجد، مصلی‌ها، اماکن صرفاً مذهبی اقلیت‌های دینی مصرح در قانون اساسی و حوزه‌های علمیه شامل مراکز آموزشی، پژوهشی و اداری از پرداخت هزینه‌های حق انشعاب آب، برق، گاز و فاضلاب و عوارض ساخت و ساز فقط برای فضای اصلی معاف می‌باشند.	-	ارائه معرفی‌نامه به نهادهای و مؤسسات مذهبی مشمول این بند توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به سازمان‌های خدماتی (برق و آب و گاز) برای برخورداری از معافیت‌های قانونی مندرج در این بند قانونی	-	-
۲۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۵ / ج	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است به منظور ارتقای کارکرد فرهنگی و هنری مساجد، برقراری عدالت فرهنگی و ترویج فرهنگ اسلامی و جذب جوانان و نوجوانان به مساجد، با رعایت موازین اسلامی ترتیبی اتخاذ نماید تا کلیه مساجد شهری و روستاهای بالای هزار نفر جمعیت از قانون‌های فرهنگی و هنری بر اساس بودجه سنواتی برخوردار گردند.	-	تصویب اساسنامه ستاد عالی قانون‌های فرهنگی هنری در جلسه شماره ۸۰۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۹۷/۳/۱ - ابلاغ اساسنامه ستاد عالی قانون‌های فرهنگی هنری توسط ریاست محترم جمهور مورخ ۹۷/۱۰/۳ - تهیه پیش‌نویس آیین‌نامه و اساسنامه تأسیس، تمدید و تغییر قانون‌های فرهنگی هنری مساجد کشور، در راستای تحقق اهداف بند ۳۷ ماده ۳۷ در سال ۱۳۹۷ تعداد ۶۹۹ قانون فرهنگی و هنری راه‌اندازی شده است.	-	-

مأخذ: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

در این بخش عملکرد اهداف کمی طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ در بخش فرهنگ و هنر مورد بررسی قرار گرفته است. عملکرد برخی از اهداف کمی به شرح ذیل می‌باشد:

- هدف کمی "تعداد سالن‌های کنسرت موسیقی" در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱۰۰ درصد محقق شده و میانگین رشد این هدف کمی طی دوره ۱۳۹۷-۱۳۹۵ معادل ۱۰.۴۲ درصد می‌باشد به‌طوری که مقدار این هدف از ۷۳ سالن در سال ۱۳۹۵، به ۸۹ سالن در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است.

- هدف کمی "سرانه عناوین کتاب‌های منتشر شده" با میانگین رشد ۱۲.۰۳ درصدی دوره از رقم ۹.۸ عنوان به هر ۱۰۰ هزار نفر در سال ۱۳۹۵ به رقم ۱۲.۳ عنوان به هر ۱۰۰ هزار نفر در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است.

- هدف کمی "تعداد تماشاگران فیلم‌های سینمایی" در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱۷۹.۹۸ درصد محقق و میانگین رشد این هدف کمی طی دوره ۱۳۹۷-۱۳۹۵ معادل ۵.۹۲ درصد می‌باشد، به‌طوری که از رقم ۲۵۴۴۳ هزار نفر تماشاگر در سال ۱۳۹۵ به رقم ۲۸۵۴۷ هزار نفر تماشاگر در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است.

- هدف کمی "تعداد عناوین نمایش‌های اجرا شده" در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱۲۰.۰۵ درصد محقق شده و از تعداد ۵.۷۰۱ عنوان در سال ۱۳۹۶ به تعداد ۷.۱۹۸ عنوان افزایش یافته است. همچنین میانگین رشد این هدف کمی طی دوره ۱۳۹۷-۱۳۹۵ معادل ۱.۹۶ درصد می‌باشد.

- میانگین رشد هدف کمی "تعداد بازی‌های رایانه‌ای تولید شده" طی دوره ۱۳۹۷-۱۳۹۵ معادل ۴۲۸.۷۹ درصد می‌باشد. همچنین میزان تولید این بازی‌ها از ۳۴۰ بازی در سال ۱۳۹۶ به تعداد ۲۹۰۸ بازی در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است.

- هدف کمی "شمارگان فیلم‌های عرضه شده در شبکه نمایش خانگی" در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱۱۷.۱۴ درصد محقق شده است. میانگین رشد این هدف کمی طی دوره ۱۳۹۷-۱۳۹۵ معادل ۲۷.۴۴ درصد می‌باشد به‌طوری که مقدار این هدف از ۲۷۷۵۰ هزار نسخه در سال ۱۳۹۵، به ۴۵۰۷۰ هزار نسخه در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است.

- هدف کمی "تعداد کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد (عمومی و تخصصی)-روستایی (عمومی)" با میانگین رشد ۸.۰۳ درصدی دوره از رقم ۱۱۶۲۰ کانون در سال ۱۳۹۵ به رقم

۱۳۵۶۱ کانون در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است. لازم به ذکر است، میزان تحقق این هدف در سال ۱۳۹۷ معادل ۱۰۱.۵۷ درصد می‌باشد.

- هدف کمی "عناوین نشریات منتشر شده" در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱۵۵.۶۲ درصد محقق شده و از تعداد ۸۴۸۱ عنوان در سال ۱۳۹۵ به تعداد ۱۷۶۹۱ عنوان افزایش یافته است. همچنین میانگین رشد این هدف کمی طی دوره ۱۳۹۵-۱۳۹۷ معادل ۴۴.۴۳ درصد می‌باشد.

- میانگین رشد هدف کمی "مجامع و جشنواره‌های موسیقی برگزار شده" طی دوره ۱۳۹۵-۱۳۹۷ معادل ۷۸.۸۹ درصد می‌باشد و میزان این هدف از ۱۰ رویداد در سال ۱۳۹۵ به تعداد ۳۲ رویداد در سال ۱۳۹۷ رسیده است. این هدف در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱۰۰ درصد محقق شده است.

- هدف کمی "تعداد اجرای صحنه‌ای موسیقی" در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱۱۵.۹۲ درصد محقق شده است. میانگین رشد این هدف کمی طی دوره ۱۳۹۵-۱۳۹۷ معادل ۳۶.۳ درصد می‌باشد به‌طوری که مقدار این هدف از ۵۳۰۴ اجرا در سال ۱۳۹۵، به ۹۸۵۴ اجرا در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است.

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	تعداد کتابخانه‌های مساجد (تحت پوشش کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد) - مخزن باز	باب	۶,۷۲۱	۷,۰۱۶	۷,۳۶۷	۶,۶۳۹	۹۰.۱۲	۰.۶۱-	-	-
۲	سرانه کتابخانه‌های عمومی (تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور)	باب به هر ۱۰۰,۰۰۰ نفر	۴.۵	۴.۹	۵.۳	۴.۸	۹۰.۵۷	۳.۲۸	-	-
۳	تعداد سالن‌های کنسرت موسیقی	سالن	۷۳	۸۱	۸۹	۸۹	۱۰۰	۱۰.۴۲	-	-
۴	عناوین نشریات محلی منتشر شده	عنوان	۲,۵۰۰	۲,۹۱۷	۳,۳۷۸	۱,۱۳۷	۳۳.۶۶	۳۲.۵۶-	سایر	افزایش قیمت نهاده‌های صنعت چاپ و نشر

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل پنجاه و ششم: فرهنگ و هنر □ ۴۶۵

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۵	تعداد کانون های تبلیغاتی	کانون	۲,۰۴۴	۸,۷۳۶	۱,۶۴۲	۲,۵۹۰	۱۵۷,۷۳	۱۲,۵۷	-	-
۶	سرانه عناوین کتاب های منتشر شده	عنوان به هر ۱۰۰ هزار نفر	۹,۸	۱۰,۲	۱۰,۲	۱۲,۳	۱۲۰,۵۹	۱۲,۰۳	-	-
۷	تعداد هنرجویان هنرستان های هنری	نفر	۲,۷۳۷	۴,۳۳۲	۳,۰۱۱	۴,۹۵۳	۱۶۴,۵	۳۴,۵۲	-	-
۸	تعداد کانون های فرهنگی و هنری مساجد (عمومی و تخصصی) - دانشگاهی	کانون	۲۴۳	۲۷۴	۳۱۲	۳۶۰	۸۳,۳۳	۳,۴۴	سایر	کاهش مشارکت بخش غیردولتی
۹	سرانه شمارگان کتاب های منتشر شده	نسخه به جمعیت کشور	۲	۲,۲	۲,۳	۱,۷	۷۳,۹۱	۷,۸-	سایر	افزایش قیمت نهاده های صنعت چاپ و نشر
۱۰	سرانه صندلی سینمای کشور	صندلی به هر ۶۲۰ نفر	۱	۱,۱	۱,۱	۱,۲	۱۰۹,۰۹	۹,۵۴	-	-
۱۱	تعداد سالن های فعال سینما	سالن	۴۱۵	۵۳۹	۳۶۱	۵۳۸	۱۴۹,۰۳	۱۳,۸۶	-	-
۱۲	تعداد موقوفات	موقوفه	۱۸۹,۸۰۴	۱۹۵,۰۱۵	۲۱۰,۸۴۴	۲۰۱,۳۷۱	۹۵,۵۱	۳	-	-
۱۳	تعداد تماشاگران فیلم های سینمایی	هزار نفر	۲۵,۴۴۳	۲۲,۸۴۷	۱۵,۸۶۱	۲۸,۵۴۷	۱۷۹,۹۸	۵,۹۲	-	-
۱۴	سرانه پرده سینما	پرده برای هر ۱۰۰ هزار نفر	۱۰,۶	۱۲	۱۱,۵	۱۵	۱۳۰,۴۳	۱۸,۹۶	-	-
۱۵	تعداد کتابخانه های مساجد (تحت پوشش کانون های فرهنگی و هنری مساجد) - مخزن بسته	باب	۶,۷۹۰	۷,۲۸۸	۷,۹۱۴	۷,۴۵۸	۹۴,۲۴	۴,۸	-	-
۱۶	تعداد عناوین نمایش های اجرا شده	عنوان	۶,۹۲۴	۵,۷۰۱	۵,۹۹۶	۷,۱۹۸	۱۲۰,۰۵	۱,۹۶	-	-
۱۷	تعداد مجوزهای صادر شده نشر دیجیتال	مجوز	۲۴۷	۱,۷۳۹	۴۹۹	۴۹۲	۹۸,۶	۴۱,۱۳	-	-
۱۸	تعداد کانون های فرهنگی و هنری مساجد (عمومی و تخصصی) - مصلی	کانون	۶۰۰	۶۵۳	۷۱۲	۶۱۰	۸۵,۶۷	۰,۸۳	-	-

۴۶۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱۹	تعداد نگارخانه های فعال	نگارخانه	۴۱۶	۴۰۵	۴۱۵	۲۰۲	۴۸,۶۷	۳۰,۳۲-	سایر	کاهش مشارکت بخش غیردولتی
۲۰	تعداد بازی های رایانه ای تولید شده	بازی	۱۰۴	۳۴۰	۲۸۱	۲,۹۰۸	۱۰۳۴,۸۸	۴۲۸,۷۹	-	-
۲۱	سهم بازار کتاب از تولید ناخالص داخلی (GDP)	درصد	۰,۱۲	۰,۱۲	۰,۱۲	۰,۱۲	۱۰۰	۰	-	-
۲۲	تعداد کل فیلم های عرضه شده در شبکه نمایش خانگی	عنوان	۶۱۱	۵۷۳	۳۶۴	۴۵۹	۱۲۶,۱	۱۳,۳۳-	-	-
۲۳	تعداد اعضای کتابخانه های عمومی (تحت پوشش نهاد کتابخانه های عمومی کشور)	هزار نفر	۴,۵۹۵	۲,۴۹۲	۳,۵۱۰	۲,۵۷۵	۷۳,۳۶	۲۵,۱۴-	سایر	گرایش بیشتر افراد به رسانه های دیجیتالی و الکترونیکی
۲۴	سرانه فیلم های سینمایی تولید شده	عنوان فیلم به ۱ میلیون نفر	۱,۴	۱,۴	۱,۵	۱	۶۶,۶۷	۱۵,۴۸-	طولانی بودن فرآیند اخذ مجوزهای مورد نیاز	-
۲۵	سرانه شمارگان کتاب های منتشر شده کودک و نوجوان به جمعیت کودک و نوجوان کشور	درصد	۰,۱۸	۰,۱۸	۰,۱۹	۰,۱۹	۱۰۰	-	-	-
۲۶	عناوین کتاب های منتشر شده	عنوان	۹۵,۴۴۰	۹۹,۱۵۵	۸۳,۵۶۰	۱۰۱,۱۳۶	۱۲۱,۰۳	۲,۹۴	-	-
۲۷	نسبت عناوین کتاب های چاپ اول منتشر شده به کل عناوین کتاب های منتشر شده	درصد	۶۰	۶۰	۶۱,۹	۶۱	۹۸,۵۵	-	-	-
۲۸	تعداد مؤسسات فرهنگی قرآن و عترت	تعداد موسسه	۸۰۰	۸۹۰	۱,۲۷۲	۴۹۲	۳۸,۶۸	۲۱,۵۸-	سایر	کاهش مشارکت بخش غیردولتی
۲۹	شمارگان فیلم های عرضه شده در شبکه نمایش خانگی	هزار نسخه	۲۷,۷۵۰	۲۷,۴۸۰	۳۸,۴۷۵	۴۵,۰۷۰	۱۱۷,۱۴	۲۷,۴۴	-	-

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل پنجاه و ششم: فرهنگ و هنر □ ۴۶۷

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۳۰	تعداد فارسی -آموزان خارج از کشور	نفر	۵,۴۰۸	۵,۷۰۰	۵,۸۴۹	۴,۲۴۰	۷۲.۴۹	-۱۱.۴۵	اعمال تحریم و موانع خارجی	-
۳۱	تعداد آلبوم های موسیقی مجوز گرفته	آلبوم	۴۸۵	۵۴۵	۴۶۲	۵۴۶	۱۱۸.۱۸	۶.۱	-	-
۳۲	تعداد نمایشگاه های هنر-های تجسمی	نمایشگاه	۳,۵۱۳	۳,۸۰۰	۴,۲۹۷	۲۲۳	۵.۱۹	-۷۴.۸۱	سایر	حمایت ناکافی از بخش غیر دولتی و عدم اهتمام جدی دستگاه های اجرایی -ذی ربط
۳۳	سرانه کتاب های موجود در کتابخانه های عمومی کشور (تحت پوشش نهاد کتابخانه های عمومی کشور)	نسخه به هر ۱۰۰ نفر	۶۲	۶۸	۷۵	۶۸	۹۰.۶۷	۴.۷۳	-	-
۳۴	تعداد نمایندگی های فرهنگی ج.ا.ا در خارج از کشور	نماینده گی	۸۱	۸۲	۸۷	۶۹	۷۹.۳۱	-۷.۷	اعمال تحریم و موانع خارجی	-
۳۵	تعداد دانشجویان خارجی در دانشگاه های کشور	نفر	۱۱۴	۱۹۵	۱۲۲	۱۲۲	۱۰۰	۳.۴۵	-	-
۳۶	تعداد کانون های فرهنگی و هنری مساجد (عمومی و تخصصی) - تخصصی	کانون	۸۴۰	۸۸۲	۹۳۴	۸۷۰	۹۳.۱۵	۱.۷۷	-	-
۳۷	تعداد تماشاگران نمایش های اجرا شده	هزار نفر	۴,۳۴۰	۲,۷۳۰	۲,۹۲۶	۲,۹۲۶	۱۰۰	-۱۶.۹۳	-	-
۳۸	تعداد کتاب های موجود در کتابخانه های عمومی (تحت پوشش نهاد کتابخانه های عمومی کشور)	هزار نسخه	۸۱,۹۹۴	۴۱,۶۶۶	۶۱,۲۷۱	۴۲,۹۳۰	۷۰.۰۷	-۲۷.۶۴	سایر	افزایش قیمت نهاده های صنعت چاپ و نشر

۴۶۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۳۹	تعداد کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد (عمومی و تخصصی) - شهری (عمومی)	کانون	۱۱,۲۰۰	۱۱,۹۶۰	۱۲,۸۶۷	۹,۶۴۷	۷۴.۹۷	۷.۱۹-	سایر	کاهش مشارکت بخش غیر دولتی
۴۰	تعداد کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد (عمومی و تخصصی) - روستایی (عمومی)	کانون	۱۱,۶۲۰	۱۲,۳۹۰	۱۳,۳۵۱	۱۳,۵۶۱	۱۰۱.۵۷	۸.۰۳	-	-
۴۱	تعداد عناوین فیلم‌های سینمایی تولیدشده (بر اساس پروانه مالکیت)	عنوان	۸۱	۹۸	۱۰۶	۸۲	۷۷.۳۶	۰.۶۲	طولانی بودن فرآیند اخذ مجوزهای مورد نیاز	-
									حمایت ناکافی از بخش خصوصی	-
۴۲	تعداد مبلغان مذهبی اعزامی به دیگر کشورها	نفر	۴۵۰	۱,۰۷۸	۴۸۷	۹۸۰	۲۰۱.۳۳	۴۷.۵۷	-	-
۴۳	نسبت عناوین کتاب‌های منتشرشده کودک و نوجوان به کل عناوین کتاب‌های منتشرشده	درصد	۱۶	۱۵.۷	۱۵.۷	۱۵	۹۵.۵۴	-	-	-
۴۴	تعداد هنرستان‌های هنری	باب	۴۰	۴۱	۴۲	۴۰	۹۵.۲۴	۰	-	-
۴۵	عناوین نشریات منتشرشده	عنوان	۸,۴۸۱	۸,۸۷۴	۱۱,۳۶۸	۱۷,۶۹۱	۱۵۵.۶۲	۴۴.۴۳	-	-
۴۶	شمارگان کتاب‌های منتشرشده	۱۰۰۰ نسخه	۱۴۲,۸۵۵	۱۴۴,۱۸۸	۱,۶۳۸,۰۴۰	۱۳۹,۷۰۸	۸.۵۳	۱.۱۱-	نوسانات شدید نرخ ارز	افزایش قیمت نهاده‌های صنعت چاپ و نشر

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل پنجاه و ششم: فرهنگ و هنر □ ۴۶۹

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۴۷	تعداد جوایز فیلم‌های ایرانی در مجامع جهانی	جایزه	۱۵۷	۷۸	۲۷۴	۲۰۵	۷۴.۸۲	۱۴.۳۷	اعمال تحریم و موانع خارجی	-
									طولانی بودن فرآیند اخذ مجوزهای مورد نیاز	-
									حمایت ناکافی از بخش خصوصی	-
۴۸	تعداد آموزشگاه‌های آزاد هنری	باب	۳,۸۵۲	۵,۰۶۷	۳,۷۷۸	۷,۴۱۴	۱۹۶.۲۴	۳۸.۷۳	-	-
۴۹	سرانه تماشاگر سینما	نفر بلیط	۰.۲۴	۰.۳	۰.۳۱	۰.۲۶	۱۱۶.۱۳	۲۲.۴۷	-	-
۵۰	تعداد هفته‌های فرهنگی برگزار شده در دیگر کشورها	رویداد	۴۴	۳۲	۳۳	۱۹	۵۷.۵۸	۳۴.۲۹-	اعمال تحریم و موانع خارجی	-
									توسانات شدید نرخ ارز	-
۵۱	تعداد اسناد همکاری‌های فرهنگی معتبر میان ایران و دیگر کشورها	سند	۱۲۱	۱۲۶	۱۲۹	۵۶	۴۳.۴۱	۳۱.۹۷-	اعمال تحریم و موانع خارجی	-
۵۲	مجموع و جشنواره‌های موسیقی برگزار شده	رویداد	۱۰	۳۰	۳۲	۳۲	۱۰۰	۷۸.۸۹	-	-
۵۳	تعداد عناوین فیلم‌های اکران شده (ایرانی و خارجی)	عنوان	۷۰	۸۲	۸۰	۸۰	۱۰۰	۶.۹	-	-
۵۴	ظرفیت سالن‌های فعال سینما	صندلی	۱۲۸,۹۴۳	۱۵۳,۸۳۰	۱۲۸,۲۴۳	۱۵۳,۴۳۰	۱۱۰.۹۹	۹۰.۰۸	-	-
۵۵	تعداد اجرای صحنه‌ای موسیقی	اجرا	۵,۳۰۴	۶,۹۶۹	۸,۵۰۱	۹,۸۵۴	۱۱۵.۹۲	۳۶.۳	-	-
۵۶	زیر بنای کتابخانه‌های عمومی (تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور)	مترمربع	۲,۶۹۷,۴۳۸	۱,۳۹۳,۵۰۷	۱,۸۷۵,۶۵۵	۱,۴۱۷,۳۰۱	۷۵.۵۶	۲۷.۵۱-	سایر	کاهش مشارکت بخش غیر دولتی

مأخذ: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

مجموع اعتبارات مصوب بخش فرهنگ و هنر از کلیه منابع اعتباری (به استثنای اعتبارات استانی) در سال ۱۳۹۷ معادل ۲۷۷۱۱ میلیارد ریال (۲۸۰۷۳ میلیارد ریال از منابع بودجه عمومی و ۳۶۲ میلیارد ریال آن از محل اعتبارات ردیف‌های متفرقه) بوده که ۲۴۴۷۴ میلیارد ریال آن اعتبارات هزینه‌ای و ۳۲۳۷ میلیارد ریال آن اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد که نشان‌دهنده سهم ۸۸.۳ درصدی اعتبارات هزینه‌ای و ۱۱.۷ درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد.

عملکرد تخصیص این بخش ۲۱۴۰۸ میلیارد ریال می‌باشد که مبلغ ۱۸۸۵۷ میلیارد ریال مربوط به اعتبارات هزینه‌ای و مبلغ ۲۵۵۰ میلیارد ریال اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد. بنابراین حدود ۷۷ درصد اعتبارات مصوب، تخصیص یافته است. همچنین تخصیص اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به ترتیب معادل ۷۷.۱ و ۷۸.۸ درصد اعتبارات مصوب بوده است.

شایان ذکر است دستگاه‌های اجرایی مرتبط با برنامه توسعه دولت الکترونیک شامل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان اوقاف و امور خیریه و سازمان سینمایی و سمعی و بصری بوده و دستگاه‌های ذی‌ربط برنامه پژوهش‌های کاربردی نیز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان سینمایی و سمعی و بصری و پژوهشگاه فرهنگ و هنر و ارتباطات می‌باشند.

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک کل
۱	۱۷۰۱۰۴۰۰۰	برنامه برگزاری مسابقات قرآنی و دینی	۶۰,۲۸۸	-	۶۰,۲۸۸	۵۰,۳۰۰	-	۵۰,۳۰۰	۸۳.۴	-
۲	۱۷۰۱۰۹۰۰۰	برنامه توسعه همکاری‌های دینی بین‌المللی	۲۶۷,۲۵۹	-	۲۶۷,۲۵۹	۲۵۹,۳۴۲	-	۲۵۹,۳۴۲	۹۷.۰	-
۳	۱۷۰۱۰۱۰۰۰۰	برنامه حفظ و ارتقای فعالیت‌های فرهنگی - دینی مساجد	۳۸۵,۰۰۰	-	۳۸۵,۰۰۰	۳۵۵,۶۹۰	-	۳۵۵,۶۹۰	۹۲.۴	-
۴	۱۷۰۱۰۱۱۰۰۰	برنامه حمایت از اجرای مشور توسعه فرهنگ قرآنی	۱,۰۰۰,۰۰۰	-	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۳۰,۰۰۰	-	۲۳۰,۰۰۰	۲۳.۰	-
۵	۱۷۰۱۰۱۳۰۰۰	برنامه حمایت از امور اهل سنت (مذاهب اسلامی)	۱,۳۰۰,۰۰۰	-	۱,۳۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۳,۳۰۰	-	۱,۰۰۳,۳۰۰	۷۷.۲	-
۶	۱۷۰۱۰۱۵۰۰۰	برنامه حمایت و راهبری فعالیت‌های تبلیغ و ترویج قرآن کریم	۴۰۰,۰۰۰	-	۴۰۰,۰۰۰	۲۷۸,۳۹۵	-	۲۷۸,۳۹۵	۶۹.۶	-
۷	۱۷۰۱۰۱۷۰۰۰	برنامه حمایت از فعالیت‌های فرهنگی - دینی بیرون اهل بیت در خارج از کشور	۳۲۳,۱۵۱	-	۳۲۳,۱۵۱	۲۲۴,۰۰۰	-	۲۲۴,۰۰۰	۶۹.۳	-

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل پنجاه و ششم: فرهنگ و هنر □ ۴۷۱

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك	کل
۸	۱۷۰۱۰۱۸۰۰	برنامه حمایت و هدایت فعالیت‌های فرهنگی عبادی	۱,۰۶۳,۰۰۰	-	۱,۰۶۳,۰۰۰	۴۷۰,۴۵۰	-	۴۷۰,۴۵۰	۴۴,۳	-	۴۴,۳
۹	۱۷۰۱۰۱۹۰۰	برنامه حمایت و هدایت فعالیت‌های فرهنگی-دینی در دانشگاه‌ها	۱,۱۱۴,۶۰۰	-	۱,۱۱۴,۶۰۰	۵۵۲,۶۹۰	-	۵۵۲,۶۹۰	۷۵,۸	-	۷۵,۸
۱۰	۱۷۰۱۰۲۱۰۰	برنامه راهبردی، نظارت و اداره امور بقاء و اماکن مذهبی	۱۲۴,۷۱۲	-	۱۲۴,۷۱۲	۵۸,۰۰۰	-	۵۸,۰۰۰	۴۶,۵	-	۴۶,۵
۱۱	۱۷۰۱۰۲۳۰۰	برنامه راهبردی، نظارت و اداره موقوفات کشور	۵۱۴,۰۰۰	-	۵۱۴,۰۰۰	۲۴۰,۰۰۰	-	۲۴۰,۰۰۰	۶۶,۱	-	۶۶,۱
۱۲	۱۷۰۱۰۲۴۰۰	برنامه ساماندهی اعزام زائران به حج تمتع، عمره و عتبات عالیات	۵۳,۵۰۰	-	۵۳,۵۰۰	۵۱,۳۰۲	-	۵۱,۳۰۲	۹۵,۹	-	۹۵,۹
۱۳	۱۷۰۱۰۲۷۰۰	برنامه گردآوری، حفظ، مرمت و نگهداری اسناد، مدارک و کتب خطی و چاپی	۷۴,۰۰۰	-	۷۴,۰۰۰	۵۲,۱۴۰	-	۵۲,۱۴۰	۷۱,۸	-	۷۱,۸
۱۴	۱۷۰۱۰۳۹۰۰	برنامه گسترش فعالیت‌های فرهنگی در مساجد	۸۴۰,۰۰۰	-	۸۴۰,۰۰۰	۵۵۴,۰۶۹	-	۵۵۴,۰۶۹	۶۶,۰	-	۶۶,۰
۱۵	۱۷۰۱۰۳۳۰۰	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات	-	۸۸۸,۲۰۰	۸۸۸,۲۰۰	-	۱,۰۰۰,۸۳۷	۱,۰۰۰,۸۳۷	۱۱۲,۷	-	۱۱۲,۷
۱۶	۱۷۰۱۰۳۴۰۰	برنامه حمایت از فعالیت‌های رسانه‌ای و فضای مجازی	۹۹,۸۴۹	-	۹۹,۸۴۹	۶۲,۰۰۰	-	۶۲,۰۰۰	۶۲,۱	-	۶۲,۱
۱۷	۱۷۰۳۰۳۰۰	برنامه ارتقای دانش و فناوری‌های نوین صنعت سینمای کشور	۴۹۸,۰۰۰	-	۴۹۸,۰۰۰	۴۳۱,۹۷۲	-	۴۳۱,۹۷۲	۸۶,۷	-	۸۶,۷
۱۸	۱۷۰۳۰۰۴۰۰	برنامه افزایش ظرفیت صنعت چاپ کشور	۸۳,۰۰۰	-	۸۳,۰۰۰	۵۲,۳۲۴	-	۵۲,۳۲۴	۶۳,۰	-	۶۳,۰
۱۹	۱۷۰۳۰۰۵۰۰	برنامه توسعه مناسبات فرهنگی بین‌المللی	۹۷۳,۰۱۸	-	۹۷۳,۰۱۸	۸۱۳,۴۹۲	-	۸۱۳,۴۹۲	۸۵,۷	-	۸۵,۷
۲۰	۱۷۰۳۰۰۶۰۰	برنامه توسعه زیرساخت‌ها، ظرفیت‌ها و فعالیت‌های فرهنگی بومی همسو در خارج از کشور	۲۳۱,۷۰۲	-	۲۳۱,۷۰۲	۲۲۴,۷۵۱	-	۲۲۴,۷۵۱	۹۷,۰	-	۹۷,۰
۲۱	۱۷۰۳۰۰۷۰۰	برنامه توسعه نشر و ترویج کتاب‌خوانی	۴۱۱,۰۰۰	-	۴۱۱,۰۰۰	۲۸۹,۸۸۴	-	۲۸۹,۸۸۴	۷۰,۵	-	۷۰,۵
۲۲	۱۷۰۳۰۰۸۰۰	برنامه توسعه و ترویج کتاب‌خوانی	۳۵۸,۰۰۰	-	۳۵۸,۰۰۰	۳۱۰,۰۶۶	-	۳۱۰,۰۶۶	۸۶,۹	-	۸۶,۹
۲۳	۱۷۰۳۰۰۹۰۰	برنامه توسعه، تأمین و تولید آثار منتخب تربیتی و پرورشی کودکان و نوجوانان	۳۹۲,۳۰۰	-	۳۹۲,۳۰۰	۳۴۱,۵۷۱	-	۳۴۱,۵۷۱	۸۷,۱	-	۸۷,۱
۲۴	۱۷۰۳۰۱۰۰۰	برنامه حمایت از فعالیت‌های مرتبط با تحلیل از مقام امام خمینی (ره)	۱۸۰,۰۰۰	-	۱۸۰,۰۰۰	۱۵۵,۵۵۰	-	۱۵۵,۵۵۰	۸۶,۴	-	۸۶,۴
۲۵	۱۷۰۳۰۱۱۰۰	برنامه شناسایی، گردآوری، ساماندهی، حفاظت و اشاعه اسناد ملی	۴۹۲,۵۰۰	-	۴۹۲,۵۰۰	۴۳۴,۳۲۷	-	۴۳۴,۳۲۷	۸۸,۲	-	۸۸,۲
۲۶	۱۷۰۳۰۱۲۰۰	برنامه شناسایی، گردآوری، ساماندهی، حفاظت و اشاعه آثار مکتوب خطی و غیرخطی ملی	۷۶۸,۰۰۰	-	۷۶۸,۰۰۰	۶۶۹,۰۳۰	-	۶۶۹,۰۳۰	۸۷,۱	-	۸۷,۱
۲۷	۱۷۰۳۰۱۴۰۰	برنامه حمایت و گسترش سینمای ملی	۱,۵۰۵,۰۰۰	۷۸,۰۰۰	۱,۵۸۳,۰۰۰	۱,۱۴۹,۱۹۹	۲۳,۸۰۰	۱,۱۷۲,۹۹۹	۷۴,۷	۲۳,۳	۹۸,۰
۲۸	۱۷۰۳۰۱۵۰۰	برنامه حمایت از نشر و ترویج کتاب‌خوانی	۱,۲۵۰,۰۰۰	-	۱,۲۵۰,۰۰۰	۱,۳۱۳,۵۰۰	-	۱,۳۱۳,۵۰۰	۹۷,۰	-	۹۷,۰
۲۹	۱۷۰۳۰۱۸۰۰	برنامه حمایت از توسعه و الگوسازی مد و لباس اسلامی - ایرانی	۷۵,۰۰۰	-	۷۵,۰۰۰	۶۴,۸۴۹	-	۶۴,۸۴۹	۸۶,۵	-	۸۶,۵
۳۰	۱۷۰۳۰۱۹۰۰	برنامه تربیت و آموزش هنرمندان متعدد	۱۹۰,۸۷	-	۱۹۰,۸۷	۲۷,۵۱۹	-	۲۷,۵۱۹	۱۴۴,۲	-	۱۴۴,۲
۳۱	۱۷۰۳۰۲۰۰۰	برنامه توسعه و گسترش سینمای دینی	۳۳۸,۹۲۹	-	۳۳۸,۹۲۹	۲۸۳,۹۶۲	-	۲۸۳,۹۶۲	۸۳,۸	-	۸۳,۸
۳۲	۱۷۰۳۰۲۱۰۰	برنامه حمایت از توسعه صنعت انیمیشن ایران	۱۵۱,۰۰۰	-	۱۵۱,۰۰۰	۹۴,۰۴۴	-	۹۴,۰۴۴	۶۲,۳	-	۶۲,۳
۳۳	۱۷۰۳۰۲۲۰۰	برنامه حمایت از فعالیت‌های فرهنگی، هنری و دینی استان‌ها	۲,۰۳۷,۰۰۰	-	۲,۰۳۷,۰۰۰	۱,۰۶۲,۳۴۴	-	۱,۰۶۲,۳۴۴	۵۲,۲	-	۵۲,۲
۳۴	۱۷۰۳۰۲۳۰۰	برنامه حمایت و بزرگداشت شخصیت‌های فرهنگی و دینی	۹۵,۰۰۰	-	۹۵,۰۰۰	۶۵,۹۱۵	-	۶۵,۹۱۵	۶۹,۴	-	۶۹,۴
۳۵	۱۷۰۳۰۲۵۰۰	برنامه حمایت و صیانت از موسیقی ملی	۴۹۰,۰۰۰	-	۴۹۰,۰۰۰	۳۹۶,۶۵۶	-	۳۹۶,۶۵۶	۸۱,۰	-	۸۱,۰

۴۷۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	کل	تملك	هزینه‌ای
۳۶	۱۷۰۳۰۲۶۰۰۰	برنامه حمایت و گسترش آفرینش‌های انبسی	۱۷۲,۰۰۰	-	۱۷۲,۰۰۰	۱۳۳,۰۰۰	-	۱۳۳,۰۰۰	۷۷,۳	-	۷۷,۳
۳۷	۱۷۰۳۰۳۷۰۰۰	برنامه حمایت و گسترش هنرهای تجسمی	۳۵۰,۰۰۰	-	۳۵۰,۰۰۰	۲۸۰,۰۲۵	-	۲۸۰,۰۲۵	۸۰,۰	-	۸۰,۰
۳۸	۱۷۰۳۰۳۸۰۰۰	برنامه حمایت و گسترش هنرهای نمایشی	۷۸۲,۰۰۰	-	۷۸۲,۰۰۰	۷۱۱,۸۴۴	-	۷۱۱,۸۴۴	۹۱,۰	-	۹۱,۰
۳۹	۱۷۰۳۰۳۹۰۰۰	برنامه ساماندهی امور جوانان	۲۳,۰۰۰	-	۲۳,۰۰۰	۱۷,۳۱۰	-	۱۷,۳۱۰	۷۵,۳	-	۷۵,۳
۴۰	۱۷۰۳۰۴۰۰۰۰	برنامه گسترش و پهن‌سازی کتابخانه‌های عمومی	۱,۵۲۴,۲۰۰	-	۱,۵۲۴,۲۰۰	۱,۳۳۳,۹۰۴	-	۱,۳۳۳,۹۰۴	۸۶,۹	-	۸۶,۹
۴۱	۱۷۰۳۰۴۱۰۰۰	برنامه معرفی دستوردهای انقلاب اسلامی ایران در خارج از کشور	۳۰۹,۶۳۳	-	۳۰۹,۶۳۳	۳۰۰,۳۴۴	-	۳۰۰,۳۴۴	۹۷,۰	-	۹۷,۰
۴۲	۱۷۰۳۰۴۲۰۰۰	برنامه راهبری ارتقای فرهنگ عمومی	۲۰۰,۰۰۰	-	۲۰۰,۰۰۰	۹۸,۲۶۷	-	۹۸,۲۶۷	۴۹,۱	-	۴۹,۱
۴۳	۱۷۰۳۰۴۳۰۰۰	برنامه نشر و ترویج آثار امام خمینی (ره)	۲۶۶,۰۰۰	-	۲۶۶,۰۰۰	۱۹۶,۵۴۰	-	۱۹۶,۵۴۰	۷۳,۹	-	۷۳,۹
۴۴	۱۷۰۳۰۴۴۰۰۰	برنامه حمایت از مالکیت فکری آثار هنری	۳۳,۰۰۰	-	۳۳,۰۰۰	۲۴,۳۵۵	-	۲۴,۳۵۵	۷۳,۸	-	۷۳,۸
۴۵	۱۷۰۳۰۴۵۰۰۰	برنامه تأمین، توسعه، مقابله‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات	-	-	۲,۳۳۹,۹۱۲	۱,۴۸۸,۶۳۹	-	۱,۴۸۸,۶۳۹	۶۶,۵	۶۶,۵	-
۴۶	۱۷۰۳۰۴۶۰۰۰	برنامه گسترش زبان فارسی در خارج از کشور	۸۸,۰۰۰	-	۸۸,۰۰۰	۷۸,۳۰۱	-	۷۸,۳۰۱	۸۹,۰	-	۸۹,۰
۴۷	۱۷۰۵۰۱۵۰۰۰	برنامه حمایت و ارتقای مطبوعات	۱,۶۰۵,۰۰۰	-	۱,۶۰۵,۰۰۰	۱,۴۸۲,۷۹۳	-	۱,۴۸۲,۷۹۳	۹۲,۴	-	۹۲,۴
۴۸	۱۷۰۵۰۱۶۰۰۰	برنامه ساماندهی و توسعه رسانه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی دیجیتال	۲۸۶,۵۰۰	-	۲۸۶,۵۰۰	۳۰۸,۷۵۱	-	۳۰۸,۷۵۱	۷۹,۹	-	۷۹,۹
۴۹	۱۷۰۵۰۱۸۰۰۰	برنامه هدایت تبلیغات و اطلاع‌رسانی	۷۱,۵۰۰	-	۷۱,۵۰۰	۵۱,۶۰۰	-	۵۱,۶۰۰	۷۳,۲	-	۷۳,۲
۵۰	۱۸۰۳۰۱۰۰۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه فنی و حرفه‌ای	۵۲,۰۰۰	-	۵۲,۰۰۰	۵۲,۳۱۱	-	۵۲,۳۱۱	۹۱,۸	-	۹۱,۸
۵۱	۱۸۰۳۰۵۰۰۰	برنامه آموزش غیر رسمی فنی حرفه‌ای و مهارتی	۴۳,۰۰۰	-	۴۳,۰۰۰	۲۳,۳۹۱	-	۲۳,۳۹۱	۵۵,۵	۷۵,۰	۵۵,۵
۵۲	۱۹۰۳۰۱۸۰۰۰	برنامه حمایت از امور رفاهی و اجتماعی نویسندگان، هنرمندان و روزنامه‌نگاران	۹۰۰,۰۰۰	-	۹۰۰,۰۰۰	۷۹۴,۱۲۱	-	۷۹۴,۱۲۱	۸۸,۲	-	۸۸,۲
۵۳	۱۰۰۲۰۲۵۰۰۰	برنامه تنظیم و اجرای طرح‌های آماری	۶۰,۰۰۰	-	۶۰,۰۰۰	۴۵,۵۴۱	-	۴۵,۵۴۱	۷۵,۹	-	۷۵,۹
۵۴	۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰	برنامه توسعه دولت الکترونیک	۱۱۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	۸۳۴۶۲	۲۷,۰۰۰	۱۱۰,۴۶۲	۷۸,۹	۹۰,۰	۷۵,۹
۵۵	۱۷۰۸۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲۰۲,۰۰۰	۹۹۲	۲۰۲,۹۹۲	۱۵۱,۷۴۲	-	۱۵۱,۷۴۲	۷۴,۸	-	۷۵,۱
جمع			۲۴,۸۴۶,۵۲۸	۳,۳۳۷,۱۰۴	۲۸,۰۷۳,۶۳۲	۱۸,۷۲۰,۸۵۵	۲,۵۵۰,۳۸۶	۲۱,۲۷۱,۲۴۱	-	-	-

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع
۱	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	-	توسعه فرهنگ کتاب‌خوانی	-	۱۳,۵۰۰	-	۱۳,۵۰۰	۱۳,۵۰۰	-	-
۲	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	-	موضوع اجازه ساختمان‌ها و اراضی دولتی	-	۲۴,۵۰۰	-	۲۴,۵۰۰	۲۴,۵۰۰	-	۲۴,۵۰۰

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل پنجاه و ششم: فرهنگ و هنر □ ۴۷۳

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع
۳	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	-	درآمد حاصل از اخذ عوارض از واردات کالا و محصولات فرهنگی و صنایع دستی	-	۱۰۳,۲۷۵	-	۱۰۳,۲۷۵	۲۴,۰۳۶	-	۲۴,۰۳۶
۴	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	-	توسعه بازی‌های رایانه‌ای	-	۲,۲۵۰	-	۲,۲۵۰	-	-	-
۵	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	-	بیمه هنرمندان (فalan قرانی، ملحقان و سایر هنرمندان)	-	۸۵,۴۱۰	-	۸۵,۴۱۰	۸۵,۴۱۰	-	۸۵,۴۱۰
۶	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	-	توسعه، تولید و نشر بازی‌های رایانه‌ای داخلی	-	۱۰۸,۰۰۰	-	۱۰۸,۰۰۰	-	-	-
۷	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	-	تکریم هنرمندان پیشکسوت	-	۲۲,۴۶۴	-	۲۲,۴۶۴	۳,۰۰۰	-	۳,۰۰۰
۸	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	-	اتحادیه رادیو و تلویزیون‌های اسلامی	-	۲,۷۰۰	-	۲,۷۰۰	-	-	-
۹	جمع	-	-	-	۳۶۲,۰۹۹	-	۳۶۲,۰۹۹	۱۳۶,۹۴۶	-	۱۳۶,۹۴۶

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- همسویی برنامه‌ها و سیاست‌های اجرایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با برنامه ششم توسعه
- تبیین برنامه ششم توسعه کشور از طریق برگزاری کارگاه آموزشی با موضوع برنامه ششم توسعه و نحوه اجرایی کردن آن در وزارت خانه برای مدیران و کارشناسان
- تلاش در راستای ارتباط منطقی بودجه سنواتی با برنامه ششم توسعه و تخصیص بودجه به بخش‌های مختلف وزارتخانه و سازمان‌های تابعه بر مبنای عملکرد سالانه برنامه ششم توسعه

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- تأخیر در ارائه پیش‌نویس آیین‌نامه‌های اجرایی برنامه ششم توسعه و قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه

- تعامل اندک میان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با سایر دستگاه‌های اجرایی در خصوص اجرای احکام برنامه ششم توسعه
- تعدد نهادهای سیاست‌گذار متولی بخش فرهنگ و هنر و در نتیجه فقدان هماهنگی لازم در اجرای احکام برنامه ششم توسعه به دلیل تداخل مسئولیت‌ها و وظایف این نهادها
- ضعف ساختاری حوزه برنامه‌ریزی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- کمبود نیروی انسانی متخصص در وزارتخانه و سازمان‌های تابعه
- تأخیر در اجرای برخی از احکام قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مانند بند پ ماده ۳۷ قانون یاد شده موضوع تدوین سند جامع سبک زندگی ایرانی اسلامی

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

- بررسی گزارش عملکرد حوزه فرهنگ و هنر بیانگر این است که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به‌عنوان دستگاه اصلی و سیاست‌گذار دولت در حوزه فرهنگ و هنر دارای کاستی‌هایی در نظام سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی، ساختار و تشکیلات نیروی انسانی، فرآیند اخذ مجوزهای فرهنگی و هنری، مشارکت بخش غیردولتی در فرآیند تصمیم‌سازی فرهنگی و هنری، تعامل با دستگاه‌های ذی‌ربط برای تحقق اهداف و سیاست‌های مندرج در برنامه ششم توسعه کشور بوده و لازم است نسبت به رفع مشکلات و کاستی‌های موجود از طریق اقدامات ذیل اقدام نماید:
- ۱- ایجاد انگیزه در بخش غیردولتی برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های بخش فرهنگ و توسعه مشارکت بخش خصوصی در اماکن خاص فرهنگی مانند مجتمع‌ها و تالارهای فرهنگی و سینماها
 - ۲- تسهیل در مجوزدهی و تعامل مناسب‌تر با صنوف هنری و سینمایی و تشکل‌های مردمی فرهنگی
 - ۳- حمایت از تربیت کادر متخصص در زمینه‌های فرهنگی و هنری در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی
 - ۴- تلاش برای تغییر رویکرد نهادهای فرهنگی از فعالیت‌محوری به اثربخشی
 - ۵- افزایش مشارکت مردم و نهادهای مدنی در فعالیت‌ها و تصمیم‌گیری‌های فرهنگی
 - ۶- گسترش تولیدات فرهنگی مطابق با نیازسنجی، محیط‌شناسی و اهداف نظام فرهنگی
 - ۷- تقویت اقتصاد فرهنگ و هنر و توسعه صنایع خلاقه

- ۸- توسعه فضاهای فرهنگی متناسب با نیازمندی‌های کشور
- ۹- انجام پژوهش‌های بنیادی و کاربردی برای بهبود سیاست‌گذاری فرهنگی
- ۱۰- احیاء و توسعه بازارهای فرهنگی از طریق مشارکت در عرصه تجارت الکترونیک محصولات فرهنگی
- ۱۱- ارتقاء وضعیت حوزه برنامه‌ریزی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ۱۲- سازماندهی پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات در جهت شناخت چالش‌ها، رفع موانع و تحقق تکالیف قانونی حوزه فرهنگ و هنر

۴-۴- پیشنهادها

- حذف موازی کاری‌ها و ایجاد هماهنگی و وحدت رویه بین دستگاه‌های اجرایی حوزه فرهنگ و هنر جهت اجرای احکام قانون برنامه ششم توسعه
- تعامل مستمر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دستگاه‌های اجرایی حوزه فرهنگ و هنر به‌منظور همکاری و هماهنگی در رفع مشکلات و موانع موجود در مسیر تحقق اهداف برنامه ششم توسعه
- تقویت ظرفیت کارشناسی حوزه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در دستگاه‌های اجرایی بخش فرهنگ و هنر
- ساماندهی نظام آمار و اطلاعات بخش فرهنگ و هنر
- اهتمام به موضوع «اقتصاد فرهنگ» در فرآیندهای سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اقدامات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

فصل پنجاه و هفتم

رسانه

مقدمه

با وجود رشد رسانه‌های نوظهور بخصوص در فضای مجازی، «رادیو و تلویزیون» همچنان دارای جایگاهی مهم در بین گروه‌های مختلف مخاطبان بوده و می‌تواند عاملی مهم در ارتقا فرهنگ عمومی، ارائه آموزش‌های پایه و حفظ منافع عمومی باشد. همچنین اطلاع‌رسانی که یکی از کارکردهای اساسی رسانه‌ها است، در بسترهای مختلف تولید و اشاعه محتوا، اهمیت خود را حفظ کرده است و مأموریت اصلی بسیاری از سازمان‌های رسانه‌ای را شکل داده است. توسعه بسترهای فضای مجازی و رسانه‌های دیجیتال در کشور و اقبال چشمگیر مخاطبان و عدم تقویت حوزه راهبری و تولید محتوا در فضای مجازی، موجب ایجاد چالش‌های فرهنگی در فضای رسانه‌ای کشور شده است. نقش مهمی که رسانه‌ها در توسعه جوامع دارند، آنها را تبدیل به یکی از مهمترین ابزار حاکمیتی برای اداره امور نموده است. در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ جامعه ایران با ویژگی‌هایی (مانند توسعه‌یافته متناسب با مقتضیات فرهنگی، مسئولیت‌پذیر، فعال و مؤثر در جهان اسلام، دارای تعامل سازنده و ...) تصویر شده که رسانه‌ها یکی از عوامل و حلقه‌های اصلی آن به شمار می‌روند. در قوانین احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و برنامه پنج‌ساله ششم توسعه کشور نیز به موضوع ارتباطات و رسانه‌ها توجه شده است که در سایر بخش‌های این گزارش شرح داده خواهد شد.

دو دستگاه اجرایی مهم حوزه رسانه، سازمان صدا و سیما و جمهوری اسلامی ایران و سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) می‌باشند. سازمان صدا و سیما به موجب اصل ۱۷۵ قانون اساسی و قانون اساسنامه مصوب سال ۱۳۶۲ و سایر قوانین و مقررات خاص خود، زیر نظر مقام معظم رهبری اداره شده و شورایی متشکل از نمایندگان قوای سه‌گانه، نظارت بر آن را بر عهده دارند. بر اساس مفاد اساسنامه مذکور، «هدف اصلی سازمان به‌عنوان یک دانشگاه عمومی نشر فرهنگ اسلامی، ایجاد محیط مساعد برای تزکیه و تعلیم انسان و رشد فضائل اخلاقی و شتاب

بخشیدن به حرکت تکاملی انقلاب اسلامی در سراسر جهان می‌باشد. این هدف‌ها در چهارچوب برنامه‌های ارشادی، آموزشی، خبری و تفریحی تأمین می‌گردد» و «سازمان باید از طریق تولید برنامه‌های مفید رادیویی و تلویزیونی و عرضه آن در سطح جهانی به گسترش مبادلات و ارتباطات بین‌المللی با رعایت موازین اسلامی اقدام نماید». سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) در سال ۱۳۱۳ هجری شمسی به‌عنوان نخستین کانون گردآوری خبر با عنوان «آژانس پارس» شروع به فعالیت نموده و در سال ۱۳۵۴ اساسنامه «سازمان خبرگزاری پارس» به تصویب نمایندگان مجلس شورای ملی رسید. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، با تصمیم نمایندگان مجلس شورای اسلامی، خبرگزاری پارس به «خبرگزاری جمهوری اسلامی» تغییر نام داد. مطابق ماده ۱ اساسنامه سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی مأموریت اصلی این سازمان «گردآوری و انتشار خبرها، گزارش‌ها و مقالات و عکس‌های مربوط به ایران و سایر کشورهای جهان» است و در این جهت مجاز است در زمینه خرید و فروش عکس، خبر، مقاله، گزارش و تفسیر و مثال آن در ایران و در سطح بین‌الملل مبادرت کند یا به عقد هرگونه قراردادی با اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی برای پیشبرد هدف‌های خود بپردازد و از خدمات تخصصی یا مشورتی افراد و مؤسسات داخلی و خارجی استفاده کند. علاوه بر این بند ۱۸ سیاست‌های نظام اداری کشور ابلاغی مقام معظم رهبری (شفاف‌سازی و آگاهی بخشی نسبت به حقوق و تکالیف متقابل مردم و نظام اداری با تأکید بر دسترسی آسان و ضابطه‌مند مردم به اطلاعات صحیح) و ماده ۵ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مصوب مجلس شورای اسلامی ۱۳۸۷/۱۱/۶ (در دسترس قرار دادن اطلاعات در حداقل زمان ممکن و بدون تبعیض، الزام به انتشار مصوبات و تصمیماتی که موجب حق یا تکلیف عمومی است) خط راهنمای خبرگزاری ایرنا محسوب می‌شود.

یکی از محورهای سه‌گانه سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه ابلاغی مقام معظم رهبری «تعالی و مقاوم‌سازی فرهنگی» است و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در راستای مأموریت‌های سازمانی و در چارچوب سیاست‌های ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری و همچنین اسناد بالادستی ازجمله قانون خط‌مشی کلی برنامه‌های صدا و سیما به انجام تکالیف قانونی خود جهت محور مذکور و نیز فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی در حوزه‌های «خبری، سیاسی،

عقیدتی، فرهنگی و اجتماعی» با رعایت اولویت‌های محتوایی برنامه‌ریزی شده و در قالب‌های متنوع پرداخته است. ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، ترویج ازدواج، ضد ارزش بودن طلاق و آسیب‌های اجتماعی که در قوانین احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و همچنین قانون برنامه ششم توسعه کشور بخش دیگری از تکالیف سازمان صدا و سیما بوده که در سال ۱۳۹۷ موفق به اجرای آن شده است. سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی نیز در راستای «تعالی و مقاوم‌سازی فرهنگی» به‌عنوان یکی از محورهای سه‌گانه سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه ابلاغی مقام معظم رهبری، در سال ۱۳۹۷ نسبت به ایجاد گروه‌های ایرنا ۲۴ و ایرنا پلاس (به‌منظور افزایش تولیدات پرمخاطب به‌خصوص در فضای شبکه‌های اجتماعی)، ایجاد گروه داده‌کاوی (با هدف رصد مسائل سیاسی و اجتماعی و استخراج موضوعات مهم جامعه) و توسعه دیپلماسی رسانه‌ای (ازجمله برگزاری چهل و سومین نشست هیئت اجرایی سازمان خبرگزاری‌های آسیا اقیانوسیه - اوانا) اقدام نموده است.

در این گزارش ابتدا عملکرد حوزه رسانه در خصوص احکام قانون برنامه ششم توسعه و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور ارائه شده و پس از آن اطلاعات مربوط به عملکرد نماگرها و اهداف کمی این حوزه در سال ۱۳۹۷ تشریح می‌شود. در بخش بعدی عملکرد منابع مالی بررسی می‌شود و پس از ذکر نقاط قوت و دلایل موفقیت و نیز نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت و جمع‌بندی موضوعات، چند پیشنهاد اصلاحی به‌منظور رفع مسائل و مشکلات احتمالی در آینده و بهبود وضعیت حوزه رسانه در کشور ارائه می‌شود.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

سازمان صدا و سیما مسئول اجرای بند «ج» ماده ۳۷ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و بند «پ» ماده ۸۶، تبصره ۱ بند «ج» ماده ۸۶، بند «ح» ماده ۹۲، ماده ۹۳ و بند «ب» ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه نیز می‌باشد که ضمن شرح عملکرد سازمان صدا و سیما در جدول مربوطه، در ادامه بخش، به عملکرد آن سازمان در خصوص احکام تکلیفی به‌صورت مختصر پرداخته می‌شود. شایان ذکر است وظیفه یا حکم مشخصی بر عهده سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی قرار نگرفته است. با این حال، اهتمام این خبرگزاری بر توجه جدی به اسناد

بالادستی توسعه از جمله سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و سیاست‌های کلی نظام اداری کشور و سایر قوانین و مقررات به‌ویژه «قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» می‌باشد.

مطابق بند «ج» ماده ۳۷ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، دستگاه‌های اجرایی مکلفند یک درصد اعتبارات هزینه‌ای خود به استثنای فصول ۴۰۱ و ۶ را طی قرارداد مشخص با سازمان صدا و سیما صرف تولید برنامه جهت فرهنگ‌سازی و آگاهی بخشی و اطلاع‌رسانی نمایند. در سال ۱۳۹۷ تنها ۱۸ دستگاه اجرایی شامل: سازمان هواشناسی؛ سازمان حفاظت محیط‌زیست؛ سازمان دامپزشکی کشور؛ گمرک جمهوری اسلامی ایران؛ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ مرکز توسعه تجارت الکترونیکی؛ وزارت نیرو؛ سازمان اوقاف و امور خیریه؛ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری؛ سازمان فضایی ایران؛ شرکت شهرک‌های کشاورزی؛ سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری؛ سازمان قضایی نیروهای مسلح؛ سازمان مدارس غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی؛ دیوان عدالت اداری؛ سازمان پزشکی قانونی؛ معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، نسبت به اجرای این تکلیف اقدام کرده که در این راستا از مجموع اعتبار مشمول، حدود ۱۶۸۴ میلیارد ریال اعتبار به مرحله عقد قرارداد دستگاه‌های اجرایی رسید.

بر اساس بند «پ» ماده ۸۶ قانون برنامه ششم توسعه، صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظف است ضمن اختصاص بخشی از برنامه‌های شبکه‌های مختلف به موضوع ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، حداقل ده درصد از تولیدات برنامه‌های هنری نمایشی خود را به این موضوع اختصاص دهد. حوزه‌های برنامه‌سازی (تولید) سازمان صدا و سیما در سال ۱۳۹۷ مجموعاً ۶۱۰ ساعت برنامه نمایشی با موضوع «فرهنگ ایثار و شهادت» تولید نموده‌اند و با توجه به تولید ۳۲۵۳ ساعت برنامه نمایشی در سال، حدود ۱۹ درصد از تولید نمایشی سازمان در سال ۱۳۹۷ به موضوع فرهنگ ایثار و شهادت اختصاص داشته است.

به استناد بند «ج» ماده ۸۶ قانون برنامه ششم توسعه، دولت مکلف شده است به والدین شهید واجد شرایط مذکور در همان ماده، نشان ملی ایثار اعطا نموده و آنان را به‌عنوان چهره ماندگار کشور به جامعه معرفی نماید. در تبصره ۱ بند «ج» از ماده مزبور، صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و دستگاه‌های اجرایی مرتبط دیگر مکلف شده‌اند جهت ارج نهادن به این

چهره‌های ماندگار اقدام فرهنگی لازم را جهت معرفی آنها انجام دهند. در این راستا سازمان صدا و سیما اقدام به پخش برنامه به میزان ۲۲ ساعت نموده است.

بر اساس بند «ح» ماده ۹۲ قانون برنامه ششم توسعه، موضوع پوشش بیمه بیکاری اصحاب فرهنگ و هنر و رسانه و صدا و سیما، سازمان صدا و سیما پیش‌نویس موردنظر را به سازمان برنامه و بودجه ارسال نموده است.

بر اساس ماده ۹۳ قانون برنامه ششم توسعه، دولت مکلف است سهم خود در تأمین بودجه سازمان صداوسیما را حداقل به میزان ۰.۷ درصد بودجه عمومی دولت لحاظ و تخصیص دهد. همچنین در این ماده موارد هزینه کرد این اعتبارات مشخص گردیده و مقرر شده است سازمان صدا و سیما گزارش سالانه عملکرد این ماده را به مجلس شورای اسلامی ارائه کند. در اجرای این ماده، اعتبار منظور شده برای سازمان صدا و سیما در جدول شماره ۷ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور برابر ۱۸۷۶۴ میلیارد ریال (۱۷۵۱۵ میلیارد ریال اعتبار هزینه‌ای و ۱۲۴۹ میلیارد ریال اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) است که مجموعاً ۸۵ درصد آن تخصیص یافته است. همچنین در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۱۴۷۰۹ میلیارد ریال از محل جزء ۳۳ ردیف ۵۳۰۰۰۰ قانون بودجه به سازمان صدا و سیما پرداخت شده است. علاوه بر موارد مذکور، با توجه به ظرفیت ایجاد شده در بند چ ماده ۳۷ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، بستر مناسبی برای افزایش منابع مالی سازمان صدا و سیما از محل بودجه عمومی دولت ایجاد گردیده و معادل ۱۶۸۴ میلیارد ریال اعتبار به مرحله عقد قرارداد دستگاه‌های اجرایی رسیده و زمینه تحقق تکلیف دولت فراهم گردیده است. لازم به ذکر است تاکنون، سازمان صدا و سیما گزارشی از عملکرد خود (در خصوص افزایش پوشش، توسعه کمی و کیفی برنامه‌های تولیدی، پویانمایی و ...) از محل این منابع به سازمان برنامه و بودجه ارائه نکرده و اطلاعی در خصوص گزارش سازمان صدا و سیما به مجلس شورای اسلامی ارائه نشده است.

مطابق بند «ب» ماده ۱۰۴ قانون برنامه ششم توسعه، سازمان صدا و سیما مکلف است در برنامه‌های خود ترویج ازدواج، ضد ارزش بودن طلاق و آسیب‌های اجتماعی آن برای زوجها و فرزندان، فرهنگ افزایش پابندی زوجها به خانواده و حفظ حرمت خانواده را به‌عنوان محورهای اصلی سبک زندگی اسلامی- ایرانی مدنظر قرار دهد. در سال ۱۳۹۷ عملکرد حوزه‌های پیام

۴۸۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

سازمان صداوسیما به میزان ۴۷۷۱ ساعت (حدود ۲۸۶۵ ساعت مربوط به «ترویج ازدواج آسان، آگاهانه و پایدار» و ۱۹۰۶ ساعت مربوط به فرهنگ‌سازی در حوزه کاهش طلاق) بوده است.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۷ / چ	کلیه دستگاه‌های اجرائی مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مکلفند یک درصد (۱) اعتبارات هزینه‌ای خود به استثنای فصول (۱)، (۴) و (۶) را طی قرارداد مشخص با سازمان صدا و سیما صرف تولید برنامه جهت فرهنگ‌سازی و آگاهی بخشی و اطلاع‌رسانی نمایند.	کلیه دستگاه‌های اجرایی	در سال ۱۳۹۷ تنها ۱۸ دستگاه اجرایی نسبت به اجرای این تکلیف اقدام کرده که در این راستا از مجموع اعتبار مشمول، حدود ۱۶۸۴ میلیارد ریال اعتبار به مرحله عقد قرارداد دستگاه‌های اجرایی رسید.	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	عدم همکاری دستگاه‌های اجرایی مرتبط در خصوص اجرای دستورالعمل اجرایی ابلاغی توسط سازمان برنامه و بودجه
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۶ / پ	صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظف است ضمن اختصاص بخشی از برنامه‌های شبکه‌های مختلف به موضوع ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، حداقل ده درصد (۱۰) از تولیدات برنامه‌های هنری نمایشی خود را به این موضوع اختصاص دهد.	سازمان صدا و سیما	۱۹ درصد از کل تولید نمایشی سازمان در سال ۱۳۹۷ به این موضوع اختصاص یافته است.	-	-
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۶ / چ / تبصره ۱	صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور،	سازمان صدا و سیما، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت	سازمان صدا و سیما برای ارج نهادن به والدین شهید، اقدام به تولید و پخش ۲۲ ساعت برنامه نموده است.	عدم تصویب / ابلاغ بخش‌نامه / آیین‌نامه	با توجه به عدم ابلاغ آیین‌نامه موضوع تبصره ۲ بند ج ماده ۸۶ برنامه ششم توسعه، امکان تحقق حکم این ماده وجود ندارد.

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل پنجاه و هفتم: رسانه □ ۴۸۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و سایر نهادهای فرهنگی مکلفند جهت ارج نهادن به این چهره‌های ماندگار اقدام فرهنگی لازم را جهت معرفی آنها انجام دهند.	بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و سایر نهادهای فرهنگی کشور			
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۲ / ح	اصحاب فرهنگ و هنر و رسانه و صدا و سیما که شغل خود را از دست می‌دهند تحت پوشش بیمه بیکاری قرار می‌گیرند. دولت در چهارچوب لویج بودجه سنوای کمک‌های اعتباری را به این منظور در اختیار صندوق بیمه بیکاری قرار می‌دهد.	سازمان صدا و سیما، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات، سازمان برنامه و بودجه کشور	سازمان صدا و سیما پیش‌نویس موردنظر را به سازمان برنامه و بودجه ارسال کرده و پیشنهادهای خود را در ستاد تدوین آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و اسناد راهبردی قانون برنامه ششم توسعه کشور و قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مطرح نموده است.	عدم تصویب / ابلاغ بخش‌نامه / آیین‌نامه	جهت تصویب به هیئت دولت ارائه شده است.
۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۳	دولت مکلف است از ابتدای اجرای قانون برنامه در قالب بودجه سنوای، سهم خود در تأمین بودجه سازمان صداوسیما را حداقل به میزان هفت‌دهم درصد (۰.۷) بودجه عمومی دولت لحاظ و تخصیص دهد. افزایش اعتبار سازمان نسبت به سال پایه از محل این ماده جهت پوشش صد درصدی (۱۰۰) استان‌ها، توسعه کمی و کیفی برنامه‌های تولیدی (ملی، استانی و	سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران	اعتبار منظور شده برای سازمان صدا و سیما در جدول شماره ۷ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور برابر ۱۸۷۶۴ میلیارد ریال بوده و همچنین در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۱۴۷۰۹ میلیارد ریال از محل جزء ۳۳ ردیف ۵۳۰۰۰۰ قانون بودجه به سازمان صدا و سیما پرداخت شد. علاوه بر موارد مذکور، با توجه به ظرفیت ایجادشده در «بند چ ماده ۳۷ قانون احکام	سایر	سازمان صدا و سیما گزارشی از عملکرد خود (در خصوص افزایش پوشش، توسعه کمی و کیفی برنامه‌های تولیدی، پویانمایی و ...) از محل این منابع به سازمان برنامه و بودجه ارائه نکرده است.

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			برون مرزی (پویانمایی (انیمیشن)، مستند و فیلم ها و سریال های فاخر و توسعه فنی هزینه می شود و هرگونه افزایش حقوق و مزایا جز به تناسب سایر بخش های کشور که در بودجه سنواتی مشخص می شود، ممنوع است.		دائمی برنامه های توسعه کشور (که معادل حدود ۱۶۸۴ میلیارد ریال اعتبار به مرحله عقد قرارداد دستگاه های اجرایی با سازمان صدا و سیما رسید) زمینه تحقق تکلیف دولت به طور کامل فراهم شد.		
۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۳	سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران گزارش سالانه این ماده را به مجلس شورای اسلامی ارائه می کند.	صدا و سیما	تاکنون گزارشی از طرف سازمان صدا و سیما در این خصوص ارائه نشده است.	-	-
۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۴ / ب	سازمان صدا و سیما مکلف است در برنامه های خود ترویج ازدواج، ضد ارزش بودن طلاق و آسیب های اجتماعی آن برای زوجها و فرزندان، فرهنگ افزایش پایداری زوجها به خانواده و حفظ حرمت خانواده را به عنوان محورهای اصلی سبک زندگی اسلامی - ایرانی مدنظر قرار دهد.	سازمان صدا و سیما	در سال ۱۳۹۷ عملکرد حوزه های پیام سازمان صداوسیما به میزان ۴۷۷۱ ساعت (حدود ۲۸۶۵ ساعت مربوط به «ترویج ازدواج آسان، آگاهانه و پایدار» و ۱۹۰۶ ساعت مربوط به فرهنگ سازی در حوزه کاهش طلاق) بوده است.	-	-

مأخذ: سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

به منظور سنجش هدف کلی "فرهنگ سازی، آگاهی بخشی، اطلاع رسانی، آموزش جامعه، رشد فضائل اخلاقی، تقویت روحیه امید و اعتماد، ایجاد نشاط در جامعه و افزایش انسجام ملی" سه

هدف کمی شامل «حفظ و جذب میزان مخاطب برنامه‌های تلویزیونی»، «حفظ و جذب میزان مخاطب برنامه‌های رادیویی» و «افزایش پوشش تلویزیونی دیجیتال» منظور شده است. برای هدف کلی «شتاب بخشیدن به تعاملات رسانه‌ای بین‌المللی» هدف کمی عبارت است از «حفظ و بهبود فعالیت‌های برون‌مرزی»، برای هدف کلی «اطلاع‌رسانی و ارتقای آگاهی‌های عمومی» دو هدف کمی عبارتند از «میزان بازدیدکنندگان از محصولات خبری ایرنا» و «میزان تولید و انتشار محصولات خبری» و برای هدف کلی «تحکیم و تقویت اقتصاد رسانه» هدف کمی «میزان فروش محصولات خبری ایرنا به داخل و خارج از کشور» تعریف شده است.

در خصوص عملکرد اهداف کمی، موارد زیر قابل توجه است:

الف- حفظ و بهبود فعالیت‌های برون‌مرزی: تعداد دفاتر فعال سازمان صدا و سیما در خارج از کشور در سال پایه ۱۳۹۵ و سال ۱۳۹۶ برابر ۱۷ دفتر بوده است. با توجه به اولویت‌بندی هزینه‌های ضروری، وجود فناوری‌های نوین، همکاری با سازمان‌های خبری دیگر و نیز ضرورت بهبود فعالیت این دفاتر (به‌منظور شتاب بخشیدن به تعاملات رسانه‌ای بین‌المللی)، سازمان صدا و سیما موظف است نسبت به حفظ تعداد دفاتر موجود و توسعه فعالیت‌های برون‌مرزی اقدام نماید. شایان ذکر است با وجود محدودیت‌های مالی، سازمان صدا و سیما توانسته است نسبت به حفظ دفاتر فعال در خارج کشور اقدام کند.

ب- حفظ و جذب میزان مخاطب برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی: میزان مخاطبان برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی سازمان صدا و سیما در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ به ترتیب حدود ۳۰ و ۷۵ درصد جمعیت کشور بوده است. مطابق هدف‌گذاری انجام شده، سازمان صدا و سیما در شرایط رقابت رسانه‌ای، باید نسبت به حفظ مخاطبان اقدام می‌نمود که بر اساس گزارش آن سازمان (به استناد نظرسنجی‌های مرکز تحقیقات صدا و سیما)، مخاطبان برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی در سال ۱۳۹۷ کاهش نداشته است. بنابراین، سازمان صدا و سیما در زمینه حفظ میزان مخاطب موفق عمل کرده است.

پ- افزایش پوشش تلویزیونی دیجیتال: توسعه و تکمیل پوشش دیجیتال تلویزیونی کشور، با هدف پوشش کامل جمعیتی صورت می‌گیرد که در این راستا طبق برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، طرح توسعه دیجیتال اجرایی می‌شود. در این طرح‌ها اولویت پوشش با مراکز صدا و سیما

و بعد از آن، ایستگاه‌های رادیویی و تلویزیونی پر قدرت، با قدرت متوسط و کم و مناطق فاقد پوشش است. پوشش دیجیتال در سال ۱۳۹۶ برابر ۹۶.۴ درصد جمعیت بوده و برای سال ۱۳۹۷ میزان پوشش ۹۷ درصد تعیین شده بود که عملکرد این شاخص در سال مورد ارزیابی ۹۷.۵۷ درصد است و در این شاخص عملکرد سازمان صدا و سیما مطلوب بوده است. لازم به ذکر است در این شاخص، پوشش بسته‌های اول و دوم (TS^۱-TS^۲) مورد هدف می‌باشد.

ت- تولید و انتشار محصولات خبری: این شاخص در سال پایه (۱۳۹۵) حدود ۱۱۶۰ هزار عنوان خبر و در سال ۱۳۹۶ حدود ۱۱۶۵ هزار عنوان خبر بوده است. میزان تولید و انتشار محصولات خبری مورد انتظار در سال ۱۳۹۷ برابر ۱۲۵۸ هزار عنوان خبر منظور شده است که عملکرد ایرنا در این خصوص، حدود ۱۱۴۸ هزار عنوان خبر (و حدود ۹۱ درصد میزان هدف‌گذاری شده) بوده است.

ث- فروش محصولات خبری ایرنا به داخل و خارج از کشور: در سال پایه (۱۳۹۵) و سال ۱۳۹۶ تعداد مشترک/سرویس‌های خبری سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی به ترتیب ۳۵ و ۳۴ بوده است. میزان مورد انتظار در سال ۱۳۹۷ برابر ۳۵ مشترک/سرویس بوده که عملکرد ایرنا در این خصوص (۳۶ مشترک/سرویس) مطلوب می‌باشد.

ج- میزان بازدیدکنندگان از محصولات خبری ایرنا: این میزان در سال پایه (۱۳۹۵) حدود ۹۴ میلیون نفر بوده و مطابق هدف‌گذاری انجام‌شده، میزان بازدید مورد انتظار در سال ۱۳۹۷ برابر ۱۰۰ میلیون بازدید منظور شده است که عملکرد ایرنا در این خصوص، بیش از میزان هدف‌گذاری بوده و حدود ۱۱۵ میلیون بازدید از محصولات خبری ایرنا صورت گرفته است.

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	حفظ و جذب میزان مخاطب برنامه‌های تلویزیونی	درصد جمعیت (جامعه)	۷۵	۷۵	۷۵	۷۵	۱۰۰	۰	-	-
۲	حفظ و بهبود فعالیت‌های برون مرزی	تعداد دفاتر فعال در خارج کشور	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۰۰	۰	-	-
۳	افزایش پوشش تلویزیونی دیجیتال	درصد جمعیت	۹۳	۹۶.۴	۹۷	۹۷.۵۷	۱۰۰.۵۹	-	-	-

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۴	میزان بازدیدکنندگان از محصولات خبری ایرنا	میلیون بازدید	۹۴	۱۴۹	۱۰۰	۱۱۵	۱۱۵	۱۰۶۱	-	-
۵	تولید و انتشار محصولات خبری	هزار عنوان	۱۱۶۰	۱۳۶۵	۱۲۵۸	۱,۱۴۸	۹۱,۲۶	-۰,۵۲	-	-
۶	فروش محصولات خبری ایرنا به داخل و خارج از کشور	تعداد مشترک/سرویس‌های خبری	۳۵	۳۴	۳۵	۳۶	۱۰۲,۸۶	۱,۴۲	-	-
۷	حفظ و جذب میزان مخاطب برنامه‌های رادیویی	درصد جمعیت (جامعه)	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۱۰۰	۰	-	-

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

بر اساس ماده ۱۳۸ قانون محاسبات عمومی کشور و ماده ۱ اساسنامه سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) و سازمان صدا و سیما شرکت دولتی محسوب شده و به دلیل زیان‌ده بودن، هر ساله کمک زیان از طریق منابع بودجه عمومی کشور در قالب اعتبارات هزینه‌ای، تأمین می‌شود. بدین ترتیب هر سال بخشی از مجموع هزینه‌ها از محل درآمدهای سازمان‌های مذکور (بخش تبلیغات، برنامه‌های مشارکتی و سایر دریافت‌ها) و بخش دیگر از طریق اعتبارات از محل بودجه عمومی دولت تأمین می‌گردد. لازم به ذکر است که منبع تأمین اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش رسانه به‌طور کامل از محل بودجه عمومی دولت است.

اهداف و رسالت‌های سازمان صدا و سیما در قالب ۵ برنامه (شامل ۱۸ فعالیت و ۱۲ طرح تملک دارایی سرمایه‌ای) و اهداف و رسالت‌های خبرگزاری ایرنا در قالب ۳ برنامه (شامل ۴ فعالیت و ۲ طرح تملک دارایی سرمایه‌ای) پیگیری می‌شود. مجموع اعتبار پرداختی به بخش رسانه در سال ۱۳۹۷ برابر ۳۱,۶۸۴,۸۸۸ میلیون ریال بوده که مبلغ ۱۶,۷۶۶,۴۴۱ میلیون ریال مربوط به جدول شماره ۷ قانون بودجه و ۱۴,۹۱۸,۴۴۷ میلیون ریال مربوط به اعتبارات متفرقه بوده است. جزئیات آن به شرح زیر می‌باشد:

الف- اعتبارات سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

• اعتبارات هزینه‌ای: بخش قابل توجهی از اهداف و وظایف سازمان صدا و سیما در قالب «برنامه

تأمین، تولید و پخش سیما» انجام می‌شود و در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۱۲,۰۵۷ میلیارد ریال اعتبار از محل جدول ۷ قانون بودجه به این برنامه اختصاص یافته است. اعتبار از محل جدول ۷ قانون بودجه به «برنامه تأمین، تولید و پخش صدا» برابر ۲,۹۶۳ میلیارد ریال و به برنامه «برنامه توسعه همکاری‌ها و مبادلات رسانه‌ای بین‌المللی» برابر ۱۶۷ میلیارد ریال بوده است. لازم به ذکر است سازمان صدا و سیما در سال ۱۳۹۷ نسبت به انجام «برنامه پژوهش کاربردی» نیز اقدام کرده است که اعتبار اختصاص یافته به این برنامه ۳ میلیارد ریال بوده است (که به دلیل مشترک بودن این برنامه بین چند دستگاه اجرایی، اطلاعات این برنامه در جدول اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای درج نشده است). همچنین در این سال در جزء ۳۳ ردیف ۵۳۰۰۰۰ اعتبارات متفرقه جدول شماره ۹ قانون بودجه، عملکرد سازمان ۱۴۷۰۹ میلیارد ریال بوده است که مبلغ ۸۷۵۰ میلیارد ریال آن (۸,۳۰۰ میلیارد ریال در برنامه تأمین، تولید و پخش سیما و ۴۵۰ میلیارد ریال در برنامه تأمین، تولید و پخش صدا) در جدول شماره ۴ ذکر گردیده است و مابقی آن تفکیک برنامه‌ای ندارد.

● **اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای:** اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب سال ۱۳۹۷ (برنامه توسعه رسانه‌های شنیداری و دیداری) برابر ۱۲۴۹ میلیارد ریال بوده است که از این میزان ۶۸۸ میلیارد ریال تخصیص داده شد. همچنین در سال ۱۳۹۷ از محل جزء ۱۸ ردیف ۵۵۰۰۰۰ اعتبارات متفرقه جدول شماره ۹ قانون بودجه، ۶۰ میلیارد اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به سازمان صدا و سیما اختصاص یافت که عملکرد این ردیف در سال مورد اجرا ۱۰ میلیارد ریال بود.

ب- اعتبارات سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی

● **اعتبارات هزینه‌ای:** اهداف و وظایف سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی در قالب دو برنامه هزینه‌ای انجام می‌شود. در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۷۵۹,۱۲۵ میلیون ریال اعتبار به «برنامه تولید و انتشار خبر» و ۱۲۵,۸۷۵ میلیون ریال به و «انتشار نشریات سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی» اختصاص داده شد. به این ترتیب اعتبار تخصیص یافته به سازمان خبرگزاری (۸۸۵ میلیارد ریال) تقریباً برابر ۱۰۰ درصد اعتبار هزینه‌ای ابلاغی به این سازمان بوده است.

● **اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای:** اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب سال ۱۳۹۷ برابر ۱۱,۷۰۰ میلیون ریال (۲۰۰ میلیون برنامه توسعه رسانه‌های شنیداری و دیداری و ۱۱,۵۰۰ میلیون ریال برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی...) بوده است که از این میزان ۷۰۰۰ میلیون ریال اعتبار تخصیص داده شد (از این اعتبار ۴۰۰۰ میلیون ریال از اعتبار تخصیص یافته مربوط به

اسناد خزانه موضوع بند ۵ تبصره ۵ قانون بودجه بوده که در جدول اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای درج نشده است). همچنین در سال ۱۳۹۷ از محل اعتبارات متفرقه جدول شماره ۹ قانون بودجه اعتبار تملک دارایی سرمایه‌ای معادل ۱۹۹,۴۴۸ میلیون ریال (۱۲,۰۰۰ میلیون ریال از محل ردیف ۹-۵۵۰,۰۰۰ قانون بودجه، ۲۷,۴۴۷ میلیون ریال از محل ردیف ۴-۵۳۰,۰۰۰ قانون بودجه و ۱۶۰,۰۰۰ میلیون ریال از محل ردیف ۵۰-۵۳۰,۰۰۰ قانون بودجه) به سازمان خبرگزاری اختصاص یافت.

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک
۱	۱۷۰۵۰۰۵۰۰۰	برنامه تأمین، تولید و پخش سیما	۱۳,۹۱۰,۶۰۰	-	۱۳,۹۱۰,۶۰۰	۱۲,۰۵۷,۲۶۰	-	۱۲,۰۵۷,۲۶۰	۸۶,۷	-
۲	۱۷۰۵۰۰۶۰۰۰	برنامه تأمین، تولید و پخش صدا	۳,۴۱۱,۴۰۰	-	۳,۴۱۱,۴۰۰	۲,۹۶۳,۰۹۴	-	۲,۹۶۳,۰۹۴	۸۶,۹	-
۳	۱۷۰۵۰۰۷۰۰۰	برنامه توسعه رسانه‌های شنیداری و دیداری	-	۱,۳۴۹,۴۰۰	۱,۳۴۹,۴۰۰	-	۶۸۸,۵۰۰	۶۸۸,۵۰۰	-	۵۵,۱
۴	۱۷۰۵۰۰۸۰۰۰	برنامه توسعه همکاری‌ها و مبادلات رسانه‌ای بین‌المللی	۱۹۰,۰۰۰	-	۱۹۰,۰۰۰	۱۶۶,۶۷۷	-	۱۶۶,۶۷۷	۸۷,۷	-
۵	۱۷۰۵۰۱۰۰۰۰	برنامه تولید و انتشار خبر	۷۸۴,۰۰۰	-	۷۸۴,۰۰۰	۷۵۹,۱۲۵	-	۷۵۹,۱۲۵	۹۶,۸	-
۶	۱۷۰۵۰۱۱۰۰۰	برنامه انتشار نشریات سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی	۱۳۰,۰۰۰	-	۱۳۰,۰۰۰	۱۲۵,۸۷۵	-	۱۲۵,۸۷۵	۹۶,۸	-
۷	۱۷۰۵۰۱۹۰۰۰	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات	-	۱۳,۶۰۰	۱۳,۶۰۰	-	۳,۰۰۰	۳,۰۰۰	-	۲۳,۸

۴۹۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	کل
۸	۱۷۰۸۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۳۰۰۰	-	۳,۰۰۰	۳۹۱۰	-	۲,۹۱۰	۹۷	-
جمع			۱۸,۴۳۹,۰۰۰	۱,۲۶۲,۰۰۰	۱۹,۶۹۱,۰۰۰	۱۶,۰۷۴,۹۴۱	۶۹۱,۵۰۰	۱۶,۷۶۶,۴۴۱	-	-

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع
۱	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	-	-	سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی	-	-	-	-	۱۹۹,۴۴۷	۱۹۹,۴۴۷
۲	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۵۰۰۵۰۰۰	برنامه تأمین، تولید و پخش سیما	سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران	۸,۳۰۰,۰۰۰	-	۸,۳۰۰,۰۰۰	۸,۳۰۰,۰۰۰	-	۸,۳۰۰,۰۰۰
۳	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۵۰۰۶۰۰۰	برنامه تأمین، تولید و پخش صدا	سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران	۴۵۰,۰۰۰	-	۴۵۰,۰۰۰	۴۵۰,۰۰۰	-	۴۵۰,۰۰۰
۴	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۵۰۰۷۰۰۰	برنامه توسعه رسانه‌های شنیداری و دیداری	سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران	-	-	-	-	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰
۵	جمع	-	-	-	۸,۷۵۰,۰۰۰	-	۸,۷۵۰,۰۰۰	۸,۷۵۰,۰۰۰	۲۰۹,۴۴۷	۸,۹۵۹,۴۴۷

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- استفاده از بستر فضای مجازی (اپلیکیشن‌ها، سایت‌های ارائه محتواها، شبکه‌های پیام‌رسان)
- استفاده از روش‌های نوین خبری و فناوری‌های به روز در عرصه تولید فراورده‌های خبری ایرنا
- توجه به اهمیت و ضرورت جذب مخاطبان (عام و خاص مانند سیاستمداران، روزنامه‌نگاران و محققان داخلی و خارجی) به محصولات خبری ایرنا در فضای وب و شبکه‌های اجتماعی مجازی

- شبکه گسترده توزیع محتوا در سطح کشور
- اعتبار حرفه‌ای و میزان بالای استنادهای رسانه‌های خارجی به اخبار منتشرشده
- وجود آرشیو غنی اسناد نوشتاری، دیداری و شنیداری با توجه به قدمت فعالیت رادیویی و تلویزیونی و فعالیتهای خبری ایرنا
- اهتمام نسبت به استفاده از روش‌های نوین در تهیه خبر، به کارگیری اصول صحیح خبرنگاری و ارتقای کیفیت متن و سوژه‌های خبری توسط ایرنا
- انتشار اخبار و برنامه‌هایی به زبان‌های غیرفارسی به منظور امکان دسترسی مخاطبین غیرفارسی
- تمایل مردم به استفاده از محتوای پخش شده توسط سازمان صدا و سیما به دلیل همبستگی آنان به ارزش‌های دینی و ملی
- دقت و ضریب خطای کم در جمع‌آوری و استخراج اطلاعات توسط خبرگزاری ایرنا
- ارائه محتوا از طریق فناوری‌های نوین و شبکه‌های اجتماعی
- تدوین برنامه راهبردی ایرنا ۱۴۰۰
- حفظ سطح مخاطب شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی
- افزایش پوشش تلویزیونی دیجیتال

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- عدم اهتمام جدی نسبت به اصلاح قوانین و مقررات سازمان صدا و سیما
- ساختار پیچیده و نامتناسب سازمان صدا و سیما در مقایسه با الزامات سازمان‌های رسانه‌ای عمومی چاپک
- محدودیت منابع مختلف از جمله منابع مالی کافی، سرمایه انسانی متخصص، فضای کاری، ابزار و فناوری‌های مورد نیاز در ایرنا
- وابستگی منابع مالی سازمان صدا و سیما به درآمد حاصل از تبلیغات بازرگانی و بودجه عمومی دولت
- عدم ارائه آموزش‌های مورد نیاز به کارکنان ایرنا و نیز عدم اجرای رویه‌های مدیریت دانش و انتقال دانش و تجربیات نیروهای متخصص بازنشسته به نیروهای جوان
- تغییرات نرخ ارز
- عدم نوسازی و بهسازی فناوری و سیستم‌های تولید و توزیع خبر در ایرنا

- ازدیاد کارکنانی که تخصص لازم را ندارند و یا استفاده آنان در قسمت‌هایی که در آن تخصص ندارند.
- ضعف در اقتصاد رسانه و میزان ناچیز فروش محصولات خبری و رسانه‌ای در ایرنا
- فاصله زیاد وضعیت نوسازی و بهسازی فناوری و سیستم‌های تولید و توزیع محتوا با وضعیت مطلوب
- عدم افزایش سطح رضایت مخاطب برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی
- ضریب نفوذ پایین ایرنا در میان مخاطبان

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

رسانه‌ها در ایجاد عادات تازه، تغییر باورها و رفتار و شکل‌دهی به فرهنگ جوامع، نقشی اساسی دارند که این نقش در کشور، توسط تعداد زیادی از رسانه‌ها (با فناوری‌ها و مالکیت‌های مختلف و متنوع) ایفا می‌شود. در این گزارش به نقش دو رسانه اصلی کشور شامل «سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران» و «سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی» پرداخته شده است. سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران با به‌کارگیری ظرفیت‌ها و قابلیت‌های متعدد فنی و هنری تلاش نموده تا ضمن حفظ مخاطب شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی در فضای رقابتی رسانه‌ها، به بهبود کمیت و کیفیت برنامه‌ها پرداخته و از نظر فناوری نیز علاوه بر افزایش پوشش تلویزیونی دیجیتال، بر ارائه محتوا از طریق فناوری‌های نوین و شبکه‌های اجتماعی توجه جدی داشته باشد. سازمان صدا و سیما مسئول اجرای بخشی از احکام مندرج در قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه کشور بوده که عدم تحقق بخشی از احکام، به دلیل عدم همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و عدم ابلاغ آیین‌نامه‌های اجرایی بود. ولی در خصوص بخشی از احکام تکلیفی یادآور می‌شود که سازمان صدا و سیما، گزارش‌ها و اطلاعات لازم را به سازمان برنامه و بودجه ارائه نکرده است. همچنین عملکرد این سازمان در دستیابی به اهداف کمی، مطلوب بوده است.

سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی نیز به‌عنوان «خبرگزاری رسمی نظام» در سال ۱۳۹۷ تلاش داشته است با تدوین راهبردها و سیاست‌های لازم، نگاهی واقع‌بینانه، جامع و آینده‌نگرانه در عرصه رسانه و خبر را به وجود آورده و با انجام اصلاحات مورد نیاز در حوزه‌های فنی، اجرایی و استفاده از نیروهای متخصص در عرصه خبر نقش و جایگاه ایرنا را ارتقا دهد. شایان ذکر است در قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه وظیفه یا

حکم مشخصی بر عهده سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی قرار نگرفته است، با این حال اهتمام این خبرگزاری بر توجه جدی به اسناد بالادستی توسعه از جمله سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و سیاست‌های نظام اداری کشور (ابلاغی مقام معظم رهبری) و سایر قوانین و مقررات بخصوص «قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» بوده است. همچنین عملکرد سازمان خبرگزاری در دستیابی به اهداف «میزان بازدیدکنندگان از محصولات خبری» و «فروش محصولات خبری» مطلوب بوده و در «تولید و انتشار محصولات خبری» نیز موفق به تحقق ۹۱ درصد از هدف مذکور شده است.

۴-۴- پیشنهادها

- ایجاد فرصت برای رقابت در عرصه تولید و توزیع محتوا در برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی
- تغییر نگاه و اصلاح رویکرد نهادهای سیاست‌گذار نسبت به هزینه‌های فرهنگی به‌عنوان منبعی برای سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی
- دستور کارگزاری مجدد تنظیم قوانین و مقررات اداره سازمان صدا و سیما و امکان فعالیت رادیو و تلویزیون‌های غیردولتی
- بازبینی و طراحی مجدد ساختار سازمانی، فرایندها، رویه‌های هماهنگی و روش‌های ارزیابی و کنترل کیفیت برای اولویت‌بندی فعالیت‌ها، مدیریت هزینه‌ها، بهبود کارایی و بهره‌وری متناسب با رسالت‌های سازمان‌های خبری
- آسیب‌شناسی ساختار و فرایندهای سازمان‌های رسانه‌ای و بازطراحی آن متناسب با الزامات و نیازهای یک سازمان رسانه‌ای عمومی چابک
- ایجاد یک نظام جامع جمع‌آوری اطلاعات و انتشار منظم، دقیق و شفاف نتایج تحقیقاتی مراکز پژوهشی و سنجش افکار در کشور
- انجام پژوهش‌های لازم توسط سازمان‌های رسانه‌ای با هدف شناسایی روش‌های قانونی، حرفه‌ای و منصفانه جدید برای افزایش درآمدها به‌منظور افزایش امکان سرمایه‌گذاری و بهبود کمی و کیفی محصولات رسانه‌ای
- انجام مطالعات تطبیقی و بررسی روند رشد و توسعه سازمانی متناسب با تغییرات جهانی با رویکرد آینده‌پژوهی توسط سازمان‌های رسانه‌ای

فصل پنجاه و هشتم

دین و مذهب

مقدمه

بخش دین و مذهب به عنوان متولی امر تبلیغ و ترویج مبانی و شاخص های فرهنگ اسلامی در جامعه، متشکل از نهادهای مختلف دینی می باشد. تعامل، هماهنگی و هم افزایی نهادهای دینی و کمک به فعال نمودن مؤثر ظرفیت سایر دستگاه های اجرایی کشور از طریق تقسیم کار ملی مبتنی بر اسناد فرادستی، می تواند منجر به بهره گیری مناسب و مطلوب از قابلیت ها، ظرفیت ها و فرصت های موجود کشور در فرایند تبلیغ دینی شده و گام مؤثری در جهت ساماندهی حوزه فرهنگ دینی و ارتقای سطح کمی و کیفی تبلیغ دینی و فرهنگ اسلامی در کشور بشمار رود. گزارش پیش رو بر اساس گزارش های ارائه شده توسط سازمان تبلیغات اسلامی، شورای عالی حوزه های علمیه و شورای سیاست گذاری حوزه های علمیه خاوران، تدوین شده است.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

در متن سیاست های کلی برنامه ششم توسعه کشور، تحقق سیاست «ارائه و ترویج سبک زندگی اسلامی-ایرانی و فرهنگ سازی درباره ی اصلاح الگوی مصرف و سیاست های اقتصاد مقاومتی» توسط دستگاه های ذیل این بخش در دست پیگیری و اقدام می باشد. در این ارتباط «سازمان تبلیغات اسلامی» در قالب برنامه "سازماندهی و پشتیبانی از اعزام روحانیون و مبلغان دینی"، فعالیت هایی از طریق روحانیون مستقر در سراسر کشور در مناسبت های مختلف در خصوص مباحث سبک زندگی اسلامی-ایرانی، فرهنگ قناعت و اصلاح الگوی مصرف و نیز رونق تولید و تحقق سیاست های اقتصاد مقاومتی انجام داده و آموزش ها و راهکارهای لازم را به مخاطبان خود ارائه نموده است.

در حوزه های علمیه نیز علاوه بر اینکه عمده فعالیت های تحصیلی و تبلیغی صورت گرفته، حول تعمیق و ترویج سبک زندگی اسلامی-ایرانی می باشد، به مباحثی مانند تبلیغ راهکارهای اصلاح الگوی مصرف و عمل به مبانی اقتصاد مقاومتی نیز مورد توجه و پیگیری این بخش قرار گرفته است.

- اهم اقدامات و عملکرد دستگاه‌های حوزه دین و مذهب در سال ۱۳۹۷ در راستای تحقق سیاست‌های کلی، اهداف و راهبردهای این بخش به این شرح می‌باشد:
- ساماندهی، ارتقاء و حمایت از فعالیت‌های فرهنگی - دینی مشتمل بر فعالیت‌های مساجد، تشکل‌های دینی و اقشار تأثیرگذار
 - حمایت از آموزش، توانمندسازی و فعالیت‌های تبلیغی اقشار تأثیرگذار در حوزه فرهنگ دینی
 - - ترویج و تشویق قرآن آموزی و انس اقشار جامعه با قرآن کریم
 - راهبری، ساماندهی و پشتیبانی از فعالیت‌های قرآنی مردمی و تشکل‌های قرآنی
 - شناسایی، جذب و اعزام مبلغ و مبلغه
 - اطلاع‌رسانی و تبلیغات دینی رسانه‌ای
 - آموزش سطوح مختلف علوم حوزوی
 - انجام فعالیت‌های تبلیغی و ترویجی در فضای مجازی
 - انجام پژوهش‌های راهبردی در حوزه فرهنگ دینی
- گزارش تفصیلی عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور در حوزه دین و مذهب در سال ۱۳۹۷ به شرح جدول زیر می‌باشد:

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۷ / ت / ۳	پشتیبانی و ارائه خدمات لازم به منظور آموزش، تربیت دانش‌آموختگان حوزوی به‌عنوان مبلغان و مربیان قرآن و عترت (ع) و مروجان فرهنگ دینی و رفع نیازهای فرهنگی و دینی جامعه اسلامی با اولویت طرح هجرت طلاب به	شورای عالی حوزه‌های علمیه و شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران	الف) اقدامات صورت گرفته توسط شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران: ۱. ایجاد سامانه شمیم جهت ثبت‌نام و ارسال مبلغین به مناطق تبلیغی، دریافت گزارش تبلیغی و ارزیابی مبلغین و پشتیبانی علمی، فرهنگی و تبلیغی به مبلغین ۲. برگزاری ۴۶ دوره تربیت مبلغ با موضوع مهارت ارتباطی، مدح و رثا، سخنوری و ... یا حضور ۲۱۰۱ نفر ۳. اعزام ۲۳۱۹	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			مناطق کمتر توسعه یافته از طریق شورای عالی حوزه های علمی		مبلغ ایرانی و ۵۹۷ مبلغ غیر ایرانی جهت پاسخگویی فقه و معارف اسلامی به سراسر کشور ۴. برگزاری ۹ دوره تخصصی تربیت مبلغ با موضوع مبلغ دانش آموزشی، دانشجویی، نقد سلفیه و ... با حضور ۶۲۸ نفر ب) اقدامات صورت گرفته توسط شورای عالی حوزه های علمی: ۱- اعزام ۳۳۰۰ نفر مبلغ تحت عنوان طرح هجرت طلاب علوم دینی به روستاها و مناطق محروم جهت انجام فعالیت های فرهنگی و تبلیغی ۲- اعزام ۱۲۰۰ نفر تحت عنوان طرح امین در مدارس سراسر کشور جهت پاسخگویی به سؤالات شرعی دانش آموزان و مشاوره و برگزاری نماز جماعت		

مأخذ: شورای عالی حوزه های علمی، شورای سیاست گذاری حوزه های علمی خواران

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

اغلب اهداف کمی بخش در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ رشد داشته است. به عنوان نمونه شاخص «تعداد دانش آموزان رشته علوم و معارف اسلامی» با میانگین رشد دوره ۹.۷ درصدی از تعداد ۱۰۰۹۴ نفر در سال ۱۳۹۶ به ۱۱۲۳۵ نفر در سال ۱۳۹۷ رسیده است. شاخص «تعداد افراد تحت پوشش آموزش های تخصصی غیررسمی اقشار تأثیرگذار هدف» دارای میانگین رشد دوره ۱۴۸.۰۹ درصد می باشد و از رقم ۸۷۰۰۹ نفر در سال ۱۳۹۶ به رقم ۴۸۳۸۷۲ نفر در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است. همچنین شاخص «تعداد روحانیون استقرار یافته در روستاهای بالای ۲۰۰ خانوار» با میانگین رشد دوره ۱۷.۴۸ درصد، از تعداد ۳۹۵۱ نفر در سال ۱۳۹۶ به تعداد ۴۴۲۱ نفر در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است. شاخص «تعداد افراد تحت آموزش حفظ قرآن کریم» با میانگین رشد دوره ۸۲.۴۴ درصدی، از تعداد ۴۴۷۵۱ نفر در سال ۱۳۹۶ به ۵۰۸۹۶ نفر در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است.

۴۹۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

عملکرد تفصیلی اهداف کمی بخش دین و مذهب به شرح جدول (۲) می باشد:

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	تعداد دانش آموزان رشته علوم و معارف اسلامی	نفر	۹,۳۴۰	۱۰,۰۹۴	۱۱,۰۹۴	۱۱,۳۳۵	۱۰۱,۲۷	۹,۶۸	-	-
۲	تعداد عناوین کتب و نشریات مورد حمایت حوزه دین و انقلاب اسلامی	هزار جلد	۱,۲۸۰	۱,۲۸۰	۱,۵۴۹	۱,۱۵۵	۷۴,۵۶	۵۰-۱	سایر	هدایت اعتبارات جذب شده به سایر برنامه ها و اهداف اولویت دار
۳	تعداد افراد تحت پوشش آموزش های تخصصی غیر رسمی اقشار تأثیرگذار هدف	نفر	۷۸,۶۱۴	۸۷,۰۰۹	۹۰,۳۳۴	۴۸۳,۸۷۲	۵۳۶,۲۴	۱۴۸,۰۹	-	-
۴	توسعه و تجهیز مرکز خدمات داده های اینترنتی	پروژه	-	۱	۱	۱	۱۰۰	۰	-	-
۵	تعداد روحانیون استقرار یافته در روستاهای بالای ۲۰۰ خانوار	نفر	۳,۲۰۳	۳,۹۵۱	۴,۷۲۴	۴,۴۲۱	۹۳,۵۹	۱۷,۴۸	-	-
۶	تعداد مبلغین اعزام شده	نفر-روز	۲,۴۴۵,۴۴۶	۳,۲۴۵,۷۸۶	۳,۵۹۹,۰۵۰	۳,۳۱۵,۴۹۱	۸۹,۰۹	۲۶۹-	-	-
۷	تعداد عناوین ایجاد شده با محتوای فرهنگی و دینی در فضای مجازی مورد حمایت	هزار عنوان	۵۶۰	۵۱۵	۸۴۰	۶۸۲,۳۹	۸۱,۲۴	۱۰,۳۹	سایر	تحقق کامل این هدف منوط به گزارش عملکرد همه دستگاه های مرتبط با این بخش است.
۸	تعداد برگزاری مراسم قرآنی مردمی	مراسم	۷,۵۲۰	۸,۰۰۰	۸,۴۸۰	۴,۵۰۷	۵۳,۱۵	۲۲,۵۸-	سایر	لرغم ارتقا حمایت از برگزاری مراسم قرآنی مردمی
۹	تعداد افراد تحت آموزش حفظ قرآن کریم	نفر	۱۵,۲۹۲	۴۴,۷۵۱	۵۲,۸۲۱	۵۰,۸۹۶	۹۶,۳۶	۸۲,۴۴	-	-
۱۰	تشکل های دینی مورد حمایت	تشکل	۳۹,۰۰۰	۴۷,۸۱۴	۴۱,۵۰۰	۳۹,۰۰۵	۹۳,۹۹	۱۵,۹۷	-	-

مأخذ: سازمان تبلیغات اسلامی

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

مجموع اعتبارات مصوب بخش دین و مذهب در سال ۱۳۹۷ معادل ۱۲۴۷۲ میلیارد ریال بوده که ۱۲۱۶۷ میلیارد ریال آن اعتبارات هزینه‌ای و ۳۰۴ میلیارد ریال آن اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد که نشان‌دهنده سهم ۹۷.۶ درصدی اعتبارات هزینه‌ای و ۲.۴ درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد.

عملکرد تخصیص این بخش ۸۲۲۶ میلیارد ریال می‌باشد که مبلغ ۸۰۸۲ میلیارد ریال مربوط به اعتبارات هزینه‌ای و مبلغ ۱۴۴ میلیارد ریال اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد. بدین معنا ۶۶ درصد اعتبارات مصوب تخصیص یافته است. همچنین تخصیص اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به ترتیب معادل ۶۶.۴ و ۴۷.۵ درصد اعتبارات مصوب بوده است. شایان ذکر است بیشترین عملکرد اعتبارات به مبلغ ۴۷۳۷ میلیارد ریال مربوط به برنامه "حمایت از حوزه‌های علمیه و مدارس علوم دینی" و برنامه تأمین خدمات فرهنگی و تبلیغی مبلغان با تخصیصی بالغ بر ۲۱ میلیارد ریال از کمترین عملکرد برخوردار بوده است. عملکرد اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای سال ۱۳۹۷ بخش دین و مذهب به‌طور تفصیلی به شرح ذیل می‌باشد:

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	کل
۱	۱۷۰۱۰۰۱۰۰۰	برنامه آموزش علوم دینی و خوزوی	۲۷۳,۲۸۲	۷۶,۰۲۲	۳۴۹,۳۱۴	۲۴۱,۸۲۴	۳۴,۲۵۰	۲۷۶,۱۷۴	۸۸.۵	۴۵.۲	۷۹.۱
۲	۱۷۰۱۰۰۲۰۰۰	برنامه ساماندهی و ارتقای فعالیت‌های فرهنگی-دینی (مساجد، تشکلات دینی، آحاد و اقشار تأثیرگذار)	۵۶۸,۰۰۰	-	۵۶۸,۰۰۰	۵۰۶,۱۸۱	-	۵۰۶,۱۸۱	۸۹.۱	-	۸۹.۱
۳	۱۷۰۱۰۰۵۰۰۰	برنامه تأمین خدمات فرهنگی و تبلیغی مبلغان	۲۴,۰۰۱	-	۲۴,۰۰۱	۲۱,۲۳۸	-	۲۱,۲۳۸	۸۸.۵	-	۸۸.۵

۵۰۰ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق				
			هزینه‌ای	دارایی‌های سرمایه‌ای	تملک	جمع کل	هزینه‌ای	دارایی سرمایه‌ای	تملک	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	کل
۴	۱۷۰۱۰۶۰۰۰	برنامه ترویج و تشویق قرآن آموزی و انس اقشار جامعه با قرآن کریم	۱۳۱,۰۰۰	-	-	۱۳۱,۰۰۰	۱۱۷,۳۶۳	-	-	۱۱۷,۳۶۳	۸۹,۶	-	۸۹,۶
۵	۱۷۰۱۰۸۰۰۰	برنامه شناسایی تأمین نیازهای فکری-دینی	۷۷,۱۰۸	-	-	۷۷,۱۰۸	۶۸,۳۳۲	-	-	۶۸,۳۳۲	۸۸,۵	-	۸۸,۵
۶	۱۷۰۱۰۱۴۰۰۰	برنامه حمایت از حوزه‌های علمیه و مدارس علوم دینی	۷,۴۱۹,۳۸۰	۳۱۵,۵۰۴	-	۷,۶۳۴,۸۸۴	۴,۶۲۸,۵۵۵	۱۰۹,۰۰۰	-	۴,۷۳۷,۵۵۵	۶۲,۴	۵۰,۶	۶۲,۱
۷	۱۷۰۱۰۱۶۰۰۰	برنامه حمایت و سازمان‌دهی اجرای مراسم ملی و مذهبی در کشور	۵۰۷,۹۱۹	-	-	۵۰۷,۹۱۹	۳۹۱,۶۳۳	-	-	۳۹۱,۶۳۳	۵۷,۴	-	۵۷,۴
۸	۱۷۰۱۰۲۰۰۰۰	برنامه دانش‌افزایی در حوزه علوم اسلامی	۸۸,۰۰۰	-	-	۸۸,۰۰۰	۳۵,۰۰۰	-	-	۳۵,۰۰۰	۳۹,۸	-	۳۹,۸
۹	۱۷۰۱۰۲۳۰۰۰	برنامه سازمان‌دهی و پشتیبانی از اعزام روحانیون و مبلغان دینی	۹۳۹,۰۰۰	-	-	۹۳۹,۰۰۰	۶۵۰,۳۹۶	-	-	۶۵۰,۳۹۶	۷۰,۰	-	۷۰,۰
۱۰	۱۷۰۱۰۲۵۰۰۰	برنامه شناسایی، جذب و اعزام مبلغان دینی	۸۱۶,۹۴۹	-	-	۸۱۶,۹۴۹	۷۲۲,۹۰۸	-	-	۷۲۲,۹۰۸	۸۸,۵	-	۸۸,۵
۱۱	۱۷۰۱۰۲۸۰۰۰	برنامه گسترش و تعمیق اندیشه تقریب مذاهب اسلامی	۳۶۰,۰۰۰	-	-	۳۶۰,۰۰۰	۲۶۲,۰۷۶	-	-	۲۶۲,۰۷۶	۷۲,۸	-	۷۲,۸
۱۲	۱۷۰۱۰۳۱۰۰۰	برنامه اطلاع‌رسانی و تبلیغات دینی رسانه‌ای	۳۳۹,۳۱۷	۱۳,۳۳۹	-	۳۵۲,۵۴۶	۳۱۰,۱۹۷	۱,۳۵۰	-	۳۱۱,۵۴۷	۸۷,۹	۱۰,۱	۸۳,۸
۱۳	۱۷۰۱۰۳۲۰۰۰	برنامه تسهیل دسترسی احاد جامعه به محصولات فرهنگی - دینی فاخر	۱۰۲,۰۰۰	-	-	۱۰۲,۰۰۰	۸۵,۰۷۱	-	-	۸۵,۰۷۱	۸۳,۴	-	۸۳,۴
۱۴	۱۷۰۳۰۰۱۰۰۰	برنامه تعمیق و توسعه هنر دینی	۱۵۶,۹۸۴	-	-	۱۵۶,۹۸۴	۱۰۷,۳۸۱	-	-	۱۰۷,۳۸۱	۶۸,۴	-	۶۸,۴
۱۵	۱۷۰۸۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۴۷۴,۴۲۰	-	-	۴۷۴,۴۲۰	۱۳۴,۲۷۲	-	-	۱۳۴,۲۷۲	۲۸,۳	-	۲۸,۳
جمع			۱۲,۱۶۷,۲۶۰	۳۰۴,۸۶۵	-	۱۲,۴۷۲,۱۲۵	۸,۰۸۲,۲۵۶	۱۴۴,۷۰۰	-	۸,۲۲۶,۹۵۶	-	-	-

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- تعامل و تلاش مستمر واحدهای استانی در تحقق اهداف بخش
- بهره‌گیری از ظرفیت‌های مردمی در راستای تحقق اهداف بخش
- تعامل با نهادهای دولتی و غیردولتی به منظور تحقق اهداف و راهبردهای بخش
- اهتمام در پیاده‌سازی بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد
- شناخت وضعیت بخش دین و مذهب و رسالت آن در جامعه
- اهتمام در تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد برای پیشبرد وظایف بخش

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- وجود برنامه‌ها و فعالیت‌های موازی و در نتیجه تداخل وظایف و مسئولیت‌ها در بین دستگاه‌های اجرایی بخش
- ضعف در سازماندهی نظام آمار و اطلاعات و مستندسازی و ارائه گزارش‌های تحلیلی و کارشناسی از وضعیت بخش
- ضعف در برقراری تعامل و مشارکت بین دستگاه‌های بخش دین و مذهب در مسیر تحقق اهداف بخش

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

در مجموع می‌توان گفت عملکرد دستگاه‌های حوزه دین و مذهب در راستای بسترسازی، ارتقاء، تعالی و مقاوم‌سازی فرهنگ دینی و دستیابی به سیاست‌های کلی و اهداف کلان برنامه ششم توسعه می‌باشد. در سال ۱۳۹۷ اهتمام این بخش به عنوان متولی سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، هدایت، سازماندهی و عملیاتی کردن سیاست‌های کلی و قوانین بالادستی در امر تبلیغ، ترویج و ارتقاء معرفت دینی و سبک زندگی اسلامی در جامعه بوده و مجموع عملکرد آن رو به پیشرفت ارزیابی می‌شود. به عنوان نمونه اهم اقدامات سازمان تبلیغات اسلامی در این سال برای دستیابی به اهداف بخش، به شرح ذیل می‌باشد:

- برنامه‌ریزی، زمینه‌سازی و انجام اقدامات لازم برای هرچه فعال‌تر شدن روحانیون، دانشگاهیان، معلمان و هنرمندان در جهت رشد فرهنگ اسلامی و مقابله با آثار نامطلوب فرهنگ بیگانه

- سازماندهی و اعزام مبلغ در سراسر کشور به‌ویژه مناطق محروم با همکاری روحانیت و مردم و حمایت از روحانیون مستقر در روستاهای بالای ۲۰۰ خانوار،
 - هدایت و حمایت انجمن‌های اسلامی و تشکل‌های اسلامی - مردمی و نظارت بر آنها،
 - نظارت بر ترجمه متون دینی و تعیین ضوابط و مقررات مربوط به تهیه، ترجمه و انتشار این متون جهت بهره‌برداری در کشور
 - نظارت بر چاپ و نشر قرآن کریم و انجام فعالیت‌های قرآنی از طریق تربیت مربی، تدوین جزوه‌های آموزشی و همکاری با دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط جهت گسترش آموزش و معارف قرآن کریم
 - تأسیس مراکز اطلاع‌رسانی تخصصی، تبلیغی و دینی
- از طرف دیگر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم نیز با تمرکز جدی بر حل مسائل اولویت‌دار جامعه در قالب قطب‌های فکری - فرهنگی و استفاده تخصصی از ابزارهای نوین آموزش و تبلیغ و ترویج معارف اسلامی و فرهنگ دینی از جمله دستگاه‌های تأثیرگذار این بخش است که در کنار شورای عالی حوزه‌های علمیه، سازمان تبلیغات اسلامی و سایر نهادها و دستگاه‌های حوزه دین و مذهب، تراز عملکرد این بخش در دستیابی به اهداف برنامه‌های توسعه را افزایش داده است.
- مطمنناً ارتقاء ظرفیت‌های کارشناسی و تعامل و هم‌افزایی بیش از پیش سازمان‌ها و نهادهای بخش دین و مذهب، نقش مؤثری در تحقق اهداف و راهبردهای این بخش خواهد داشت. همچنین توجه بیشتر این حوزه بر ارتقاء ظرفیت‌های اخلاقی و معنوی آحاد جامعه از طریق توانمندسازی نیروهای مبلغ با تکیه بر منابع معرفتی و جاذبه‌های معنوی و شخصیتی، می‌تواند ضمن تأثیرگذاری عمیق در فرهنگ دینی و مذهبی جامعه، به پیشرفت‌های قابل توجهی در حوزه دین و مذهب منجر شود.

۴-۴- پیشنهادها

- افزایش تعامل و هم‌فکری دستگاه‌های بخش دین و مذهب در جهت هم‌افزایی و پرهیز از موازی‌کاری
- ضرورت توسعه مشارکت مردم در امور مربوط به تشکل‌های غیردولتی و مشارکت فعال و مؤثر آنها در تبلیغات دینی
- سازماندهی نظام آماری، شاخص‌ها و استانداردهای مورد نیاز
- لزوم ارتقاء نظام برنامه‌ریزی برای گسترش فرهنگ دینی در بین طبقات مختلف مردم و اقصی نقاط جغرافیایی کشور، به‌ویژه با استفاده از برنامه‌ریزی آمایش سرزمین در بخش دین و مذهب

فصل پنجاه و نهم

ورزش و جوانان

مقدمه

ورزش یکی از ابزارهای اصلی ارتقاء سلامت روحی و جسمی انسان - به عنوان محور توسعه پایدار - به شمار می‌رود. با توجه به اهمیت و نقش ورزش در حفظ شادابی جامعه، افزایش امید به زندگی، افزایش سلامت، ایجاد افتخارات ملی و همچنین زمینه‌ای برای ترویج ارزش‌های فرهنگی و معنوی کشور، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری توسعه این حوزه، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. همچنین جوانان نقشی بی‌بدیل و اساسی در فرآیند پیشرفت و توسعه پایدار و تحقق اهداف سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ دارند. ایفای چنین نقشی مستلزم پاسخگویی به نیازها و مطالبات فراروی آنان به عنوان اصلی‌ترین سرمایه اجتماعی و انسانی کشور می‌باشد. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، با وجود اینکه فرآیند برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در حوزه ورزش و جوانان با فراز و فرودهایی در طی مقاطع مختلف همراه بوده است، در عین حال برنامه‌ریزی مبتنی بر آموزه‌های دینی و آرمان‌های برگرفته از نظام جمهوری اسلامی ایران در این حوزه، همواره از ضروریات اساسی و بنیادین کشور محسوب گردیده است. بر این اساس ضرورت دارد در جهت رفع کاستی‌ها و بهره‌گیری از نقاط قوت برنامه‌های اول تا پنجم توسعه، ضمن ارزیابی نتایج حاصل از اجرای برنامه‌های مذکور و تحلیل دلایل عدم تحقق برخی اهداف مصوب حوزه ورزش و جوانان، زمینه‌های اجرای موفقیت‌آمیز برنامه ششم توسعه کشور و نیل به توسعه و پیشرفت در این حوزه را فراهم نمود.

تدوین برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و همزمانی آن با ابلاغ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی توسط رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) فرصتی مناسب برای شکل‌گیری یک وفاق ملی به منظور توسعه بخش ورزش و جوانان و بهره‌گیری از آثار مثبت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آن در جامعه با تأکید بر رشد پویای درون‌زا و برون‌نگر و مقاوم در برابر مخاطرات خارجی به شمار می‌رود. در این راستا وزارت ورزش و جوانان با آسیب‌شناسی برنامه‌های پیشین توسعه و بررسی رویکردها و روش‌های نوین برنامه‌ریزی در بخش ورزش و جوانان، با همکاری سازمان

برنامه و بودجه کشور و سایر نهادها و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط نسبت به تدوین برنامه ششم توسعه و اسناد پشتیبان آن اقدام و در جهت اجرایی شدن مفاد آن، تلاش و فعالیت نموده است که در ادامه عملکرد سال ۱۳۹۷ و تحلیل‌های مرتبط با آن ارائه می‌گردد.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

در ارتباط با موضوع "رفع موانع و کاهش سن ازدواج"، پیشنهاد افزایش سالانه تسهیلات ازدواج در دستور کار قرار گرفت و با پیگیری‌های صورت گرفته ۹۴ درصد از متقاضیان موفق به دریافت تسهیلات گردیدند. همچنین ۷۹۳۹ کارگاه در ۳۸۴ شهرستان جهت آموزش جوانان در آستانه ازدواج برگزار شد.

در خصوص اجرایی نمودن ماده ۹۴ قانون برنامه ششم توسعه با موضوع "اختصاص ۰/۲۷ درصد از ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده جهت توسعه ورزش در سال ۱۳۹۷"، مبلغ ۲۳۶۴۵۹ میلیون ریال به‌منظور اجرای طرح‌ها و پروژه‌های مصوب حوزه اشتغال جوانان در استان‌ها هزینه شده است و مبلغ ۱۴۵۷۹۷ میلیون ریال نیز جهت توسعه زیرساخت‌های ورزشی برای ۴۹۸ فقره اراضی و املاک تملیک شده هزینه گردیده است. همچنین از طریق صندوق کارآفرینی امید و بانک قرض‌الحسنه رسالت، ۱۰۷۰۰۰۰ میلیون ریال جهت تسهیلات اشتغال و کارآفرینی جوانان پرداخت شده است.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۷ / پ / ۵	رفع موانع ازدواج، کاهش سن ازدواج، پوشش بیمه‌ای زایمان و درمان ناباروری، آموزش و توانمندسازی خانواده‌ها	وزارت ورزش و جوانان	در خصوص رفع موانع ازدواج اقدامات ذیل به انجام رسیده است- پیشنهاد افزایش سالانه تسهیلات ازدواج جوانان توسط وزارت ورزش و جوانان و رصد و پیگیری مستمر و گزارش‌گیری ماهانه تسهیلات ازدواج از بانک مرکزی و ارسال به استان‌ها و پیگیری از شورای هماهنگی	-	-

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل پنجاه و نهم: ورزش و جوانان □ ۵۰۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					بانکها در استان جهت تسريع در پرداخت وام به افراد در صف انتظار در سال ۱۳۹۷ و در نهايت ۹۴ درصد از متقاضيان موفق به دريافت تسهيلات گرديده‌اند- تقويت مجامع خيرين ازدواج جهت رفع موانع ازدواج جوانان که تا کنون در ۱۲ استان و ۳ شهرستان مجمع خيرين ازدواج در جهت رفع موانع ازدواج و کمک به ازدواج‌های بهنگام، آسان و پايدار رانندازی گرديد- برگزاري تعداد ۷۹۳۹ کارگاه آموزشی برای جوانان در آستانه ازدواج در ۳۸۴ شهرستان کشور با ارائه سرفصل‌های (راهکارهای تسهيل موانع ازدواج، نقش مشاوره پيش از ازدواج.		
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۷ / ج	چ- وجوه هزینه‌هایی که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی به‌منظور احداث، تکمیل و تجهیز فضاها، اماکن و توسعه ورزش همگانی و یا به‌عنوان کمک به وزارت ورزش و جوانان پرداخت می‌شود با تأیید وزارت مذکور به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی تلقی می‌گردد.	وزارت ورزش و جوانان	بند مذکور در اکثر استان‌ها به دلیل لزوم همراهی سازمان امور مالیاتی کشور، اجرایی نشده است. لذا پیشنهاد می‌گردد کارگروهی متشکل از سازمان امور مالیاتی کشور و وزارت ورزش و جوانان تشکیل گردد تا نسبت به رفع موانع اجرای این ماده قانونی اقدام شود.	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	لزوم همراهی سازمان امور مالیاتی کشور
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۲ / پ	دولت مکلف است تا پایان سال اول اجرای برنامه با مشارکت سازمان صدا و سیما و وزارت ورزش و جوانان، تمهیدات قانونی لازم در خصوص نحوه تقسیم درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی را پیش‌بینی نماید.	وزارت ورزش و جوانان و سازمان صدا و سیما	به دلیل عدم توافق سازمان صدا و سیما و وزارت ورزش و جوانان در خصوص نحوه تقسیم درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی اقدامی در این رابطه صورت نگرفته است.	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	عدم توافق سازمان صدا و سیما و وزارت ورزش و جوانان در خصوص نحوه تقسیم درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی

۵۰۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۴ / تبصره ۱	این اعتبار فقط در استان‌ها هزینه می‌شود.	وزارت ورزش و جوانان	کلیه اعتبارات از محل ۰.۲۷ از ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده (معادل ۲۳۶۴۵۹ میلیون ریال) جهت اجرای طرح‌ها و پروژه‌های مصوب حوزه اشتغال جوانان بر اساس فعالیت‌های برنامه ساماندهی امور جوانان مندرج در موافقتنامه فی‌مابین وزارت ورزش و جوانان و سازمان برنامه و بودجه کشور (به شماره ۶۶۳۹۹۲ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱) به اداره کل ورزش و جوانان استان‌ها ابلاغ و از طریق سازمان‌های مردم نهاد جوانان تحت نظارت اداره کل ورزش و جوانان استان هزینه شده است.	-	-
۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۴ / تبصره ۲	پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه کل کشور به هر شکل و به هر نحو به ورزش حرفه‌ای ممنوع است و در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی است.	وزارت ورزش و جوانان	این حکم از زمان تصویب در برنامه پنجم توسعه اجرایی گردیده و با توجه به تصویب مجدد آن در برنامه ششم بازم ملایک عمل در کمک به ورزش حرفه‌ای می‌باشد. بر اساس این حکم وزارت ورزش و جوانان هیچ گونه کمکی از محل بودجه عمومی کل کشور به ورزش حرفه‌ای انجام نداده است.	-	-
۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۴ / تبصره ۳	از مجموع عوارض و مالیات نه درصدی (۹) موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده، قبل از توزیع آن منابع بین ذی نفعان، مبلغ مندرج در این ماده کسر خواهد شد.	وزارت ورزش و جوانان	این حکم در ارتباط با توسعه زیرساخت‌های ورزشی ۴۹۸ فقره اراضی و املاک تملک شده می‌باشد و مبلغ ۱۴۵۷۹۶۹۵۱۴۴۶ ریال هزینه شده است.	سایر	در صورت تأمین اعتبار لازم در سنوات آتی امکان تملک اراضی بیشتر فراهم خواهد شد.
۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۴ / تبصره ۴	دولت مکلف است یک‌پنجم از منابع درآمدی ماده (۹۴) و یک‌پنجم از منابع درآمدی ماده (۷۳) این قانون را برای ازدواج و	وزارت ورزش و جوانان	- به منظور ترویج فرهنگ مشاوره ازدواج و خانواده و ایجاد زمینه اشتغال پایدار برای فارغ التحصیلان رشته‌های مشاوره و سایر رشته‌های مرتبط، با همکاری سازمان نظام	-	-

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل پنجاه و نهم: ورزش و جوانان □ ۵۰۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			اشتغال جوانان به عنوان سهم وزارت ورزش و جوانان مطابق بودجه سنواتی پیش‌بینی و هزینه نماید.		روانشناسی و مشاوره تا کنون تعداد ۲۵۷ مرکز تخصصی مشاوره ازدواج و خانواده در سراسر کشور راه‌اندازی شده است. در این مراکز تیمی متشکل از روانشناسان و مشاوران متخصص و متعهد و مشاوره دینی به جوانان و خانواده‌ها در خصوص یادگیری مهارت‌های زندگی مشترک، توانمندی در زندگی و پیشگیری از طلاق، مشاوره‌های پیش از طلاق یاری می‌رسانند. دوره تربیت مربی آموزش‌های ازدواج و خانواده با ظرفیت ۷۸۵ نفر از فارغ‌التحصیلان رشته‌های روانشناسی و مشاوره با هدف توانمندسازی و اشتغال‌زایی و ورود به بازار کار برگزار شد. کلیه تسهیلات اشتغال و کارآفرینی پرداختی در سال ۱۳۹۷ از طریق صندوق کارآفرینی امید و بانک قرض‌الحسنه رسالت (۱۰۷۰۰۰۰ میلیون ریال)، از محل اعتبارات بانک‌های عامل و کمک‌های فنی و اعتباری تبصره ۴ ماده ۹۴ در سال ۱۳۹۷ پرداخت شده است.		
۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۶	وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی، اراضی ملی غیر کشاورزی خارج از حریم شهرها و محدوده روستاها به استثنای اراضی واقع در مناطق چهارگانه محیط‌زیست را که مورد نیاز بخش غیردولتی است با تأیید وزارت	وزارت ورزش و جوانان و وزارت جهاد کشاورزی	حسب اعلام وزارت ورزش و جوانان، اجرای این حکم به ادارات کل ورزش و جوانان استان تفویض اختیار گردیده است. ادارات استانی نیز با هماهنگی ادارات کل جهاد کشاورزی استان تدابیر لازم را در دست اقدام دارند.	سایر	تاکنون گزارشی توسط وزارت ورزش و جوانان ارسال نشده است.

۵۰۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			ورزش و جوانان به قیمت ارزش معاملاتی اعلام شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با رعایت تشریفات قانونی به بخش غیردولتی و تعاونی با اولویت تعاونی‌های اینترگران واگذار نماید. تغییر کاربری این اراضی ممنوع است. منابع حاصل از اجرای این حکم به خزانه واریز می‌گردد.				
۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۲ / الف	دولت موظف است بر اساس سیاست‌های کلی جمعیت و خانواده و سند جمعیت مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی با همکاری نهادهای ذی‌ربط به‌منظور تقویت و تحکیم جامع‌های خانواده محور و تقویت و تحکیم و تعالی خانواده و کارکردهای اصلی آن با رعایت شاخص‌های الگو و سبک زندگی اسلامی- ایرانی با ایجاد سازوکارها و تأمین اعتبارات لازم در قالب بودجه سنواتی اقدامات ذیل را به عمل آورد: زمینه‌سازی مناسب جهت کنترل و کاهش میانگین سن ازدواج به میزان ده درصد (۱۰٪) نسبت به سال پایه در طول اجرای قانون برنامه	وزارت ورزش و جوانان	در جهت کاهش میانگین سن ازدواج اقدامات ذیل به انجام رسیده است: برگزاری ۱۱۸۹۲ کارگاه آموزش قبل، حین و بعد از ازدواج در سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ با حضور ۳۷۹۹۸۸ نفر از جوانان در آستانه ازدواج و زوجین جوان با رعایت عدالت آموزشی به صورت رایگان در سراسر کشور (به‌ویژه مناطق محروم و حاشیه‌نشین) فعال‌سازی مجمع خیرین ازدواج در استان‌ها و شهرستان‌ها (۱۱ استان آذربایجان شرقی، البرز، بوشهر، مازندران، یزد، زنجان، قم، کرمانشاه، خراسان جنوبی، همدان، هرمزگان) (۳ شهرستان دماغان، نهاوند و بروجن) که با هدف توانمندسازی جوانان و تسهیل تشکیل زندگی و تقویت و تحکیم نهاد خانواده و زوج‌های جوان، مجمع خیرین ازدواج تأسیس شده است. این مجامع ضمن ارائه تسهیلات به زوج‌های جوان، اقدام به برگزاری مراسم ازدواج، تهیه جهیزیه، ارائه خدمات ویژه با	-	-

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل پنجاه و نهم: ورزش و جوانان □ ۵۰۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					تخفیف توسط اصناف مرتبط با خدمات ازدواج، اعزام زوج‌های جوان به سفرهای زیارتی، برگزاری جشنواره‌های ازدواج، برگزاری کارگاه‌های مهارت‌های زندگی می‌نماید		
۱۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۲ / پ	مقابله فعال و هوشمند با جنگ نرم در عرصه خانواده و منع نشر برنامه‌های مخل ارزش‌ها و برنامه‌سازی، آموزش، پژوهش و تبلیغ توسط کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط در جهت تحکیم خانواده	وزارت ورزش و جوانان	اهم اقدامات صورت گرفته برای تحقق این حکم به شرح ذیل می‌باشد: برگزاری همایش‌ها و نشست‌های علمی با محوریت جوانان و در راستای کاهش آسیب‌های اجتماعی - حمایت از سمن‌های فعال در حوزه ازدواج و خانواده - تربیت مربی جهت آموزش‌های پیش، حین و بعد از ازدواج- ارائه مشاوره‌های رایگان و برگزاری کارگاه‌های آموزشی به جوانان در آستانه ازدواج و زوجین جوان.	-	-
۱۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۲ / ث	پشتیبانی و حمایت از ترویج ازدواج موفق، پایدار و آسان، فرزند آوری و تربیت فرزند صالح، ارزش دانستن ازدواج و فرزند آوری از طریق تمهید و سازوکارهای قانونی و اعطای تسهیلات و امکانات	وزارت ورزش و جوانان	در خصوص پشتیبانی و حمایت از ترویج ازدواج موفق، پایدار و آسان اقدامات ذیل انجام شده است:- ارائه مشاوره‌های رایگان به جوانان در آستانه ازدواج و زوجین جوان- برگزاری ۱۱۸۹۲ کارگاه آموزش قبل، حین و بعد از ازدواج در سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ با حضور ۳۷۹۹۸۸ نفر از جوانان در آستانه ازدواج و زوجین جوان با رعایت عدالت آموزشی به صورت رایگان در سراسر کشور (به‌ویژه مناطق محروم و حاشیه‌نشین) جهت پشتیبانی و حمایت از ترویج ازدواج موفق پایدار و آسان با ارائه سرفصل‌های آموزشی مهارت‌های فرزند پروری و مهارت‌های زندگی مشترک و نقش مشاوره‌های تخصصی در مسائل زندگی مشترک و تربیت فرزندان در استان‌ها و شهرستان‌ها	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۲ / ج	آموزش و مشاوره مستمر و مسئولانه نوجوانان و جوانان با اولویت خانواده‌ها قبل، حین و دست کم پنج سال پس از ازدواج توسط همه دستگاه‌های ذی‌ربط، به‌ویژه وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ورزش و جوانان، سازمان بهزیستی، مؤسسات آموزشی عمومی و آموزش عالی دولتی و غیردولتی، سازمان نظام روانشناسی و مشاوره و سایر نهادهای ذی‌ربط با برخورداری خدمات مشاوره و روانشناسی از تسهیلات و مزایای بیمه‌های پایه و تکمیلی	وزارت ورزش و جوانان	- برگزاری کارگاه‌های آموزش مهارت‌های قبل، حین و بعد از ازدواج در ۳۸۴ شهرستان به تعداد ۷۹۳۹ کارگاه به تعداد ۲۰۴۲۹۸ نفر شرکت‌کننده؛ ۵۷۹۶ مدرس و ۳۳۴۵۸ ساعت آموزشی در ۱۲۹ شهرستان محروم- از تعداد ۱۱۳ مرکز مشاوره فعال حمایت شد تا به مدت ۵ جلسه، مشاوره رایگان به تعداد ۱۰۰۰۰ نفر از جوانان در آستانه ازدواج (مشاوره زوجی و فردی) خدمات مشاوره ازدواج و مهارت زندگی ارائه نمایند.	سایر	عدم تحقق خدمات مشاوره‌ای از بیمه‌های پایه و تکمیلی - در خصوص برخورداری خدمات مشاوره از تسهیلات مزایای بیمه‌ای جلساتی با حضور نمایندگان دستگاه‌های مرتبط برگزار شده است.

مأخذ: معاونت‌ها و ادارات کل وزارت ورزش و جوانان

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

مهمترین عامل، در موفقیت کلیه برنامه‌ریزی‌های توسعه، تدوین و مشخص کردن دقیق اهداف می‌باشد. بر این اساس، در برنامه ششم توسعه بخش ورزش و جوانان، اهداف کمی وزارت ورزش و جوانان با رویکردی جامع‌نگر و نگاه به آینده و مشارکتی تعیین شد.

بررسی عملکرد وزارت ورزش و جوانان در سال ۱۳۹۷ حاکی از تلاش در راستای تحقق اهداف کمی مرتبط در برنامه ششم توسعه کشور می‌باشد که عملکرد برخی از آنها به شرح ذیل می‌باشد:

- هدف کمی "نسبت جوانان شرکت‌کننده در برنامه‌های فراغتی به کل جمعیت جوان" در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱۰۰ درصد محقق شده و این هدف کمی طی دوره دو ساله ۱۳۹۷-۱۳۹۵ معادل ۰.۸۸ درصد واحد افزایش داشته است.

- هدف کمی "برگزاری ۳۲ جشنواره ملی و استانی، ۳۲ نمایشگاه تخصصی ملی و استانی و ۲ نشست در حوزه ازدواج و خانواده جوان به طور سالانه" در سال ۱۳۹۷ به میزان ۴۷۸.۷۹ درصد محقق شده، همچنین میانگین رشد این هدف کمی طی دوره دو ساله ۱۳۹۷-۱۳۹۵ معادل ۱۵۶.۵۸ درصد می‌باشد.

- هدف کمی "بهره‌برداری از پروژه‌های نیمه‌تمام ورزشی" در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱۰۰ درصد محقق شده است.

- هدف کمی "تعداد میزبانی از رویدادهای ورزشی بین‌المللی" در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱۶۰ درصد محقق شده و میانگین رشد این هدف کمی طی دوره دو ساله ۱۳۹۷-۱۳۹۵ معادل ۸.۴۷ درصد می‌باشد.

- میانگین رشد هدف کمی "تعداد خانه‌های جوان راهاندازی شده" طی دوره دو ساله ۱۳۹۷-۱۳۹۵ معادل ۶۰ درصد می‌باشد که این هدف در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱۰۰ درصد محقق شده است.

همچنین عملکرد وزارت ورزش و جوانان در سال ۱۳۹۷ در برخی از اهداف کمی با اهداف تعیین شده مندرج در برنامه ششم توسعه فاصله دارد که در ذیل به تعدادی از آنها اشاره می‌شود:

- برای هدف کمی "ایجاد شبکه تخصصی موضوعی سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان به طور سالانه" ایجاد ۲ شبکه برای سال ۱۳۹۷ پیش‌بینی شده بود که در سال موردنظر هیچ‌گونه عملکردی نداشته است.

- هدف کمی "برگزاری کارگاه‌های دانش‌افزایی و ارتقای مهارت اعضای سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان (عمومی و تخصصی، مجازی و حضوری)" در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱۱.۴۲ درصد محقق شده است و همچنین میانگین رشد این هدف کمی طی دوره دو ساله ۱۳۹۷-۱۳۹۵ معادل ۱۸.۹۴- درصد می‌باشد.

- هدف کمی "تشکیل مجامع ملی و استانی سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان" در سال ۱۳۹۷ به میزان ۵۰ درصد محقق شده، همچنین میانگین رشد این هدف کمی طی دوره دو ساله ۱۳۹۷-۱۳۹۵ معادل ۷۳.۲۷- درصد می‌باشد

عملکرد وزارت ورزش و جوانان در سال ۱۳۹۷ در تحقق اهداف کمی برنامه ششم به شرح جدول (۲) می‌باشد.

۵۱۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	ارتقاء رتبه کشور المپیک (المپیک) در بازی‌های ۲۰۲۰ ژاپن)	رتبه	۲۵	-	۰	۰	-	-	سایر	بازی های المپیک هر چهار سال یکبار بوده و در سال ۱۳۹۷ این بازی‌ها برگزار نشده است.
۲	حمایت از طرح‌های سمن‌های جوانان	طرح	۱,۱۸۶	۴۰۰	۶۰۰	۴۲۶	۷۱	-۴۰.۷	سایر	حمایت ناکافی از طرح‌های سمن‌های جوانان و توجه کمتر به نقش این سازمان‌ها در دستیابی به اهداف برنامه ششم توسعه و در نتیجه لزوم تلاش و اهتمام جدی‌تر دستگاه‌های اجرایی ذی ربط
۳	افزایش مدال‌آوری زنان در بازی‌های آسیایی	تعداد	۱۶	-	۲۰	۱۸	۹۰	۶۰.۷	-	-
۴	رشد سالیانه تعداد سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان	سمن	۲۶۳	۵۰۰	۷۰۰	۶۰۲	۸۶	۵۱.۲۹	-	-
۵	نسبت جوانان شرکت‌کننده در برنامه‌های فراغتی به کل جمعیت جوان *	درصد	۱۶۲	۲	۲.۵	۲.۵	۱۰۰	-	-	-
۶	برگزاری ۳۲ جشنواره ملی و استانی، ۳۲ نمایشگاه -تخصصی ملی و استانی و ۲ نشست در حوزه ازدواج و خانواده جوان به طور سالیانه	جشنواره/ نمایشگاه/ نشست	۴۸	۶۳	۶۶	۳۱۶	۴۷۸.۷۹	۱۵۶.۵۸	-	-
۷	بهره‌برداری از پروژه‌های نیمه‌تمام ورزشی	درصد	-	۱۳	۲۰	۲۰	۱۰۰	-	-	-
۸	افزایش جمعیت روستایی و عشایری مشارکت‌کننده در ورزش همگانی کشور	درصد	۱۰۰۸	۲	۵	۳	۶۰	-	سایر	- استتکاف بیش از ۵۰ فدراسیون ورزشی از حضور و فعالیت در مناطق روستایی و عشایری و واگذاری تمام امور محوله به فدراسیون روستایی و ورزش‌های بومی و محلی - عدم انطباق تعریف مربوط به

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل پنجاه و نهم: ورزش و جوانان □ ۵۱۳

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
										ورزشکاران سازمان‌یافته در مناطق روستایی و عشایری یا واقعیت موجود (تعریف) غیرواقعی از ورزشکار سازمان‌یافته
۹	توسعه و حمایت از باشگاه‌های ورزشی به‌عنوان نیروی محرکه پیشرفت ورزش (ایجاد ۰.۵ باشگاه ورزشی به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت)	تعداد	-	-	۱,۴۵۲	۲۵,۷۸۲	۱۷۷۵.۶۲	۰	-	-
۱۰	ایجاد شبکه تخصصی موضوعی سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان به طور سالانه	شبکه	-	۲	۲	۰	۰	-	سایر	ایجاد دو شبکه تخصصی امداد و نجات و رسانه و فضای مجازی در سال ۱۳۹۷ برنامه‌ریزی شده و در سال ۱۳۹۸ عملیاتی می‌گردد.
۱۱	مستندسازی اماکن ورزشی دارای معارض	درصد	-	۱۰	۲۰	۵	۲۵	-	سایر	نیازمند تلاش بیشتر در خصوص تحقق این هدف
۱۲	تعداد میزبانی از رویدادهای ورزشی بین‌المللی	تعداد	۳۴	۲۵	۲۵	۴۰	۱۶۰	۸.۴۷	-	-
۱۳	حمایت از طرح‌های استارت آپ با رویکرد اشتغال‌زایی جوانان	تعداد طرح	-	-	۱۰	۲۰	۲۰۰	۰	-	-
۱۴	برگزاری کارگاه‌های دانش‌افزایی و ارتقای مهارت اعضای سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان (عمومی و تخصصی، مجازی و حضوری)	نفر ساعت	۳۹۵,۴۰۰	۱۱۶,۰۰۰	۱,۷۰۰,۰۰۰	۱۹۴,۱۲۰	۱۱,۴۲	۱۸.۹۴-	سایر	حمایت ناکافی از طرح‌های سمن‌های جوانان و توجه کمتر به نقش این سازمان‌ها در دستیابی به اهداف برنامه ششم توسعه و لزوم اصلاح مقدار پیش‌بینی شده سال‌های آتی این هدف کمی
۱۵	ارتقاء رتبه کشور در بازی‌های آسیایی (بازی‌های آسیایی ۲۰۱۸ اندونزی)	رتبه	۵	-	۴	۶	۶۶.۶۷	۹.۵۴-	سایر	با توجه به تأثیر رشته‌های یک‌بار حضور در جدول بازی‌های جاکارتا که موجب کسب ۱۴ مدال برای اندونزی و ۷ مدال برای ازبکستان گردید و همچنین غیرقابل

۵۱۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
										پیش‌بینی بودن تعداد مدال‌های کسب شده توسط این دو کشور از این رشته‌های یک‌بار حضور، لذا رتبه ایران در دو پله پایین قرار گرفت.
۱۶	برگزاری ۱۴۹ دوره آموزشی قبل، حین و پس از ازدواج	دوره	۱,۶۶۶	۱۱۲	۱۲۳	۷,۹۳۹	۶۴۵۴.۴۷	۱۱۸.۳	-	-
۱۷	حمایت از طرح‌های توانمندسازی سمن‌های جوانان در حوزه کارآفرینی و کارآفرینی اجتماعی	تعداد طرح	-	-	۱۰	۱۰	۱۰۰	۰	-	-
۱۸	برگزاری ۴ دوره توانمندسازی ویژه روانشناسان و مشاورین جوان به طور سالیانه	دوره	۴	۴	۴	۴	۱۰۰	۰	-	-
۱۹	تشکیل مجامع ملی و استانی سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان	مجمع	۲۸	۱۷	۴	۲	۵۰	۷۳.۳۷-	سایر	سیاست وزارت ورزش و جوانان به تشکیل دو مجمع در سال ۱۳۹۷ تغییر یافته و مهلت تشکیل دو مجمع دیگر برای سال آتی تمدید شده است.
۲۰	ارتقاء شیوه‌های استعدادیابی و کشف و پرورش استعدادهای ورزشی (پرورش یک قهرمان به ازای هر ۱۰۰۰۰۰ نفر جمعیت)	نفر	۴,۱۴۶	۴,۷۶۱	۵,۸۳۴	۵,۰۰۰	۸۵.۷	۹.۸۲	-	-
۲۱	افزایش میزان جمعیت معلول و جانباز دارای فعالیت بدنی منظم	درصد	۱۰.۸	۱۲	۱۴	۱۳.۲	۹۴.۳۹	-	-	-
۲۲	افزایش سهم ورزش در تولید ناخالص داخلی کشور	درصد	۰.۵	۰.۶	۰.۷	۰.۸	۱۱۴.۳۹	-	-	-
۲۳	حمایت از طرح‌ها و پروژه‌های اشتغال از جمله	تعداد طرح	-	-	۵	۱۲	۲۴۰	۰	-	-

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل پنجاه و نهم: ورزش و جوانان □ ۱۵

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
	کسب و کارهای فناورانه جوانان جهت ایجاد اشتغال									
۲۴	تعداد خانه‌های جوان راهداری شده	تعداد	-	۲۵	۴۰	۴۰	۱۰۰	۶۰	-	-
۲۵	ارتقاء سطح فعالیت جسمانی مردم کشور	درصد	۲۱.۳۴	۲۳.۵	۳۲	۲۶.۹۴	۸۴.۱۹	-	سایر	استانداردسازی تعریف جمعیت مشارکت‌کننده در ورزش همگانی مهمترین علت این اختلاف می‌باشد. در برنامه ششم توسعه بر اساس تعاریف استاندارد جمعیت، حداقل سه بار ورزش در هفته مشخصه فعالیت جسمانی مردم است.
۲۶	ایجاد ۱۵۱ مرکز تخصصی مشاوره ازدواج و خانواده جوان	مرکز	۶۱	۴۵	۶۸	۲۵۷	۳۷۷.۹۴	۱۰۵.۲۶	-	-

مأخذ: معاونت‌ها و ادارات کل وزارت ورزش و جوانان

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

اعتبارات بخش ورزش و جوانان در قانون بودجه سال ۱۳۹۷، شامل ردیف‌های اصلی برنامه توسعه دولت الکترونیک، برنامه گسترش ورزش بانوان، برنامه گسترش ورزش قهرمانی، برنامه گسترش ورزش همگانی، برنامه حمایت و هدایت امور فرهنگی و تربیتی جوانان، برنامه ساماندهی امور جوانان، برنامه پژوهش‌های کاربردی و برنامه آموزش غیررسمی، فنی، حرفه‌ای و مهارتی می‌باشد. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش ورزش و جوانان نیز شامل برنامه‌های تجهیز و راهاندازی تأسیسات و اماکن ورزشی موجود، کمک‌های فنی و اعتباری به بخش غیردولتی، احداث و تجهیز زمین‌های ورزشی روستایی، احداث فضاهای ورزشی در سطح کشور (استان‌ها)، تعمیر و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات می‌باشد. بررسی وضعیت اعتبارات وزارت ورزش و جوانان در سال ۱۳۹۷ بیانگر آن است که معادل ۴۶.۷ درصد از این اعتبارات مربوط به اعتبارات هزینه‌ای و ۵۳.۳ درصد نیز مربوط به اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد. از

۵۱۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

مجموع اعتبارات مصوب وزارت ورزش و جوانان ۶۵۶۹ میلیارد ریال از اعتبارات هزینه‌ای و ۵۰۰۹ میلیارد ریال از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تخصیص داده شده است. به عبارت دیگر عملکرد تخصیص اعتبارات هزینه‌ای ۸۱.۲ درصد و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیز معادل ۷۱.۴ درصد بوده است.

گزارش تفصیلی عملکرد سال ۱۳۹۷ اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت ورزش و جوانان، در جدول شماره ۳ ارائه شده است.

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	تملک	کل
۱	۱۷۰۲۰۰۱۰۰۰	برنامه گسترش ورزش بانوان	۳۴۳,۳۷۶	-	۳۴۳,۳۷۶	۲۶۳,۹۸۴	-	۲۶۳,۹۸۴	۷۶.۹	-
۲	۱۷۰۲۰۰۳۰۰۰	برنامه گسترش ورزش قهرمانی	۲,۱۰۷,۱۵۰	-	۲,۱۰۷,۱۵۰	۱,۸۲۰,۹۳۱	-	۱,۸۲۰,۹۳۱	۸۶.۴	-
۳	۱۷۰۲۰۰۴۰۰۰	برنامه گسترش ورزش همگانی	۹۶۵,۸۴۹	-	۹۶۵,۸۴۹	۸۰۹,۱۶۷	۳,۳۳۶,۲۴۲	۴,۱۴۵,۴۰۹	۸۳.۸	۷۱.۴
۴	۱۷۰۳۰۲۴۰۰۰	برنامه حمایت، هدایت و ارتقاء امور فرهنگی در ورزش	۳۰,۰۰۰	-	۳۰,۰۰۰	۷,۹۲۳	-	۷,۹۲۳	۲۶.۴	-
۵	۱۷۰۳۰۲۹۰۰۰	برنامه حمایت و هدایت امور فرهنگی و تربیتی جوانان	۱۶۰,۱۳۸	-	۱۶۰,۱۳۸	۶۱,۲۲۹	-	۶۱,۲۲۹	۳۸.۲	-
۶	۱۷۰۳۰۳۱۰۰۰	برنامه ساماندهی امور جوانان	۴۳۷,۴۴۵	-	۴۳۷,۴۴۵	۳۳۶,۲۹۹	-	۳۳۶,۲۹۹	۷۶.۹	-
۷	۱۷۰۸۰۰۱۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۳۹,۰۹۳	-	۳۹,۰۹۳	۱۹,۹۳۲	-	۱۹,۹۳۲	۵۱.۰	-
۸	۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰	برنامه توسعه دولت الکترونیک	۸,۳۸۷	-	۸,۳۸۷	۹,۲۸۰	-	۹,۲۸۰	۱۱۰.۶	-
۹	۱۸۰۲۰۰۵۰۰۰	برنامه آموزش غیررسمی فنی حرفه‌ای و مهارتی	۸,۵۶۲	-	۸,۵۶۲	۰	-	۰	۰.۰	-
جمع			۴,۱۰۰,۰۰۰	۴,۱۷۳,۲۸۸	۸,۲۷۳,۲۸۸	۳,۳۳۸,۷۴۵	۳,۳۳۶,۲۴۲	۶,۶۷۴,۹۸۷	-	-

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل پنجاه و نهم: ورزش و جوانان □ ۵۱۷

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع
۱	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۲۰۰۴۰۳۴	احداث، تکمیل، تعمیر و تجهیز فضاهای ورزشی	وزارت ورزش و جوانان	-	۲۶۲,۵۰۰	۲۶۲,۵۰۰	-	۲۲,۲۵۰	۲۲,۲۵۰
۲	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۲۰۰۴۰۳۵	گسترش فضاهای ورزشی	وزارت ورزش و جوانان	-	۶۲,۴۰۰	۶۲,۴۰۰	-	۵,۵۲۸	۵,۵۲۸
۳	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۲۰۰۴۰۴۳	اعتبارات موضوع ۰.۲۷ درصد از ۹ درصد تعرفه مالیات بر ارزش افزوده (سهم بخش ورزش + سهم جوانان و اشتغال)	وزارت ورزش و جوانان	-	۳,۵۲۵,۲۸۰	۳,۵۲۵,۲۸۰	-	۱,۶۴۴,۱۵۱	۱,۶۴۴,۱۵۱
۴	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۳۰۳۱۰۰۱	ایجاد خانه‌های جوان در مراکز استان‌ها	وزارت ورزش و جوانان	-	۳۶۵,۰۰۰	۳۶۵,۰۰۰	-	-	-
۵	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۳۰۰۰۵۳۰۰۰۰	اعتبارات موضوع ۰.۲۷ درصد از ۹ درصد تعرفه مالیات بر ارزش افزوده (سهم ورزش + سهم جوانان و اشتغال)	وزارت ورزش و جوانان	۳,۵۲۵,۲۸۰	-	۳,۵۲۵,۲۸۰	۲,۷۵۸,۱۳۱	-	۲,۷۵۸,۱۳۱
۶	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۶۵-۷۳۰۰۰۰	افزایش قیمت نوشابه‌های گازدار قندی تولید داخل و وارداتی	وزارت ورزش و جوانان	۳۳,۷۵۰	-	۳۳,۷۵۰	۳۹۸	-	۳۹۸
۷	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۶۷-۷۳۰۰۰۰	موضوع ماده (۷۳) قانون برنامه ششم توسعه - (الخذ مالیات از هر پاکت انواع سیگار)	وزارت ورزش و جوانان	۲,۱۱۲,۵۰۰	-	۲,۱۱۲,۵۰۰	۴۷۳,۱۵۸	-	۴۷۳,۱۵۸
۸	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۷-۷۳۰۰۰۰	پیشگیری از بیماری‌های روی و توسعه ورزش همگانی	وزارت ورزش و جوانان	۷۸,۹۷۵	-	۷۸,۹۷۵	۸,۹۹۳	-	۸,۹۹۳
۹	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۶-۷۵۰۰۰۰	کمک به توسعه ورزش همگانی، ورزش قهرمانی و توسعه زیرساخت‌های ورزشی در بخش‌های دولتی، غیردولتی و خصوصی	وزارت ورزش و جوانان	۳۵,۰۴۰	-	۳۵,۰۴۰	-	-	-
۱۰	جمع	-	-	-	۵,۷۸۵,۵۴۵	۴,۳۱۵,۱۸۰	۱۰,۰۰۰,۷۲۵	۳,۱۳۰,۶۸۰	۱,۶۷۲,۹۲۹	۴,۹۱۳,۶۰۹

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- اتصال به پیشخوان مجوزهای کسب و کار کشور با رویکرد شفاف‌سازی فرآیندهای صدور مجوز و ارتقاء سطح کیفی پاسخگویی
- استقرار نظام آماری ثبتی مبنا در ورزش کشور و استانداردسازی یک‌صد و بیست قلم اطلاعات آماری و کدگذاری بیش از هزار رشته ورزشی بر اساس ضوابط و مقررات جاری
- پیوستن به سامانه خدمات دستگاه‌های اجرایی با هدف سنجش میزان رضایتمندی ارباب‌رجوع و اهتمام در بهبود مستمر
- شفاف‌سازی کمک‌های اعطایی به تشکلهای جوانان
- رشد درآمد حاصل از اجاره اماکن ورزشی
- گسترش دیپلماسی ورزشی در سطح بین‌المللی
- رشد مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی از محل ماده ۲۷ قانون الحاق (۲)
- کسب رکوردها، مقام‌ها و رتبه‌های قهرمانی در سطوح مختلف ورزشی در کشور
- توسعه مراکز رشد اجتماعی جوانان
- تصویب پوشش ورزش بانوان متناسب با ضوابط و موازین اسلامی در راستای افزایش تعداد رشته‌های برون‌مرزی و قهرمانی
- افزایش تعداد مربیان و داوران زن در رشته‌های مختلف
- پشتیبانی و حمایت از ترویج ازدواج موفق، آسان و پایدار از طریق برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی، حمایت از مراکز تخصصی مشاوره ازدواج، فعال‌سازی مجمع خیرین ازدواج در استان‌ها و شهرستان‌ها
- کمک به اشتغال پایدار جوانان از طریق اعطای تسهیلات اشتغال و کارآفرینی، اجرای طرح سرباز مهارت، راه‌اندازی مراکز نوآوری و شکوفایی (کسب و کارهای فناورانه جوانان)
- افزایش سهم تصدی‌گری بانوان در مدیریت ارشد، میانی و عملیاتی سازمان‌های ورزشی
- افزایش جمعیت ورزشکاران سازمان‌یافته در بخش قهرمانی و همگانی
- تشکیل شورای عالی ورزش همگانی و شوراهای متناظر استانی

- جلب مشارکت روستاییان و عشایر در زمینه تحرک و فعالیت ورزشی در جهت توسعه ورزش روستایی و عشایری و حمایت از توسعه آن
- توجه به توسعه ورزش در سطوح پایه و ارتقاء جایگاه سازمانی ورزش همگانی
- برگزاری همایش و جشنواره‌های ورزش همگانی با حضور گسترده خانواده‌ها در سراسر کشور
- راه‌اندازی بیش از بیست سامانه اختصاصی در حوزه ورزش و جوانان در چارچوب توسعه دولت الکترونیک و با هدف تسریع و تسهیل ارائه خدمات دولت به شهروندان (که مهمترین آنها عبارتند از: سامانه برگزاری رویدادهای ورزشی، سامانه آمایش داده‌های مکان محور، سامانه صدور مجوز مراکز مشاوره ازدواج، سامانه صدور اعتبارنامه تشکلهای مردم‌نهاد و توانمندسازی آنها)
- تهیه و تدوین برنامه عملیاتی چهارساله وزارت ورزش و جوانان (۱۳۹۷-۱۴۰۰)
- استفاده حداکثری از امکانات و ظرفیتهای داخلی جهت پذیرش میزبانی رویدادهای مختلف ورزشی و برگزاری اردوهای ورزشی در داخل و اتخاذ تدابیر لازم جهت به حداقل رساندن هزینه‌های اعزام با حفظ شئون ورزش کشور
- حمایت از تأسیس و فعالیت سازمان‌های مردم‌نهاد و شناسایی و واگذاری امور اجرایی به سازمان‌های مذکور در حوزه جوانان از طریق برگزاری کارگاه‌های دانش‌افزایی و ارتقاء مهارت جوانان و حمایت از طرح‌ها و برنامه‌های آنان و الکترونیکی نمودن کلیه مراحل صدور/تمدید/تغییر و اصلاح اعتبارنامه و راه‌اندازی زیر فرآیندهای مرتبط

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- افزایش قیمت محصولات، اقلام و تجهیزات مورد نیاز ورزشی و محدودیت در واردات اقلام استاندارد
- تقدم اقدامات سلیقه‌ای بر اجرای برنامه‌های راهبردی به‌ویژه در فدراسیون‌ها
- مشکلات موجود ناشی از اعمال تحریم‌های بین‌المللی ازجمله: انتقال جوایز مالی فدراسیون‌های ورزشی، کاهش میزان صدور بازیکن به لیگ‌های معتبر خارجی
- کاهش سهم ورزش در سبد هزینه خانوار به دلیل شرایط اقتصادی
- کمبود نیروی متخصص در حوزه جوانان در اداره کل ورزش و جوانان استان‌ها (مرکز استان و شهرستان)
- افزایش قیمت تمام شده رویدادهای ورزشی

- تمرکز بر نتیجه‌گرایی در ورزش به جای فرآیند‌گرایی
- ناکافی بودن فضاها و امکانات ورزشی
- تکیه بر طرح‌های زودبازده
- عدم استفاده مطلوب و مؤثر از ظرفیت هیئت‌های ورزشی و تشکل‌های مردم‌نهاد
- مشکل در اخذ میزبانی مسابقات بین‌المللی به دلیل شرایط اقتصادی کشور در سال ۱۳۹۷
- تمرکز و توجه ویژه به بخش ورزش در مقایسه با بخش جوانان در مجموعه وزارت ورزش و جوانان
- عدم ارتباط مؤثر وزارت و ادارات کل استانی با مراکز علمی و پژوهشی در فرآیندهای مدیریتی، برنامه‌ریزی و اجرایی بخش
- حضور کم‌رنگ بخش خصوصی در ورزش قهرمانی
- عدم تناسب ساختار مدیریت و برنامه‌ریزی بخش ورزش و جوانان که منجر به ایجاد ناهماهنگی و مشکلات در عملکرد کلی دستگاه می‌گردد.
- نبود برنامه‌ریزی منسجم برای جذب منابع مالی و اقتصادی جامعه
- موانع فرهنگی، اجتماعی و ساختاری ورزش بانوان

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

همان‌گونه که گزارش‌های عملکردی وزارت ورزش و جوانان در سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد، این دستگاه برنامه‌ها، اقدامات و تدابیر ویژه‌ای را جهت تحقق احکام و مفاد برنامه ششم توسعه اندیشیده و به اجرا رسانده است. در خصوص احکام برنامه لازم به ذکر است که با توجه به ماهیت فرابخشی بخش ورزش و جوانان، اثربخشی اقدامات انجام‌شده نیازمند مشارکت سایر دستگاه‌ها می‌باشد. در خصوص عملکرد اهداف کمی نیز همانگونه که پیشتر اشاره شد این وزارتخانه در تحقق اهداف کمی رشد مثبت و روند افزایشی داشته و توانسته است که اهداف برنامه ششم در سال ۱۳۹۷ را محقق نماید. در مواردی که هدف‌گذاری انجام‌شده، محقق نشده است استانداردسازی و تدقیق روش‌ها و مفاهیم پایه آمارگیری، مشکلات مدیریتی و برنامه‌ریزی ناکارآمد اثرگذار بوده‌اند.

۴-۴- پیشنهادهای

- توجه به حاکمیت قانون در همه امور و نهادینه کردن فرهنگ نظارتی در عرصه‌های مختلف ورزشی و امور جوانان
- نظام‌مند نمودن نظام مالی و حسابرسی فدراسیون‌های ورزشی و ارزیابی عملکرد مالی آنها
- تسریع در روند خصوصی‌سازی ورزش حرفه‌ای کشور
- استفاده از ظرفیت بخش غیردولتی و نهادهای مردمی در توسعه بخش ورزش و جوانان و واگذاری فعالیت‌های حوزه تصدی‌گری
- توجه به پایدارسازی درآمدهای بخش ورزش با اتخاذ راهبردهای مؤثر از جمله حق پخش تلویزیونی
- تصویب قوانین حمایتی، تشویقی و نیز معافیت‌های مالیاتی در حوزه تولید کالا و خدمات ورزشی به منظور ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاران و خیرین ورزشی
- حمایت از کسب و کارهای ورزشی و نوپا
- تأکید و توجه به اتمام پروژه‌های ورزشی نیمه‌تمام
- حمایت ویژه از طرح‌های توانمندسازی سمن‌های جوانان در حوزه کارآفرینی
- ارتقاء مشارکت همه دستگاه‌های اجرایی برای توسعه فعالیت بدنی و ورزشی در بین مردم
- افزایش همکاری و هماهنگی دستگاه‌های اجرایی برای کمک به حل چالش‌های جوانان در حوزه ازدواج و اشتغال
- نهادینه کردن تخصص‌گرایی و ارتقاء علمی و فنی نیروی انسانی بخش

فصل ششم

میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

مقدمه

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، تحقق اهداف اسناد و قوانین فرادستی، به‌ویژه قانون برنامه ششم توسعه کشور را در دستور کار خود قرار داده به نحوی که به‌منظور حفظ، نگهداری و بهره‌برداری از آثار فرهنگی، صنایع دستی، هنرهای سنتی و نیز توسعه گردشگری پایدار از طریق محورهای زیر تلاش می‌کند به اهداف اصلی خود دست یابد:

الف: سیاستگذاری و برنامه‌ریزی برای بهره‌برداری از میراث فرهنگی و طبیعی، هنرهای سنتی و گردشگری پایدار

ب: سیاستگذاری و تعیین چارچوب‌ها، ضوابط و استانداردها، نظارت و حمایت از فعالیت‌های مردمی و همچنین حفظ وظایف تصدی‌های اجتماعی

پ: پژوهش، مستندسازی، ترویج، حفاظت و احیاء میراث فرهنگی در راستای اهداف آرمانی کشور

ت: زمینه‌سازی به‌منظور ایجاد تأسیسات گردشگری و بهره‌برداری از آن‌ها توسط بخش خصوصی، طراحی و اجرای تورهای گردشگری، بازاریابی، تبلیغات و همچنین آموزش ذینفعان

ث: هماهنگی بین دستگاه‌ها و نهادهای مؤثر و مرتبط با امور میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

ج: آمایش سرزمینی مبتنی بر اصول حفظ هویت اسلامی-ایرانی

چ: هم‌افزایی و گسترش فعالیت‌های اقتصادی کشور، کمک به افزایش رشد اقتصادی با بهره‌برداری بهینه از منابع فرهنگی

گزارش حاضر مربوط به عملکرد بخش و سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به‌عنوان متولی حوزه‌های میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در سال ۱۳۹۷ است. با عنایت به تصویب قانون تشکیل وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی امید است وزارتخانه جدید با اتخاذ ساختار سازمانی مناسب، برقراری ارتباط ارگانیک بین حوزه‌های میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، جلب مشارکت مردمی و بخش غیردولتی و دستگاه‌های

اجتماعی همکار، ساماندهی تشکلهای حرفه‌ای صنعت و انتصاب مدیران شایسته بتواند در جهت بهبود وضعیت حوزه‌های تحت پوشش آن وزارت اقدام نماید. سیاستگذاری مؤثر در حوزه‌های میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی، اجرای کامل و تحقق اهداف موردنظر تشکیل وزارت جدید، تسریع در فرآیند پیشرفت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور را به دنبال خواهد داشت.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

با توجه به مهمترین تکالیف مندرج در مواد قانونی برنامه ششم توسعه کشور مرتبط با حوزه‌های میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری، تحقق کامل و باکیفیت احکام یادشده می‌تواند در توسعه بیش از پیش حوزه‌های موردنظر بسیار مؤثر باشد. عملکرد وزارتخانه در زمینه شناسایی، مستندسازی و معرفی میراث فرهنگی (اعم از ملموس و ناملموس) میراث طبیعی، ایجاد شهرهای جهانی صنایع‌دستی و احیای هنرهای سنتی در حال زوال در حوزه فرهنگ و تمدن ایرانی مناسب بوده و با توجه به تجربیات طولانی در زمینه ثبت آثار تاریخی منقول و غیرمنقول اقدامات قابل قبولی در این زمینه صورت گرفته است. ازجمله این اقدامات می‌توان به ثبت ۲ شهر و یک روستا در فهرست شهرهای جهانی صنایع‌دستی، ارسال ۵ پرونده میراث ناملموس به دبیرخانه یونسکو برای ثبت در فهرست میراث جهانی، ثبت ۱۱۰ اثر طبیعی، ۲۷۶ اثر منقول در فهرست آثار ملی، ۴۱۷ اثر غیرمنقول در فهرست آثار ملی و ۲۷۸ اثر ناملموس در فهرست آثار ملی اشاره نمود.

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی در راستای اجرای احکام قانون برنامه ششم توسعه کشور در حوزه تهیه و تصویب اسناد و طرح‌های راهبردی، تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها به کندی حرکت نموده و بر این اساس، ضرورت دارد در زمینه تدوین لوایح، اسناد، طرح‌ها و برنامه‌های راهبردی و آیین‌نامه‌های اجرایی، نسبت به ارتقاء دانش و مهارت‌های لازم، اقدام شود. سند راهبردی توسعه گردشگری (با تأخیری دوساله) در کمیسیون فرهنگی دولت در دست بررسی بوده اما آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۰۰ قانون برنامه ششم توسعه کشور؛ طرح ساماندهی گردشگری جنگل‌های شمال و شمال غرب کشور و زاگرس، سواحل شمالی و جنوبی با اولویت سواحل مکران موضوع بند ب ماده ۱۰۰ قانون مذکور؛ مدیریت یکپارچه و جامع میراث

فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری موضوع بند پ ماده ۱۰۰ این قانون؛ تشکیل هیئت‌امنا برای مجموعه‌های تاریخی و موزه‌های مهم کشور؛ واگذاری امور تصدی‌گری و اجرایی به تشکلهای حرفه‌ای و تخصصی گردشگری و تهیه و اجرای طرح بهسازی و احیای حداقل سیصد روستای دارای بافت با ارزش تاریخی و فرهنگی و روستاهای هدف گردشگری موضوع ماده ۹۹ قانون برنامه ششم توسعه کشور، با وجود اقدامات به عمل آمده به دلیل منوط شدن به تصویب سند راهبردی موضوع بند الف ماده ۱۰۰ قانون برنامه ششم توسعه کشور (در برخی از موارد) به مرحله نهایی نرسیده است. یکی از موارد قابل پیگیری دیگر توسط وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی برای تحقق احکام برنامه ششم، اهتمام بیشتر نسبت به جلب مشارکت سایر دستگاه‌های اجرایی در حوزه‌های همکاری مشترک می‌باشد که امید است با تشکیل وزارتخانه جدید در این زمینه اقدامات مؤثری صورت پذیرد. در جدول شماره (۱) گزارش عملکرد احکام برنامه ششم توسعه و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور در سال ۱۳۹۷ ارائه شده است.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/بند/جزء/ردیف/تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۴۹	به‌منظور تعمیق ارزش‌ها، باورها و فرهنگ مبتنی بر هویت اسلامی و ترویج سیره و سنت اهل بیت(ع) و استفاده بهینه از ظرفیت معنوی شهرهای مقدس قم، مشهد و شیراز و شناسایی دقیق نیازها و مشکلات زائران، برنامه‌ریزی و تسهیل‌سازی سازوکارهای لازم جهت ساماندهی امور زائران و تأمین زیرساخت‌های لازم	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	عضویت وزارتخانه در کارگروه زیرساخت‌های ستاد اربعین در وزارت کشور و ایجاد هماهنگی‌ها برای زائرین در قالب ستاد مذکور-ایجاد تأسیسات اقامتی و پذیرایی در مسیرهای منتهی به شهرهای زیارتی کشور(تأمین تسهیلات برای مجتمع‌های بین‌راهی در مسیر بجنورد به مشهد و تهران به قم)*استان قم:اسکان رایگان زائرین کشورهای مسلمان در زمان حضور جهت عزیمت به کربلای حسینی*استان خراسان رضوی: احداث کمپ بوم گردی در جزینبجستان و تکمیل کمپینگ گردشگری خلیل‌آباد جمعاً به مبلغ ۵۹۴۰میلیون ریال-ایجاد زیرساخت‌های گردشگری در ۳منطقه نمونه گردشگری چالیدره،بیدخورجوین و پارک آبشار کاخک گناباد در تایباد و بیش از ۲۵روستا جمعاً به مبلغ ۵۹۰۵میلیون	حمایت ناکافی از بخش خصوصی	پیش‌بینی نبودن فرآیند اخذ تسهیلات از نظام بانکی کشور به منظور جلب مشارکت خصوصی برای سرمایه‌گذاری
						عدم همکاری مرتبط	مشکلات و مسائل مربوط به هماهنگی دستگاه‌های اجرایی همکاری به منظور ایجاد زیرساخت‌های مناسب

۵۲۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			از طریق حمایت از شهرداری‌ها و بخش‌های غیردولتی و توسعه امکانات، فعالیت‌های فرهنگی و خدمات زیارتی در این سه شهر مذهبی و فراهم نمودن زمینه زیارت مطلوب و اجرای پروژه‌های زیربنایی، دولت مجاز است اعتبار مورد نیاز را در قالب بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی نماید.		ریال-احداث و تکمیل مجتمع‌های خدماتی-بهداشتی میان راهی مناره فیروزه آباد بردسکن، امامزادگان علوی و سید حسن غزنوی آزادوار جغتای، چناران (تکمیل کمپ گردشگری زائران)، سبزوار، سرخس، طرقبه، شاندیز، محور باجگیران قوچان، کلات، گناباد و نیشابور جمعاً به مبلغ ۱۵۵۳۰ میلیون ریال -احداث پایگاه اطلاع‌رسانی گردشگری کاشمر، طرقبه، شاندیز، بردسکن، خلیل آباد و خواف جمعاً به مبلغ ۷۱۷۳ میلیون ریال-استان کرمانشاه: -ساماندهی خدمات به ۷۹۷۴۶ نفر از زائرین اربعین - راهیان-استان ایلام: -ساماندهی تورهای عراقی ورودی به ایران با اهداف زیارتی و تفریحی از طریق عقد تفاهم‌نامه بین ایران و عراق و با پیگیری وزارت میراث فرهنگی، وزارت امور خارجه و وزارت کشور-ایجاد زیرساخت در محل جاذبه‌های مذهبی و امامزاده‌های استان -استان فارس: -چاپ اقلام تبلیغاتی - برگزاری برنامه‌های مشترک با تشکل‌های غیردولتی در زمینه حفظ میراث فرهنگی و توسعه گردشگری - ایجاد فرصت برای حضور شهرداری در مناسبت‌های فرهنگی مربوط به میراث فرهنگی -طرح مسائل و موانع توسعه گردشگری مذهبی با محوریت گردشگران ورودی از کشورهای بازار هدف در حوزه زیارتی مانند عراق و عمان در قالب کارگروه توسعه گردشگری شهر شیراز - اعمال نظارت بر واحدهای پذیرایی و اقامتی مستقر در محور زیارتی شهر شیراز و تجهیز و رفع نواقص این مراکز به منظور ارتقاء سطح کیفی امکانات و ارائه خدمات به زائرین «ما» استان قم: -افتتاح ۲۴ طرح گردشگری شامل ۱ هتل، ۲ مجتمع گردشگری، ۳ مهمان‌پذیر، ۱ بوم گردی، ۱۱ دفتر خدمات مسافرتی، ۵ سفره‌خانه سنتی و ۱ مرکز		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					تفریحی،سرگرمی*استان خراسان رضوی: -احداث و صدور مجوز برای ۲۰ واحد اقامتی در سطح استان و مشهد مقدس - صدور مجوز و بهره‌برداری از ۲ واحد پذیرایی و رفاهی زائران در سطح استان در محورهای مشهد-تهران و مشهد - بیرجند * استان ایلام: -تهیه پکیج‌های سفر به زبان عربی توسط دفاتر خدمات مسافرتی- امضاء تفاهم‌نامه همکاری مشترک در زمینه توسعه گردشگری با استان‌های نجف،المثنی و دیوانیه عراق-اختصاص دو گیت ویژه و نصب دستگاه x-ray در محل گیت ورودی مرز بین‌المللی مهران جهت ورود و خروج گردشگران عراقی که در قالب تور وارد استان می‌شوند -تهیه پکیج کامل استان گردی به زبان عربی - هماهنگی با دانشگاه علوم پزشکی،گمرک و پلیس گذرنامه در خصوص اعزام آمبولانس به داخل خاک عراق در صورت نیاز بیماران*استان فارس: -چاپ و توزیع اقلام فرهنگی با تیراژ ۱۰۰۰۰۰۰ - اطلاع‌رسانی همه‌جانبه در خصوص ظرفیت‌های گردشگری استان -برگزاری رویدادها و برنامه‌های فرهنگی -ایجاد زیرساخت‌های خدماتی در مبادی ورودی اماکن گردشگری (فروش الکترونیکی بلیط) -تجلیل از هنرمندان،پیشکسوتان و حامیان میراث فرهنگی و گردشگری - پیگیری طرح توسعه ۵۷هکتاری حرم حضرت شاهچراغ(ع)با رویکرد تسهیل دسترسی به بقاع متبرکه شهر شیراز - تأمین اعتبار مرمت و بازسازی و یا ایجاد اماکن متبرکه مذهبی (مساجد، حسینیه‌ها، امامزاده‌ها) -انقصاد تفاهم‌نامه همکاری مشترک بین اداره کل میراث فرهنگی،صنایع دستی و گردشگری استان فارس و مدیریت حج و زیارت استان فارس به‌منظور استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی و دولتی در راستای ورود و خروج زائرین به‌ویژه در مسیر عراق -		

۵۲۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					حضور در نمایشگاه گردشگری تهران و ارائه ظرفیت‌های گردشگری مذهبی شهر مقدس شیراز در قالب کتابچه، بروشور و نقشه - ایجاد بازارچه صنایع دستی به صورت دائم و موقت به مناسبت‌های مختلف و به‌ویژه در تعطیلات نوروز در شهرستان‌ها و محورهای گردشگری تعداد ۵۰ - تکمیل و احداث موزه‌ها شامل: موزه منطقه‌ای فارس، نورآباد، آباد، بوانات و پاسارگاد - ایجاد زیرساخت‌های گردشگری در ورودی آبشار فدایی، غار سنگ شکنان چهارم، غار سه‌لک، تنگه رغز، تنگه چک چک، چشمه گلاب، سر آسیاب قیر، قصر یعقوب خرم بید، چشمه انجیر رستم، ورودی محوطه بیشاپور، نرگس زار جره کازرون، روستای دشتک، سده و تنگ براق اقلید		
۲	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۷۲	با توجه به اهمیت و ضرورت مرمت بناهای تاریخی و فرهنگی و احیای بافت‌های ارزشمند کشور، به تمامی دستگاه‌های اجرائی اجازه داده می‌شود بهره‌برداری از بناها و اماکن تاریخی - فرهنگی ثبت شده در فهرست آثار ملی (به استثنای نفایس ملی) در اختیار خود را با تعیین کاربری که از سوی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و صنایع دستی در چهارچوب ضوابط و مقررات مشخص می‌شود به بخش خصوصی و تعاونی واگذار کنند. اجرای این ماده از شمول	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	همکاری و ارائه کمک‌های فنی و مشاوره‌ای به منظور واگذاری بناهای تاریخی و فرهنگی به بخش خصوصی	سایر	لزوم اهتمام بیشتر وزارتخانه برای جلب همکاری دستگاه‌های اجرایی
						عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	لزوم فرهنگ سازی توسط وزارت میراث فرهنگی و گردشگری و صنایع دستی برای اجرای به‌منظور تحقق حکم

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل شصتم: میراث فرهنگی، صنایع دستی و ... □ ۵۲۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			جزء (۳) ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ مستثنی می‌باشد.				
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۲ / ب	موضوع خاص بازارآفرینی بافت‌های تاریخی	دستگاه‌های اجرایی متولی بازارآفرینی بافت‌های تاریخی ازجمله وزارت راه و شهرسازی و وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	عملکرد مشخصی توسط دستگاه اجرایی در این بخش گزارش نشده است	سایر	اهتمام ناکافی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در جلب همکاری دستگاه‌های متولی طرح بازارآفرینی شهری ازجمله وزارت راه و شهرسازی
						عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	در نظر نگرفتن موضوع میراث فرهنگی در اعتبارات مربوط به بازارآفرینی شهری
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۲ / پ	موضوع خاص گردشگری	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و دستگاه‌های اجرایی همکار	اقدامات انجام شده در احکام و عملکرد اهداف کمی مربوط به حوزه گردشگری توضیح داده شده است.	سایر	روند پیشرفت و تحقق حکم یاد شده در احکام و عملکرد اهداف کمی مربوط به حوزه گردشگری توضیح داده شده است.
۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۷	دولت مکلف است به‌منظور تعمیق ارزش‌ها، باورها و فرهنگ مبتنی بر هویت اسلامی و ترویج سیره و سنت	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و	«ماده ۹۷ بند الف»: -عضویت وزارتخانه در کارگروه زیرساخت‌های ستاد اربعین در وزارت کشور و ایجاد هماهنگی‌ها برای زائرین در قالب ستاد مذکور- ایجاد تأسیسات اقامتی و پذیرایی در مسیرهای منتهی به شهرهای زیارتی کشور (تأمین	حمایت ناکافی از بخش خصوصی	پیچیده بودن فرایند اخذ تسهیلات از نظام بانکی کشور به منظور جلب

۵۳۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			اهل بیت (علیهم السلام) و استفاده بهینه از ظرفیت معنوی اماکن زیارتی در شهرهای مقدس مشهد، قم و شیراز و برگزاری و تمهید امکانات لازم مراسم سالانه پیاده روی اربعین، نسبت به انجام امور ذیل تا پایان اجرای قانون برنامه اقدام نماید: شناسایی دقیق نیازها و مشکلات زائران، برنامه ریزی و تسهیل و سازوکارهای لازم جهت ساماندهی امور زائران و تأمین زیرساخت های لازم از طریق حمایت از شهرداری ها و بخش های غیردولتی توسعه امکانات، فعالیتهای فرهنگی و خدمات زیارتی در قطب های زیارتی و گردشگری مذهبی و فراهم نمودن زمینه زیارت و اجرای طرح های (پروژه های) زیربنایی مورد نیاز در قالب بودجه های سنواتی	سایر دستگاه های اجرایی متولی گردشگری مذهبی (سازمان اوقاف و امور خیریه، وزارت کشور و)	تسهیلات برای مجتمع های بین راهی در مسیر بجنورد به مشهد و تهران به (قم) استان قم؛ اسکان رایگان زائرین کشورهای مسلمان در زمان حضور جهت عزیمت به کربلای حسینی؛ استان خراسان رضوی: - احداث کمپ بوم گردی در جزینجستان و تکمیل کمپینگ گردشگری خلیل آباد جمعاً به مبلغ ۵۹۴۰ میلیون ریال - ایجاد زیرساخت های گردشگری در ۳ منطقه نمونه گردشگری چالیدره، بیدخور جوبین و پارک آبخار کاخک گناباد در تایباد و بیش از ۲۵ روستا جمعاً به مبلغ ۶۵۹۰۵ میلیون ریال - احداث و تکمیل مجتمع های خدماتی - بهداشتی میان راهی مناره فیروزه آباد بردسکن، امامزادگان علوی و سید حسن غزنوی آزادوار جغتای، چناران (تکمیل کمپ گردشگری زائر)، سبزوار، سرخس، طریقه، شاندیز، محور باجگیرانقوچان، کلات، گناباد و نیشابور جمعاً به مبلغ ۱۵۵۳۰ میلیون ریال - احداث پایگاه اطلاع رسانی گردشگری کاشمر، طریقه، شاندیز، بردسکن، خلیل آباد و خواف جمعاً به مبلغ ۷۱۷۳ میلیون ریال؛ استان کرمانشاه: - ساماندهی خدمات به ۷۹۴۶ نفر از زائرین اربعین - راهیان؛ استان ایلام: - ساماندهی توره های عراقی ورودی به ایران با اهداف زیارتی و تفریحی از طریق عقد تفاهم نامه بین ایران و عراق و با پیگیری وزارت میراث فرهنگی، وزارت امور خارجه و وزارت کشور - ایجاد زیرساخت در محل جاذبه های مذهبی و امامزاده های استان؛ استان فارس: - چاپ اقلام تبلیغاتی - برگزاری برنامه های مشترک با تشکل های غیردولتی در زمینه حفظ میراث فرهنگی و توسعه گردشگری - ایجاد فرصت برای حضور شهرداری در مناسبت های فرهنگی مربوط به میراث فرهنگی - طرح مسائل و موانع توسعه گردشگری مذهبی با محوریت گردشگران ورودی از کشورهای بازار هدف در حوزه زیارتی مانند عراق و عمان در قالب کارگروه توسعه گردشگری شهر شیراز -		مشکلات و مسائل مربوط به هماهنگی دستگاه های اجرایی همکار به منظور ایجاد زیرساخت های مناسب

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					اعمال نظارت بر واحدهای پذیرایی و اقامتی مستقر در محور زیارتی شهر شیراز و تجهیز و رفع نواقص این مراکز به منظور ارتقاء سطح کیفی امکانات و ارائه خدمات به زائرین «ماده ۹۷ بند ب»: • استان قم: افتتاح ۲۴ طرح گردشگری شامل ۱ هتل، ۲ مجتمع گردشگری، ۳ مهمان پذیر، ۱ بوم گردی، ۱۱ دفتر خدمات مسافرتی، ۵ سفره خانه سنتی و ۱ مرکز تفریحی، سرگرمی • استان خراسان رضوی: - احداث و صدور مجوز برای ۲۰ واحد اقامتی در سطح استان و مشهد مقدس - صدور مجوز و بهره برداری از ۲ واحد پذیرایی و رفاهی زائران در سطح استان در محورهای مشهد-تهران و مشهد-بیرجند • استان ایلام: - تهیه پکیج های سفر به زبان عربی توسط دفاتر خدمات مسافرتی - امضاء تفاهم نامه همکاری مشترک در زمینه توسعه گردشگری با استان های نجف، المثنی و دیوانیه عراق - اختصاص دو گیت ویژه و نصب دستگاه x-ray در محل گیت ورودی مرز بین المللی مهران جهت ورود و خروج گردشگران عراقی که در قالب تور وارد استان می شوند - تهیه پکیج کامل استان گردی به زبان عربی - هماهنگی با دانشگاه علوم پزشکی، گمرک و پلیس گذرنامه در خصوص اعزام آمبولانس به داخل خاک عراق در صورت نیاز بیماران • استان فارس: چاپ و توزیع اقلام فرهنگی با تیراژ ۱۰۰۰۰۰ - اطلاع رسانی همه جانبه در خصوص ظرفیت های گردشگری استان - برگزاری رویدادها و برنامه های فرهنگی - ایجاد زیرساخت های خدماتی در میادی ورودی اماکن گردشگری (فروش الکترونیکی بلیط) - تجلیل از هنرمندان، پیشکسوتان و حامیان میراث فرهنگی و گردشگری - پیگیری طرح توسعه ۵۷ هکتاری حرم حضرت شاهچراغ (ع) با رویکرد تسهیل دسترسی به بقاع متبرکه شهر شیراز - تأمین اعتبار مرمت و بازسازی و یا ایجاد اماکن متبرکه مذهبی (مساجد، حسینیه ها،		

۵۳۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					امامزاده‌ها) - انعقاد تفاهم‌نامه همکاری مشترک بین اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان فارس و مدیریت حج و زیارت استان فارس به منظور استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی و دولتی در راستای ورود و خروج زائرین به ویژه در مسیر عراق - حضور در نمایشگاه گردشگری تهران و ارائه ظرفیت‌های گردشگری مذهبی شهر مقدس شیراز در قالب کتابچه، بروشور و نقشه - ایجاد بازارچه صنایع دستی به صورت دائم و موقت به مناسبت‌های مختلف و به ویژه در تعطیلات نوروز در شهرستان‌ها و محورهای گردشگری تعداد ۵۰ - تکمیل و احداث موزه‌ها شامل: موزه منطقه‌ای فارس، نورآباد، آباد، بوانات و پاسارگاد - ایجاد زیرساخت‌های گردشگری در ورودی آبشار فدایی، غار سنگ شکنان، جهرم، غار سهلک، تنگه رَغز، تنگه چک چک، چشمه گلاب، سر آسیاب قیر، قصر یعقوب خرم بید، چشمه انجیر رستم، ورودی محوطه بیشاپور، نرگس زار جره کازرون، روستای دشتک، سده و تنگ براق اقلید		
۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۸ / الف / ۱	دستگاه‌های اجرایی مکلفند به منظور صیانت از میراث فرهنگی و حمایت از صنایع دستی و تشویق و توسعه گردشگری اقدامات زیر را انجام دهند: هزینه‌های مربوط به پژوهش، حفاظت و مرمت آثار منقول و غیرمنقول ثبت شده در فهرست آثار ملی و فهرست‌های ذی ربط آثار در اختیار و در حیطه وظایف تخصصی همان دستگاه را در	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و سایر دستگاه‌های اجرایی	معاونت میراث فرهنگی: - انعقاد ۳۵ فقره قرارداد حفاظتی و مرمتی از اموال منقول فرهنگی تاریخی در دو بخش خصوصی و دولتی - حفاظت و مرمت ۶۹۸۰ شیء در بخش دولتی	سایر	لزوم تلاش بیشتر وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به منظور جلب همکاری دستگاه‌های اجرایی با توجه به مکلف شدن آن‌ها در حکم

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل شصتم: میراث فرهنگی، صنایع دستی و ... □ ۵۳۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			قالب بودجه سنواتی از محل اعتبارات خود تأمین کنند. این اعتبارات در چهارچوب ضوابط قانونی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری هزینه می شود.				
۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۸ / الف / ۲	تأسیسات گردشگری از هر نظر تابع قوانین و مقررات بخش صنعت گردشگری به استثنای معافیت های مالیاتی است و از شمول قانون نظام صنفی مستثنی می باشد.	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	خاتمه دادن فعالیت اتحادیه های صنفی در تأسیسات گردشگری، با ابلاغ نامه شماره ۹۸۳۴۰۴/۱۴۶۰۳ به ادارات کل استانی و بر اساس دستورالعمل نحوه ایجاد و فعالیت تشکلهای حرفه ای صنعت گردشگری که پیشتر به واحدهای استانی ابلاغ شده بود.	-	-
۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۸ / ب	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری موظف است به منظور حفظ و صیانت از میراث فرهنگی اقدام لازم را با همکاری و هماهنگی سایر دستگاه های اجرایی ذی ربط به منظور شناسایی، مستندسازی، حفاظت و مرمت و معرفی میراث فرهنگی (اعم از ملموس و ناملموس) میراث طبیعی، ایجاد شهرهای جهانی صنایع دستی و احیای هنرهای	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	*معاونت میراث فرهنگی: - شناسایی و ساماندهی اموال منقول فرهنگی - تاریخی (تعداد ۱۰۶۰۰۰ قلم شی در بخش دولتی و خصوصی) - ساماندهی و مستند نگاری ۱۰۶۱۵۸ قلم شی در مجموع بخش خصوصی و دولتی - مشارکت در مرمت ابنیه تاریخی (خانه ها، حمام ها، آساده ها و بازارهای تاریخی) ۹۹ کارگاه - ساماندهی و تعمیر بناهای مهم و مساجد جامع تاریخی ۹۷۲ کارگاه، محوطه ها و بناهای تاریخی، بقاع متبرکه و آرامگاه های مفاخر ۱۷۵ کارگاه، تعمیر و مرمت آثار و بناهای ثبت شده در اختیار دستگاه های دولتی ۵۱ کارگاه - استان ها از سایر منابع ۳۰۰ مورد - تهیه طرح های ویژه بافت های تاریخی شهری و روستایی در پایگاه ها، ایجاد، توسعه و بهسازی تأسیسات زیرساختی در بافت ها، بناها و مجموعه آثار میراث فرهنگی - طبیعی جهانی و نیز همکاری در قالب ریز	سایر	لزوم جلب مشارکت سایر دستگاه های اجرایی و بخش عمومی از جمله شهرداری ها به منظور تسهیل فرایند تحقق حکم
						حمایت ناکافی از بخش خصوصی	لزوم زمینه سازی بیشتر به منظور مشارکت بخش خصوصی

۵۳۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سنتی در حال زوال در حوزه فرهنگ و تمدن ایرانی و ثبت در فهرست میراث جهانی را طبق بودجه سنوایی به عمل آورد.		پروژه‌های حفاظت، مرمت و احیا با مشارکت سایر دستگاه‌های ذی‌ربط نظیر شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، وزارت نیرو - ثبت منظر باستان‌شناسی فارس در فهرست میراث جهانی - ارسال پرونده راه‌آهن ایرانی به دبیرخانه یونسکو - ارسال ۵ پرونده میراث ناملموس به دبیرخانه یونسکو برای ثبت در فهرست میراث جهانی (هنر مینیاتور مشترک با کشورهای ترکیه، آذربایجان و ازبکستان، هنر ساختن و نواختن عود مشترک با کشور سوریه، مراسم زیارت تادئوس مشترک با کشور ارمنستان، جشن مهرگان با ترکمنستان و جشن یلدا به صورت ملی) - بررسی میدانی ارزیابان یونسکو از پرونده جنگل هیرکانی - ثبت ۱۱۰ اثر طبیعی، ۲۷۶ اثر منقول در فهرست آثار ملی، ۴۱۷ اثر غیرمنقول در فهرست آثار ملی، ۲۷۸ اثر ناملموس در فهرست آثار ملی *معاونت صنایع‌دستی: - برگزاری داوری بین‌المللی مهر اصالت صنایع‌دستی - اخذ نشان جغرافیایی ملی در ۲۰ رشته و بین‌المللی در ۷ رشته - آموزش صنایع‌دستی به تعداد ۷۴۹۸ نفر روستایی (در روستاهای هدف صنایع‌دستی) و آموزش ۱۱۷۳۲ نفر در سطح شهر (در راستای توسعه آموزش عمومی صنایع‌دستی) - آموزش تخصصی به شاغلین صنایع‌دستی به تعداد ۸۸۹۶ نفر - ثبت ۲ شهر و یک روستا در فهرست شهرهای جهانی صنایع‌دستی - بازار زنده سازی تعداد ۳۹ رشته صنایع‌دستی		
۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۹	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با همکاری سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری موظف است نسبت به تهیه و اجرای طرح بهسازی و احیای	سازمان میراث فرهنگی، صنایع و گردشگری	*معاونت میراث فرهنگی: مطالعه، مرمت و حفاظت بافت‌های تاریخی شهری و روستایی ۱۹۸ کارگاه *معاونت گردشگری: انعقاد توافق‌نامه‌ای با بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در تاریخ ۹۵/۰۶/۱۰ که یکی از اهداف توافق‌نامه مذکور، همکاری در زمینه اجرای ضوابط ساخت و ساز و نوسازی سکونت‌گاه‌های روستایی و فضایی کالبدی در روستاهای	سایر	لزوم اهتمام بیشتر وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی به‌منظور همکاری با بنیاد مسکن

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل شصتم: میراث فرهنگی، صنایع دستی و ... □ ۵۳۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			حداقل سیصد روستای دارای بافت با ارزش تاریخی و فرهنگی و روستاهای هدف گردشگری را از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، تا پایان اجرای قانون برنامه در بودجه سنواتی اقدام نماید تا در چهارچوب مفاد این ماده حفظ، نگهداری و مورد بهره‌برداری قرار گیرد.		منتخب گردشگری و همچنین حفاظت و بهسازی بناها و بافت‌های تاریخی و فرهنگی روستایی است. یکی از تعهدات بنیاد مسکن در این توافق‌نامه، مرمت، بهسازی، ساماندهی و احیای اماکن تاریخی و فرهنگی روستاهای منتخب هدف گردشگری متناسب با اعتبارات تأمین‌شده و ایجاد زمینه‌های لازم به‌منظور جلوگیری از تغییر ساختار طبیعی، مقاوم‌سازی، حفظ منظر بافت‌های تاریخی و فرهنگی روستاها می‌باشد.		انقلاب اسلامی به‌منظور تحقق کامل حکم
۱۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۰ / الف	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مکلف است تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه، سند راهبردی توسعه گردشگری را در چهارچوب قوانین مربوطه با رویکرد استفاده حداکثری از بخش خصوصی جهت تصویب هیئت وزیران ارائه نماید.	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	بررسی و ویرایش نهایی سند راهبردی توسعه گردشگری در کمیسیون فرهنگی دولت به‌منظور تصویب در هیئت وزیران	سایر	تأخیر در تدوین سند راهبردی توسعه گردشگری توسط وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در زمان مقرر
۱۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۰ / الف / ۱	دولت موظف است تمهیدات زیر را به عمل آورد: تهیه و الحاق پیوست تخصصی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری برای کلیه طرح‌های	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	پیش‌نویس پیوست تخصصی جهت ارائه به مراجع ذی‌ربط در دست تهیه می‌باشد.	سایر	لزوم تسریع در انجام مطالعات و ارائه پیوست تخصصی

۵۳۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			توسعه‌ای بزرگ و مهم در حوزه‌های زیربنایی، تولیدی و خدمات دستگاه‌های موضوع ماده (۳) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۳ جهت تطبیق با اهداف و وظایف سازمان مذکور در سطوح ملی، منطقه‌ای، استانی و شهری				
۱۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۰ / الف / ۲	اختصاص یارانه و تسهیلات مالی در چهارچوب بودجه سنواتی و معافیت‌های مالیاتی و عوارضی به تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی در چهارچوب قوانین مربوطه	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	تدوین آئین‌نامه اختصاص یارانه و تسهیلات مالی در چهارچوب بودجه سنواتی و معافیت‌های مالیاتی و عوارضی به تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی در چهارچوب قوانین مربوطه منوط به تصویب و ابلاغ نهائی سند راهبردی گردشگری شده است.	سایر	با توجه به مراحل پایانی تصویب سند راهبردی توسعه گردشگری در کمیسیون فرهنگی دولت، ضروری است پیشنهادی لازم در این زمینه تدوین و در اسرع وقت برای مراجع ذی‌ربط ارسال شود
۱۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۰ / الف / ۳	ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز مناطق گردشگری از قبیل راه، خدمات رفاهی و اقامتی، استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری، واگذاری تسهیلات ارزان‌قیمت و سایر	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز مناطق گردشگری تهیه و با حضور نمایندگان دستگاه‌های اجرایی بررسی گردید. پس از طرح در کمیسیون اقتصادی هیئت محترم دولت، تصویب آن منوط به تهیه سند راهبردی توسعه گردشگری توسط سازمان گردید. سند مذکور در حال بررسی در کمیسیون فرهنگی مجلس می‌باشد. - برای ایجاد و توسعه	سایر	با توجه به مراحل پایانی تصویب سند راهبردی توسعه گردشگری در کمیسیون فرهنگی دولت، ضروری است

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل شصتم: میراث فرهنگی، صنایع دستی و... □ ۵۳۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/بند/جزء/ردیف/تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			اقدامات حمایتی در قالب بودجه سنواتی		زیرساخت‌های مورد نیاز مناطق گردشگری، مبلغ ۲۶۶۷۹۳ میلیون ریال مصوب و مبلغ ۲۵۹۲۹۳ میلیون ریال از محل اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تخصیص یافته است		پیشنهادهای لازم در این زمینه تدوین و در اسرع وقت برای مراجع ذی‌ربط ارسال شود
۱۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۰ / الف / تبصره	آیین‌نامه اجرایی این بند توسط سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری و با همکاری وزارتخانه‌های کشور، جهاد کشاورزی و راه و شهرسازی، سازمان حفاظت محیط‌زیست و سازمان تهیه و تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	مطابق توضیحات ارائه شده در جزء‌های بند الف ماده ۱۰۰	سایر	مطابق توضیحات ارائه شده در جزء‌های بند الف ماده ۱۰۰
۱۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۰ / ب	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری با همکاری سازمان موظف است تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه طرح ساماندهی گردشگری جنگل‌های شمال و شمال‌غرب کشور و زاگرس، سواحل شمالی و جنوبی با اولویت سواحل مکران طبق قوانین مربوطه را تهیه و جهت تصویب به هیئت‌وزیران ارائه	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	انجام مطالعات اولیه به‌منظور تدوین طرح یادشده	سایر	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی در تدوین طرح در زمان مقرر قانونی دارای تأخیر می‌باشد، لذا ضرورت دارد با جلب همکاری سایر دستگاه‌های همکار در این حوزه در ارائه طرح یادشده با توجه به پایان یافتن

۵۳۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			نماید.				مهلت قانونی تسریع به عمل آورد
۱۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۰ / پ	دولت مکلف است تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه، تمهیدات و اقدامات قانونی لازم را جهت مدیریت یکپارچه و جامع میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به عمل آورد.	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	انجام مطالعات اولیه به منظور تدوین طرح مدیریت یکپارچه و جامع میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری صورت گرفته است.	سایر	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در اتخاذ تمهیدات قانونی مقرر در این ماده دارای تأخیر می باشد
۱۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۰ / ت	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مکلف است کل درآمد اختصاصی و کمک های مردمی از اماکن و محوطه های تاریخی و موزه ها را که در اجرای ماده (۵) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۳ به صورت هیئت امنائی تشکیل و اداره می شوند به حسابی که نزد خزانه افتتاح می گردد، واریز نمایند. صد درصد (۱۰۰٪) وجوه حاصله و همچنین سهم کمک های دولتی اختصاص داده شده به این اماکن در قالب بودجه سنواتی در اختیار سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری قرار می گیرد تا برای اداره، توسعه و مرمت این اماکن اختصاص یابد.	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	تهیه پیش نویس دستورالعمل اجرایی آیین نامه اجرای ماده ۵ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری اصلاح آیین نامه اجرایی ماده ۵ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری	سایر	لزوم تدقیق بیشتر در اصلاح آیین نامه اجرایی ماده ۵ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و تسریع در فرایند تشکیل و آغاز به کار هیئت های امناء

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل شصتم: میراث فرهنگی، صنایع دستی و... □ ۵۳۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/بند/جزء/ردیف/تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۰ / ت	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری می‌تواند بخشی از امور تصدی‌گری و اجرائی خود را به تشکل‌های حرفه‌ای و تخصصی گردشگری که طبق قانون تشکیل شده‌اند، واگذار کند.	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	پس از اخذ نظرات ادارات کل استان‌ها و بخش خصوصی، کارگروه تخصصی تشکیل و امور اجرایی و تصدی‌ها در چارچوب ضوابط و مقررات به تشکل‌های مربوطه ارائه و فهرست آنها طی نامه شماره ۹۸/۴/۹ مورخ ۸۴۳۴۰۰/۲۲۰۹۷ برای امضاء و ابلاغ وزیر ارسال شده است	سایر	تأخیر در تصویب و ابلاغ دستورالعمل نحوه ایجاد و فعالیت تشکل‌های حرفه‌ای
۱۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۰ / ت / تبصره	تعرفه‌های قانونی هزینه این خدمات با تأیید سازمان مذکور، با تصویب هیئت وزیران توسط تشکل‌های تعیین شده قابل دریافت و هزینه می‌باشد.	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	بدیهی است تعرفه‌های قانونی (موضوع تبصره همین ماده قانون) هم زمان با اجرایی شدن واگذاری‌ها تعیین و ابلاغ خواهد شد.	سایر	لزوم تسریع در انجام برنامه‌های پیش‌بینی شده در حکم بند ت ماده ۱۰۰
۲۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۰ / ج	دولت مکلف است از محل منابع بند (الف) ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ گازرسانی روستاهای هدف گردشگری را نیز در اولویت قرار دهد.	شرکت ملی گاز ایران	عملکرد مشخصی در خصوص حکم یادشده توسط وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی ارائه نشده است	سایر	لزوم پیگیری توسط وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به‌منظور تحقق حکم یادشده

مأخذ: وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

در این بخش عملکرد اهداف کمی در ۴ حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی، گردشگری و پژوهشگاه ارائه شده است.

• بررسی عملکرد اهداف کمی حوزه میراث فرهنگی:

در بخش ایجاد پایگاه‌های جهانی و ملی اهداف کمی "تعداد پایگاه‌های جهانی" و "تعداد پایگاه‌های میراث فرهنگی ملی" به ترتیب از ۳۰ و ۷۷ پایگاه در سال ۱۳۹۶ به ۴۲ و ۸۵ پایگاه در سال ۱۳۹۷ افزایش داشته و اهداف برنامه را محقق نموده است. در بخش ثبت آثار تاریخی، طبیعی و ناملموس در فهرست میراث جهانی و ملی و به دنبال آن ایجاد پایگاه‌های جهانی و ملی عملکردها تا حد زیادی مطابق اهداف برنامه بوده و ایجاد پایگاه‌های جهانی و ملی روند مطلوبی داشته است. البته در بعد کیفی، مدیریت پایگاه‌های ایجاد شده، نیازمند اتخاذ تدابیر ضروری از جمله ایجاد ساختار سازمانی و ساماندهی نیروی انسانی می‌باشند.

در بخش مرمت آثار غیرمنقول، بناها و بافت‌ها عملکرد هدف کمی "بافت‌های شهری و روستایی مرمت شده" از ۱۶۳ بنا در سال ۱۳۹۶ به ۱۹۸ بنا در سال ۱۳۹۷ رسیده و اهداف را محقق نموده است، اما هدف کمی "تعداد آثار غیر منقول فرهنگی - تاریخی مرمت شده و قابل بهره‌برداری (در اختیار سازمان، سایر دستگاه‌ها و بخش خصوصی) - ملی" با کاهش قابل توجه از ۷۲۹ اثر سال ۱۳۹۶ به ۳۷۷ اثر در سال ۱۳۹۷ مواجه بوده و نتوانسته اهداف برنامه را محقق سازد. هدف کمی "تعداد بناهای تحت بهره‌برداری" با وجود افزایش عملکرد از ۱۴ بنا در سال ۱۳۹۶ به ۳۰ بنا در سال ۱۳۹۷ به دلیل مشکلات در روند واگذاری بناها با هدف تعیین‌شده فاصله بسیار زیادی دارد. جلب مشارکت عمومی در مرمت بناهای غیر نفیس از طریق سازوکار واگذاری می‌تواند در بهبود عملکرد این بخش مؤثر باشد. در مجموع، علیرغم اینکه در سال‌های اخیر روند رو به رشد و مناسبی در این بخش مشاهده شده تا رسیدن به وضعیت مطلوب فاصله وجود دارد.

در بخش موزه‌ای هدف کمی "تعداد موزه‌های فعال خصوصی" به روند رو به رشد خود ادامه داده و از ۱۰۵ موزه در سال ۱۳۹۶ به ۱۲۷ موزه در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته و از اهداف تعیین‌شده برنامه پیشی گرفته است. روند رو به رشد ایجاد موزه‌های خصوصی نویدبخش جلب مشارکت عمومی و افزایش سطح آگاهی نسبت به اهمیت میراث فرهنگی کشور است. هدف کمی تعداد اشیاء تاریخی فرهنگی مرمت‌شده با افزایش از ۱۳۰۱۹۹ شیء مرمت‌شده در سال ۱۳۹۶ به ۲۰۰۴۵۱ شیء، عملکرد مناسبی داشته است. هدف کمی "تجهیز موزه به سیستم

حفاظت الکترونیک" نیز به دلیل وابستگی برخی از تجهیزات به واردات و نوسانات نرخ ارز نتوانسته اهداف برنامه را محقق سازد.

• **بررسی عملکرد اهداف کمی حوزه صنایع دستی:**

اهداف کمی "پروانه‌های تولید کارگاهی صادر شده" و "پروانه‌های تولید انفرادی صادر شده" به ترتیب با افزایش از ۱۰۷۱ و ۲۰۳۳۴ فقره در سال ۱۳۹۶ به ۲۰۶۸ و ۴۶۸۳۹ فقره در سال ۱۳۹۷ اهداف برنامه را محقق نموده است. به صورت کلی در دو سال اول برنامه روند ساماندهی هنرمندان صنایع دستی و استانداردسازی تولید محصولات روند مطلوبی داشته است. هدف کمی "ایجاد بازارچه‌های دائمی صنایع دستی" با کاهش ۵ واحدی نسبت به سال قبل از هدف برنامه فاصله گرفته است. هدف کمی "صادرات صنایع دستی به انضمام زیورآلات سنتی" با عملکرد قابل قبول و افزایش ۱۰۰ میلیون دلاری از ۲۸۱ میلیون دلار سال ۱۳۹۶ به ۳۸۱ میلیون دلار در سال ۱۳۹۷ رسیده است (در هدف برنامه، هدف کمی صادرات صنایع دستی به انضمام زیورآلات سنتی مدنظر قرار گرفت که عملکرد ارائه شده به علت نبود اطلاعات، مربوط به صادرات صنایع دستی بدون احتساب زیورآلات سنتی است).

• **بررسی عملکرد اهداف کمی حوزه گردشگری:**

عملکرد اهداف کمی "تعداد هتل‌های ۴ و ۵ ستاره" و "تعداد هتل‌های کشور" به ترتیب از ۱۶۵ و ۱۳۰۰ باب در سال ۱۳۹۶ به ۱۷۵ و ۱۳۸۷ باب افزایش داشته و تا بیش از ۹۰ درصد اهداف برنامه را محقق ساخته است. در این بین حمایت همه دستگاه‌های اجرایی از حضور سرمایه‌گذاران در حوزه گردشگری و تلاش هر چه بیشتر وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با جلب همکاری دستگاه‌های تأثیرگذار در توسعه گردشگری در بر طرف نمودن موانع سرمایه‌گذاری می‌تواند در بهبود عملکرد اهداف کمی یادشده در سال‌های بعد، تأثیر بسزایی داشته باشد.

هر چند تا استقرار نظام حساب‌های اقماری گردشگری تحلیل آمارهای گردشگری با دشواری مواجه می‌باشد، اما افزایش حدود ۲.۷ میلیون نفری هدف کمی "تعداد گردشگران ورودی به کشور" در مقایسه با سال ۱۳۹۶ نشان از استفاده مناسب از فرصت نوسانات ارزی به سود جلب گردشگران ورودی داشته و به اهداف برنامه نزدیک شده است. هدف کمی "تعداد گردشگران

ایرانی خروجی از کشور در سال " نیز با تأثیر از نوسانات نرخ ارز کاهش ۳.۲ میلیون نفری داشته و باعث شده برای اولین بار تراز گردشگری کشور مثبت شود (در صورت پذیرش تعریف گردشگر که بر اساس آن اطلاعات مربوط به اهداف کمی ارائه شده است). البته توسعه گردشگری داخلی با تنوع بخشی به محصولات و تبلیغات مؤثر در زمینه معرفی جاذبه‌های گردشگری داخلی می‌تواند در بهبود عملکرد هدف کمی یادشده مؤثر باشد. تحلیل اهداف کمی "تعداد گردشگران داخلی" و "درآمد حاصل از گردشگری ورودی" به استقرار نظام حساب‌های اقماری گردشگری وابسته بوده و اطلاعات ارائه شده در جدول اهداف کمی به صورت تخمینی است.

• بررسی عملکرد اهداف کمی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری:

در بخش کاوش باستان‌شناسی و مستندسازی حوزه‌های مختلف اهداف کمی "تعداد حوزه مستندسازی شده مردم‌شناسی (مردم‌نگاری)"، "تعداد حوزه مستندسازی شده هنرهای سنتی" و "تعداد کاوش‌های باستان‌شناسی در سال" با افزایش عملکرد به ترتیب ۷۷، ۲۶ و ۶۰ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۶ اهداف برنامه را محقق ساخته، اما هدف کمی "تعداد حوزه مستندسازی شده زبان و گویش" با عملکرد مشابه سال قبل فاصله بسیار زیادی تا تحقق هدف برنامه دارد. گزارش عملکرد اهداف کمی مندرج در برنامه ششم توسعه کشور در سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ به صورت مشروح در جدول شماره (۲) درج شده است:

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	نشان ملی مرغوبیت کالا	نشان	-	۳۴۶	۰	۰	۰	-	سایر	این برنامه هر دو سال یک بار برگزار می‌شود و آخرین دوری در سال ۱۳۹۶ برگزار شده است.
۲	تعداد آثار غیر منقول فرهنگی - تاریخی مرمت‌شده و قابل بهره‌برداری (در اختیار سازمان، سایر دستگاه‌ها و بخش خصوصی) - ملی	تعداد ملی	۶۷۲	۷۲۹	۷۱۰	۳۷۷	۵۳.۱	۲۵.۱-	سایر	لزوم تلاش بیشتر در این حوزه

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل شصتم: میراث فرهنگی، صنایع دستی و... □ ۵۴۳

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۳	تجهیز موزه به سیستم حفاظت الکترونیک	تعداد	۱۵۰	۶۶	۱۵۰	۳۳	۲۲	۵۳.۱-	نوسانات شدید نرخ ارز	با توجه به نوسانات ارزی و استفاده از تجهیزات خارجی در حوزه حفاظت الکترونیک در موزه‌ها هدف محقق نشده است
۴	تعداد گردشگران ایرانی خروجی از کشور در سال	میلیون نفر	۹.۲	۱۰.۵	۶	۷.۲۵	۸۲.۷۶	۱۱.۲۳	حمایت ناکافی از بخش خصوصی	لزوم تلاش بیشتر به منظور تسهیل شرایط سرمایه‌گذاری
۴	تعداد گردشگران ایرانی خروجی از کشور در سال	میلیون نفر	۹.۲	۱۰.۵	۶	۷.۲۵	۸۲.۷۶	۱۱.۲۳	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	همکاری نامناسب بین دستگاهی در حوزه توسعه گردشگری داخلی
۴	تعداد گردشگران ایرانی خروجی از کشور در سال	میلیون نفر	۹.۲	۱۰.۵	۶	۷.۲۵	۸۲.۷۶	۱۱.۲۳	نبود/ کمبود نیروی متخصص	لزوم استفاده از کارشناسان متخصص در حوزه گردشگری
۵	بیمه‌شدگان تسهیلات در سال	نفر	۵,۰۰۰	-	۵,۰۰۰	۸۷۲	۱۷.۴۴	۵۸.۳۴-	سایر	تعداد هنرمندان بیمه شده شاغل در حوزه صنایع دستی گزارش شده که با توجه به اعتبارات تخصیص یافته عملکرد این حوزه ارائه شده است
۶	پروانه‌های تولید کارگاهی صادرشده	تعداد/ فقره	۱,۷۳۷	۱,۰۷۱	۶۰۰	۲,۰۶۸	۳۴۴.۶۷	۹.۱۱	-	-
۷	مرمت اشیای تاریخی- فرهنگی در دست بخش دولتی	تعداد	۲,۶۳۶	۱۲,۷۸۲	۱,۵۰۰	۶,۹۸۰	۴۶۵.۳۳	۶۲.۷۳	-	-
۸	تعداد موزه‌های فعال در سازمان میراث ...	موزه	۲۴۳	۲۵۳	۲۸۸	۲۵۸	۸۹.۵۸	۳۰.۴	-	-
۹	تعداد آثار منقول ثبت شده در فهرست آثار ملی	اثر ثبت شده	۴۹۰	۱,۰۲۶	۴۵۰	۱,۳۲۲	۲۹۳.۷۸	۶۴.۲۵	-	-
۱۰	تعداد بناهای مرمت شده در طول سال	اثر مرمت شده	۱,۵۵۴	۱,۶۶۱	۱,۷۰۰	۱,۷۰۰	۱۰۰	۴.۵۹	-	-
۱۱	تعداد بناهای تحت بهره‌برداری	بنا	۹	۱۴	۶۰۰	۳۰	۵	۸۲.۵۷	سایر	وجود موانع در روند واگذاری بناها و لزوم تلاش بیشتر صندوق احیاء و بهره‌برداری از اماکن تاریخی و فرهنگی
۱۲	تعداد آثار غیر منقول فرهنگی - تاریخی مرمت شده	تعداد استانی	۸۸۲	۹۳۲	۹۲۰	۱,۱۲۵	۱۲۳.۲۸	۱۲.۹۴	-	-

۵۴۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق		
	و قابل بهره برداری (در اختیار سازمان، سایر دستگاهها و بخش خصوصی) - استانی								
۱۳	حمایت از ایجاد و توسعه مراکز عرضه و فروش دائم محصولات صنایع دستی	طرح در سال	۱۴	-	۳	۳	۱۰۰	-۵۳.۷۱	-
۱۴	تعداد نمایشگاه های داخلی کشور	نمایشگاه	۱۹	۱۹	۱۵	۲۰	۱۳۳.۳۳	۲۶	-
۱۵	درآمد حاصل از گردشگران ورودی	میلیون دلار	۷,۳۵۰	۷,۵۶۷	۱۲,۳۰۰	۱۱,۶۳۰	۹۴.۵۵	۲۵.۷۹	-
۱۶	تعداد اشیاء تاریخی فرهنگی مرمت شده	شیء مرمت شده	۱۵,۰۰۰	۱۳,۱۹۹	۲۰,۰۰۰	۲۰,۴۵۱	۱۰۲.۲۶	۱۶.۷۶	-
۱۷	تعداد حوزه مستندسازی شده مردم شناسی (مردم نگاری)	حوزه	۱۶	۲۲	۳۰	۳۹	۱۳۰	۵۶.۱۲	-
۱۸	تعداد حوزه مستندسازی شده هنرهای سنتی	حوزه	۲۰	۲۳	۳۰	۳۹	۹۶.۶۷	۲۰.۴۲	-
۱۹	صدور کارت شناسایی برای هنرمندان و شاغلین	نفر	۳۵,۹۶۲	۳۳,۸۹۵	۱۳,۷۰۰	۳۲,۲۷۷	۲۳۵.۶	-۵.۲۶	-
۲۰	تعداد گردشگران ورودی به کشور	هزار نفر	۴,۹۱۱	۵,۱۱۳	۹,۰۰۰	۷,۸۰۰	۸۶.۶۷	۲۶.۰۲	-
۲۱	تعداد موزه های تخصصی دستگاه های اجرایی	موزه تخصصی	۱۷۷	۲۲۴	۱۸۵	۲۴۰	۱۲۹.۷۳	۱۶.۴۴	-
۲۲	تعداد موزه های فعال خصوصی	موزه	۶۴	۱۰۵	۷۷	۱۲۷	۱۶۴.۹۴	۴۰.۸۷	-
۲۳	تعداد گردشگران داخلی	میلیون نفر	۱۲۳	۱۷۳	۱۰۸	۱۸۲	۱۶۸.۵۲	۲۱.۶۴	-
۲۴	ایجاد بازارچه های دائمی صنایع دستی	تعداد	۱۰	۱۱	۱۰	۶	۶۰	-۲۲.۵۴	حمایت ناکافی از بخش خصوصی
۲۵	تعداد آثار غیر منقول ثبت شده در فهرست آثار ملی	اثار ثبت شده	۳۱,۷۰۰	۳۲,۰۲۶	۳۲,۶۰۰	۳۲,۴۳۵	۹۹.۴۹	۱.۱۵	-

بخش هفدهم: فرهنگ، هنر و ورزش / فصل شصتم: میراث فرهنگی، صنایع دستی و... □ ۵۴۵

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۲۶	تعداد تخت‌های اقامتی کشور	تخت	۲۷۰,۰۰۰	۲۹۴,۳۳۰	۳۶۰,۰۰۰	۳۰۵,۵۱۰	۸۴,۸۶	۶,۳۷	حمایت ناکافی از بخش خصوصی	لزوم تلاش بیشتر به منظور تسهیل سرمایه‌گذاری
۲۶	تعداد تخت‌های اقامتی کشور	تخت	۲۷۰,۰۰۰	۲۹۴,۳۳۰	۳۶۰,۰۰۰	۳۰۵,۵۱۰	۸۴,۸۶	۶,۳۷	مشکلات در اخذ تسهیلات از بانک‌ها و یا صندوق توسعه ملی	-
۲۷	برند سازی در حوزه صنایع دستی در سال	رشته	۵	۱۲	۱۶	۱۳	۸۱,۲۵	۶۱,۲۵	سایر	لزوم آموزش و تلاش بیشتر در حوزه برندسازی صنایع دستی
۲۸	تعداد پایگاه‌های میراث فرهنگی ملی	پایگاه	۷۲	۷۷	۸۵	۸۵	۱۰۰	۸۶۵	-	-
۲۹	پروانه‌های تولید انفرادی صادرشده	تعداد/فقره	۱۸,۳۸۲	۲۰,۳۳۴	۱۷,۰۰۰	۴۶,۸۳۹	۲۷۵,۵۲	۵۹,۶۲	-	-
۳۰	تعداد پایگاه‌های جهانی	پایگاه	۲۸	۳۰	۳۲	۴۲	۱۳۱,۳۵	۲۲,۴۷	-	-
۳۱	بافت‌های شهری و روستایی مرمت‌شده	تعداد	۱۰۰	۱۶۳	۱۹۰	۱۹۸	۱۰۴,۲۱	۴۰,۷۱	-	-
۳۲	تعداد آثار طبیعی ثبت‌شده در فهرست آثار ملی	تعداد	۸۱	۴۶۰	۵۶۰	۵۷۰	۱۰۱,۷۹	۱۶۵,۲۷	-	-
۳۳	تعداد آثار میراث ناملموس ثبت‌شده در فهرست آثار ملی	تعداد	۲۱۰	۱,۷۰۵	۱,۶۱۰	۱,۹۸۳	۱۲۳,۱۷	۲۰۷,۲۹	-	-
۳۴	نشان بین‌المللی مرغوبیت کالا (مهر اصالت)	نشان	۲۰	-	۴۰	۴۶	۱۱۵	۵۱,۶۶	-	-
۳۵	تعداد حوزه مستندسازی شده زبان و گویش	حوزه	۲۰	۳	۳۰	۳	۱۰	۶۱,۳۷-	سایر	لزوم تلاش بیشتر در این حوزه
۳۶	تعداد هتل‌های ۴ و ۵ ستاره	باب	۱۵۰	۱۶۵	۱۹۰	۱۷۵	۹۲,۱۱	۸۰۱	-	-
۳۷	ساماندهی و مستندسازی اموال منقول تاریخی- فرهنگی	تعداد	۱۳۷,۳۲۲	۱۱۰,۳۷۹	۱۰۶,۰۰۰	۱۰۶,۱۵۸	۱۰۰,۱۵	۱۲۰,۰۸-	-	-
۳۸	صادرات صنایع دستی به انضمام زیورآلات سنتی	میلیون دلار	۲۳۷	۲۸۱	۵۸۵	۳۸۱	۶۵,۱۳	۲۶,۷۹	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	عدم دسترسی به صادرات چمدانی
۳۹	تعداد کاوش‌های باستان‌شناسی در سال	کاوش	۱۰۸	۱۱۶	۱۷۰	۱۸۶	۱۰۹,۴۱	۳۱,۲۳	-	-

۵۴۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۴۰	تعداد هتل های کشور	باب	۱,۲۲۰	۱,۳۰۰	۱,۴۲۰	۱,۳۸۷	۹۷,۶۸	۶۶۲	-	-
۴۱	رشد سالیانه نسبت شاغلین آموزش دیده بخش صنایع دستی به کل شاغلین دارای مجوز	درصد	۲۳	۱۹	۵	۵	۱۰۰	-	-	-
۴۲	مستند نگاری و تکمیل پرونده های مربوط به حقوق مالکیت معنوی و ثبت آثار در سال	تعداد	۳۱	۶۲	۳۱	۶۸	۲۱۹,۳۵	۴۸,۱۱	-	-
۴۳	ثبت آثار در فهرست میراث جهانی (غیر منقول، طبیعی، ناملموس)	تعداد	۳۱	۵۷	۳۵	۵۸	۱۶۵,۷۱	۳۶,۷۸	-	-
۴۴	اعطای کمک های فنی و اعتباری	کارگاه	۵	-	۲۵۰	۰	۰	-	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش بینی شده	-
۴۵	رشته های باز زنده سازی شده در حوزه هنرهای سنتی و صنایع دستی در سال	تعداد	۳۱	۳۲	۳۱	۳۹	۱۲۵,۸۱	۱۲,۱۶	-	-

مأخذ: وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

* به دلیل عدم استقرار نظام حساب های اقماری گردشگری درآمد حاصل از گردشگران ورودی به صورت دقیق قابل احصا و ارائه نمی باشد.

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

این قسمت از گزارش دربرگیرنده عناوین برنامه ها و عملکرد بودجه های مصوب و ابلاغی است که در دو بخش اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای هزینه ای بررسی می شود:

• اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای عمومی در سال ۱۳۹۷ (اعتبارات پیوست شماره یک قانون بودجه)

اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ طرح های تملک دارایی های سرمایه ای وزارت با دستگاه های

وابسته معادل ۳,۲۵۶,۲۸۵ میلیون ریال می‌باشد که پس از کسر اعتبارات دستگاه‌های وابسته (شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی به میزان ۲۰,۰۰۰ میلیون ریال و پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری به میزان ۲۳,۰۰۰ میلیون ریال)، اعتبار مصوب وزارت ۳,۲۱۳,۲۸۵ میلیون ریال و اعتبار ابلاغی ۲,۴۰۹,۹۶۴ میلیون ریال بوده است. بر اساس نظام فصل - برنامه، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری ذیل ۶ برنامه توزیع می‌شود. از اعتبار ابلاغی سازمان در سال ۱۳۹۷ اعتباری معادل ۱,۹۲۹,۹۵۰ در حدود ۸۰ درصد از اعتبارات ابلاغی تخصیص یافته است (لازم به ذکر است که اعتبارات یادشده بدون کسر احکام دادگاه بوده است).

• اعتبارات هزینه‌ای عمومی در سال ۱۳۹۷

اعتبار هزینه‌ای مصوب سال ۱۳۹۷ وزارت با دستگاه‌های وابسته معادل ۳,۱۹۸,۰۰۰ میلیون ریال می‌باشد که پس از کسر اعتبارات دستگاه‌های وابسته (مرکز مطالعات منطقه‌ای حفظ میراث فرهنگی و ملاموس در آسیای میانه و غربی به میزان ۲۰,۰۰۰ میلیون ریال و پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری با درآمد اختصاصی ۵۰۶,۰۰۰ میلیون ریال و بدون درآمد اختصاصی به میزان ۳۹۶,۰۰۰ میلیون ریال) اعتبار مصوب وزارت به ۲,۷۷۷,۰۰۰ میلیون ریال و اعتبارات ابلاغی به ۲,۶۹۳,۶۹۰ میلیون ریال رسید. بر اساس نظام فصل - برنامه، اعتبارات هزینه‌ای سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ذیل ۱۴ برنامه توزیع می‌شود. اعتبار تخصیص یافته هزینه‌ای سازمان در سال ۱۳۹۶ معادل ۲,۳۹۳,۴۹۸ معادل ۸۸.۸ درصد اعتبار ابلاغی بوده است. لازم به ذکر است موارد مذکور در جدول زیر آمده است و اعتبارات مصوب آن بر اساس اعتبارات ابلاغی دستگاه می‌باشد.

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		درصد تحقق		
			هزینه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	
۱	۱۰۰۲۰۵	تنظیم و اجرای طرح‌های آماری	۳۲۰۱۰	۰	۲۳۰۹۱۱	۰	۳۲۰۹۱۱	۷۱۶	-
۲	۱۰۰۲۰۵۷	توسعه دولت الکترونیک	۲۳۰۲۸۰	۱۱۰۶۶۳	۲۳۰۸۴۲	۹۰۹۳۱	۳۲۰۷۷۳	۹۸۰۱	۸۵۰۱
۳	۱۷۰۴۰۰۲	برنامه تأمین، حفاظت، مرمت و معرفی میراث	۵۲۶۰۸۱۶	۱۰۴۳۳۰۳۰۱	۱۰۹۵۹۰۱۲۷	۱۰۰۶۹۰۷۷۰	۱۰۵۷۱۰۹۰۸	۹۵۰۳	۷۴۰۷

اعتبارات جدول فوق مربوط به اعتبارات ابلاغی و تخصیص برنامه‌های وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با رعایت ماده ۷۹ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ارائه شده است.

* اعتبار مصوب برنامه معادل ۲۰۰۰ میلیون ریال بوده و درصد محاسبه شده نسبت به اعتبار ابلاغی است.

همچنین دستگاه اجرایی "مؤسسه نشر آثار حضرت امام خمینی قدس سره" ذیل برنامه "تأمین، حفاظت، مرمت و معرفی میراث غیرمنقول فرهنگی" به میزان ۳,۹۸۷ میلیون ریال اعتبار مصوب تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و دستگاه‌های اجرایی "شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران"، "ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران" و "بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس" ذیل برنامه "گسترش خدمات موزه‌ای" ۱۷۴,۶۷۷ میلیون ریال اعتبار مصوب تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و "سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی- موزه تاریخ تعلیم و تربیت" ۱۳,۳۰۰ میلیون ریال اعتبار مصوب هزینه‌ای دریافت نموده‌اند.

شایان ذکر است برای وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در سال ۱۳۹۷ از ۹ ردیف متفرقه و ۱ ردیف درآمد اختصاصی اعتبار پیش‌بینی شده بود که میزان اعتبار و تخصیص ردیف‌های متفرقه در جدول عملکرد اعتبارات بخش از محل اعتبارات اختصاصی، ردیف‌های متفرقه قانون بودجه و اعتبارات خارج از بودجه عمومی برحسب برنامه آمده است.

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع
۱	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۴۰۰۲۰۰۰	تأمین، حفاظت، مرمت و معرفی میراث غیرمنقول فرهنگی	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	۲۸۵,۶۹۲	۷۷۵,۶۱۱	۱,۰۶۱,۳۰۳	۸۹,۱۷۱	۳۵۱,۴۴۱	۴۴۰,۶۱۲
۲	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۴۰۰۵۰۰۰	گسترش خدمات موزه‌ای	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	۹۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰	-	۹۰,۰۰۰
۳	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۶۰۰۱۰۰۰	جذب گردشگران ورودی به کشور	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	۲۳۶,۲۵۰	-	۲۳۶,۲۵۰	۱۶۹,۶۸۴	-	۱۶۹,۶۸۴
۴	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۶۰۰۲۰۰۰	توسعه گردشگری داخلی	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	۵۵,۵۹۳	۱,۶۷۶,۷۶۰	۱,۷۳۲,۳۵۳	۱۷,۴۰۰	۶۰۷,۸۲۵	۶۲۵,۲۲۵
۵	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۷۰۰۱۰۰۰	احیاء و رشد تولیدات صنایع دستی	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	۳۵,۷۷۵	-	۳۵,۷۷۵	۱۲,۳۰۰	-	۱۲,۳۰۰

۵۵۰ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع
۶	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۷۰۰۲۰۰۰	طراحی و ترویج صنایع‌دستی	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی	۳۵،۵۵۰	-	۳۵،۵۵۰	۱۱،۴۰۰	-	۱۱،۴۰۰
۷	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۷۰۷۰۰۳۰۰۰	حمایت از توسعه صادرات صنایع‌دستی	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی	۹۰،۱۰۴	-	۹۰،۱۰۴	۳۰،۲۹۵	-	۳۰،۲۹۵
۸	درآمدهای اختصاصی	تأمین، حفاظت، مرمت و معرفی میراث غیرمنقول فرهنگی	۱۷۰۴۰۰۲۰۰۰	-	۱۷۴،۶۰۰	۲۶۱،۹۰۰	۴۳۶،۵۰۰	-	-	-
۹	جمع	-	-	-	۱،۰۰۳،۵۶۴	۲،۷۴۴،۲۷۱	۳،۷۴۷،۸۳۵	۴۲۰،۲۵۰	۹۵۹،۲۶۶	۱،۳۷۹،۵۱۶

مأخذ: وزارت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- تلاش به‌منظور آسیب‌شناسی قوانین، مقررات، آیین‌نامه‌های موجود و ارائه پیشنهادهای اصلاحی
- استفاده از اعتبارات استانی، بخش خصوصی و سایر منابع به‌منظور حفظ و احیاء بناها بافت‌ها و محوطه‌های تاریخی
- همکاری و هماهنگی با کشورهای همسایه جهت تهیه پرونده‌های مشترک در حوزه میراث ناملموس
- مستندسازی آثار ارزشمند کشور
- حرکت به سمت جلب مشارکت دستگاه‌های اجرایی و تشکل‌های بخش گردشگری در مدیریت صنعت گردشگری کشور
- تلاش برای افزایش تعامل با دستگاه‌های اجرایی همکار حوزه‌های تحت پوشش
- برنامه‌ریزی سالیانه و تدوین برنامه‌های اجرایی هدفمند و تأکید بر تداوم آن‌ها، جهت شناسایی آثار شاخص و ارزشمند و ایجاد پایگاه‌های ملی در این آثار به‌منظور معرفی و حفاظت و نیز آماده‌سازی و ساماندهی پایگاه‌های ملی پس از ثبت جهانی و تبدیل به پایگاه‌های جهانی

- حرکت به سمت جلب مشارکت بخش عمومی و خصوصی در صیانت و مدیریت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

- درک صحیح حرکت به سمت برنامه محوری در انجام فعالیت‌های هر سه حوزه تحت پوشش موفقیت وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با توجه به ماهیت حوزه‌های تحت پوشش در گرو مشارکت مردمی و حضور سرمایه‌گذاران بخش خصوصی داخلی و خارجی است و وزارت با درک درست و صحیح این موضوع، تلاش خود را معطوف به تحقق این موضوع نموده، هر چند رسیدن به وضعیت قابل قبول، نیازمند سرعت بخشیدن به فعالیت‌های لازم در این حوزه می‌باشد. مشارکت مردمی و سرمایه‌گذاری در تبدیل خانه‌های تاریخی به هتل بوتیک، اقامتگاه سنتی، سفره‌خانه‌ها و سایر تأسیسات گردشگری از موفقیت نسبی در این حوزه حکایت دارد.

همچنین تلاش در زمینه جلب مشارکت دستگاه‌های اجرایی همکار در توسعه گردشگری و زمینه‌سازی بهتر برای مشارکت بخش خصوصی از طریق ساماندهی تشکلهای حرفه‌ای صنعت گردشگری در برنامه‌ریزی و تصمیم‌سازی‌های حوزه گردشگری (هر چند که تحقق آن نیازمند تلاش بسیار بیشتری است) قابل توجه بوده است. افزایش اقامتگاه‌های بوم‌گردی نیز نشان از مشارکت مردمی در ایجاد تأسیسات گردشگری دارد. در حوزه صنایع دستی نیز حرکت به سمت جلب مشارکت فعالانه هنرمندان در استانداردسازی فرایند تولید، بازاریابی و فروش محصولات صنایع دستی قابل قبول بوده و رشد صادرات صنایع دستی در سال ۱۳۹۷ نشان‌دهنده موفقیت نسبی در این حوزه است.

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- عدم مشارکت نظام بانکی در خصوص تسریع فرایند امور مربوط به سرمایه‌گذاری (اخذ وثیقه‌های هنگفت و روند طولانی اعطای تسهیلات)

- عدم انجام مطالعات منسجم جهت تدوین طرح‌ها و برنامه‌های راهبردی تکلیف شده در قانون برنامه ششم توسعه کشور

- عدم بهره‌گیری از شیوه‌های علمی، پژوهشی نوین سرمایه‌گذاری بر اساس شرایط بومی و روز کشور

- عدم کفایت استفاده از روش‌های علمی، کارآمد و اثربخش در زمینه ایجاد سازوکارها و فرایندهای انجام تکالیف قانونی

- عدم نظارت حین اجرای طرح‌های بزرگ عمرانی به‌منظور تضمین حفاظت از میراث فرهنگی کشور
- عدم معرفی بسته‌های سرمایه‌گذاری جذاب به‌منظور جلب مشارکت فعال بخش خصوصی در اجرای پروژه‌ها

- عدم استقرار کامل سیستم بودجه‌ریزی عملیاتی
- کمبود نیروی متخصص برای اجرای وظایف و مأموریت‌های قانونی در بدنه کارشناسی
- نبود نظام جامع آماری در حوزه‌های مختلف
- عدم دسترسی سریع به اطلاعات به دلیل کمبود امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری
- ضعف تبلیغات و اطلاع‌رسانی در عرصه‌های داخلی و خارجی خصوصاً در کشورهای بازار هدف
- فقدان سیستم جامع آماری نظام‌مند جهت جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات حوزه‌های تحت پوشش
از مهمترین نقاط ضعف اصلاح ساختار سازمانی به‌منظور ایجاد هماهنگی و برقراری ارتباط ارگانیک بین حوزه‌های تحت پوشش و همچنین ساماندهی و توانمندسازی بخشی از منابع انسانی برای تصدی پست‌های کارشناسی و تقویت فعالیت‌های کارشناسی است. ایجاد یک واحد حرفه‌ای با جلب کارشناسان خبره و استفاده از نظرات خبرگان بیرونی به‌منظور تقویت برنامه‌ریزی، تنقیح قوانین و مقررات، تدوین لوایح، اسناد و طرح‌های راهبردی، آیین‌نامه‌های اجرایی قوانین مختلف می‌تواند موفقیت وزارت در جلب همکاری دستگاه‌های همکار و توسعه مشارکت‌های عمومی و خصوصی را در بر داشته باشد. خلاء مطالعات تطبیقی مدون به‌منظور بررسی تجربیات سایر کشورها در مدیریت حوزه‌های میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی از دیگر نقاط ضعف در سال ۱۳۹۷ بوده که هماهنگی بیشتر پژوهشگاه و وزارتخانه می‌تواند در بهبود این امر مؤثر باشد. لزوم ارتباط مؤثر و سازمان‌یافته بین پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری و وزارتخانه در هر سه حوزه میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری با رویکرد بررسی و تبیین چالش‌ها، مشکلات و موانع پیش‌روی بخش و ارائه راه حل‌های کارآمد و اثربخش از نکات مهمی به شمار می‌رود که نیازمند توجه و برنامه‌ریزی مناسب توسط مدیریت کلان وزارتخانه می‌باشد.

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

حرکت به سمت جلب مشارکت مردمی و استفاده از سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در

حوزه‌های میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی روند مناسبی داشته و درک اهمیت این موضوع و قرار گرفتن در دستور کار مدیریت حوزه‌های یادشده، امیدوارکننده است. این امر در کنار داشتن تجربه فراوان در حوزه مدیریت میراث فرهنگی به‌خصوص در عرصه ثبت آثار و ایجاد پایگاه‌ها، ایجاد موزه‌ها، ساماندهی اموال موزه‌ای و همچنین مدیریت حوزه صنایع دستی ازجمله ساماندهی فعالان این عرصه به همراه توسعه تأسیسات اقامتی در کشور باعث عملکرد قابل قبول برخی اهداف کمی بخش‌های مختلف در سال ۱۳۹۷ بوده است. از مهمترین عواملی که عدم تحقق برخی از اهداف برنامه ششم توسعه کشور در این بخش را موجب شده ضعف مطالعاتی در بخش‌های مختلف ازجمله مطالعات تطبیقی به دلیل تمرکز معاونت‌های تخصصی بر انجام فعالیت‌های اجرایی، عدم همکاری مؤثر و کارآمد پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری با وزارتخانه، اولویت ندادن به تنظیم اسناد و برنامه‌های راهبردی بخش‌های مختلف و همچنین ضعف در تدوین لوایح، قوانین و مقررات، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های موردنیاز در زمان مقرر به همراه نبود انسجام ساختار سازمانی و مدیریت یکپارچه است.

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با توجه به محدودیت منابع عمومی بایستی استفاده از ظرفیت مردمی و بخش غیردولتی را در تأمین منابع لازم برای توسعه حوزه‌های مختلف بیش از پیش مورد توجه قرار دهد. در ساختار جدید تقویت امور حقوقی، تقویت مدیریت پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری و استفاده از ظرفیت پژوهشی موجود در پژوهشگاه به همراه ایجاد یک واحد بین‌بخشی متولی برنامه‌ریزی با ساختار قوی و استفاده از نیروهای کارشناسی متخصص حوزه‌های مختلف به‌منظور ایجاد تحول اداری، از اولویت‌های وزارتخانه جدید به شمار می‌رود که نیازمند اتخاذ تدابیر و راهبردهای لازم می‌باشد.

۴-۴- پیشنهادها

- توجه بیشتر به هویت بخشی صنایع دستی و نگرش علمی عمیق به رشته‌های منقرض شده و یا در حال انقراض از طریق رسانه‌های عمومی و آموزشی- فرهنگی
- تلاش برای استقرار نظام جامع آماری روز آمد، یکپارچه و کارآمد در بخش
- توسعه نظام فراگیر و کارآمد تولید، بسته‌بندی و توزیع صنایع دستی در سطح ملی و بین‌المللی
- افزایش میزان حمایت از تأسیس موزه‌های خصوصی و نیز تقویت نیروی کارشناسی مربوط

- افزایش امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در بخش‌های دولتی و غیردولتی برای معرفی و شناساندن جاذبه‌های گردشگری، میراث فرهنگی و صنایع‌دستی
- ساماندهی نظام فنی اجرایی مرمت بناهای تاریخی و فرهنگی
- برنامه‌ریزی به‌منظور توانمندسازی نیروی انسانی فعال در بخش
- ایجاد نگرش فرابخشی در نظام سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری کشور به موضوع میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری
- بازنگری قوانین و مقررات و آئین‌نامه‌های اجرائی به‌منظور تحقق مأموریت‌ها
- تعامل هدفمند و سازنده بین‌المللی با تأکید بر کشورهای اسلامی در بخش میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری
- ساماندهی نظام مدیریتی و ساختاری با توجه به اهداف، مأموریت‌ها و تکالیف مندرج در اسناد فرادست
- ساماندهی خدمات گردشگری در مبادی و مقاصد و تسهیل ورود و خروج گردشگران
- شناسایی و مستندسازی میراث فرهنگی، تاریخی، طبیعی، هنرهای سنتی، صنایع‌دستی و جاذبه‌های گردشگری کشور
- بهره‌گیری از روش‌های نوین تبلیغات، بازاریابی و ارائه بسته‌های محصولات گردشگری کشور
- به‌منظور معرفی مزیت‌ها و محصولات گردشگری، میراث فرهنگی و تاریخی و صنایع‌دستی کشور
- ایجاد زمینه‌های لازم برای کاهش اتکا بخش به منابع مالی دولتی از طریق افزایش مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی داخلی و خارجی
- تدوین نظام جامع استانداردهای ناظر بر محصولات و خدمات گردشگری، هنرهای سنتی و صنایع‌دستی
- بازنگری در توزیع منابع بر اساس اولویت‌های برنامه‌ای
- تدوین نظام جامع حمایتی (تعرفه‌ای و غیر تعرفه‌ای) و تشویقی (مالی و غیرمالی) از فعالان در بخش میراث فرهنگی، تاریخی، طبیعی، هنرهای سنتی، صنایع‌دستی و گردشگری
- توسعه زیرساخت‌های گردشگری و صنایع‌دستی به مشارکت گروه‌های دست‌اندرکار و فعال

بخش هجدهم

سیاست، دفاعی و امنیتی

فصل شصت و یکم

امور عمومی، سیاست و امنیت داخلی

مقدمه

سیاست داخلی کشور در بسیاری از حوزه‌ها با نقش‌آفرینی شبکه‌ای از دستگاه‌ها یا نهادهای مختلف تعقیب می‌شود. دستگاه‌های عضو این شبکه‌های اجرایی، نقش‌های مختلفی از جمله طراحی و برنامه‌ریزی، اجرای فعالیت‌های مورد نیاز، هماهنگی اجرایی و پایش نحوه اجرای فعالیت‌ها را بر عهده می‌گیرند تا از هم‌افزایی میان آنها، اهداف و خروجی‌های سیاست‌های عمومی کشور محقق گردد. در این میان، وزارت کشور به‌عنوان هماهنگ‌کننده این شبکه‌های اجرایی و بازوی حاکمیتی دولت در سراسر کشور، نقش مهمی را در تسهیل دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز نظام جمهوری اسلامی ایران و قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه کشور بر عهده دارد. ماهیت میان‌داری وزارت کشور مستلزم ایفای گستره وسیعی از وظایف اعم از رهبری شبکه، مدیریت شبکه، طراحی و برنامه‌ریزی، هماهنگی اجرایی یا پایش و نظارت بوده و حتی در برخی موارد نقش اجرایی را هم در بر می‌گیرد.

استانداران، فرمانداران و بخشداران نیز در مناطق به‌عنوان نمایندگان عالی دولت هماهنگ‌کننده امور و متولی اعمال حاکمیت نظام می‌باشند. آنها حلقه اتصال وزارت کشور و رأس هرم قدرت سیاسی با مردم هستند. به علت همین ارتباط ملموس و نزدیک وظیفه آنها نیز حساس و مهم می‌باشد. مدیران عالی استان‌ها وظیفه برگزاری انتخابات، حفظ نظم و امنیت و مدیریت عمران و توسعه را نیز بر عهده دارند.

وزارت کشور به‌عنوان مجری سیاست‌های عمومی دولت در زمینه مسائل داخلی، دستگاه‌های مختلفی مانند برخی نهادهای عمومی غیردولتی، شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا را زیر نظر داشته و نقش سیاست‌گذاری، راهبری و هدایت این نهادها را بر عهده دارد.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

سیاست‌های ابلاغی برنامه ششم توسعه مبنی بر تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی با انسداد

کامل نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، توسعه و تقویت یگان‌های مرزبانی، مشارکت دهی مرزنشینان در طرح‌های امنیتی، توسعه‌ی فعالیت‌های اطلاعاتی و تقویت دیپلماسی مرزی، برنامه‌ریزی برای کاهش جرم و جنایت با هدف کاهش ۱۰ درصدی سالانه‌ی مصادیق مهم آن و مبارزه‌ی همه‌جانبه با مواد مخدر و روان‌گردان‌ها در چارچوب سیاست‌های کلی ابلاغی و مدیریت مصرف با هدف کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد تا پایان برنامه و پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز از مبادی ورودی تا محل عرضه‌ی آن در بازار و همچنین احکام مندرج در قوانین فوق‌الذکر نشان می‌دهد که حفظ و ارتقاء امنیت پایدار، متضمن حفظ و تأمین منافع ملی و اهداف نظام جمهوری اسلامی ایران در تمامی حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی است. از این رو وزارت کشور در چارچوب مأموریت‌ها و وظایف خود در کنار سایر نهادهای ذی‌ربط همواره به دنبال ارتقاء و توسعه مستمر شاخص‌های امنیت پایدار و تقویت الزامات پدافند غیرعامل می‌باشد، که با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین اطلاعاتی و اهتمام بر ارتقاء سطح پایداری ملی و بصیرت‌افزایی عمومی این مهم را دنبال می‌نماید. وزارت کشور، یکی از اصلی‌ترین دستگاه‌های اجرائی حاکمیتی است که در اجرای کار ویژه اصلی خود یعنی تعمیق سیاست‌های داخلی دولت جمهوری اسلامی در سراسر کشور، به موازات وظایف و مأموریت‌های ملی خود رویکرد هماهنگی همه دستگاه‌ها و نهادها را در سطوح ملی و استانی دنبال می‌نماید و نقش محوری در اجرا و پیاده‌سازی احکام مندرج در قوانین موصوف بر عهده دارد.

• خلاصه گزارش اقدامات صورت گرفته در موضوع مبارزه با قاچاق کالا و ارز:

در اجرای احکام قانون برنامه ششم توسعه و قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز - مصوب ۱۳۹۲ - و آیین‌نامه‌های آن، رویکرد اصلی دولت در مبارزه با قاچاق کالا و ارز، مبارزه هوشمند و سیستمی بوده به نحوی که با اجرای طرح سامانه‌های هوشمند مبارزه با قاچاق کالا و ارز مندرج در مواد (۵ و ۶) قانون مبارزه با قاچاق و آیین‌نامه آن، هزینه کالای قاچاق در کشور افزایش پیدا خواهد کرد و قاچاقچیان با موانع جدی در ورود، حمل، انبار و فروش کالاهای قاچاق مواجه خواهند شد.

از این رو یکی از الزامات موفقیت در امر مبارزه با قاچاق سازمان‌یافته، طراحی سامانه‌های هوشمند، یکپارچه‌سازی سامانه‌ها و اشتراک اطلاعات است که جزو سخت‌ترین و مشکل‌ترین

اقدامات اجرایی در کشور است. بهره‌برداری از اطلاعات یکپارچه سامانه‌های موضوع قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، علاوه بر مسدودسازی هوشمند، راهکارهای فساد سازمان‌یافته، ایجاد شفافیت اقتصادی را نیز به دنبال داشته و کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمدهای دولت را نیز فراهم کرده است. در سال ۱۳۹۷ ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز به صورت جدی و مستمر تکالیف قانونی دستگاه‌های اجرایی را پیگیری نموده است.

عمده تکالیف مقرر شده برای دستگاه‌های اجرایی ناظر بر ایجاد سامانه‌های هوشمند، الکترونیکی سازی فرآیندها و تبادل الکترونیکی و برخط اطلاعات بین دستگاه‌ها است. پس از طی شدن این مرحله هریک از دستگاه‌های اجرایی با سرعت‌های متفاوت نسبت به طراحی، استقرار و تبادل اطلاعات سامانه‌ها اقدام نمودند، البته برخی از دستگاه‌ها هم قبل از ابلاغ آئین-نامه‌ها اقدامات خود را آغاز کرده بودند.

در سال ۱۳۹۷ اکثر دستگاه‌های اجرایی نسبت به طراحی و ایجاد سامانه‌های الکترونیکی اقدام نمودند و برخی نیز اقدامات اولیه را در دستور کار قرار داده‌اند، در مرحله تبادل اطلاعات لیکن پیشرفت مؤثری حاصل نگردید و آن‌چنان که شایسته بود، همکاری لازم بین دستگاه‌های اجرایی شکل نگرفته است. عمده دستگاه‌هایی که در امر تبادل اطلاعات یا ایجاد سامانه‌ها در سال ۱۳۹۷ همکاری مناسبی را صورت نداده‌اند به شرح ذیل بوده است:

- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، در توسعه و گسترش سامانه جرمه هوشمند ناوگان فاقد بارنامه

- بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران در عدم صدور بیمه‌نامه برای وسایل نقلیه و مراکز و انبارهای هدف.

- گمرک جمهوری اسلامی ایران در عدم تبادل اطلاعات مؤثر با سامانه جامع تجارت

- سازمان تعزیرات حکومتی در عدم راه‌اندازی سامانه پرونده‌های قاچاق

- سازمان اموال تملیکی در عدم راه‌اندازی سامانه جامع اموال تملیکی

- وزارت راه و شهرسازی در عدم راه‌اندازی سامانه جامع حمل‌ونقل

بر اساس گزارش ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، عمده اقدامات صورت گرفته در امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز در سال ۱۳۹۷ به شرح ذیل بوده است:

۱. در سال ۱۳۹۷ تعداد ۱۳۰,۱۷۷ فقره پرونده مظنون به قاچاق با ارزشی معادل ۷۴,۷۹۳ میلیارد ریال تشکیل شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل از نظر تعداد ۳ درصد و از نظر ارزش ۷۳ درصد افزایش داشته است.
۲. در سال ۱۳۹۷ ناجا بیشترین سهم پرونده‌های متشکله مظنون به قاچاق را از نظر تعداد و ارزش به خود اختصاص داده است.
۳. در سال ۱۳۹۷ رتبه اول تا سوم کالاهای مکشوفه مظنون به قاچاق عبارتند از: لوازم‌خانگی با ارزش ۹,۵۵۵ میلیارد ریال، خودرو با ارزش ۷,۴۳۵ میلیارد ریال و مواد خوراکی با ارزش ۳,۸۴۶ میلیارد ریال.
۴. بر اساس گزارش گمرک ج.ا.ا در سال ۱۳۹۷ میزان کشفیات قاچاق خروجی سوخت حدود ۷۳ درصد از کل کشفیات قاچاق خروجی را از نظر ارزشی به خود اختصاص داده است.
۵. تعداد کل پرونده‌های قاچاق در سازمان تعزیرات حکومتی با ۱۶ درصد افزایش از ۷۵,۱۳۱ فقره در سال ۱۳۹۶ به ۸۷,۲۹۵ فقره در سال ۱۳۹۷ رسیده است.
۶. نسبت جریمه وصولی به میزان محکومیت در دوازده ماهه سال ۱۳۹۷ حدود ۲۴.۲ درصد بوده در حالی که در مدت مشابه سال ۱۳۹۶ این میزان حدود ۱۹.۵ درصد بوده است.
۷. متوسط زمان رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز در کل کشور حدود ۶۰ روز بوده است که نسبت به سال ۱۳۹۶ کاهش ۱۹ درصدی (حدود ۱۴ روز) داشته در حالی که برابر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مدت‌زمان رسیدگی به پرونده‌ها ۳۰ روز می‌باشد.
۸. در سال ۱۳۹۷ میزان فروش داخلی سازمان اموال تملیکی حدود ۳,۵۴۵ میلیارد ریال بوده در حالی که میزان فروش داخلی در سال ۱۳۹۶ حدود ۷۸۹ میلیارد ریال بوده است.
۹. ۸۸ درصد کل عملیات سازمان اموال تملیکی در سال ۱۳۹۷ تنها شامل استرداد کالا بوده است که نشان می‌دهد تشکیل پرونده برای کشفیات صورت گرفته دارای ایرادات حقوقی است و از دقت کافی برخوردار نبوده است.
۱۰. ۹ درصد کل عملیات سازمان فروش اموال تملیکی شامل فروش کالا و کمتر از ۲ درصد آن مربوط به انهدام و حدود ۰.۵ درصد را فروش به شرط صادرات شامل شده است.

• خلاصه گزارش کاهش تلفات جاده‌ای (موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده ۱۰۸ قانون برنامه ششم، جزء (۳) بند (ج) ماده ۳۰ قانون احکام دائمی برنامه توسعه):
ایران با داشتن حدود ۱۷۰۰۰ هزار فوتی در حوادث جاده‌ای در سال به لحاظ آماری یکی از بالاترین

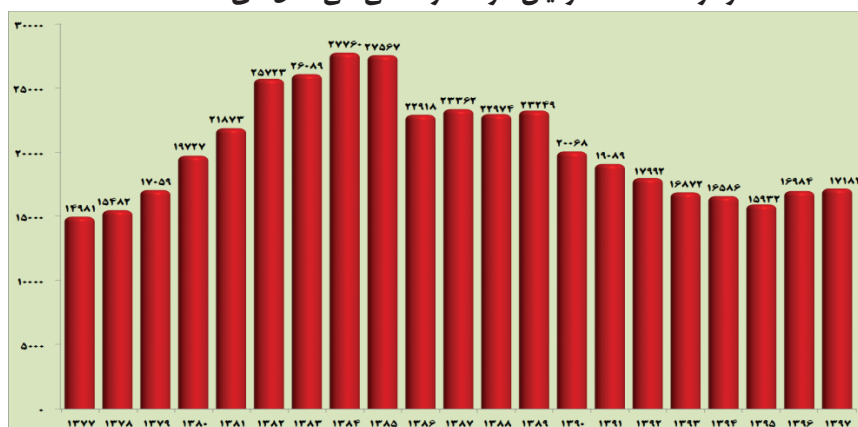
تلفات جاده‌ای در جهان را در بین کشورها داراست که از مهم‌ترین دلایل آن می‌توان به عوامل انسانی از جمله سرعت زیاد، بی‌احتیاطی رانندگان و بی‌توجهی به مقررات راهنمایی و رانندگی (فرهنگ رانندگی) و عوامل فنی و محیطی از جمله خودروهای فرسوده، پایین بودن سطح ایمنی خودروها، کاستی‌ها در کنترل کیفی خودروهای موجود و کیفیت پایین و غیراستاندارد بودن جاده‌ها اشاره نمود.

بر مبنای آمار و گزارش سازمان بهداشت جهانی در خصوص تصادفات جاده‌ای در سال ۲۰۱۸ هر ۲۴ ثانیه یک نفر در جاده‌های جهان کشته می‌شود و تصادفات رانندگی، قاتل شماره یک گروه سنی ۵ تا ۲۹ سال است. در آخرین بخش این گزارش اعلام شده است به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر در کشورها، سهم سوئد تنها ۲.۴۹ و سهم هلند ۲.۸۱ و آلمان نیز ۳.۵۴ است که نشان می‌دهد کشورهای اروپایی در آستانه صفر کردن آمار تصادفات جاده‌ای هستند.

این رقم در نیوزیلند به ۵.۷۴ و در ترکیه به ۸.۸۵ می‌رسد و در آمریکا ۱۰.۰۴ است. اما تلفات بیشتر مربوط به مصر با ۱۴.۴۶، هند با ۲۲.۵۱، ایران ۳۲.۳۰ و بعد از آن در زیمبابوه ۷۵.۰۲ است. می‌توان از منظر دیگری هم به این آمار نگاه کرد، در دنیا به ازای هر ۱۰ هزار خودرو سالانه حدود ۹ نفر در تصادف‌ها کشته می‌شوند، در حالی که در ایران به ازای این تعداد خودرو، ۳۷ نفر کشته می‌شوند.

تلفات جاده‌ای علاوه بر خسارات و مصائب انسانی (فوت، جرح، معلولیت، افزایش زنان سرپرست خانوار، افزایش ایتمام و...) هزینه بسیار سنگین اقتصادی را به جامعه تحمیل می‌کند.

نمودار ۱- تعداد متوفیان حوادث رانندگی طی سال‌های ۱۳۹۷-۱۳۷۷

مأخذ: سازمان پزشکی قانونی

موضوع کاهش تلفات جاده‌ای یکی از موضوعات مهم بین بخشی در کشور است که برای تحقق آن، عوامل و اقدامات متعددی اثرگذار خواهند بود و دستگاه‌های اجرایی متعددی نیز در این میان دخیل می‌باشند، به همین منظور تدوین یک برنامه عملیاتی مشترک با تقسیم‌کار مشخص و ملی، بسیار ضروری به نظر می‌رسد.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۲۷ / الف / ۳	۳- کاهش مدت‌زمان پاسخ به استعلام‌ها و صدور پروانه ساخت بنگاه‌های اقتصادی روستایی و عشایری از هر کدام از دستگاه‌های ذی‌ربط، به حداکثر پانزده روز (و. کشور)	سازمان شهرداری‌های و دهیاری‌های کشور	پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی نحوه ایجاد بستر یکپارچه ارائه خدمات مرتبط با اخذ مجوز ساخت و ساز در کل کشور و تسهیل فرایندهای مربوطه تدوین و طی نامه شماره ۲۹۹۶۵ مورخ ۱۳۹۸/۲/۱۸ به معاون اول رئیس‌جمهور ارسال و به‌موجب نامه شماره ۱۳/۵۶۵۷۶/۲۲۲۷۷ مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۲۸ دبیر کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست در دستور کار بررسی کمیسیون تخصصی دولت قرار گرفته است.	طولانی شدن روند بررسی و تصویب لایحه در دولت	آیین‌نامه مربوطه در دستور کار بررسی کمیسیون تخصصی دولت قرار گرفته است.
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۴۳ / ث	به‌منظور حفظ سرمایه‌های ملی و بهره‌برداری مناسب از شبکه راه‌های کشور، وزارت صنعت، معدن و تجارت و نیروی انتظامی مکلفند طبق قوانین، اقدامات لازم را برای رعایت وزن مجاز در حمل بار جاده‌ای به عمل آورند.	سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای - نیروی انتظامی	به‌منظور کنترل اضافه‌بار در جاده‌های کشور، سازمان راهداری اقدام به طراحی و ایجاد سامانه توزین در حال حرکت و سامانه جریمه هوشمند نموده است، به نحوی که ناوگان تردد حمل‌ونقل جاده‌ای که دارای اضافه‌بار بوده یا بارنامه و مجوزهای قانونی را اخذ	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	همکاری ضعیف ناجا در گسترش سامانه و استفاده از آن

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/پند/جزء/ردیف/تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					نموده‌اند با این سامانه قابل شناسایی است، این سامانه در حال حاضر در ۱۰ محور راه‌اندازی و عملیاتی شده است و لازمه گسترش آن همکاری ناچا است، به نحوی که نقاط لازم را اعلام و با استفاده از اطلاعات حاصل از این سامانه نسبت به اعمال جرائم اقدام نماید.		
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۹۷	دولت مکلف است به منظور تعمیق ارزش‌ها، باورها و فرهنگ مبتنی بر هویت اسلامی و ترویج سیره و سنت اهل بیت (علیهم‌السلام) و استفاده بهینه از ظرفیت معنوی اماکن زیارتی در شهرهای مقدس مشهد، قم و شیراز و برگزاری و تمهید امکانات لازم مراسم سالانه پیاده‌روی اربعین، نسبت به انجام امور ذیل تا پایان اجرای قانون برنامه اقدام نماید: شناسایی دقیق نیازها و مشکلات زائران، برنامه‌ریزی و تدوین سازوکارهای لازم جهت ساماندهی امور زائران و تأمین زیرساخت‌های لازم از طریق حمایت از شهرداری‌ها و بخش‌های غیردولتی توسعه امکانات، فعالیت‌های فرهنگی و خدمات زیارتی در قطب‌های زیارتی و گردشگری مذهبی و	وزارت کشور با همکاری سایر دستگاه‌ها	-تشکیل ۱۴ کمیته تخصصی-تهیه و ابلاغ دستورالعمل نحوه اعزام و بازگشت زائرین از مرزها-مبادله موافقت‌نامه اربعین با دولت عراق-همکاری‌های بهداشتی و درمانی در جهت ارتقاء سطح سلامت و جلوگیری از بیماری‌های واگیردار در زمان اربعین-پوشش همگانی بیمه برای کلیه زائرین-اعزام دو هزار دستگاه ناوگان حمل‌ونقل درون شهری جهت انتقال زائرین به مرزها-تقویت زیرساخت‌های عمرانی (آبرسانی، برق‌رسانی، شبکه‌های مخابرات، راه‌ها، ابنیه‌ها، انسداد و ... در مسیر تردد زائرین اربعین حسینی تا مرزهای خروجی شامل موارد زیر: - تأمین زیرساخت راه و حمل‌ونقل اعم از بهسازی، تعریض و رفع نقاط حادثه‌خیز محوره‌های	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			فراهم نمودن زمینه زیارت و اجرای طرح‌های (پروژه‌های) زیربنایی مورد نیاز در قالب بودجه‌های سنواتی		متن‌های به پایانه‌های مرزی واقع در مرز مشترک با کشور عراق - برنامه‌ریزی و هماهنگی و احداث پارکینگ - تأمین آب و برق پایانه‌های مرزی - ارتباطات و فناوری اطلاعات - تقویت گیت‌های ورود و خروج زائرین - هماهنگی برای اجرای طرح لایه‌بندی کنترلی جمعیت - ایجاد قرارگاه نیروی انتظامی در مرزهای چهارگانه - برنامه ریزی تأمین ناوگان حمل‌ونقل درون‌شهری		
۴	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۴۶ / ب / ۴	انضباط اجتماعی و ایمنی راه‌ها بر اساس ملزم سازی دستگاه‌های ذی‌ربط بر ایفای نقش فعال در ارتقای نظم و امنیت اجتماعی با فرهنگ‌سازی و نهادینه‌سازی رفتارهای اجتماعی قانونمند برابر آیین‌نامه اجرائی که توسط وزارت کشور تدوین می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	وزارت کشور	پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی در سال ۹۶ با برگزاری شش جلسه کارشناسی و پنج جلسه کارگروه با حضور نمایندگان دستگاه‌های مجری تهیه و طی نامه شماره ۲۱۹۸۰۲ مورخ ۹۶/۱۲/۲۷ با توضیح مقام عالی وزارت جهت سیر مراحل تصویب برای معاون اول محترم رئیس‌جمهور ارسال گردید و متعاقب آن در جلسات مورخ ۹۷/۶/۱۲ و ۹۷/۱۰/۵ کمیسیون فرهنگی دفتر هیئت دولت مطرح شد که اصلاحات مدنظر ستاد و کمیسیون در پیش‌نویس اعمال و نسخه بازنگری شده آن مجدداً با لحاظ نظرات دستگاه‌ها برای	طولانی شدن روند بررسی و تصویب لایحه در دولت	در دستور بررسی کمیسیون مربوطه در دولت قرار دارد.

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/پند/جزء/ردیف/تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					کمیسیون ارسال گردید که در حال حاضر در دستور کار کمیسیون بوده و کلیات آن به تصویب رسیده و جزئیات آن در هفت جلسه بررسی و در مراحل اتمام می‌باشد گفتنی است پس از تأیید کمیسیون فرهنگی جهت تصویب به هیئت وزیران ارائه خواهد شد.		
۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۴۶ / ج	دولت با همکاری سایر قوا مکلف است به گونه‌ای برنامه‌ریزی و اقدام نماید که ورود کالای قاچاق در طول سال‌های اجرای قانون برنامه، سالانه حداقل ده درصد (۱۰) کاهش یابد و از سال اول اجرای قانون برنامه از فعالیت مبادی ورودی غیرمجاز زمینی و دریایی که خارج از کنترل گمرک است جلوگیری به عمل آورده و گزارش سالانه آن را به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.	ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز	اقدامات مؤثری توسط ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز صورت گرفته، لیکن به دلیل عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط حکم و هدف قانون‌گذار محقق نشده است. مشروح گزارش اقدامات صورت گرفته در توضیحات ارائه شده است.	عدم همکاری سازمان تعزیرات، بیمه مرکزی، سازمان اموال تملیکی، وزارت بهداشت، وزارت راه و شهرسازی	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط
						عدم دسترسی به داده‌های استاندارد/ قابل استناد	عدم همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط در تبادل اطلاعات
۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۵ / ز	دولت موظف است برنامه‌ریزی‌های لازم جهت توسعه سیاسی را به گونه‌ای طراحی نماید که تا پایان اجرای قانون برنامه ششم، احزاب و تشکل‌های سیاسی مطابق ضوابط قانونی مصوب مجلس شورای اسلامی، مورد حمایت قرار گیرند.	وزارت کشور	در اجرای این حکم، مبلغ ۶۰۰ میلیون تومان به کلیه احزاب قانونی تخصیص داده شده است.	-	-

۵۶۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۶ / ت ۱	به منظور تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی، کاهش جرم و جنایت، مبارزه همه جانبه با مواد مخدر و روان گردان ها، پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز از طریق پیش بینی اعتبارات مورد نیاز در بودجه سالانه دستگاه های مربوطه اقدامات زیر به عمل آید: انسداد الکتریکی، الکترونیکی، نوری (اپتیکی) و فیزیکی مرزها با اولویت مناطق مرزی مستعد ناامنی، بهره گیری از توان اطلاعاتی وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران و حمایت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران، تقویت و توسعه زیرساخت ها و توان عملیاتی مرزبانی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، مشارکت دهی مرز نشینان در طرح های امنیتی، توسعه فعالیت های اطلاعاتی و تقویت دیپلماسی مرزی بر اساس طرح (ارتقای امنیت و کنترل مؤثر مرزها) که توسط وزارت کشور با همکاری سازمان و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ظرف مدت شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، تهیه می شود و پس از تأیید ستاد کل نیروهای	وزارت کشور و ستاد کل نیروهای مسلح	- تهیه و تصویب طرح کنترل پایلوت الکترونیکی مرز و تصویب کار ویژه مرز شورای امنیت کشور - تهیه و تدوین طرح کنترل و انسداد و عمران مرزها در سال ۱۳۹۸ (طرح یاد شده به تصویب ستاد کل نیروهای مسلح رسیده و جهت تصویب نهایی از سوی ستاد مزبور به شورای عالی امنیت ملی ارجاع شده است)	-	-

بخش هجدهم: سیاست، دفاعی و امنیتی / فصل شصت و یکم: امور عمومی، ... □ ۵۶۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			مسلح به تصویب شورای عالی امنیت ملی می‌رسد.				
۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۶ / ت ۲	برنامه‌ریزی و زمینه‌سازی برای کاهش جرم و جنایت با هدف کاهش ده درصدی (۱۰٪) سالانه در مصادیق مهم آن توسط دستگاه‌های ذی‌ربط	نیروی انتظامی	در اجرای این ماده و به‌منظور زمینه‌سازی برای کاهش جرم و جنایت با هدف کاهش ده درصدی سالانه، طرحی در دبیرخانه شورای امنیت کشور تهیه و به استانداردهای سراسر کشور و دستگاه‌های امنیتی و انتظامی ابلاغ گردید. بررسی‌های دبیرخانه شورای امنیت کشور حاکی از آن است که در نتیجه اقدامات پیشگیرانه و با اجرای طرح‌های امنیتی، روند افزایش برخی جرائم در سطح کشور متوقف شده یا کاهشی شده است.	-	-
۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۶ / ت ۴	برنامه‌ریزی برای پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز از مبادی ورودی تا محل عرضه آن در بازار به نحوی که سالانه حداقل ده درصد (۱۰) ورود قاچاق کاهش یابد.	ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز	اقدامات مؤثری توسط ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز صورت گرفته، لیکن به دلیل عدم همکاری دستگاه‌های دیگر حکم و هدف قانون‌گذار محقق نشده است.	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	عدم همکاری ناجا، وزارت بهداشت، وزارت راه، سازمان اموال تملیکی و گمرک
					همکاری دستگاه‌های دیگر حکم و هدف قانون‌گذار محقق نشده است.	عدم دسترسی به داده‌های استاندارد/ قابل استناد	داده‌های استاندارد توسط دستگاه‌های ذی‌ربط ارائه نشده است.
۱۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۸ / الف ۱	دولت مکلف است اقدامات و سازوکار لازم برای کاهش تلفات حوادث رانندگی با تأکید بر تجهیز و تقویت پلیس راهنمایی و رانندگی، ارتقای کیفیت ایمنی وسایط نقلیه، تقویت و	دستگاه اجرایی کشور	علیرغم اقدامات صورت گرفته، تعداد تلفات نسبت به سال ۱۳۹۶ افزایش یافته است که از مهمترین این دلایل می‌توان به عوامل انسانی، محیطی و فنی (از جمله پایین بودن سطح ایمنی	سایر	به دلیل نبود تقسیم کار مشخص و بین بخشی بودن موضوع و فقدان برنامه عملیاتی خروجی مؤثری ارائه نشده است.

۵۶۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			تکمیل شبکه‌های امدادسانی و فوریت‌های پزشکی، اصلاح نقاط حادثه‌خیز جاده‌ای و توسعه فرهنگ صحیح ترافیکی را فراهم نماید به‌نحوی که تلفات حوادث رانندگی نسبت به تعداد ده هزار دستگاه خودرو تا پایان اجرای قانون برنامه سی‌ویک درصد (۳۱٪) کاهش یابد.		خودروها، فرسوده بودن خودروها و ... اشاره کرد.		
۱۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۸ / الف ۲	کلیه معابر اصلی، میادین و بزرگراه‌ها در مراکز استان‌ها و کلان‌شهرها و همچنین جاده‌های اصلی و آزادراه‌ها با نصب، نگهداری و به‌روزرسانی سامانه‌های کنترلی و مراقبتی هوشمند توسط شهرداری‌ها و وزارت راه و شهرسازی تحت پوشش قرار گرفته و این سامانه‌ها و دسترسی لازم آن در اختیار نیروی انتظامی قرار گیرد.	در شهرها، شهرداری‌ها و در خارج از شهرها سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای	در اغلب استان‌ها و شهرستان‌ها، در دو حوزه درون‌شهری و برون‌شهری انجام شده است. همچنین پیگیری و هماهنگی‌های مورد نیاز استان‌های کشور توسط دفتر حمل‌ونقل و دبیرخانه شورای عالی ترافیک در حال انجام است.	عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط	اختلاف برداشت از متن حکم توسط ناجا و شهرداری‌ها یکی از عوامل اصلی بازدارنده اجرای این حکم بوده است در همین راستا نشست شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور در تاریخ ۹۷/۸/۲۳ برگزار شد. در گزارشی که از سوی شهرداری‌های کلانشهرهای کشور در این جلسه ارائه گردید، به نصب دوربین‌ها، برقراری ارتباط میان سرورها و دوربین‌ها و فراهم شدن تمامی زیرساخت‌های مورد نیاز طرح اشاره شد. با این حال

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/بند/جزء/ردیف/تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
							شهرداری‌های کلانشهرها مشکل عدم تخصیص کد جریمه از سوی پلیس راهور نیروی انتظامی را مدنظر داشتند که مانع از اجرای طرح شده است.
۱۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۸ / ب	به منظور کنترل و مبارزه مؤثر با قاچاق کالا به نیروی انتظامی و گمرک اجازه داده می‌شود نسبت به نصب، راه‌اندازی و به‌روزرسانی سامانه‌های کنترل خودرویی بارگنجی (کانتینری) (ایکس ری) در مبادی گمرکی، ورودی و خروجی مرزها و ایستگاه‌های بازرسی و کنترلی ناچا از طریق اشخاص و مؤسسات حقوقی غیردولتی اقدام نمایند. مدیریت و بهره‌برداری از این سامانه‌ها حسب مورد در اختیار نیروی انتظامی و گمرک می‌باشد.	گمرک ج.ا. - ناچا	حسب گزارش ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در سال ۳۰۱۳۹۷ دستگاه ایکس ری کامیونی در گمرکات کشور استقرار یافته است و برای تولید ۲ دستگاه دیگر نیز تفاهم‌نامه‌هایی توسط گمرک منعقد شده است. برنامه ریزی‌هایی توسط ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز برای تأمین دستگاه‌های ایکس ری از طریق فاینانس و BOT صورت گرفته که در دستور کار سنوات آتی قرار دارد.	سایر	دستگاه‌های متولی امر (گمرک و ناچا) پیگیری مؤثری برای تأمین ایکس ری صورت نداده‌اند و برنامه‌ای برای استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و تأمین مالی ارائه نشده است.
۱۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۸ / پ	کلیه شهرک‌ها و مجتمع‌های اداری، تجاری، مسکونی و صنعتی و همچنین مراکز عمومی مکلفند پیوسته‌های حفاظتی-انتظامی لازم برای ارتقاء امنیت و ایمنی این اماکن و پیشگیری از سرقت را برابر استانداردهای اعلامی نیروی انتظامی رعایت نمایند.	نیروی انتظامی	استانداردها تهیه و پیوست پیش‌نویس موضوع تبصره بند پ ماده ۱۰۸ گردیده است.	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۸ / پ / تبصره	آیین نامه نحوه اجرای این بند و استانداردهای اعلامی توسط وزارتخانه های کشور و راه و شهرسازی با همکاری نیروی انتظامی و شورای عالی استان ها تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد.	وزارت کشور - وزارت راه و شهرسازی - نیروی انتظامی - شورای عالی استان ها - فرمانداری ها - شهرداری ها	پیش نویس آیین نامه اجرایی منضم به استانداردهای اعلامی نیروی انتظامی، سال ۹۶ با تشکیل پنج جلسه کارگروه با حضور نمایندگان محترم دستگاه های مقرر در قانون (وزارت راه و شهرسازی، نیروی انتظامی، شورای عالی استان ها) تهیه و جهت سیر مراحل تصویب به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه و دو جلسه در ستاد تدوین آیین نامه ها، دستورالعمل ها و اسناد راهبردی قانون برنامه ششم توسعه و قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور برگزار و متعاقب آن نیز اصلاحات مدنظر در دو مرحله اعمال و نسخه بازنگری شده پیش نویس نیز طی نامه شماره ۲۰۹۱۰۵ مورخ ۹۶/۱۲/۱۳ برای سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال گردید. همچنین نسخه نهایی طی نامه شماره ۱۳۵۵۳۱ مورخ ۱۳۹۷/۷/۲۵ برای دبیر هیئت دولت ارسال شد.	طولانی شدن روند بررسی و تصویب لایحه در دولت	آیین نامه مربوطه جهت سیر مراحل تصویب به دولت ارسال شده است.

مأخذ: وزارت کشور، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و سازمان پزشکی قانونی کشور

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

جمهوری اسلامی ایران به دلیل وضعیت خاص ژئوپلیتیک از یک سو و تلاش برای عدم وابستگی به سلطه گران از دیگر سو، آماج تهدیدات و خطرات بوده است لذا توجه به مقوله امنیت داخلی و اهمیت والای آن امری خطیر می باشد. در این راستا می توان در بررسی متغیرها و شاخص های این بخش به موارد ذیل اشاره نمود:

وزارت کشور در سال ۱۳۹۷ به ۱۱۶ حزب و تشکل سیاسی فعال با اعتباری بالغ بر ۶۰۰ میلیون تومان کمک نموده است. شایان ذکر است کمک مالی به احزاب قانونی در این سال حدود ۷۷ درصد تحقق یافته است.

با همکاری دستگاه‌های مرتبط نیز ۳۸۷۱۷ قبضه سلاح غیرمجاز کشف گردیده که می‌توان گفت نسبت به سال گذشته تقریباً تغییری نداشته و نسبت به سال ۱۳۹۵ حدود ۸ درصد رشد داشته است. وزارت کشور در سال ۱۳۹۷ توانسته ۷۸۹ هزار تبعه مجاز را ساماندهی نموده که نسبت به هدف تعیین شده ۸۸ درصد محقق گردیده است.

اگرچه در سال‌های گذشته بخش قابل توجهی از زیرساخت‌های مورد نیاز جهت برگزاری انتخابات مکانیزه فراهم شده است اما به دلیل محدودیت‌های اعتباری، افزایش تعداد شعب اخذ رأی متناسب با رشد جمعیت رأی‌دهندگان و عدم اخذ تأییدیه شورای نگهبان به منظور مکانیزه شدن کامل شعب اخذ رأی، عملکرد دستگاه اجرایی نسبت به هدف تعیین شده کمتر می‌باشد.

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	کمک مالی به احزاب و تشکل‌های سیاسی فعال	حزب	۹۰	۱۲۰	۱۵۰	۱۱۶	۷۷.۳۳	۱۳.۵۳	عدم پیش‌بینی بار مالی مورد نیاز در قانون بودجه سنواتی	-
۲	کاهش سرقت عادی	هزار فقره	-	-	۲۹۵	۳۸۳	۷۷.۰۲	۰	-	-
۳	افزایش نسبت کشف سرقت‌های مسلحانه به وقوع	درصد	-	-	۷۵	۷۲	۹۶	-	-	-
۴	برگزاری نشست‌های هم‌اندیشی با علمای اهل سنت	نشست	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۰۰	۰	-	-
۵	ساماندهی و مدیریت بر اجرای مراسم اربعین حسینی	میلیون نفر	۲.۱	۲.۴	۲.۳	۲.۳	۱۰۰	۴.۶۵	-	-
۶	ساماندهی و نظارت بر اجرای تقسیمات کشوری	پرونده	۱۰	۴۳	۱۰	۱۰۴	۱۰۴۰	۲۲۲.۴۹	-	-
۷	طرح‌های امنیتی	تعداد	۲۵۰	۲۵۰	۲۵۰	۲۹۳	۱۱۷.۲	۸.۲۶	-	-

۵۷۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق		
۸	افزایش دستگیری ترردهای غیرمجاز مرزی	هزار نفر	۴۵	۴۶	۴۷	۴۷	۱۰۰	۲.۲	-
۹	مدیریت و طرد اتباع غیرمجاز	هزار نفر	۵۰۰	۷۱۹	۵۰۰	۷۹۸	۶۲.۶۶	۲۶.۲۳-	پا توجه به افزایش تعداد خود معرف یعنی فاقدین مدرک به باعث گردیده تعداد بیشتری از طرد اتباع، خود معرفین باشند.
۱۰	افزایش نسبت کشف اتومبیل های مسروقه به وقوع	درصد	-	-	۹۸.۳	۹۵.۹	۹۷.۵۶	-	-
۱۱	تقویت نخبگان در مناطق قومی و مذهبی	نفر	۶۲	۳۰	۶۲	۳۰	۴۸.۳۹	۳۰.۴۴-	عدم همکاری دستگاه های مرتبط
۱۲	نسبت پلیس به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت کشور	پلیس/جمعیت	-	-	۴.۸	۴.۵	۹۳.۷۵	۰	-
۱۳	برگزاری جشنواره های ورزشی (۱۵ استان) در مناطق قومی و مذهبی	تعداد جشنواره	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۱۰۰	۰	-
۱۴	افزایش سهم مشارکت زنان در امور مدیریتی	درصد	۵	۱۰	۱۵	۱۵	۱۰۰	-	-
۱۵	(نصب دوربین های مراقبتی)	تعداد	۵,۲۶۲	۲,۱۵۵	۱,۰۰۰	۵۷۲	۵۷.۲	۶۷.۰۳-	تخصیص ناکافی اعتبارات پیش بینی شده
۱۶	برگزاری جشنواره های اقوام در مناطق قومی و مذهبی (۱۵ استان)	تعداد جشنواره	۳۰	۲۵	۳۰	۴۴	۱۴۶.۶۷	۲۱.۱۱	-
۱۷	نسبت کلاتری و پاسگاه ها به ازای هر ۲۰۰۰۰ نفر جمعیت	کوپ	-	-	۰.۷	۰.۶	۸۵.۷۱	۰	-
۱۸	افزایش نسبت کشف قتل به وقوع	درصد	-	-	۹۲	۹۶	۱۰۴.۳۵	-	-
۱۹	برگزاری نشست با اقلیت های دینی در استان های مرتبط (۲۰ استان)	تعداد نشست	۶۰	۶۰	۶۰	۴۵	۷۵	۱۳.۴-	عدم همکاری دستگاه های مرتبط
۲۰	ساماندهی و مدیریت اتباع مجاز	هزار نفر	۹۰۰	۷۵۹	۹۰۰	۷۸۹	۸۷.۶۷	۶.۳۷-	-
۲۱	مکانیزه کردن شعب اخذ رأی	درصد	۲۰	۱۷	۳۰	۱۷	۵۶.۶۷	-	عدم پیش بینی بار مالی مورد نیاز در قانون بودجه سنواتی

بخش هجدهم: سیاست، دفاعی و امنیتی / فصل شصت و یکم: امور عمومی، ... □ ۵۷۳

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۲۲	کشف سلاح غیرمجاز	قبضه	۳۳,۴۲۸	۳۸,۷۹۷	۵۰,۰۰۰	۳۸,۷۱۷	۷۷,۴۳	۷,۶۲	-	-
۲۳	مکانیزه کردن فرایند اخذ رأی	درصد	۵۰	۶۰	۶۰	۶۰	۱۰۰	-	-	-
۲۴	جبران خسارت های امنیتی	پرونده	۵۰	۲۲۶	۵۰	۶۱	۱۲۲	۱۰,۴۵	-	-
۲۵	کاهش سرقت اتومبیل	هزار فقره	-	-	۲۶۱	۲۵۸	۱۰۱,۱۶	۰	-	-
۲۶	تکمیل طرح انسداد کامل مرزها	درصد	۵۰	۶۵	۶۰	۵۲	۸۶,۶۷	-	-	-

مأخذ: وزارت کشور

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

کل اعتبارات مصوب وزارت کشور (به استثنای سازمان امور اجتماعی) در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ از محل بودجه عمومی مبلغ ۸۳۲۷ میلیارد ریال بوده که مبلغ ۲۲۴۹ میلیارد ریال اعتبارات هزینه ای و ۶۰۷۸ میلیارد ریال اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای می باشد که نشان دهنده سهم ۲۷ درصدی اعتبارات هزینه ای و ۷۳ درصدی اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای می باشد.

عملکرد تخصیص این بخش ۵۶۱۳ میلیارد ریال بوده که مبلغ ۱۵۸۷ میلیارد ریال مربوط به اعتبارات هزینه ای و مبلغ ۴۰۲۶ میلیارد ریال اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای می باشد. بدین معنا حدود ۶۷,۴ درصد اعتبارات مصوب تخصیص یافته است. همچنین تخصیص اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای به ترتیب معادل ۷۰,۶ و ۶۶,۲ درصد اعتبارات مصوب بوده است.

• اعتبارات هزینه ای:

سرجمع اعتبارات هزینه ای مصوب وزارت کشور مبلغ ۲۲۴۹ میلیارد ریال ذیل برنامه های حفظ و ارتقای سلامت اجتماعی جامعه، هماهنگی توسعه عمران شهری و روستایی، راهبردی و نظارت بر شوراهای اسلامی، توسعه دولت الکترونیک، پژوهش های کاربردی، تقویت و تحکیم سیاست داخلی، ساماندهی تقسیمات کشوری، سیاست گذاری و ساماندهی اتباع و مهاجرین خارجی، سیاست گذاری و نظارت بر استقرار نظم و امنیت داخلی، جبران خسارت های ویژه امنیتی و هماهنگی فعالیت های اقتصادی استان به مبلغ ۱۵۸۷ میلیارد ریال تخصیص یافته است.

همچنین مبلغ ۱۳۳ میلیارد ریال از محل اعتبارات ردیف‌های متفرقه بابت هزینه‌های برگزاری مراسم اربعین حسینی، شورای اطلاع‌رسانی اقتصادی دولت، یارانه احزاب و کمک به اقلیت‌های دینی و اتحادیه جهانی آشوریان به وزارت کشور ابلاغ شده که مبلغ ۱۲۶ میلیارد ریال آن تخصیص یافته است.

• اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای:

از سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مبلغ ۴۵۹۰ میلیارد ریال بابت طرح‌های قطار شهری کلانشهرها ذیل برنامه حمل‌ونقل شهری و روستایی و مبلغ ۱۴۸۸ میلیارد ریال مربوط به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ذیل برنامه‌های برگزاری انتخابات، سیاست‌گذاری و ساماندهی اتباع و مهاجرین خارجی، راهبری سیاست عمومی کشور، برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات و برنامه توسعه حمل‌ونقل جاده‌ای بوده است.

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	کل
۱	۱۰۰۲۰۱۰۰۰	برنامه حفظ و ارتقای سلامت اجتماعی جامعه	۴۷,۰۰۰	-	۴۷,۰۰۰	۴۲,۲۷۳	-	۴۲,۲۷۳	۸۹.۹	-	۸۹.۹
۲	۱۰۰۲۰۱۳۰۰۰	برنامه تقویت و تحکیم سیاست داخلی	۲۲۳,۴۲۵	-	۲۲۳,۴۲۵	۱۹۳,۲۳۲	-	۱۹۳,۲۳۲	۸۳.۰	-	۸۳.۰
۳	۱۰۰۲۰۱۹۰۰۰	برنامه هماهنگی توسعه عمرانی شهری و روستایی	۲۴۲,۰۰۰	-	۲۴۲,۰۰۰	۹۱,۳۶۵	-	۹۱,۳۶۵	۳۷.۸	-	۳۷.۸
۴	۱۰۰۲۰۲۰۰۰۰	برنامه هماهنگی فعالیت‌های اقتصادی استان	۸۶,۰۰۰	-	۸۶,۰۰۰	۶۹,۸۶۶	-	۶۹,۸۶۶	۸۱.۲	-	۸۱.۲
۵	۱۰۰۲۰۳۶۰۰۰	برنامه ساماندهی تقسیمات کشوری	۷۰,۰۰۰	-	۷۰,۰۰۰	۶۳,۹۷۱	-	۶۳,۹۷۱	۹۱.۴	-	۹۱.۴
۶	۱۰۰۲۰۳۸۰۰۰	برنامه سیاست‌گذاری و ساماندهی اتباع و مهاجرین خارجی	۲۷۳,۲۷۰	۲۰,۰۰۰	۲۹۳,۲۷۰	۲۰۲,۵۶۱	۹۴۰	۲۰۳,۵۰۱	۷۴.۱	۴.۷	۶۹.۴
۷	۱۰۰۲۰۴۴۰۰۰	برنامه راهبری و نظارت بر شوراهای اسلامی	۳۵۰,۰۰۰	-	۳۵۰,۰۰۰	۲۴۱,۸۵۶	-	۲۴۱,۸۵۶	۶۹.۱	-	۶۹.۱

بخش هجدهم: سیاست، دفاعی و امنیتی / فصل شصت و یکم: امور عمومی، ... □ ۵۷۵

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق		
			هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک	کل
۸	۱۱۰۲۰۰۱۰۰۰	برنامه سیاست‌گذاری و نظارت بر استقرار نظم عمومی و امنیت داخلی	۷۰۰,۰۰۰	-	۷۰۰,۰۰۰	۵۸۶,۸۸۳	-	۵۸۶,۸۸۳	۸۲,۸	-	۸۲,۸
۹	۱۱۰۲۰۲۴۰۰۰	برنامه جبران خسارت‌های ویژه امنیتی	۱۶۰,۰۰۰	-	۱۶۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	-	۱۵,۰۰۰	۹,۴	-	۹,۴
۱۰	۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰	برنامه توسعه دولت الکترونیک	۷۵,۱۵۰	-	۷۵,۱۵۰	۶۹,۳۸۹	-	۶۹,۳۸۹	۹۲,۳	-	۹۲,۳
۱۱	۱۰۰۴۰۰۴۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۲,۰۰۰	-	۱۲,۰۰۰	۱۰,۲۴۳	-	۱۰,۲۴۳	۸۵,۴	-	۸۵,۴
۱۲	۱۵۰۲۰۰۴۰۰۰	برنامه حمل‌ونقل شهری و روستایی	-	۴۵۹۰,۱۱۷	۴۵۹۰,۱۱۷	-	۳۲۵۷,۰۰۰	۳,۲۵۷,۰۰۰	-	۷۱,۰	۷۱,۰
۱۳	۱۰۰۲۰۱۴۰۰۰	برنامه برگزاری انتخابات	-	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	-	۰	۰	-	۰,۰	۰,۰
۱۴	۱۰۰۲۰۲۳۰۰۰	برنامه راهبری سیاست عمومی کشور	-	۱۳۰۳۰۰۰	۱,۳۰۳,۰۰۰	-	۶۵۸۵۰۰	۶۵۸,۵۰۰	-	۵۴,۷	۵۴,۷
۱۵	۱۰۰۲۰۵۴۰۰۰	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات	-	۱۹۰۰۰۰	۱۹۰,۰۰۰	-	۷۵۰۰۰	۷۵,۰۰۰	-	۳۹,۵	۳۹,۵
۱۶	۱۳۰۳۰۱۶۰۰۰	برنامه توسعه حمل‌ونقل جاده‌ای	-	۵۰۰۰۰	۵۰,۰۰۰	-	۳۴,۵۰۰	۳۴,۵۰۰	-	۶۹,۰	۶۹,۰
جمع			۲,۲۴۸,۸۴۵	۶,۰۷۸,۱۱۷	۸,۳۲۶,۹۶۲	۱,۵۸۷,۱۲۹	۴۰,۲۵۹,۴۰	۵,۶۱۳,۰۷۹	-	-	-

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع
۱	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۰۰۲۰۱۳۰۰۰	برنامه تقویت و تحکیم سیاست داخلی (اتحادیه جهانی انجمنیان)	وزارت کشور	۲۷,۰۰۰	-	۲۷,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	-	۲۰,۰۰۰

۵۷۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع
۲	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۰۰۲۰۱۳۰۰۰	برنامه تقویت و تحکیم سیاست داخلی (پارانه احزاب)	وزارت کشور	۶۰,۰۰۰	-	۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	-	۶۰,۰۰۰
۳	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۰۰۲۰۱۳۰۰۰	برنامه راهبری سیاست عمومی دولت	وزارت کشور	۵۰,۰۰۰	-	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	-	۵۰,۰۰۰
۴	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۱۰۲۰۰۱۰۰۰	برنامه سیاست‌گذاری و نظارت بر استقرار نظم عمومی و امنیت داخلی	وزارت کشور	۵۰,۰۰۰	-	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	-	۵۰,۰۰۰
۵	جمع	-	-	-	۱۳۳,۰۰۰	-	۱۳۳,۰۰۰	۱۳۶,۰۰۰	-	۱۳۶,۰۰۰

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- تسهیل و تمهید تأسیس شعب استانی و دفاتر فرعی احزاب در شهرستان‌ها با هدف توازن و اثربخشی احزاب
- هماهنگی و همکاری دستگاه‌ها در جهت تهیه طرح، دستورالعمل و آیین‌نامه‌های مرتبط در امور انتظامی و توسعه نظم عمومی
- اجرای دستورالعمل چگونگی تأمین نظم و امنیت در مسابقات ورزشی و ارتقای امنیت در این مسابقات
- برگزاری مستمر جلسات کمیته رصد و ابلاغ هشدارها به دستگاه‌های ذی‌ربط، تأثیر مثبتی در کاهش فراخوان‌ها و اعتراضات اجتماعی داشته است.
- ساماندهی نحوه فعالیت بازارچه‌های موقت مرزی و ورود کالاهای همراه ملوانی
- تقویت و افزایش تعامل وزارت کشور در ستاد و صف با احزاب و جریان‌های سیاسی و برگزاری صدها نشست هم‌اندیشی با احزاب
- افزایش امکانات برای اتباع خارجی اعم از تسهیل در صدور کارت آمایش، تسهیل در رفت و آمد اتباع به کشورشان، بیمه سلامت، افزایش صدور ویزا و ...
- فعال نمودن کمیته نظارت و ارزیابی اربعین در ۴ سال متوالی
- پیگیری و تخصیص یارانه احزاب: در اجرای بند ۱۰۵ قانون برنامه ششم توسعه کشور

- پیش‌بینی روش‌های مؤثر برای استفاده از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و عوارض مرتبط با مسائل زیست‌محیطی در قوانین سنواتی بودجه
- تدوین شیوه‌نامه فعالیت جبهه‌های حزبی در راستای شفاف‌سازی و قاعده‌مند نمودن فعالیت‌های سیاسی
- راه‌اندازی خانه احزاب ایران با ترکیب سه فراکسیون اصلاح‌طلب، اصولگرا و مستقل
- استخدام نیروهای جوان با برگزاری آزمون‌های استاندارد
- افزایش سطح سواد و دانش تخصصی در شهرداری‌ها و اعضای شورای شهر

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- با عنایت به ابلاغ قانون (جدید) نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی به شماره ۲۷/۶۳۴۹۶ تاریخ ۹۵/۸/۲۲ مجلس شورای اسلامی که احزاب را موظف می‌نماید تا نسبت به برگزاری مجمع عمومی با حضور سیصد نفر در احزاب ملی و ۲۰۰ الی ۱۰۰ نفر (بر اساس جمعیت استان) در احزاب استانی نسبت به برگزاری مجمع عمومی اقدام و همچنین نسبت به ارائه موافقت با تأسیس دفاتر فرعی در استان‌ها و شهرستان‌ها اقدام نمایند، به احزاب سراسر کشور طی سه مرحله مهلت داده شد تا نسبت به تطبیق با قانون جدید اقدام نمایند که تا کنون ۱۱۶ حزب نسبت به برگزاری مجمع عمومی اقدام نموده و مطابقت با قانون جدید داده شده‌اند؛ بنابراین از ۲۶۰ حزب که قبل از قانون جدید فعال و قانونی بوده‌اند در حال حاضر ۱۱۶ حزب قانونی هستند و مابقی در جهت مطابقت با قانون جدید اقدامی ننموده‌اند؛ لذا علت کاهش تعداد احزاب در عدم توانایی احزاب در برگزاری مجمع و ارائه مستندات مطابق قانون جدید بوده است.
- عدم تجهیز نیروی انتظامی به امکانات و وسایل کشف سلاح‌های غیرمجاز در اغلب استان‌ها
- عدم انسداد کامل مرز و وجود خلأهای مرزی به‌ویژه در استان‌های شمال غرب، غرب و جنوب کشور
- ضعف در نظام جمع‌آوری و نگهداری بانک‌های اطلاعات و برقراری ارتباط بین آن‌ها
- عدم اجرای طرح آمایش ایستگاه‌های بازرسی کشور در جهت تجهیز، ایجاد، راه‌اندازی و جابجایی ایستگاه‌های بازرسی سراسر کشور

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

مهمترین مأموریت وزارت کشور در سال ۱۳۹۷ توجه به معیشت مردم و در وهله بعدی نیز، حفظ

امنیت داخلی و کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی محور تلاش‌های وزارت کشور در سال ۱۳۹۷ بوده است، با عنایت به گزارش ارائه‌شده عمده احکام تعیین‌شده در این بخش مرتبط با اقدامات وزارت کشور بوده و برخی احکام نیز در خصوص کاهش تلفات جاده‌ای و پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز از مبادی ورودی تا محل عرضه آن در بازار بوده است. احکام تعیین‌شده عمدتاً از جنس ایجاد هماهنگی و همکاری بین بخش‌ها و دستگاه‌های مختلف است. در سال ۱۳۹۷ سه فقره از احکام موصوف به طور صد درصد اجرا و ۹ فقره نیز در مرحله سیر مراحل تصویبی قرار دارد و دو فقره نیز توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی در دست تهیه می‌باشد.

اهداف کمی تعیین‌شده نیز عمدتاً از اهداف بین بخشی است که برای تحقق آن همکاری و هماهنگی بین دستگاه‌های مختلف ضروری به نظر می‌رسد، در این بخش نیز عمده تکالیف هماهنگی بین دستگاه‌ها بر عهده وزارت کشور قرار گرفته است.

۴-۴- پیشنهادها

- رفع موازی‌کاری و تداخل فعالیت‌های مدیران شهری و استانی و نیز شهرداری‌ها و پلیس راهور
- جلوگیری از تبدیل روزافزون روستاها به شهر
- رفع ناهماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی در عدم تبادل اطلاعات مؤثر در امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز
- تدوین برنامه عملیاتی کاهش تلفات جاده‌ای با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط و ابلاغ آن

فصل شصت و دوم

مدیریت بحران

مقدمه

با عنایت به اینکه کشور ایران یکی از خطرپذیرترین کشورها به لحاظ قرارگیری در معرض مخاطرات طبیعی به شمار می‌رود، ایجاد ساختاری برای اعمال مدیریت یکپارچه و فرابخشی در سطح کشور جهت کاهش آسیب‌پذیری در برابر این‌گونه حوادث همواره ضرورتی اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. در همین راستا و پس از زمین‌لرزه مهیب بم در استان کرمان و متعاقب آن بازدید مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) از مناطق زلزله‌زده بم اراده‌ای جهت تشکیل سازمانی که بتواند متولی امور حوادث طبیعی در کشور باشد ایجاد شد و در سال ۱۳۸۷ قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور به‌منظور ایجاد مدیریت یکپارچه در حوزه بلایای طبیعی کشور تصویب گردید. نگاهی گذرا به قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور و آیین‌نامه اجرایی مربوطه نمایانگر این واقعیت است که در تدوین این قانون بندهای سیاست‌های کلی نظام در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی مورد توجه و تأکید قرار گرفته و هدف از تشکیل این سازمان تحقق و اجرای سیاست کاهش سطح آسیب‌پذیری جامعه در برابر حوادث طبیعی با تأکید بر تمهیدات پیشگیری و آمادگی بوده است، در واقع این قانون با نگاهی جامع به مدیریت بلایای طبیعی در تمامی مراحل بیشترین توجه خود را به مرحله "پیشگیری" و "آمادگی" به‌عنوان مهمترین و کم‌هزینه‌ترین راهبرد در مسیر کاهش خطرپذیر معطوف داشته است.

۱- گزارش عملکرد اهداف کمی

سازمان مدیریت بحران کشور به استناد بند م ماده ۲۸ قانون برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، پیشنهادهای خود را در راستای پیش‌آگاهی، پیشگیری، امدادرسانی، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب‌دیده از حوادث غیرمترقبه ازجمله سیل، زلزله، سرمازدگی، تگرگ، طوفان، آتش‌سوزی، گردوغبار، پیشروی آب دریا، آفت‌های فراگیر کشاورزی و بیماری‌های همه‌گیر انسانی و دامی، حیات وحش و مدیریت خشکسالی به سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال نموده و با توجه به محدودیت‌هایی اعتباری و اولویت‌بندی اقدامات، مراتب در دست پیگیری و اقدام قرار دارد.

۵۸۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

جدول ۱- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	افزایش سطح آموزش دست‌اندرکاران مدیریت بحران در استانداری‌ها و دستگاه‌های اجرایی	نفر	۳۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۸,۰۰۰	۸۰	۴۸,۳۶-	سایر	محدودیت منابع مالی
۲	ایجاد سامانه برآورد خسارت	تعداد	-	-	۱	۰	۰	۰	سایر	کمبود منابع مالی.
۳	افزایش سامانه شتاب‌نگار	تعداد ایستگاه	۲	۱۳	۵۰۰	۹۲	۱۸,۴	۵۷۸,۲۳	سایر	کمبود منابع مالی
۴	ساخت مراکز مدیریت بحران	تعداد	۱۷	۲	۲	۰	۰	-	سایر	عدم تأمین منابع مالی
۵	ارتقاء مقاوم‌سازی	تعداد واحد مسکونی روستایی	۱,۶۳۸,۳۶۶	۵۰,۲۲۹	۲۰۰,۰۰۰	۶۶,۳۴۶	۳۳,۱۷	۷۹,۸۸-	سایر	متولی این بخش بنیاد مسکن انقلاب اسلامی می‌باشد که طبق گزارش واصله، ابلاغ تدریجی تسهیلات، پایین بودن سقف تسهیلات، عدم پذیرش ضمانت‌های اجرایی و اخذ تضامین سکین از متقاضیان از عمده دلایل عدم تحقق می‌باشد.
۶	تهیه برنامه عملیات اضطراری (EOP)	دستگاه اجرایی	-	-	۵	۰	۰	۰	سایر	این امر در دستگاه‌های هلال احمر، وزارت نفت و وزارت بهداشت انجام شده است و برای سایر دستگاه‌ها در دست اقدام می‌باشد
۷	استفاده از ابزارهای تشویقی	درصد	۱۰	۱۰	۲۰	۰	۰	-	سایر	موضوع از استانداران سراسر کشور مورد پیگیری قرار گرفته و ضمن تشکیل جلسات با نمایندگان شرکت‌های بیمه‌ای در سطح استان‌ها به‌منظور اتخاذ راهکارهای افزایش ضریب نفوذ بیمه منازل شهری و روستایی در حال اقدام می‌باشد
۸	پایش زلزله	تعداد	-	-	۷	۰	۰	۰	سایر	به دستگاه‌های متولی ابلاغ شده است.
۹	تهیه طرح خطرپذیری	تعداد	-	-	۱	۰	۰	۰	سایر	این طرح در قانون جدید سازمان مدیریت بحران که اخیراً تصویب و ابلاغ شده است می‌بایستی تهیه شود و در سال گذشته شرح خدمات توسط سازمان تهیه و ابلاغ شد
۱۰	افزایش سامانه لرزه‌نگار	تعداد	۲	۹	۵۰	۸	۱۶	۱۰۰	سایر	به دلیل عدم تأمین منابع به‌صورت کامل اجرایی نشده و با محدودیت‌هایی مواجه شده است

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱۱	پایش سیل	تعداد	-	-	۷	۰	۰	۰	سایر	این امر می‌بایستی توسط دستگاه‌های متولی مورد اقدام قرار گیرد و سازمان به‌عنوان دستگاه سیاست‌گذار و هدایت‌کننده از دستگاه‌های متولی با تعیین شاخص تکلیف به آنها محول کرده است و مسئول اجرای این شاخص دستگاه‌های تخصصی ذی‌ربط می‌باشند.
۱۲	پایش ریزش و رانش	تعداد	-	-	۷	۰	۰	۰	سایر	این امر می‌بایستی توسط دستگاه‌های متولی مورد اقدام قرار گیرد و سازمان به‌عنوان دستگاه سیاست‌گذار و هدایت‌کننده از دستگاه‌های متولی با تعیین شاخص تکلیف به آنها محول کرده است و مسئول اجرای این شاخص دستگاه‌های تخصصی ذی‌ربط می‌باشند.
۱۳	پایش طوفان	تعداد	-	-	۵	۰	۰	۰	سایر	این امر می‌بایستی توسط دستگاه‌های متولی مورد اقدام قرار گیرد و سازمان به‌عنوان دستگاه سیاست‌گذار و هدایت‌کننده از دستگاه‌های متولی با تعیین شاخص تکلیف به آنها محول کرده است و مسئول اجرای این شاخص دستگاه‌های تخصصی ذی‌ربط می‌باشند.
۱۴	برگزاری تمرین	مانور	۳۱	۶۲	۲۰	۰	۰	-	سایر	محدودیت منابع مالی

مأخذ: سازمان مدیریت بحران کشور.

۲- بررسی عملکرد منابع مالی

مجموع اعتبارات مصوب سازمان مدیریت بحران کشور از کلیه منابع اعتباری در سال ۱۳۹۷ معادل ۱۰۷۶۵۰ میلیون ریال بوده است که ۱۰۵۶۵۰ میلیون ریال آن اعتبارات هزینه‌ای و ۲۰۰۰ میلیون ریال آن اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد که نشان‌دهنده سهم ۹۸ درصدی اعتبارات هزینه‌ای و ۲ درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد.

عملکرد تخصیص این سازمان ۸۶۶۲۴ میلیون ریال می‌باشد که مربوط به اعتبارات هزینه‌ای بوده (که این مبلغ بین دو برنامه راهبری حوادث مترقیه و پژوهش‌های کاربردی توزیع گردیده)

است و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سال ۱۳۹۷ تخصیص نداشته است. همچنین در ارتباط با برنامه پژوهش‌های کاربردی، علیرغم تخصیص ۲۴۰ میلیون ریالی این برنامه عملکردی نداشته است و رقم مذکور به خزانه کشور برگشت داده شده است.

جدول ۲- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک
۱	۱۰۰۳۰۳۰۰۰	برنامه راهبری حوادث غیرمترقبه	۹۰۶۵۰	۲۰۰۰	۹۲۶۵۰	۸۶۲۸۴	-	۸۶۲۸۴	۹۵۳	-
۲	۱۰۰۴۰۰۳۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۵۰۰۰	-	۱۵۰۰۰	۲۴۰	-	۲۴۰	۱۶	-
۳	جمع	-	۱۰۵۵۰	۲۰۰۰	۱۰۷۵۰	۸۶۶۲۴	-	۸۶۶۲۴	-	-

۳- ارزیابی و پیشنهادها

۳-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- حمایت از نوسازی، مقاوم‌سازی و توسعه و تجهیز گسترده مدارس کشور که منجر به دریافت جایزه بین‌المللی و معتبر ساساکاوا در کنفرانس جهانی شد.
- رصد و پایش مستمر اقدامات سایر دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط در مراحل مدیریت بحران و پیگیری مرتفع‌سازی مشکلات جهت تأمین رفاه آسیب دیدگان حوادث
- تأسیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهرداری در کلانشهرها و تهیه و تدوین ساختار متناسب مدیریت بحران در سایر دستگاه‌های اجرایی کشور از جمله شهرداری‌ها
- تهیه و تدوین ۷ دستورالعمل و آئین‌نامه اجرایی ذی‌ربط قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور و تهیه، تدوین و ابلاغ تفاهم‌نامه ستاد عالی آمادگی عمومی در برابر زلزله، طرح جامع باز توانی و استانداردسازی باز توانی روانی کشور، طرح جامع اطفای حریق جنگل‌ها
- تصویب و ابلاغ قانون مدیریت بحران
- پیگیری اجرایی شدن لایحه بیمه همگانی مخاطرات طبیعی؛ طی دو سال اخیر طی جلسات متعدد با دستگاه‌های متولی امر بیمه برآورد مالی مورد نیاز آن صندوق طی سال‌های آتی صورت گرفته و به مراجع ذی‌ربط انعکاس داده شده است. ضمناً پیگیری‌هایی در خصوص رفع

ایرادات لایحه مذکور از معاون اول محترم رئیس‌جمهور و ریاست محترم مجلس شورای اسلامی صورت گرفته است.

- تشکیل ستاد فرماندهی و هماهنگی مدیریت حوادث به‌منظور مدیریت یکپارچه در زمان وقوع حوادث
- گسترش پوشش بیمه‌ای برای اماکن مسکونی مددجویان کمیته امداد امام (ره) و محصولات کشاورزی
- تهیه پیش‌نویس نهایی دستورالعمل اجرایی مدیریت بحران استان‌های معین، پیش‌تاز و جانشین
در کلانشهر تهران و استان‌های سراسر کشور

- احداث ۵۲ پایگاه چندمنظوره در مراکز جمعیتی استان‌ها و احداث و بهره‌برداری ۴ ساختمان مرکز کنترل و مدیریت بحران در ۴ استان کشور که در حال حاضر جمعاً ۱۹ استان کشور دارای ساختمان مرکز کنترل و مدیریت بحران می‌باشند

- برنامه‌ریزی جهت احداث ۱۰۰۰ سایت اسکان اضطراری در مناطق شهری در بازه زمانی ۵ ساله با اولویت کلان‌شهرها و شهرهای بالای ۵۰ هزار نفر با اجرای زیرساخت‌های لازم (تأمین برق، آب، سرویس‌های بهداشتی، منابع ذخیره سوخت و ...)، که تاکنون ۱۰ سایت به صورت پایلوت در استان تهران احداث شده است. در این رابطه الزامات مربوطه تهیه و تدوین گردیده و پیشنهاد اعتبارات مورد نیاز در مرحله اول به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه گردیده است.

- آموزش فرمانداران سراسر کشور در دو مرحله در موضوعات مدیریت بحران و کاهش خطرپذیری و آموزش شهرداران، بخشداران و اعضای شورای هماهنگی مدیریت بحران شهرستان‌های ۲۵ استان کشور

- حمایت کامل از آسیب دیدگان ناشی از حوادث طبیعی تا بازسازی کامل و ایجاد ساختمان‌های مقاوم در برابر حوادث آتی برای آنها شامل اعطای کمک بلاعوض و تسهیلات کم‌بهره به مردم پس از وقوع حوادث

- به‌منظور بازسازی، جبران خسارات و تأمین معیشت آسیب دیدگان از وقوع حوادث طبیعی از سال ۹۲ تا پایان ۹۷، اقدامات لازم جهت تأمین مبلغ ۳۰۰۰۰ میلیارد ریال کمک بلاعوض و هزینه‌ای، ۱۱۰۰۰۰ میلیارد ریال تسهیلات کم‌بهره بانکی و ۵۸۰۰۰ میلیارد ریال اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع سازمان انجام شده است.

۳-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- عدم اجرای تکالیف دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط مدیریت بحران که به موجب قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران در قالب کارگروه‌های تخصصی ۱۴ گانه تکالیفشان برای مراحل چهارگانه مدیریت بحران مشخص بود.

- عدم توجه کامل به مصوبات شورای عالی مدیریت بحران کشور
- عدم اجرای طرح‌ها و برنامه‌های آمادگی و پیشگیرانه در سطح کشور
- واگذاری وظایف و اختیارات سازمان مدیریت بحران به سایر دستگاه‌ها در جریان وقوع حوادث که موجب تنزل سطح تعاملات سازمان با سایر دستگاه‌های ذی‌ربط و عدم استقرار مدیریت یکپارچه در کشور شده است.

۳-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

با توجه به تصویب قانون مدیریت بحران در شهریور ماه سال ۱۳۹۶ در مجلس شورای اسلامی و مفاد آن قانون مبنی بر تدوین اسناد راهبرد ملی مدیریت بحران و برنامه ملی کاهش خطر و سوانح و تهیه اطلس ملی مخاطرات ملی که در حال حاضر در حال تدوین می‌باشد و از سوی دیگر ایجاد نظام دیده‌بانی علمی و همکاری مؤثر با مجامع علمی و معتبر بین‌المللی به منظور جذب کمک‌های مالی و علمی اقدامات مؤثر و هدفمندی در جهت مدیریت بحران‌ها و حوادث طبیعی کشور برداشته شده است و ضروری است سازمان مدیریت بحران همه ساله گزارشی از عملکرد اقدامات خود و نحوه هزینه‌کرد اعتبارات مرتبط با مدیریت بحران که از منابع مختلف دریافت شده است را منتشر نماید.

۳-۴- پیشنهادها

- اهتمام لازم جهت تشکیل مستمر جلسات شورای عالی مدیریت بحران با حضور اعضای اصلی و تأکید بر عمل به مصوبات ضروری به نظر می‌رسد.
- موضوع تأمین اعتبار لازم جهت تهیه تجهیزات مورد نیاز دستگاه‌های ملی و استانی برای مقابله با بحران‌های طبیعی و اصلاح ساختار سازمانی، جزو اقدامات واجد اولویت در موضوع مدیریت بحران است که می‌بایست قبل از وقوع حوادث صورت پذیرد.

- جلوگیری از موازی کاری در امر مدیریت بحران و رعایت اصل فرماندهی واحد در کشور
- تدوین گزارش آسیب‌شناسی مدیریت بحران پیرامون حوادث اخیر، توسط سازمان مدیریت و بحران و انتشار آن
- اصلاح و تدوین فرآیندها و دستورالعمل‌ها، هماهنگی و اقدام قبل از وقوع حوادث توسط سازمان مدیریت بحران و ابلاغ به دستگاه‌های ذی‌ربط
- اصلاح ساختار سازمان مدیریت بحران کشور متناسب با وضعیت موجود و قانون جدید مدیریت بحران
- سازمان مدیریت بحران کشور موظف است همه ساله گزارشی از عملکرد اعتبارات دریافت شده از محل ماده ۱۰ و ۱۲ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت را با همکاری سازمان برنامه و بودجه تهیه و منتشر نماید.

بخش نوزدهم

حقوقی و قضایی

فصل شصت و سوم

حقوقی و قضایی

مقدمه

دستگاه قضایی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۷ پس از دیدار مسئولان عالی قوه قضائیه با مقام معظم رهبری، به صورت ویژه‌ای رهنمودها و نقطه‌نظرات ایشان را در دستور کار برنامه‌های خود قرار داده و اقدامات ارزنده‌ای در این راستا انجام داده است. اهم تأکيدات مقام معظم رهبری ^(مدظله‌العالی) در این دیدار محورهای از قبیل احیا و استیفای حقوق عامه، ایجاد تحول در دستگاه قضایی، جلب اعتماد افکار عمومی، مقابله با فشارهای تبلیغی و رسانه‌ای از جانب دشمنان خارجی، استفاده از شیوه‌های مختلف و مناسب جهت رسیدگی به شکایات مردم در دادسراها و مراجع قضایی، مبارزه قاطع و صریح با مفاسد و مفسدان اقتصادی و ایجاد امنیت در فضای اقتصادی و اقناع افکار عمومی در برخورد دستگاه قضا با مصادیق فساد اقتصادی و احقاق حقوق ملت ایران در مقابل زورگویی‌های دشمنان و نیز مقابله با مدعیان حقوق بشر بوده است. همچنین با توجه به تأکیدات مقام معظم رهبری ^(مدظله‌العالی) مبنی بر اهمیت برنامه محوری و لزوم زمان‌بندی اجرای برنامه‌ها، برنامه‌های عملیاتی سال ۹۷، مبتنی بر برنامه چهارم توسعه قضایی، برنامه ششم توسعه کشور، سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری و سایر اسناد بالادستی تهیه و تدوین گردید.

به منظور هماهنگی اجرای برنامه ششم توسعه کشور و برنامه چهارم توسعه قضایی قوه قضائیه و نیز ضرورت ارائه گزارش‌های نظارتی سه‌ماهه، شش‌ماهه و سالیانه به دولت و مجلس شورای اسلامی در اجرای تبصره بند «د» ماده ۱۱۳ و بند «الف» و «ب» ماده ۱۲۱ قانون برنامه ششم توسعه کشور، کتاب تطبیق تکالیف برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور با برنامه چهارم توسعه قضایی قوه قضائیه در سه بخش «تطبیق برنامه چهارم توسعه قضایی با تکالیف بخش حقوقی و قضایی فصل نوزدهم قانون برنامه ششم توسعه کشور»، «تطبیق برنامه چهارم توسعه قضایی قوه قضائیه با سایر فصول برنامه ششم توسعه کشور» و «تطبیق برنامه چهارم توسعه قضایی با احکام دائمی برنامه‌های توسعه» تدوین گردیده است. در پایان هم جدول شماره ۱۶ و ۱۷ بند «د» ماده ۱۱۳ قانون برنامه ششم توسعه کشور با اهداف راهبردی و راهبردهای برنامه چهارم توسعه قضایی تطبیق داده شده است تا پس از جمع‌بندی گزارش عملکرد برنامه‌های راهبردی و عملیاتی امکان ارزیابی تحقق شاخص‌ها فراهم گردد.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

احکام پیش‌بینی‌شده در قانون برنامه ششم توسعه و قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه در بخش حقوقی قضایی که در ارتباط با تکالیف خاص قوه قضاییه می‌باشند در گزارش این بخش درج و گزارش عملکرد و اقدامات به‌عمل‌آمده در خصوص هریک از تکالیف در سال ۱۳۹۷ به تفکیک جدول ذیل آمده است. عمده تکالیف معین‌شده برای قوه قضاییه در ماده (۳۸) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه و مواد (۱۱۳) الی (۱۲۰) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه می‌باشند. شایان‌ذکر است گزارش اقدامات صورت گرفته بر اساس گزارش‌های ارائه شده توسط قوه قضاییه در ذیل هریک از احکام درج شده است.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۴۶ / ث	دستگاه‌های اجرایی نظیر شهرداری‌ها، محاکم دادگستری، نیروی انتظامی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف‌اند تا پایان سال دوم برنامه دستورالعمل‌ها و فرایندهای داخلی و زیرساخت‌های نرم‌افزاری خود را به‌گونه‌ای آماده نمایند تا دریافت اطلاعات از متقاضیان و محاسبه کلیه حقوق و عوارض دولتی مانند بیمه، مالیات، حقوق مالکانه و جریمه‌های آن‌ها، مجرای شهرداری و نیز اعتراضات وارده بر آن محاسبات صرفاً با استفاده از نرم‌افزار و بدون	کلیه دستگاه‌های اجرایی	۱. آماده نمودن زیرساخت‌های نرم‌افزاری به‌منظور دریافت اطلاعات از متقاضیان و محاسبه کلیه حقوق و عوارض دولتی مانند بیمه، مالیات، حقوق مالکانه و جریمه‌های آن‌ها توسط سازمان ثبت اسناد و املاک... (موضوع بند ث ماده ۴۶ قانون برنامه ششم توسعه کشور) که در حال حاضر در برنامه‌های سالانه سازمان ثبت اجرا می‌شود به‌عنوان نمونه سامانه جامع الکترونیک اسناد رسمی ۲. آماده نمودن زیرساخت‌های نرم‌افزاری به‌منظور دریافت اطلاعات از متقاضیان و محاسبه کلیه حقوق و عوارض دولتی مانند بیمه، مالیات، حقوق مالکانه و جریمه‌های آن‌ها توسط	-	-

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۵۹۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			حضور نیروی انسانی هم‌زمان با ارسال الکترونیکی درخواست یا اظهارنامه مربوطه میسر شود و همراه با توضیح کامل محاسبات به صورت برخط (آنلاین) به متقاضی اعلام و پرداخت‌ها و دریافت‌ها از طریق الکترونیکی انجام شود.		مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه (موضوع بند ۴۶ قانون برنامه ششم توسعه کشور) که جزء برنامه‌های سال ۹۸ مرکز جهت اجرا قرار گرفته است.		
۲	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۸ / الف	قوه قضاییه مکلف است نسبت به تنقیح، اصلاح و رفع خلأهای قوانین قضایی با رویکرد پیشگیری از وقوع جرم و اختلاف، کاهش عناوین مجرمانه و محکومیت حبس و تبدیل آن به مجازات دیگر و متناسب‌سازی مجازات و جرائم، جایگزین کردن ضمانت اجرای غیر کیفری مؤثر و روزآمد از قبیل انتظامی، انضباطی، مدنی، اداری و ترمیمی اقدام و لوایح موردنیاز را تهیه و از طریق دولت با رعایت قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ به	قوه قضاییه	تدوین لایحه کاهش جمعیت کیفری، ارزیابی و اصلاح قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲، ارزیابی و اصلاح قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲، تدوین لایحه تعزیرات، تدوین لایحه تعیین وظایف و اختیارات پلیس اطفال و نوجوانان، تدوین لایحه جرم-انگاری راهزنی دریایی و آیین دادرسی آن، تدوین لایحه اصلاح مقررات مربوط به ثبت شرکت‌ها، تدوین لایحه اصلاح مقررات مربوط به امور ورشکستگی، تنقیح قوانین و مقررات مربوط به ضابطان قضایی تنقیح قوانین و مقررات مربوط به جرایم مواد مخدر و روان‌گردان، تنقیح قوانین و مقررات مربوط به آیین دادرسی کیفری، تنقیح قوانین و مقررات مربوط به آیین	-	-

۵۹۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			مجلس شورای اسلامی تقدیم کند.		دادرسی نیروهای مسلح و تنقیح قوانین و مقررات مربوط به جرایم و مجازات اسلامی به صورت کامل و ۱۰۰ درصد انجام شده است. سایر موارد نظیر تدوین لایحه جرم زدایی، تدوین لایحه تشکیل دادگاه دریایی، تدوین لایحه مبارزه با بیوتروریسم، تدوین لایحه اصلاح قانون مسئولیت مدنی، تدوین لایحه روابط موجر و مستأجر، تنقیح قوانین و مقررات مربوط به جرایم اقتصادی، تنقیح قوانین و مقررات مربوط به محیط زیست و منابع طبیعی، تنقیح قوانین و مقررات مربوط به جرایم نیروهای مسلح، تنقیح قوانین و مقررات مربوط به زندان ها و مراکز بازپروری، تدوین لایحه جلوگیری از تأسیس مؤسسات حقوقی توسط افراد فاقد صلاحیت و مجوز وکالت و مشاوره حقوقی در دست تهیه و تدوین می باشد و عمد تا بیش از ۵۰ درصد پیشرفت داشته اند.		
۳	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ب	قوه قضائیه مکلف است در زمینه پیشگیری از وقوع جرم و کاهش دعاوی حقوقی نسبت به انجام تکالیف قانونی با همکاری دستگاه های ذی ربط اقدام کند.	قوه قضائیه	۱. تشکیل شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم و فعال سازی دبیرخانه آن تاکنون تدوین پیش نویس آئین نامه های اجرایی قانون پیشگیری از وقوع جرم، تدوین پیش نویس ساختار دبیرخانه شورای عالی، تدوین دستور جلسات	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					اولویت‌دار شورای پیشگیری از وقوع جرم استان‌ها با همکاری ادارات کل تخصصی و ارسال به استان‌ها و تدوین دستور جلسات اولویت‌دار شورای پیشگیری از وقوع جرم استان‌ها با همکاری ادارات کل تخصصی و ارسال به استان‌ها ، انجام شده است ۲. نظارت و راهبری بر اجرای طرح (دستورالعمل) جمع آوری محکومین دستگیر نشده و متواری (هماهنگی با دادستانی کل کشور برای تبیین و اجرای طرح انجام شده و تهیه دستورالعمل اجرایی تهیه و به استان‌ها ابلاغ شده است و پیگیری و رصد اجرای طرح در استان‌ها از طریق کارگروه ویژه در ستاد انجام می شود) ۳. برگزاری ۱۶ جلسه کارگروه مرکزی پیش‌بینی و پیشگیری از گسترش بافت‌های ناکارآمد ۴. ایجاد و راه‌اندازی سامانه استعمال چک‌های مفقودی و سرقتی ۵. تقسیم کار ملی و هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط برای کاهش نقاط حادثه‌خیز در محورهای مواصلاتی کشور (بررسی و مطالعه آماری آخرین وضعیت نقاط حادثه‌خیز جاده‌ای در کشور، اولویت‌بندی		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					نقاط حادثه‌خیز با مشارکت دستگاه‌های ذی‌ربط، پیگیری رفع نقاط حادثه‌خیز در ۳۱ استان کشور با رویکرد تمرکز بر نقاط اولویتی، تدوین مدل مفهومی بررسی مهم‌ترین عوامل مؤثر بر تصادفات جاده‌ای و ارائه راهکارهایی برای کاهش آن و... ۶ هماهنگی ملی در اجرای طرح ناامن سازی محیط‌های تولید و توزیع مواد مخدر صنعتی با استفاده از ظرفیت بسیج ۷. تدوین طرح برهم زدن بازارهای واقعی و مجازی خریدوفروش اموال مسروقه ممنوعه و اجرای آن در استان‌های منتخب ۸ راهبری، سازمان‌دهی و بهره‌برداری از دیده‌بانان پیشگیری از طریق سامانه سجام و پیگیری آن در استان‌ها (جذب و سازمان‌دهی بیش از ۷۰,۰۰۰ نفر دیده بان داوطلب مردمی در سراسر کشور، تعیین تکلیف بیش از ۶۰۰ گزارش مردمی، ارجاع بیش از ۶۰۰ مورد از گزارش‌های مردمی کاملاً صحت‌سنجی شده به کلیه سازمان‌های مربوطه و) ۹. تشکیل ائتلاف مردمی در حمایت از کودکان کار و خیابان (انتقاد تفاهم‌نامه با		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					شبکه یاری که متشکل از سازمان های مردم نهاد حوزه کودکان ، احصاء و شناسایی قوانین حوزه کودکان و نوجوانان ، بازدید از مرکز نگهداری کودکان خیابانی پسرانه بعثت، شناسایی کودکان فاقد هویت و بازمانده از تحصیل به کمک سازمان های مردم نهاد ، پیگیری در خصوص ثبت نام کودکان فاقد هویت و بازمانده از تحصیل (۱۰۰) تدوین دستورالعمل تشکیل و راه اندازی ستادهای پیشگیری از جرائم و تخلفات انتخاباتی (ریاست جمهوری و شوراهای اسلامی) در سه سطح ملی، استانی و شهرستانی و پیگیری اجرای آن (تشکیل و راه اندازی ستادهای استانی. تشکیل شعب ویژه رسیدگی به جرائم و تخلفات انتخاباتی ، تشکیل جلسات ستاد مرکزی پیشگیری و رسیدگی به جرائم و تخلفات انتخاباتی، تهیه و تدوین دستورالعمل مربوطه و.)		
۴	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳۸ / پ	سازمان های مردم نهاد در صورتی می توانند از حق مذکور در ماده (۶۶) قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ استفاده کنند که از	-	وفق قوانین در حال انجام است.	-	-

۵۹۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			مراجع ذیصلاح قانونی ذیربط مجوز اخذ کنند و اگر سه بار متوالی اعلام جرم یک سازمان مردم نهاد در محاکم صالحه به طور قطعی رد شود، برای یک سال از استفاده از حق مذکور در ماده (۶۶) قانون ذکرشده، محروم می شوند. این بند جایگزین تبصره (۳) ماده (۶۶) قانون اخیرالذکر می شود.				
۵	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ت / ۱	به منظور افزایش سرعت، صحت، کارایی و امنیت در ارائه خدمات حقوقی و قضائی و تحقق نظام جامع دادرسی الکترونیک، قوه قضائیه مکلف است برای توسعه الکترونیکی اطلاعات و ارتباطات قوه قضائیه، مراکز و سازمان های وابسته نسبت به تکمیل و روزآمد کردن داده ها و اطلاعات مرکز ملی داده های قوه قضائیه و توسعه خدمات این مرکز و استقرار کامل شبکه ملی عدالت اقدام کند.	قوه قضائیه	۱. خرید، تأمین تجهیزات و راه اندازی مرکز داده (Data Center) ملی قوه قضائیه (فاز اول) (در این بخش به دلیل نبود اعتبارات و آماده نبودن زیرساخت های لازم، هیچ اقدامی صورت نگرفته است). ۲. توسعه اتصال نقاط قضائی به فیبر نوری (این پروژه تاکنون ۵۰ درصد پیشرفت داشته است، تعداد کل نقاط فاز دوم به ۳۳۹ نقطه رسیده است که در دوره یکساله ۹۷، تعداد ۱۰ نقطه راه اندازی کامل شده است و ۱۰ نقطه به صورت فیزیکی راه اندازی شده است. و در مجموع از فاز دوم ۷۰ نقطه راه اندازی کامل و ۵۰ نقطه به صورت	کمبود منابع مالی	نیاز به تخصیص اعتبار بیشتری دارد.

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۵۹۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					فیزیکی راه اندازی شده است. از فاز اول پروژه که ۶۰۰ نقطه قضایی برآورد شده بود، راه اندازی صورت نگرفته است. ۳ توسعه اتصال نقاط قضایی به فیبر نوری (پشتیبانی فیبر نوری انجام شده و تاکنون ۲۵ درصد پیشرفت داشته است)		
۶	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ت / ۱ / تبصره ۱	نیروی انتظامی و ضابطان خاص قوه قضائیه و کلیه دستگاه ها و گروه های مرتبط با مراجع قضائی که در سایر مراجع فعالیت می کنند، مکلف اند اطلاعات مورد نیاز مراجع قضائی در مسیر رسیدگی های قضائی را با رعایت طبقه بندی در اختیار مرکز قرار دهند.	-	مراتب وفق قانون باید اقدام شود.	-	-
۷	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ت / ۱ / تبصره ۲	کلیه دستگاه های دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی و اشخاص حقوقی پس از استقرار شبکه ملی عدالت مکلف اند نسبت به ارسال پاسخ به استعلامات مراجع قضائی از طریق این شبکه اقدام کنند.	کلیه دستگاه های اجرایی	پس از استقرار شبکه ملی عدالت اقدام خواهد شد.	سایر	پس از استقرار شبکه ملی عدالت اقدام خواهد شد.

۵۹۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۸	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ت / ۱	عبارت «بخش خصوصی» از تبصره الحاقی ماده (۶۵۲) قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ حذف می‌شود.	-	اصلاح قوانین قبلی است.	-	-
۹	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ت / ۲	به قوه قضائیه اجازه داده می‌شود بر اساس آیین‌نامه‌ای که توسط وزیر دادگستری با همکاری معاونت حقوقی قوه قضائیه و سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد، اسناد و اوراق پرونده‌های قضائی را که نگهداری سوابق آن‌ها ضروری است با استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی روز، به اسناد الکترونیکی تبدیل و سپس نسبت به امحای آن‌ها بر اساس ضوابط اقدام نماید. اطلاعات و اسناد تبدیلی در کلیه مراجع قضائی واداری سندیت داشته و قابل استناد است.	قوه قضائیه	۱. آرشیو الکترونیک پرونده‌های مختومه شعب و امحای پرونده‌های زائد (مجموعاً در سال ۹۶، ۹۵۲۸۰۴ پرونده و در سال ۹۷، ۲۸۹۵۷۳ فقره پرونده توسط دیوان عدالت اداری آرشیو الکترونیک شده است که نسبت پرونده‌های مختومه آرشیو الکترونیک شده به کل پرونده‌های مختومه در سال ۹۷، ۱۴۵ می‌باشد) ۲. شناسایی و انتقال اسناد و پرونده‌های مهم و ملی از دادگستری‌ها و مراکز تابعه قوه قضائیه (از ابتدا تا پایان آذرماه سال ۱۳۹۷، تعداد ۸۰۴۱۲ فقره، اسناد و پرونده‌های مهم و ملی از دادگستری استان‌ها شناسایی شده است که از این تعداد ۵۵۱۸۰ فقره مربوط به فروردین تا پایان آذرماه سال ۹۷ می‌باشد / از ابتدا تا پایان آذرماه ۱۳۹۷، تعداد ۴۳۴۲ فقره، اسناد مهم و ملی شناسایی شده از	-	-

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۵۹۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					دادگستری‌های کشور، به اداره کل اسناد و امور مترجمان رسمی به‌صورت فایمل الکترونیکی منتقل شده است که از این تعداد ۱۴۴۴ فقره مربوط به ۹ ماهه سال جاری بوده است (ت ۳). فهرست‌نویسی، مرمت و آفت زدایی پرونده‌های مهم و ملی (از ابتدا تا پایان آذرماه سال جاری، تعداد ۴۷۷۰ فقره پرونده‌های مهم و ملی فهرست‌نویسی شده است که از این تعداد ۶۴۴ فقره مربوط به سال جاری بوده است. / از ابتدا تا پایان آذرماه سال جاری، تعداد ۴۶۵۶ فقره پرونده‌های مهم و ملی فهرست‌نویسی شده، ثبت‌شده است که از این تعداد ۲۸۹۲ فقره مربوط به سال جاری بوده است.)		
۱۰	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ت / ۲ / تبصره ۱	اصل پرونده‌های مهم و ملی که جنبه سندیت تاریخی دارد، توسط سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، حفظ و نگهداری می‌شود.	قوه قضاییه - سازمان اسناد و کتابخانه ملی ج.ا.	در سال ۹۷ تعداد ۱۰۸۲۶۸ فقره پرونده ضروری و مهم و ملی پس از پالایش، ثبت در رایانه و اسکن همه اوراق آن‌ها بر اساس آئین‌نامه اجرایی بند الف ماده ۱۳۱ قانون برنامه چهارم توسعه کشور و دستورالعمل آن، جهت نگهداری دائم به سازمان اسناد ملی ایران منتقل شده است.	-	-

۶۰۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ت / ۲ / تبصره ۲	به سازمان تعزیرات حکومتی اجازه داده می‌شود بر اساس آیین‌نامه‌ای که توسط رئیس سازمان پیشنهاد و به تصویب وزیر دادگستری می‌رسد نسبت به اجرای حکم این ماده در مورد پرونده‌های تعزیراتی اقدام کند.	سازمان تعزیرات حکومتی	اقدام خاصی در این تبصره برای دستگاه قضایی متصور نمی‌باشد.	سایر	اقدام خاصی در این تبصره برای دستگاه قضایی متصور نمی‌باشد.
۱۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۲۹ / تبصره ۱	دیوان محاسبات کشور و سازمان بازرسی کل کشور مکلف‌اند طبق وظایف و اختیارات قانونی خود اطلاعات مربوط به پرداخت‌های مذکور را در اسرع وقت به منظور بازگرداندن وجوه پرداخت شده رسیدگی نمایند و در صورتی که مبالغی برخلاف قوانین به افراد موضوع این ماده پرداخت شده باشد، اقدامات قانونی لازم را به عمل آورند.	دیوان محاسبات - سازمان بازرسی کل کشور	با توجه به مشکلات اجرایی و عملیاتی این حکم تاکنون محقق نشده و سازمان بازرسی کل کشور نسبت به ارائه پیشنهاد برای اجرای شدن مفاد این حکم به هیئت دولت اقدام نموده است.	ایرادات ناشی از نحوه قانون گذاری	.
۱۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۸۸ / چ	متن زیر به عنوان ماده (۵۹) مکرر به قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران الحاق می‌شود. «قوه قضائیه، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، کانون وکلای دادگستری، کانون کارشناسان رسمی، مرکز وکلا	-	تعیین تکلیف باقیمانده سهمیه استخدامی پذیرفته شدگان آزمون استخدامی و سهمیه ایثارگران برای جذب و به کارگیری نیروی انسانی (آگهی استخدام برای جذب و به کارگیری ۱۱۵ نفر باقیمانده سهمیه استخدامی مذکور، توسط سازمان ثبت اسناد	-	-

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۶۰۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			و کارشناسان قوه قضائیه، مکلف‌اند سی‌درصدی (۳۰٪) از سهمیه صدور دفاتر خدمات قضائی و الکترونیکی، سردفتری، صدور پروانه وکالت، مجوز کارشناسان رسمی دادگستری را به فرزندان و همسران شهدا، جانبازان با حداقل ده درصد (۱۰٪)، آزادگان با داشتن حداقل سه ماه سابقه اسارت و رزمندگان با داشتن حداقل شش ماه حضور در جبهه و همسر و فرزندان جانبازان بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و فرزندان و همسران آزادگان و فرزندان رزمندگان دارای حداقل دوازده ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه، بدون رعایت شرط سنی در صورت واجد شرایط بودن اختصاص دهند.»		و املاک کشور تنظیم و به سازمان اداری و استخدامی کشور ارسال گردید. آگهی استخدام از سوی مرجع مورد اشاره تأیید و پس از درج در جراید کثیرالانتشار، ثبت‌نام از تاریخ ۹۶/۳/۲۴ لغایت ۹۶/۴/۵ از طریق سایت سازمان سنجش آموزش کشور انجام گردید. در آزمون مذکور ۲۸۰۰۰ نفر ثبت‌نام نمودند و آزمون در تاریخ ۹۶/۶/۳ برگزار و نتایج اولیه آزمون به تعداد ۳۵۹ نفر (۳ برابر ظرفیت) در تاریخ ۹۶/۷/۴ از طریق سایت سازمان سنجش اعلام گردید از تاریخ ۹۶/۸/۲۱ لغایت ۹۶/۸/۲۴ مصاحبه انجام گردید، نتایج نهایی بر روی سایت سازمان سنجش قرار گرفت، مدارک پذیرفته‌شدگان اصلی طی نامه شماره ۹۶/۲۴۰۱۱۴ مورخ ۹۶/۱۱/۲۸ جهت اعلام نظر به هسته گزینش ارسال گردید.)		
۱۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۰۲ / خ	تمهیدات لازم جهت بهره‌مندی از قضات و وکلای مجرب با اولویت وکلای متأهل، با ارائه آموزش‌های لازم در جهت تشویق صلح و سازش زوجها در	-	۱. جذب و آموزش قضات به منظور تأمین نیروی انسانی دادگاه خانواده (جذب اولیه قضات برای دادگاه‌های خانواده با منع قانونی مواجهه است) سایر اقدامات انجام شده: ۱. نظارت و راهبری بر	مغایرت با قوانین و مقررات دیگر	جذب اولیه قضات برای دادگاه‌های خانواده با منع قانونی مواجهه است

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			پرونده‌های دعاوی خانواده و ایجاد مشوق‌های لازم نسبت به پرونده‌های مختومه		اجرای مدل راه‌اندازی مراکز مشاوره خانواده در استان‌ها بر اساس دستورالعمل مصوب مدیریت توسعه کمی و کیفی مراکز مشاوره خانواده در استان‌ها با تمرکز بر شیوه‌نامه یا دستورالعمل مرتبط ملی داوری (موضوع قانون حمایت خانواده) در شهرستان‌های با نرخ بالای طلاق در کشور (۱- برگزاری کارگاه ملی تربیت مدرسین ، ۲- برگزاری ۱۷ کارگاه تربیت مربی استانی ، ۳- تربیت ۲۰۰۰ مصلح) ۲. مشارکت در طراحی و استقرار سامانه پیشگیری از طلاق (تصمیم) در استان‌های منتخب راه‌اندازی سامانه تصمیم در استان‌های دارای اولویت پیگیری (۱۱ استان تا نیمه اول سال ۹۷ تحت پوشش این طرح قرار گرفته‌اند) ۳. راه‌اندازی مراکز مشاوره خانواده در استان‌ها بر اساس دستورالعمل مصوب مدیریت توسعه کمی و کیفی مراکز مشاوره خانواده در استان‌ها با تمرکز بر شیوه‌نامه یا دستورالعمل مرتبط (۱. راه‌اندازی ۵۶۸ مرکز مشاوره ، ۲. برگزاری ۱۵۰۰ نفر ساعت کارگاه آموزشی ،		

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۶۰۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					با توجه به الزام قانونی این مراکز در کل ۳۱ استان کشور راه اندازی گردیده (۴. راهبری برنامه ارتقاء مهارت ارتباطی مبتنی بر سبک زندگی اسلامی ایرانی ویژه زوجین متقاضی طلاق مراجعه کننده به دادگاه های خانواده و مراکز مشاوره (برگزاری ۳۱ کارگاه مهارت ارتباطی مبتنی بر سبک زندگی اسلامی ایرانی ویژه ۵۰۰ زوج متقاضی طلاق مراجعه کننده به دادگاه های خانواده و مراکز مشاوره ، ۲. تربیت حداقل ۳۷۲ مربی مهر در کشور)		
۱۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / ب / تبصره ۱	آیین نامه اجرائی این بند به پیشنهاد وزارت دادگستری و با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می رسد.	-	۱. اجرای مفاد اسناد رسمی اعم از صدور اجرائیه چک های بلامحل، مهریه، اجاره، رهنی، شرطی و... به صورت الکترونیکی (*تشکیل ۶۵۱/۲۲۳ پرونده اجرای مفاد اسناد رسمی ، *موجودی پرونده های تشکیلی اجرا تا پایان سال ۹۷ به میزان ۴۴۴/۱۹۹/۱ پرونده می باشد) ۲. اجرای مفاد اسناد رسمی پرونده های مختومه شده لازم الاجرای سازمان ثبت (مختومه شدن تعداد ۷۴۹/۱۰۶ پرونده در بخش اجرای اسناد رسمی) ۳. پیگیری تبادل	-	-

۶۰۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					الکترونیک اطلاعات اموال بدهکاران پرونده‌های اجرایی با دستگاه‌های برون سازمانی (دسترسی به اموال بدهکاران پرونده‌های اجرایی و اتصال به مراجع برون سازمانی که به نوعی به صورت وضعیت اموال بدهکاران دسترسی دارند با برقراری ارتباط به سامانه های الکترونیک بانک مرکزی، سازمان بهایار، اداره گذرنامه) ۴. تدوین پیش نویس آئین نامه اجرایی تبصره ۱ بند ب ماده ۱۱۳ قانون برنامه ششم توسعه که به تصویب ریاست محترم قوه قضاییه رسیده است.		
۱۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / ت ۱	به منظور پیشگیری از وقوع جرم باهدف کاهش ده درصدی (۱۰٪) سالانه آمار مجرمان: قوه قضائیه مکلف است با استفاده از ظرفیت های تمامی دستگاه های اجرایی و بهره گیری از مشارکت اجتماعی مردم و سازمان های مردم نهاد و مراکز علمی و پژوهشی کشور نسبت به تهیه و تدوین برنامه جامع	-	۱. تهیه و تدوین برنامه جامع پیشگیری از وقوع جرم و ارتقای سلامت اجتماعی (تدوین نقشه راه برنامه ، برگزاری ۳۵ جلسه کارشناسی با دستگاه های اجرایی مختلف و دریافت نقطه نظرات اولیه آن ها ، برگزاری ۲ جلسه کارشناسی با سازمان های مردم نهاد و دریافت نقطه نظرات اولیه آن ها ، برگزاری ۲ جلسه شورای راهبری ، انجام ۱۴۰۰ نفر ساعت کار توسط نیروهای تخصصی دکتری،	-	-

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۶۰۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			پیشگیری از وقوع جرم و ارتقای سلامت اجتماعی با رعایت قوانین مربوط تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه اقدام نماید.		کارشناسی ارشد در اجرای فاز اول تدوین برنامه جامع پیشگیری از جرم (۲. تشکیل شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم و فعال سازی دبیرخانه آن (تدوین پیش نویس آئین نامه های اجرایی قانون پیشگیری از وقوع جرم ، تدوین پیش نویس ساختار دبیرخانه شورای عالی، تدوین دستور جلسات اولویت دار شورای پیشگیری از وقوع جرم استان ها با همکاری ادارات کل تخصصی و ارسال به استان ها، تدوین دستور جلسات اولویت دار شورای پیشگیری از وقوع جرم استان ها با همکاری ادارات کل تخصصی و ارسال به استان ها) ۳. راهبری توانمندسازی سازمان های مردم نهاد اجتماع محور در خصوص جرائم و آسیب های اولویت دار (انعقاد تفاهم نامه با یکی از سازمان های مردم نهاد توسعه یافته ملی (خانه های صنعت معدن و تجارت) ، شرکت در چند نشست با سازمان های متولی سازمان های مردم نهاد جهت به اشتراک گذاری بانک اطلاعاتی سازمان های مردم نهاد ،		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					تشکیل کارگروه ویژه آسیب های اجتماعی از سازمان های مردم نهاد ، برگزاری کارگاه تربیت مدرس سازمان های مردم نهاد ویژه ۳۱ استان کشور ۰۴ راهبری توانمندسازی ظرفیت های مردمی در خصوص پیشگیری از مظاهر اولوی خسونت (ایراد ضرب و جرح عمدی، توهین، تهدید و تخریب): تدوین طرح آزمایشی مداخله محله محور در پیشگیری از خسونت ، اجرای آزمایشی مدل در مناطق و استان های منتخب با محوریت سازمان های اجتماع محور معین ، انجام ۲ بازدید از محلات داودآباد و باقرآباد قرچک با حضور نمایندگان اداره کل مردمی و سازمان دفاع از قربانیان خسونت ۵ راهبری، سازمان دهی و بهره برداری از دیده بانان پیشگیری از طریق سامانه سجام و پیگیری آن در استان ها (جذب و سازمان دهی بیش از ۷۰,۰۰۰ نفر دیده بان داوطلب مردمی در سراسر کشور ، تعیین تکلیف بیش از ۰۰۰۶ گزارش مردی تا این لحظه، ارجاع بیش از ۶۰۰ مورد از گزارش های مردمی		

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۶۰۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					کاملاً صحت سنجی شده به کلیه سازمان‌های مربوطه (۶ تشکیل ائتلاف مردمی در حمایت از کودکان کار و خیابان انعقاد تفاهم‌نامه با شبکه یاری که متشکل از سازمان‌های مردم‌نهاد حوزه کودکان (احصاء و شناسایی قوانین حوزه کودکان و نوجوانان، بازدید از مرکز نگهداری کودکان خیابانی پسرانه بعثت، شناسایی کودکان فاقد هویت و بازمانده از تحصیل به کمک سازمان‌های مردم‌نهاد، پیگیری در خصوص ثبت‌نام کودکان فاقد هویت و بازمانده از تحصیل)		
۱۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / ت ۲	قوه قضائیه مکلف است حداکثر تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه به منظور پیشگیری و کاهش جرم، دعاوی و اختلافات، نسبت به شناسایی عوامل مؤثر در بروز دعاوی و جرائم به تفکیک در حوزه‌های قضائی هر استان اقدام و پس از بررسی جامع پژوهشی، اقدامات لازم را انجام و لوائح موردنیاز را تهیه و با رعایت اصل هفتاد و	-	۱. تدوین لایحه جامع پیشگیری از وقوع جرم (مطالعات اولیه انجام شده است و پیش‌نویس اولیه نیز تهیه گردیده است) ۲. شناسایی عوامل مؤثر در بروز جرائم، دعاوی و اختلافات به تفکیک حوزه‌های قضایی هر استان (ایجاد شورای سیاست‌گذاری دبیرخانه اجرایی جزء ۲ بندت ماده ۱۱۳ قانون برنامه ششم، ایجاد دبیرخانه اجرایی جزء ۲ بندت ماده ۱۱۳ قانون برنامه ششم، بررسی پیش پروپوزال‌ها و طرح	-	-

۶۰۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			چهارم (۷۴) قانون اساسی به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.		نامه‌های اصلی ، انعقاد قرارداد پژوهشی با دانشگاه تربیت مدرس و تشکیل کارگروه بررسی علل و عوامل بروز جرائم و راهکارهای پیشگیری از آن، انعقاد قرارداد پژوهشی با موسسه پژوهشی بینه و تشکیل کارگروه بررسی علل و عوامل بروز دعاوی حقوقی و اختلافات و راهکارهای کاهش آن) ۳. شناسایی و احصاء عناوین پژوهش‌های اولویت دار ۴. شناسایی ، اولویت‌بندی و ارائه راهکارهای پیشگیرانه شایع‌ترین مصادیق تخلف و جرم در حوزه سلامت و پیگیری اجرای آن در استان‌های منتخب (برگزاری ۲ نشست تخصصی در خصوص شناسایی ، اولویت‌بندی و ارائه راهکارهای پیشگیرانه شایع‌ترین مصادیق تخلف و جرم در حوزه سلامت در ستاد ، همکاری در برگزاری بیش از ۲۰ نشست تخصصی در حوزه فوق در سطح ۸ استان، ارائه گزارش شناسایی بیشترین تخلفات و چارچوب حوزه نظام سلامت ، ارائه گزارش بررسی نظام رسیدگی به تخلفات و چارچوب		

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۶۰۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					حوزه نظام سلامت در ایران، کاهش ۵ درصد از پرونده‌های چرایم و قصور پزشکی در سطح استان‌های کشور، دریافت گزارش مرحله اول ۲ طرح‌های پژوهشی فوق ۵. تدوین و ارائه منظم گزارش‌های آماری (تحلیلی- توصیفی) جرائم و آسیب‌های اجتماعی (تدوین گزارش فصلی وضعیت اتهام و خواسته استان‌ها در سه ماهه، شش ماهه و نه ماهه اول سال ۹۷، چاپ و ارسال گزارش فصلی وضعیت اتهام و خواسته استان‌ها در سال ۹۶ برای مدیران کل، روسای دادگستری و معاونین اجتماعی استان‌ها)		
۱۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / ت	قوه قضائیه (دادگستری جمهوری اسلامی ایران) می‌تواند سالانه حداکثر هشتصد قاضی جدید برای تکمیل پست‌های قضائی بلا تصدی مصوب خود و حداکثر به تعداد سه‌هزار و دویست نفر نیروی اداری و پشتیبانی برای تکمیل پست‌های اداری و پشتیبانی بلا تصدی خود در	-	۱. برگزاری آزمون‌های سراسری قضاوت (انجام مراحل آزمون از جمله انتشار آگهی، نظارت بر اجرای آزمون) ۲. برگزاری جذب اختصاصی (برگزاری آزمون جذب اختصاصی (نخبگان حوزه و دانشگاه)) ۳. برگزاری مصاحبه‌های تخصصی (انجام مصاحبه روانشناسی از قبول شدگان آزمون جذب) ۴. بازنگری دستورالعمل جذب داوطلبان امر قضا (در	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سقف اعتبارات مصوب از طریق آزمون استخدامی و در فضای رقابتی از میان استعدادهای برتر و نخبگان دانشگاهی و حوزوی جذب نماید.		بخش برگزاری آزمون و اخبار علمی و سنجش (شخصیت) (اختصاص امتیازات ویژه در آیین نامه نحوه جذب داوطلبان امر قضا جهت جذب حداکثری نخبگان و فارغ التحصیلان دانشگاه ها و حوزه های علمیه برتر) ۵ * اختصاص امتیازات ویژه در آیین نامه نحوه جذب داوطلبان امر قضا جهت جذب حداکثری نخبگان و فارغ التحصیلان دانشگاه ها و حوزه های علمیه برتر ۶ اختصاص ۴۰ درصد از ظرفیت جذب کادر قضایی کشور به جذب نخبگان ۷. رشد ۴ برابری پذیرش نخبگان در مقایسه با سالهای قبل ۸ افزایش ۴۰ درصدی پذیرش قضات جدیدالورود دارای تحصیلات دکترا		
۱۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / ج	در اجرای سیاست بازنگری در قوانین جزائی و باهدف کاهش عناوین مجرمانه قوه قضائیه مکلف است به منظور بازنگری در مصادیق عناوین مجازات سالب حیات با توجه به تغییر شرایط، کاهش عناوین مجرمانه و استفاده از ضمانت اجرای	قوه قضاییه	۱. تنقیح قوانین و مقررات مربوط به جرایم اقتصادی (تعیین موضوع و شناسایی منابع و تعیین محدوده قوانین و مقررات موردبررسی ۲۰ - جمع آوری قوانین و مقررات مرتبط، نظرات مشورتی معاونت حقوقی، رویه قضایی و آراء محاکم انجام شده است) ۲. تنقیح قوانین و مقررات مربوط به جرایم مواد مخدر و روان گردان	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			انتظامی، انضباطی، مدنی، اداری و ترمیمی و متناسب سازی مجازات با جرائم، نسبت به تنقیح، اصلاح و رفع خالهای قوانین جزائی با رعایت قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ و اصلاحات بعدی آن اقدام و حداکثر تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه اقدامات قانونی مورد نیاز را به عمل آورد.		و تنقیح قوانین و مقررات مربوط به زندان ها و مراکز بازپروری (در برنامه های سال ۹۸ معاونت حقوقی قرار دارد). ۳. تنقیح قوانین و مقررات مربوط به محیط زیست و منابع طبیعی (تعیین موضوع و شناسایی منابع و تعیین محدوده قوانین و مقررات مورد بررسی و ۲ جمع آوری قوانین و مقررات مرتبط، نظرات مشورتی معاونت حقوقی، رویه قضایی و آراء محاکم انجام شده است). ۴. تنقیح قوانین و مقررات مربوط به چرایم و مجازات اسلامی و ۵. تنقیح قوانین و مقررات مربوط به آیین دادرسی کیفری (گردآوری قوانین و مقررات این برنامه، خاتمه یافته است و کتاب مجموعه تنقیح شده قوانین و مقررات مربوط به قانون مجازات اسلامی و قانون آیین دادرسی کیفری منتشر گردیده است). ۶. تنقیح قوانین و مقررات مربوط به چرایم نیروهای مسلح (تعیین موضوع و شناسایی منابع و تعیین محدوده قوانین و مقررات مورد بررسی، ۲ جمع آوری قوانین و مقررات مرتبط، نظرات مشورتی معاونت حقوقی، رویه قضایی و آراء محاکم ۳-برگزاری		

۶۱۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					جلسات کارشناسی اول انجام شده است (۷). تنقیح قوانین و مقررات مربوط به آیین دادرسی نیروهای مسلح (گردآوری قوانین و مقررات این برنامه کتاب مجموعه قوانین تنقیح شده جهت انتشار آماده گردیده است).		
۲۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / ح	به منظور استفاده از خدمات کارشناسان و مشاوران در دستگاه های اجرایی به ویژه در زمینه های بودجه ریزی، برنامه ریزی، حقوقی، اداری و استخدامی، تعرفه خدمات مذکور برای دستگاه های اجرایی که مطابق قوانین موضوعه مجاز به استفاده از آنها هستند توسط سازمان و با همکاری معاونت حقوقی رئیس جمهور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد.	سازمان برنامه و بودجه - معاونت حقوقی رئیس جمهور	اقدامی برای دستگاه قضایی متصور نمی باشد و جزو تکالیف سازمان برنامه و بودجه است.	سایر	اقدامی برای دستگاه قضایی متصور نمی باشد.
۲۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / د	قوه قضائیه مکلف است نسبت به ارتقاء شاخص های توسعه حقوقی و قضائی در طول اجرای قانون برنامه حداقل به شرح جدول شماره (۱۶) اقدام کند.	-	به شرح جداول شماره ۱۶ و ۱۷ در بند شماره ۳ اطلاعات عملکرد، قید گردیده است.	-	-

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۶۱۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / د	دولت نیز مکلف است اعتبارات موردنیاز را بر اساس سیاست های کلی قضائی مبنی بر تأمین بودجه متناسب با مأموریت ها و وظایف قوه قضائیه از جمله موارد مندرج در جدول شماره (۱۷) در بودجه های سنواتی پیش بینی و تأمین نماید.	-	در حدود درآمدهای وصولی اقدام شده است.	-	-
۲۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / د / تبصره	قوه قضائیه مکلف است گزارش دقیق عملکرد سالانه خود در طول اجرای قانون برنامه را در پایان هر سال به مجلس شورای اسلامی ارائه کند.	قوه قضائیه	همه ساله پس از دریافت گزارش عملکرد اجرای برنامه توسعه از واحدهای زیرمجموعه قوه قضائیه، گزارش مزبور به کلیه مبادی ذی ربط ارسال می گردد.	-	-
۲۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۵	کلیه مقامات موضوع اصل یکصد و چهل و دوم (۱۴۲) قانون اساسی موظف اند اموال و دارایی خود را مطابق اصل مذکور به رئیس قوه قضائیه اعلام نمایند. عدم اعلام اموال یا کتمان آن یا گزارش ناقص آن، جرم و مستوجب مجازات تعزیری درجه شش (محرومیت از حقوق اجتماعی) می باشد.	مقامات اصل ۱۴۲ قانون اساسی - قوه قضائیه	۱. آئین نامه اجرایی قانون رسیدگی به دارایی مقامات، مسئولان و کارگزاران جمهوری اسلامی تدوین و در تاریخ ۹۸/۰۳/۱۸ به تصویب ریاست محترم قوه قضائیه رسیده است ۲. طراحی سامانه دارایی مقامات مسئول در برنامه های سال ۹۸ مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه قرار گرفته است.	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۶ / الف	در راستای کاهش مراجعه مردم به مراجع قضائی و تسهیل حل و فصل اختلافات، قوه قضائیه مکلف است با همکاری دولت به منظور افزایش حل و فصل اختلافات از طریق داوری، ایجاد و توسعه نهادهای داوری و اعتمادسازی و ایجاد اقبال عمومی و حمایت از آنها تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه تمهیدات لازم را پیش‌بینی نماید.	قوه قضائیه	۱. پیش‌نویس لایحه مربوطه تشکیل نهادهای داوری تدوین و به حوزه ریاست قوه قضائیه ارسال گردیده است. ۲. لایحه تشکیل هیئت رسیدگی به دعاوی بین اشخاص و ادارات در دست تدوین می‌باشد. ۳. شناسایی موانع پیاده‌سازی نهاد میانجیگری و ارائه راهکارهای اجرایی (شناسایی و احصاء تکالیف مربوط به دستگاه‌های ذی‌ربط بر اساس قانون و آیین‌نامه، آسیب‌شناسی حقوقی و قضایی نهاد میانجیگری در آ.د.ک، شناسایی موسسات میانجیگری، بررسی موانع راه‌اندازی دفتر امور میانجیگری (موضوع ماده ۱۳ آیین‌نامه)، بررسی روش‌های افزایش استفاده از ظرفیت نهاد میانجیگری و تدوین پیش‌نویس شیوه‌نامه، انجام‌شده است) ۴. تدوین شیوه‌نامه اجرایی نمودن اشتراط داوری در قراردادهای خصوصی نهادهای دولتی (تهیه بانک اطلاعات از قراردادهای خصوصی و دولتی، برگزاری دو جلسه با نمایندگان بانک‌ها و بیمه‌ها به‌منظور بررسی و تجزیه تحلیل ماهیت	-	-

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۶۱۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					قراردادهای دولتی، تدوین پیش‌نویس شیوه‌نامه اشتراط دآوری در اموال و قراردادهای عمومی و دولتی و برگزاری نشست تخصصی به‌منظور نهایی سازی طرح جامع، انجام‌شده است) ۵، راهبری و نظارت بر اجرای مدل ملی دآوری توسط مصلحین (موضوع قانون حمایت خانواده) در شهرستان‌های با نرخ بالای طلاق در کشور (نهایی سازی الگوی ملی دآوری برای انتخاب و توانمندسازی مصلحین خانواده به‌منظور پیشگیری از طرح دادخواست طلاق در محاکم با استفاده از ظرفیت بزرگان خانواده، *برگزاری ۴۸۷ کارگاه تربیت مصلح ویژه افراد منتخب داوطلب (۲۱۶ کارگاه در سال ۹۶، ۲۷۱ کارگاه در سال ۹۷) و * تربیت ۹۹۴۳ مصلح در ۱۹ استان انجام‌شده است)		
۲۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۶ / ب	قوه قضائیه مکلف است با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، سامانه بازرسی کارآمد جهت کشف تخلفات قضات و کارکنان قضائی را فراهم نموده و با	قوه قضائیه	۱. ایجاد سامانه نرم‌افزاری نظارت مردمی (فاز اول): (جزء برنامه‌های سال ۹۸ مرکز آمار و فناوری اطلاعات قرار گرفته است) ۲. به‌روزرسانی نرم‌افزار «مدیریت جامع کشوری نظارت و	کمیود منابع مالی	-

۶۱۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			متخلفان مطابق ضوابط قانونی و در کمترین زمان ممکن برخورد نماید.		ارزشیابی قضات: (طرح مقدماتی آن آماده شده است و تاکنون ۱۰ درصد پیشرفت داشته است)		
۲۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۶ / پ	قوه قضائیه مکلف است در راستای شفاف‌سازی فعالیت‌های اقتصادی و ایجاد زمینه اعتبار سنجی، سامانه سجل محکومیت‌های مالی را ایجاد نماید تا امکان استعلام برخط کلیه محکومیت‌های مالی اشخاص محکوم‌علیه از این سامانه برای بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری و دستگاه‌های اجرایی و دفاتر اسناد رسمی فراهم آید.	قوه قضائیه	پس از تصویب آئین‌نامه اجرایی عملیات طراحی و پیاده‌سازی سامانه سجل محکومیت‌های مالی آغاز می‌گردد.	عدم تصویب / ابلاغ بخش‌نامه / آئین‌نامه	پس از تصویب آئین‌نامه مربوطه، اجرا خواهد شد.
۲۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۶ / پ / تبصره	آئین‌نامه اجرائی این بند ظرف مدت شش ماه پس از لازم‌الاجرای شدن این قانون به‌وسیله قوه قضائیه و با همکاری وزارتخانه‌های دادگستری و امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	قوه قضائیه	پیش‌نویس آئین‌نامه اجرایی سامانه سجل محکومیت‌های مالی تدوین و جهت بررسی به حوزه ریاست قوه قضائیه ارسال گردیده است.	سایر	طوبولانی شدن فرآیند تدوین پیش‌نویس آئین‌نامه

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۶۱۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۲۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۷ / الف	در راستای تضمین حقوق مالکیت و استحکام قراردادهای کاهش اطلاعات دادرسی و کاهش اطلاعات در اجرای احکام صادرشده دادگاهها و مفاد اسناد رسمی لازم الاجرای: قوه قضائیه مکلف است تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه سامانه های الکترونیک ایجاد نماید که امکان پاسخگویی فوری و برخط به استعلامات مورد نیاز مراجع قضائی ذیصلاح در خصوص اموال اشخاص محکوم علیه به طور متمرکز برای قوه قضائیه و تحت نظارت مستقیم رئیس قوه قضائیه از طریق دسترسی برخط به کلیه بانک های اطلاعاتی اموال اشخاص حقیقی و حقوقی محکوم علیه فراهم شود تا توقیف اموال مزبور به سرعت و سهولت انجام گیرد.	قوه قضائیه	پیاده سازی و استقرار سامانه دسترسی قضات و مراجع قضائی به بانک اطلاعات اموال و اشخاص انجام شده است. (اجرای فاز یک ماده ۱۱۷ قانون برنامه ششم توسعه در ایجاد بانک اطلاعات اموال محکومین مالی و دسترسی مقامات قضائی به آن و تکلیف کلیه دستگاهها به ارسال اطلاعات به بانک مذکور و پاسخ به استعلامات قضائی آغاز گردیده و اجرای کامل آن در برنامه سال آتی مرکز آمار و فناوری اطلاعات قرار گرفته است)	سایر	طولانی بودن فرآیند پیاده سازی، استقرار و به کارگیری سامانه و استفاده از داده های استاندارد مورد نیاز.
۳۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۷ / الف	اطلاعات قابل دسترسی از طریق این سامانه دارای طبقه بندی محرمانه است و	-	پیش نویس آئین نامه سامانه الکترونیک شناسایی اموال محکوم علیه تدوین و جهت بررسی در	سایر	عدم تصویب آئین نامه و عدم تأمین اعتبار لازم

۶۱۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			صرفاً با تأیید قضات منصوب رئیس قوه قضائیه به درخواست مراجع قضائی صالح یا مراجع اجراکننده رأی یا مراجع اجراکننده مفاد اسناد رسمی در اختیار آنان قرار می‌گیرد.		هیئت وزیران به دولت ارسال شده است پیاده‌سازی و استقرار سامانه مربوطه با شرایط موجود در قانون، در دستور کار مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه قرار دارد که پس از تصویب آیین‌نامه مذکور و تأمین اعتبارات لازم اجرایی خواهد شد.		
۳۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۷ / الف	نحوه اجرای این بند به موجب آیین‌نامه‌ای است که ظرف مدت شش ماه پس از لازم‌الاجرای شدن این قانون به وسیله قوه قضائیه و با همکاری وزارتخانه‌های دادگستری، ارتباطات و فناوری اطلاعات و امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	-	پیش‌نویس آیین‌نامه سامانه الکترونیک شناسایی اموال محکوم علیه تدوین و جهت بررسی در هیئت وزیران به دولت ارسال شده است.	-	-
۳۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۷ / ت	قوه قضائیه مکلف است تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه درگاه الکترونیک ایجاد نماید که با اتصال به سامانه‌های الکترونیک دستگاه‌های اجرای، کلیه استعلامات مورد نیاز مراجع قضائی به صورت الکترونیک جزء برنامه‌های سال ۹۸ مرکز آمار و فناوری اطلاعات قرار گرفته است.	قوه قضائیه	ایجاد درگاه الکترونیک با قابلیت اتصال به سامانه‌های الکترونیک دستگاه‌های اجرایی به منظور انجام کلیه استعلامات مورد نیاز مراجع قضائی به صورت الکترونیک جزء برنامه‌های سال ۹۸ مرکز آمار و فناوری اطلاعات قرار گرفته است.	عدم تصویب / ابلاغ بخش‌نامه / آیین‌نامه	پس از تصویب آیین‌نامه مربوطه اجرا خواهد شد

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۶۱۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۳۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۷ / ت	کلیه دستگاه های اجرایی مکلفاند در اجرای این بند با قوه قضائیه همکاری کنند و اطلاعات مورد نیاز قوه قضائیه را به صورت الکترونیک و در کمترین زمان ممکن از طریق سامانه مذکور پاسخ دهند.	-	پیش نویس آئین نامه اجرایی درگاه الکترونیک استعلامات قضایی تدوین و جهت بررسی در هیئت وزیران به دولت ارسال شده است. پیاده سازی و استقرار درگاه مزبور در برنامه های مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه قرار دارد که پس از تصویب آئین نامه مربوطه و تأمین اعتبار لازم اجرایی می گردد.	سایر	عدم تصویب آئین نامه مربوطه
۳۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۷ / ت / تبصره	آیین نامه اجرائی این بند ظرف مدت شش ماه پس از لازم الاجرای شدن این قانون به وسیله قوه قضائیه و با همکاری وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.	قوه قضائیه	پیش نویس آئین نامه اجرایی درگاه الکترونیک استعلامات قضایی تدوین و جهت بررسی در هیئت وزیران به دولت ارسال شده است.	-	-
۳۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۷ / ت	تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه ششم قوه قضائیه تمهیدات قانونی لازم مربوط به موضوع مسئولیت مدنی را پیش بینی نماید.	-	تدوین لایحه اصلاح قانون مسئولیت مدنی شروع شده است و تاکنون این اقدامات انجام شده است: (انجام مطالعات اولیه ، تدوین پیش نویس اولیه ، اخذ نظر صاحب نظران و برگزاری جلسات کارشناسی)	-	-
۳۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۹	دولت موظف است در طول سنوات اجرای قانون برنامه حداقل دوونهدهم درصد (۹/۲٪) از منابع بودجه عمومی	-	۱. آسیب شناسی نظام بودجه ریزی قوه قضائیه (تعامل با مدیران مالی و بودجه استان ها و انتقال مشکلات نظام بودجه به مسئولان در سازمان برنامه ریزی و	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			دولت را برای اجرای تکالیف و برنامه‌های قوه قضائیه و سازمان‌های وابسته در بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی و تأمین نماید.		سعی در بهبود آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های داخلی جهت رفع آسیب‌ها (۲). استخراج الگوهای بودجه‌ای بر اساس برنامه ششم توسعه کشور و برنامه چهارم توسعه قضایی (اعمال الگوهای مربوطه در قالب دستورالعمل‌ها، بایدها و نبایدها، نامه‌های ارسالی به استان‌ها و همچنین در نحوه تخصیص بودجه) ۳. تهیه و تدوین برنامه عملیاتی سالانه بودجه و اجرای آن (تهیه دستورالعمل‌های داخلی در قالب بایدها و نبایدها و ارسال آن به دادگستری‌های مربوطه بر اساس ضوابط اجرایی و برنامه ششم توسعه و قوانین موجود) ۴. تهیه گزارش‌های دوره‌ای از وضعیت موجود و ارائه برنامه‌های پیشنهادی (تهیه و تدوین گزارش بر اساس اطلاعات دادگستری استان‌ها و واحدهای مرتبط در قالب کتاب بودجه به صورت سالانه، ارائه گزارش به سازمان برنامه و بودجه و گزارش‌های دوره‌ای به مدیران مافوق در سازمان) ۵. تأمین بودجه موردنیاز جهت اجرایی کردن قانون آیین		

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۶۲۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					دادرسی کیفری (باوجود به تلاش های صورت گرفته جهت اجرایی نمودن قانون مذکور برآورد هزینه های ناشی از آن و رایزنی با سازمان برنامه و بودجه به دلیل محدودیت بودجه برخی مفاد این قانون تاکنون عملیاتی نشده است) ۶ اصلاح و بازنگری برخی تعرفه ها در راستای افزایش درآمدهای قوه قضائیه (به استناد ماده ۱۱۸ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه کشور و نیز به دلیل کاهش وابستگی دستگاه به درآمدها تعرفه ها تغییری نکرده است).		
۳۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۲۰ / ب	قوه قضائیه موظف است تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه سند امنیت قضائی را با رعایت قوانین و مقررات مربوطه تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه برساند.	قوه قضائیه	تدوین سند امنیت قضائی (موضوع بند ب ماده ۱۲۰ قانون برنامه ششم توسعه کشور) شروع شده است و تاکنون این اقدامات انجام شده است: (انجام مطالعات اولیه ، تدوین پیش نویس اولیه ، اخذ نظر صاحب نظران - برگزاری جلسات کارشناسی)	-	-

مأخذ: قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

اهداف کمی پیش بینی شده برای قوه قضائیه در بخش حقوقی و قضایی عمدتاً در جدول شماره (۱۶) ذیل ماده (۱۱۳) قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه درج شده است. اهداف کمی

۶۲۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

پیش‌بینی شده بعضاً بدون تبیین وضعیت سال پایه یا فاقد پیش‌بینی مشخص برای سال‌های برنامه ششم است و به ذکر ارقام متوسط طول برنامه اکتفا شده است. از این رو محاسبه اهداف هریک از سال‌های برنامه و بعضاً محاسبه عملکرد هریک از اهداف با مشکل مواجه خواهد بود. همچنین در برخی از اهداف کمی امکان محاسبه یا شرایط محاسبه برای قوه قضاییه به لحاظ سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری فراهم نشده است.

علی‌احمال در این بخش سعی شده تا حد امکان گزارش عملکرد اهداف کمی ارائه شود، لیکن در برخی موارد به دلایل فوق‌الذکر گزارش عملکرد مشخصی برای اهداف کمی از سوی قوه قضاییه ارائه نشده است.

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	سرانه قاضی به صد هزار پرونده	نفر پرونده	۱۵۶۵	-	۱۷.۲	۷۷.۹۵	۴۵۰.۵۸	۱۲۳.۱۸	-	-
۲	نسبت شعب مورد بازرسی انتظامی به کل شعب	درصد	۷۷	-	۸۷	۰	-	-	سایر	گزارشی از دستگاه در دسترس نیست.
۳	میانگین زمان رسیدگی به پرونده‌ها - دادگاه انقلاب	روز	۹۶	-	۹۲	۱۷۴	۵۲.۸۷	-۳۴.۶۳	سایر	گزارش دلایل عدم تحقق توسط دستگاه ارائه نشده است.
۴	میانگین زمان رسیدگی به شکایات مردم از عملکرد کارکنان و قضات در مراجع انضباطی - قضات دادسرا	روز	۶۵	-	۵۹	۰	-	-	سایر	گزارشی از دستگاه در دسترس نیست.
۵	نسبت آرای ابطال شده داوری به آرای اجرا شده داوری	درصد	-	-	۰	۰	۰	-	سایر	گزارشی از دستگاه در دسترس نیست.
۶	شفاف‌سازی درآمد و دارایی قضات، مدیران و کارمندان پست‌های حساس و دستگاه درجه یک آن‌ها	درصد	-	-	۱۰	۱۰	۱۰۰	-	-	-
۷	نسبت آرای اجرا شده دیوان عدالت اداری نسبت به کل آرای اجرایی	درصد	۵۶	-	۴۴	۴۹.۵	۱۱۲.۵	-	-	-

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۶۲۳

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۸	نسبت بازداشت شدگان تحت قرار به کل قرارها	درصد	۲۵	-	۲۳	۳۲.۴	۷۰.۹۹	-	سایر	گزارش دلایل عدم تحقق توسط دستگاه ارائه نشده است.
۹	تهیه و تدوین برنامه جامع پیشگیری از وقوع جرم و ارتقاء سلامت اجتماعی	درصد	-	۱۰	۳۰	۰	-	-	سایر	گزارش عملکرد توسط دستگاه ارائه نشده است.
۱۰	طراحی، پیاده سازی و استقرار سامانه دسترسی قضات و مراجع قضائی به بانک اطلاعات اموال و اشخاص	درصد	-	-	۱۰	۱۰	۱۰۰	-	-	-
۱۱	نسبت پرونده های وارده با موضوع حل اختلاف به دیوان عالی کشور نسبت به کل پرونده های وارده	درصد	۲۴	-	۱۸	۲۰.۸	۸۶.۵۴	-	-	-
۱۲	سرانه ورودی پرونده به صد هزار نفر جمعیت	فقره	۱۴,۹۲۷	-	۱۴,۹۲۷	۱۶,۴۱۸	۹۰.۹۲	-۴,۸۸	-	-
۱۳	راهبری و هماهنگی دستگاه های ذی ربط برای نا امن سازی محیط و سلب ابزار و فرصت های ارتکاب جرم	درصد	-	۱۰	۴۰	۳۹	۹۷.۵	-	-	-
۱۴	شناسایی و انتقال اسناد و پرونده های مهم و ملی از دادگستری ها و مراکز تابعه قوه قضائیه	تعداد	-	۱۵۲,۱۴۱	۱۶۰,۰۰۰	۰	-	-	سایر	گزارشی از دستگاه در دسترس نیست.
۱۵	تعداد وکیل معاضدتی تعیین شده برای افراد فاقد بضاعت	نفر	۴,۴۷۴	-	۵,۴۱۳	۵,۱۵۹	۹۵.۳۱	۷.۳۸	-	-
۱۶	تعداد مشاور حضوری رایگان برای افراد فاقد بضاعت	نفر	۶۶۸,۳۷۱	-	۸۰۸,۶۰۸	۲۸۷,۸۷۳	۳۵.۶	-۳۴.۳۷	عدم تناسب اهداف تعیین شده با حکم مورد نظر قانون گذار	برای کل افراد واجد شرایط درخواست کننده مشاوره رایگان صورت پذیرفته است.

۶۲۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱۷	نسبت صدور کارنامه قضایی به کل قضات	درصد	۹۵.۳	-	۹۷.۱	۰	-	-	سایر	گزارشی از دستگاه در دسترس نیست.
۱۸	تدوین لایحه جامع پیشگیری از وقوع جرم	درصد	۲۰	۳۰	۴۰	۱۰	۲۵	-	سایر	گزارش دلایل عدم تحقق توسط دستگاه ارائه نشده است.
۱۹	نسبت مترجم رسمی تعیین شده برای افراد فاقد بضاعت به کل افراد فاقد بضاعت درخواست کننده	درصد	-	۲۰	۴۰	۴۰	۱۰۰	-	-	-
۲۰	میانگین زمان رسیدگی به پرونده ها - دادسرای عمومی	روز	۵۱	-	۴۹	۵۸	۸۴.۴۸	-۶.۶۴	-	-
۲۱	میانگین زمان رسیدگی به پرونده ها - دادگاه کیفری ۲	روز	۸۹	-	۸۵	۹۱	۹۳.۴۱	-۱.۱۲	-	-
۲۲	نسبت پرونده های بایگانی الکترونیک به کل پرونده های بایگانی - قضایی	درصد	۴۸	۵۶	۶۸	۶۳	۹۱.۱۸	-	-	-
۲۳	نسبت آرای صادر شده در شعب دادگاه های تخصصی به کل آراء	درصد	-	-	۰	۰	۰	-	سایر	گزارشی از دستگاه در دسترس نیست.
۲۴	نسبت پرونده های مختومه به وارده در دادسرای انتظامی قضات	درصد	۸۶	-	۹۶.۸	۸۲.۳	۸۵.۰۲	-	-	-
۲۵	نسبت کارشناس رسمی تعیین شده برای افراد فاقد بضاعت به کل افراد فاقد بضاعت درخواست کننده	درصد	-	-	۴۰	۴۰	۱۰۰	-	-	-
۲۶	بررسی علمی زمینه ها و عوامل وقوع جرایم اولویت دار و ارائه راهکارهای پیشگیرانه	درصد	-	۱۰	۴۰	۳۱	۷۷.۵	-	سایر	برنامه در دست اقدام است به دلیل زمان بر بودن اجرای برنامه هدف کمی ۹۷ پوشش داده نشده است.
۲۷	میانگین زمان رسیدگی به پرونده ها - دادگاه تجدیدنظر	روز	۱۰۰	-	۹۶	۱۱۶	۸۲.۷۶	-۷.۷	-	-

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۶۲۵

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۲۸	میانگین زمان رسیدگی به شکایات مردم از عملکرد کارکنان و قضات در مراجع انضباطی - قضات دادگاه	روز	۲۷۰	-	۱۷۰	۰	-	-	سایر	گزارشگی از دستگاه در دسترس نیست.
۲۹	کاهش تخلفات کارکنان و قضات از ضوابط قانونی واداری به پنجاه درصد سال پایه	درصد	-	-	۰	۰	۰	-	سایر	گزارشگی از دستگاه در دسترس نیست.
۳۰	زیربنای ساختمان های قضایی قوه قضاییه	مترمربع	۱,۷۳۳,۶۸۷	-	۲,۰۰۰,۰۰۰	۰	-	-	سایر	گزارشگی از دستگاه در دسترس نیست.
۳۱	نظارت و کنترل اثربخش بر فرایندهای رسیدگی و عملکرد و رفتار قضات و کارمندان در ابعاد فساد مالی، اخلاقی و ارتباطات	درصد	-	۲۰	۴۰	۰	-	-	سایر	گزارشگی از دستگاه در دسترس نیست.
۳۲	تدوین آیین نامه اجرایی سامانه بانک های اطلاعاتی اموال اشخاص حقیقی و حقوقی محکوم علیه	درصد	-	۵۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	-	-	-
۳۳	تدوین لایحه اصلاح قانون مسئولیت مدنی	درصد	-	۱۰	۴۰	۴۰	۱۰۰	-	-	-
۳۴	میانگین زمان رسیدگی به شکایات مردم از عملکرد کارکنان و قضات در مراجع انضباطی - کارکنان	روز	۲۵۰	-	۱۸۰	۰	-	-	سایر	گزارشگی از دستگاه در دسترس نیست.
۳۵	طراحی، راه اندازی و تجهیز مراکز داده قوه قضائیه	درصد	-	۶	۲۰	۰	۰	-	سایر	گزارشگی از دستگاه در دسترس نیست.
۳۶	تقسیم کار ملی، راهبری و هماهنگی اقدامات و فعالیت های پیشگیرانه دستگاه ها (اجرای قانون پیشگیری از وقوع جرم)	درصد	۱۰	۱۰	۴۰	۳۷	۹۳.۵	-	-	-

۶۲۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۳۷	ایجاد و حمایت از هسته ها و تشکلهای مردمی پیشگیری از جرایم و آسیبهای اجتماعی	درصد	-	۱۵	۴۰	۴۰	۱۰۰	-	-	-
۳۸	نسبت پروندههای مختومه اجرایی به کل پروندههای اجرای احکام	درصد	۶۱.۵۴	-	۶۳.۲	۶۷.۱۲	۱۰۶.۲	-	-	-
۳۹	افزایش نظارت های الکترونیکی و کاهش مراجعات حضوری	درصد	-	-	۲۵	۰	۰	-	سایر	گزارشی از دستگاه در دسترس نیست.
۴۰	ارتقاء و نگهداشت شبکه ملی عدالت	درصد	-	۱۰	۴۰	۲۰	۵۰	-	سایر	گزارش دلایل عدم تحقق توسط دستگاه ارائه نشده است.
۴۱	ترویج رویکرد پیشگیرانه در نظام تصمیم سازی و تصمیم گیری کشور	درصد	-	۱۰	۴۰	۳۶	۹۰	-	-	-
۴۲	میزان پروندههای منتهی به صلح و سازش به کل پروندههای ورودی	درصد	۲۱.۱	-	۲۱.۵	۱۸.۵۵	۸۶.۲۸	-	-	-
۴۳	نسبت طلاق های توافقی نسبت به کل طلاق های صورت گرفته	درصد	۶۹	-	۶۸.۲	۵۹	۸۶.۵۱	-	-	-
۴۴	تعداد زندانیان به ازای صد هزار نفر جمعیت	نفر	۲۸۸	-	۲۷۷	۲۸۴	۹۷.۵۴	۰.۷	-	-
۴۵	نسبت آرای صادر شده به وسیله نهاد دوری به آرای صادر شده محاکم دادگستری	درصد	۴.۵۹	۴.۶۵	۰	۰	-	-	سایر	گزارشی از دستگاه در دسترس نیست.
۴۶	میانگین زمان رسیدگی به پرونده ها - دادگاه های بخش	روز	۷۸	-	۷۴	۸۴	۸۸.۱	۳.۷۷-	-	-
۴۷	نسبت پرونده شخصیت تشکیل شده برای متهمان موضوع ماده ۲۸۶ قانون آ.د.ک (۲) نسبت به کل مشمولین (اطفال و نوجوانان)	درصد	-	-	۴۰	۰	۰	-	سایر	گزارشی از دستگاه در دسترس نیست.

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و سوم: حقوقی و قضایی □ ۶۲۷

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۴۸	میزان رضایت عمومی از خدمات قضایی	درصد	-	-	۰	۰	۰	-	سایر	گزارشی از دستگاه در دسترس نیست.
۴۹	نسبت ابلاغ الکترونیک اوراق قضایی به کل اوراق ابلاغی	درصد	-	-	۲۰	۷۲.۹	۳۶۴.۵	-	-	-
۵۰	نسبت آرای اعتراض شده به کل آراء	درصد	-	-	۰	۰	-	-	-	-
۵۱	میانگین زمان رسیدگی به پرونده ها - دادگاه های حقوقی	روز	۱۱۴	-	۱۱۰	۱۰۰	۱۱۰	۶.۳۴	-	-
۵۲	ایجاد، حمایت و نظارت بر نهادهای داوری	درصد	-	۱۰	۴۰	۳۵	۸۷.۵	-	-	-
۵۳	تدوین آیین نامه اجرایی ایجاد سامانه و سجل محکومیت مالی	درصد	-	۲۰	۴۰	۴۰	۱۰۰	-	-	-
۵۴	راه اندازی موسسات میانجیگری و حمایت و نظارت بر آنها	تعداد	-	-	۰	۲۰	۱۰۰	۰	-	-
۵۵	نسبت آرای قضایی تأیید شده به آرای مورد اعتراض	درصد	-	-	۰	۰	۰	-	سایر	گزارشی از دستگاه در دسترس نیست.
۵۶	ارتقاء کارایی و اثربخشی نظام های رسیدگی به تخلفات کارکنان قضایی واداری در مواجهه با فساد	درصد	-	-	۲۰	۰	۰	-	سایر	گزارش عملکرد توسط دستگاه ارائه نشده است.
۵۷	تدوین سند امنیت قضایی	درصد	-	۳۰	۵۰	۵۰	۱۰۰	-	-	-
۵۸	میانگین زمان رسیدگی به پرونده ها - دادگاه کیفری ۱	روز	۲۴۴	-	۲۴۰	۲۹۷	۸۰.۸۱	۱۰.۳۳	سایر	گزارش دلایل عدم تحقق توسط دستگاه ارائه نشده است.
۵۹	نسبت پرونده شخصیت تشکیل شده برای متهمان موضوع ماده ۲۰۳ قانون آ.د.ک (۱) نسبت به کل مشمولین	درصد	-	-	۴۰	۰	۰	-	سایر	گزارشی از دستگاه در دسترس نیست.

مأخذ: قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

برنامه‌های ذیل در بخش اعتبارات هزینه‌ای قوه قضاییه پیش‌بینی شده که عملکرد اعتباری آن در جداول درج شده است:

- «برنامه احیاء حقوق عامه»

- «برنامه پیشگیری از وقوع جرم»

- «برنامه رسیدگی به دعاوی» (هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای)

- «برنامه توسعه دولت الکترونیک»

علاوه بر اعتبارات هزینه‌ای جدول ۷ قانون بودجه، بخشی از اعتبار موردنیاز از ردیف‌های متفرقه تأمین اعتبار می‌گردد که در سال ۱۳۹۷ در بخش هزینه‌ای مبلغ ۹۵۲۳۳۷۳ و در بخش تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مبلغ ۵۱۱۲۲۴ میلیون ریال از این محل تخصیص داده شده است.

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملك کل
۱	۱۲۰۱۰۰۲۰۰۰	برنامه احیاء حقوق عامه	۴۰,۹۴۳	-	۴۰,۹۴۳	۲۶,۷۶۳	-	۲۶,۷۶۳	۶۵,۴	-
۲	۱۲۰۱۰۰۶۰۰۰	برنامه پیش‌گیری از وقوع جرم	۱۴۸,۸۳۲	-	۱۴۸,۸۳۲	۷۹,۶۵۷	-	۷۹,۶۵۷	۵۳,۵	-
۳	۱۲۰۱۰۱۲۰۰۰	برنامه رسیدگی به دعاوی	۴۲,۵۵۵,۰۵۵	۳,۳۷۱,۰۰۰	۴۵,۹۲۶,۰۵۵	۳۸,۶۵۰,۹۵۰	۲,۵۵۲,۴۴۳	۴۱,۲۰۴,۳۹۳	۹۰,۸	۷۵,۷
۴	۱۲۰۱۰۲۱۰۰۰	برنامه کمک به اشخاص حقیقی و حقوقی	۴۳,۱۲۰	-	۴۳,۱۲۰	-	-	-	-	-
۵	جمع	-	۴۲,۷۸۸,۰۵۰	۳,۳۷۱,۰۰۰	۴۶,۱۵۹,۰۵۰	۳۸,۷۵۷,۳۷۰	۲,۵۵۲,۴۴۳	۴۱,۳۱۰,۸۱۳	-	-

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع
۱	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	-	رسیدگی به دعاوی	دادگستری اسلامی	۱۱,۹۲۷,۹۴۰	۳۷۱,۳۲۴	۱۲,۲۹۹,۱۶۴	۹,۵۲۳,۳۷۳	۳۷۱,۳۲۴	۹,۸۹۴,۵۹۷
۲	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	-	توسعه دولت الکترونیک	دادگستری جمهوری اسلامی	-	۱۴۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	-	۱۴۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰
۳	جمع	-	-	-	۱۱,۹۲۷,۹۴۰	۵۱۱,۳۲۴	۱۲,۴۳۹,۱۶۴	۹,۵۲۳,۳۷۳	۵۱۱,۳۲۴	۱۰,۰۳۴,۵۹۷

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- انجام به موقع تکالیف قانونی علیرغم کمبود منابع مالی
- ایجاد زیرساخت‌های مناسب در بخش فناوری اطلاعات قوه قضاییه
- اهتمام ویژه به استقرار نظام دادرسی الکترونیک

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- عدم پیش‌بینی اعتبارات موردنیاز برای اجرای کامل قانون آیین دادرسی کیفری
- عدم کفایت اعتبارات مصوب برای اجرای کامل نظام دادرسی الکترونیک
- کمبود نیروی انسانی و تجهیزات موردنیاز علی‌الخصوص در بخش قضایی
- عدم استفاده مؤثر از ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد برای کشف جرائم و تخلفات بزرگ
- عدم ارائه گزارش عملکرد اهداف کمی مندرج در قانون برنامه ششم توسعه توسط دستگاه
- عدم استفاده مناسب و مؤثر از نهادهای داوری برای کاهش ورودی پرونده‌ها

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

در اجرای تبصره بند «د» ماده ۱۱۳ و بند «الف» و «ب» ماده ۱۲۱ قانون برنامه ششم توسعه کشور مبنی بر ارائه گزارش عملکرد برنامه ششم به دولت و مجلس شورای اسلامی، عملکرد قوه قضائیه در اجرای احکام مندرج در برنامه ششم توسعه کشور در محورهای مشخص شده ارائه شده است. اهم اقدامات انجام شده در این راستا عبارتند از تدوین پیش‌نویس لوایح پیش‌بینی شده در قانون، تدوین آئین‌نامه اجرایی تبصره یک بند ب ماده ۱۱۳، آئین‌نامه اجرایی تبصره بند ۵ ماده ۱۱۳ که به تصویب هیئت‌وزیران رسیده است، دستورالعمل اجرایی اعلام برخط ظرفیت پذیرش زندانیان به مقامات قضایی صلاحیت‌دار که به تصویب ریاست محترم قوه قضائیه رسیده است، اجرایی شدن ماده ۱۱۵ قانون مبنی بر اعلام اموال و دارایی مقامات و مسئولین موضوع اصل ۱۴۲ قانون اساسی، آئین‌نامه اجرایی بند الف ماده ۱۱۷ ایجاد سامانه الکترونیک پاسخگویی فوری و برخط استعلامات مورد نیاز مراجع قضایی و ... که در خصوص هر یک از تکالیف قانونی، گزارش اقدامات صورت گرفته در جداول فوق ارائه شده است.

لازم به ذکر است با توجه به ماده ۱۱۹ قانون برنامه ششم توسعه دولت موظف است در طول سنوات اجرای قانون برنامه حداقل ۲۹ درصد از منابع بودجه عمومی دولت را برای اجرای تکالیف و برنامه‌های قوه قضائیه و سازمان‌های وابسته در بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی و تأمین نماید.

در خصوص اهداف کمی تعیین شده نیز هر چند برخی عناوین و اهداف پیش‌بینی شده جزء شاخص‌های توسعه عدالت قضایی در کشور است، لیکن در برخی موارد اهداف کمی متناسب با واقعیت‌های موجود و احکام قانون برنامه پیش‌بینی نشده است، لذا بر اساس مقادیر و عناوین اهداف کمی در قانون برنامه ذکر شده تا حد امکان گزارش‌های عملکردی جمع‌آوری و ارائه گردیده است.

۴-۴- پیشنهادات

- استفاده حداکثری از سامانه گواهی عدم سوءپیشینه توسط دستگاه‌های اجرایی و بانک‌ها و مؤسسات اعتبارسنجی
- گسترش ضریب نفوذ سامانه‌های قوه قضائیه و اتصال بانک‌های اطلاعاتی موجود به یکدیگر
- تسریع در عملیاتی نمودن سامانه رسیدگی به اموال و دارایی مسئولان
- حمایت از زیرساخت‌های فنی و سامانه‌های موجود در راستای نهایی کردن اجرای دادرسی الکترونیکی در قوه قضائیه و تأمین منابع موردنیاز در قوانین بودجه سنواتی

فصل شصت و چهارم

ثبت اسناد و املاک

مقدمه

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در راستای مأموریت اعتباربخشی، تثبیت و حمایت از حقوق مالکیت مشروع و قانونی اشخاص و بر اساس قانون اساسی، سیاست‌های کلان قضایی و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ابلاغی مقام معظم رهبری^(مدظله‌العالی)، چشم‌انداز بیست‌ساله، برنامه‌های توسعه‌ای کشور، اهداف و مصوبات ریاست محترم قوه قضاییه و قوانین و مقررات موضوعه، ضمن بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، تأمین زیرساخت‌های لازم، اصلاح و استانداردسازی روش‌ها و فرآیندهای مورد عمل در حوزه‌های مختلف سازمان، تحول در شیوه‌های ناکارآمد به انگیزه ارتقاء اثربخشی خدمات و رضایت مراجعین، شفاف‌سازی امور، کاهش مراجعات حضوری متقاضیان خدمت، ارائه حداکثری خدمات در محیط مجازی و ارتقاء سلامت اداری را در دستور کار خود قرار داد.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به‌عنوان یکی از قدیمی‌ترین دستگاه‌های اداری و نهادهای حاکمیتی با ۴۹۰ واحد ثبتی دایر و بیش از ۱۱۰۰۰ دفتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق، مأموریت اعتباربخشی، تثبیت و حمایت از حقوق مالکیت مشروع و قانونی اشخاص را از طریق صدور اسناد مالکیت، صدور اسناد رسمی، اجرای مفاد اسناد رسمی، ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری، ثبت رسمی وقایع ازدواج و طلاق، اجرای کاداستر کشور، ثبت اختراعات و ابتکارات، علائم تجاری و نشانه‌های جغرافیایی بر عهده دارد و بی‌شک این مأموریت‌ها نقش مهمی در توسعه اقتصادی، رفاه عمومی، عدالت اجتماعی، امنیت ملی و کاهش دعاوی ایفاء می‌نماید.

نگاهی اجمالی به عملکرد و فعالیت‌های سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در سال ۹۷، در تمامی ابعاد صف و ستاد، بیانگر ارائه قریب به ۷۵ میلیون خدمت ثبتی اعم از الکترونیک و سنتی می‌باشد. همچنین سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در اجرای سیاست به‌کارگیری فناوری‌های نوین و تحول در فرآیند خدمات ثبتی با مکانیزه نمودن امور از طریق ایجاد سامانه‌های الکترونیکی ضمن ارائه خدمات الکترونیک و حذف ده‌ها میلیون مراجعه حضوری در سال ۱۳۹۷، معادل ۹۹ درصد از خدمات خود را به نحو الکترونیک (۷۴ میلیون خدمت الکترونیک ثبتی) ارائه نموده است.

سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه ابلاغی ۱۳۹۴/۴/۹ مقام معظم رهبری^(مدظله‌العالی) مرتبط با سازمان ثبت اسناد و املاک کشور:

بند ۶۷- توسعه ثبت رسمی اسناد و املاک و مالکیت‌های معنوی و ثبت رسمی مالکیت‌های دولت و مردم بر املاک و اراضی کشور در نظام کاداستر و گسترش فناوری‌های نوین در ارائه خدمات ثبتی
بند ۶۶- حمایت قضائی مؤثر در تضمین حقوق مالکیت و استحکام قراردادها به منظور توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی

با توجه به سند چشم‌انداز در افق بیست ساله، سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه ابلاغی ۱۳۹۴/۴/۹ مقام معظم رهبری^(مدظله‌العالی) در بخش حقوقی و قضائی مرتبط با سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، اصلی‌ترین راهبردهای سازمان به شرح ذیل می‌باشند:

- توسعه ثبت رسمی مالکیت‌های دولت و مردم بر املاک و اراضی
- اجرای نظام جامع کاداستر (حدنگار) کشور
- شفاف‌سازی و توسعه ثبت رسمی اسناد و قراردادها
- توسعه ثبت مالکیت‌های معنوی و افزایش تعاملات و همکاری‌های بین‌المللی مربوط
- گسترش فناوری‌های نوین در ارائه خدمات ثبتی
- تضمین حقوق مالکیت‌ها و استحکام قراردادها با استفاده از ظرفیت‌های اجرای مفاد اسناد رسمی

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

از مهم‌ترین اهداف و راهبردهای نظام اداری کشور حذف مراجعات غیرضروری و جایگزین کردن خدمات الکترونیک در ارائه خدمات است. در همین راستا بخش املاک و اسناد کشور نیز اقدام به استقرار سامانه‌ها و زیرساخت‌های مربوطه برای ارائه خدمات اداری الکترونیک نموده است تا از این طریق امکان ثبت لحظه‌ای و بر خط معاملات و پاسخ به استعلامات به‌صورت آنی در دفتر املاک فراهم شود.

این بخش دارای ۱۱ حکم قانونی بوده که قانون برنامه ششم و قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور سازمان ثبت اسناد و املاک کشور را موظف به اجرای آن نموده است. همچنین، از دیگر برنامه‌های راهبردی این بخش می‌توان به مواردی شامل ثبت رسمی کلیه مالکیت‌های دولت و مردم بر اراضی و املاک، ثبت رسمی اسناد و قراردادها و نیز صدور اختصاص شناسه ملی به اشخاص حقوقی در راستای بهبود فضای کسب و کار اشاره کرد.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ د	قوه قضائیه مکلف است نسبت به ارتقاء شاخص‌های توسعه حقوقی و قضائی در طول اجرای قانون برنامه حداقل به شرح جدول شماره (۱۶) اقدام کند.	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	گزارش عملکرد مربوط به شاخص‌های حقوقی و قضائی در جدول اهداف کمی مربوط ارائه شده است.	سایر	تکمیل زیرساخت ارائه خدمات الکترونیکی و موضوع تأمین منابع مالی اجرای قانون جامع حد نگار (کاداستر) و اجرای آرشیو الکترونیکی از ضروریات اجرای این ماده قانونی می باشد. اجرای حکم نیازمند تعامل و همکاری کلیه دستگاه‌های اجرایی در ارائه نقشه‌های کاداستری تحت تولیت است.
۲	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۶۲	کلیه معاملات راجع به اموال غیرمنقول ثبت شده مانند بیع، صلح، اجاره، رهن و نیز وعده یا تعهد به انجام این گونه معاملات باید به طور رسمی در دفاتر اسناد رسمی تنظیم شود. اسناد عادی که در خصوص معاملات راجع به اموال غیرمنقول تنظیم شوند مگر اسنادی که بر اساس تشخیص دادگاه دارای اعتبار شرعی است در برابر اشخاص ثالث غیرقابل استناد بوده و قابلیت معارضه با اسناد رسمی را ندارند.	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	با اجرایی شدن ثبت الکترونیک اسناد تنظیم و صدور تمامی اسناد رسمی و همچنین استعلامات و صدور خلاصه معاملات در دفاتر اسناد رسمی، از طریق این سامانه به صورت متمرکز و در قالب یک سیستم یکپارچه انجام می پذیرد. در مجموع ۶۴ نوع سند رسمی که شامل انواع اسناد بیع، صلح، وکالت، رهنی، اجاره، تقسیم نامه، اقاله، تعهدنامه، اقرارنامه و سایر انواع اسناد می باشد، در این سامانه طراحی شده است. همچنین خدمات ثبتی فک رهن، فسخ سند، عزل و استغفای وکیل،	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					اجرائیه، اختاریه، گواهی عدم انجام معامله و قبض سپرده، از طریق این سامانه، ارائه می‌گردد. این سیستم علاوه بر شفاف‌سازی در میلیون‌ها سند رسمی صادره و امکان نظارت و گزارش‌گیری بر خط، باعث حذف ده‌ها میلیون اوراق بهادار که سالانه مورد استفاده قرار می‌گرفت، شده است. با راه‌اندازی سامانه ثبت آنی معاملات، زمان تنظیم اسناد رسمی در دفاتر اسناد رسمی کاهش یافته به نحوی که در حال حاضر حدود ۷۸ درصد از اسناد در مدت زمان کمتر از یک روز ثبت می‌گردد. همچنین بر اساس اطلاعات سامانه ثبت آنی معاملات در سال ۹۷ تعداد ۱۶۱۶۷۲۳ سند الکترونیک و ۵۶۷۵۹۸۴ گواهی امضا در دفاتر اسناد رسمی تنظیم گردیده است. همچنین بررسی‌ها نشان می‌دهد: ۹۹.۸ درصد از کل اسناد بیع صادره مربوط به اسناد بیع قطعی غیرمنقول و وسایل نقلیه می‌باشد و از کل اسناد بیع قطعی صادرشده، ۲۵.۷ درصد مربوط به اسناد بیع قطعی غیرمنقول و ۶۴.۱ درصد مربوط به اسناد بیع وسایل نقلیه می‌باشد.		

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و چهارم: ثبت اسناد و املاک □ ۶۳۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / ب	مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجرا از طریق ادارات اجرای مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجرای سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور اجرا می‌شوند. ادارات مذکور مکلف‌اند بلافاصله پس از تقاضای اجرائیه نسبت به شناسایی و توقیف اموال مدیون اقدام کنند. چنانچه مرجع مذکور نتواند ظرف مدت دو ماه از تقاضای اجرا نسبت به شناسایی و توقیف اموال متعهد سند، اقدام کند یا ظرف مدت شش ماه نسبت به اجرای مفاد سند اقدام نماید، متعهدله سند می‌تواند با انصراف از اجرای مفاد سند به محاکم دادگستری رجوع نماید.	سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور	اقدامات انجام‌شده در سال ۹۷ به شرح ذیل می‌باشند. ۱- پیگیری فرآیند تصویب آئین‌نامه اجرائی بند ب ماده ۱۱۳ قانون برنامه ششم با همکاری وزارت دادگستری و اعمال برخی اصلاحات. ۲- تأمین اعتبار و شروع به کار ۱۰۹ نفر نیروی انسانی پذیرفته‌شده در آزمون استخدامی سال ۹۶ جهت تأمین بخشی از نیاز ادارات اجرای اسناد رسمی سراسر کشور برای پاسخگویی به حجم امور مضاعف در اجرای بند ب ماده ۱۱۳ قانون برنامه ششم توسعه. ۳- فراهم آوردن زیرساخت نرم‌افزاری بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی درون‌سازمانی با سامانه اجرا جهت شناسایی سریع و دسترسی به اموال بدهکاران پرونده‌های اجرائی. ۴- انجام تعاملات لازم جهت تبادل الکترونیک اطلاعات اموال بدهکاران پرونده‌های اجرائی با دستگاه‌های برون‌سازمانی از جمله سازمان بورس و بانک مرکزی. ۵- فراهم آوردن زیرساخت لازم برای عملیاتی شدن ارتباط الکترونیک با اداره گذرنامه جهت ممنوعیت خروج بدهکاران. ۶- بر اساس اطلاعات سامانه	سایر	کمبود منابع مالی با توجه به ضرورت ایجاد زیرساخت‌های لازم
						عدم تصویب / ابلاغ بخش‌نامه / آیین‌نامه	لزوم همکاری و تعامل مراجع ذیصلاح

۶۳۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					اجرای الکترونیک مفاد اسناد رسمی در یکساله ۱۳۹۷ تعداد ۲۲۳۶۵۱ پرونده اجرایی به نحو الکترونیکی در سیستم تشکیل گردیده است که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴۲ درصد رشد داشته است. بیشترین رشد پرونده‌های اجرایی به ترتیب مربوط به اجرائیه‌های مهریه و اسناد تعهدی با ۱۱۹ درصد رشد، اجرائیه‌های مربوط به قراردادهای داخلی بانک‌ها با ۱۶ درصد رشد چک‌های بلامحل با ۱۴ درصد رشد می‌باشد. همچنین از طریق سامانه ممنوع‌الخروجی و رفع ممنوع‌الخروجی تعداد ۲۷۲۸۹ نفر ممنوع‌الخروج و ۱۵۴۸۹ نفر رفع ممنوعیت گردیده است. تعداد ۱۰۶۷۴۹ پرونده اجرایی در سال ۱۳۹۷ مختومه گردیده است. از طریق دوائر اجرا سراسر کشور مبلغ ۱۰۲۸۶۸ میلیارد ریال از مطالبات بانک‌ها وصول گردیده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۶۱ درصد رشد داشته است.		
۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / ب / تبصره ۲	چنانچه متعهد سند لازم‌الاجرا، ظرف مدت بیست روز نسبت به انجام تعهد خود یا جلب رضایت متعهدله سند اقدام نماید، از پرداخت	سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور	در خصوص «معافیت از پرداخت هزینه‌های اجرائی متعهد سند لازم‌الاجرا (اسناد ذمه‌ای) که ظرف مدت بیست روز نسبت به انجام تعهد خود	-	-

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و چهارم: ثبت اسناد و املاک □ ۶۳۷

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			هزینه‌های اجرائی معاف خواهد بود. در غیر این صورت مراتب جهت درج در سامانه سجل محکومیت‌های مالی موضوع بند (پ) ماده (۱۱۶) این قانون منعکس خواهد شد. کلیه دستگاه‌های اجرائی و بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری از انعقاد هرگونه قرارداد مالی و پرداخت تسهیلات، موافقت اصولی، صدور کارت بازرگانی و پروانه صادرات و واردات به این شخص ممنوع هستند. تخلف از این حکم موجب مجازات تعزیری درجه شش (محرومیت از حقوق اجتماعی) خواهد بود.		یا جلب رضایت متعهد له سند اقدام نماید» ادارات اجرای ثبت اسناد و املاک سراسر کشور برابر مفاد قانون عمل می‌نمایند. در خصوص قسمت دوم مبنی بر «درج در سامانه سجل محکومیت‌های مالی موضوع بند (پ) ماده ۱۱۶ این قانون» ارتباط الکترونیک سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با سامانه سجل محکومیت‌های مالی قوه قضائیه از طریق برقراری سرویس فی‌مابین سازمان ثبت و قوه قضائیه جهت استعلام وضعیت سوءپیشینه اشخاص حقیقی، ایجاد گردیده و در حال تبادل اطلاعات است.		
۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / ب / تبصره ۳	چنانچه متعهد سند مدعی اعسار باشد، می‌تواند با رعایت قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی دادخواست اعسار خود را به مرجع قضائی صالح تقدیم کند و در صورت صدور حکم اعسار، متعهد سند از شمول قسمت اخیر تبصره (۲) معاف خواهد بود.	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	-	-
۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / پ ۴	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است پس از استقرار زندانیان در محل زندان جدید خارج از شهر با همکاری وزارت امور	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	اجرای این تکلیف قانونی موکول به اقدام از سوی سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مبنی بر معرفی زندان‌های مشمول قانون	سایر	مستلزم تعامل و همکاری سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور

۶۳۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			اقتصادی و دارایی و پس از اعلام رسمی وزارت دادگستری نسبت به انتقال کلیه اسناد و مدارک زندان مذکور به خریدار یا خریداران اقدام نماید.		و اخذ مصوبات از مبادی ذی ربط می باشد که تاکنون درخواست و مصوبه ای در مورد این بند قانونی، از جانب سازمان زندان ها و وزارت دادگستری به این سازمان اعلام نگردیده یا در مرحله رسیدگی می باشد. بدیهی است در صورت وصول وفق قوانین و مقررات اقدام خواهد شد.		
۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۴	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه نسبت به راه اندازی و ساماندهی دفتر املاک کشور به صورت الکترونیک اقدام نموده و کلیه معاملات راجع به املاک و اراضی را در آن به صورت آنی و الکترونیکی به نحوی ثبت نماید که امکان ثبت معاملات به صورت لحظه ای و برخط در دفتر املاک و نیز پاسخ آنی و برخط در همان لحظه به استعلامات فراهم باشد. دفتر مذکور پس از تکمیل جایگزین دفتر املاک موجود و در حکم آن خواهد بود.	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	۱- در خصوص «ساماندهی دفاتر املاک و سوابق ثبتی به صورت الکترونیک» در سال ۹۷ اقدامات ذیل انجام شده است: * - اسکن تعداد ۶۳۰۰۸ دفتر املاک در یکساله ۹۷. * - آرشیو الکترونیک تعداد ۱۱۸۵۹۲۱۵۶ برگ از اوراق پرونده های املاک در یکساله ۹۷ به منظور تکمیل بانک های اطلاعاتی بخش املاک. * - حذف گردش فیزیکی پرونده های ثبتی به صورت غیرهوشمند در ۱۱۰ واحد ثبتی سراسر کشور که با اتخاذ تمهیدات لازم و انجام عملیات داده آمایی و هوشمند سازی اوراق اسکن شده به تدریج در واحدهای ثبتی که عملیات آرشیو آن ها به اتمام رسیده، عملیاتی خواهد شد. ۲- در خصوص «ثبت کلیه معاملات راجع به املاک	سایر	ضرورت تکمیل زیرساخت ارائه خدمات الکترونیک به دلیل کمبود منابع مالی مورد نیاز.

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					و اراضی در سامانه الکترونیکی املاک کشور به صورت آنی و الکترونیکی به نحوی که امکان ثبت معاملات به صورت لحظه ای و برخط در دفتر املاک و نیز پاسخ آنی و برخط در همان لحظه به استعلامات فراهم باشد.» در سال ۹۷ اقدامات ذیل انجام شده است: الف توسعه و ارتقاء سامانه ثبت الکترونیک اسناد رسمی (ثبت آنی معاملات) به نحوی که در سال ۱۳۹۷ سرویس ها و قابلیت هایی به شرح موارد ذیل به سامانه ثبت الکترونیک اسناد رسمی اضافه گردیده است: * - ارتباط الکترونیکی بانک اشخاص ممنوع معامله با سامانه دادستانی کل کشور. * ثبت سند و تأیید نهایی اسناد رسمی تنظیم شده در دفاتر اسناد رسمی با اثر انگشت سردفتر در دی ماه سال ۹۷ جهت احراز صحت و تمامیت اعتبار اسناد رسمی. * - اتصال «سامانه پرداخت الکترونیک هزینه ها» به «سامانه ثبت آنی» در کلیه دفاتر اسناد رسمی در شهریورماه ۱۳۹۷: در سنوات گذشته پرداخت از طریق دستگاه های پرداخت هزینه غیر متصل به سامانه انجام می شد. در راستای توسعه		

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					خدمات الکترونیک در حوزه اسناد رسمی، سازمان ثبت تصمیم به توسعه زیرساخت مورد نیاز برای پرداخت الکترونیک در سامانه ثبت الکترونیک اسناد گرفته است. * راه اندازی سرویس الکترونیکی پرداخت مالیات نقل و انتقال در دفاتر اسناد رسمی در اسفندماه ۱۳۹۷: در این سرویس قبل از انجام معاملات در دفاتر اسناد رسمی، اقلام اطلاعاتی مورد تأیید جهت محاسبه مبلغ مالیات در سامانه ثبت الکترونیک اسناد ثبت و به سازمان امور مالیاتی ارسال می گردد. با انجام این عمل، شناسه قبض و شناسه پرداخت به دفتر اسناد رسمی اعلام و پس از پرداخت مبلغ مالیات توسط فروشنده به صورت خودکار نسخه ای از مفصل حساب مالیاتی جهت انتقال ملک مورد نظر به دفتر اسناد رسمی خواهد شد. هم اکنون این سرویس به دلیل محدودیت از جانب سازمان امور مالیاتی، فقط در شهر تهران، اجرا گردیده است. * ارائه سرویس تصدیق اصالت الکترونیک اسناد با قوه قضائیه، گمرک و مرکز مالکیت معنوی. * راه اندازی اپلیکیشن موبایلی برای پرداخت تمامی اسناد تنظیمی		

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و چهارم: ثبت اسناد و املاک □ ۶۴۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					به صورت الکترونیکی در دفاتر اسناد رسمی به عنوان روش جایگزین پرداخت توسط دستگاه پرداخت هزینه و امکان پرداخت از طریق موبایل - اینترنت - برای متقاضیان خدمات ثبتی ۳- تنظیم ۱۶۱۱۶۷۳۳ سند رسمی از طریق سامانه ثبت الکترونیکی اسناد در سال ۱۳۹۷، به طوری که ۷۸ درصد از اسناد در کمتر از یک روز تنظیم و صادر گردیده است. ۴- پاسخ الکترونیک به ۹۳ درصد از استعلامات دفاتر اسناد رسمی در کمتر از دو روز در بانک جامع اطلاعات املاک و کاداستر. ۵- ثبت ۹۶ درصد از خلاصه معاملات در کمتر از دو روز به صورت الکترونیک در بانک جامع اطلاعات املاک و کاداستر.		
۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۷ / الف	تمام مراجعی که به هر نحو اطلاعاتی در مورد اموال اشخاص دارند، مانند سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، شهرداری‌ها، سازمان امور مالیاتی، نیروی انتظامی، سازمان بورس و اوراق بهادار، بانک مرکزی و کلیه بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری و سامانه شناسه (کد) رهگیری اتحادیه مشاوران املاک مکلفاند کلیه اطلاعات	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	ارتباط الکترونیک سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با قوه قضائیه از طریق برقراری سرویس سوپیشینه ایجاد گردیده و در حال تبادل اطلاعات می‌باشد لذا پس از استعلام اطلاعات اموال اشخاص محکوم علیهم از سوی قوه قضائیه از طریق سرویس مذکور پاسخ داده می‌شود.	سایر	عدم تکمیل زیرساخت‌های تبادل الکترونیک اطلاعات و ارتقاء سرویس‌های موجود

۶۴۲ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			خود در مورد اموال متعلق به اشخاص مذکور و کلیه تغییرات راجع به آن ها و هر نوع نقل وانتقال بعدی آن ها را، به نحوی که این اطلاعات به صورت برخط (آنلاین) و آنی از طریق سامانه مذکور قابل دسترس باشد، در اختیار قوه قضائیه قرار دهند.				
۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۷ / ب	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه اقدامات قانونی لازم برای الکترونیک کردن فرآیندهای اجرای مفاد اسناد رسمی را انجام دهد.	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	توسعه و ارتقاء سامانه اجرای مفاد اسناد رسمی: در سال ۱۳۹۷ سرویس ها و قابلیت هایی به شرح موارد ذیل به سامانه اجرای مفاد اسناد رسمی اضافه گردیده است: ۱- ایجاد سرویس استعلام ممنوع الخروجی پرونده های اجرایی از طریق پورتال سازمان. ۲- فراهم آوردن زیرساخت نرم افزاری بهره برداری از بانک های اطلاعاتی درون سازمانی با سامانه اجرا جهت شناسایی سریع و دسترسی به اموال بدهکاران پرونده های اجرایی. ۳- فراهم آوردن زیرساخت لازم برای تبادل الکترونیک اطلاعات با اداره گذرنامه از طریق وب سرویس جهت ممنوعیت خروج بدهکاران که استقرار آن در سال ۹۸ می باشد. ۴- طراحی و تولید امکان صدور اجراییه های «گاز بها»، «شارژ واحدهای	سایر	ضرورت تکمیل زیرساخت ارائه خدمات الکترونیک.

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و چهارم: ثبت اسناد و املاک □ ۶۴۳

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					صنعتی، «تلفن بهاء» و «پرداخت خسارت بیمه». ۵- انجام تعاملات لازم جهت تبادل الکترونیک اطلاعات اموال بدهکاران پرونده‌های اجرائی با دستگاه های برون سازمانی از جمله سازمان بورس و بانک مرکزی. ۶- طراحی و تولید قابلیت اعلام نتیجه ابلاغیه‌های اجرائیه با تولید نامه‌ی پاسخ به دفترخانه در سال ۹۷ انجام گردید و استقرار آن در سال ۹۸ خواهد بود. ۷- ایجاد امکان اطلاع‌رسانی روند پرونده‌های اجرائی برای طرفین پرونده از طریق اینترنت. ۸- امکان تبدیل وضعیت پرونده اجرا از مختومه به جاری توسط مدیر سیستم استانی. ۹- ایجاد گزارش اوقاتی در سامانه.		
۱۰	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۷ / پ	هزینه اجرای مفاد اسناد لازم‌الاجرا صرفاً از محل اموال توقیف شده متعهد سند و پس از وصول مطالبات متعهد له سند، به وسیله اجرای ثبت وصول می گردد.	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	مطابق ضوابط و مقررات، به محض اجرائی شدن قانون، این حکم قانونی در ادارات ثبت اجرائی می شود و هزینه اجرای مفاد اسناد لازم‌الاجرا صرفاً از محل اموال توقیف شده متعهد سند و پس از وصول مطالبات متعهد له سند، به وسیله ادارات اجرای ثبت اسناد و املاک سراسر کشور وصول می گردد. همچنین به منظور رفع ابهامات و سوالات متعدد، بر مبنای نظریه مشورتی شماره ۹۷/۱۱۷-۷/۹۷/۲۸۶۴	-	-

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					اداره کل حقوقی و تدوین قوانین قوه قضائیه، طی دستورالعمل شماره ۹۷/۲۳۰۳۵۲-۹۷/۱۱/۱۴، ابهامات مطروحه رفع و نسبت به یکسان سازی فعالیت کلیه ادارات اجرای مفاد اسناد رسمی لازم الاجرای سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در این خصوص، اقدام گردید.		
۱۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۷ / پ	در طول اجرای قانون برنامه بند (پ) ماده (۱۱۷) در بخش مغایرت بر ماده (۱۳۱) قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰/۱۲/۲۶ و تبصره آن حاکم است.	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	با توجه به صراحت این بند قانونی ادارات اجرای ثبت اسناد و املاک سراسر کشور، مفاد قانون را رعایت می نمایند.	-	-

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، با واکاوی و اصلاح فرآیندهای سنتی، بازخوانی رویه های اداری و ساماندهی ارائه خدمات با استفاده از فناوری اطلاعات به نحو غیرحضور، ضمن اجرای صحیح مأموریت و برنامه های خود با بهره گیری حداکثری از منابع در اختیار، فناوری های نوین و فرصت های محیطی، موجبات کوتاه نمودن فرآیندهای ارائه خدمات در محیط مجازی امن، حذف هزینه های ناشی از تردد میلیون ها مراجعه حضوری متقاضیان خدمت و به تبع آن کاهش هزینه های کشور را فراهم نموده است.

این سازمان سالانه با ارائه بیش از ۷۴ میلیون انواع خدمات ثبتی و واریز بیست و سه هزار و دویست میلیارد ریال (۲۳,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) درآمد به خزانه دولت در سال ۱۳۹۷، نقش مؤثری در پیشگیری از زمینه و بسترهای ایجاد فساد، اختلافات و دعاوی حقوقی، برقراری عدالت و امنیت

اقتصادی و اجتماعی کشور ایفا می‌نماید. لیکن با در نظر گرفتن حجم عظیم فعالیت‌ها و خدمات و در راستای اجرای تکالیف قانونی متعدد در قانون برنامه ششم توسعه خصوصاً بند ب ماده ۱۱۳ و ماده ۱۱۷ مبنی بر ضرورت الکترونیکی شدن فرآیندهای ارائه خدمات ثبتی، اجرای قانون جامع حد نگار کشور، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، اجرای آرشیو الکترونیک پرونده‌ها و دفاتر ثبتی، توسعه و تکمیل بانک‌های اطلاعاتی و تأمین زیرساخت اجرای طرح‌ها در سراسر کشور جهت حفظ و نگهداری وضع موجود، متأسفانه علیرغم حاکمیتی بودن وظایف و مأموریت‌های این بخش، وضعیت و شرایط موجود به هیچ‌وجه متناسبی با قوانین مربوطه و تکالیف و مسئولیت‌های محوله نداشته و با وجود ارائه توجیهات و مستندات لازم در خصوص الزامات مورد نیاز در جریان تدوین قوانین لازم پیش شرط‌های این بخش متناسب با نیازهای مذکور به تصویب نرسیده که با این وصف تحقق این مهم، بدون تأمین این الزامات متصور نبوده و اجرای آن نیازمند اهتمام ویژه در تأمین پیش شرط‌های مذکور در جریان تنظیم قوانین و مقررات موضوعه می‌باشد. با عنایت به نکات مذکور، این بخش با بهره‌گیری بهینه از منابع مالی، انسانی و... اقدامات مؤثری در اجرای تکالیف قانونی محوله به شرح جداول تقدیمی به انجام رسانده که حفظ وضع موجود و به‌روزرسانی بانک‌های اطلاعاتی و فراهم آوردن بهره‌مندی آحاد جامعه از دستاوردهای حاصله نیازمند تأمین منابع مالی متناسب با حجم تکالیف مربوط به این سازمان می‌باشد.

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	تجهیز نقشه‌برداران به گیرنده‌های متحرک ماهواره‌ای جهت تعیین مختصات در سیستم جهانی یکپارچه	دستگاه	-	۱,۰۰۰	۰	۰	-	-	سایر	با توجه به اینکه هدف مذکور در طول برنامه ششم برابر ۱۰۰۰ دستگاه بوده و این مهم در سال اول برنامه (۱۳۹۶) محقق شده است، عملکرد سال ۹۶ صفر عنوان خواهد شد
۲	نسبت پاسخ فوری (کمتر از دو روز) به استعلامات املاک نسبت به کل استعلام‌ها	درصد	۷۰	۸۷	۸۵	۹۳	۱۰۹,۴۱	-	-	-

۶۴۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۳	نسبت پرونده‌های بایگانی الکترونیک به کل پرونده‌های بایگانی - ثبتي	درصد	۸۴	۴۰	۹۰	۵۴	۶۰	-	سایر	ضرورت تکمیل زیرساخت ارائه خدمات الکترونیک و تأمین منابع مالی موردنیاز.
۴	نسبت ثبت الکترونیک فوری (کمتر از دو روز) خلاصه معاملات به کل معاملات	درصد	۸۱	۸۵	۸۹	۹۶	۱۰۰۷۸۷	-	-	-
۵	تنظیم اسناد رسمی در دفاتر اسناد رسمی به صورت الکترونیک	تعداد	۱۳,۹۵۸,۱۱۵	۱۳,۱۵۹,۵۴۹	۱۲,۰۰۳,۷۱۵	۱۶,۱۱۶,۷۳۳	۱۳۴,۲۶	۱۱,۵۲	-	-
۶	اجرای طرح بهره‌برداری ادارات اجرا از بانک‌های اطلاعاتی درون سازمانی	درصد	۱۰	۵۰	۱۰۰	۷۵	۷۵	-	سایر	ضرورت تکمیل زیرساخت ارائه خدمات الکترونیک و تقویت منابع انسانی و فضاهای اداری ذی‌ربط.
۷	نسبت صدور اسناد مالکیت خدنگاری (کاداستری) به کل اسناد	فقره سند	۱۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۷,۳۷۰,۳۳۳	۱۹,۵۰۰,۰۰۰	۲۱,۳۱۱,۵۹۹	۱۰۰۸۷۸	۲۳۰۰۹	-	-
۸	نسبت اراضی ثبت شده ملی به کل اراضی ملی	درصد	۱۲,۶	۱۹,۳	۴۵	۳۱	۴۶,۶۷	-	سایر	کمبود منابع مالی موردنیاز و عدم همکاری دستگاه‌های مرتبط
۹	اسکن دفاتر املاک	تعداد دفاتر اسکن شده	-	۱۳۹,۲۵۰	۵۵,۵۷۷	۶۳,۰۰۸	۱۱۳,۳۷	۵۱,۲۵-	-	-
۱۰	تحدید حدود قطعات ملکی در سامانه شمیم	تعداد	-	۲۵۳,۶۳۸	۶۱۱,۲۵۰	۷۱۸,۹۸۷	۱۱۷,۶۳	۱۸۳,۴۷	-	-
۱۱	اجرای مفاد اسناد رسمی اعم از صدور اجرائیه چک‌های بالاحل، مهریه، اجاره	تعداد پرونده	۱۱۹,۰۹۷	۱۵۷,۵۵۹	۱۵۹,۱۳۵	۲۳۳,۶۵۱	۱۴۰,۵۴	۳۷۰۰۴	-	-

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و چهارم: ثبت اسناد و املاک □ ۶۴۷

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
	رهنی، شرطی و... به صورت الکترونیک									
۱۲	زمین مرجع کردن (ژئورفرنس) نقشه های ثبتی	تعداد	۱۵,۰۴۶	۵,۷۵۵	۲,۹۲۴	۲,۹۰۶	۹۹,۳۸	۵۶,۰۵-	-	-
۱۳	ارشیو الکترونیکی پرونده های ثبتی	پرونده	۷,۰۰۰,۰۰۰	۲,۷۷۶,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	۳,۹۵۳,۰۷۲	۶۵,۸۸	۲۴,۸۵-	سایر	لزوم تأمین مالی مورد نیاز
۱۴	صدور اسناد مالکیت اراضی و املاک دولتی، موقوفه و منابع طبیعی مبتنی بر طرح کاداستر	فقره	۱۱۶,۴۸۳	۱۱۴,۵۴۲	۲,۵۰۰,۰۰۰	۹۸,۵۳۶	۳,۹۴	۸,۰۳-	عدم همکاری دستگاهای مرتبط	-
۱۵	داده آمایی اطلاعات نقشه های ثبتی	تعداد	۲۴,۰۸۳	۹,۱۸۱	۲,۹۲۴	۵,۳۹۱	۱۸۴,۳۷	۵۲,۶۹-	-	-
۱۶	بروز رسانی و توسعه اطلاعات پایگاه ملی اشخاص حقوقی	تعداد شناسه	۲,۰۰۰,۹۷۹	۲,۰۷۸,۱۱۰	۲,۱۶۱,۳۳۳	۲,۳۶۴,۳۲۷	۱۰۴,۷۷	۶,۳۷	-	-
۱۷	میزان جانمایی نقشه محدوده بستر و حریم رودخانه ها و سواحل در بانک جامع اطلاعات املاک و حذبگاری (کاداستر)	هکتار	۹۷۳,۶۴۲	۱,۴۵۴,۴۱۸	۱۶۷,۹۵۳	۲۵۴,۹۷۱	۱۵۱,۸۱	۴۸,۸۳-	-	-
۱۸	تثبیت قطعات زمین در مناطق بافت مسکونی روستایی	تعداد	۲۰۵,۹۹۷	۱۴۸,۱۱۸	۲۴۴,۰۰۰	۱۱۰,۹۶۶	۴۵,۴۸	۲۶,۶۱-	عدم همکاری دستگاهای مرتبط	-

۶۴۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱۹	تثبیت قطعات زمین در مناطق شهری و حریم شهر	تعداد	۱,۰۳۰,۵۱۸	۷۶۴,۱۳۲	۹۵۰,۰۰۰	۶۸۰,۳۱۸	۷۱,۶۱	۱۸,۷۵-	عدم همکاری دستگاههای مرتبط	-
۲۰	تثبیت قطعات زمین در لایه عرصه کاداستر در مناطق زراعی	تعداد	۴۱,۰۷۴	۳۹,۹۴۹	۲۵,۰۰۰	۲۳,۰۶۲	۹۲,۲۵	۲۵,۰۷-	-	-
۲۱	پرونده های مختومه شده اجرا در ادارات اجرای مفاد اسناد رسمی لازم الاجرای سازمان ثبت	تعداد پرونده	۴۸,۳۶۴	۵۹,۶۶۴	۶۰,۲۶۱	۱۰۶,۱۴۹	۱۷۷,۱۴	۴۸,۵۷	-	-

مأخذ: سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

اعتبارات مصوب سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در سال ۱۳۹۷ (به جز اعتبارات ردیف های متفرقه) معادل ۱۰۴۵۱۰۰۰ میلیون ریال بوده است که از این مبلغ ۹۸۱۳۰۰۰ میلیون ریال مربوط به اعتبارات هزینه ای و مبلغ ۶۳۸۰۰۰ میلیون ریال مربوط به اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای می باشد. در سال ۹۷ تخصیص اعتبارات هزینه ای ۸۶,۹۷ درصد و تخصیص اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای ۴۶,۴ درصد بوده است.

لازم به ذکر است از سرجمع اعتبارات مصوب مبلغ ۱۶۷,۰۰۰ میلیون ریال مربوط به برنامه توسعه دولت الکترونیک در ردیف اصلی می باشد که مبلغ ۱۰۵,۰۰۰ میلیون ریال آن هزینه ای و مبلغ ۶۲,۰۰۰ میلیون ریال آن تملک دارایی های سرمایه ای است و تخصیص اعتبارات هزینه ای آن معادل ۹۰,۰۰۰ میلیون ریال و تخصیص اعتبارات تملک معادل ۴۶,۵۰۰ میلیون ریال می باشد.

در خصوص اعتبارات ردیف های متفرقه، کل اعتبارات تعیین شده در بخش هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای مبلغ ۴۴۹۸۶۹۰ میلیون ریال می باشد و تخصیص آن در هر دو بخش معادل ۲۳۶۱۱۱۵ میلیون ریال بوده است که تخصیص کلی آن ۵۲,۴۸ درصد است.

۶۵۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)	
					هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای
۶	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۷۳۰۰۰۰-۹۸	ثبت املاک و کاداستر	سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور	۱۵۱,۴۷۰	-	۱۵۱,۴۷۰	۱۱۳,۰۶۰	-
۷	جمع	-	-	-	۳,۰۰۸,۰۷۰	۱,۴۹۰,۶۲۰	۴,۴۹۸,۶۹۰	۱,۶۳۹,۰۷۰	۷۲۲,۰۴۵
								۱۱۳,۰۶۰	۲,۳۶۱,۱۱۵

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- ارتقاء مستمر نظام کیفیت خدمات
- وجود کارکنان مجرب و مطلع و متخصص
- وجود قوانین و مقررات حمایتی حاکمیتی
- توسعه، تکمیل و روزآمد کردن بهره‌برداری از فناوری‌های نوین در ارائه خدمات ثبتی
- استقلال نسبی سازمان به‌ویژه از لحاظ دانش فنی
- استقرار واحدهای ثبتی در اقصی نقاط کشور جهت ارائه خدمات سریع‌تر به مردم
- توسعه ارائه خدمات ثبتی و تحقق درآمدهای تعیین شده سازمان
- اصلاح فرآیندها و کاهش مراجعات با ارائه خدمات غیرحضورى
- توسعه ثبت مالکیت‌های معنوی و گسترش ارتباط با سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی
- شفاف‌سازی نقل‌وانتقالات و معاملات رسمی
- وجود مرجع ذیصلاح و انحصاری امور املاک و اسناد
- ساماندهی و اختصاص شناسه ملی یکتا به‌کلی اشخاص حقوقی کشور
- ارتقا کیفیت و افزایش دقت و سرعت رسیدگی اجرای مفاد اسناد رسمی به منظور کاهش ورودی پرونده‌ها به محاکم دادگستری
- ثبت رسمی مالکیت‌های دولت و مردم بر املاک و اراضی کشور

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- بی‌نظمی‌های موجود در حوزه مالکیت‌های شخصی و دولتی و تعدی به حقوق و مالکیت اشخاص، زمین‌خواری و دست‌اندازی به بیت‌المال و وجود مناقشات مربوط به زمین و دعاوی ملکی و لزوم تسریع در اجرای نظام جامع حدنگار (کاداستر) کشور و ایجاد پایگاه اطلاعات حقوقی املاک و اراضی کشور

- وجود اسناد عادی در سطح جامعه که از طریق بنگاه‌های معاملات املاک و خودرو و در زمان نقل انتقالات املاک و خودرو تولید می‌گردند و ضرورت هماهنگی و تعامل وزارت صنعت، معدن و تجارت با سازمان ثبت‌اسناد و املاک در تبیین سازوکارهای نظارتی بر اصناف مرتبط - عدم تأمین منابع مالی مکفی جهت اجرای آرشیو الکترونیک، با عنایت به ضرورت حفظ و نگهداری ۳۵ میلیون پرونده ثبتی در بایگانی‌های سراسر کشور به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین مراکز نگهداری اطلاعات حقوقی و مالکیت مردم

- عدم تکاپو و تناسب تجهیزات سخت‌افزاری در کلیه واحدهای ثبتی جهت برقراری ارتباط در شبکه فراگیر و یکپارچه به‌منظور به‌کارگیری فناوری‌های نوین در ارائه خدمات ثبتی مکانیزه - عدم تناسب فضاهای اداری موجود در واحدهای ثبتی با حجم عظیم پرونده‌های موجود در بایگانی‌ها، تعداد پرسنل شاغل و افزایش روزافزون متقاضیان خدمات ثبتی از یک‌سو و استیجاری و غیرملکی بودن ۲۶ درصد از ساختمان‌های اداری سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور، قدمت بالای ۲۰ سال با زیربنای ناکافی بیش از نیمی از ساختمان‌های ملکی و عدم امکان استقرار زیرساخت‌های شبکه

- موضوع تأمین منابع مالی و همکاری کلیه دستگاه‌ها در ارائه نقشه‌های استاندارد حدود مالکیت‌های عمومی و دولتی تحت تولیت خود در راستای مستندسازی مالکیت‌ها و اجرای قانون جامع حدنگاری ضروریات این سازمان می‌باشد لیکن علی‌رغم تکالیف مصرح قانونی کلیه الزامات موجود (پیش‌بینی اختصاص صد درصد (۱۰۰) درآمد ناشی از اجرای قانون ضمن مفاد ماده ۱۷ به سازمان ثبت‌اسناد کشور) که به‌کرات حضور کلیه مراجع گزارش گردیده است، اجرای قانون کاداستر و آئین‌نامه اجرائی آن، ارسال اول اجرا از جانب دولت محترم و مجلس محترم شورای اسلامی نادیده گرفته‌شده و متأسفانه با ایجاد انحرافات در مفاد قانون دائمی کاداستر در قوانین بودجه

سنواتی (با اختصاص بخشی از منابع پیش‌بینی شده به دولت و جمعیت هلال احمر) اهتمام کافی در راستای تأمین منابع مالی موردنیاز اجرای کامل قانون کاداستر در مهلت قانونی مقرر صورت نپذیرفته است که در صورت عدم تأمین منابع مالی و حذف محدودیت‌ها زمان اجرای قانون جامع حد نگار از ۵ سال (مهلت مقرر در قانون) به ۲۰ سال افزایش می‌یابد. همچنین به استناد ماده ۹ قانون حدنگاری کلیه دستگاه‌ها مکلف‌اند تمام مستندات و اطلاعات توصیفی املاک متعلق به خود یا تحت اداره خود را ظرف مدت ۲ سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون مذکور در اختیار سازمان ثبت اسناد و املاک کشور قرار دهند. در همین راستا تفاهم‌نامه‌هایی فی‌مابین سازمان ثبت اسناد و املاک و دستگاه‌ها (سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری در حوزه اراضی ملی و انفالی، وزارت نیرو در حوزه حریم و بستر رودخانه‌ها، وزارت راه و شهرسازی در حوزه محدوده‌های مورد تولید، سازمان محیط‌زیست، سازمان اوقاف و امور خیریه در حوزه موقوفات و...) تنظیم گردیده است. لیکن عدم همکاری لازم تعدادی از دستگاه‌های اجرایی در این خصوص، اجرای قانون کاداستر ظرف مهلت قانونی مقرر را با تأخیر و تعویق مواجه نموده است.

– عدم یکپارچگی قانون ثبت و نیاز به بروز رسانی قوانین مرتبط و وابستگی موضوع اصلاح قوانین و مقررات به سایر مراجع ذیصلاح جهت تصویب نهایی و فرآیند طولانی و تطویل زمان تصویب، موجب بروز مشکلاتی بعضاً در حد توقف جریان امور گردیده است. از جمله: عدم تصویب «طرح اصلاح قانون دفاتر اسناد رسمی و قانون سردفتران و دفتریاران مصوب ۱۳۵۴ و آئین‌نامه‌های اجرایی آن»، «لایحه جامع مالکیت صنعتی» در مجلس شورای اسلامی و اصلاح قانون تجارت و پیش‌بینی ساز و کارهای نظارتی موردنیاز جامعه در زمان ثبت شرکت‌ها ضمن دخیل نمودن سایر دستگاه‌های نظارتی مرتبط از جمله سازمان امور مالیاتی

– عدم کفایت بودجه و عدم تخصیص کامل اعتبارات و ضرورت ایجاد زیرساخت‌های لازم اعم از منابع مالی، انسانی و فنی مازاد بر وضع موجود در راستای توسعه ثبت و حمایت از حقوق مالکیت اشخاص حقیقی و حقوقی متناسب با جمعیت متقاضی خدمات ثبتی

– عدم وجود طرح تدوین تجارب و انتقال دانش در سازمان

– کمبود نیروی انسانی متخصص و عدم توزیع مناسب آن

– عدم شناخت کافی جامعه از جایگاه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

– ناکافی بودن تحقیق و پژوهش در مبنای مختلف فعالیت‌های سازمان

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، دارای وظایف و مأموریت‌هایی است که بر اساس اسناد بالادستی، مبتنی بر توسعه ثبت رسمی کشور، تثبیت و حمایت از حقوق و مالکیت مشروع و قانونی اشخاص حقیقی و حقوقی به منظور ارتقاء نظم حقوقی و کاهش دعاوی و استفاده حداکثری از فن‌آوری‌های نوین جهت افزایش ارائه خدمات ثبتی به نحو غیرحضوری است. این سازمان، ضمن واکاوی روند خدمات‌رسانی و بهره‌گیری حداکثری از منابع در اختیار، نسبت به اصلاح فرآیندها و بکارگیری فن‌آوری‌های نوین همچون تحول در فرآیند امور املاک و کاداستر، ثبت اسناد رسمی، ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری، ثبت مالکیت‌های معنوی و تحول در اجرای مفاد رسمی، توسعه و ارتقاء امور حقوقی، تحول و توسعه زیرساخت‌ها و منابع، اقدامات مؤثر در راستای اجرای تکالیف محوله و دسترسی به اهداف انجام داده است.

۴-۴- پیشنهادها

– لزوم تأمین منابع مالی مکفی جهت اجرای قانون جامع حدنگار (کاداستر): لازم به توضیح است که ضمن ماده ۱۷ قانون کاداستر، صددرصد درآمد ناشی از اجرای آن، جهت تأمین هزینه‌های ناشی از اجرای تکالیف مقرر در قانون با ایجاد ردیف خاص به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اختصاص یافته و مطابق با مفاد ماده ۱۹ آئین‌نامه اجرائی که به تصویب ریاست عالی قوه قضائیه رسید مصادیق وصول درآمدهای مرتبط با اجرای قانون کاداستر معین گردید. این در حالی است که مطابق جزء ۲ بند الف تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۹۷، چهل‌ودو درصد از درآمدهای حاصل از اجرای قانون جامع حدنگار (درآمد ردیف‌های ۱۶۰۱۵۷ و ۱۴۰۱۴۱ به جز درآمدهای موضوع ماده (۱۵) قانون جامع حدنگار (کاداستر) کشور) به‌عنوان درآمد اختصاصی جمعیت هلال احمر در نظر گرفته شده و اختصاص سهم درآمدی اجرای کاداستر به جمعیت هلال احمر، علی‌رغم صراحت قانونی موجود که می‌بایست صد درصد درآمد به اجرای این مهم اختصاص می‌یافت، عملاً موجبات کندی و بعضاً تأخیر جدی در عملیات مرتبط با اجرای این طرح در سراسر کشور را فراهم نموده است. لذا اتخاذ تمهیدات لازم جهت اختصاص صد درصد درآمد ناشی از اجرای قانون جامع حدنگار (کاداستر) کشور جهت تأمین هزینه‌های اجرای تکالیف مقرر در قانون به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در قوانین بودجه سنواتی از ضروریات است.

- ضرورت تأمین منابع مالی، نیروی انسانی و زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و فضای اداری مازاد بر وضع موجود، متناسب با افزایش حجم فعالیت‌های دواير اجرای سراسر کشور در اجرای بند (ب) ماده ۱۱۳ و ۱۱۷ قانون برنامه ششم توسعه
- پیگیری تبادل الکترونیک اطلاعات اموال بدهکاران پرونده‌های اجرایی از دستگاه‌های برون‌سازمانی توسط سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور
- لزوم تعامل و همکاری کلیه دستگاه‌های اجرایی در ارائه تمام مستندات و اطلاعات توصیفی املاک متعلق به خود یا تحت اداره خود در اجرای قانون کاداستر ظرف مهلت مقرر قانونی
- لزوم تأمین منابع مالی اجرای آرشیو الکترونیک پرونده‌ها و سوابق ثبتی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹

فصل شصت و پنجم

پزشکی قانونی

مقدمه

سازمان پزشکی قانونی کشور، سازمانی است تخصصی و مستقل و زیر نظر رئیس محترم قوه قضاییه که به عنوان مرجعی کارشناسی و پل ارتباطی بین علوم پزشکی و علوم حقوقی و فقهی عمل می کند و مهم ترین مجموعه کارشناسی مرتبط با محاکم قضایی است که با بهره گیری از نیروهای کارآمد و متخصص و فن آوری های نوین، در راستای کشف حقیقت و کمک به استقرار عدالت در جامعه، نظرات کارشناسی خود را در امور پزشکی قانونی با رعایت صحت، دقت و سرعت بر مبنای اصول علمی، قانونی و شرعی به مراجع ذی صلاح ارائه می نماید.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

احکام تعیین شده برای سازمان پزشکی قانونی کشور در قانون برنامه پنجساله ششم توسعه و قانون احکام دائمی برنامه های توسعه عبارتند از بند (چ) ماده (۳۸) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه و بند (ج) ماده (۱۱۳) قانون برنامه ششم توسعه که گزارش عملکرد احکام مربوط در سال ۱۳۹۷ به شرح ذیل ارائه می گردد:

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳۸ / چ	سازمان پزشکی قانونی کشور مکلف است تحقیقات لازم برای بررسی عوامل منجر به مصدومیت و مرگ های غیرطبیعی در موارد ارجاعی را انجام دهد و با تهیه شناسنامه هویت ژنتیکی متهمان، محکومان و متوفیان و یا توجه به نتایج	سازمان پزشکی قانونی کشور	با همکاری سازمان زندانها اخذ نمونه ژنتیکی با اولویت مجرمین در ۳۱ استان کشور شروع گردیده و پیش بینی برنامه اخذ ۴۱۱۵۰ نمونه ژنتیکی در کشور بود که با تلاش وافر صورت گرفته ۵۲۹۲۱ نمونه ژنتیکی اخذ گردید. تهیه پروفایل در ۱۰	سایر	اولویت پرونده های امنیتی و قضایی بر فعالیت های بانک ژنتیک، تمرکز بر اخذ نمونه بیولوژیک از مجرمین

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			به‌دست‌آمده، نسبت به برنامه‌ریزی و آموزش برای پیشگیری و کاهش جرائم، تخلفات و آسیب‌های اجتماعی ناشی از آن‌ها اقدام کند.		استان دارای اولویت - افزایش ۳۳ درصدی پروفایلهای بانک ژنتیک کشور - کمک بهینه به شناسایی مجرمین و حل پرونده‌های قضایی		
۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / ج	سازمان پزشکی قانونی کشور مجاز است خدمات پزشکی قانونی موردنیاز دستگاه‌های دولتی و غیردولتی، نهادهای عمومی، مراکز تشخیصی و درمانی، بیمه‌ها، مردم و بخشی از وظایف مذکور در ماده (۱) قانون تشکیل سازمان پزشکی قانونی کشور مصوب ۱۳۷۲/۴/۲۷ به استثنای موارد موضوع بند (۱) ماده (۱) قانون مذکور را با اعمال نظارت کامل به گروه پزشکی معتمد که به این منظور تعیین خواهند شد واگذار نماید.	سازمان پزشکی قانونی کشور	احصاء کلیه خدمات قابل واگذاری به بخش خصوصی و اجرایی نمودن آیین نامه مربوطه - شناسایی ظرفیتهای سازمان در بخش واگذاری - تغییر رویکرد سازمان در موارد غیر حاکمیتی - ایجاد بستر لازم جهت اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی صدور مجوز ایجاد ۱۸ واحد ارائه خدمات در ۱۸ استان کشور و توسعه خدمات پزشکی قانونی در حوزه معاینات اجساد و صدور ۲۲ مجوز ایجاد واحد ارائه خدمات دادپزشک در حوزه معاینات بالینی در راستای تکریم ارباب رجوع - توسعه خدمات پزشکی قانونی در کشور و ارائه خدمات در محل و انجام صددرصد تعهدات پیش بینی شده	-	-
۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / ج / تبصره	آیین‌نامه اجرائی این بند به‌وسیله سازمان پزشکی قانونی و با همکاری وزارت دادگستری تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.	-	آیین نامه اجرایی بند ج ماده ۱۱۳ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران توسط سازمان پزشکی قانونی با همکاری وزارت دادگستری تدوین و توسط ریاست محترم قوه قضائیه مصوب و ابلاغ شده است.	-	-

مأخذ: سازمان پزشکی قانونی کشور

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

اهداف کمی تعیین شده برای سازمان پزشکی قانونی کشور، ذیل بخش حقوقی قضایی در قانون برنامه پنجساله ششم توسعه کشور و جدول شماره (۱۶) این قانون تعیین گردیده است، همچنین در سند برنامه ششم توسعه، اهداف کمی در طول برنامه ششم برای سازمان پزشکی

قانونی مشخص شده است. شایان ذکر است برخی از اهداف کمی نیز به پیشنهاد سازمان پزشکی قانونی برای تحقق احکام برنامه اضافه و گزارش شده است.

با عنایت به گزارش ارائه شده، عمده پیش‌بینی‌های صورت گرفته در خصوص اهداف کمی سال ۱۳۹۷، محقق شده است، لیکن در خصوص هدف کمی «تهیه پروفایل از مشمولین مورد نظر بانک ژنتیک و اضافه کردن به ذخائر بانک ژنتیک» با توجه به پیچیدگی امر و همچنین نیازمندی به تجهیزات سخت‌افزاری که بار مالی قابل توجهی در پی خواهد داشت، اولویت‌بندی صورت پذیرفته و از پرونده‌های امنیتی، قضایی و مجرمین آغاز گردیده است.

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	صدور مجوز جهت ایجاد واحدهای ارائه‌دهنده خدمات دادپزشک در حوزه معاینات اجساد	تعداد مجوز	-	۶۵	۱۸	۱۸	۱۰۰	-۷۲.۳۱	-	-
۲	اجرای پروژه‌های مشترک با دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی در حوزه مرتبط با آسیبهای اجتماعی و جرایم	تعداد پژوهشهای انجام شده	-	۱۵	۱۴	۱۶	۱۱۴.۲۹	۶۶۷	-	-
۳	صدور مجوز جهت ایجاد واحدهای ارائه دهنده خدمات دادپزشک در حوزه معاینات بالینی	تعداد مجوز	-	۳	۲۹	۲۲	۷۵.۸۶	۶۳۲.۳۳	سایر	با توجه به حساسیت کار پزشکی قانونی و لزوم شناسایی پزشکان ذیصلاح و واجد شرایط فرایند با تاخیر انجام گردیده است.
۴	اخذ نمونه بیولوژیک از مشمولین بانک ژنتیک	تعداد نمونه‌گیری	۱۰,۰۰۰	۳۵,۸۷۰	۴۱,۱۵۰	۵۲,۹۲۱	۱۲۸.۶۱	۱۳۰.۰۵	-	-
۵	تهیه پروفایل از مشمولین مورد نظر بانک ژنتیک و اضافه کردن به ذخائر بانک ژنتیک	تعداد پروفایل ثبت شده	۱۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۱۰,۲۳۹	۳۴.۱	۱.۱۴	سایر	اولویت پرونده‌های امنیتی و قضایی بر فعالیت‌های بانک ژنتیک، تمرکز بر اخذ نمونه بیولوژیک از مجرمین
۶	اصلاح و بازنگری دستورالعمل بررسی میانگین زمان پاسخ دهی (ارائه خدمات) در حوزه تشریح	تعداد دستورالعمل‌های بازنگری شده	۱	۱	۱	۱	۱۰۰	۰	-	-

۶۵۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۷	میانگین زمان اظهارنظر پزشکی قانونی در تشخیص علت فوت	روز	۷۹.۴۷	۷۸	۷۶	۷۶	۱۰۰	۲.۲۱	-	-
۸	احصاء خدمات قابل واگذاری به بخش غیردولتی	درصد	-	۸۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	-	-	-
۹	نظارت بر واحدهای ارائه‌دهنده خدمات دادپزشک	درصد	۵۰	۶۰	۷۰	۷۰	۱۰۰	-	-	-
۱۰	آموزش جامعه پزشکی در زمینه قوانین و مقررات مرتبط با امور پزشکی و جایگاه پزشکی قانونی در فرآیند دادرسی	نشست	۳۴	۶۴	۴۳	۷۳	۱۶۹.۷۷	۴۶.۵۳	-	-
۱۱	استقرار و توسعه نرم افزار بانک ژنتیک	درصد	-	۱۰	۳۵	۳۵	۱۰۰	-	-	-

مأخذ: سازمان پزشکی قانونی کشور

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

• اعتبارات هزینه‌ای:

کل اعتبارات مصوب هزینه‌ای سازمان پزشکی قانونی کشور در سال ۱۳۹۷ برابر با ۱۵۴۷۰۰۰ میلیون ریال بوده که این از این اعتبار مبلغ ۱۳۰۵۷۸۶ میلیون ریال در عناوین برنامه‌های ذیل تخصیص یافته است:

✓ اظهارنظر پزشکی قانونی

✓ پژوهش‌های کاربردی

✓ آموزش‌های شغلی

✓ توسعه دولت الکترونیک

به دلیل افزایش شدید قیمت ارز و کالا و مواد مصرفی مورد نیاز سازمان، اعتبار تخصیص یافته پاسخگوی نیاز سازمان نبوده و مراکز پزشکی قانونی کشور را در زمینه تأمین مواد مصرفی مورد نیاز که بخش عمده‌ای از آن وارداتی می‌باشد، با مشکل مواجه نموده است.

• اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای:

اعتبارات مصوب تملک دارایی سرمایه‌ای سازمان پزشکی قانونی کشور در سال ۱۳۹۷ برابر با ۴۸۵۰۰۰ میلیون ریال بوده که ۴۳/۷ درصد آن، معادل ۲۱۱۸۳۷ میلیون ریال آن تخصیص یافته است.

با توجه به تعدد پروژه‌های عمرانی سازمان و نیاز به توسعه مراکز پزشکی قانونی در کشور در راستای ارائه خدمات به هم‌میهنان عزیز و در دسترس قرار گرفتن خدمات پزشکی در اقصی نقاط کشور و همچنین نیاز اساسی و فوری مراکز پزشکی قانونی به تهیه و تأمین تجهیزات تخصصی پزشکی و آزمایشگاهی، اعتبار مصوب و به تبع آن اعتبار تخصیص یافته کافی نبوده و نتوانسته مشکلات موجود در حوزه عمرانی و تأمین تجهیزات اساسی تخصصی سازمان را مرتفع نماید.

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع کل	هزینه‌ای	تملک کل
۱	۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰	برنامه توسعه دولت الکترونیک	۱۳,۷۷۰	۰	۱۳,۷۷۰	۱۱,۳۴۰	۰	۱۱,۳۴۰	۸۲,۴	۶۰۰
۲	۱۰۰۴۰۰۲۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۲۴,۳۸۰	۰	۲۴,۳۸۰	۱۶,۶۰۱	۰	۱۶,۶۰۱	۶۸,۴	۶۲,۱
۳	۱۲۰۱۰۰۴۰۰۰	برنامه اظهار نظر پزشکی قانونی	۱,۴۹۲,۴۷۰	۴۸۵,۰۰۰	۱,۹۷۷,۴۷۰	۱,۲۶۴,۴۶۸	۲۱۱,۸۳۷	۱,۴۷۶,۳۰۵	۸۴,۷	۴۳,۷
۴	۱۸۰۲۰۰۷۰۰۰	برنامه آموزش‌های شغلی	۱۶,۴۸۰	۰	۱۶,۴۸۰	۱۳,۳۷۷	۰	۱۳,۳۷۷	۸۱,۲	-
۵	جمع	-	۱,۵۴۷,۰۰۰	۴۸۵,۰۰۰	۲,۰۳۲,۰۰۰	۱,۳۰۵,۷۸۶	۲۱۱,۸۳۷	۱,۵۱۷,۶۲۳	۸۴,۴	-

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع
۱	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۵۵۰۰۰۰ ۱۸	اعتبارات موضوع قانون استفاده متوازن از امکانات کشور	سازمان پزشکی قانونی	-	۲۲,۰۰۰	۲۲,۰۰۰	-	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰

۶۶۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه ای	تملك دارایی سرمایه ای	جمع	هزینه ای	تملك دارایی سرمایه ای	جمع
۲	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۷۳۰۰۰۰-۸۲	مآزاد درآمد خدمات قضایی	سازمان پزشکی قانونی	۲۸۹,۸۰۰	۳۹,۲۰۰	۳۲۹,۰۰۰	۲۵۶,۸۱۰	۳۹,۲۰۰	۲۹۶,۰۱۰
۳	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۷۳۰۰۰۰-۹	تجهیز مراکز پزشک قانونی و امور تحقیقاتی و مطالعات پزشکی قانونی و انتشار مجله	سازمان پزشکی قانونی	۹۴۸,۰۱۱	۷,۱۱۲	۹۵۵,۱۲۳	۹۰۲,۹۰۰	۲,۷۹۰	۹۰۵,۶۹۰
۴	جمع	-	-	-	۱,۲۳۷,۸۱۱	۶۸,۳۱۲	۱,۳۰۶,۱۲۳	۱,۱۵۹,۷۱۰	۵۱,۹۹۰	۱,۲۱۱,۷۰۰

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- پیوستگی برنامه‌های سازمان
- انطباق برنامه‌ها با اهداف و وظایف سازمانی
- ثبات مدیریت در اجرای برنامه‌های سازمان
- پیگیری و تعهد مدیران و کارشناسان به اجرای برنامه‌های سازمان
- تخصص مدیران و کارشناسان سازمان در اجرای برنامه‌ها

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- شرایط خاص فعالیت تخصصی پزشکی در سازمان پزشکی قانونی و گزینش پزشکان واجد شرایط
- کمبود منابع مالی
- کمبود نیروی انسانی علی‌الخصوص در بخش تخصصی و فناوری اطلاعات به صورت جدی
- افزایش قیمت تجهیزات آزمایشگاهی به ویژه در مورد کیت‌های مورد نیاز بانک ژنتیک تحت تأثیر نوسانات شدید نرخ ارز
- بکارگیری اعضای هیأت علمی در حوزه‌هایی غیر از آموزش و پژوهش به دلیل کمبود نیرو

۴-۳- جمع بندی و ارزیابی

در اجرایی نمودن اهداف و وظایف قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و همچنین اجرای احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور در سال ۱۳۹۷ توسط سازمان پزشکی کشور، برنامه‌هایی که با استفاده از ظرفیت و توان درون‌سازمانی قابلیت اجرا داشته همگی به نحو مناسبی اقدام گردیده و در اکثریت برنامه‌های مذکور عملکرد صددرصدی حاصل گردیده است که نتایج حاصل از اجرای آنها، باعث رشد و تعالی سازمانی و افزایش کمی و کیفی ارائه خدمات به مراجعین شده است. در اجرایی نمودن تعدادی از برنامه‌های بخشی و فرابخشی سازمان که به‌طور کامل نهایی نگردیده و اجرای آنها منوط به تأمین اعتبار لازم یا جذب نیرو و برخورداری از نیروی انسانی متخصص بوده است، از توان مدیران و عوامل درون‌سازمانی خارج بوده و همکاری و مساعدت دستگاه‌های اجرایی کشور را می‌طلبد.

۴-۴- پیشنهادها

- تقویت اعتبارات پزشکی قانونی برای تأمین تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی
- ایجاد ردیف درآمدی اختصاصی از محل فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی
- تثبیت نیروی انسانی حوزه پزشکی قانونی از طریق تبدیل وضعیت نیروهای قراردادی و تأمین نیروی انسانی موردنیاز از طریق استخدام جدید

فصل شصت و ششم

سازمان زندان‌ها

مقدمه

سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور به‌عنوان بازوی اجرایی قوه قضائیه در زمینه اجرای احکام قضایی، نقشی انکارناپذیر در فرایند رسیدگی به جرائم و تخلفات دارا هست و همچنین توسعه زیرساخت‌ها و ایجاد فضاهای مناسب جهت نگهداری زندانیان و نیز ارتقاء فعالیت‌های فرهنگی و تربیتی به‌منظور اصلاح رفتار زندانیان برنامه‌های توسعه‌ای خود را تعریف نموده است. در ارتباط با اصلاح و بهبود رفتار زندانیان، سازمان مذکور فعالیت‌های فرهنگی و معنوی در راستای توانمندسازی زندانیان و باز اجتماعی شدن آن‌ها برای بازگشت سعادتمندانه به آغوش جامعه را پیش‌بینی و اجرایی می‌نماید. این برنامه‌ها در برنامه پنجم توسعه نیز تبیین شده بود که در حال حاضر در قالب قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه و برنامه ششم توسعه تصویب و ابلاغ شده است.

در رابطه با توسعه زیرساخت‌ها نیز احکام موردنیاز برای انتقال زندان‌ها به خارج از شهرها در قانون برنامه ششم پیش‌بینی گردیده و آئین‌نامه مربوطه به تصویب هیئت محترم وزیران رسیده است تا از طریق فروش زندان‌های فرسوده موجود در سطح شهرها، هزینه‌های احداث زندان‌های جدید از این محل تأمین گردد.

۱- گزارش عملکرد احکام قانون برنامه

عملکرد احکام و تکالیف مرتبط با سازمان در دو بخش زیر قابل ارائه می‌باشد:

الف- قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه

تکالیف مربوط به سازمان در بند ج ماده ۳۸ قانون برنامه ششم عموماً مربوط به تکالیف جاری سازمان بوده و به‌صورت مداوم در حال پیگیری و اجرا هست. علی‌الحال برخی از موارد ذکر شده در بند مذکور از قبیل بیمه سلامت زندانیان و خانواده آنان، تسهیل بازگشت محکومان پس از تحمل کیفر و ... نیازمند تدوین و ابلاغ آیین‌نامه اجرایی مربوطه هست.

توضیح آنکه آیین‌نامه اجرایی مربوطه با همکاری وزارت دادگستری تهیه شده لیکن هنوز به تصویب هیئت دولت نرسیده است.

ب- قانون برنامه ششم توسعه کشور

۱- آیین‌نامه اجرایی بند پ ماده ۱۱۳ در خصوص انتقال زندان‌ها به خارج از شهر و نیز چگونگی استفاده ظرفیت‌های بخش غیردولتی و عمومی با همکاری وزارت دادگستری تهیه شده است لیکن در سال جاری به تصویب هیئت محترم وزیران نرسیده است.

۲- دستورالعمل اجرایی جزء ۳ بند ت ماده ۱۱۳ در رابطه با «اعلام ظرفیت پذیرش زندانیان به‌صورت برخط به مقامات قضایی دارای صلاحیت» در سال ۱۳۹۷ تهیه شده است لیکن به تصویب نرسیده است.

جدول ۱- گزارش عملکرد احکام برنامه ششم و احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
۱	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ج	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مکلف است با همکاری دستگاه‌های اجرائی، مؤسسات عمومی و مردم‌نهاد، به‌منظور باز اجتماعی شدن محکومان اقدامات زیر را انجام دهد	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	فاقد اقدام هست.	-	-
۲	قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ج / ۱	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مکلف است با همکاری دستگاه‌های اجرائی، مؤسسات عمومی و مردم‌نهاد، به‌منظور باز اجتماعی شدن محکومان اقدامات زیر را انجام دهد با رویکرد ارتقای بازدارندگی و جنبه اصلاحی مجازات حبس، اصلاح محیط زندان‌ها از طریق اقداماتی نظیر طبقه‌بندی زندانیان و بازداشت‌شدگان	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	آیین‌نامه اجرایی مربوطه با همکاری وزارت دادگستری تهیه‌شده لیکن هنوز به تصویب هیئت دولت نرسیده است	عدم تصویب / ابلاغ بخش‌نامه / آیین‌نامه	-

نوزدهم: حقوقی و قضایی/ فصل شصت و ششم: سازمان زندان‌ها □ ۶۶۵

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			بر اساس سابقه و نوع جرائم ارتكابی، تفكیک متهمان از محكومان در بازداشتگاه‌های موقت در شهرهای بالای بیست هزار نفر جمعیت				
۳	قانون احكام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ج / ۱ / تبصره	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با هماهنگی سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور، زندان‌ها را به‌عنوان منطقه بهداشتی تحت پوشش خدمات جامع و همگانی سلامت کشور قرار دهد.	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	آیین‌نامه اجرایی مربوطه با همکاری وزارت دادگستری تهیه‌شده لیکن هنوز به تصویب هیئت دولت نرسیده است	عدم تصویب/ ابلاغ بخش‌نامه/ آیین‌نامه	مسئولیت اجرای این بند با وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی هست و جلسات متعددی برگزارشده که منتج به تدوین آیین‌نامه گردیده لیکن هنوز به تصویب هیئت دولت نرسیده است
۴	قانون احكام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ج / ۲	آموزش زندانیان واجد شرایط با همکاری وزارت آموزش و پرورش و سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	آیین‌نامه اجرایی مربوطه با همکاری وزارت دادگستری تهیه‌شده لیکن هنوز به تصویب هیئت دولت نرسیده است	سایر	علیرغم عدم تصویب آیین‌نامه اجرایی مربوطه، تکالیف این بند کما فی السابق با همکاری سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای و آموزش و پرورش در حال اجرا هست
۵	قانون احكام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ج / ۳	رفع مشکل معیشتی خانواده‌های زندانیان بی‌بضاعت با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور و سایر نهادهای ذی‌ربط و بیمه سلامت رایگان زندانیان و خانواده آن‌ها	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	آیین‌نامه اجرایی مربوطه با همکاری وزارت دادگستری تهیه‌شده لیکن هنوز به تصویب هیئت دولت نرسیده است	سایر	علیرغم عدم تصویب آیین‌نامه اجرایی مربوطه تکلیف این بند کما فی السابق با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور، انجمن حمایت زندانیان و سایر نهادهای ذی‌ربط در حال اجرا هست. در رابطه با بیمه رایگان

۶۶۶ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
							زندانیان و خانواده آنان نیز اعتبار مورد نیاز در سال ۹۸ در ردیف سازمان بیمه سلامت لحاظ شده است.
۶	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ج ۳ / تبصره	اعتبار مورد نیاز برای اجرای این حکم هرساله در بودجه های سنواتی پیش بینی می شود.	سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	هرساله اعتبار مورد نیاز در قالب ردیف ۱۰۸۲۰۰ منظور می گردد	سایر	اعتبار مورد نیاز در موارد مرتبط با سازمان زندان ها در بودجه این سازمان هرساله لحاظ می گردد
۷	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ج ۴	تسهیل بازگشت محکومان پس از تحمل کیفر به زندگی شرافتمندانه و رفع موانع اشتغال آنان با ساماندهی و محدود کردن موارد استعلاام از سوء پیشینه به موارد خاص و رفع اثر محکومیت در چهار چوب قوانین مربوط	قوه قضائیه	آیین نامه اجرایی مربوطه با همکاری وزارت دادگستری تهیه شده لیکن هنوز به تصویب هیئت دولت نرسیده است	عدم تصویب / ابلاغ بخش نامه / آیین نامه	-
۸	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ج ۵	معرفی زندانیان نیازمند اشتغال به مراجع ذی ربط پس از آزادی	سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	آیین نامه اجرایی مربوطه با همکاری وزارت دادگستری تهیه شده لیکن هنوز به تصویب هیئت دولت نرسیده است	سایر	این سازمان در سال ۹۷ نیز کما فی السابق نسبت به ارائه تسهیلات اشتغال به زندانیان آزاد شده و معرفی افراد متقاضی به نهادهای حمایتی اقدام نموده است. در صورت تصویب آیین نامه مربوطه در هیئت محترم دولت سازوکار برای ادامه فرایند مشخص می گردد.
۹	قانون احکام دائمی	ماده ۳۸ / ج ۵ / تبصره	کلیه دستگاه های اجرائی ذی ربط، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران،	کلیه دستگاه های اجرائی	نحوه همکاری دستگاه های	سایر	نحوه همکاری دستگاه های مسئول منوط به تصویب

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
	برنامه‌های توسعه کشور		اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اصناف ایران و تعاون مرکزی ایران موظف به همکاری در امور فوق می‌باشند.	ذی‌ربط، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اصناف ایران و تعاون مرکزی ایران	فوق منوط به تصویب آیین‌نامه اجرایی هست		آیین‌نامه هست
۱۰	قانون دائمی برنامه‌های توسعه کشور	ماده ۳۸ / ج ۵ / تبصره	آیین‌نامه اجرائی این بند مربوط به همکاری و هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط ظرف مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت دادگستری با همکاری وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و آموزش و پرورش و سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	وزارت دادگستری	پیشنهادهای این سازمان در رابطه با آیین‌نامه مذکور به وزارت دادگستری ارائه شده است	سایر	مسئولیت اجرای این حکم به عهده وزارت دادگستری هست و سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور پیشنهادها را به همکاری لازم را به عمل آورده است. لیکن آیین‌نامه مربوطه هنوز به تصویب هیئت دولت نرسیده است
۱۱	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / پ ۱	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مکلف است در راستای اجرای سیاست‌های کلی برنامه ششم، موضوع بهبود بخشیدن به وضعیت زندان‌ها و بازداشتگاه‌ها، اقدامات لازم برای تسریع در انتقال بیست زندان داخل محدوده شهرها با اولویت کلان‌شهرها به خارج از شهرها را از طرق زیر انجام دهد: فروش زندان‌های داخل شهرها و	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	آیین‌نامه اجرایی مربوطه در تاریخ ۹۸/۵/۷ به تصویب هیئت دولت رسیده است لذا این حکم در سال ۹۷ فاقد عملکرد بوده و مراتب اجرای آن متعاقب ابلاغ در حال	عدم تصویب/ ابلاغ بخش‌نامه/ آیین‌نامه	—

۶۶۸ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			اموال مازاد بر نیاز به روش مذاکره و توافق به شهرداری‌ها و دیگر سازمان‌های عمومی غیردولتی و سایر نهادهای عمومی بدون الزام به رعایت مقررات و قوانین مربوط به مزایده به صورت نقد حداقل به قیمت کارشناسی یا فروش زندان‌های داخل شهرها و اموال مازاد بر نیاز به اشخاص حقیقی و حقوقی (به استثنای اشخاص ذکر شده در صدر این جزء) با رعایت کلیه قوانین و مقررات مربوط		پیگیری هست.		
۱۲	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / پ ۱	وجوه حاصل از فروش هر کدام از زندان‌های مذکور که به تدریج و بر اساس توافق به عمل آمده به حساب ویژه نزد خزانه‌داری کل واریز می‌گردد به عنوان درآمد اختصاصی سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور تلقی می‌گردد و در چهارچوب بودجه سنواتی صرف احداث زندان‌های جایگزین در همان استان می‌گردد.	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	آیین‌نامه اجرایی مربوطه در تاریخ ۹۸/۵/۷ به تصویب هیئت دولت رسیده است لذا این حکم در سال ۹۷ فاقد عملکرد بوده و مراتب اجرای آن متعاقب ابلاغ در حال پیگیری هست.	عدم تصویب / ابلاغ بخش‌نامه / آیین‌نامه	-
۱۳	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / پ ۱	در صورت وجود مازاد درآمد حاصل از بند فوق، اعتبار مذکور صرف تکمیل، تعمیرات اساسی و تجهیزات دیگر زندان‌های همان استان می‌گردد.	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	آیین‌نامه اجرایی مربوطه در تاریخ ۹۸/۵/۷ به تصویب هیئت دولت رسیده است لذا این حکم در سال ۹۷	عدم تصویب / ابلاغ بخش‌نامه / آیین‌نامه	-

نوزدهم: حقوقی و قضایی / فصل شصت و ششم: سازمان زندان ها □ ۶۶۹

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
					فاقد عملکرد بوده و مراتب اجرای آن متعاقب ابلاغ در حال پیگیری هست.		
۱۴	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / پ ۱ / تبصره	دولت مکلف است ردیفی تحت عنوان انتقال زندان ها از شهرها به خارج شهرها ایجاد نماید به نحوی که پس از احداث زندان های جدید از محل فروش زندان های قدیمی مبلغ مذکور به خزانه اعاده گردد.	سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	آیین نامه اجرایی مربوطه در تاریخ ۹۸/۵/۷ به تصویب هیئت دولت رسیده است لذا این حکم در سال ۹۷ فاقد عملکرد بوده و مراتب اجرای آن متعاقب ابلاغ در حال پیگیری هست.	عدم تصویب / ابلاغ بخش نامه / آیین نامه	-
۱۵	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / پ ۲	در صورت تفاهم بین سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور با خریدار یا خریداران و پس از عقد قرارداد رسمی، ساختمان زندان داخل شهر تا اتمام احداث و بهره برداری از زندان جدید به صورت اجاره در اختیار سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور قرار می گیرد و اجاره بهای آن از مبلغ مورد تفاهم قیمت زندان کسر می گردد.	سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	آیین نامه اجرایی مربوطه در تاریخ ۹۸/۵/۷ به تصویب هیئت دولت رسیده است لذا این حکم در سال ۹۷ فاقد عملکرد بوده و مراتب اجرای آن متعاقب ابلاغ در حال پیگیری هست.	عدم تصویب / ابلاغ بخش نامه / آیین نامه	-
۱۶	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / پ ۵	سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مجاز است مشارکت و سرمایه گذاری بخش	سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و	آیین نامه اجرایی مربوطه در تاریخ ۹۸/۵/۷	عدم تصویب / ابلاغ بخش نامه / آیین نامه	-

۶۷۰ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده / بند / جزء / ردیف / تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			غیردولتی و عمومی را در حوزه بهره‌برداری و یا توسعه زیرساخت‌های لازم در زمینه حرفه‌آموزی، اشتغال حین حبس و پس از آزادی، آموزش، سلامت و درمان، طرح‌های حمایتی از خانواده زندانیان و کمک به خودکفایی زندان‌ها در قالب انواع مختلف قراردادهای رسمی جلب و یا توسعه دهد.	تربیتی کشور	به تصویب هیئت دولت رسیده است لذا این حکم در سال ۹۷ فاقد عملکرد بوده و مراتب اجرای آن متعاقب ابلاغ در حال پیگیری هست.		
۱۷	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / پ ۵ / تبصره	آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف مدت شش ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون به‌وسیله سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور و با همکاری وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور - همکاری وزارت دادگستری	آیین‌نامه اجرائی مربوطه در تاریخ ۹۸/۵/۷ به تصویب هیئت دولت رسیده است لذا این حکم در سال ۹۷ فاقد عملکرد بوده و مراتب اجرای آن متعاقب ابلاغ در حال پیگیری هست.	عدم تصویب / ابلاغ بخش‌نامه / آیین‌نامه	-
۱۸	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / ت ۳	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مکلف است ضمن آگاهی دادن به مقامات قضائی در خصوص وضعیت آمار زندانیان و فضای آزاد زندان، ظرفیت پذیرش زندانیان را به‌صورت برخط و با رعایت جهات امنیتی در اختیار مقامات قضائی صلاحیت‌دار قرار دهد. قضات با لحاظ ظرفیت اعلام‌شده و تناسب قرار تأمین، از صدور قرارهای تأمین منتهی به	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	دستورالعمل اجرائی مربوطه در تاریخ ۹۸/۵/۷ به تصویب ریاست محترم قوه قضائیه رسیده و ابلاغ‌شده است لذا اقدامات اجرائی در سال جاری	عدم تصویب / ابلاغ بخش‌نامه / آیین‌نامه	-

نوزدهم: حقوقی و قضایی/ فصل شصت و ششم: سازمان زندان‌ها □ ۶۷۱

ردیف	عنوان سند بالادستی	ماده/ بند/ جزء/ ردیف/ تبصره	متن حکم	دستگاه اجرایی مجری	عملکرد	عدم تحقق	
						عوامل عدم تحقق	توضیحات
			بازداشت و یا احکام حبس جز در موارد ضروری به موجب قوانین مربوط خودداری و با رعایت قوانین مربوط از تأسیس‌های جدید کیفری مانند تعلیق تعقیب یا مجازات، تعویق صدور حکم، آزادی‌های مشروط و مجازات جایگزین حبس استفاده خواهند نمود. دادسرای انتظامی قضات بر حسن اجرای این بند نظارت می‌کند.		(۹۸) در حال پیگیری هست.		
۱۹	قانون برنامه ششم توسعه	ماده ۱۱۳ / ت ۳ / تبصره	دستورالعمل اجرایی این بند توسط سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور و با همکاری وزارت دادگستری تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	دستورالعمل اجرایی مربوطه در تاریخ ۹۸/۵/۷ به تصویب ریاست محترم قوه قضائیه رسید و ابلاغ شده است.	عدم تصویب/ ابلاغ بخش نامه/ آیین نامه	-

مأخذ: سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور

۲- گزارش عملکرد اهداف کمی

یکی از مهم‌ترین اهداف سازمان زندان‌ها باز اجتماعی نمودن زندانیان و بازگشت سعادتمندان و موفقیت‌آمیز آن‌ها به عرصه زندگی اجتماعی» است و این مهم از طریق فعالیت‌های گوناگون و گسترده اصلاحی و تربیتی به شرح ذیل صورت می‌پذیرد:

۱- آموزش مهارت‌های فنی و حرفه‌ای زندانیان

در سال ۱۳۹۷ تعداد ۸۸۲۰۰ نفر از زندانیان تحت پوشش آموزش‌های فنی و حرفه‌ای قرار گرفته و موفق به اخذ مدرک گردیده‌اند که به این ترتیب عملکرد این شاخص نسبت به سال قبل ۱۶ درصد رشد داشته است.

۲- ارائه تسهیلات اشتغال به زندانیان آزادشده

در سال ۹۷ به تعداد ۱۰۵۹ مورد تسهیلات به زندانیان آزادشده که واجد شرایط بوده‌اند ارائه شده است که در مقایسه با سال قبل ۷۰ درصد کاهش داشته است. ازجمله مهم‌ترین دلایل این موضوع مشکلات کلان اقتصادی و عدم افزایش سقف اعتبار مربوطه هست.

۳- افزایش آموزش‌های تحصیلی

در سال ۹۷ تعداد ۲۰۱۹۱ نفر از زندانیان تحت پوشش آموزش‌های تحصیلی در مقاطع مختلف (سوادآموزی، تحصیلات ابتدایی و متوسطه و آموزش عالی) قرارگرفته‌اند. عملکرد این برنامه نسبت به سال قبل ۳۴ درصد کاهش داشته است.

۴- افزایش خانواده‌های تحت پوشش حمایتی

تعداد خانواده‌های تحت پوشش انجمن‌های حمایت و سایر نهادهای حمایتی همکار سازمان در سال ۹۷ معادل ۵۳۶۹۸ بوده نسبت به سال قبل ۲۲ درصد کاهش داشته است.

۵- افزایش سرانه زیربنای فضای نگهداری زندانیان

سرانه زیربنای نگهداری زندانیان در سال ۹۷ به میزان ۹.۶۲ مترمربع بوده است (بر اساس جمعیت ثابت زندانیان در سال ۹۵) که نسبت به سال قبل بیش از ۴ درصد رشد داشته است.

۶- معرفی زندانیان به مراجع ذی‌ربط جهت اشتغال

در سال ۹۷ تعداد ۳۱۴۷ نفر از زندانیان آزادشده متقاضی اشتغال به مراجع ذی‌ربط معرفی شده‌اند که نسبت به سال قبل ۵ درصد کاهش داشته است.

۷- نسبت بازگشتی زندانیان به زندان به کل زندانیان

میزان بازگشت مجدد زندانیان به زندان بر اساس تعداد زندانیان آزادشده تا دو سال پس از آزادی محاسبه می‌شود. بر همین اساس درصد بازگشت زندانیان آزادشده سال ۹۵ که در همان سال و یا سال‌های ۹۶ و ۹۷ به دلیل ارتکاب جرم به زندان بازگشته‌اند معادل ۱۱.۴۹ درصد بوده است که نسبت به سال قبل ۳.۷۱ درصد کاهش داشته است.

۸- نسبت زندانیان تحت پوشش نظارت الکترونیک به کل زندانیان

با توجه به اینکه آیین‌نامه اجرایی "مراقبت‌های الکترونیکی" در تاریخ ۹۷/۴/۱۰ از سوی رئیس محترم وقت قوه قضاییه ابلاغ شده است پیگیری‌های لازم جهت تهیه نصب و راه‌اندازی

زیرساخت‌های موردنیاز با همکاری مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه در حال انجام هست. در حال حاضر تعداد ۲۰۰ نفر تحت پوشش این سامانه قرار دارند که از لحاظ عددی نسبت به سال ۹۶ تغییری نداشته است.

اجرای تکالیف زیر به دلیل عدم تصویب آیین‌نامه و یا دستورالعمل اجرایی مورد نیاز میسر نگردید و با توجه به ابلاغ موارد مذکور در سال ۹۸ اقدامات لازم برای عملیاتی نمودن تکالیف در دست اجرا هست.

- انتقال زندان‌ها به خارج از شهرها
- ایجاد شبکه اطلاع‌رسانی
- بیمه سلامت زندانیان و خانواده آنان

جدول ۲- عملکرد اهداف کمی

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه‌گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۱	مشارکت بخش خصوصی در آموزش زندانیان	نفر	-	-	۰	۰	۰	-	عدم تصویب / ابلاغ بخش‌نامه / آیین‌نامه	-
۲	ارائه تسهیلات اشتغال به زندانیان آزادشده	نفر	۱,۷۲۸	۳,۵۱۴	۲,۸۲۵	۱,۰۵۹	۳۷,۴۹	-۲۱,۷۲	سایر	عدم ابلاغ آیین‌نامه اجرایی و متعاقب آن عدم تخصیص کامل اعتبارات پیش‌بینی شده
۳	نسبت زندانیان تحت پوشش نظارت الکترونیک به کل زندانیان	درصد	-	۰,۲	۴	۰,۲	۵	-	عدم وجود زیرساخت / ارائه خدمات الکترونیک مناسب	-
۴	نسبت بازگشتی زندانیان به کل زندانیان زندانیان	درصد	۱۶	۱۵,۶	۱۵,۲	۱۱,۴۹	۱۳۲,۲۹	-	-	-
۵	مشارکت بخش خصوصی در حرفه‌آموزی و اشتغال	نفر	-	-	۰	۰	۰	-	عدم تصویب / ابلاغ بخش‌نامه / آیین‌نامه	-
۶	سرانه فضای زندان برای هر زندانی	مترمربع	۸,۷۵	۹,۳	۹,۷۵	۹,۶۲	۹۸,۶۷	۴,۸۵	-	-

۶۷۴ □ گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه در سال ۱۳۹۷ / جلد سوم: حوزه بخشی (۲)

ردیف	عنوان هدف کمی	واحد اندازه گیری	عملکرد		سال ۱۳۹۷			میانگین رشد دوره (درصد)	عوامل عدم تحقق	توضیحات
			سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	هدف	عملکرد	درصد تحقق			
۷	بیمه سلامت زندانیان	نفر	-	-	۲۴۵,۰۰۰	۰	۰	-	عدم تصویب / ابلاغ بخش نامه / آیین نامه	-
									عدم پیش بینی بار مالی مورد نیاز در قانون بودجه سنواتی	-
۸	افزایش خانواده های تحت پوشش حمایتی	خانوار	۶۷,۷۵۱	۶۹,۱۰۶	۷۰,۴۸۸	۵۳,۶۹۸	۷۶,۱۸	۱۰۹۷-	سایر	تورم بالای اقتصادی و افزایش بی سابقه هزینه های زندگی که متعاقب تحریم های اقتصادی به وجود آمده است موجب کاهش توان اقتصادی انجمن های حمایت برای توسعه خانواده های تحت پوشش گردیده است
۹	معرفی زندانیان به مراجع زی ربط جهت اشتغال	نفر	۳,۴۲۳	۳,۳۱۲	۳,۵۱۲	۳,۱۴۷	۸۹,۶۱	۴,۱۲-	-	-
۱۰	انتقال زندان ها به خارج از شهرها	مرکز	-	-	۱	۶	۶۰۰	-	-	-
۱۱	افزایش آموزش های تحصیلی	نفر	۳۰,۰۶۲	۳۰,۸۷۲	۳۱,۲۰۰	۲۰,۱۹۱	۶۴,۷۱	۱۸,۰۵-	عدم تصویب / ابلاغ بخش نامه / آیین نامه	-
۱۲	مشارکت سازمان های مردمی در جهت کمک به خانواده های زندانیان	خانواده	-	-	۰	۰	۰	-	عدم تصویب / ابلاغ بخش نامه / آیین نامه	-
۱۳	بیمه سلامت خانواده زندانیان	نفر	-	-	۲۳۷,۶۰۰	۰	۰	-	عدم پیش بینی بار مالی مورد نیاز در قانون بودجه سنواتی	-
۱۴	آموزش مهارت های فنی و حرفه ای زندانیان	نفر	۶۸,۷۹۵	۷۶,۱۰۰	۷۰,۰۵۹	۸۸,۲۰۰	۱۲۵,۸۹	۱۳,۲۳	-	-
۱۵	ایجاد شبکه اطلاع رسانی	درصد	-	-	۰	۰	۰	-	عدم تصویب / ابلاغ بخش نامه / آیین نامه	-
۱۶	افزایش سرانه زیربنای فضای نگهداری زندانیان	مترمربع	۸,۷۵	۹,۲	۹,۶۵	۹,۶۲	۹۹,۶۹	۴,۸۵	-	-

مأخذ: سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور

۳- بررسی عملکرد منابع مالی

مجموع اعتبارات مندرج در جدول در قالب برنامه‌های مصوب سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور در جهت دستیابی و تحقق اهداف مندرج در شرح وظایف سازمانی و تکالیف قانونی هزینه گردیده است.

جدول ۳- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	اعتبار مصوب سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			درصد تحقق	
			هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک
۱	۱۲۰۱۰۱۰۰	برنامه اجرای احکام قضایی	۱۲۲,۳۴۵	۰	۱۲۲,۳۴۵	۹۰,۹۰۶	۰	۹۰,۹۰۶	۷۴,۴	-
۲	۱۲۰۱۰۳۰۰	برنامه اصلاح و تربیت زندانیان	۵,۹۶۸,۰۰۰	۰	۵,۹۶۸,۰۰۰	۵,۴۴۲,۰۷۹	۰	۵,۴۴۲,۰۷۹	۹۱,۲	-
۳	۱۲۰۱۰۵۰۰	برنامه اقدامات تأمینی و مدیریت بحران	۱,۱۱۳,۳۴۸	۳,۱۲۱,۶۰۵	۳,۲۳۵,۸۵۳	۶۸۴,۹۹۲	۱,۶۴۰,۵۱۴	۲,۳۲۵,۵۰۶	۶۱,۵	۷۷,۲
۴	۱۹۰۳۰۳۳۰۰۰	برنامه حمایت از اشتغال اقشار خاص	۷۷,۰۰۰	۰	۷۷,۰۰۰	۰	۰	۰	۰,۰	-
۵	۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰	برنامه توسعه دولت الکترونیک	۲۸,۷۰۷	۰	۲۸,۷۰۷	۱۰,۰۰۰	۰	۱۰,۰۰۰	۲۴,۸	۰
۶	جمع	-	۷,۳۱۰,۲۰۰	۳,۱۲۱,۶۰۵	۹,۴۳۱,۸۰۵	۶,۲۳۷,۹۷۷	۱,۶۴۰,۵۱۴	۷,۸۷۸,۴۹۱	۸۵,۲	۷۷,۲

جدول ۴- اعتبارات بخش از محل اختصاصی، متفرقه و خارج از بودجه عمومی

ردیف	محل تأمین اعتبار	شماره برنامه / ردیف	عنوان برنامه / ردیف	دستگاه اجرایی	اعتبار سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)			تخصیص سال ۱۳۹۷ (ارقام به میلیون ریال)		
					هزینه‌ای	تملک‌دارایی سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملک‌دارایی سرمایه‌ای	جمع
۱	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۲۰۱۰۳۰۰۰	اصلاح و تربیت	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	۱,۹۲۲,۹۸۰	-	۱,۹۲۲,۹۸۰	۱,۱۱۴,۳۸۶	-	۱,۱۱۴,۳۸۶
۲	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۲۰۱۰۵۰۰۰	اقدامات تأمینی و مدیریت بحران	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	۱۲۰,۰۰۰	۳۹۷,۰۰۰	۴۱۷,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۲۰,۷۹۰۰	۲۲۷,۷۹۰۰
۳	اعتبارات ردیف‌های متفرقه قانون بودجه ۱۳۹۷	۱۹۰۳۰۳۳۰۰۰	برنامه حمایت از اشتغال اقشار خاص	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	۱۶۸,۷۵۰	-	۱۶۸,۷۵۰	۷۳,۱۲۲	-	۷۳,۱۲۲
۴	جمع	-	-	-	۲,۲۱۱,۷۳۰	۲۹۷,۰۰۰	۲,۵۰۸,۷۳۰	۱,۳۰۷,۵۰۸	۲۰,۷۹۰۰	۱,۵۱۵,۴۰۸

ب- ارزیابی عملکرد اعتبارات

- در سال ۱۳۹۷ برای طبقه‌بندی زندانیان و پرونده‌های مرتبط ۲۲۵۰۰۰ نفر زندانی در کل مبلغ ۹۰۹۰۶ میلیون ریال هزینه گردیده است.
- مبلغ ۵۴۴۲۰۷۹ میلیون ریال برای اجرای برنامه‌های اصلاح و تربیت از جمله امور اشتغال و حرفه‌آموزی، امور فرهنگی (آموزش‌های تحصیلی، مذهبی، هنری، امور ورزشی و ...)، تأمین غذا و بهداشت و کمک به خانواده‌های زندانیان هزینه شده است.
- علاوه بر اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای مندرج در جدول، در برنامه توسعه دولت الکترونیک اعتبار مصوب هزینه‌ای برابر با ۲۸۸۰۷ میلیون ریال به سازمان اختصاص یافته که از این میزان، مبلغ ۱۰۰۰۰ میلیون ریال معادل ۳۴.۸ درصد تخصیص داشته است.

۴- ارزیابی و پیشنهادها

۴-۱- تحلیل و بیان نقاط قوت و دلایل موفقیت

- ایجاد و به‌کارگیری زیرساخت‌های مدرن و سامانه‌های هوشمند در بخش‌های مختلف به‌ویژه در حوزه فناوری اطلاعات
- استفاده بهینه از منابع مالی و نیروی انسانی موجود
- به‌کارگیری فناوری‌های روزآمد و هوشمند در جهت کنترل زندان‌ها و نگهداری زندانیان
- وجود نیروی انسانی متخصص در مشاغل مختلف سازمان
- وجود چالش‌های متعدد و موانعی از قبیل تعداد بالای مراکز اقدامات تأمینی و تربیتی، کمبود نیروی انسانی، کمبود و فرسودگی تجهیزات و زیرساخت‌های الکترونیک و... موجب گردید که سازمان در راستای جبران بخشی از کاستی‌ها و رفع نقاط ضعف نسبت به توسعه و نوسازی تجهیزات الکترونیک، ایجاد زیرساخت‌های مدرن و به‌کارگیری تجهیزات هوشمند و پیشرفته اقدام نماید. بدین ترتیب در حال حاضر سازمان زندان‌ها یکی از دستگاه‌های پیشرو در به‌کارگیری و استفاده از این تجهیزات می‌باشد.

۴-۲- تحلیل و بیان نقاط ضعف و دلایل عدم موفقیت

- شیوع بیماری‌های واگیر، نوپدید و پرخطر در زندان‌ها به دلیل تراکم بالای جمعیت کیفری

- افزایش جهشی جمعیت کیفری زندان‌ها و عدم امکان پیش‌بینی وضعیت آتی
- کمبود منابع اعتباری موردنیاز در دو بخش هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
- کمبود فضای فیزیکی نگهداری زندانیان و تراکم بالای جمعیت کیفری موجود
- محدودیت منابع انسانی، فضا و در اجرای برنامه‌های اصلاحی و تربیتی و پر کردن اوقات فراغت زندانیان
- کمبود در تعداد نیروی انسانی در بخش‌های مختلف از قبیل بهداشت و درمان ، مددکاری و

۴-۳- جمع‌بندی و ارزیابی

سازمان زندان‌ها دارای وظایفی مهم و مسئولیت‌هایی خطیر در ابعاد مختلف امنیتی، انتظامی، حقوقی و قضایی، اجتماعی، انسانی و هست و متناسب با همین مسئولیت‌ها گستره‌ای عظیم از برنامه‌ها را به‌ویژه در حوزه اصلاح و تربیت زندانیان طراحی و به اجرا گذارده است. بدیهی است این حجم از برنامه‌ها و فعالیت‌های متنوع، سازمان را با چالش‌های گوناگونی روبرو می‌نماید که مواجهه و عبور از آن‌ها نیازمند تقویت سازمان در همه ابعاد، استفاده بهینه از منابع موجود، جذب و به‌کارگیری منابع موردنیاز و نهایتاً رفع نقاط ضعف و کمبودهای موجود هست.

بررسی وضعیت عملکرد سازمان در بخش اهداف کمی و چگونگی پیشبرد تکالیف مندرج در قوانین توسعه‌ای بیانگر آن است که تنوع در وظایف سازمان در حوزه‌های مختلف امنیتی، انتظامی، حقوق و قضایی، اجتماعی و موجب اثرپذیری مستقیم سازمان از عملکرد بخش‌های مختلف متناظر با فعالیت‌های سازمان گردیده است.

همچنین نحوه همکاری دستگاه‌های مختلف در فرایندهای مشترک تأثیرات مثبت و یا منفی بر دستاوردهای سازمان خواهد داشت به‌عنوان مثال همکاری مناسب سازمان فنی و حرفه‌ای کشور موجب بهبود مناسب عملکرد شاخص مربوطه در سال ۹۷ شده است و در مقابل عدم تناسب اعتبار تخصیصی برای تسهیلات زندانبان آزادشده (وجوه اداره شده) در کنار تنش‌های اقتصادی کلان کشور موجب افت عملکرد سازمان در این بخش شده است.

قابل‌ذکر است که بسیاری از فعالیت‌های اصلاحی و تربیتی سازمان با همکاری سایر دستگاه‌های ذی‌ربط در حال انجام هست و همکاری مناسب آن‌ها موجب ارتقاء عملکرد سازمان در بخش‌های مربوطه خواهد شد .

با عنایت به موارد فوق‌الذکر به‌منظور تحقق احکام و اهداف پیش‌بینی‌شده در قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه، تحقق پیشنهادهای مطروحه این سازمان ضروری است .

۴-۴- پیشنهادهای

- ارائه مجوزهای لازم جهت استخدام نیروی انسانی موردنیاز و متخصص در بخش‌های حساس و آسیب‌پذیر سازمان
- تسریع در تصویب آیین‌نامه اجرایی بند ج ماده (۳۸) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه
- تأمین و تخصیص اعتبارات عمرانی متناسب با نیاز زندان‌ها جهت تکمیل پروژه‌های در دست احداث و افزایش فضای فیزیکی نگهداری زندانیان

**فهرست اسامی کارشناسان مسئول تهیه و تدوین
گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه
اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۷
«جلد سوم: حوزه بخشی (۲)»**

ردیف	فصل	امور بخشی	امور برنامه ریزی، نظارت و آمایش سرزمین
۴۲	آموزش و پرورش عمومی	طاهره عدل‌بند مجید سلیمانی	سپیده ساقریچی محسن آقازاده
۴۳	آموزش فنی و حرفه‌ای	مهرداد راهداری حاجیه پورصادق	
۴۴	آموزش عالی	فرخانز صبوچی ملیحه اخلاقی دینا کبیری	
۴۵	علم و فناوری	رخساره کاظم پروین گودرزی	
۴۶	سلامت و ارتقای کیفیت زندگی	مجید فراهانی	سیاوش عامری گلستان سعید پسران رزاق سید مجتبی حسینی
۴۷	بیمه سلامت	محمدحسن بابایی صفورا عباسی	
۴۸	امداد و نجات	محبوبه صدیق ساسان آهی	
۴۹	زنان و خانواده	ستاره اسماعیل‌زاده مصطفی بخشی	
۵۰	امور حمایتی و توانمندسازی	اکرم خلیلی وحیده سادات فردوسیان سید مرتضی سیدنوری	سیاوش عامری گلستان سعید پسران رزاق
۵۱	بیمه‌های اجتماعی	حسین دهستانی نازیلا احمدی	
۵۲	ساماندهی و پایداری صندوق‌های بیمه‌ای و بازنشستگی	حسین دهستانی نازیلا احمدی	
۵۳	پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی و ارتقای سرمایه اجتماعی	واله نفریه نیرالزمان عظیمی	
۵۴	مبارزه با مواد مخدر و روانگردان	اکرم خلیلی معصومه مشایخی	

ردیف	فصل	امور بخشی	امور برنامه ریزی، نظارت و آمایش سرزمین
۵۵	ایثارگران	اکرم خلیلی ایمان واعظ دلیلی	سیاوش عامری گلستان
۵۶	فرهنگ و هنر	غلامرضا سعیدی افشین فهیمی	سید مجتبی حسینی سپیده ساقریچی سیاوش عامری گلستان
۵۷	رسانه	زهرانیک سیرت عمادالدین ثقفی	
۵۸	دین و مذهب	ستاره اسماعیلزاده مصطفی بخشی	
۵۹	ورزش و جوانان	شهرام نوری تمیز عباس ظهوری عین الدین	
۶۰	میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	زهراسادات حسینیان سید مسعود میرطالبی	
۶۱	امور عمومی، سیاست و امنیت داخلی	نیرالزمان عظیمی	سعید پسران رزاق سپیده ساقریچی
۶۲	مدیریت بحران	سهیلا مؤمنان سوسن داراخانی	
۶۳	حقوقی و قضایی	احمد شمسیان سوسن داراخانی	رحیم محمدی صالح
۶۴	ثبت اسناد و املاک	محسن محمدحسینی سوسن داراخانی	
۶۵	پزشکی قانونی	محمدعلی کشاورزی سوسن داراخانی	
۶۶	سازمان زندان ها	احمد شمسیان سوسن داراخانی	